

หนังสือสุภายิต

ทำความเข้าใจพระคัมภีร์

(อธิบายข้อพระคัมภีร์แบบเบ๊ปติสอิสรระ)

โดย ดร. เดวิด เอช. ซอเรนสัน

นอร์ธสตาร์ มินิสตรีส์

(พันธกิจของคริสตจักรเบ๊ปติสนอร์ธสตาร์)

1820 ถ. เวสต์ มอร์แกน

คิวลัซ, มินเนโซต้า 55811

218-726-0209

ปรับปรุงครั้งที่สอง

สงวนลิขสิทธิ์ 2007

นอร์ธสตาร์ มินิสตรีส์

1820 ถ. เวสต์ มอร์แกน

คิวลัธ, มินเนโซต้า 55811

มิชชันนารีชาวอเมริกันควรติดต่อ ดร. เดวิด ซอเรนสัน

เพื่อขออนุญาตก่อนใช้เนื้อหาอธิบายข้อพระคัมภีร์นี้

davidsorenson@juno.com

หนังสือสุภาษิต

บทนำสู่หนังสือสุภาษิต: หนังสือสุภาษิตคัมภีร์ที่หมายเหตุไว้ในข้อหนึ่ง ส่วนใหญ่แล้วถูกเขียนขึ้นโดยซาโลมอน (แม้ว่าสองบทสุดท้ายถูกเขียนขึ้นโดยอาทूरและกษัตริย์เลมมูเอลตามลำดับก็ตาม) หนังสือเล่มนี้เป็นชุดสะสมคำกล่าวที่มีปัญญาซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสติปัญญาตามแบบของพระเจ้า อันที่จริง สติปัญญาเป็นหัวข้อหลักของหนังสือเล่มนี้ นั่นคือ ความเปี่ยมสุขและความต้องการสติปัญญา และตัวอย่างหลายประการของสติปัญญาซึ่งมีอยู่ในหนังสือเล่มนี้ หนังสือเล่มนี้แบ่งออกได้เป็นหกส่วน บทที่ 1-7 เป็นคำกล่าวแก่บุตรชายของซาโลมอน บทที่ 8-9 นำเสนอความเปี่ยมสุขของสติปัญญา บทที่ 10-19 นำเสนอความโง่เขลาของความบาป บทที่ 20-29 เป็นรายการคำเตือนและคำสั่งสอนเพิ่มเติม บทที่ 30 เป็นคำสุภาษิตของอาทूर และบทที่ 31 เป็นคำสุภาษิตของกษัตริย์เลมมูเอล

ภาพรวมของสุภาษิต 1: หนังสือสุภาษิตขึ้นต้นด้วยการแนะนำจุดประสงค์ของมัน นั่นคือ เพื่อที่จะรู้จักสติปัญญา ซาโลมอนยังสนับสนุนให้บุตรชายของเขาเรียนรู้สติปัญญาและหนีไปจากพวกคนบาปด้วย ในบทแรกนี้ สติปัญญาถูกแสดงเหมือนเป็นบุคคลและพูดราวกับว่ามันเป็นบุคคลคนหนึ่ง

สภ 1:1 สุภาษิตของซาโลมอน โอรสของดาวิด กษัตริย์แห่งอิสราเอล ไม่มีคำถามเลยว่าพระวิญญาณของพระเจ้าทรงคลุใจผู้ใดให้เขียนถ้อยคำที่ได้รับการคลุใจเหล่านี้ในหนังสืออันเปี่ยมสุขเล่มนี้ ซาโลมอนบุตรชายของดาวิดกษัตริย์แห่งอิสราเอลเขียนสุภาษิตเหล่านี้ภายใต้การคลุใจของพระวิญญาณบริสุทธิ์ในช่วงแรกของรัชกาลของเขา เราควรระลึกว่าในช่วงแรกของการปกครองของซาโลมอน เขาดำเนินกับพระเจ้าและเป็นชายที่ดำเนินตามแบบของพระเจ้าและมีสติปัญญา ต่อมาเมื่อเขาไม่สนใจคำบัญชาต่างๆที่ชัดเจนแล้วของพระเจ้าสำหรับกษัตริย์แห่งอิสราเอล เขาก็หลงเงินไปจากพระเจ้า ดู 1 พงศ์กษัตริย์ 11:1-10 บางคนสันนิษฐานว่า

สุภาษิตหลายตอนที่พบในหนังสือเล่มนี้มีให้อ่านกันในหมู่ประชาชนของพระเจ้าอยู่ก่อนแล้ว และซาโลมอนแค่ทำให้พวกมันเป็นข้อพระคัมภีร์เท่านั้น โดยรวบรวมพวกมันให้อยู่ในหนังสือเล่มนี้ นั่นอาจเป็นไปได้ อย่างไรก็ตาม เห็นได้ชัดด้วยว่าซาโลมอน (และผู้เขียนอีกสองท่านที่ได้รับการคลใจ) ก็เขียนจากสติปัญญาตามแบบของพระเจ้าของพวกเขาด้วย

สภ 1:2-4 จุดประสงค์ห้าประการของหนังสือเล่มนี้จึงถูกนำเสนอเป็นลำดับต่อไป (1) **เพื่อให้บรรลุปัญญาและคำตั้งสอน** คำภาษาอังกฤษ **wisdom** ถูกพบตรงนี้เป็นครั้งแรกจากห้าสิบสามครั้งในหนังสือเล่มนี้ คำฮีบรูเจ็ดคำที่แตกต่างกันถูกแปลว่าสติปัญญาในหนังสือเล่มนี้ ตรงนี้คำที่ใช้คือ *ขคมอว* ซึ่งเป็นการใช้หลักตลอดหนังสือเล่มนี้ทั้งเล่ม มันหมายถึงสติปัญญาหรือ ‘ความมีปัญญา’ ในด้านใดๆก็ตามของชีวิต (คำว่า *มีปัญญา* ก็ถูกใช้มากกว่าหกสิบครั้งในหนังสือเล่มนี้และหมายถึงผู้ที่มีสติปัญญา) ดังนั้น จุดประสงค์แรกของหนังสือสุภาษิตก็คือ เพื่อที่จะรู้จักหรือเรียนรู้สติปัญญา (สติปัญญาสามารถมาได้ผ่านทาง การอธิษฐานเช่นกัน (ยากอบ 1:5) และจากประสบการณ์ต่างๆของชีวิต แต่หนังสือสุภาษิตเป็นหนังสือบทเรียนเกี่ยวกับสติปัญญาตามแบบของพระเจ้าที่ได้รับการคลใจจากพระเจ้า)

จุดประสงค์ที่สองของหนังสือเล่มนี้คือ (2) **เพื่อให้เข้าใจถ้อยคำแห่งความเข้าใจ** คำที่แปลว่า **เข้าใจ** (*บิยัน*) มีความหมายง่ายๆว่า ‘เข้าใจ’ ดังนั้น จุดประสงค์ที่สองของหนังสือสุภาษิตคือ เพื่อที่จะเห็นถึงความสำคัญของ **ความเข้าใจ** คำนี้ถูกพบบ่อยพอๆกับคำว่าสติปัญญาในหนังสือสุภาษิต ในหนังสือเล่มนี้ตลอดทั้งเล่ม แนวคิดเรื่องสติปัญญาและความเข้าใจมักถูกใช้ร่วมกันบ่อยๆ แม้ว่าทั้งสองอย่างนี้เกี่ยวข้องกัน พวกมันก็ไม่ใช่สิ่งเดียวกัน สติปัญญาเกิดขึ้นจากความเข้าใจ อย่างแรกมีพื้นฐานอยู่บนอย่างหลัง ดังนั้น การที่เราจะมีสติปัญญาได้นั้น เราจำเป็นต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งต่างๆในชีวิตก่อน

จุดประสงค์ลำดับต่อไปของหนังสือสุภาษิตคือ (3) **3 เพื่อให้รับคำตั้งสอนในเรื่องสติปัญญา** ในเรื่องความเที่ยงธรรม ความยุติธรรมและความเที่ยงตรง คำที่สองที่แปลว่าสติปัญญา (*ชอว์คาล*) ปรากฏตรงนี้ มันมีความหมายว่า การกระทำ ‘อย่างมีสติปัญญา’ หรือ ‘อย่าง

รอบคอบ' คำที่แปลว่า **ความเที่ยงธรรม (เซเดค)** เป็นคำฮีบรูอื่นๆที่แปลว่าความชอบธรรม ในหนังสือสุภาษิตตลอดทั้งเล่ม สติปัญญาและความชอบธรรมต่างเกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิด อันที่จริงทั้งสองสิ่งเกือบมีความหมายเดียวกัน การทำสิ่งที่ถูกต้องเป็นการมีปัญญาและการกระทำอย่างมีปัญญาก็คือ การทำสิ่งที่ถูกต้อง การมีสติปัญญาตามแบบของพระเจ้าก่อให้เกิด **วิจารณ์ญาณ** (นั่นคือ การตัดสินใจต่างๆ) ที่ถูกต้อง

ที่น่าสนใจมากขึ้นไปอีกก็คือคำว่า **ความเที่ยงธรรม (เซเดค)** และ **ความยุติธรรม (มิชพัท)** มักถูกพบด้วยกันในหนังสือเพลงสดุดีและหนังสือสุภาษิต ความเที่ยงธรรมหมายถึงหลักการอันชอบธรรม ความยุติธรรมหมายถึงการตัดสินใจที่ชอบธรรม นอกจากนี้หนังสือสุภาษิตยังถูกให้ไว้เพื่อที่จะได้รับการสั่งสอนในเรื่อง**ความเที่ยงตรง** คำที่แปลเช่นนั้น (**เมย์ซาร์**) มีความหมายว่า 'ความไม่ลำเอียง', 'ความเที่ยงตรง' หรือ 'ความสุจริต' กล่าวอีกนัยหนึ่ง ความหมายก็คือ การตัดสินใจที่ยุติธรรมและเที่ยงธรรม โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น

จากนั้นหนังสือสุภาษิตยังถูกให้ไว้ (4) **4 เพื่อให้ความหยิ่งรู้แก่คนเขลา** คำที่แปลว่า **ความหยิ่งรู้ (ออร์มอว์)** มีความหมายว่า 'ความหลักแหลม' หรือ 'ความรอบคอบ' คำที่แปลว่า **เขลา (เพธอี)** มีความหมายโดยทั่วไปว่า 'ชื่อ' ดังนั้น หนังสือสุภาษิตจึงถูกให้ไว้ส่วนหนึ่งก็เพื่อให้ความหลักแหลมหรือการรู้จักแยกแยะแก่คนเหล่านั้นที่อาจชื่อในการใช้ชีวิต คนชื่อๆมักเป็นคนเหล่านั้นที่ยังเด็กอยู่ พระเจ้าได้ประทานหนังสืออันเปี่ยมสุขเล่มนี้แก่เราเพื่อที่ว่าเราจะได้เรียนรู้เรื่องพื้นฐานต่างๆของชีวิตโดยไม่ต้องได้รับบทเรียนราคาแพง

ประเด็นที่ว่านั่นถูกนำเสนอชัดเจนในจุดประสงค์สุดท้ายนี้ (5) **ให้ความรู้และความเฉลียวฉลาดแก่คนหนุ่ม** คนหนุ่มสาวมักถูกชักจูงให้ทำความบาป (โดยเฉพาะความบาปเรื่องเพศ) เพราะการขาดความเข้าใจและการไตร่ตรองอย่างรอบคอบ หนังสือสุภาษิตส่วนหนึ่งแล้วถูกให้ไว้เพื่อปลูกฝังสติปัญญาตามแบบของพระเจ้าซึ่งนำไปสู่ศีลธรรมตามแบบของพระเจ้า มันไม่ใช่เรื่องบังเอิญที่คำเตือนให้ระวังเรื่องการทำผิดศีลธรรมถูกพบในตอนต้นๆและบ่อยครั้ง

ตลอดทั้งเล่ม ดังนั้น จุดประสงค์ที่ชัดเจนสำหรับหนังสือสภานิติที่ได้รับการคลอใจเล่มนี้จึงถูกนำเสนอ

สภ 1:5-6 **ทั้งปราชญ์จะได้ยินและเพิ่มพูนการเรียนรู้ และคนที่มีความเข้าใจ**
จะได้คำปรึกษาที่ฉลาด คำสภานิติแรกจากที่มีอยู่มากมายในหนังสือเล่มนี้ถูกนำเสนอ ปราชญ์ทั้งหลายจะฟัง สิ่งที่ถูกบอกเป็นนัยอย่างชัดเจนก็คือว่า คนโง่จะไม่ยอมฟังคำแนะนำ คนมีปัญหา (ปราชญ์) จะแสวงหาการศึกษาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แม้ว่าการศึกษาแบบทางการจะถึงจุดจบในชีวิตของคนๆหนึ่งไม่ช้าก็เร็ว การเรียนรู้ก็ไม่ควรสิ้นสุดลงเด็ดขาด คนมีปัญหาจะอ่านและเรียนรู้อยู่เสมอ วลีที่สอง “คนที่มีความเข้าใจ” ดูเหมือนเป็นคำขยายของ “ปราชญ์” จริงๆ แล้วคนทั้งสองพวกนี้ก็เป็นคนๆเดียวกัน ดังนั้น ปราชญ์จะแสวงหาคำแนะนำของปราชญ์เช่นกัน มีบางสิ่งที่เป็นตามแบบของพระเจ้าและมีปัญหาเกี่ยวกับการแสวงหาคำปรึกษาของคนเหล่านั้น ที่ขึ้นชื่อในเรื่องสติปัญญาและความเข้าใจ

ดังนั้น ปราชญ์จะฟังคำแนะนำ แสวงหาที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ และจะแสวงหาคำปรึกษาที่มีปัญหา 6 เพื่อให้เข้าใจสภานิติและปริศนา ทั้งถ้อยคำของปราชญ์และปริศนาที่ลึกลับของเขา ปราชญ์ทั้งหลายจะพากเพียรที่จะเข้าใจคำสภานิติอื่นๆและความหมายของพวกมัน เขาจะแสวงหาสติปัญญาของผู้อื่น แม้กระทั่งสิ่งที่ยากที่จะเข้าใจ นี่แหละคือประเด็นของสติปัญญา บางครั้ง การเรียนรู้และการศึกษากลายเป็นสิ่งที่น่าเหน็ดเหนื่อยและยากลำบาก คนมีปัญหาจะพากเพียรต่อไป คนโง่จะล้มเลิก

สภ 1:7 **รากฐานแห่งการเรียนรู้ตามแบบของพระเจ้าถูกนำเสนอ ความยำเกรงพระเยโฮวาห์เป็นบ่อเกิดของความรู้ คนโง่ยอมดูหมิ่นปัญญาและคำสั่งสอน** ต่อเมื่อคนๆหนึ่งรู้จักพระเจ้าและยำเกรงฤทธิ์เดชแห่งความโอ้อ่าตระการของพระองค์ การศึกษาและความรู้ที่แท้จริงจึงสามารถก่อตัวขึ้นได้ หนึ่งในเรื่องโง่เขลาของการศึกษาสมัยใหม่ก็คือ แนวคิดเรื่องวิวัฒนาการที่ทำให้นักเรียนที่ซื่อๆ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับพระเจ้า และยังไม่มีความยำเกรงพระองค์เลยด้วย การศึกษาแบบนั้นมีพื้นฐานอยู่บนทฤษฎีที่คลอนแคลนซึ่งไม่มีรากฐานที่แท้จริงเลย ไม่มี

การศึกษาที่แท้จริงใดเกิดขึ้นได้โดยปราศจากความยำเกรงพระเจ้าที่แท้จริง มันจึงไม่ใช่เรื่องน่าแปลกใจที่ว่า “คน โง่ยอมคู่มิ้นปัญญาและคำสั่งสอน” ที่น่าสนใจก็คือ คำที่แปลว่า คำสั่งสอน (มุชอวร์) แม้บ่อยครั้งมันถูกแปลเป็น ‘คำสั่งสอน’ มันก็มีความหมายได้คำว่า ‘ระเบียบวินัย’

จะว่าไปแล้ว มีความเกี่ยวข้องกันโดยตรงระหว่างการเรียนรู้และการมีวินัยในจิตใจ อย่างแรกเกิดขึ้นต่อจากอย่างหลัง อย่างไรก็ตาม คน โง่ก็คู่มิ้นทั้งสติปัญญาและการฝึกระเบียบวินัย ใจของคนๆหนึ่งเพื่อที่จะเรียนรู้ พ่อแม่จะช่วยเหลือลูกๆของตนได้มากโดยการปลูกฝังการมีวินัยในชีวิตแก่พวกเขา การศึกษาและการเรียนรู้ไม่ใช่เรื่องน่าสนุกหรือน่าตื่นเต้นเสมอไป แต่จิตใจที่ถูกฝึกรับวินัยจะช่วยให้คนๆหนึ่งสามารถเรียนรู้สิ่งที่จะต้องเรียนรู้ได้ คนที่มีสติปัญญาคือผู้ที่ถูกฝึกระเบียบวินัย คนโง่ไม่ใช่แบบนั้น

สภ 1:8-9 เกี่ยวกับเรื่องนั้น ผู้เขียนกล่าวต่อไปว่า บุตรชายของเราเอ๋ย จงฟัง คำสั่งสอนของพ่อเจ้า และอย่าละทิ้งกฎเกณฑ์ของแม่เจ้า นี่เป็นครั้งแรกในยี่สิบสามครั้งใน หนังสือสุภายิตที่ซาโลมอนเขียนถึงบุตรชายของเขา เห็นได้ชัดว่าจุดประสงค์หนึ่งของการเขียน หนังสือเล่มนี้ของเขา (จากมุมมองของมนุษย์) ก็คือเพื่อให้สติปัญญาตามแบบของพระเจ้าแก่บุตรของเขา ไม่มีระบุชื่อไว้ว่าเป็นบุตรคนไหน ดูเหมือนเห็นได้ชัดว่าบุตรชายคนโตสุดของเขาไม่ได้ใส่ใจมากนักต่อคำแนะนำตามแบบพระเจ้าของบิดาของตนหรือของหนังสือเล่มนี้ที่ซาโลมอนเขียนขึ้นเพื่อประโยชน์ของเขา น่าเศร้าที่อาจเป็นการกลับสัจย์ของซาโลมอนในช่วงบั้นปลายชีวิตที่มีอิทธิพลในแง่ลบอย่างมากต่อเรโห โบอัม (น่าสนใจที่ว่ากษัตริย์เจมส์ที่ 1 แห่งอังกฤษ เขียนหนังสือที่ให้คำแนะนำคล้ายๆกันแก่บุตรชายของเขาโดยตั้งชื่อหนังสือเล่มนั้นว่า *Basilikon Doroni* ซึ่งแท้จริงแล้วมีความหมายว่า ‘ของขวัญแบบกษัตริย์’ หรือ ‘ของขวัญของกษัตริย์’ แก่ โอรสของเขา)

เช่นเดียวกัน ซาโลมอนสั่งบุตรชายของเขาให้ใส่ใจต่อหลักการต่างๆที่มารดาเขาได้สอนเขา ที่มีอยู่ในที่นี้คือ สติปัญญาอันลึกซึ้งซึ่งที่เรารู้ นั่นคือ บุตรทั้งหลายที่มีปัญญาจะใส่ใจต่อคำแนะนำและกฎต่างๆที่บิดามารดาของพวกเขาได้ตั้งไว้ มันจึงเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ที่จะปลูกฝัง

ระเบียบวินัย ความเชื่อฟัง และหลักการแห่งความชอบธรรมในตัวลูกๆของพวกเขาตั้งแต่ยังเล็ก เด็กคนใดที่เกลียดชังคำปรึกษาดังกล่าวก็ไม่ได้รับการฝึกอบรมอย่างดีจากพ่อแม่ของตน

9 เพราะทั้งสองนั้นจะเป็นมัลลียงามสวมติระของเจ้า เป็นจีห้อยคอกของเจ้า การฝึกอบรมและกฎต่างๆของพ่อแม่ที่ดำเนินตามแบบพระเจ้าจะเป็นเหมือนเครื่องประดับเนื้อดีแก่คนหนุ่มสาว นั่นคือ การใส่ใจต่อคำแนะนำของพ่อแม่จะเป็นสิ่งที่น่าสนใจระดับอันมีค่าและงดงาม มาสู่ชีวิตของคนๆหนึ่ง คำปรึกษาของชาวโลกคือ จงเป็นคนเจ๋ง พระคัมภีร์แนะนำให้ฟังพ่อแม่ของตน ยิ่งพ่อแม่รักษาตัวลูกๆของตนให้ห่างไกลจากโลกได้มากเท่าไร พวกเขาก็จะยิ่งประสบความสำเร็จ ความยากลำบากน้อยลงในการฝึกอบรมลูกๆของตน

สภ 1:10-14 คราวนี้ซาโลมอนเปลี่ยนมาให้คำแนะนำที่เฉพาะเจาะจงซึ่งคนหนุ่มสาวต้องเรียนรู้ไว้ บุตรชายของเราเอ๋ย ถ้าคนบาปล่อชวนเจ้า อย่าได้ยอมตาม ตั้งแต่สวนแห่งเอเดนเป็นต้นมา คนบาปทั้งหลายได้พยายามล่อลวงคนไว้เพียงสามาโดยตลอด ไม่ว่าความบาปนั้นจะความบาปในเรื่องความไม่ซื่อสัตย์ การทำผิดศีลธรรม การไม่ให้ความเคารพ หรือความรุนแรงก็ตาม คนบาปทั้งหลายจะพยายามชักชวนคนที่เชื่อๆและเชื่อๆให้มาร่วมขบวนการในความชั่วของพวกเขาน้อยๆ คำปรึกษาของซาโลมอนทั้งเรียบง่ายและลึกซึ้ง นั่นคือ **อย่าได้ยอมตาม** ชาวโลกแนะนำให้ลองดูสักหน่อย แล้วจะติดใจ หรืออย่างน้อยก็ลองทุกอย่างดูอย่างน้อยสักครั้ง หรือคุณแค่ลองไปดูคนเดียวเอง หรืออย่าเป็นคนเจ้าระเบียบหรือเถรตรงไปหน่อยเลย เอ๊ พวก ทำตัวเจ๋งๆหน่อยสิ พระเจ้าตรัสว่า **อย่าได้ยอมตาม** ง่ายๆแค่นั้นเอง

11 ถ้าเขาวัว "มากับพวกเราเถิด ให้เราหมอบคอยเอาเลือดคน ให้เราชุ่มดักคนไว้ผิเดเล่นเถิด **12** ให้เรากลิ่นเขาทั้งเป็นอย่างแดนผู้ตาย และกลิ่นเขาทั้งตัวอย่างคนเหล่านั้นที่ลงไปสู่ปากแดน **13** เราจะพบของประเสริฐทุกอย่าง เราจะบรรจุเรือของเราให้เต็มด้วยของที่รีบได้ **14** จงเข้าส่วนกับพวกเรา เราทุกคนจะมีเงินถุงเดียวกัน" คนบาปที่ไม่ดำเนินตามแบบพระเจ้าคอยหาทางล่อลวงคนที่เชื่อๆให้ร่วมวงกับตนในอาชญากรรมที่ตนได้วางแผนไว้ พวกเขาสัญญาว่าคนหลอกลายเหล่านั้นจะได้รับส่วนแบ่งในผลกำไรแห่งอาชญากรรมของพวกเขา

สภ 1:15-16 ซาโลมอนให้คำปรึกษาว่า บุตรชายของเราอย่าเดินในทางนั้น กับเขา จงยับยั้งเท้าของเจ้าจากวิถีของเขา หลักการเรื่องการแยกออกปรากฏให้เห็นชัดเจน คำปรึกษาตามแบบพระเจ้าของซาโลมอนที่มีแก่บุตรชายของเขาก็คือ ที่ฝ่ายหลังจะไม่แม้แต่คบหาสมาคมกับชาวโลก อย่าวิ่งไปกับคนเหล่านั้น แท้จริงแล้ว ความสุขมีแก่บุคคลผู้ไม่ดำเนินตามคำแนะนำของคนอธรรม (เพลงสดุดี 1:1) การแยกออกจากโลกเป็นหลักการหนึ่งที่มีสติปัญญาอย่างลึกซึ้ง ผู้ได้รับประโยชน์อันอุดมจากมันคือลูกๆของเราเอง

16 เพราะว่าเท้าของเขารุ่งไปหาความชั่วร้าย และเขาริบเร่งไปทำให้โลหิตตก บรรดาชาวโลกว่องไวในการวิ่งไปหาสิ่งที่เป็นความบาป สูดท้ายแล้วมันก็นำไปสู่ความรุนแรง หนังสือพิมพ์ทั้งหลายเต็มไปด้วยเหตุการณ์เช่นนั้นทุกสัปดาห์

สภ 1:17-19 เพราะที่จะชิงชัยไว้ให้คนเห็น ก็ไร้ผล บริบททั้งก่อนหน้าและตามหลังยังเป็นคำเตือนแก่บุตรชายของเขาเกี่ยวกับคนเหล่านั้นที่จะล่อลวงเขาให้ก่ออาชญากรรมที่เป็นการปล้น กุญแจที่ช่วยให้เข้าใจประโยชน์คือสองข้อที่ตามมา ความหมายก็คือว่า ผู้ที่วางกับดักไว้ดักคนอื่นจะทำเช่นนั้น โดยเปล่าประโยชน์ สูดท้ายแล้ว กับดักอันนั้นจะทำให้ผู้ที่วางไว้ติดมันเอง มันไม่เพียงเป็นเรื่องที่ผิดในการพยายามที่จะทำร้ายผู้อื่นเท่านั้น แต่มันยังเป็นเรื่องโง่เขลาด้วย สูดท้ายแล้วมันจะย้อนกลับมาทำร้ายตัวคุณเอง

18 แต่คนเหล่านี้หมอบคอยโลหิตของตนเอง เขาชும்ดักชีวิตของเขาเอง คนเหล่านั้นที่วางแผนก่อความรุนแรงแก่ผู้อื่น สูดท้ายแล้วจะได้รับความรุนแรงนั้นกลับมาสนองตัวเอง ความบาปมีนิสัยอันร้ายกาจในการย้อนกลับมาทำร้ายผู้ที่ทำความบาปนั้น น้อยครั้งที่ผู้ใดจะลอยนวลไปพร้อมกับความบาปของตัวเอง ไม่ช้าก็เร็วมันก็จะกลับมากัดเขา

19 ทางของบรรดาผู้ที่หากำไรด้วยความทารุณโหดร้ายก็อย่างนี้แหละ คือมันย่อมคร่าเอาชีวิตของเจ้าของนั่นเอง คนเหล่านั้นที่เสาะหาผลกำไร โดยวิธีมิชอบ สูดท้ายแล้วจะถูกจับได้ คนเหล่านั้นที่คอยเสาะหาที่จะก่อความรุนแรงแก่ผู้อื่น สูดท้ายแล้วจะได้รับความรุนแรงเช่นกัน

ความบาปไม่เพียงเป็นเรื่องที่ผิดเท่านั้น แต่มันยังโง่เขลาด้วย มันตามทันเสมอและผลที่ตามมาต่างๆก็ไม่เคยนำอภิมรณ

สภ 1:20-21 **ปัญญาเรื่องเสียงดังอยู่ที่ถนน เธอเปล่งเสียงของเธอตามถนน** นี้เป็นครั้งแรกจากหลายครั้งในหนังสือสุภาษิตที่สติปัญญาถูกพรรณานาในฐานะบุคคลคนหนึ่ง หลังจากแสดงให้เห็นแล้วว่ามันอันตรายขนาดไหนที่จะฟังการทดลองต่างๆของซาตาน ตรงนี้ซาโลมอนประกาศว่ามันอันตรายขนาดไหนที่จะไม่ใส่ใจต่อการทรงเรียกของพระเจ้า ต่อไปในหนังสือเล่มนี้ การแสดงสติปัญญาในรูปบุคคลถูกพบอย่างชัดเจนในตัวของพระเยซูคริสต์ พระองค์ทรงเป็นการแสดงออกเป็นบุคคลที่ชัดเจนที่สุดของสติปัญญา ความหมายของการที่สติปัญญาเรื่องเรียกตามท้องถนนก็บอกเป็นนัยว่าเธอถูกปฏิเสธจากชีวิต (นั่นคือ บ้าน) ของคนมากมาย และมันก็เป็นเช่นนั้นจนทุกวันนี้ โลกได้รับการต้อนรับให้เข้าไปในชีวิตและบ้านของคนมากมายขณะที่สติปัญญาถูกปล่อยทิ้งไว้ให้เหินห่างตามท้องถนน

21 เธอร้องออกมาที่ชุมนุมชนใหญ่สุด ที่ทางเข้าประตูเมือง เธอกล่าวถ้อยคำของเธออยู่ในเมืองว่า ปัญญาเรื่องเรียกตามสถานที่ๆ โดดเด่นและร้องเรียกคนเหล่านั้นที่โดดเด่น กระนั้นนำเสรีที่ว่า ปัญญามักถูกปฏิเสธแม้กระทั่งจากคนเหล่านั้นที่มีอิทธิพล

สภ 1:22-23 **"คนเขลาเอ๋ย เจ้าจะรักความเขลาไปนานสักเท่าใด คนมักเยาะเย้ยจะปิติยินดีในการเยาะเย้ยนานเท่าใด และคนโง่จะเกลียดความรู้านเท่าใด** คนบาปสามประเภทถูกกล่าวถึง ได้แก่ (1) คนเขลา, (2) คนมักเยาะเย้ย และ (3) คนโง่ พวกเขาต่างเกี่ยวข้องกัน *คนเขลา* หมายถึงคนเหล่านั้นที่ชื่อๆ โดยเฉพาะต่อหลักการต่างๆที่เป็นตามแบบพระเจ้า *คนมักเยาะเย้ย* คือคนเหล่านั้นที่เยาะเย้ยความชอบธรรมและสิ่งต่างๆของพระเจ้า *คนโง่* คือคนเหล่านั้นที่กบฏต่อคำสั่งสอนที่มีปัญญา ปัญญาเรื่องออกมาโดยถามว่าพวกเขาจะปฏิเสธคำปรึกษาตามแบบพระเจ้าของเธออีกนานเท่าใด คำตอบชัดเจนอยู่แล้ว คนอธรรมจนทุกวันนี้มีินเฉยต่อปัญญาตามแบบพระเจ้า

23 จงหันกลับเพราะคำตักเตือนของเรา ดูเถิด เราจะเทวิญญาณของเราให้เจ้า เราจะให้
ถ้อยคำของเราแจ้งแก่เจ้า คำปรึกษาของพระเจ้าที่ถูกแสดงเป็นบุคคลในปัญญาคือ จงหันกลับ
เพราะคำตักเตือนของพระองค์ ความหมายคือ การกลับใจใหม่ นั่นคือ การหันกลับไปหาพระเจ้า
การทรงเรียกนั้นยังมีอยู่จนทุกวันนี้ ชาวโลกที่ชั่วร้ายและปฏิเสธพระคริสต์จนทุกวันนี้ถูกเรียกให้
หันมาหาพระเจ้า และสำหรับคนส่วนน้อยที่หันกลับ พระเจ้าก็ทรงสัญญาว่าจะเทพระพรแห่ง
พระวิญญาณของพระองค์ออกมาและสอนพระวจนะของพระองค์แก่พวกเขา ให้เราสังเกตว่า
จริงๆแล้วพระเจ้าทรงหมายถึงถ้อยคำต่างๆของพระองค์ ถ้อยคำต่างๆของพระเจ้าได้รับการคลอใจ
และยังมีความสำคัญอยู่เหมือนเดิม จงระวังคนเหล่านั้นที่จะลดทอนถ้อยคำต่างๆของพระเจ้า

สภ 1:24-25 คราวนี้เสียงร้องเรียกมีไปยังคนเหล่านั้นที่ไม่ยอมหันกลับมาหา
พระเจ้าและสติปัญญาของพระองค์ เพราะเราได้เรียกแล้วและเจ้าปฏิเสธ เราเหยียดมือออกและ
ไม่มีใครสนใจ **25** เจ้ามิได้รับรู้ในบรรดาคำแนะนำของเรา และไม่ยอมรับคำตักเตือนของเราเลย
ปัญญาซึ่งถูกแสดงเป็นบุคคลในตัวองค์พระผู้เป็นเจ้าของเราบัดนี้เตือนคนเหล่านั้นที่เพิกเฉยต่อ
พระองค์ มีแนวคิดที่ตีสู้กันสองประการ ฝั่งหนึ่งคือคำเตือนสำหรับคนเหล่านั้นที่เพิกเฉยต่อ
ปัญญาตามทางของพระเจ้า อีกฝั่งหนึ่งคือคำเตือนสำหรับคนเหล่านั้นที่เพิกเฉยต่อพระเจ้าเองและ
พระวจนะของพระองค์ สำหรับคนเหล่านั้นที่ปฏิเสธปัญญา ผลที่ตามมาต่างๆที่เป็นลางร้ายก็รอ
คอยอยู่ มันยังเป็นเช่นนั้นสำหรับคนเหล่านั้นที่ปฏิเสธพระคริสต์ ชาวโลกปฏิเสธการทรงเรียก
ของพระเจ้าเป็นกิจวัตร เมื่อพระเจ้าในพระเมตตาอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ได้ทรงยื่นพระหัตถ์
แห่งพระคุณของพระองค์ในพระคริสต์แก่ชาวโลกที่หลงหาย คนส่วนใหญ่ก็ไม่แยแสมัน พวกเขา
เขามีนพระวจนะของพระองค์และไม่อยากฟังคำตักเตือนของพระองค์ คนโง่ที่เพิกเฉยต่อปัญญา
ตามแบบพระเจ้าในชีวิตของตนก็เป็นเช่นนั้น

สภ 1:26-28 ปัญญาที่ถูกแสดงเป็นบุคคลในพระคริสต์จึงเตือนว่า ฝ่ายเราจะ
หัวเราะเย้ยความหายนะของเจ้า เราจะเยาะเมื่อความหวาดกลัวลานมากกระทบเจ้า วันนั้นจะมา
สำหรับคนอธรรมเมื่อปัญญาที่ถูกแสดงเป็นบุคคลในพระคริสต์หัวเราะกับผลที่ตามมาต่างๆของ
ความบาป อีกครั้งที่ความบาปไม่เพียงเป็นสิ่งที่ผิดในทางศีลธรรมและทางจริยธรรมเท่านั้น แต่

มันยังโง่งเขลาอย่างร้ายกาจด้วย สูดหายใจแล้วมันก็นำมาซึ่งความหายนะและความยุ่งยาก นอกจากนี้ คำเตือนนี้จะสำเร็จจริงในท้ายที่สุดเมื่อเหล่าคนที่ปฏิเสธพระคริสต์จะยืนอยู่ต่อพระพักตร์พระเจ้าที่การพิพากษาที่พระที่นั่งใหญ่สีขาว ในวันนั้นพระเจ้าอาจทรงหัวเราะเยาะความฉิบหายของพวกเขา พระองค์ทรงหยิบนพระคุณของพระองค์และพวกเขาก็ปฏิเสธมันเสีย ในวันนั้นพระองค์จะทรงเป็นผู้หัวเราะทีหลัง!

27 เมื่อความหวาดกลัวของเจ้ามาถึงอย่างการร้าวฉานเปล่า และความพินาศของเจ้ามาถึงอย่างลมหมุน เมื่อความซึมเศร้าและความปวดร้าวมาถึงเจ้า 28 แล้วเขาจะทูลเรา แต่เราจะไม่ตอบ เขาจะแสวงหาเราอย่างขยันขันแข็ง แต่จะไม่พบเรา กระแสความคิดแบบคู่มือต่อไป คนเหล่านั้นที่เมินเฉยต่อปัญญา (และพระเจ้าด้วย) ไม่ช้าก็เร็วจะมาถึงความกลัวและความเดือดร้อนอย่างมากอันเป็นผลที่ตามมาของความบาปของพวกเขา ความบาปนำความเดือดร้อนมาเหมือนพายุทอร์นาโด มันนำมาซึ่งความทุกข์ยากและความเจ็บปวดร้าว ในวันนั้น คนโง่อาจพยายามหันมาหาพระเจ้าในท้ายที่สุด แต่พระองค์จะไม่ทรงตอบ พวกเขาอาจถึงขั้นตื่นแต่เช้าเพื่ออธิษฐานและพระเจ้าจะทรงเมินพวกเขาอย่างสิ้นเชิง มันเป็นเรื่องร้ายแรงจริงๆ ที่จะเพิกเฉยต่อความจริงและพระคุณของพระเจ้า เช่นเดียวกัน ในระดับสามัญธรรมดามากกว่า คนเหล่านั้นที่เมินปัญญาในการดำเนินชีวิตแต่ละวันจะประสบกับความเดือดร้อนอย่างหนักเข้าไปไม่ช้า เมื่อถึงตอนนั้นอยู่ดีๆ พวกเขาจะตัดสินใจที่จะพยายามและมีปัญญา กระนั้น ในวันนั้นปัญญาจะเมินเฉยต่อคำวิงวอนของพวกเขา มันสายเกินไปแล้ว

เรามีชีวิตอยู่ในยุคสมัยที่ชาวโลกได้หาทางที่จะตัดสินใจบน ลดทอน และปรับปรุงผลที่ตามมาต่างๆของความบาป ชายหญิงชาวโลกทั้งหลายจึงพุ่งตรงไปตามเส้นทางแห่งการเพิกเฉยต่อปัญญาและพระคริสต์ต่อไป กระนั้นวันนั้นกำลังจะมา ทั้งในรูปแบบของความยุ่งยากซึ่งเกิดจากการดำเนินชีวิตเช่นนั้นรวมถึงในวันพิพากษาด้วย เมื่อผลที่ตามมาแห่งความบาปจะตามทันพวกเขา คนบาปต่างเยาะเย้ยความบาป พระเจ้าและปัญญาจะเป็นผู้หัวเราะทีหลัง ความบาปตามทันจริงๆ ไม่ช้าก็เร็ว

สภ 1:29-31

เพราะว่าเขาเกลียดความรู้ และไม่เลื่อมใสความยำเกรงพระเยโฮ

วาท์ 30 เขาไม่รับคำแนะนำของเราเลย แต่กลับดูหมิ่นคำตักเตือนของเราทั้งสิ้น คนโง่และคน
อธรรมต่างเกลียดชังความจริงของพระเจ้า พวกเขาจงใจเมินเฉยต่อความยำเกรงองค์พระผู้เป็น
เจ้า พวกเขาไม่ยอมมีส่วนอะไรกับพระวามะและคำปรึกษาของพระองค์ พวกเขาดูหมิ่นบัญญัติ
ศีลธรรมของพระเจ้า เช่นเดียวกัน คนโง่ก็ทำแบบเดียวกัน พวกเขาหัวเราะเยาะปัญญาที่แท้จริง
และเย้ยหยันความจริงของมัน พวกเขาปฏิเสธปัญญาตามแบบพระเจ้าว่าเป็นการ ‘เคร่งศีลธรรม’
หรือ ‘เจ้าระเบียบเกินไป’ ปกติแล้ว คนเหล่านี้ก็เป็นพวกเดียวกัน พวกเขาตั้งอยู่จะทนทุกข์กับผลที่
ตามมาต่างๆของความโง่เขลาและความบาปของตน

31 เพราะฉะนั้นเขาจะกินผลแห่งทางของเขา และอิมด้วยกลวิธีของเขาเอง คนโง่ที่เพิก

เฉยต่อปัญญาตามแบบพระเจ้าสุดท้ายแล้วจะเก็บเกี่ยวผลอันขมขื่น พวกเขาจะต้องจำใจกินผลอัน
ขมขื่นแห่งความโง่เขลาและความบาปของตัวเอง สิ่งใดก็ตามที่คนๆหนึ่งหว่านไว้ เขาก็จะเก็บ
เกี่ยวสิ่งนั้นเช่นกัน มันหลีกเลี่ยงไม่ได้อยู่แล้ว มันเป็นกฎฝ่ายวิญญาณพอๆกับที่มันเป็นกฎทาง
ชีววิทยา คนเหล่านั้นที่เพิกเฉยต่อปัญญาจะทนทุกข์กับผลที่ตามมาต่างๆอันขมขื่น นอกจากนี้ สิ่ง
ที่ถูกเก็บเกี่ยวปกติแล้วก็มากกว่าสิ่งที่ได้ถูกหว่านลงไปเยอะ ยิ่งกว่านั้น คนเหล่านั้นที่ปฏิเสธพระ
คริสต์สุดท้ายแล้วจะอิมด้วยผลที่ตามมาต่างๆของความโง่เขลาอันชั่วร้ายนั้น พวกเขาจะมีเวลาชั่ว
นิรันดร์ที่จะตรึงตรองถึงความโง่เขลาของตัวเองในนรก อีกครั้งที่ ความบาปไม่เพียงเป็นสิ่งที่ผิด
เท่านั้น แต่มันยังโง่เขลา นั่นคือ โง่เง่าอย่างเหลือจะเอ่ย กระนั้น ชาวโลกที่เป็นคนอธรรมและคน
โง่ทั้งหลายยังพุ่งตรงไปสู่ความพินาศของตนอยู่ต่อไป พวกเขาได้ปฏิเสธปัญญาและพระคริสต์
แล้ว

สภ 1:32-33

เพราะการหันกลับของคนโง่จะฆ่าเขา และความเจริญของคนโง่

จะทำลายเขา ที่น่าสนใจก็คือคำที่แปลว่า การหันกลับ (*เมซ อู บอว์*) มีความหมายว่า ‘การกลับ
สัตย์’ และมักถูกแปลเช่นนั้น การกลับสัตย์หรือการหันกลับจากสิ่งต่างๆของพระเจ้าโดยคนเชื่อ
จะมีผลที่ตามมาอันน่าเศร้า มันเป็นเรื่องที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตแบบโง่เขลาและผลที่ตามมาใน
ท้ายที่สุดเมื่อมนุษย์ยืนอยู่ต่อพระพักตร์พระเจ้าสักวันหนึ่ง ยิ่งกว่านั้น ความเจริญของคนโง่ปกติ

แล้วก็หลอกลวงพวกเขาให้คิดว่าตนสามารถถอยนวลไปพร้อมกับความบาปของตัวเองได้
กระนั้น ความบาปก็ย้อนกลับมากัดคนเหล่านั้นที่มีความผิดในความบาปนั้นเสมอ มันเป็นเรื่อง
จริงในเรื่องผลที่ตามมาต่างๆของความบาปทั้งในตอนนี้และที่การพิพากษานั้น

33 แต่บุคคลผู้ฟังเราจะอยู่อย่างปลอดภัย เขาจะอยู่อย่างสุขสงบปราศจากความคิดพรั่น
พรึงในความชั่วร้าย" อีกครั้งที่ความคิดแบบคู่ของปัญญาและพระองค์ผู้ทรงถูกแสดงเป็นบุคคล
ในปัญญาถูกกล่าวถึง คนเหล่านั้นที่เงี้ยวฟังปัญญาในชีวิตนี้จะดำเนินชีวิตอันเงียบสงบโดย
ปราศจากความกลัวหรือความยุ่งยาก และคนเหล่านั้นที่เงี้ยวฟังพระคริสต์ ผู้ทรงเป็นการแสดง
เป็นบุคคลของปัญญาจะอาศัยอยู่อย่างปลอดภัยตลอดนิรันดร์กาลและไม่กลัวพระพิโรธของ
พระเจ้าในนรก

ปัญญาจึงเป็นแนวคิดหนึ่งที่สำคัญที่เราต้องสอนลูกๆของเราขณะที่พวกเขายังเล็กอยู่ เมื่อ
เด็กๆเรียนรู้ที่จะแสวงหาปัญญาในชีวิตนี้ มันก็จะนำไปสู่การแสวงหาพระคริสต์ผู้ทรงเป็นการ
แสดงเป็นบุคคลของปัญญา พ่อแม่จนทุกวันนี้จำเป็นต้องเรียนรู้และสอนความจริงตามแบบ
พระเจ้านี้

ภาพรวมของสุภายิต 2: บทที่สองของหนังสือสุภายิตนำเสนอการอ้างเหตุผลอันซับซ้อน
ของอัครทูตและแล้ว ซาโลมอนกล่าวว่าถ้าบุตรของเขา (และผู้อ่านทุกคน) จะฟังปัญญาของเขา
(นั่นคือ จากพระวจนะของพระเจ้า) แล้วเขาก็จะพบพระพรแห่งปัญญา นอกจากนี้ ปัญญาตาม
แบบพระเจ้าเช่นนั้นจะรักษาตัวชายหนุ่ม (และผู้ใดก็ตามสำหรับเรื่องนั้น) จากอิทธิพลของเหล่า
ชายหญิงที่ชั่วร้าย

สภข 2:1-4 บุตรชายของเราเอ๋ย ถ้าเจ้ารับคำของเรา และสะสมคำบัญชาของ
เราไว้กับเจ้า ผู้เขียนท่านนี้เริ่มต้นทันทีด้วยอ้อสำหรับการอ้างเหตุผลที่เขากำลังจะกล่าว จริงๆแล้ว
ทุกอย่างที่เหลือในบทนี้ก็ออกมาจากอ้อนี้และอ้อที่ตามมาในข้อ 3 และ 4 แม้จะถูกกล่าวแก่บุตรชาย
(ที่ไม่เอ๋ยชื่อ) ของซาโลมอนก็ตาม ข้อความนี้ก็มิใช่สำหรับคนทั้งปวงที่ย่อมอ่านมัน ซาโลมอน

กล่าวถึงถ้อยคำและคำบัญชาต่างๆของตน กระนั้นก็มีพระองค์ผู้หนึ่งที่ยิ่งใหญ่กว่าซาโลมอนที่กล่าว ถ้อยคำเหล่านี้เสียอีก ผู้แต่งและบิดาผู้สูงสุดคือพระเจ้าเอง การคลไจโดยพระวิญญูณบริสุทธิ กล่าวชัดเจนว่าพระองค์ผู้ทรงยิ่งใหญ่กว่าซาโลมอนเยอะกำลังตรัสอยู่ ดังนั้น พระกัมภีร์จึงสั่งคน ทั้งปวงที่ย่อมฟังให้ยอมรับถ้อยคำต่างๆของพระเจ้าและซ่อนคำบัญชาต่างๆของพระองค์ไว้ ภายใน ความหมายอย่างหลังคือ การสะสมคำบัญชาต่างๆของพระเจ้าไว้ภายในเหมือนกับผู้ที่เฝ้า สมบัติที่เป็นเงินมหาศาล ความหมายที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือ การทะนุถนอมและไม่ปฏิเสธคำปรึกษา ของพระเจ้าที่มาทางพระวณะของพระองค์

2 กระทำหูของเจ้าให้ฟังเพื่อรับปัญญา และเอียงใจของเจ้าเข้าหาความเข้าใจ ประเด็นของ การรับและซ่อนพระวณะของพระเจ้าไว้ภายในเช่นนั้นก็คือ ที่จะเอียงหูของเราฟังปัญญาและให้ ใจของเรารับความเข้าใจ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความหมายก็คือ การรับพระวณะของพระเจ้า จนถึงขนาดที่ว่าเราค้นหาปัญญาและความเข้าใจ อีกครั้งที่ปัญญาและความเข้าใจเกี่ยวโยงกัน ทั้ง สองไม่ใช่สิ่งเดียวกันแม้ว่าเกี่ยวโยงกันก็ตาม ปัญญาพัฒนามาจากความเข้าใจ จะว่าไปแล้ว ปัญญาเป็นเป้าหมายและความเข้าใจเป็นหนทางที่นำไปสู่เป้าหมายนั้น

3 เออ ถ้าเจ้าร้องหาความรอบรู้และเปล่งเสียงของเจ้าหาความเข้าใจ นอกจากเรื่องของ ปัญญาและความเข้าใจแล้ว ความรู้ยังถูกเพิ่มเข้ามาด้วย อีกครั้งที่มีพัฒนาการของความจริง หาก เราจะเปรียบเทียบคุณธรรมเหล่านี้กับพีระมิด ความรู้ก็คือรากฐาน ความเข้าใจอยู่เหนือจากนั้น และยอดบนสุดคือปัญญา เมื่อความรู้ถูกได้มา จากนั้นความเข้าใจก็ได้มาผ่านการศึกษา ค้นคว้าและการใคร่ครวญ ปัญญาที่จะทำการตัดสินใจต่างๆอย่างถูกต้องก็เกิดขึ้นเป็นลำดับต่อมา อีกครั้งที่กระบวนการแห่งความรู้ ความเข้าใจ และปัญญานี้สุดท้ายแล้วมีรากเหง้าอยู่ในพระ วณะของพระเจ้า ดังนั้น ผู้เขียนท่านนี้จึงจะยื่นคะยผู้อ่านของคุณให้รับพระวณะของพระเจ้า เพื่อที่จะได้รับพระพรแห่งปัญญาในท้ายที่สุด

4 ถ้าเจ้าแสวงปัญญาดูหาเงิน และเสาะหาปัญญาอย่างหาขุมทรัพย์ที่ซ่อนไว้ ความคิดที่ ถูกกล่าวถึงแล้วค่านบนถูกกล่าวซ้ำตรงนี้ การรวมกันของความรู้ ความเข้าใจและปัญญาถูกแสดง

เป็นบุคคลและถูกสรุปย่อเหมือนเป็นบุคคลๆหนึ่ง นั่นคือ *เธอ* ถ้าเราเสาะหาและค้นหาปัญญาเหมือนอย่างที่เราจะแสวงหาทรัพย์สินสมบัติที่ซ่อนอยู่ แล้วพระพรต่างๆที่ถูกสาธยายไว้ด้านล่างก็จะเริ่มมีให้แก่เรา และดังนั้น สิ่งข้อแรกของบทนี้จึงนำเสนอเงื่อนไขหลักสำหรับพระพรต่างๆที่จะตามมา นั่นคือ จงยอมรับพระวอนะต่างๆของพระเจ้าและค้นหาปัญญา

สภย 2:5-8 **นั่นแหละ เจ้าจะเข้าใจความยำเกรงพระเยโฮวาห์ และพบความรู้ของพระเจ้า** เมื่อเราซึมซับพระวอนะของพระเจ้าและคำบัญชาต่างๆของพระองค์ไว้จนเราค้นหาปัญญาตามแบบพระเจ้า แล้วเราก็จะเริ่มเข้าใจความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า การยำเกรงพระเจ้าเป็นเรื่องหนึ่ง การเข้าใจความหมายต่างๆที่มันสื่อออกมาก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ในพระคัมภีร์ตลอดทั้งเล่ม ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าถูกนำเสนอให้เป็นคุณธรรมฝ่ายวิญญาณที่แ่งบวกมาๆประการหนึ่ง ดู เพลงสดุดี 19:9 และสุภาษิต 9:10, 28:28 เมื่อเราเต็มใจยอมรับพระวอนะของพระเจ้าและค้นหาปัญญา แล้วพระพรอย่างหนึ่งซึ่งจะมีแก่เราก็คือ พัฒนาการของความเข้าใจเกี่ยวกับความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า

6 เพราะพระเยโฮวาห์ทรงประทานปัญญา ความรู้และความเข้าใจมาจากพระโอษฐ์ของพระองค์ แหล่งที่มาหลักของปัญญาคือ พระเจ้าเองผู้ทรงเป็นปัญญา 1 โครินธ์ 1:30 กล่าวชัดเจนว่าปัญญาทั้งปวงถูกพบในพระคริสต์ การเอ่ยถึงปัญญาที่ออกมาจากพระโอษฐ์ของพระองค์ก็หมายถึงพระวอนะที่ได้รับการคล้อยของพระองค์ คำที่แปลว่า*การคล้อย* (*ชะออปนะฮูสต่อส*) มีความหมายตรงตัวว่า ‘ถูกพระเจ้าเปล่งออกมา’ เมื่อเราพูด ถ้อยคำต่างๆก็ถูกเปล่งออกมาจากปากของเรา การคล้อยจึงหมายถึงการที่พระเจ้าตรัส พระวอนะของพระเจ้าซึ่งได้รับการคล้อยบรรจุความรู้ ความเข้าใจและปัญญา

ความคิดตรงนี้ย้อนกลับไปยังข้อ 1 ที่เราถูกกำชับให้รับถ้อยคำต่างๆของพระองค์และซ่อนคำบัญชาต่างๆของพระองค์ไว้ภายในตัวเรา ความหมายที่ใหญ่กว่าก็คือว่า ปัญญาของพระเจ้ามาจากพระวอนะของพระเจ้า

ความคิดที่สำคัญอีกสองประการถูกนำเสนอ 7 พระองค์ทรงสะสมสติปัญญาไว้ให้คุณชอบธรรม ประการแรก ความสัมพันธ์ระหว่างปัญญากับความชอบธรรมถูกวางอย่างมั่นคงอีกครั้ง คุณสมบัติทั้งสองประการนี้เชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดจนถึงขนาดที่ว่าทั้งสองอย่างเกือบมีความหมายเหมือนกัน นอกจากนี้ สิ่งที่น่าประหลาดใจก็คือพระเจ้าประทานปัญญาอันดีแก่คนเหล่านั้นที่ดำเนินอย่างชอบธรรม เมื่อเพลงสดุดี 5:12 กล่าวว่าพระเจ้าจะทรงอวยพรคนชอบธรรม พระพรอย่างหนึ่งที่ชัดเจนซึ่งถูกกล่าวถึงตรงนี้คือ ของประทานที่เป็นปัญญา เมื่อเราจัดระเบียบชีวิตของเราโดยหลักการแห่งความชอบธรรม ผลประโยชน์หนึ่งที่ชัดเจนของมันก็คือปัญญาที่ถูกเพิ่มเข้ามา

นอกจากนี้ พระองค์ทรงเป็นดั่งให้แก่ผู้ที่ดำเนินในความเที่ยงธรรม คำที่แปลว่า *ดั่ง* (มอว์เกน) หมายถึง โล่แบบหนึ่ง ช่างเป็นความจริงที่แสนวิเศษ พระเจ้าเองจะทรงเป็น โล่ (นั่นคือ การปกป้อง) แก่คนเหล่านั้นที่ดำเนินชีวิตของตนอย่างเที่ยงธรรม

และเมื่อเราจัดระเบียบชีวิตของเราโดยพระวาระของพระเจ้า เราก็จำเป็นต้องดำเนินชีวิตอย่างเที่ยงธรรมด้วย และขณะที่เราทำเช่นนั้น พระเจ้าก็จะทรงปกป้องผู้เที่ยงธรรมและประทานปัญญาให้เป็นผลประโยชน์พิเศษด้วย ทั้งหมดล้วนเริ่มต้นพร้อมกับเงื่อนไขในข้อ 1, 3 และ 4 ของการรับพระวาระของพระเจ้าและการค้นหาปัญญาแบบของพระเจ้าซึ่งมีอยู่ในพระวาระของพระองค์ ดู เพลงสดุดี 5:12 และ 84:11 ด้วย 8 พระองค์ทรงรักษาระวังวิถีของความยุติธรรม และทรงสงวนทางของวิสุทธิชนของพระองค์ไว้

สภ 2:9 จากหลาย *ถั่ว* (ในตอนต้นของบทนี้) ซึ่งสรุปย่อเงื่อนไขพื้นฐานของบทนี้ เราจะได้ *แล้วที่สอง* แล้วเจ้าจะเข้าใจความชอบธรรมและความยุติธรรม และความเที่ยงตรง คือวิถีที่ดีทุกสาย เมื่อเราเต็มใจรับถ้อยคำต่างๆของพระเจ้าและขวนขวายเสาะหาปัญญา แล้วเราก็จะเริ่มเข้าใจหลายเรื่องที่สำคัญของชีวิต นั่นคือ (1) ความชอบธรรม (2) ความยุติธรรม (3) ความเที่ยงตรงและ (4) วิถีที่ดีทุกสาย เช่นเดียวกับที่เป็นบ่อยๆในหนังสือเพลงสดุดี และหนังสือสุภาษิต ความชอบธรรมและความยุติธรรมถูกพบด้วยกัน

ความชอบธรรมหมายถึงหลักการขณะที่ความยุติธรรมหมายถึงผลลัพธ์ ความหมายของ คำหลัง (ความยุติธรรม) ก็คือ การตัดสินใจที่ถูกต้อง ดังนั้น การตัดสินใจที่ถูกต้องต่างๆ (ความ ยุติธรรม) ตามมาจากการเพาะปลูกหลักการเรื่องความชอบธรรม คำที่แปลว่า ความเที่ยงตรง (เมย์ซาร์) มีความหมายว่า 'ยุติธรรม' ในการปฏิบัติต่างๆของคนๆหนึ่ง ดังนั้นการรับเอาพระ วรณะของพระเจ้าและการ ได้มาซึ่งปัญญาแบบของพระเจ้านี้จะส่งผลเป็นการปฏิบัติต่างๆที่เที่ยง ตรงและยุติธรรมกับผู้อื่น นอกจากนี้ การซึมซับพระวรณะของพระเจ้าและพัฒนาการของปัญญา แบบของพระเจ้าจะนำไปสู่การเข้าใจวิถีที่ดีทุกสายในชีวิต

กล่าวสั้นๆคือ เมื่อประชากรของพระเจ้ารับพระวรณะของพระเจ้าและพัฒนาปัญญาแบบ ของพระเจ้า พวกเขาจะมีความเข้าใจลึกซึ้งที่จะตัดสินใจเรื่องต่างๆอย่างถูกต้องในชีวิต พวกเขา ก็จะยุติธรรมในการปฏิบัติกับผู้อื่น และพวกเขาจะมีความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นต่างๆของชีวิต ท่านทั้งหลายผู้เป็นวิสุทธิชนขององค์พระผู้เป็นเจ้า รากฐานอันมั่นคงถูกวางไว้สำหรับความเชื่อ ของพวกท่านแล้วในพระวรณะอันดีเลิศของพระองค์!

สภ 2:10-11 การอ้างเหตุผลแบบของพระเจ้าอีกชุดหนึ่งถูกนำเสนอตั้งแต่ตรงนี้ ไปจนจบบทนี้ เมื่อปัญญาจะเข้ามาในใจของเจ้า และความรู้จะเป็นที่รุ่มร้อนแก่จิตใจของเจ้า ความ หมายตรงนี้ก่อตั้งบนรากฐานที่ถูกวางไว้แล้วในแก้วช้อก่อนหน้า เมื่อปัญญาได้ถูกซึมซับไว้ในใจ เราแล้วดังที่มีบรรยายไว้ข้างบนและเมื่อความรู้แบบของพระเจ้าหวานชื่นในจิตวิญญาณของเรา แล้ว...(แม้คำว่า แล้วไม่ถูกพบในข้อถัดไปก็ตาม แนวคิดนั้นก็ถูกบอกเป็นนัยอย่างชัดเจน)

ดังนั้น เมื่อสติปัญญาและความรู้แบบพระเจ้าได้ถูกดูดซึมเข้าไป แล้ว 11 ความเฉลียวฉลาดจะคอยเฝ้าเจ้า และความเข้าใจจะระแวดระวังเจ้าไว้ ความเฉลียวฉลาดเป็นการทำงานออก มาของปัญญา มันคล้ายกันมากในทางหลักการกับเรื่องของความยุติธรรมตามที่หมายเหตุไว้ใน ข้อ 9 ความเฉลียวฉลาดคือการรู้จักแยกแยะได้อย่างถูกต้องซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจต่างๆที่ถูกต้อง ความหมายก็คือว่าความเฉลียวฉลาด (ซึ่งแตกออกมาจากปัญญาแบบพระเจ้า) จะคุ้มครองและ ปกป้องเราจากหลุมพรางต่างๆของชีวิต หลุมพรางต่างๆที่เฉพาะเจาะจงถูกระบุไว้ด้านล่าง

สภ 2:12-15

เพื่อช่วยเจ้าให้พ้นจากทางแห่งคนชั่วร้าย จากคนที่พูดตบตะแลง

การอ้างเหตุผลซึ่งถูกพัฒนาด้านบนดำเนินต่อไป เมื่อเราซึมซับพระวจนะของพระเจ้าและเสาะแสวงหาปัญญาแบบพระเจ้า ความเฉลียวฉลาดที่มีปัญญาซึ่งเป็นผลตามมาก็จะนำพาเราให้พ้นจากวิถีต่างๆของเหล่าคนชั่ว มันบอกเป็นนัยถึงหลักการเรื่องการแยกออก แน่ทีเดียวบุคคลผู้ไม่ดำเนินตามคำแนะนำของคนอธรรม หรือยืนอยู่ในทางของคนบาป หรือนั่งอยู่ในที่นั่งของคนที่ชอบเยาะเย้ย ผู้นั้นก็เป็นสุข (เพลงสดุดี 1:1) เมื่อพระวจนะของพระเจ้าชุ่มโชกใจเรา โดยก่อให้เกิดปัญญาแบบพระเจ้า มันก็จะให้เรา มีสำนึกอันดีที่จะหลีกเลี่ยงที่สิ่งสถิตของพวกคนอธรรม มันจะทำให้เรารู้สึกอึดอัดในสถานบันที่ต่างๆของพวกเขาและในแวดวงของพวกเขา

ลักษณะเฉพาะตัวของชาวโลกถูกบรรยายเพิ่มเติม แม้ว่าซาโลมอนเขียนเมื่อประมาณ 3,000 ปีก่อน หลักการต่างๆก็ไม่เปลี่ยนแปลงแม้แต่นิดเดียว ดังนั้นคนอธรรมคือคนเหล่านั้น 13 ผู้ทอดทิ้งวิถีแห่งความเที่ยงธรรม เพื่อเดินในทางแห่งความมืด ให้เราสังเกตว่าคนชั่วถูกพรรณนาว่าเดินออกไปจากความเที่ยงธรรม อาจฟังดูเข้าใจง่าย ๆ เลยว่าความชั่วร้ายคือ การออกไปจากการทำสิ่งที่ถูกต้อง นอกจากนี้ คนที่ชั่วร้ายและคนอธรรมทั้งหลายต่างเกี่ยวข้องกับความมืด ความมืดเป็นดินแดนของความชั่วร้ายไม่ว่าฝ่ายวิญญาณ ศีลธรรม อาชญากรรมหรือในแง่ใดก็ตาม พระเยซูคริสต์ว่า “มนุษย์ได้รักความมืดมากกว่ารักความสว่าง เพราะกิจการของเขาชั่ว” (ยอห์น 3:19) ความบาปส่วนใหญ่มักถูกกระทำภายใต้การปิดบังของความมืด ปัญญาแบบพระเจ้าจะป้องกันและปกป้องคนๆหนึ่งจากความบาปดังกล่าว

นอกจากนี้การดูซับพระวจนะของพระเจ้าและปัญญาแบบพระเจ้าจะปกป้องคนที่ดำเนินตามแบบพระเจ้าจากเหล่าคนชั่ว 14 ผู้ปรมาปรีดีในการกระทำความชั่วร้าย และปิตินดีในการตบตะแลงของคนชั่ว 15 ผู้ซึ่งวิถีชีวิตของเขาล้วนแต่คดเคี้ยวทั้งสิ้น และทางประพตติของเขาตบตะแลง คนชั่วและคนอธรรมถูกพรรณนาถึงเพิ่มเติม ชาวโลกหัวเราะเกี่ยวกับความบาปของตนและสนุกสนานกับความวิปริตของคนชั่วอื่นๆ พวกเขาคดโกงในวิธีปฏิบัติของตนและคดเคี้ยวในทางทั้งหลายของตน (คำที่แปลว่า ตบตะแลง (ดูวซ์) ในบริบทนี้มีความหมายว่า ‘เบี่ยงเบน’ หรือ ‘วิปริต’) ประเด็นที่สำคัญก็คือว่าปัญญาแบบพระเจ้าดังที่บรรยายไว้ข้างบนจะ

ปกป้องคนที่มีความเชื่อจากหลุมพรางต่างๆของการตีความแห่ไปกับคนที่เชื่อว่าเป็นอาชญากรและคนทรามทั้งหลาย

สภ 2:16-19 ปัญหาแบบพระเจ้าซึ่งได้มาจากการดูซ้ำพระวจนะของพระเจ้าดังที่มีบรรยายไว้ข้างบนจะปกป้องผู้ที่ดำเนินตามแบบพระเจ้า (เราจำได้ว่าบทนี้ถูกกล่าวแก่บุตรชายของซาโลมอนและหมายรวมถึงบุตรทุกคนของพระเจ้าด้วย) จากชายทั้งหลายที่ชั่วร้าย อย่างไรก็ตาม ปัญหาแบบพระเจ้าอันเดียวกันนั้นซึ่งถูกพรรณาถึงด้านบนจะปกป้องคนหนุ่มให้พ้นจากหญิงที่ประพฤติผิดศีลธรรมทั้งหลายด้วย (นี่หมายรวมถึงทั้งสองเพศ นั่นคือ นี่เป็นจริงสำหรับหญิงสาวที่ดำเนินตามแบบพระเจ้าด้วย ปัญหาแบบพระเจ้าจะปกป้องเธอไว้จากชายที่ประพฤติผิดศีลธรรมทั้งหลาย) เพื่อช่วยเจ้าให้พ้นจากหญิงชั่ว จากหญิงสัตย์จริงที่พุดจาพะเน้าพะนอ ในพระคัมภีร์ตลอดทั้งเล่ม หญิงแปลกหน้าหมายถึงหญิงใจง่ายทั้งหลาย นางเต็มใจที่จะมีเพศสัมพันธ์แบบก่อนแต่งงานหรือแบบแต่งงานแล้ว และโลกเต็มไปด้วยผู้หญิงที่เป็นคนแบบนั้นในปัจจุบัน ในสุภาษิต 22:14 และ 23:7 หญิงแปลกหน้าเปรียบเหมือนกับหลุมหรือกับดัก ซึ่งยากที่คนตกไปแล้วจะกลับขึ้นมาได้ หญิงใจง่ายเช่นนั้นไม่มีความกระตือรือร้นในการล่อลวงหรือช่วยยวนผ่านทางคำพูดของนางหรือชุดที่นางสวมใส่

17 ผู้ทอดทิ้งคู่เคียงที่นางได้มาเมื่อยังสาวๆนั้นเสีย และลืมพันธสัญญาแห่งพระเจ้าของตน หญิงใจง่ายทั้งหลายมักหันหลังให้กับการอบรมสั่งสอนในเรื่องศีลธรรมที่ตนได้รับจากพ่อแม่ (บางทีพวกนางก็ไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนในเรื่องศีลธรรมจรรยาเลย) ไม่ว่ากรณีใด หญิงใจง่ายทั้งหลายได้หลงลืมพันธสัญญาทางศีลธรรมของพระเจ้าไปแล้วที่จะสงวนตัวไว้สำหรับสามีของนางแต่ผู้เดียว

18 เพราะเรือนของนางจมลงไปสู่ความมรณา และวิถีของนางไปสู่ชาวเมืองผี 19 ผู้ที่ไปหานางไม่มีกลับมาสักคนเดียว หรือหาผีผู้ใดหันเข้าทางแห่งชีวิตอีกได้ไม่ มีบางสิ่งที่บ่อนทำลายจิตวิญญาณเกี่ยวกับการผิดศีลธรรมในเรื่องเพศ คนเหล่านั้นที่ปล่อยตัวไปกับการทำเช่นนั้นก็มีมุง

หน้าไปตามวิถีแห่งความตายฝ่ายวิญญาณ บางครั้งการนอกใจหรือการลำเอียงก็นำไปสู่ความตายฝ่ายร่างกายเมื่อสามีหรือคนที่หึงหวงฆ่าชายชู้ที่มาหลับนอนกับภรรยาหรือคนรักของตน

อย่างไรก็ตาม ความหมายที่สำคัญกว่าตรงนี้น่าจะหมายถึงการตายด้านฝ่ายวิญญาณ ผู้พยากรณ์โฮเซยาเขียนไว้ว่า “การเล่นชู้ เหล้าองุ่นและเหล้าองุ่นใหม่ซึ่งเอาจิตใจไปเสีย” (โฮเซยา 4:11) นี่หมายความว่า การผิดศีลธรรมในเรื่องเพศทำให้คนตายด้านต่อสิ่งต่างๆของพระเจ้า คนเหล่านั้นที่ล่วงประเวณีหรือผิดผู้ผิดเมียชาวบ้านก็ไม่สนใจสิ่งต่างๆของพระเจ้า พวกเขาพร้อมเพศมักกบฏต่อสิ่งใดก็ตามที่เกี่ยวข้องกับพระเจ้า ความบาปทางเพศขัดขวางคนเรามีชีวิตฝ่ายวิญญาณที่แท้จริงไว้ได้ การปล่อยตัวไปตามเนื้อหนังจะครอบงำและทำให้คนมีคบอดต่อความสนใจในเรื่องฝ่ายวิญญาณ ไม่น่าแปลกใจที่ว่าพญามารส่งเสริมการแต่งตัวโป๊ๆ การดื่มเหล้าเมามา ยคนตรีที่ช่วยกามารมณ์ และการลำเอียง ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนนำไปสู่การผิดศีลธรรมทางเพศ มันรู้ว่าการประพฤติผิดศีลธรรมทำให้ชายและหญิงทั้งหลายตายด้านต่อสิ่งต่างๆของพระเจ้า

ดังนั้น สารรวมๆของบทนี้จนถึงจุดนี้ก็คือว่า การดูซับพระวาระของพระเจ้าและการได้มาซึ่งปัญญาแบบพระเจ้าจะปกป้องเราให้พ้นจากคนทั้งหลายที่คิดโกงและประพฤติผิดศีลธรรม คนทั้งสองแบบนี้นำไปสู่การถูกจำจองฝ่ายวิญญาณและความยุ่งยากไม่รู้จบในชีวิต

สภ 2:20-22 บทที่มีพลังนี้มาถึงข้อสรุปทางตรรกะและฝ่ายวิญญาณของมัน เมื่อประชาชนของพระเจ้าดูซับพระวาระของพระเจ้าและค้นหาปัญญาแบบพระเจ้า มันก็จะปกป้องเราจากความชั่วร้ายทุกรูปแบบในชีวิต ดังนั้น เจ้าควรจะดำเนินในทางของคนดี และรักษาวิถีของคนชอบธรรม ปัญญาแบบพระเจ้าซึ่งได้มาจากพระวาระของพระเจ้าจะนำเราไปสู่วิถีแห่งคนดีและแห่งความชอบธรรม ปัญญาแบบพระเจ้าจะนำเราไปสู่คนทั้งหลายที่ดำเนินตามแบบพระเจ้าและวิถีทั้งหลายที่เป็นแบบพระเจ้า มันจะนำเราไปสู่สถานที่แห่งพระพรของพระเจ้า

21 เพราะว่าคนที่เที่ยงธรรมจะได้อยู่ในแผ่นดิน และคนดีรอบคอบจะคงอยู่ในนั้น เราควรระลึกว่าซาโลมอนเขียนจากมุมมองของคนฮีบรู พระเจ้าได้ประทานแผ่นดินนั้น (ฮาเอเรทซ์)

แก้อับราฮัม อิสอัค ยาโคบ และบุตรชายสิบสองคนของเขาแล้ว แผ่นดินอิสราเอลเป็นสถานที่ที่พระเจ้าได้ทรงสัญญาไว้แล้วแก่คนอิสราเอล มันเป็นพระพรอย่างหนึ่งและบ้านของพวกเขา ประเด็นที่ซาโลมอนต้องการสื่อตรงนี้ก็คือนั่นที่ดำเนินอย่างเที่ยงธรรมต่อพระพักตร์พระเจ้าจะอยู่อย่างสันติและสงบสุขในแผ่นดินนั้นที่พระเจ้าได้ทรงสัญญาพวกเขาแล้ว ความหมายที่แฝงอยู่ในคำที่แปลว่า *ดีรอบคอบ (ทามิยัม)* คือ การอุทิศตัวหมดทั้งใจ

ที่ตรงกันข้ามคือพระสัญญาของพระเจ้าที่ถูกพบในพระราชบัญญัติ 28 และที่อื่นๆ ที่ว่าการไม่เชื่อฟังและความบาปในส่วนของคนอิสราเอลสุดท้ายแล้วจะทำให้พวกเขาถูกขับไล่ออกไปจากแผ่นดินของตน เมื่อมองย้อนกลับไปประวัติศาสตร์เราก็จะเห็นว่านั่นเป็นสิ่งที่พระเจ้ากระทำต่อคนอิสราเอลจริงๆ หลังจากหลายร้อยปีแห่งการกบฏและการไม่เชื่อฟังที่มีต่อพระองค์ นี่บอกเป็นนัยเช่นกันถึงความเป็นไปได้ของการเป็นขึ้นจากตายของคนอิสราเอลผู้ดำเนินตามแบบพระเจ้าซึ่งพวกเขาจะถูกชุบให้เป็นขึ้นในวันนั้นเพื่อที่จะอาศัยอยู่อีกครั้งในแผ่นดินที่ทรงสัญญาไว้แก่อับราฮัม คำแนะนำของซาโลมอนจริงๆ แล้วก็คือนั่น ปัญญาแบบพระเจ้าที่ได้มาจากพระวาระของพระเจ้าซึ่งส่งผลเป็นการดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมและทุ่มเทจะนำพระพรนั้นของพระเจ้ามาสู่พวกเขา

22 แต่คนชั่วร้ายจะถูกตัดขาดเสียจากแผ่นดินโลก และคนละเมิดจะถูกถอนรากออกไปจากแผ่นดินโลกเสีย คำที่แปลว่า *แผ่นดินโลก (ฮาเอเรทซ์)* เป็นคำเดียวกับที่ถูกแปลเป็น “แผ่นดิน” ในข้อที่แล้ว (คำนี้มีความหมายได้ทั้งสองแบบ) อาจเป็นไปได้ว่าซาโลมอนกำลังเตือนว่าคนเหล่านั้นที่ไม่ใส่ใจพระวาระของพระเจ้าสุดท้ายแล้วจะถูกถอนรากออกไปจากแผ่นดินของตนเสีย นั่นเกิดขึ้นจริงในอีกหลายร้อยปีต่อมา อย่างไรก็ตาม ในความหมายที่ใหญ่กว่า คนชั่วทั้งปวงสุดท้ายแล้วจะถูกตัดขาดเสียจากแผ่นดินโลกในการเสียชีวิตและจะยืนอยู่หน้าการพิพากษาที่พระที่นั่งใหญ่สีขาว ในวันนั้น คนที่ไม่รอดทุกคนจะถูกโยนลงไปในบึงไฟตลอดไป มันบอกเป็นนัยด้วยว่าคนยิวที่ไม่ดำเนินตามแบบพระเจ้าจะไม่ถูกชุบให้เป็นขึ้นเพื่ออาศัยอยู่ในแผ่นดินนั้นแต่จะถูกถอนรากออกไปจากมันตลอดไป

ประเด็นที่สำคัญกว่าของสุภาษิต 2 ก็คือว่าพระวณะของพระเจ้าจะนำมาซึ่งปัญญาแบบ
พระเจ้าอันจะนำมาซึ่งการนำพาที่มีปัญญาและพระพรทั้งตอนนี้และตลอดไป ในทางกลับกัน
การขาดซึ่งปัญญาแบบพระเจ้าจะนำมาแต่ความยากลำบาก

ภาพรวมของสุภาษิต 3: หนึ่งในบทที่สำคัญที่สุดของหนังสือสุภาษิตคือ บทที่ 3 ปัญญา
ซึ่งถูกแสดงเป็นบุคคลในพระคริสต์เรียกร้องให้เราเชื่อฟัง วางใจและอุทิศตัวต่อพระเจ้า จากนั้น
จุดสนใจเปลี่ยน ไปยังปัญญาของการ ได้มาซึ่งปัญญา บทนี้ปิดท้ายด้วยคำสุภาษิตต่างๆของคำ
แนะนำแบบพระเจ้า

สภ 3:1-2 บุตรชายของเราเอ๋ย อย่าลืมกฎเกณฑ์ของเรา ซาโลมอน (เป็นครั้ง
ที่ห้าแล้วในหนังสือเล่มนี้) ให้คำสั่งสอนนี้แก่บุตรชายของตน อย่างไรก็ตาม บริบทที่ใหญ่กว่าก็
กล่าวชัดเจนว่าพระองค์ผู้ทรงยิ่งใหญ่กว่าซาโลมอนกำลังตรัสผ่านทางเขา แม้ว่าซาโลมอนเป็นผู้
เขียนในขณะนั้น ข้อความที่ชัดเจนก็คือการที่พระเจ้าประทานคำแนะนำแบบพระเจ้าแก่
ประชาชนของพระองค์

สาระสำคัญของคำแนะนำนั้นก็คือที่จะ (1) ไม่ลืมกฎเกณฑ์ของพระองค์ มันง่ายขนาด
ไหนที่จะหลงเงินไปจากพระวณะของพระเจ้าเพราะว่าสิ่งเบี่ยงเบนความสนใจต่างๆของชีวิตมี
อิทธิพลมากกว่าพระวณะของพระองค์ ปัญญาก็คือ ปริมาณที่จำกัดจำเขี่ยของพระวณะของ
พระเจ้าที่คริสเตียนโดยเฉลี่ยบริโภคเข้าไปในจิตใจของตนในแต่ละวัน เมื่อเราแค่อ่านพระวณะ
นั้นแบบผ่านๆ อิทธิพลทั้งหลายของโลกก็มักจะมีย่านเหนือกว่าอิทธิพลที่จำกัดจำเขี่ยของการ
ชิมพระวณะของพระเจ้าเพียงเล็กน้อย อย่างไรก็ตาม เมื่อเราใคร่ครวญอยู่ในพระวณะนั้นทั้ง
กลางวันและกลางคืน เราก็มีย่านน้อยลงที่จะลืมกฎเกณฑ์ของพระองค์ ปัญญาที่เกิดบ่อยครั้งก็
คือปริมาณอันเล็กน้อยของพระคัมภีร์ที่เราใส่ไว้ในความคิดของเรา ด้วยเหตุนี้ เราจึงลืมพระ
วณะของพระองค์ในการดำเนินชีวิตแต่ละวัน

ส่วนที่สองของคำแนะนำของพระเจ้าที่มีต่อบุตรทั้งหลายของพระองค์คือ (2) **แต่ให้ใจของเจ้ารักษาบัญญัติของเรา** จุดประสงค์ที่สำคัญที่สุดของการทำให้จิตใจของเราชุ่มโชกไปด้วยพระวจนะของพระเจ้าคือ ความเชื่อฟัง มันเป็นการผูกพันขั้นพื้นฐานที่สุดต่อพระวจนะของพระเจ้า ไม่มีคำแนะนำใดที่ดีไปกว่าการเชื่อฟังบัญญัติต่างๆของพระเจ้าจากใจ ความแตกต่างถูกแสดงออกให้เห็นชัดเจนระหว่างความเชื่อฟังแบบขอไปทีกับความเชื่อฟังที่ออกจากใจ นั่นควรเป็นเป้าหมายของการดุซบญะพระวจนะของพระเจ้าไว้ในชีวิตของเรา

2 เพราะสิ่งเหล่านี้จะเพิ่มวันเดือนปี ชีวิตยืนยาว และความสุขสมบูรณ์แก่เจ้า ความหมายตรงตัวก็คือ ‘เพราะวันคืนอันยาวนาน และชีวิตนานหลายปี’ ดูเผินๆเหมือนกับว่าตรงนี้มีการใช้คำพูดซ้ำซ้อน อย่างไรก็ตาม ความหมายน่าจะเป็นคุณภาพของชีวิตใน “วันอันยาวนาน” นั่นคือวันทั้งหลายที่เต็มเปี่ยมและบริบูรณ์ รวมถึงปริมาณของชีวิตด้วย นั่นคือ “ชีวิตยืนยาว” ความหมายที่สำคัญกว่าก็คือว่า (1) การจดจำพระวจนะของพระเจ้า รวมถึง (2) การเชื่อฟังแบบออกมาจากใจต่อพระวจนะนั้นจะทำให้มีชีวิตที่ก้าวหน้าทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ กล่าวโดยสรุปก็คือว่า การทำให้จิตใจเราชุ่มโชกไปด้วยพระวจนะของพระเจ้าและการเชื่อฟังพระวจนะของพระเจ้าจากหัวใจจะนำมาซึ่งความเต็มเปี่ยมและพระพรแห่งชีวิต นั่นเป็นความจริงในสมัยของซาโลมอน มันยังเป็นจริงเหมือนเดิมจนถึงวันนี้ เราจะไม่มีวันผิดพลาดแน่นอนในการที่จะดุซบญะและเชื่อฟังพระวจนะของพระเจ้า

สภ 3:3-4 **อย่าให้ความเมตตาและความจริงทอดทิ้งเจ้า จงผูกมันไว้ที่คอของเจ้า จงเขียนมันไว้ที่แผ่นจารึกแห่งหัวใจของเจ้า** สองข้อสำคัญแห่งความจริงถูกนำเสนอซึ่งถูกพบทั่วพระคัมภีร์ตลอดทั้งเล่ม ตรงนี้พวกมันถูกบรรยายว่าเป็น “ความเมตตาและความจริง” วลีนี้ถูกพบสิบครั้งในพระคัมภีร์ คำพูดอีกแบบถูกพบในยอห์น 1:14 ที่องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราทรงถูกพรรณนาว่าบริบูรณ์ไปด้วย “พระคุณและความจริง” แม้ว่าจะมีความแตกต่างอยู่บ้างในเรื่องการใช้คำ จริงๆแล้วความหมายก็เหมือนกัน ความเมตตา (และพระคุณ) เป็นคุณธรรมแห่งความกรุณาและความปรานีที่ออกมาจากหัวใจที่เปี่ยมด้วยความรัก ความจริงคือมาตรฐานอันไม่บิดเบือนนั้นซึ่งสำแดงตัวมันออกมาในการพิพากษาและความบริสุทธิ์ ทั้งสองแนวคิดนี้สอดคล้องกันอย่าง

ใกล้ชิด (และอาจมีความหมายเหมือนกันด้วย) กับความรักและความบริสุทธิ์ศักดิ์สิทธิ์ นอกจากนี้ เมื่อเราเต็มเต็มจิตใจของเราด้วยพระวาระของพระเจ้า เราก็จะพบความเมตตาและความจริงนั้นก่อนเกิดขึ้นอยู่ภายใน คุณธรรมหอคอยคู่นี้สะท้อนให้เห็นถึงพระเจ้าเองเพราะว่าความเมตตาของพระองค์สะท้อนถึงความรักอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ ความจริงของพระองค์ออกมาจากความบริสุทธิ์ศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ อีกครั้งที่ประเด็นที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่า เมื่อเราดูข้อพระวาระของพระเจ้า เราก็ถูกชักนำให้ก่อเกิดความเมตตาและความจริง พระเจ้าผู้แต่งข้อพระคัมภีร์นี้ทรงพรรณนาถึงทั้งสองสิ่งนี้ว่าเป็นเหมือนเครื่องประดับรอบคอของคนๆหนึ่ง นี่หมายถึงคุณค่าอันมหาศาลและหมายถึงความมั่งคั่งด้วย เช่นเดียวกัน เราถูกสั่งให้เขียนความเมตตาและความจริงไว้บนหัวใจของเรา คุณธรรมแผ่นนี้ควรเป็นตัวกำหนดความปรารถนาและการตัดสินใจต่างๆของเรา

4 ดังนั้น เราจะพบความโปรดปรานและความเข้าใจอันดีในสายพระเนตรพระเจ้าและในสายตามนุษย์ การดูข้อพระวาระของพระเจ้าจนถึงจุดที่ความเมตตาและความจริงก่อเกิดขึ้นในใจของเราจะทำให้เกิดชีวิตหนึ่งที่พอใจผู้อื่นและพอพระทัยพระเจ้า นอกจากนี้ การพัฒนาคุณธรรมแบบพระเจ้าเช่นนั้นจะทำให้เกิดความเข้าใจอันดีที่จะตัดสินใจเรื่องต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง มันจะปรากฏชัดต่อพระเจ้าและต่อผู้คนที่อยู่รอบข้างเรา แหล่งที่มาของพัฒนาการนี้ย้อนกลับไปรากฐานซึ่งถูกพบในข้อ 1 นั่นคือ “อย่าลืมหกกฎเกณฑ์ของเรา แต่ให้ใจของเรารักษาบัญญัติของเรา” การทำให้จิตใจเราชุ่มชื้นไปด้วยพระวาระของพระเจ้าบวกกับการเชื่อฟังพระวาระนั้นเป็นเคล็ดลับที่มีพลังมากสำหรับความดีและพระพร ชีวิตหนึ่งที่ถูกประดับด้วยสิ่งเหล่านั้นย่อมเป็นชีวิตที่มีความสุขและมั่นคงอย่างแท้จริง

สภ 3:5-6 จงวางใจในพระเยโฮวาห์ด้วยสุดใจของเจ้า และอย่าพึ่งพาความเข้าใจของตนเอง หนึ่งในข้อพระคัมภีร์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดสำหรับชีวิตคริสเตียนเริ่มปรากฏให้เห็นแล้ว เราถูกล่อลวงบ่อยขนาดไหนให้พึ่งพาความเข้าใจของตัวเองเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆของชีวิต พระองค์ผู้ทรงเป็นที่มาแห่งสติปัญญาทรงสั่งเรามิให้พึ่งพา (นั่นคือ มิให้วางใจ) ความเข้าใจของตัวเอง นั่นเป็นยาเม็ดที่กลืนยากสำหรับคนทั้งหลายที่ย่อหยิ่ง แต่คำแนะนำของพระเจ้าก็คือ

ให้วางใจในองค์พระผู้เป็นเจ้าด้วยสุดใจของเรา ในทุกการตัดสินใจและทุกหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ปัญหาของพระเจ้าคือการวางใจพระองค์หรือหวังพึ่งพระองค์ ชีวิตเต็มไปด้วยทางแยกต่างๆ บุคคลใดที่แสวงหาการทรงนำของพระเจ้าอย่างสม่ำเสมอสำหรับการตัดสินใจแต่ละครั้งจะไม่มีวันผิดพลาด เราเจอกับความยุ่งยากบ่อยๆ เพราะเราพึ่งพาความเข้าใจของตัวเองสำหรับการตัดสินใจต่างๆที่เราต้องกระทำ วิธีของพระองค์ไม่เคยผิดพลาด มั่นใจที่สุดเสมอ ยิ่งกว่านั้น ลองสังเกตดูว่าความไว้วางใจดังกล่าวต้องเป็นแบบสุดใจของเรา นี่หมายถึงการวางใจอย่างเต็มที่และหมดทั้งตัวและหัวใจ คนที่พยายามชี้มาสองตัวในเวลาเดียวกันจะพบว่าตัวเองอยู่ในตำแหน่งที่เป็นอันตราย แต่เราควรพึ่งพาทรงนำของพระเจ้าแต่เพียงผู้เดียว และต้องเป็นแบบสุดใจของเราด้วย

นอกจากนี้ 6 จงยอมรับรู้พระองค์ในทุกทางของเจ้า และพระองค์จะทรงกระทำให้วิถีของเจ้าราบรื่น คำที่แปลว่า ยอมรับรู้ (ยอว์คาร์ท) มีความหมายตรงตัวว่า ‘รู้’ ความหมายก็คือว่า ที่ จะรู้การทรงนำของพระองค์ในทุกวิถีทางของเราหรือการตัดสินใจของเรา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ‘จงหมายพึ่งพระองค์ในทุกทางของเจ้า’ ผลลัพธ์ก็คือว่า “พระองค์จะทรงกระทำให้วิถีของเจ้าราบรื่น” ช่างเป็นคำมั่นที่แสนวิเศษ เมื่อเราวางใจพระองค์และแสวงหาการทรงนำของพระองค์ พระองค์จะทรงกระทำให้วิถีของเราราบรื่น เมื่อเราหันมาพึ่งการทรงนำของพระองค์ พระองค์จะทรงนำให้การทรงนำและปัญญา ความหมายในยากอบ 1:5 ก็สอดคล้องกันอย่างใกล้ชิด เราจะไปติดตามดูได้อย่างไรในเมื่อการทรงนำของพระองค์มีพร้อมสำหรับเราขนาดนั้น

สภ 3:7-8 **อย่าทำตัวฉลาดตามสายตาของตนเอง จงยำเกรงพระเยโฮวาห์ และออกไปเสียจากความชั่วร้าย** ช่างเป็นความจริงสามประการอันแสนลึกซึ้ง (1) อย่าทำตัวฉลาดตามสายตาของตนเอง มันเป็นคำสั่งประการหนึ่ง ความหมายนี้ใกล้เคียงอย่างมากกับการไม่พึ่งพาความเข้าใจของตัวเอง การทำตัวฉลาดตามสายตาของเราเองคือความเย่อหยิ่งแห่งชีวิต มันเป็นความพอเพียงสำหรับตัวเองที่ชั่วร้าย โดยพึ่งพาวิจารณ์ญาณของเราเองแทนที่จะพึ่งพาพระองค์ผู้ทรงทราบว่าอะไรอยู่เบื้องหน้า คนที่มีปัญญาจริงๆ ไม่คิดถึงตัวเองแบบนั้น สิ่งที่ขัด

แย่งกันเองก็คือว่า คนโง่มักคิดว่าตัวเองมีปัญหา ปัญญาที่แท้จริงมาจากการพึ่งพาพระองค์ผู้ทรง เป็นปัญญาที่ถูกแสดงเป็นบุคคล

(2) คำสั่งที่สองคือ “จงยำเกรงพระเยโฮวาห์” มีเจ็ดครั้งในพระคัมภีร์ที่เราถูกบัญชาให้ ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า (ดู โยชูวา 24:14, 1 ซามูเอล 12:24, เพลงสดุดี 34:9, สุภาษิต 24:21, ปัญญาจารย์ 5:7 และ 12:13) ตัวเลขแห่งความสมบูรณ์แบบนั้นไม่น่าใช้เรื่องบังเอิญ แน่ทีเดียว ความยำเกรงพระเยโฮวาห์นั้นสะอาดหมดจดถาวรเป็นนิรันดร์ (เพลงสดุดี 19:9) นอกจากนี้ คนหลีกเลี่ยงความชั่วร้ายได้โดยความยำเกรงพระเยโฮวาห์ (สุภาษิต 16:6)

(3) คำสั่งที่สามคือ “ออกไปเสียจากความชั่วร้าย” หลักการเรื่องการแยกออกถูกหมายถึง ตรงนี้ แม้ว่าความชั่วร้ายมักนำเสนอตัวเองในรูปแบบที่น่าดึงดูด พระคัมภีร์ก็กล่าวว่าเราต้องออกไปเสียจากมัน แน่ทีเดียว ทางหลวงของคนเที่ยงธรรมคือ การออกไปเสียจากความชั่วร้าย (สุภาษิต 16:6) เมื่อเราพบว่าเรากำลังมุ่งหน้าเข้าเมืองสู่สิ่งล่อลวงต่างๆของโลก เราก็จำเป็นต้อง เลี้ยวกลับและเข้าช่องออกนอกเมืองให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ คำสั่งทั้งสามประการนี้จาก พระองค์ผู้เป็นแหล่งที่มาแห่งปัญญาเป็นปัญญาที่ลึกซึ้งจริงๆ

และเมื่อเราเชื่อฟังคำสั่งทั้งสามประการนี้ ผลลัพธ์ก็คือว่า 8 การกระทำเช่นนี้จะเป็นสุขภาพแก่สدةือของเจ้า และเป็นไขในกระดูกของต่น การกล่าวถึงสدةือและไขกระดูกของเราก็คือ หมายถึงส่วนที่อยู่ข้างในสุดของตัวต่นของเรา มันเป็นภาพเปรียบถึงสิ่งนั้น สุขภาพในตัวต่น ส่วนที่ข้างในสุดของเราหมายถึงความอุดมสมบูรณ์และความเต็มเปี่ยมแห่งชีวิต มันบอกเป็นนัย ถึงสันติสุขและความเงียบสงบ กล่าวโดยสรุปก็คือ เมื่อเราพัฒนาคุณธรรมทั้งสามประการที่มี บรรยายไว้ด้านบน พระเจ้าก็จะทรงอวยพรชีวิตของเรา พระพรนั้นมีมาทั้งทางตรงและทางอ้อม คุณธรรมทั้งสามประการนี้โดยตัวมันเองแล้วจะนำมาซึ่งพระพรตามธรรมชาติ กระนั้นพระเจ้า น่าจะส่งพระพรจากสวรรค์มาเพิ่มเข้ากับพระพรตามธรรมชาติด้วย

สภษ 3:9-10 จงถวายน้เกียรติแด่พระเยโฮวาห์ด้วยทรัพย์สินของต่น และด้วยผล แรกแห่งผลิตผลทั้งสินของเจ้า คำที่แปลว่า ทรัพย์สิน (โชน) มีความหมายว่าความมั่งคั่งหรือ

ความร่ำรวย ความหมายก็คือ การถวายเกียรติองค์พระผู้เป็นเจ้าในทางการเงิน ผลแรกแห่ง
ผลิตผลที่เพิ่มขึ้นของเราหมายถึงร้อยละแรกของรายรับของเรา เมื่อเทียบข้อพระคัมภีร์กับข้อพระ
คัมภีร์แล้ว เราก็เข้าใจว่าร้อยละแรกของผลิตผลของเราคือ สิบชักหนึ่ง นอกจากนี้ เรายังถูกบัญชา
ให้ถวายเกียรติองค์พระผู้เป็นเจ้าด้วยส่วนแรกของรายรับของเราด้วย นั่นหมายความว่า การถวาย
ของเราแต่พระองค์ควรมาก่อนภาระผูกพันทางการเงินทั้งสิ้นของเรา แน่ทีเดียว การถวายสิบชัก
หนึ่งคือ การแสวงหาอาณาจักรของพระเจ้าก่อนเป็นอันดับแรก การนำหลักการนี้ไปปฏิบัติก็คือ
ว่ารายจ่ายแรกของเราก่อนรายจ่ายอื่นๆคือ สิบชักหนึ่งของเรานั้นมันคือการถวายเกียรติองค์พระผู้
เป็นเจ้าด้วยผลแรกนั้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อเราถวายเกียรติองค์พระผู้เป็นเจ้าเช่นนั้น 10 แล้วผู้ของเจ้าจะเต็มด้วยความ
ความอุดม และบ่ออย่างงุ่นของเจ้าจะล้นด้วยน้ำองุ่นใหม่ ภาพเปรียบเทียบแสดงเป็นชานาที่พืชผล
และผลิตผลของตนมีบริบูรณ์ นี่หมายถึงความเจริญรุ่งเรือง ความจริงอันยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่า
พระเจ้าจะทรงอวยพรคนเหล่านั้นที่ถวายเกียรติพระองค์ในทางการเงินเป็นอันดับแรก เมื่อเรา
ถวายเกียรติองค์พระผู้เป็นเจ้าเป็นอันดับแรกด้วยสิบชักหนึ่งและเงินถวายของเรา พระองค์ก็ทรง
สัญญาแล้วว่าจะให้เกียรติเรา ดู 1 ซามูเอล 2:30

สภ 3:11-12 บุตรชายของเราเอ๋ย อย่าดูหมิ่นการตีสอนของพระเยโฮวาห์ หรือ
เพื่อหนายต่อการตักเตือนของพระองค์ นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าพระเจ้าทรงตีสอนบุตรทั้ง
หลายของพระองค์ ฮีบรู 12:5-6 ยกคำพูดจากข้อนี้ (และข้อถัดไป) และประยุกต์ใช้มันกับพระเจ้า
อย่างชัดเจน คำที่แปลว่า การตีสอน (มุชอว์) มีความหมายว่า ‘การลงวินัย’, ‘การสั่งสอน’ หรือ
‘การแก้ไข’ พระเจ้าทรงลงวินัยและแก้ไขบุตรทั้งหลายของพระองค์เหมือนอย่างที่พ่อดีๆจะ
กระทำ บางครั้งลูกๆอาจจู้จี้จุกจิกต่อการลงวินัยของพ่อแม่ นั่นเป็นความโง่เขลา มันยังเป็นความโง่
เขลาไปใหญ่เมื่อเราขัดขืนการแก้ไขที่พระเจ้าทรงนำเข้ามาในชีวิตของเรา

12 เพราะพระเยโฮวาห์ทรงตักเตือนผู้ที่พระองค์ทรงรัก ดังบิดาตักเตือนบุตรชายผู้ที่เขา
ปีติชื่นชม แรงจูงใจของการแก้ไขตักเตือนของพระเจ้าในชีวิตของเราคือ ความรักอันยิ่งใหญ่ของ

พระองค์ที่พระองค์ทรงรักเรา เหมือนกับที่พ่อคนหนึ่งจะลงวินัยลูกชายของตนเพื่อประโยชน์สุข
ของลูกเอง พระเจ้าก็ทรงแก้ไขและติสอนเราเพื่อประโยชน์สุขของเราเช่นกัน คนโง่ขัดขืนการ
แก้ไขเช่นนั้น บุตรชายที่มีปัญญาจะยอมรับมัน การประยุกต์ใช้เป็นความจริงไม่ใช่แค่สำหรับ
บิดาทิ้งหลายบนโลกนี้เท่านั้น แต่รวมถึงพระบิดาของเราผู้สถิตในสวรรค์ด้วย

สภ 3:13-14 **มนุษย์ผู้ประสบปัญญาและผู้ที่ได้รับความเข้าใจ เป็นสุขจริงหนอ**

เนื้อหาตอนใหม่ของบทนี้เริ่มต้นตรงนี้ ปัญญาของการ ได้มาซึ่งปัญญาถูกขยายความเพิ่มเติม คำที่
แปลว่า **เป็นสุข (เฮเซอร์)** มักถูกแปลเป็น ‘ได้รับพระพร’ มันสื่อความหมายได้ทั้งสองแบบ
อย่างไรก็ตาม ผู้ที่ได้รับพระพรก็เป็นสุขและในทางกลับกันด้วย พัฒนาการของปัญญาแบบ
พระเจ้าและความเข้าใจที่แท้จริงในเรื่องต่างๆของชีวิตจะนำความสุขและพระพรมาสู่ชีวิตของ
เรา ชาวโลกมักวิ่งวุ่นเพื่อพยายามตามหาความสุขอยู่ตลอดเวลา กระนั้นปกติแล้วพวกเขาก็
ปฏิเสธแหล่งที่มาของความสุขนั้น นั่นคือ ปัญญาซึ่งมาจากพระเจ้า เมื่อเราพัฒนาปัญญาที่แท้จริง
และความเข้าใจที่มาก่อนปัญญา ความสุขในชีวิตก็จะเกิดขึ้นตามมา สิ่งต่างๆก็ดำเนินไปอย่างถูก
ต้อง ความล้มเหลวก็ถูกทำให้ลดน้อยลงและความสำเร็จก็กลายเป็นเรื่องปกติ

14 เพราะผลที่ได้จากปัญญาย่อมดีกว่าผลที่ได้จากเงินและกำไรนั้นดีกว่าทองคำเนื้อดี คำ
ที่แปลว่า **ผลที่ได้ (ศักคาร์)** มีความหมายว่า ‘ผลกำไร’ แน่ทีเดียว ผลกำไรของปัญญานั้นย่อม
เหนือกว่าผลกำไรที่เป็นเงิน คนๆหนึ่งอาจมีเงินและไม่มีความสุขเลยสักนิด อย่างไรก็ตาม ผู้ที่มี
ปัญญาจะมีความสุขและสุดท้ายแล้วอาจมีเงินด้วย ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า ปัญญาและความ
เข้าใจในชีวิตอยู่เหนือกว่าความมั่งคั่งที่เป็นเงิน

สภ 3:15-18 **ปัญญาถูกพูดถึงเป็นบุคคลๆหนึ่งอีกครั้ง เธอประเสริฐกว่าทับทิม
และบรรดาสิ่งของที่เจ้าปรารถนาจะเปรียบกับเธอไม่ได้** เพราะคำที่แปลเป็น **ปัญญา** ในข้อ 13 (*ช
คมาห์*) เป็นคำเพศหญิง ปัญญาตรงนี้จึงถูกกล่าวถึงโดยใช้คำสรรพนามเธอ นี่เป็นข้อกำหนดทาง
ภาษาและไม่ได้หมายถึงการแสดงเป็นบุคคลของปัญญาในพระคริสต์ คำอธิบรูต่างๆมักถูกพบใน
รูปเพศชายหรือไม่ก็เพศหญิง โดยบ่อยครั้งไม่ได้สื่อถึงความเป็นบุคคล มันก็เหมือนกับการเรียก

เรือหรือเครื่องจักรว่า ‘เธอ’ ประเด็นที่กำลังถูกนำเสนอจึงไม่เกี่ยวข้องกับการแสดงเป็นบุคคลของปัญญาในพระคริสต์ แต่เกี่ยวข้องกับปัญญาในฐานะเป็นตัวตนหนึ่ง คำๆนี้บังเอิญว่าเป็นคำนามเพศหญิงในภาษาฮีบรูก็เท่านั้น

ไม่ว่าในกรณีใด ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่า ปัญญานั้นมีค่ามากกว่าเพชรพลอยราคาแพงเยอะมากๆ อันที่จริง ไม่มีสิ่งใดที่เราสามารถปรารถนาที่เปรียบเทียบกับมูลค่าของปัญญา

16 ชีวิตยืนยาวอยู่ที่มือขวาของเธอ และที่มือซ้ายของเธอมีกความมั่งคั่งและเกียรติยศ เมื่อใช้ภาพเปรียบเทียบของมือทั้งสองข้างของคนๆหนึ่ง พระองค์ผู้แต่งหนังสือเล่มนี้ก็ทรงพรรณานาว่า ปัญญาในมือหนึ่งนำมาซึ่งชีวิตอันยืนยาว และในอีกมือหนึ่งคือ ความเจริญและเกียรติยศ กล่าวโดยสรุปก็คือ ปัญญานำมาซึ่งปริมาณชีวิตและคุณภาพชีวิต ผู้คนที่มียุปัญญาจะอายุยืนกว่าเพราะว่าพวกเขาหลีกเลี่ยงอันตรายต่างๆของการดำเนินชีวิตแบบโง่เขลา นอกจากนี้ การดำเนินชีวิตที่มีปัญญาจะเพิ่มพูนรายรับและชื่อเสียงของเราด้วย

17 ทางของเธอเป็นทางของความรุ่มร่าม และวิถีทั้งสิ้นของเธอคือสันติภาพ วิถีแห่งปัญญานำมาซึ่งความรุ่มร่ามแห่งชีวิตและสันติสุข ความจริงที่ชัดเจนก็คือว่า ปัญญานำมาซึ่งความอุดมสมบูรณ์แห่งชีวิตซึ่งคนธรรมดาและคนโง่ไม่เคยหาเจอ

18 เธอเป็นต้นไม้แห่งชีวิตแก่ผู้ที่ยึดเธอไว้ บรรดาผู้ที่ยึดเธอไว้แน่นก็เป็นสุข มีสิบครั้งที่ “ต้นไม้แห่งชีวิต” ถูกพูดถึงในพระคัมภีร์ ตรงนี้เห็นได้ชัดว่าการประยุกต์ใช้เป็นในแง่ภาพเปรียบเทียบ ต้นไม้แห่งชีวิตในเอเดนนำมาซึ่งสุขภาพและอายุที่ยืนยาว กับปัญญาก็เป็นเช่นนั้นด้วย มันนำพระพรอันหอมหวานมาสู่ชีวิต คนเหล่านั้นที่เป็นสุขหรือได้รับพระพรคือผู้ที่ยึดปัญญาไว้มันตลอดชีวิตของพวกเขา ช้อยกเว้นหนึ่งที่น่าเศร้าของพระสัญญาี้คือตัวซาโลมอนเอง ชีวิตบั้นปลายของเขาคือการออกไปจากปัญญาแบบพระเจ้า เขาเป็นคนที่เขียนซ้ำแล้วซ้ำอีกว่า อนิจจังหนอนิจจัง สิ่งทั้งปวงล้วนอนิจจัง เพราะว่าซาโลมอนไม่ได้ยึดมั่นปัญญาไว้ในช่วงบั้นปลายของชีวิต เขาจึงพบกับปีทั้งหลายแห่งความว่างเปล่าและความขุ่นหมอง มันบอกเป็นนัยอย่าง

ชัดเจนว่าปัญญาเมื่อได้มาแล้วครั้งหนึ่งสามารถбинหนีไปได้เหมือนนก การยึดปัญญาแบบ
พระเจ้าไว้ถูกพบในข้อ 1 ของบทนี้

สภ 3:19-20 พระเยโฮวาห์ทรงวางรากแผ่นดินโลกโดยปัญญา พระองค์ทรง
สถาปนาฟ้าสวรรค์ด้วยความเข้าใจ พระองค์ผู้แต่งพระคัมภีร์ทรงสาธิตให้เห็นว่าพระเจ้าทรงใช้
ปัญญาและความเข้าใจของพระองค์เพื่อสร้างฟ้าสวรรค์และแผ่นดินโลก นี่บอกเป็นนัยถึงความ
ชำนาญและพระอัจฉริยภาพอันยิ่งใหญ่แห่งปัญญาและความเข้าใจของพระองค์ แม้ว่าเราไม่มี
ทางเข้าถึงพระปัญญาและความเข้าใจอันทรงสัพพัญญูของพระองค์ได้ก็ตาม ประเด็นก็คือว่า
ปัญญาและความเข้าใจนำไปสู่สิ่งต่างๆที่วิเศษ

20 โดยความรู้ของพระองค์น้ำบาดาลก็ปะทุออกมา และเมฆก็หยาดน้ำค้างลงมา สิ่งนี้อาจ
ถูกหมายถึงตรงนี้ก็ คือ การพิพากษาอันน่ากลัวของพระเจ้าตอนที่น้ำท่วมโลก ในวันนั้นน้ำพุทั้ง
หลายที่อยู่ใต้โลกก็พุ่งขึ้นมา (ปฐมกาล 7:11) ในวันนั้นเมฆได้หยาดน้ำค้างและฝนลงมา
มันอาจบอกเป็นนัยถึงปัญญาและความเข้าใจอันยิ่งใหญ่ของพระเจ้าในการเนรมิตสร้างแผ่นดิน
โลกขึ้นมาใหม่หลังการพิพากษาของน้ำท่วมที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมหาศาล ประเด็นก็คือว่า
ปัญญาทำให้ผลงานต่างๆที่ยิ่งใหญ่สำเร็จ

สภ 3:21-24 บุตรชายของเราเอ๋ย จงรักษาสติปัญญาและความเฉลียวฉลาดไว้
อย่าให้ทั้งสองนี้หนีไปจากสายตาของเจ้า อีกครั้งที่ซาโลมอนพูดกับบุตรชายของตน อย่างไร
ก็ตาม ดังที่หมายเหตุไว้ก่อนหน้านี้อแล้ว พระองค์ผู้ทรงยิ่งใหญ่กว่าซาโลมอนตั้งเยอะกำลังตรัส
ผ่านทางเขา ทั้งสองที่ว่านี้คือ ปัญญา ความรู้และความเข้าใจที่ถูกกล่าวถึงด้านบน คำฮีบรูอีกคำที่
หมายถึง ปัญญาถูกพบตรงนี้ (ทูซียาห์) มันมีความหมายว่า ‘ปัญญาที่ถูกเอาไปปรับใช้’ ความ
หมายก็คือ การใช้ปัญญาและความเฉลียวฉลาดในทางปฏิบัติในการดำเนินชีวิตแต่ละวัน

22 ดังนั้นทั้งสองจะเป็นชีวิตแก่จิตใจของเจ้า จะเป็นความมั่งคั่งระดับคอของเจ้า การ
ทำงานออกมาของปัญญาและความเฉลียวฉลาดของชีวิตดังกล่าวจะส่งผลเป็นความบริบูรณ์และ

ความรุ่มร้อนแห่งชีวิต ความหมายก็คือว่า ปัญญาและความเฉลียวฉลาดเช่นนั้นจะเพิ่มความเต็มเปี่ยมให้แก่เราและเป็นพระพรหนึ่งแก่ผู้อื่น

23 แล้วเจ้าจะดำเนินในทางของเจ้าอย่างปลอดภัย และทำของเจ้าจะไม่สะดุด เมื่อปัญญาและความเฉลียวฉลาดที่ดีถูกพัฒนาขึ้นในชีวิตของเรา มันก็จะนำไปสู่ความปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชีวิต ชีวิตหนึ่งที่มั่นคงและปลอดภัยเป็นชีวิตที่บริบูรณ์อย่างแท้จริง

24 เมื่อเจ้านอน เจ้าจะไม่กลัว เออ เจ้าจะนอนและการนอนหลับของเจ้าจะเป็นอย่างผาสุกสดชื่น ด้วยเหตุนี้ผู้ที่มิมีปัญหาแบบพระเจ้าและความเฉลียวฉลาดในชีวิตเช่นนั้นจะนอนหลับอย่างผาสุก เขาจะนอนหลับสบาย ตรงกันข้าม โลกนี้มักพูดถึงการโจมตีต่างๆที่ก่อให้เกิดความตื่นตระหนกและความกระวนกระวายและทำให้ผู้คนนอนไม่หลับ อาจมีความสนุกสนานในความบาปเพียงชั่วคราว แต่ชาวโลกมักถูกผูกมัดด้วยความกระวนกระวายและนอนไม่ค่อยหลับ ปัญญามีค่ามากอย่างแท้จริง

สภ 3:25-26 คังนั้น พระองค์ผู้ทรงแต่งพระคัมภีร์จึงทรงเตือนสติว่า อย่าเกรงความหวาดกลัวอย่างปัจจุบันทันด่วน และอย่าเกรงเมื่อการรกร้างว่างเปล่าของคนชั่วมาถึง วิกฤตต่างๆและความยุ่งยากย่อมเกิดขึ้นในชีวิต อย่างไรก็ตาม สำหรับผู้คนที่พระเจ้าที่มีปัญหาแบบพระเจ้าแล้ว คำกำชับก็คือ อย่างกลัว **26** เพราะพระเยโฮวาห์จะทรงเป็นความไว้วางใจของเจ้า และจะทรงรักษาเท้าของเจ้าให้พ้นจากการถูกจับ เมื่อเราอาศัยอยู่ในสถานที่ลับขององค์ผู้สูงสุด และมีปัญญาแบบพระเจ้าและความเฉลียวฉลาดแห่งชีวิต พระเจ้าก็จะทรงเป็นความมั่นใจและผู้คุ้มกันของเรา พระองค์จะไม่ทรงยอมให้คนชอบธรรมต้องคลอนแคลนเลย

สภ 3:27-32 ขณะที่บทนี้ใกล้ถึงตอนจบแล้ว คำสุภาษิตสี่ข้อแห่งปัญญาและความเฉลียวฉลาดก็ถูกนำเสนอ (1) **อย่ายึดความดีไว้จากผู้ที่สมควรจะได้รับ** ในเมื่อสิ่งนี้อยู่ในอำนาจมือของเจ้าที่จะกระทำได้ เมื่อผู้ใดสมควรได้รับสิ่งดีจากมือของเรา มันก็มีปัญญาอันยิ่งใหญ่ในการตอบแทนด้วยสิ่งดีนั้น สิ่งดีนั้นอาจเป็นเงินที่ติดค้างไว้หรือเป็นคำขอบคุณก็ได้ ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือว่า เมื่อเราติดค้างผู้ใด มันก็มีสติปัญญาในการจ่ายสิ่งดีนั้นที่เราติดค้าง

เขาไว้โดยเร็ว 28 อย่าพูดกับเพื่อนบ้านของเจ้าว่า "ไปเถอะ แล้วกลับมาอีก พรุ่งนี้ฉันจะให้" ในเมื่อเจ้ามีให้อยู่แล้ว มีความโง่เขลาในการผัดวันประกันพรุ่งในเรื่องการเงินหรือเรื่องอื่นๆ เมื่อเราติดค้างสิ่งใดแก่ผู้ใด จงใช้คืนให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

(2) 29 อย่ากะแผนงานชั่วร้ายต่อเพื่อนบ้านของเจ้า ผู้อาศัยอย่างไว้วางใจอยู่ข้างๆเจ้า มันเป็นเรื่องโง่เขลาไหนที่จะปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสมต่อเพื่อนบ้านของเรา ความมั่นคงปลอดภัยที่มีร่วมกันของคนในชุมชนหนึ่งๆขึ้นอยู่กับความไว้วางใจและการพึ่งพาอาศัยของเหล่าเพื่อนบ้าน เมื่อเพื่อนบ้านคิดร้ายต่อกันและกัน ความมั่นคงปลอดภัยและสันติสุขก็หายไป การคิดการร้ายต่อเพื่อนบ้านเป็นวิธีหนึ่งที่ร้ายกาจของการได้รับการร้ายตอบแทนเช่นกัน

(3) 30 อย่าโต้แย้งกับผู้ใดอย่างไรเหตุผลในเมื่อเจ้ามิได้ทำอันตรายอย่างใดแก่เจ้า การหาเรื่องทะเลาะกับคนแปลกหน้าโดยไม่มีเหตุเป็นเรื่องโง่เขลา เขาอาจเล่นงานคุณกลับก็ได้ ในข้อที่แล้ว คำเตือนสติก็คือ จงหลีกเลี่ยงการทะเลาะวิวาทกับเพื่อนบ้าน ตรงนี้คำแนะนำคือ จงหลีกเลี่ยงการทะเลาะวิวาทกับคนแปลกหน้า ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่า จงหลีกเลี่ยงการทะเลาะวิวาทด้วยประการทั้งปวง มีปัญญาที่ยิ่งใหญ่ในการทำเช่นนั้น การประยুক্তใช้ปัญญานี้มีมากมาย ในวัฒนธรรมสมัยใหม่ไม่ว่าจะเป็นการมีปากเสียงกับเพื่อนบ้านที่อยู่หลังถัดไปหรือการหาเรื่องกันขณะขับรถบนท้องถนน ทั้งสองสิ่งเป็นเรื่องโง่เขลา

(4) 31 อย่าอิจฉาคนที่ทารุณ อย่าเลือกทางใดๆของเขาเลย คำที่แปลว่า คนที่ทารุณ (อิยซ์ และ คอว์มอ์วะช) มีความหมายว่า 'คนแกร่ง' หรือ 'นักสู้' คำนี้บ่อยครั้งสร้างภาพลักษณ์ของ 'คนแกร่ง' ในแง่บวก กระนั้น พระเจ้าตรัสว่าเราต้องหลีกเลี่ยงภาพลักษณ์ดังกล่าวหรือวิถีชีวิตแบบนั้น ปัญญาของเรื่องนี้ก็คือสิ่งจริงๆ พวกคนแกร่งมักถูกความบาปทำให้ใจแข็งกระด้างและเมื่อถึงเวลาอันเหมาะสมพวกเขาก็ถูกทำลายโดยความบาปของตัวเอง การหลีกเลี่ยงคนเช่นนั้นก็มีปัญญา

32 เพราะคนตลบตะแลงเป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ แต่ข้อลึกลับของพระองค์นั้นอยู่กับคนชอบธรรม คำที่แปลว่า ตลบตะแลง (ลูวซ์) หมายถึงคนที่ 'คดโกง', 'วิปริต'

หรือ ‘เบียงเบน’ เห็นได้ชัดว่าคำๆนี้ถูกใช้เพื่อขยายความคำว่า *คนทารุณ* (นั่นคือ คนแกร่ง) ในข้อที่แล้ว ความหมายที่ใหญ่กว่าน่าจะหมายถึงคนนอกกฎหมาย นั่นคือ ผู้ที่ไม่มีศีลธรรม ยางอาย หรือความสุจริต แม้ว่าโลกยกย่องและถึงกับเอาอย่างคนพวกนี้ พระคัมภีร์ก็กล่าวว่าเป็นคนเหล่านี้ เป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเจ้า ทว่าพระเจ้าทรงแบ่งปันเคล็ดลับแห่งปัญญาของพระองค์กับ *คนชอบธรรม* คำที่แปลเช่นนั้น (*ยาฮาว์*) หมายถึงผู้ที่เที่ยงธรรมในการดำเนินชีวิตของตน คนเช่นนี้ตรงข้ามอย่างสิ้นเชิงกับคนนอกกฎหมายที่เป็นคนแกร่งซึ่งถูกบรรยายถึงด้านบน คำที่แปลว่า **ข้อลึกลับ (โศด)** มีความหมายว่า ‘คำปรึกษา’ หรือ ‘คำแนะนำพิเศษ’ พระเจ้าประทานปัญญาแบบพิเศษให้แก่คนเหล่านั้นที่เที่ยงธรรมในการดำเนินชีวิตของตน

สภ 3:33-35 บทนี้ปิดท้ายด้วยการเปรียบเทียบสิ่งตรงข้ามต่างๆ โดยแสดงให้เห็นว่าพระเจ้าทรงปฏิบัติต่อคนธรรมดาอย่างไรเมื่อเทียบกับคนที่ดำเนินตามแบบพระเจ้า (1) คำสาปแช่งของพระเยโฮวาห์อยู่บนเรือนของคนชั่วร้าย แต่พระองค์ทรงอำนวยการพระพรแก่ที่อาศัยของคนชอบธรรม มีคำสาปแช่งของพระเจ้าต่อความชั่วร้ายทั่วไป ที่น่าสนใจก็คือ คำที่แปลว่า *เรือน (บายิธ)* มันอาจหมายถึงครอบครัวของคนๆหนึ่งก็ได้ ที่น่าเศร้าคือ ความจริงที่ว่าความบาปของพ่อแม่และความยุ่งยากของมันมักถูกส่งต่อไปยังลูกๆ ตรงกันข้าม พระเจ้าทรงอวยพรบ้านของคนชอบธรรม คำหลังนี้หมายถึง คนเหล่านั้นที่ชอบธรรมในหลักการ ความจริงซึ่งปรากฏทั่วพระคัมภีร์ตลอดทั้งเล่มก็คือว่า พระเจ้าทรงอวยพรคนชอบธรรม ดู เพลงสดุดี 5:12 คำสาปแช่งหรือพระพรของพระองค์มีมาที่บ้านและครอบครัวของเราด้วย

(2) **34** **แน่นอนพระองค์ทรงเยาะเย้ยคนที่มักเยาะเย้ย แต่พระองค์ทรงประทานพระคุณแก่คนที่ใจถ่อม** แม้ว่าคนทั้งหลายอาจเยาะเย้ยสิ่งต่างๆของพระเจ้าอย่าง โง่เขลา พระเจ้าก็จะทรงเป็นผู้หัวเราะทีหลัง เพราะว่าพระองค์จะทรงเป็นผู้เยาะเย้ยคนที่มักเยาะเย้ย พระองค์จะทรงเย้ยหยันเมื่อความเดือดร้อนมาถึงพวกเขา มันบอกเป็นนัยถึงจิตใจที่เย่อหยิ่งในตัวคนที่มักเยาะเย้ย อย่างไรก็ตาม ในทางกลับกัน พระเจ้าประทานพระคุณ (นั่นคือ พละกำลังและความช่วยเหลือ) แก่คนที่ใจถ่อม แน่ทีเดียว พระเจ้าทรงยกชูคนใจถ่อมและทรงทำให้คนเย่อหยิ่งต่ำลง

(3) 35 คนฉลาดจะได้เกียรติเป็นมรดก แต่คนโง่จะได้รับความอัปยศเป็นตำแหน่ง บทที่ขอดเยี่ยมนี้ปิดท้ายด้วยการสรุปย่อเกี่ยวกับปัญญาของผู้มีปัญญาและความโง่ของคนโง่ ที่บอกเป็นนัยในประเภทของคนมีปัญญาคือ คนเหล่านั้นที่เที่ยงธรรมและถ่อมใจในการดำเนินชีวิต ในทางกลับกัน คนโง่คือสรุปรวมของพวกคนนอกกฎหมายที่เป็นคนแกร่งซึ่งเย่อหยิ่งและมักเยาะเย้ยสำหรับคนเหล่านั้นที่ส่งเสริมความโง่เขลาดังกล่าว มีแต่ความอัปยศที่รอคอยพวกเขาอยู่ หากไม่ใช่ในชีวิตนี้ มันก็จะเป็นเช่นนั้นอย่างแน่นอนเมื่อพวกเขาขึ้นอยู่ต่อพระพักตร์พระเจ้า

ภาพรวมของสุภายิต 4: ในบทถัดไปนี้ ซาโลมอนนำเสนอความจริงอันลึกซึ้งสามประการ: (1) คำเตือนสติให้แสวงหาปัญญาและความเข้าใจ (2) คำเตือนสติให้เกลียดชังมิตรสหายอธรรม และ (3) คำเตือนสติให้ดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมและบริสุทธิ์

สภ 4:1-2 บุตรทั้งหลายเอ๋ย จงฟังคำสั่งสอนของพ่อเจ้า ให้ตั้งใจฟังเพื่อเจ้า จะได้รับความเข้าใจ ผู้พูดตรงนี้คือ ซาโลมอนที่พูดกับบุตรทั้งหลายของเขา อย่างไรก็ตาม นี่เป็นอีกครั้งที่พระองค์ผู้ทรงยิ่งใหญ่กว่าทรงประทับยืนอยู่ในเงามืดและตรัสกับบุตรทั้งหลายของพระองค์มาตลอดหลายยุคสมัย คำปรึกษาของพระองค์ก็คือ (1) จงตั้งใจฟังพระบิดาของเราผู้สถิตในสวรรค์ และ (2) ที่เจอะจงยิ่งกว่านั้นคือ ที่จะตั้งใจเรียนรู้ (นั่นคือ รู้) ความเข้าใจ ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือ ที่จะฟังพระสุรเสียงของพระเจ้าและพร้อมที่จะเรียนรู้ความเข้าใจจากพระองค์

2 เพราะเราให้หลักคำสอนที่ดีแก่เจ้า อย่าละทิ้งกฎเกณฑ์ของเรา คำที่แปลว่า หลักคำสอน (เลคซ์) มีความหมายพื้ ๆ ว่า ‘คำสอน’ แม้ที่เดียวพระวณะของพระเจ้าให้คำสอนที่ดีเลิศสำหรับเรื่องต่างๆของชีวิต ดังนั้น พระเจ้าจึงทรงสั่งเรามิให้ละทิ้งกฎเกณฑ์ของพระองค์ ประชาชนของพระองค์ทำแบบนั้นบ่อยขนาดไหน บางทีอาจไม่ได้ตั้งใจแต่เพราะพลั้งเผลอ แต่พวกเขาก็ละทิ้งกฎเกณฑ์ของพระองค์อยู่ดี

สภ 4:3-4 เพราะเราเป็นลูกชายของพ่อเรา ดูอ่อนโยนและเป็นที่ยกย่องในสายตาของแม่เรา จุดสนใจจากกลับมายังซาโลมอนและพ่อแม่บนโลกนี้ของเขา ซาโลมอนเป็น

บุตรของดาวิดและนางบัทเชบา นี้บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนถึงความสัมพันธ์อันแสนหวานที่เขา มีกับมารดาของเขา

4 บิดาสอนเรา และพูดกับเราว่า "ให้ใจของเจ้ายึดคำสอนของเราไว้ให้มั่น จงรักษา

บัญญัติของเรา และมีชีวิตอยู่ ภาพที่ปรากฏตรงนี้คือ คำแนะนำแบบบิดาที่ดาวิดให้แก่ซาโลมอนบุตรชายของตนเมื่อเขายังเป็นเด็กหนุ่ม คำสั่งสอนขั้นพื้นฐานที่ดาวิดให้แก่บุตรชายของเขาคือ "ให้ใจของเจ้ายึดคำสอนของเราไว้ให้มั่น จงรักษาบัญญัติของเรา และมีชีวิตอยู่" นั่นเป็นคำแนะนำที่ดีจนทุกวันนี้ บิดาผู้มีปัญญาจะสั่งสอนบุตรทั้งหลายของเขาให้ (1) ตั้งใจฟังเขาและจากนั้นก็ (2) เชื่อฟัง ผลลัพธ์คือปริมาณและคุณภาพของชีวิต บิดามารดาที่มีปัญญาจะวางรากฐานสำหรับการสั่งสอนและความเชื่อฟังตั้งแต่บุตรยังเล็กๆ เด็กที่ดื้อรั้นและไม่เชื่อฟังเป็นความผิดพลาดของพ่อแม่ การเป็นพ่อแม่ที่ดีนั้นวางรากฐานตั้งแต่ต้นในการสอนลูกให้ฟังและเชื่อฟัง หากเด็กไม่เชื่อฟัง มันก็เผยให้เห็นถึงการอบรมสั่งสอนที่ไม่ได้เรื่องของพ่อแม่

สภ 4:5-6 คราวนี้จุดสนใจย้อนกลับมายังคำสั่งสอนของซาโลมอนที่มีต่อ

ลูกๆของเขาบ้าง อีกครั้งที่พระองค์ผู้ทรงยิ่งใหญ่กว่าซาโลมอนกำลังคริสต์ผ่านทางเขา อย่าลืมและอย่าหันกลับจากถ้อยคำแห่งปากของเรา จงเอาปัญญา และเอาความเข้าใจ พระองค์ผู้ทรงเป็นครูผู้ศักดิ์สิทธิ์ทรงนำเสนอคำสั่งที่ลึกซึ้งเป็นชุดซึ่งกำหนดขอบเขตจุดประสงค์หลักของหนังสือสุภาษิต บุตรทั้งหลายของพระเจ้าถูกกำชับให้เอาปัญญาและความเข้าใจ เหมือนกับที่เป็นในเนื้อหาส่วนใหญ่ของหนังสือสุภาษิต ปัญญาและความเข้าใจถูกพบด้วยกัน (มันเป็นเช่นนั้นยิ่งสิบหกครั้ง)

ความเข้าใจเป็นสิ่งที่นำหน้าปัญญา เมื่อเราเข้าใจปัญหาหนึ่งๆ เราก็จะมีปัญญาที่จะตัดสินใจอย่างมีปัญญาเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ความเข้าใจต้องอาศัยการเรียนรู้และการศึกษาค้นคว้า มันไม่ได้เกิดขึ้นเอง มันเป็นการทำงานของความคิด บ่อยขนาดไหนที่คริสเตียนทั้งหลายหลีกเลี่ยงการได้รับความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นเกี่ยวกับข้อพระคัมภีร์ต่างๆหรือปัญหาต่างๆของชีวิตเพราะว่ามันต้อง

ใช้ความอดสาหัส ความเกียจคร้านทางความคิดและจิตวิญญาณจะไม่มีวันก่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาต่างๆของชีวิตเลย และปัญญาจะไม่ก่อเกิดจนกว่าความเข้าใจจะถูกได้มาเสียก่อน

วลีที่สอง **อย่าลืมและอย่าหันกลับจากถ้อยคำแห่งปากของเราจริงๆแล้วอยู่ในรูปกริยาไม่สมบูรณ์** แต่ก็มีลักษณะเป็นคำสั่งด้วย ดังนั้น เราถูกกำชับเพิ่มเติมมิให้ลืมความเข้าใจและปัญญาและไม่หันกลับ ไปจากคำสั่งสอนของมันด้วย อีกครั้งที่คริสเตียนทั้งหลายที่เกียจคร้านและไม่มีแรงจูงใจจะลืมหรือถอยห่างอย่างง่ายดายไปจากปัญญาและความเข้าใจของพระเจ้า ปกติแล้วนั้นเกิดขึ้นเมื่อคริสเตียนคนใดถอยออกไปจากพระวาทะเป็นประจำทุกวัน เมื่อนั้นเองที่เขาหรือเธอเริ่มลืมถ้อยคำแห่งพระโอษฐ์ของพระองค์และไถลลงเขา (นั่นคือ หันกลับ) ไปไกลจากการปรนนิบัติพระเจ้า

ด้วยเหตุนี้ ผู้เขียนท่านนี้จึงกำชับประชาชนของพระเจ้าว่า **6 อย่าทอดทิ้งเธอ และเธอจะรักษาเจ้าไว้ จงรักเธอ และเธอจะระแวงระวังเจ้า** เมื่อประชาชนของพระเจ้าเสาะแสวงหาพระวาทะของพระเจ้าและปัญญาและความเข้าใจซึ่งออกมาจากพระวาทะนั้น เธอ (นั่นคือปัญญา) จะพิทักษ์รักษาพวกเขาไว้ นอกจากนี้ เมื่อเราเริ่มรักปัญญาแบบพระเจ้า เธอก็จะคุ้มกันเราไว้ ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่าการได้มาและการพัฒนาปัญญาแบบพระเจ้า (จากพระวาทะของพระเจ้า) จะกลายเป็นกำแพงหนึ่งที่ปกป้องประชาชนของพระเจ้าไว้ มันปกป้องและคุ้มกันพวกเขาจากความยุ่งยากและปัญหาทั้งปวง

สภ 4:7-9 สิ่งก็ตามมานี้เป็นข้อสรุปแบบถูกบอกเป็นนัย แม้มิได้กล่าวไว้แต่ **ดังนั้น** ก็ถูกบอกเป็นนัยอย่างชัดเจน ดังนั้น **ปัญญาเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ฉะนั้นจงเอาปัญญา แม้เจ้าจะได้อะไรก็ตาม จงเอาความเข้าใจไว้** คำที่แปลว่า **สำคัญที่สุด (เรขียธ์)** มีความหมายว่า ‘ปฐม’ หรือ ‘อันดับแรก’ หรือ ‘เป็นเอก’ ความหมายก็คือว่า ปัญญาควรจะเป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอันดับแรกในชีวิต มันสำคัญยิ่งและควรมาเป็นอันดับแรกสุด (เราคงได้แต่สงสัยว่ามีคริสเตียนกี่คนกันที่คิดว่าการได้มาซึ่งปัญญาเป็นสิ่งสำคัญเป็นอันดับแรก) ดังนั้น คำสั่ง (นั่นคือ คำบัญชา) อีกประการจึงถูกนำเสนอ นั่นคือ “**ฉะนั้นจงเอาปัญญา แม้เจ้าจะได้อะไรก็ตาม จงเอาความเข้าใจไว้**”

คำที่แปลว่า เอา (คอรันธ) มีความหมายว่า 'ซื้อ', 'หามาได้' หรือ 'ได้มา' มันบอกเป็นนัยว่าการได้มาซึ่งปัญญาอาจต้องแลกด้วยอะไรสักอย่าง เราอาจไม่ได้มันมาง่ายๆ กระนั้นมันก็ยังเป็นสิ่งที่สำคัญอันดับแรกสุดของชีวิตอยู่ดี คำที่แปลว่า ได้ (คินยอวน) มีความหมายด้วยว่า 'ทรัพย์สิน' หรือ 'ข้าวของ' ความหมายก็คือว่า ท่ามกลางทรัพย์สินของทั้งสี่ที่เรามี ให้เราเอาความเข้าใจ อีกครั้งที่ความเข้าใจเป็นสิ่งที่มาก่อนปัญญา มันเป็นตัวที่นำหน้าปัญญา จุดสนใจสำคัญของหนังสือสุภาษิตได้ถูกพบแล้ว ประชาชนของพระเจ้าต้องเสาะแสวงหาและพัฒนาปัญญาแบบพระเจ้าซึ่งตั้งอยู่บนความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องต่างๆของชีวิต (นี่ยังไม่กล่าวถึงพระวาระของพระเจ้าด้วยซ้ำ)

8 จงตีราคาเธอให้สูง และเธอจะยกย่องเจ้า ถ้าเจ้ากอดเธอไว้ เธอจะให้เกียรติเจ้า อีกครั้งที่เธอที่ว่านี่หมายถึงปัญญา เมื่อเรายกชูปัญญา โดยยกให้มันสำคัญเป็นอันดับแรกในชีวิต เธอก็จะเลื่อนตำแหน่งเราและให้เกียรติเราเมื่อเรากอดเธอไว้ มันบอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าการได้มาซึ่งปัญญาจะนำพระพรใหญ่ยิ่งและความช่วยเหลือมาสู่ชีวิตเรา อย่างไรก็ตาม การเลื่อนยศและการให้เกียรติเช่นนั้นจะมากี่ต่อเมื่อเราสวมกอดและประยุกต์ใช้ปัญญาแบบพระเจ้าเช่นนั้นในชีวิตของเรา

ในรูปแบบที่คล้ายคลึงกับของสุภาษิต 2:13-18 ผู้เขียนบรรยายถึงพระพรต่างๆเพิ่มเติมซึ่งมีแก่ผู้ที่ได้ปัญญาแบบพระเจ้า **9 เธอจะเอามาตั้งงามสวมศีรษะเจ้า เธอจะให้มงกุฎแห่งสง่าราศีแก่เจ้า" ปัญญาและความเข้าใจจะไม่เพียงนำมาซึ่งการเลื่อนยศในชีวิตเท่านั้น ทั้งสองจะเพิ่มความสง่างามและแม้แต่สง่าราศีมาสู่เราด้วย กล่าวโดยสรุปคือ การได้ปัญญาแบบพระเจ้าเป็นพระพรหนึ่งที่ลึกซึ้ง มันจะปกป้อง ส่งเสริมและนำเกียรติยศและสง่าราศีมาให้ คนมากมายโง่ขนาดไหนที่เพิกเฉยต่อปัญญาของพระเจ้าที่มีให้ คนเหล่านั้นฉลาดขนาดไหนที่เสาะหาและได้ปัญญาเช่นนั้นมา**

สภ 4:10-13 โอบุตรชายของเราเอ๋ย จงฟังและรับถ้อยคำของเรา เพื่อปีเดือนแห่งชีวิตของเจ้าจะมากหลาย อีกครั้งที่ซาโลมอนเป็นผู้พูด อย่างไรก็ตาม อีกครั้งที่พระบิดาผู้

สถิตในสวรรค์ของเราทรงถูกหมายถึงอย่างชัดเจน คำแนะนำอันลึกซึ้งสำหรับชายหนุ่มคนใดก็ตามก็คือว่า คำสั่งสอนของบิดาของเขาจะเพิ่มชีวิตอันยืนยาวรวมถึงคุณภาพชีวิตด้วย คนหนุ่มทั้งหลายที่เพิกเฉยต่อคำสั่งสอนของบิดาที่ดำเนินตามแบบพระเจ้าก็โง่เขลา คำสั่งสอนดังกล่าวมีแต่จะให้ประโยชน์สุขแก่พวกเขา

11 เราได้สอนเจ้าในเรื่องทางปัญญาแล้ว เราได้นำเจ้าในวิถีของความเที่ยงธรรม แม้ว่าชาโลมอนแนะนำบุตรของเขาว่าตนได้ชี้แนะเขาไปในทางที่ถูกต้องแล้วก็ตาม เราจะยังคงกล่าวได้มากขนาดไหนว่าพระบิดาผู้สถิตในสวรรค์ของเราได้ทรงทำเช่นนั้นด้วย พระเจ้าได้ทรงสอนปัญญาแก่เราแล้วอย่างแน่นอน เราแก่ต้องตั้งใจฟังมันเท่านั้น ทั้งบิดาบนโลกนี้ของเราและพระบิดาผู้สถิตในสวรรค์ของเราต่างหาทางนำเราไปในทิศทางที่ถูกต้อง มีปัญญาอันใหญ่ยิ่งในการตั้งใจฟังบุคคลทั้งสอง

12 เมื่อเจ้าเดิน ینگเท้าของเจ้าจะไม่ถูกขัดขวาง และเมื่อเจ้าวิ่ง เจ้าจะไม่สะดุด ความหมายก็คือว่า เมื่อเราปฏิบัติตามคำแนะนำของพระบิดาผู้สถิตในสวรรค์ของเรา เราก็จะไม่ติดอยู่ในสถานที่คับแคบหรือพันธุนาการต่างๆในชีวิต นอกจากนี้ เราก็จะหลีกเลี่ยงหिनสะดุดและอุปสรรคต่างๆในชีวิต กล่าวสั้นๆคือ ปัญญาแบบพระเจ้าจากบิดาผู้มีปัญญา (ไม่ว่าบนโลกนี้หรือในสวรรค์) จะมิกำมากในชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญญาของพระเจ้าจะช่วยให้เราสามารถหลีกเลี่ยงปัญญาและอุปสรรคมากมายในชีวิตได้

ดังนั้นผู้เขียนท่านนี้จึงสรุปเนื้อหาส่วนนี้โดยกะยั้นกะยอว่า **13** จงยึดคำสั่งสอนไว้ และอย่าปล่อยให้ จงระแวงระวังเธอไว้ เพราะเธอเป็นชีวิตของเจ้า คำที่แปลว่า คำสั่งสอน (มุชอวร์) มีความหมายขั้นพื้นฐานที่สุดว่า 'การลงวินัย', 'การตีสอน' และ 'การแก้ไข' ในบริบทของการรับคำสั่งสอนของบิดา เห็นได้ชัดว่าความหมายเกี่ยวข้องกับการรับการแก้ไขจากบิดาด้วย การแก้ไขและการลงวินัยดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของชีวิต ดังนั้น คนหนุ่มสาวได้รับคำแนะนำจากพระเจ้าว่าอย่าปล่อยให้การลงวินัยนั้นหลุดมือไป แต่จงรักษามันไว้ให้ดี นี้บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนถึงปัญญาของการได้รับการแก้ไขและการลงวินัยจากพ่อแม่ มันมีปัญญาและมีค่ามาก

สภ 4:14-17 คราวนี้ผู้เขียนท่านนี้เปลี่ยนไปยังปัญญาและคำแนะนำที่เฉพาะเจาะจงบ้าง อย่าเข้าไปในวิถีของคนชั่ว และอย่าเดินในทางของคนชั่วร้าย นี่บอกชัดเจนถึงหลักการเรื่องการแยกออก ความหมายตรงนี้สอดคล้องอย่างใกล้ชิดกับของเพลงสดุดี 1:1 คำสอนที่ชัดเจนทั่วพระคัมภีร์คือ จงอยู่ห่างจากโลกและความชั่วร้ายให้ไกลที่สุดเท่าที่จะทำได้ ดู 2 โครินธ์ 6:17, โรม 12:2, 1 ยอห์น 2:15-17 และยากอบ 4:4 มีปัญญาสองประการตรงนี้ (1) อย่าไปยังที่ๆ พวกคนชั่วไปกันและ (2) อย่าร่วมวงกับพวกเขา ทางของคนชื่อนำไปสู่ความบาปและความยุ่งยาก ดู เพลงสดุดี 1:1 ด้วย

15 จงหลีกเลี่ยง อย่าเดินบนนั้น เลี้ยวออกไปเสีย และจงผ่านไป ความจริงพื้นที่ถูกนำเสนออย่างไรเพราะก็คือ จงหลีกเลี่ยงทางของคนชั่วไม่ว่าจะแลกด้วยอะไรก็ตาม อย่าเข้าไปใกล้มัน อยู่ห่างๆจากมัน อย่าไปเหยียดมันเด็ดขาด กล่าวโดยสรุปก็คือ จงออกมาจากพวกเขาและจงแยกตัวออกต่างหาก ปัญญาเช่นนั้นก็ลึกซึ้งจริงๆ นอกจากนี้ มันจะส่งผลกระทบต่อลูกๆของเราด้วย ดู พระราชบัญญัติ 4:40 และ 5:29 รวมถึงสุภาษิต 16:17

เรื่องวิถีต่างๆของคนอธรรมถูกพูดถึงต่อไป **16** เพราะถ้าคนชั่วร้ายไม่ได้ทำความผิด เขานอนไม่หลับ ถ้าเขาไม่ได้ทำให้คนใดสะดุด เขาจะหลับไม่ลง คำบรรยายเกี่ยวกับชายและหญิงทั้งหลายที่เป็นคนอธรรมช่างตรงกับคนสมัยนี้จริงๆ พวกเขาอยู่จนคิดค้นเพื่อสำเร็จสำราญกับความบาปทุกรูปแบบ นอกจากนี้ พวกเขาสนุกกับการล่อลวงใครสักคนให้ทำความบาปไม่ว่าจะเป็นการดื่มเหล้าเมามาหรือการทำผิดศีลธรรม

17 เพราะเขาได้รับประทานอาหารของความชั่วร้าย และดื่มเหล้าองุ่นแห่งความทารุณ ชาวโลกจนทุกวันนี้หลงระเหิดไปกับความบาปทุกรูปแบบราวกับว่ามันเป็นอาหาร พวกเขาดื่มเหล้าจนเมามาซึ่งบ่อยครั้งนำไปสู่ความรุนแรง แน่ทีเดียว การทำผิดศีลธรรม การดื่มเหล้าเมามาและความรุนแรงล้วนเกี่ยวข้องกัน

สภ 4:18-19 ตรงกันข้ามวิถีของคนชอบธรรมเหมือนแสงอรุณ ซึ่งฉายสุกใสยิ่งขึ้นๆจนเต็มวัน ผู้เขียนท่านนี้ใช้ภาพประกอบของรุ่งอรุณและการขึ้นของดวงอาทิตย์เพื่อยก

ตัวอย่างประกอบประเด็นของตน หัวข้อคือ “วิถีของคนชอบธรรม” เหมือนกับแสงอรุณยามเช้าที่ สาดส่องและส่องสว่างเต็มเหมือนดวงอาทิตย์ยามเที่ยงวัน วิถีของคนเหล่านั้นที่จัดระเบียบชีวิต ตัวเองโดยหลักการแห่งความชอบธรรมก็เป็นเช่นนั้น วิถีของคนชอบธรรมนั้นชัดเจนและมีแสง สว่างส่อง มันจะสว่างมากยิ่งขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป

อย่างไรก็ตาม 19 ทางของคนชั่วร้ายก็เหมือนความมืดทึบ เขาไม่ทราบว่าเขาสะดุดอะไร ช่างเป็นภาพที่ตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิง! ความชอบธรรมถูกเชื่อมโยงกับแสงสว่าง ความชั่วมักถูก เชื่อมโยงกับความมืด แน่ทีเดียวมนุษย์รักความมืดเพราะการของเขาชั่ว (ยอห์น 3:19) ความบาป และการทำผิดศีลธรรมส่วนใหญ่เกิดขึ้นภายใต้การเคลือบคลุมของความมืด ความชอบธรรมคือ การกระทำในช่วงกลางวันแสดๆ นอกจากนี้ ขณะที่คนชอบธรรมมีวิถีที่มีแสงสว่างส่องชัดเจน คนชั่วกลับสะดุดไปตลอดชีวิต โดยไม่รู้ด้วยซ้ำว่าตนสะดุดอะไร นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนถึง ความมั่นคงและความเจริญของความชอบธรรมเมื่อเปรียบกับความไม่มั่นคงและความยากจนซึ่ง เชื่อมโยงกับความบาป

สภ 4:20-22 บุตรชายของเราเอ๋ย จงตั้งใจต่อถ้อยคำของเรา จงเอียงหูของเจ้า เข้าหาคำพูดของเรา อีกครั้งที่ปัญญาอันลึกซึ้งของการตั้งใจฟังพ่อแม่ที่ดำเนินตามแบบพระเจ้า ถูกนำเสนอ ซาโลมอนสนับสนุนบุตรชายของเขาให้ใส่ใจต่อคำแนะนำของเขา

21 อย่าให้มันหนีไปจากสายตาของเจ้า จงรักษามันไว้ภายในใจของเจ้า มีปัญญามหาศาล สำหรับคนหนุ่มสาวที่จะให้คุณค่าคำสั่งสอนและคำแนะนำของพ่อแม่ ดังนั้นซาโลมอนจึงเตือน สติบุตรชายของตนมิให้ลืมการอบรมสั่งสอนของเขา แต่จะซ่อนมันไว้ในใจของเขา อีกครั้งที่ ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือ การที่ประชาชนของพระเจ้าจะตั้งใจฟังคำสั่งสอนของพระบิดาผู้ สถิตในสวรรค์ของเรา

22 เพราะมันเป็นชีวิตแก่ผู้ที่ค้นพบ และมันเป็นสุขภาพแก่นื้อหนังของผู้ที่นั่นทั้งสิ้น บท เรียนต่างๆของพ่อแม่ที่ดำเนินตามแบบพระเจ้า (นี่ยังไม่รวมถึงพระบิดาผู้สถิตในสวรรค์ของ เรา) คือบ่อน้ำพุแห่งชีวิต มันบอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าคำสั่งสอนตามแบบพระเจ้าก่อให้เกิดสุข

ภาพฝ่ายร่างกายด้วยซ้ำ บ่อยครั้งขนาดไหนที่วิถีปฏิบัติอันบาปหนาทั้งหลายทิ้งให้ผู้คนเต็มไปด้วยโรคภัยและความพิการ การเป็นแบบพระเจ้าป้องกันมิให้ทั้งสองสิ่งมากล้ำกราย

สภ 4:23 **ดังนั้น จงรักษาใจของเจ้าด้วยความระวังระไวรอบด้าน เพราะ**
แหล่งแห่งชีวิตเริ่มต้นออกมาจากใจ บทนี้ปิดท้ายด้วยรายการคำสุภาษิตพื้นฐานต่างๆของชีวิต
ประการแรกคือ จงรักษาใจของเราอย่างระมัดระวัง เพราะว่าสิ่งต่างๆแห่งชีวิตล้วนผุดออกมาจาก
ใจ การตัดสินใจต่างๆของชีวิตผุดออกมาจากใจของเรา การเป็นแบบพระเจ้า ความจริง ความดี
และความชอบธรรมสามารถออกมาจากใจได้ อย่างไรก็ตาม ดังที่พระเยซูคริสต์สอนไว้ “ความคิด
ชั่วร้าย การฆาตกรรม การผิดพิวผิดเมีย การล่วงประเวณี การลักขโมย การเป็นพยานเท็จ การพูด
หมิ่นประมาท ก็ออกมาจากใจ” (มัทธิว 15:19) เมื่อผู้ใดไม่รักษาใจของตนไว้ดีๆ มันผู้ชั่วร้ายก็จะ
พยายามขโมยมันไปด้วยการล่อลวงและการทดลองอันหลากหลายของโลกนี้ และเมื่อความบาป
เริ่มวิ่งครบรอบของมัน มันก็นำความยุ่งยากทุกรูปแบบมาและสุดท้ายก็นำกระทั่งความตายมาให้

สภ 4:24 **ดังนั้น ผู้เขียนท่านนี้จึงเตือนสติว่า จงหันไปจากปากที่พูดคดเคี้ยว**
และให้ริมฝีปากกลดเคี้ยวอยู่ห่างจากเจ้า มันไม่ใช่เรื่องบังเอิญที่คำเตือนแรกเป็นเรื่องปากที่พูดคด
เคี้ยว และริมฝีปากกลดเคี้ยว คำที่แปลว่า คดเคี้ยว ตรงนี้ (*อิกเคซอูธ*) มีความหมายว่า ‘คดโกง’
หรือ ‘ไม่ซื่อตรง’ จริงๆแล้วนั่นเป็นความหมายของริมฝีปากที่ตลบตะแลง ความหมายที่ใหญ่กว่า
ก็คือ การไม่ปล่อยให้ตัวเองมีปากที่ไม่คดเคี้ยวหรือไม่ซื่อตรง ลักษณะเฉพาะตัวขั้นพื้นฐานของ
พญามารคือ ความไม่ซื่อตรง มันเป็นผู้มูสาและเป็นพ่อของการมูสา (ยอห์น 8:44) ไม่มีสิ่งใดที่
เป็นเหมือนซาตานในตัวมันเองมากไปกว่าการโกหกอีกแล้ว ซาโลมอนจึงหนุนใจบุตรของตน
ให้โยนทิ้งการทดลองใดๆก็ตามที่จะเป็นคนที่ซื่อตรง

สภ 4:25-27 **ให้ตาของเจ้ามองตรงไปข้างหน้า และให้หนังตาของเจ้ามองตรง**
ไปข้างหน้าเจ้า ความหมายก็คือ การเดินทางไปบนทางหลวงแห่งชีวิต บ่อยครั้งมีการทดลองและ
สิ่งยั่วยวนต่างๆอยู่ตลอดข้างทาง สำหรับบางคนมันคือการทดลองของเหล่าหรือสิ่งมีนเมาอื่นๆ
สำหรับคนอื่น่มันคือการทดลองที่จะลักขโมย สำหรับคนอื่น่มันคือการทดลองในเรื่องความ

ไม่บริสุทธิ์ทางเพศในหลากหลายวิธีที่มันหาโอกาสที่จะล่อลวง สำหรับคนอื่น ๆ มันคือ ความคิดแบบวัตถุนิยมหรือความโลภ มีป้ายโฆษณาและป้ายเชิญชวนมากมายที่ล่อลวงตลอดสองข้างทางของทางหลวงของชีวิต คำแนะนำแบบพระเจ้าของผู้เขียนที่ได้รับการคลอใจท่านนี้คือ จงให้ตาของเรามองตรงไปข้างหน้าและไม่จับจ้องอยู่บนสิ่งล่อลวงต่างๆตลอดสองข้างทาง

พญามาร โฆษณาทางออกมากมายที่นำไปสู่สิ่งน่าดึงดูดต่างๆอันบาปหนาของชีวิต (นี่เป็นความจริงทั้งความหมายแบบตรงตัวและที่ไม่ใช่) คำแนะนำของพระเจ้าคือ จงให้ตาของเราจับจ้องอยู่เบื้องหน้าตลอด ในสมัยโบราณ (และในปัจจุบันด้วยในหลายเมือง) พวกหญิงโสเภณีจะโฆษณาตัวเองโดยการแต่งตัววิบวับๆแวววาวอยู่ตลอดสองข้างทาง คำแนะนำของพระเจ้าคือ จงให้ตาของเจ้ามองตรงไปข้างหน้า นี่เป็นจริงด้วยสำหรับพวกคนค้ายาเสพติด สื่อลามก คลับเปลื้องผ้า โรงเหล้า ไนต์คลับ การพนัน ร้านเช่าวิดีโอ และการสำแดงของความบาปในรูปแบบอื่นๆอีกมากมาย คำแนะนำของพระเจ้าคือ จงให้ตาของเราจับจ้องอยู่ที่เส้นทางที่อยู่ตรงหน้าและไม่ชำเลื่องดูสิ่งล่อลวงต่างๆที่อยู่ข้างทาง

26 จงพิจารณาวิถีแห่งเท้าของเจ้า แล้วทางทั้งสิ้นของเจ้าจะมั่นคง อีกครั้งที่ผู้เขียนใช้ภาพเปรียบเทียบของถนนเส้นหนึ่งและหนูนใจผู้อ่านของคุณให้พิจารณาทิศทางของคุณในชีวิตให้ดีๆและเดินทางต่อไปอย่างระมัดระวัง

27 อย่าเหไปข้างขวาหรือหันมาข้างซ้าย จงกลับเท้าของเจ้าเสียจากความชั่วร้าย ภาพเปรียบเทียบนี้ย้อนกลับไปพูดถึงข้อ 25 นั่นคือ การไม่ถูกล่อลวงให้ออกไปจากทิศทางที่พระเจ้าทรงประสงค์ให้เราไปโดยไปไล่ตามความบาปต่างๆแทน นอกจากนี้ เราควรหมายเหตุไว้ด้วยว่า ไม่ใช่ว่าความสนุกสนานทุกอย่างในชีวิตเป็นความบาปไปทั้งหมด อย่างไรก็ตาม หากมันหันความสนใจของเราไปจากพระประสงค์อันสมบูรณ์แบบของพระเจ้า มันก็บรรลุดจุดประสงค์เดียวกัน พญามารพึงพอใจที่จะเบี่ยงเบนความสนใจของเราไปจากพระประสงค์ของพระเจ้าไม่ว่าจะโดยความบาปที่ชัดเจนหรือสิ่งบันเทิงใจต่างๆของชีวิต หากพญามารสามารถล่อลวงเราให้ใช้เส้นทางออกไปยังจุดพักแห่งชีวิตและไม่เดินทางต่อไปบนทางค่วนแห่งพระประสงค์ของ

พระเจ้า มันก็ทำหน้าที่ของมันสำเร็จแล้ว บทนี้ปิดท้ายด้วยคำแนะนำอันมีปัญญา “จงกลับทำของเจ้าเสียจากความชั่วร้าย”

ภาพรวมของสุภาษิต 5: บทที่ห้าของหนังสือสุภาษิตกล่าวถึงหัวข้อที่เรียบง่ายแต่ลึกซึ้ง นั่นคือ ความโง่เขลาอันดีของการทำผิดศีลธรรมในเรื่องเพศ การล่วงประเวณีหรือการเล่นชู้ไม่เพียงเป็นเรื่องที่ผิดศีลธรรมเท่านั้น แต่มันยังโง่เขลาอันดีด้วย ทว่าปัญญาแบบพระเจ้าสั่งว่าผู้ชายควรสนิทสนมกับภรรยาของตน

สภ 5:1-2 บุตรชายของเราเอ๋ย จงตั้งใจต่อปัญญาของเรา จงเอียงหูของเจ้า ฟังความเข้าใจของเรา หัวข้อหลักตรงนี้ถูกหมายเหตุน่าเป็นปัญญาและความเข้าใจ การทำผิดศีลธรรมทางเพศคือหัวข้อหลักตรงนี้ คุณธรรมดังกล่าวมีปัญญาอย่างลึกซึ้ง

2 เพื่อเจ้าจะรักษาความเฉลียวฉลาดไว้ และริมฝีปากของเจ้าจะระแวดระวังความรู้ เนื้อหาตรงนี้ต่อเนื่องจากข้อก่อนหน้า ปัญญาที่แท้จริงจะก่อให้เกิดความเฉลียวฉลาดทางศีลธรรม คนทั้งหลายที่มีปัญญาจะเฉลียวฉลาดในเรื่องทางเพศ นั่นคือ การรักษาตัวไว้สำหรับคู่สมรสของตนแต่เพียงผู้เดียว ไม่มีการเล่นประเวณีหรือการเล่นชู้โดยสมยอมใดๆเกิดขึ้น โดยปราศจากข้อตกลงทางวาจา ฝ่ายหนึ่งต้องชี้ชวนให้กระทำการดังกล่าวและอีกฝ่ายต้องพูดว่า ‘ได้’ ซาโลมอนหนุนใจบุตรของตนให้มีปัญญาที่จะรักษาหรือคุ้มกันริมฝีปากของเขาด้วยความรู้ที่มีปัญญาเพื่อที่จะหลีกเลี่ยงแม้แต่การพูดเกี่ยวกับแนวโน้มที่จะกระทำการดังกล่าว ยิ่งการตกลงที่จะกระทำการดังกล่าวยิ่งไม่ควรพูดถึง

สภ 5:3-6 เพราะริมฝีปากของหญิงชั่วนั้นก็หยาดน้ำผึ้งออกมา และปากของนางก็ลื่นยิ่งกว่าน้ำมัน หญิงแปลกหน้า (หญิงชู้) หมายถึงหญิงใดก็ตามที่ไม่ใช่ภรรยาของตน ไม่ว่าจะเป็นหญิงโสเภณี หญิงสำส่อนที่ชอบหวานแสนหั้น หญิงที่เต็มใจที่จะมีสัมพันธ์สาวด้วยหญิงที่ยอมรับความสัมพันธ์แบบคืนเดียวจบ ฯลฯ กล่าวโดยสรุปก็คือ หญิงเช่นนั้นคือหญิงใด

ก็ตามที่ไม่ใช่ภรรยาของเรา นางถูกพรรณนาว่าเป็นคนปากหวาน นั่นคือ นางสามารถใช้คำพูดหวานๆ เพื่อล่อลวงเหยื่อของนางได้

4 แต่ในที่สุด นางขมขื่นอย่างบอระเพ็ด และคมอย่างดาบสองคม ต่างจากคำพูดหวานๆ ของการหวานเสน่ห์ในตอนแรก บทสรุปของการมีสัมพันธ์สวาทกับหญิงใจง่ายเป็นเรื่องขมขื่นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ บอระเพ็ดบางครั้งหมายถึงพืชที่มีรสขมและเป็นภาพเปรียบของความขมขื่นแบบสุดขีด ยิ่งกว่านั้น การไปมีสัมพันธ์สวาทกับคู่จู้ที่ไม่ใช่ภรรยาของตนสุดท้ายก็นำไปสู่ความยุ่งยาก หรือแม้แต่ความรุนแรง บ่อยครั้งขนาดไหนที่อาชญากรรมที่เป็นความรุนแรงต่างๆ เป็นผลมาจากสัมพันธ์สวาท! พวกมันไปด้วยกัน

5 เท้าของนางก้าวลงไปสู่ความตาย อย่างเท้าของนางติดตามวิถีสุนทรภู่ คนเล่นชู้ก็คนแล้วลงเอยด้วยการเสียชีวิต? ก็คนแล้วที่เกี่ยวข้องกับรักสามเส้าแล้วถูกฆ่าตาย? คำที่แปลว่า **นรก** (เฮออล) สามารถหมายถึงทั้งหลุมศพและแดนคนตายของคนที่ไม่รอด ประเด็นก็คือว่า การทำบาปในเรื่องเพศมักนำไปสู่ไม่เพียงความตายฝ่ายร่างกายเท่านั้น แต่ความตายฝ่ายวิญญาณด้วยการล่วงประเวณีและการเล่นชู้เป็นสิ่งที่บ่อนทำลายฝ่ายวิญญาณได้มากๆ ทั้งสองอย่างจะทำให้จิตวิญญาณตายด้าน ดู โสเซยา 4:11

6 เกรงว่าเจ้าจะสนใจในวิถีแห่งชีวิต ทางของนางวนเวียนไป เพื่อเจ้าจะหา^{รู้}ไม่ ดังที่ได้หมายเหตุข้างบนแล้วใน โสเซยา 4:11 “การเล่นชู้ เหล้าองุ่นและเหล้าองุ่นใหม่ซึ่งเอาจิตใจไปเสีย” การทำผิดศีลธรรมในเรื่องเพศมีความสามารถอันเป็นเอกลักษณ์ที่จะทำให้ใจของคนเราตายด้านต่อสิ่งต่างๆ ของพระเจ้า พญามารทราบเรื่องนั้นดี มันจึงส่งเสริมเรื่องนี้อย่างไม่หยุดหย่อนผ่านทางการแต่งตัววิบๆ แวมๆ การสื่อความหมายในเรื่องทางเพศอย่างไม่รู้จบ และสิ่งล่อลวงต่างๆ ที่อยู่ในโลก เมื่อผู้ใดปล่อยตัวไปกับกิจกรรมทางเพศกับผู้ที่ไม่ใช่คู่สมรส เขาก็ทำให้ใจของตัวเองตายด้านต่อการพิจารณาเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่เป็นความจริงของชีวิต คุณค่าต่างๆ ฝ่ายวิญญาณระเหยไปภายใต้ความร้อนของตัณหาแห่งความปรารถนา

‘หญิงแปลกหน้า’ นั่นคือ หญิงใจง่ายจึงใช้วิธีต่างๆอันไม่รู้จบ เช่น ชุคที่ยั่วยุคมารมณ การหวานเสน่ห์แบบยั่ววน และคำพูดเชิญชวนแบบตรงๆสำหรับชายใดก็ตามที่ว่างอยู่ ประเด็นของผู้เขียนท่านนี้ก็คือว่า มีรูปแบบที่หลากหลายไม่รู้จบที่สถานการณ์ต่างๆที่ผัสคติธรรมมีโอกาที่จะเกิดขึ้นได้ ประเด็นที่สำคัญกว่าของพระองค์ก็คือว่า การเกี่ยวข้องกับหญิงเช่นนั้นไม่เพียงเป็นเรื่องผิดเท่านั้น แต่มันยัง โง่เขลาด้วย นอกจากนี้ หญิงเช่นนั้นก็คอยหาวิธีใหม่ๆที่จะล่อลวงด้วย (จุดสนใจตรงนี้อยู่ที่หญิงทั้งหลายที่ทำผัสคติธรรมเพราะบทนี้ถูกกล่าวแก่บุตรชายของซาโลมอน ซึ่งเป็นผู้ชายคนหนึ่ง ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่า การทำผัสคติธรรมในเรื่องเพศไม่ว่าสำหรับชายหรือหญิงเป็นเรื่องที่ผิด โง่เขลา และทำให้ตายด้านฝ่ายวิญญาณ)

สภ 5:7-13 ฉะนั้น โอ บุตรทั้งหลายเอ๋ย บัดนี้จงฟังเรา และอย่าพราวจาก

ถ้อยคำแห่งปากของเรา ซาโลมอนจึงประกาศคำเตือนเพิ่มเติมแก่บุตรของเขาเกี่ยวกับการเข้าไปเกี่ยวข้องกับคนรู้จักที่เป็นหญิงใจง่ายทั้งหลาย

8 จงหลีกเลี่ยงของเจ้าให้ไกลจากนาง อย่าไปใกล้ประตูเรือนของนาง คำแนะนำที่มีต่อบุตรชายของเขาก็คือเรียบง่าย จงแยกตัวของเจ้าออกจากหญิงเช่นนั้นให้ไกลที่สุดเท่าที่จะทำได้ อย่าเข้าไปใกล้บ้านของนาง หลักการที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือ เรื่องการแยกออกจากไม่เพียงความบาปเท่านั้น แต่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีนี้คือ คู่ขาที่ยินยอมทำบาปในเรื่องทางเพศ จงหลีกเลี่ยงไปให้ไกลที่สุดเท่าที่จะทำได้ จงหลีกเลี่ยงไปให้พ้นนาง อย่าคบหาสมาคมกับหญิงที่มีชื่อเสียงแบบนั้น โดยเฉพาะหากว่ามีความเป็นเพื่อนส่วนตัวกับคนๆนั้นอยู่ก่อนแล้ว

9 เกรงว่าเจ้าจะให้เกียรติของเจ้าแก่คนอื่น และให้ปีเดือนของเจ้าแก่คนโหดร้าย **10** เกรงว่าแขกแปลกหน้าจะกินความอุดมสมบูรณ์ของเจ้าจนอิม และแรงงานของเจ้าตกไปในเรือนของคนต่างด้าว การเกี่ยวข้องในสัมพันธ์สวาทที่ผัสคติธรรมไม่เพียงมีผลที่ตามมาต่างๆฝ่ายวิญญาณเท่านั้น แต่มีผลที่ตามมาต่างๆทางเศรษฐกิจด้วย นี่ยังไม่กล่าวถึงการเสื่อมเสียชื่อเสียงด้วยซ้ำ แม้ว่าชาวโลกหัวเราะเยาะและชอบฟังเรื่องชู้สาว สัมพันธ์สวาท หญิงโสเภณี และการยั่ววน ใน

ชีวิตจริงคนเหล่านั้นที่ไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องเช่นนั้นก็พบว่าตัวเองมีชื่อเสียงที่มัวหมอง แม้กระทั่งในโลก

ความบาปทางเพศนำมาซึ่งผลพวงทางเศรษฐกิจ มันอาจเป็นค่าใช้จ่ายทางกฎหมายของการสู้คดีในการฟ้องร้องเรื่องสิทธิความเป็นพ่อเด็ก มันอาจเป็นค่าเลี้ยงดูเด็กสำหรับบุตรนอกสมรส มันอาจเป็นการซื้อของขวัญต่างๆ ให้กับผู้รักแอบๆ ของคน มันอาจเป็นค่าใช้จ่ายอันน่าอัปยศของการจ่ายให้กับหญิงโสเภณีสักคน สิ่งหนึ่งที่ชาวโลกไม่ยอมเผชิญหน้าก็คือว่า ความบาปทางเพศทำให้ยากจน การผิดฝั้วผิดเมียทำให้เกิดการหย่าร้างซึ่งมีราคาแพงมากๆ ผลที่ตามมาของความสัมพันธ์ฉันทู้สาวมักมีราคาสูง หญิงสาวก็คนแล้วที่ทำลายโอกาสของคนที่จะได้รับการศึกษาและรายได้ในชีวิตที่สูงขึ้นเพราะเธอไปยุ่งเกี่ยวกับการล่วงประเวณีขณะที่เธอยังสาวๆ และมีลูกนอกสมรส มีครอบครัวที่เป็นพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยวก็ครอบครัวแล้วที่ใช้ชีวิตอย่างยากจน เพราะลูกๆ ที่เกิดนอกสมรส ความยากจนส่วนใหญ่ในแผ่นดินนี้เป็นผลของการทำผิดศีลธรรมทางเพศ!

11 และถึงนั้นปลายชีวิตของเจ้า เจ้าครวญคราง เมื่อเนื้อและกายของเจ้าถูกล้าง

ผลาญ 12 และเจ้าว่า "ข้าเคยเกลียดคำสั่งสอนเสียจริงๆ และจิตใจของข้าดูหมิ่นการตักเตือน

13 ข้าไม่เคยเชื่อฟังเสียงครูของข้า หรือเอียงหูให้แก่ผู้สั่งสอนของข้า บ่อยครั้งขนาดไหนที่ชาวโลกโง่เขลาในตอนต้นแต่มีปัญหาในบั้นปลายของชีวิต ชาวโลกมากมายขนาดไหนคิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ผ่านทางกิจกรรมทางเพศนอกสมรส น่าเศร้าที่พวกเขาเป็นโรคเหล่านี้หรือได้รับความทุกข์ทรมานจากผลที่ตามมาของมันไปตลอดชีวิตของตน เมื่อพวกเขาตื่นขึ้นสู่ความจริงที่ว่าพวกเขาโง่ขนาดไหน มันก็สายเกินไปแล้ว วันหนึ่งพวกเขาจะรู้ว่าพ่อแม่ของพวกเขาถูกถูแล้วและครูสอนรวิก็รู้ว่าตนกำลังพูดเรื่องอะไรอยู่ แต่บัดนี้พวกเขาเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แล้วหรือมีแผลเป็นที่ต้องต่อสู้ไปตลอดชีวิตที่เหลือของพวกเขา

ความบาปทางเพศไม่เพียงเป็นเรื่องที่ผิดเท่านั้น แต่มันยังโง่เขลาด้วย หนทางของพระเจ้ายอดเยี่ยมที่สุด การรักษาตัวให้บริสุทธิ์จนถึงวันแต่งงานและการมีผัวเมียเดียวหลังจากนั้นเป็นต้นไป

ไม่เพียงเป็นเรื่องที่ถูกต้องในทางศีลธรรมเท่านั้น แต่มันจะป้องกันมิให้เกิดปัญหานานัปการต่อไปภายหลังในชีวิตด้วย

สภ 5:14 ข้าจวนจะล้มละลายสู่ความพินาศอยู่รอมร่อ ในหมู่ชุมชนและคนที่ประชุมกันอยู่นั้น" คราวนี้เหมือนกับพ่อคนหนึ่งที่สองลูกชายของตน ซาโลมอนรับสารภาพว่ากาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว เขาเกือบตกไปในความบาปนั้นที่เขาได้กล่าวเตือนไว้แล้วข้างบน และหากเขาเกิดล้มลงไปในทางทดลองนั้นแล้วละก็ ทุกคนก็จะรู้กันหมดในเวลาไม่นานอย่างแน่นอน มีอะไรบางอย่างเกี่ยวกับความบาปทางเพศที่ทำให้ตัวมันเองประจักษ์ ความบาปเช่นนั้นมักถูกปิดเป็นความลับได้ไม่นาน และเมื่อใดที่มันถูกเปิดเผย คนก็ลือกันไปทั่ว

สภ 5:15-17 คราวนี้ผู้เขียนเปลี่ยนจากคำเตือนเป็นคำแนะนำแง่บวก **จงดื่มน้ำจากถังเก็บน้ำของเจ้า ดื่มน้ำไหลจากบ่อของเจ้าเอง** ภาพเปรียบเทียบที่ถูกต้องใช้นี้เป็นภาพของชีวิตคู่ คำแนะนำนี้ก็เรียบง่าย จงมีเพศสัมพันธ์กับคู่สมรสของเจ้าแต่เพียงผู้เดียวเท่านั้น สมัยก่อนผู้คนมักมีถังเก็บน้ำในบ้านของตนเพื่อกักเก็บน้ำฝนไว้ใช้ในครัวเรือน เช่น การซักล้าง เป็นต้น พวกเขาอาจมีบ่อไว้ตักน้ำดื่มกินด้วยเช่นกัน ภาพเปรียบเทียบของซาโลมอนก็คือ จงดื่มด่ำและใช้น้ำของเจ้าเอง และไม่ใช่ของเพื่อนบ้านของเจ้า เห็นได้ชัดว่านี่หมายถึง ความซื่อสัตย์ในชีวิตสมรสซึ่งตรงข้ามกับการผิดฝั้วผิดเมีย

16 จงให้น้ำพุของเจ้าไหลเพื่อออกไปนอกบ้าน และให้ธารน้ำนั้นไหลไปตามถนน 17 จงให้มันเป็นของเจ้าแต่ผู้เดียว และมีโซ่สำหรับคนแปลกหน้าด้วย คำแนะนำนี้ถูกกล่าวแก่บุตรชายของซาโลมอนซึ่งเป็นผู้ชายคนหนึ่ง ภาพเปรียบเทียบของการที่น้ำพุและธารน้ำของเขาไหลออกมาหมายถึง ลูกๆที่เกิดจากการไหลออกมาของน้ำกามของเขา ประเด็นของเขาก็คือว่า จงให้ลูกๆของเจ้าเป็นลูกของภรรยาเจ้าเองและไม่ใช่ลูกๆของหญิง ‘แปลกหน้า’ (นั่นคือ ลูกนอกสมรส) อีกครั้งที่ประเด็นที่สำคัญกว่าคือ ปัญญาของการหลบนอนกับภรรยาของตนและไม่ใช้กับหญิงอื่น ความหมายก็คือ การมีลูกๆหลายคน แต่ต้องเกิดกับภรรยาของเจ้าเท่านั้น

สภ 5:18-19

คำเตือนสติเพิ่มเติมให้มีความซื่อสัตย์ในชีวิตสมรสถูกนำเสนอ
จงให้น้ำพุของเจ้าได้รับพร และเปรมปรีดิ์อยู่กับภรรยาคนที่เจ้าได้เมื่อหนุ่มนั้น อีกครั้งที่บทบาท
ของผู้ชายในการหลับนอนถูกเรียกว่า น้ำพุ (หรือบ่อน้ำพุ) นี่เป็นภาพเปรียบเทียบที่คนสมัยโบราณใช้
เพื่อหมายถึงการสืบเผ่าพันธุ์ของเพศชาย ประเด็นของผู้แต่งก็คือว่า ความสนิทสนมดังกล่าวได้
รับการอวยพรในการครองคู่ นี้บอกเป็นนัยเพิ่มเติมถึงความชื่นชมยินดีที่มีอยู่เสมอไปในเตียง
สมรสกับหญิงคนเดิมที่แต่งงานด้วยตอนที่ยังหนุ่ม พระประสงค์ที่สมบูรณ์แบบของพระเจ้า
สำหรับชีวิตสมรสคือ ที่จะให้มันดำรงอยู่ถาวร การหย่าร้างไม่เคยเป็นพระประสงค์อันสมบูรณ์
แบบของพระเจ้า นอกจากนี้ นี้บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่า สามารถมีความสุขได้ในการร่วม
หลับนอนตลอดระยะเวลาของชีวิตสมรส มันจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ทั้งสามีและภรรยาจะรักษารูป
ร่างให้ดูดีไว้เท่าที่ทำได้ตลอดหลายปีแห่งชีวิตคู่ของตน

19 จงให้นางเหมือนนางกวางที่น่านรัก เสียงผาที่งามสง่า จงให้ถันของภรรยาเจ้าเป็นที่
หน้าใจเจ้าอยู่ทุกเวลา จงดื่มด่ำอยู่กับความรักของนางเสมอ นางกวางที่น่านรัก หมายถึง ‘กวางตัว
เมียที่น่านรัก’ เช่นเดียวกัน เสียงผาที่งามสง่า หมายถึง กวางตัวเมียที่มีเสน่ห์และสง่างาม เห็นได้ชัด
ว่ามีสองสิ่งถูกสื่อตรงนี้ (1) สามีควรมีตาไว้มองภรรยาที่ตนได้แต่งงานด้วยขณะยังหนุ่มแต่เพียง
ผู้เดียว แต่ (2) ภรรยาควรรักษารูปร่างให้ดูดีอยู่เสมอเพื่อที่นางจะเป็นเหมือนกวางตัวเมียที่สง่า
งามและมีเสน่ห์สำหรับสามีของนาง พระเจ้าได้ทรงสร้างผู้ชายให้มีความสนใจในทรวงอกของผู้
หญิง มันเป็นเรื่องจริงอย่างหนึ่งของชีวิต อีกครั้งที่ประเด็นก็คือว่า ผู้ชายควรพบความพอใจ
เช่นนั้นในภรรยาของตนและไม่ใช่หญิงอื่น (อีกครั้งที่ความหมายที่ถูกบอกเป็นนัยก็คือว่า ผู้หญิง
ควรรักษารูปร่างให้ดูดีสำหรับสามีของนาง)

ความคิดตรงนี้ปิดท้ายด้วยคำเตือนสติให้ผู้ชายเคลิบเคลิ้มกับความน่าดึงดูดของภรรยา
ของตนเสมอ คำที่แปลว่า ความรัก (อาฮาบัท) ซึ่งต่างจากคำฮีบรูอื่นๆที่แปลว่า ความรัก ตรงนี้
หมายถึงความรักทางเพศ ประเด็นของบทนี้ทั้งบทก็คือว่า ผู้ชายควรพบความสนุกสนานและ
ความเต็มเต็มทางเพศของตนกับภรรยาของตนแต่เพียงผู้เดียวเท่านั้น นี้บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่า

ภรรยาที่ควรทำแบบเดียวกัน นอกจากนี้ ข้อความตรงนี้ก็บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่า หญิงที่
ดำเนินตามแบบพระเจ้าควรรักษารูปร่างให้ดูดีสำหรับสามีของตน

สภ 5:20 บุตรชายของเราเอ๋ย เจ้าจะเคลิบเคลิ้มอยู่กับหญิงชั่วทำไมเล่า และ
โอบกอดอกของนางสัญจรอยู่ทำไม ความคิดตรงนี้วกกลับมายังคำเตือนให้ระวังการทำผิดศีล
ธรรม เมื่อพิจารณาถึงคำเตือนที่ได้ให้ไว้ข้างบนแล้ว ซาโลมอนจึงถามว่าเพราะเหตุใดสามีที่ยัง
หนุ่มถึงไปหลงรักหญิงอีกคนและไปหลับนอนกับนาง มันเป็นเรื่องที่ผิด มันเป็นเรื่องที่โง่ และ
มันจะสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อชีวิตคู่ของเรา

สภ 5:21-23 อีกมิติหนึ่งของการทำผิดศีลธรรมทางเพศถูกกล่าวถึง เพราะว่า
ทางของคนก็เบี่ยงหน้าพระเนตรของพระเยโฮวาห์ และพระองค์ทรงใคร่ครวญวิถีทั้งสิ้นของเขา
นอกจากผลที่ตามมาอันน่าเวทนาใดๆก็ตามซึ่งเกิดจากการทำผิดศีลธรรมในชีวิตนี้ ยังมีผลที่ตาม
มาในท้ายที่สุด พระเจ้าทรงมองเห็นความบาปดังกล่าวและผู้ที่จะกระทำผิดจะต้องให้การต่อพระเจ้า
สักวันหนึ่ง

22 ความชั่วช้าของคนชั่วร้ายจะดักเขาเอง และเขาก็จะติดอยู่กับตาข่ายบาปของเขา ความ
บาปโดยเฉพาะอย่างยิ่งความบาปในเรื่องเพศมักทอใยที่ดักจับคนบาป ไม่มีทางหนีหรือการ
ปฏิเสธว่าไม่รู้เกี่ยวกับความบาปนั้นต่อพระพักตร์พระเจ้า

23 เขาจะตายปราศจากคำสั่งสอน และเพราะความโง่อย่างยิ่งของเขา เขาจึงจะหลงเงิน
ไป ความบาปเมื่อเสร็จสิ้นแล้วก็ทำให้เกิดความตาย (ยากอบ 1:15) ภายใต้พระราชบัญญัติของ
พระคัมภีร์เดิม การเล่นชู้เป็นการกระทำผิดที่มีโทษประหารชีวิต คนเหล่านั้นที่มีความผิดในเรื่อง
นี้ไม่ได้รับโอกาสให้ได้รับการบำบัดเลย คำที่แปลว่า หลงเงินไป (ชอว์กอร์) เป็นคำเดียวกับที่
แปลเป็น *เคลิบเคลิ้ม* ในข้อ 20 ในบริบทนี้มันมีความหมายว่า ความลุ่มหลงทางเพศ ความหมาย
ของวลีหลังนี้อาจเป็นไปได้ว่า ‘และในความโง่อย่างยิ่งของเขา เขาก็ลุ่มหลง’ ในตัวหญิงเล่นชู้คน
นั้น ความบาปนำไปสู่ความตาย โดยสุดท้ายแล้วคือ ความตายครั้งที่สอง ประเด็นของบทนี้ทั้งบท

ก็คือ ความโง่เขลา ความชั่วร้าย และผลต่างๆที่ตามมาของความบาปทางเพศทั้งในตอนนี้และชั่ว
นิรันดร์

*ภาพรวมของสภายิต 6: ในบทถัดไปนี้ คำเตือนอื่นๆถูกแนะนำให้ผู้รู้จัก เกี่ยวกับความ
รอบคอบทางการเงินในข้อ 1-11 เรื่องของการชุบชีพินินทาและความแตกแยกถูกพูดถึงในข้อ
12-19 การเชื่อฟังพ่อแม่ถูกกล่าวถึงในข้อ 20-23 สุดท้ายคำเตือนเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเล่นซู้และ
การทำผิดศีลธรรมทางเพศถูกพูดถึงในข้อ 24-35*

สภย 6:1-5 บทนี้เริ่มต้นด้วยคำเตือนหนึ่งเกี่ยวกับการเป็นคนร่วมค้ำประกัน
บุตรชายของเราเอ๋ย ถ้าเจ้าเป็นผู้ประกันเพื่อนของเจ้า ได้ทำสัญญาให้แก่คนแปลกหน้า 2 เจ้าจึง
ติดบ่วงเพราะคำจากปากของเจ้า และเจ้าติดกับเพราะคำพูดจากปากของเจ้า ความหมายของผู้
ประกัน คือการเป็นผู้ร่วมลงนามค้ำประกันเงินกู้ให้แก่เพื่อนคนหนึ่ง ซาโลมอนเตือนบุตรชาย
ของเขาว่า การทำเช่นนั้นเป็นกับดักที่คนๆหนึ่งเข้าไปติดด้วยการตกลงใจของตัวเอง (การเป็นผู้
ค้ำประกันอาจเป็นเรื่องรอบคอบสำหรับสมาชิกในครอบครัว แต่สำหรับคนนอกครอบครัวแล้ว
ปกติแล้วมันเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนใหญ่โต)

3 บุตรชายของเราเอ๋ย จงทำอย่างนี้และช่วยตัวเจ้าให้รอดเถิด เพราะเมื่อเจ้าตกอยู่ในกำ
มือเพื่อนของเจ้าแล้ว ไป รีบไปวิ่งวอนเพื่อนของเจ้า 4 อย่าให้ตาของเจ้าหลับลง อย่าให้หนังตา
ของเจ้าปรือไป 5 จงปลิกตัวของเจ้าจากภัย อย่างละมั้งที่ปลิกตัวจากมือของพราน อย่างนงจาก
มือของคนจับนก คำแนะนำของซาโลมอนที่มีต่อบุตรชายของเขาก็คือ จงออกไปจากการตกลง
เช่นนั้นให้เร็วที่สุดเท่าที่ทำได้ การร่วมทำข้อตกลงเช่นนั้นก็เป็นเหมือนกวางตัวหนึ่งที่ถูกล่า
พรานเห็นหรือนกตัวหนึ่งที่ติดกับของพรานดักนก ความหมายตรงนี้ไม่ใช่ว่าการค้ำประกันให้
เพื่อนเป็นเรื่องที่ชั่วร้ายทางศีลธรรม แต่มันเป็นเรื่องที่โง่เขลาสิ้นดี หากเพื่อนของคุณไม่มีความ
น่าเชื่อถือเพียงพอที่จะคุ้มกันได้โดยใช้ลายเซ็นของตัวเอง คุณในฐานะผู้ร่วมลงนามก็จะติดกับ
ทันทีในการทำธุรกิจที่ไม่ได้เรื่องของเขา (เห็น ได้ชัดว่าความหมายตรงนี้คือ ผู้ที่ตกลงด้วยคำพูด

แล้วว่าจะลงนามร่วม แต่ยังไม่ได้ลงนามบนสัญญาใดๆ) ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือ จงหลีกเลี่ยง การลงนามคำประกันแม้แต่ให้ผู้ที่ เป็นเพื่อน ไม่ว่าจะยัง ไรก็ตาม

สภ 6:6-11 เรื่องถัดไปคือ ความรอบคอบทางการเงินเพิ่มเติม **คนเกียจคร้าน** เอ๋ย ไปหามดไป พิเคราะห์เหตุทางของมัน และจงฉลาด 7 โดยปราศจากผู้นำทาง **ผู้ดูแลหรือผู้ปกครอง 8** มันเตรียมอาหารของมันในฤดูแล้ง และลำสมของกินของมันในฤดูเกี่ยว คำที่แปลว่า **คนเกียจคร้าน (ออร์ทเซล)** มีความหมายว่าผู้ที่ ‘ขี้เกียจ’, ‘ไม่มีแรงกระตุ้น’ และ ‘ไม่มีระเบียบวินัย’ ในชีวิต คนที่ไม่รอบคอบเช่นนั้นมีชีวิตอยู่ในสมัยของซาโลมอน พวกเขาที่ยังมีอยู่ในปัจจุบัน ผู้เขียนที่ได้รับการคลอใจใช้มดที่ดำต้อยเป็นภาพประกอบของการมองไปข้างหน้า การมีแรงกระตุ้น มีระเบียบวินัย และเป็นผู้ที่เริ่มด้วยตนเอง มดเก็บสะสมอาหารไว้เป็นกิจวัตรสำหรับฤดูหนาว ภาพประกอบนี้ก็คือ การมองระยะยาว คนรุ่นนี้ที่มองแต่สิ่งที่ เป็นเดี๋ยวนี้มีอยู่ทั่วไป คนเหล่านั้นที่ใช้ชีวิตเพื่อวันนี้และไม่สนใจวันพรุ่งนี้มักพบว่าตัวเองมีความทุกข์เมื่อวันพรุ่งนี้ ย่อมมาถึงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ความหมายโดยนัยตรงนี้คือ การทำงานวันนี้เพื่อเก็บสะสมไว้สำหรับวันพรุ่งนี้ คนโง่ใช้ชีวิตโดยหลักปรัชญาที่ว่าจงสนุกให้เต็มที่วันนี้ คนมีปัญญาใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาที่ว่า จงขยันขันแข็งวันนี้เพื่อเก็บสะสมไว้สำหรับวันพรุ่งนี้ คนโง่ใช้เงินของตนอย่างสิ้นเปลืองวันนี้ คนมีปัญญาลงทุนสำหรับวันพรุ่งนี้

ดังนั้น ซาโลมอนจึงเตือนว่า 9 โอ คนเกียจคร้านเอ๋ย เจ้าจะนอนนานเท่าใด เมื่อไรเจ้าจะลุกขึ้นจากหลับ 10 หลับนิด เคลิ้มหน่อย กอดมือพักนิดหน่อย 11 ความจนจะมาเหนือเจ้าอย่าง **คนจร และความขัดสนอย่างคนถืออาวุธ**

คนโง่ใช้ชีวิตของตนไปกับการนอนเหมือนสุนัข พวกเขาสนุกกับงานเลี้ยงจนดึกคืนและตื่นสาย ตราบใดที่พวกเขามีเงินทองสำหรับวันนี้ จะกังวลถึงวันพรุ่งนี้ไปทำไม กระนั้น ปรัชญาที่โง่เขลาเช่นนั้นนำไปสู่ความยากจนอันหลีกเลี่ยงไม่ได้ ความหมายของ “คนจร” ก็คือ คนเร่ร่อน ภาพเปรียบของ “คนถืออาวุธ” น่าจะหมายถึงคนที่จนตรอกพอที่จะหันไปพึ่งการจี้ปล้น ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือว่า ความเกียจคร้าน การใช้ชีวิตเพื่อวันนี้อย่างสายตาสั้น ปรัชญาที่สอนว่าจง

สนุกให้เต็มที่ตอนนี้สุดท้ายแล้วก็นำไปสู่ความยากจนและแม้แต่อาชญากรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เราจึงได้แต่สงสัยว่ามีคนร่ำรวย (นั่นคือ คนไร่บ้าน) ตามท้องถนนและอาชญากรที่ลึกลับลึกซึ้งน้อยมากขนาดไหนเพราะหลักปรัชญาอันโง่เขลาของการใช้ชีวิตเพื่อวันนี้แทนที่จะมองให้ยาวๆและจัดเตรียมไว้สำหรับอนาคต เนื้อหนึ่งใช้ชีวิตเพื่อหลงระเหิดตัวมันเองในวันนี้ จิตวิญญาณจัดเตรียมสำหรับอนาคต ทั้งในชีวิตนี้และในชีวิตที่จะมานั้น อย่างแรกพบว่าตัวมันเองอยู่ในความยากจนไปชั่วนิรันดร์ อย่างหลังเก็บเกี่ยวผลอันอุดมจากการดำเนินชีวิตแบบมีปัญหา

สภ 6:12-15 ส่วนต่อไปของคำแนะนำแบบพระเจ้าคือ การเกลียดชังการซุบซิบ นินทาและความแตกแยกที่มันทำให้เกิดขึ้นบ่อยๆ คนเหลวไหล คือคนชั่วร้าย ที่เที่ยวไปด้วยปากคดเคี้ยว ที่น่าสนใจก็คือ คำที่แปลว่า เหลวไหล คือ *เบลีอัล* และมีความหมายว่า ‘ไร้ค่า’ หรือ ‘ไม่มีดีอะไรเลย’ คำที่แปลว่า คดเคี้ยว (*อิกเคซอูธ*) มีความหมายว่า ‘ตลบตะแลง’ ดังนั้น ผู้เขียนซึ่งได้รับการคล้อยตามนี้จึงกำลังพูดถึงคนที่ไม่มีดีอะไรเลยซึ่งเที่ยวไปมาและกล่าวคำพูดตลบตะแลง

คนที่อวดดีและเที่ยวยุ่งธุระของชาวบ้านผู้นี้ไม่เพียงใช้ปากที่พูดจาใหญ่โตของตนเพื่อสื่อสารเท่านั้น แต่ยังใช้ภาษาที่โอ้อวดอีกด้วย 13 ตาของเขาก็ขยับ เข่าของเขาก็ขยับ นิ้วของเขาก็ชี้ไป บุคคลเช่นนั้นมักคิดว่าตัวเองเจ๋ง (นั่นคือ นาร์ก) และมักคิดว่าตัวเองเหนือกว่าผู้อื่น

14 ประดิษฐ์ความชั่วร้ายอยู่เรื่อยไปด้วยใจตลบตะแลง หว่านความแตกร้า ความคิดพื้นฐานที่อยู่ในคำที่แปลว่า ความตลบตะแลง (*ทาทูปุคาร์ท*) ก็คือ ‘ความอวดดี’ และ ‘ความโอหัง’ นั่นคือ ทศนคติที่ว่า ‘ไม่มีใครจะมาสั่งฉันให้ทำนู่นทำนี่ได้’ คนแบบนั้นจริงๆแล้วก่อให้เกิดความยุ่งยากและหว่านความแตกร้า โดยเฉพาะด้วยปากที่อวดดีของตน

15 เพราะฉะนั้นความหายนะจะมาถึงเขาอย่างปัจจุบันทันด่วน จับปล้นนั่นเองเขาจะแตกอย่างซ่อมไม่ได้ เรื่องตลกร้ายก็คือว่า คนที่คิดว่าตัวเองเจ๋ง นาร์ก โอหังและรู้ไปหมดเช่นนี้ มักประสบกับหายนะแห่งชีวิตแบบปัจจุบันทันด่วน พวกเขาแม้แต่สาละวนกับการทำตัวให้เจ๋งและนาร์กจนพวกเขาขบถแห่งชีวิตของตนตกเหวไปสู่ความพินาศอย่างจับปล้น บันทึกรูปที่เปิดเผย

เผยแก่สาธารณชนของเหล่าเจ้าหน้าที่ชั้นสูงศพท่วมทับไปด้วยเรื่องราวอันน่าเศร้าของคนมากมายนับไม่ถ้วน (ปกติแล้วคือคนหนุ่มสาว) ที่ออกไปเพื่อทำให้คนอื่นประทับใจ เพียงเพื่อจะลงเอยในห้องดับจิต

สภ 6:16-19 ในบริบทเดียวกันนั้นมีบันทึกเกี่ยวกับการที่พระเจ้าทรงมีปฏิกิริยาอย่างไรต่อคนโง่ที่ก่อความยุ่งยากท่ามกลางผู้อื่น **หลังเหล่านี้พระเยโฮวาห์ทรงเกลียด เออ มีเจ็ดสิ่งเป็นที่น่าสะอิดสะเอียนสำหรับพระองค์** สิ่งต่อไปนี้ทั้งหมดล้วนเป็นสิ่งที่พระเจ้าทรงเกลียดชัง แต่ประเภทที่เจ็ดนั้นเป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระองค์มากเป็นพิเศษ ผู้เขียนจึงให้รายการความบาปเจ็ดประการของคนโง่ที่อวดดีนั้นซึ่งถูกพรรณาไว้ข้างบน เราควรหมายเหตุไว้ว่าข้อความตรงนี้ไม่ได้กล่าวว่าพระเจ้าทรงเกลียดชังคนบาปเช่นนั้น แต่พระองค์ทรงเกลียดชังความบาปของพวกเขาอย่างแน่นอน

17 ตายโส ลิ่นมูสา และมีมือที่ทำโลหิตไร้ผิดให้ตก 18 จิตใจที่คิดแผนงานชั่วร้าย ทำซึ่งรีบวิ่งไปสู่ความร้าย 19 พยานเท็จซึ่งพุดมูสา และคนผู้หว่านความแตกร้าท่ามกลางพวกพี่น้อง

ลักษณะเฉพาะตัวหกประการนี้พบเห็นได้ในหมู่ชาวโลกเพราะว่าคนโง่ที่ชอบทำทายเป็นแสดงออกชัดเจนถึงการกบฏของตัวเองที่มีต่อพระเจ้า ลักษณะเฉพาะตัวประการแรกคือ (1) ความหยิ่งโสและรูปลักษณะภายนอกของมัน มนุษย์ทุกคนล้วนมีความเย่อหยิ่งอยู่ในใจ แต่คนเหล่านั้นที่วางตัวอย่างหยิ่งโสก็เป็นที่น่าขยะแขยงต่อพระเจ้า นอกจากนี้ (2) พระเจ้าทรงเกลียดชังสิ่งที่ไม่ซื่อตรง นั่นคือ ลิ่นที่ชอบโกหกอย่างเปิดเผย มนุษย์ทุกคนล้วนมีใจที่หลอกลวง แต่คนเหล่านั้นที่แพร่เรื่องมูสาอย่างเปิดเผยก็เป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเจ้า การโกหกเป็นลักษณะเฉพาะตัวของซาตาน ดู ยอห์น 8:44

นอกจากนี้ (3) พระเจ้าทรงเกลียดชังมือของคนเหล่านั้นที่ทำโลหิตไร้ผิดให้ตก เราคงนึกออกว่าพระเจ้าทรงมองพวกคนที่ทำแท้งอย่างไร วิบัติจึงมีแก่พวกเขาเมื่อพวกเขาได้พบกับพระผู้สร้างของตน มนุษย์ทุกคนล้วนมีแนวโน้มที่จะทำบาป แต่พระเจ้าทรงเกลียดชังคนเหล่านั้น (4) ที่จงใจคิดแผนงานชั่วร้ายมากเป็นพิเศษ (5) พระเจ้าทรงเกลียดชังเท้าของคนเหล่านั้นที่

ว่องไวในการวิ่งไปหาความชั่วร้าย คำที่แปลว่า ความร้าย (ราห์) เป็นคำฮีบรูที่ปกติแล้วแปลเป็น 'ความชั่วร้าย' ที่น่าขยะแขยงต่อพระเจ้ามากเป็นพิเศษคือคนเหล่านั้นที่ (6) ให้คำพยานเท็จ คนเหล่านั้นที่สาบานว่าจะพูดความจริงในศาลยุติธรรมและพูดโกหกในคำให้การของตนก็เป็นอะไรที่พระเจ้าทรงเกลียดชัง

สุดท้ายสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเจ้ามากเป็นพิเศษคือ เมื่อคนๆ นั้น (7) สร้างความแตกร้างท่ามกลางพวกพี่น้อง นี่หมายถึงผู้ที่ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทระหว่างคนเหล่านั้นที่ก่อนหน้านี้ที่อยู่อย่างสันติ คนที่ยุยงให้เกิดความยุ่งยากขึ้นท่ามกลางเพื่อนฝูงเป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเจ้า บริบทที่ใหญ่กว่าก็รวมถึงข้อ 12-15 ด้วย ในสามข้อนั้นคนที่พูดจาอวดดีและคิดว่าตัวเอง 'เจ๋ง' ได้ถูกพรรณนาไว้ คนแบบนั้นถูกพบว่าเป็นมิตรสหายกับคนหกประเภทแรกที่ถูกกล่าวถึงข้างบน ความบาปดูเหมือนว่าจะอยู่ร่วมกันได้ด้วยดี ผู้ใดที่มีความผิดในความบาปใดที่อยู่ข้างบนก็จะหลงไปทำความบาปทั้งหมดที่มีอยู่ข้างบนด้วย อันตรายนี่คือว่าความบาปใดก็ตามที่ถูกกล่าวถึงข้างบนสามารถนำไปสู่การทำให้เกิดความแตกแยกท่ามกลางพวกพี่น้องได้ในท้ายที่สุดซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเจ้ามากเป็นพิเศษ

สภ 6:20-23 คราวนี้ผู้เขียนที่ได้รับการคลายทอนนี้หันมาพูดถึงปัญญาขั้นพื้นฐานและเรื่องของความเชื่อฟังและการให้ความเคารพต่อคำสั่งสอนของบิดามารดา บุตรชายของเราเอ๋ย จงรักษาบัญญัติของพ่อเจ้า และอย่าละทิ้งกฎเกณฑ์ของแม่เจ้า แม้ว่าบางคนได้พยายามที่จะทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างบัญญัติของบิดาและกฎเกณฑ์ของมารดา ความคิดสำคัญก็คือเรื่องของการเชื่อฟังบิดามารดา โดยเฉพาะในวัยเด็ก ความแตกต่างทั้งสองประการ (บัญญัติของบิดาและกฎเกณฑ์ของมารดา) น่าจะเป็นส่วนเสริมให้กันและกันและกันและหมายถึงความเชื่อฟังต่อบิดามารดา หลักการที่วางนี้ก็คือ จงใส่ใจต่อการอบรมสั่งสอนของบิดามารดาแม้หลังจากที่เราจากไม่ได้อยู่กับพวกท่านแล้วก็ตาม เมื่อได้ออกมาอยู่ตัวคนเดียวแล้ว การล่อลวงที่เป็นความบาปมากมายดังที่ได้บรรยายไปแล้วในบทก่อนๆ จะเข้ามาล่อลวงคนหนุ่มสาว

21 มัดมันติดไว้บนใจของเจ้าเสมอ ผูกมันไว้ที่คอของเจ้า การมัดอะไรสักอย่างไว้บนใจของเรานั้นก็อาจหมายถึงธรรมเนียมสมัยโบราณของการถืออะไรสักอย่างที่คนๆหนึ่งรักและมีค่ามากไว้บนใจของตน การผูกอะไรสักอย่างไว้รอบคอของเราก็น่าจะหมายถึงสร้อยคอที่มีไว้สำหรับประดับให้สวยงาม ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือการเก็บรักษาหลักการต่างๆและคำสั่งสอนของบิดามารดาของเราไว้แนบชิดกับหัวใจของเรา อันที่จริงเราควรประดับประดาชีวิตของเราด้วยหลักการเหล่านั้นเหมือนเราสวมเครื่องประดับ การอบรมสั่งสอนของบิดามารดาของเราควรเป็นอะไรที่เราให้คุณค่าและดำเนินชีวิตตามนั้น

22 เมื่อเจ้าเดิน มันจะนำเจ้า เมื่อเจ้านอนลง มันจะเฝ้าเจ้า และเมื่อเจ้าตื่นขึ้น มันจะพูดกับเจ้า ความคิดตรงนี้ดูเหมือนจะเปลี่ยนจากบัญญัติของพ่อแม่เป็นพระราชบัญญัติของพระเจ้า (และพ่อแม่ที่ดำเนินตามแบบพระเจ้ำก็จะอบรมสั่งสอนลูกๆของตนให้พระราชบัญญัติของพระเจ้า) แน่ทีเดียว พระวณะของพระเจ้าจะให้คำชี้แนะที่เราต้องการในชีวิต การปกป้องคุ้มครอง และคำสั่งสอน

23 เพราะพระบัญญัติเป็นประทีป และพระราชบัญญัติเป็นสว่าง และคำตักเตือนแห่งการสั่งสอนเป็นทางแห่งชีวิต พระวณะของพระเจ้าเป็นไฟส่องทางสำหรับชีวิต โดยนำพาเราผ่านความมืดแห่งโลกที่อันตรายและบาปหนา ดู เพลงสดุดี 19:8 และ 119:105 คำตักเตือนของพ่อแม่ออกมาจากพระราชบัญญัติของพระเจ้า คำตักเตือนแห่งชีวิตคือ การแก้ไขต่างๆที่มาจากคนเหล่านั้นที่อยู่เหนือเราซึ่งมีอายุมากกว่าและมีปัญญามากกว่า บริบทที่มาก่อนหน้าบ่งบอกชัดเจนว่าหมายถึงพ่อแม่ บทเรียนสำคัญก็คือว่า คนหนุ่มสาวทั้งหลายควรใส่ใจต่อคำแนะนำและการอบรมสั่งสอนที่ได้รับมาจากพ่อแม่ของตนแม้หลังจากที่พวกเขาจากบ้านมาแล้วก็ตาม

สภ 6:24-29 คราวนี้ซาโลมอนวกกลับมายังคำเตือนที่ให้ไว้ก่อนหน้านี้นั้นคือจงหลีกเลี่ยงจากการทำผิดศีลธรรมทางเพศ เพื่อสงวนเจ้าไว้จากหญิงชั่วร้าย จากลิ้นพะเน้าพะนอของหญิงสัตถุร ข้อดีที่สำคัญประการหนึ่งของบัญญัติของพระเจ้าคือ เพื่อป้องกันเราจากการมีสัมพันธทางเพศกับหญิงใจง่าย วลีที่ว่า “ลิ้นพะเน้าพะนอ” มีความหมายตรงตัวว่า ‘ลิ้นที่ลิ้นไหล’

หญิงใดที่สนใจในการล่อลวงผู้ชายสามารถมีวาจาโน้มน้าวที่ลื่นไหลและน่าเข้ายวนมากๆ ประเด็นของซาโลมอนก็คือว่า การร่วมแรงร่วมใจกันของการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ที่ดำเนินตามแบบพระเจ้ากับปัญญาดีของพระเจ้าสามารถปกป้องชายหนุ่มชื่อๆ จากหญิงชั่วยวนเช่นนั้นได้ แบบอย่างที่ดีชัดเจนคือ โยเซฟในบ้านของโปทิฟาร์

25 อย่าปรารถนาความงามของนางอยู่ในใจของเจ้า อย่าให้นางจับเจ้าด้วยหนังตาของนาง หญิงที่ล้ำค่าเต็มสามารถทำให้ตัวเองมีรูปลักษณ์ที่ดูเข้ายวนมากๆ ได้ โดยการใส่เสื้อผ้าที่ชั่วยุคมารมณ์หรือการไม่ใส่เสื้อผ้าเลยก่อกบฏกับภาษากาย (นั่นคือ การส่งสายตาเชิญชวน) หญิงคนหนึ่งที่มีเจตนาที่จะทำตัวชั่วยวนก็สามารถกระตุ้นกำหนดให้มีขึ้นในตัวชายหนุ่มสักคนได้อย่างง่ายดาย คำปรึกษาที่มีปัญญาของพระวจนะของพระเจ้าก็คือ จงต่อสู้กับตัณหาเช่นนั้น คำแนะนำของพระเยซูคือ จงอย่าแม้แต่มองผู้หญิงพรคนั้น ดู มัทธีว 5:28 หากเราไม่มอง ตัณหาก็คงจะไม่ถูกปลุกเร้าขึ้นโดยง่าย

26 เพราะโดยวิธีการของหญิงแพศยา ชายคนใดอาจเหลือแค่ขนมปังก้อนเดียวได้ และหญิงเล่นขู้ล่าชีวิตประเสริฐของชายทีเดียว ผู้หญิงที่ทำผิดศีลธรรมสองแบบถูกกล่าวถึง “หญิงแพศยา” อาจหมายถึง หญิงโสเภณีหรือหญิงใดที่ยอมมีเพศสัมพันธ์กับชายอื่นนอกจากสามีของตน เราอยู่ในชั่วอายุที่การอยู่กินก่อนแต่ง ความสัมพันธ์แบบคืนเดียวจบ การสำส่อน และอุตสาหกรรมทางเพศอย่างลับเปลี่ยนเสื้อผ้าและสื่อลามกดูเหมือนเป็นเรื่องปกติไปแล้ว กระนั้น การเข้าไปเกี่ยวข้องกับการล่วงประเวณีก็มีแนวโน้มที่จะทำให้คนเหล่านั้นที่โง่พอที่จะทำเรื่องดังกล่าวต้องยากจนลง ไม่ว่าจะเป็นการฟ้องร้องเรื่องสิทธิการเลี้ยงดู ค่าเลี้ยงดูบุตรของคุณนอกกฎหมาย ค่ารักษาสำหรับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ต่างๆ เงินที่จ่ายให้แก่หญิงโสเภณี ค่าใช้จ่ายที่สูงของการหย่าร้าง หรือการใช้จ่ายเงินอย่างสุรุ่ยสุร่ายไปกับสื่อลามก ฯลฯ ก็อาจมีราคาแพงมากๆ ความหมายของการที่ชายคนหนึ่งเหลือแค่ขนมปังก้อนเดียวก็หมายถึง การทำให้ตัวเองยากจนลง

จากนั้น ผู้เขียนซึ่งได้รับการคลอใจท่านนี้ก็พูดถึง “หญิงเล่นซู้” นี่คือหญิงที่แต่งงานแล้วซึ่งนอกใจสามีของตน ความหมายก็คือนางจะคอยไล่ตามคนรักที่เป็นซู้ของนาง ความหมายของการล่าชีวิตประเสริฐก็แปลตรงตัวได้ว่า ‘จิตวิญญาณที่มีค่ามาก’ หญิงเล่นซู้จะเสาะแสวงหาคนรัก ‘ที่มีค่ามาก’ ของนาง ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือ การระวังตัวให้พ้นจากหญิงที่ซอปรุกและทำผิดศีลธรรมเช่นนั้น ไม่ว่าจะ เป็นความสัมพันธ์แบบก่อนแต่งงานหรือหลังแต่งงานแล้วก็ตาม การทำผิดศีลธรรมไม่เพียงเป็นเรื่องที่ผิดเท่านั้น แต่มันยังโง่ด้วย!

27 ผู้ชายจะหอบไฟไว้ที่อกของเขาโดยไม่ให้เสื้อผ้าของเขาไหม้ได้หรือ 28 หรือผู้ใดจะเดินบนถ่านที่ลุกโพลง โดยไม่ให้เท้าของเขาถูกไฟลวกได้หรือ 29 บุคคลผู้เข้าหาภรรยาของเพื่อนบ้านก็เป็นอย่างนั้นแหละ ไม่มีผู้ใดที่แตะต้องนางแล้วจะไร้ความผิด จากนั้นซาโลมอนก็ถามคำถามซึ่งนำหลายข้อซึ่งมีคำตอบชัดเจนอยู่แล้ว คนที่เล่นกับไฟสุดท้ายแล้วก็จะโดนไหม้ ผู้ที่เล่นซู้กับภรรยาของเพื่อนบ้านตนเองสุดท้ายแล้วก็จะโดนไหม้เช่นกัน ไม่เคยมีการไม่มีความผิดในการเล่นซู้ ความบาปทางเพศเป็นเรื่องหนึ่ง การเล่นซู้ก็คนละเรื่องเลย อย่างหลังไม่ใช่เพียงความบาปทางเพศเท่านั้น แต่มันเป็นการละเมิดต่อความไว้วางใจอันศักดิ์สิทธิ์ด้วย มันเป็นการละเมิดต่อสัญญาหนึ่งที่มีผลผูกมัด มันจะนำผลที่ตามมาอันเลวร้ายต่างๆมาสู่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การเล่นซู้กับหญิงคนหนึ่งแต่งงานแล้ว (ไม่ว่านางจะยินยอมพร้อมใจหรือไม่ก็ตาม) ก็เป็นการทำให้ชีวิตตกอยู่ในอันตรายจริงๆ

สภ 6:30-32 ถ้าขโมยเข้าลักเพื่อบรรเทาความอยากเมื่อเขาหิว คนไม่ดูหมิ่นขโมยนั้นมิใช่หรือ 31 แต่ถ้าจับเขาได้ เขาต้องชำระคืนเจ็ดเท่า เขาจะต้องให้สิ่งของทั้งสิ้นในบ้านของเขา หัวขโมยที่หิวโหยซึ่งขโมยอาหารก็เป็นทีที่เข้าใจได้ หากถูกจับได้ เขาก็จะถูกบังคับให้ชดใช้แค่สิ่งที่เขาขโมยไปและมากกว่านั้นอีกนิดหน่อย

32 แต่ผู้ใดที่ล่วงประเวณีกับผู้หญิงคนหนึ่งก็ขาดความเข้าใจ ผู้ใดที่กระทำอย่างนั้นก็ทำลายจิตใจตนเอง คำที่แปลว่า ความเข้าใจ (เลบ) มีความหมายตรงตัวว่า ‘หัวใจ’ ความหมายตรงนี้น่าจะเกี่ยวกับปัญญา ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า คนเล่นซู้เป็นคนโง่ คำที่แปลว่า จิตใจ

(เนเฟซ) แม้บ่อยครั้งถูกแปลเป็น ‘จิตวิญญาณ’ ก็มีความหมายได้คำว่า ‘ชีวิต’ ความหมายก็คือว่าการเล่นซู้ทำลายชีวิตของคนๆนั้นเอง นอกจากนี้ มันยังเป็นมะเร็งฝายวิญญาณที่กินไปถึงจิตวิญญาณของเราเลยด้วย ดู โยเซยา 4:11 การเล่นซู้มักกระตุ้นให้เกิดการหย่าร้าง และการหย่าร้างในสภาพการณ์เหล่านั้นก็อาจหมายถึงความหายนะทางการเงินได้ และดังที่จะถูกพรรณนาไว้ด้านล่าง การเล่นซู้นำมาซึ่งผลลัพธ์อันน่าขมขื่นอื่นๆ

สภ 6:33-35 เขาได้รับบาดเจ็บและความอับยศ และจะล้างความขายหน้าของตนหาได้ไม่

แม้ชาวโลกขบขันและหัวเราะเยาะให้กับการเล่นซู้ เมื่อคนเล่นซู้ถูกแฉ แม้แต่ชาวโลกก็มองว่าชื่อเสียงของคนเหล่านั้นมัวหมองไป นอกจากนี้ ชายซู้อย่างน้อยก็จะโดนชกจมูกโดยคู่สมรสหรือแฟนที่โกรธและหึงหวง ชื่อเสียงที่มัวหมองของคนที่เล่นซู้คงอยู่เป็นเวลานานมากๆแม้กระทั่งในหมู่ชาวโลกเองก็ตาม

34 เพราะความริษยาจะทำให้คนกริ้วกราด ในวันที่เขาแก้แค้น เขาจะไม่เพลามือ สามิที่พบว่าชายอีกคนมาหลับนอนกับภรรยาของตนก็อาจดูโทสะและใช้ความรุนแรงและถึงขนาดฆาตกรรมได้ การฆาตกรรมมากมายที่เกิดขึ้นในโลกมีแรงกระตุ้นมาจากคู่สมรสที่โกรธเป็นฟืนเป็นไฟของคนที่เล่นซู้ คนเราจะทำการแก้แค้นเมื่อถูกกระตุ้นโดยความหึงหวงซึ่งเกิดจากการเล่นซู้ซึ่งไม่มีอะไรเทียบได้เลย คนเล่นซู้ทั้งหลายจงระวังไว้ให้ดี!

35 เขาจะไม่รับค่าทำขวัญใดๆ ถึงเจ้าจะทวิของกำนัล เขาก็ไม่ยอมสงบ คำขอโทษหรือค่าเสียหายที่เป็นเงินมากขนาดไหนก็ไม่อาจเยียวยาความหึงหวงเช่นนั้นได้ เช่นเดียวกับที่ค้นหาสามารถจุดให้เกิดไฟที่ยากจะดับได้ กองไฟแห่งความหึงหวงและความแค้นซึ่งถูกจุดขึ้นโดยการเล่นซู้ก็คงอยู่นานหลายปี ประเด็นสำคัญที่ซาโลมอนต้องการจะบอกบุตรชายของตนก็คือว่า การทำผิดศีลธรรมทางเพศและโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเล่นซู้ไม่เพียงเป็นเรื่องที่ผิดในทางศีลธรรมเท่านั้น แต่มันยังโง่เขลาด้วย มันเป็นตัวรอด่วนที่นำไปสู่การทำลายตัวเอง

ภาพรวมของสุภาษิต 7: บทนี้ขึ้นต้นด้วยคำเตือนสติสำหรับบุตรชายของซาโลมอนที่ให้ใส่ใจต่อบัญญัติของเขา (และของพระเจ้าด้วย) คำเตือนนี้ถูกใส่ไว้ระหว่างตอนท้ายของบทที่ 6 ซึ่งเตือนเรื่องการเล่นซู้และส่วนที่เหลือของบทนี้ซึ่งเตือนอีกครั้งถึงเรื่องการเล่นซู้และหญิงเล่นซู้ นี่เป็นครั้งที่สี่ในเจ็ดบทที่คำเตือนนี้ถูกใส่ไว้ นอกจากนี้ บทที่ 7 ยังสรุปรวบยอดเนื้อหาส่วนแรกของหนังสือเล่มนี้ซึ่งถูกกล่าวแก่บุตรชายของซาโลมอน

สภ 7:1-5 **บุตรชายของเราเอ๋ย จงรักษาถ้อยคำของเรา จงสะสมบัญญัติของเราไว้กับเจ้า** นี่เป็นครั้งสุดท้ายในหนังสือสุภาษิตที่ซาโลมอนขึ้นต้นเนื้อหาส่วนหนึ่งโดยการพูดกับบุตรชาย (ที่ไม่ระบุนชื่อ) ของเขา อีกครั้งที่พระองค์ผู้ทรงยิ่งใหญ่กว่าซาโลมอนกำลังประทับยืนอยู่ในเงามืด แม้ว่าซาโลมอนมีคำแนะนำของพ่อแม่อยู่ในใจสำหรับบุตรชายของตน พระเจ้าได้ประทานคำแนะนำของพระองค์สำหรับชีวิตให้แก่เราในพระวจนะและบัญญัติต่างๆของพระองค์ ดังนั้นในรูปแบบที่คล้ายคลึงกับสุภาษิต 2:1, 4:4 และ 4:20 พระเจ้าทรงเตือนสติบุตรทั้งหลายของพระองค์อีกครั้งให้รักษา (นั่นคือ เชื่อฟัง) ถ้อยคำต่างๆของพระองค์และ “สะสม” (นั่นคือ เก็บรักษาคุณสมบัติ) บัญญัติของพระองค์ไว้ภายในตัวเรา ความคิดตรงนี้สอดคล้องกับเพลงสดุดี 119:11 ในการเก็บซ่อนพระวจนะของพระองค์ไว้ในใจของเรา

2 จงรักษาบัญญัติของเรา และดำรงชีวิตอยู่ จงรักษากฎเกณฑ์ของเราอย่างกับแก้วตาของเจ้า ความหมายตรงนี้ไม่ใช่การเสนอแนะว่าการรักษาบัญญัติของพระเจ้าเป็นวิธีที่จะทำให้ได้ชีวิตนิรันดร์ แต่ความหมายตรงนี้ก็ถือว่าการรักษา (นั่นคือ การถือปฏิบัติและการเชื่อฟัง) บัญญัติของพระเจ้าจะก่อให้เกิดความเต็มเปี่ยมของชีวิต (นั่นคือ ชีวิตที่บริบูรณ์มากขึ้น) เสียงบ่นของคนที่ยอมยอมก็คือว่า การยึดติดกับพระวจนะของพระเจ้าอย่างเคร่งครัดเป็นการถือบัญญัติ ตรงกันข้าม การยึดติดกับพระวจนะของพระเจ้าอย่างเคร่งครัดก่อให้เกิดความเต็มเปี่ยมของชีวิต **แก้วตา** ที่ว่านี้หมายถึง แก้วตาของดวงตาเรา ไม่มีส่วนใดของร่างกายที่เราปกป้องตามสัญชาตญาณมากกว่าดวงตาของเรา ในแบบเดียวกัน เราควรคุ้มกันพระวจนะของพระเจ้าในชีวิตของเรา ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือ จงเก็บสะสมคุณสมบัติ ถือรักษา และยึดมั่นต่อพระวจนะนั้น

3 มัดมันไว้ที่นิ้วมือของเจ้า เขียนมันไว้บนแผ่นจารึกแห่งใจของเจ้า ความคิดตรงนี้

เป็นการขยายความสองข้อก่อนหน้า เหมือนกับแหวนที่เราใส่ไว้ที่นิ้วมือ พระวณะของพระเจ้าก็ควรอยู่ใกล้มือเราเสมอ แน่แน่นอนว่านี่เป็นคำพูดเชิงเปรียบเทียบ แต่ความหมายก็คือ การติดสนิทกับพระวณะของพระเจ้า นี่บอกเป็นนัยถึงความคุ้นเคยและการใช้งานพระวณะนั้น การเขียนบัญญัติต่างๆแห่งพระวณะของพระเจ้าไว้บนแผ่นจารึกแห่งหัวใจของเราก็เป็นภาพเปรียบของแผ่นศิลาที่บัญญัติสิบประการถูกจารึกไว้บนนั้น ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือ การจารึกหลักการและข้อบังคับเหล่านั้นแห่งพระวณะของพระเจ้าไว้บนหัวใจของเรา ใจของเราเป็นที่ตั้งแห่งเจตจำนงของเรา มันเป็นที่ๆเราทำการตัดสินใจต่างๆของชีวิต ความคิดตรงนี้สอดคล้องอย่างใกล้ชิดกับความคิดของเพลงสดุดี 119:11 ดู 2 โครินธ์ 3:3

4 จงพูดกับปัญญาว่า "เธอเป็นพี่สาวของฉัน" และจงเรียกความเข้าใจว่า "ญาติผู้หญิง"

5 เพื่อปัญญานี้จะพิทักษ์เจ้าไว้ให้พ้นจากหญิงชั่ว จากหญิงสัญจรที่พูดจาพะเน้าพะนอ

คราวนี้กระแสความคิดเริ่มเปลี่ยนไปยังหัวข้อที่ใหญ่กว่าของบทนี้แล้ว นั่นคือ การหลีกเลี่ยงจากหญิงที่เล่นชู้ (อีกครั้งที่บุคคลที่หมายถึงในที่นี้คือ บุตรชายของซาโลมอน หลักการที่กว้างกว่าก็เป็นจริงจากมุมมองของผู้หญิงเช่นกัน นั่นคือ จงหนีจากชายที่สนใจในการเล่นชู้) ประเด็นก็คือว่า พี่สาวที่มีปัญญาจะสังเกตเห็นผู้หญิงล่าแต่็มและเตือนน้องชายของตนให้ระวังนางไว้ ผู้หญิงมักสังเกตเห็นสถานการณ์ดังกล่าวได้ชัดเจนกว่าผู้ชายที่ชื่อๆ ดังนั้น ข้อความอันศักดิ์สิทธิ์นี้จึงเตือนสติเราให้ตั้งปัญญาและความเข้าใจเป็นพี่สาวคนหนึ่งเพื่อปกป้องเราจากหญิงใจง่ายที่ชอบหวานแสนห้

อีกครั้งที่หญิงแปลกหน้าหมายถึงหญิงใดก็ตามที่ไม่ใช่ภรรยาของเรา ดังที่ได้หมายเหตุไว้แล้วข้างบน นี่เป็นครั้งที่สี่แล้วในเจ็ดบทแรกของหนังสือเล่มนี้ที่คำเตือนที่ตรงไปตรงมาและมีเนื้อหามากมายถูกให้ไว้เพื่อตักเตือนให้ระวังการเล่นชู้และการทำผิดศีลธรรมทางเพศ เห็นได้ชัดว่านี่เป็นเรื่องใหญ่เรื่องหนึ่งของชีวิต ผู้คนจนทุกวันนี้ (แม้กระทั่งพวกคริสเตียน) มักถูกความโง่เขลาที่หลอกล่อให้ติดกับ อีกประเด็นหนึ่งที่เรควรกล่าวซ้ำก็คือว่า การทำผิดศีลธรรมทางเพศ (นั่น

คือ การเล่นซู้ การล่องประเวณี ฯลฯ) ไม่เพียงเป็นเรื่องที่ผิดเท่านั้น แต่มันยัง *โง่เขลา* ด้วย มันเป็นเรื่องที่ไร้ปัญญาและขาดซึ่งความเข้าใจ การทำผิดศีลธรรมทางเพศไม่ว่าจะในรูปแบบใดก็ตาม เป็นเรื่องงี่เง่าสิ้นดี มันเป็นเรื่อง โง่เขลา เพื่อความสนุกสนานและความตื่นเต้นเพียงชั่วครู่ มันทิ้งผลพวงที่ยาวนานและขมขื่นไว้ซึ่งทำลายชีวิต ครอบครัว เงินทองและแม้แต่สุขภาพ มันเป็นเรื่อง โง่เขลาจริงๆ!!

สภ 7:6-10 ผู้เขียนท่านนี้พรรณนาต่อไปถึงเหตุการณ์หนึ่งของการเล่นซู้ซึ่งเขาเห็นจากบ้านของตน เพราะที่หน้าต่าบ้านของเรา เราได้มองออกไปตามบานเกล็ด ซาโลมอนเขียนถึงครั้งหนึ่งในเย็นวันหนึ่งเมื่อเขายังเฝ้าดูมองออกไปนอกหน้าต่างของตน

7 เราเห็นว่าท่ามกลางคนเขลาและท่ามกลางคนหนุ่มๆที่เราพิเคราะห์ดูนั้น ก็มีหนุ่มคนหนึ่งไร้ความเข้าใจ 8 ผ่านไปตามถนนใกล้ทางแยกไปบ้านของนาง เดินตามถนนซึ่งไปบ้านนาง 9 ในเวลาพลบค่ำในเวลาเย็น เวลาค่ำคืนและความมืด เขาพรรณนาว่าเขาสังเกตเห็นชายหนุ่มคนหนึ่งที่กำลังเดินไปตามถนนซึ่งเขามองว่าขาดปัญญา มันเป็นเวลาเย็นและใกล้ค่ำแล้ว นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าชายหนุ่มผู้นี้รู้ว่าตนกำลังจะไปที่ไหน นั่นคือ ไปยังบ้านของหญิงคนหนึ่งที่เขา รู้ว่าเป็นหญิงใจง่าย แม้บทนี้จะพรรณนาถึงอุบายต่างๆของหญิงที่ทำผิดศีลธรรมผู้นี้ เห็นได้ชัดว่าชายหนุ่มผู้นี้รู้แน่ชัดว่าเขากำลังมุ่งหน้าไปไหน ทั้งคู่จะมีความผิด

10 และดูเถิด หญิงคนหนึ่งมาพบเขาแต่งตัวอย่างหญิงแพศยาหัวใจเจ้าเล่ห์ มันเป็นเรื่องจริงที่ว่า การแต่งตัวโป๊ๆของผู้หญิงเป็นการโฆษณาถึงความยินยอมพร้อมใจของผู้หญิง “เครื่องแต่งกายของหญิงแพศยา” ไม่ได้ถูกพรรณนาไว้และไม่จำเป็นต้องถูกพรรณนาไว้ด้วย มันปรากฏชัดเจนจนทุกวันนี้ นั่นคือ ชุดที่สั้นจู้จู้ รัดตัว ใช้ผ้าเนื้อหยาบ เว้าลึกและช่วยการลามก โลกเต็มไปด้วยผู้หญิงที่แต่งตัวโป๊ๆ บ่อยครั้งที่มันเป็นคำโฆษณาให้เห็นถึงความสนใจของพวกเธอที่จะดึงดูดความสนใจของผู้ชาย โดยปกติก็น่าจะเป็นความสนใจฝ่ายต่ำ

ไม่ว่ากรณีใด ชายคนหนึ่งที่ไปพบกับสาวที่แต่งตัวโป๊ๆและช่วยการลามกซึ่งกำลังรอคอยเขาอยู่ บริบทนี้บอกเป็นนัยว่าการพบกันของคนทั้งสองไม่น่าจะใช้เรื่องบังเอิญ นางรู้ว่าเขา

น่าจะโผล่มา นางจึงแต่งตัวเช่นนั้น แม้ว่าเรื่องราวนี้ดูเหมือนจะหมายถึงหญิงโสเภณีคนหนึ่งก็ตาม บริบทที่ตามมาก็จะบ่งบอกว่านางเป็นภรรยาที่เล่นชู้คนหนึ่งซึ่งยินยอมพร้อมใจที่จะคบชู้

สภ 7:11-12 (นางจัดจ้านและดีดั่ง เท้าของนางไม่อยู่กับบ้าน 12 ประเดี้ยวอยู่ถนน ประเดี้ยวอยู่ตามถนน และนางหมอบคอยอยู่ทุกมุม) ลักษณะเฉพาะตัวของหญิงใจง่ายคนนี้ถูกพรรณนาเพิ่มเติม ความหมายที่แฝงอยู่ในการเป็นคนจัดจ้านก็คือการเป็นคนปากจัด มันตรงข้ามกับการมีจิตใจที่สงบเสงี่ยม ความหมายที่แฝงอยู่ในคำที่แปลว่าดีดั่ง (ซอว์ราร์) คือ มักกบฏ นั่นคือ กบฏต่อสามีของนางและความเหมาะสมทางศีลธรรม ดังนั้น หญิงใจง่ายที่แต่งตัวโป๊ๆ และมักกบฏคนนี้จะยิ่งยอมออกมานอกบ้านของนางและรออยู่ที่มุมถนน (คำที่แปลว่า ทุกมุม (พินนอว์) มีความหมายว่า ‘มุมหนึ่ง’) นี่บอกเป็นนัยว่านางตกหลุมรักหนุ่มคนหนึ่งที่กำลังมาหา นางจึงหาช่องที่จะล่อลวงเขา

สภ 7:13-18 นางฉวยเขาได้และจูบเขา นางพุดกับเขาอย่างไม่มียางอายุว่า ความหมายตรงนี้อาจแปลได้ว่า “นางจึงมีชัยต่อเขา และจูบเขา และพุดกับเขาอย่างหน้าไม่อายว่า” 14 “ฉันจำต้องฉวยเครื่องสักการบูชา และวันนี้ฉันได้ทำตามคำปฏิญาณแล้ว 15 ฉันจึงออกมาหาเธอ เสาะหาหน้าเธอ และฉันพบเธอแล้ว สิ่งที่เราอยากเกี่ยวกับหญิงเล่นชู้คนนี้น่าจะเป็นพิเศษก็คือว่า นางกล่าวคำเชิญชวน โดยใช้คำพุดที่เคร่งศาสนา แน่แน่นอนว่าบริบททั้งหมดมาจากมุมมองของคนฮีบรู ส่วนหนึ่งของบัญญัติของคนเลวีคือ เครื่องสันติบูชาด้วยใจสมัครที่นางหมายถึง

ด้วยถ้อยคำมากมาย นางอ้างว่าเพิ่งกลับมาจากพระวิหารซึ่งเป็นที่ๆนางได้ประกอบพิธีกรรมที่กำหนดไว้แล้ว ดังนั้น หญิงเล่นชู้คนนี้จะกล่าวคำเชิญชวนของตนในบริบททางศาสนาเพื่อทำให้มันดูเหมือนได้แย่งได้น้อยลง นางอาจเป็นแม่บ้านคนหนึ่งที่ประกอบอาชีพโสเภณีเพื่อหาค่าใช้จ่ายพิเศษก็ได้ อย่างไรก็ตาม บริบทที่ใหญ่กว่าดูเหมือนจะบ่งบอกว่านางรู้จักชายหนุ่มคนนี้และอยากที่จะมี (หรือสานต่อ) สัมพันธภาพกับเขา

16 ฉันได้ระดับเตียงของฉันด้วยผ้าคลุม เป็นผ้าลินินอียิปต์สีต่างๆ 17 ฉันได้อบที่นอน
ของฉันด้วยมดยอบ กฤษณา และอบเชย 18 มาเถอะ ให้เรามาอ้อมด้วยความรักจนรุ่งเช้า ให้เรา
ทำตัวของเราให้ปีติยินดีด้วยความรัก นางไม่เสียเวลาเลยในการเข้าเรื่อง นางเปิดเผยชัดเจนว่า
นางคิดอะไรอยู่ นางจึงพรรณนาถึงห้องนอนและเตียงของตน โดยใช้คำพูดให้น่าดึงดูดมากเท่าที่
จะทำได้ ดังนั้น นางจึงชวนหนุ่มคนหนึ่งที่นางหมายตาไว้ให้มาค้างคืนกับนาง เหมือนกับที่ชาวโลก
ทำอยู่บ่อยๆ ในปัจจุบัน นางยื่นข้อเสนอที่เป็นการเล่นชู้โดยใช้คำพูดเกี่ยวกับความรักและการทำ
รัก ความจริงของเรื่องนี้ก็คือว่า สิ่งที่นางเสนอคือค้นหาไม่ใช่ความรัก การเล่นชู้ส่วนใหญ่เป็น
อย่างแรกไม่ใช่อย่างหลัง ค้นหาคือการเอาแต่ได้ ความรักคือการให้ เห็นได้ชัดว่า ความสนใจ
หลักของนางคือ การตอบสนองความปรารถนาอันเปี่ยมด้วยค้นหาของตนเอง มีความรักเพียง
เล็กน้อยในความปรารถนาเช่นนั้น

สภ 7:19-20 เพราะฟัวของฉันไม่อยู่บ้าน เขาไปทางไกล 20 เขาเอาเงินไปปลู
หนึ่ง พอวันเพ็ญเขาจึงกลับมา" เห็นได้ชัดว่าหญิงใจง่ายคนนี้แต่งงานแล้วและสามีของนางได้
เดินทางไปทำธุระที่อื่น การล่วงประเวณีเป็นเรื่องหนึ่ง การเล่นชู้ก็คนละเรื่องเลย ขณะที่การล่วง
ประเวณี (การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคนที่ยังไม่แต่งงานสองคน) เป็นเรื่องผิดศีลธรรม การเล่นชู้ก็
เป็นทั้งการทำผิดศีลธรรมและการไม่ซื่อสัตย์อย่างร้ายแรง มันเป็นการละเมิดข้อสัญญา มัน
แสดงถึงการเป็นผู้ที่ไม่คู่ควรกับการไว้ใจ มันเป็นการไม่ภักดีอย่างสิ้นเชิง สัมพันธภาพที่กำลัง
จะเกิดขึ้นนี้ไม่ใช่เรื่องบังเอิญ เห็นได้ชัดจากบริบทว่าหญิงเล่นชู้คนนี้รู้แน่ชัดว่าตนอยากได้อะไร
อยากได้มันจากใคร และนางทำหลายสิ่งเพื่อที่จะได้มาซึ่งสิ่งที่ตนอยากได้

สภ 7:21-23 นางหว่านล้อมด้วยวาจาไอ้โลม นางบังคับเขาด้วยริมฝีปากที่พูด
พะเน้าพะนอ 22 เขาก็ติดตามนางไปทันทีอย่างรวตัวผู้ไปสู่การฆ่า หรืออย่างคนเขลาที่ไปรับโทษ
ที่ชื่อ 23 จนลูกธนูปักเข้าไปถึงตับ อย่างนกรนเข้าไปหาบ่วง เขาหาทราบไม่ว่านี่มีค่าถึงชีวิต ดัง
นั้น ขณะที่ซาโลมอนมองออกไปนอกหน้าต่างของตน เขาก็เห็นชายหนุ่มหัวอ่อนคนนี้อยู่กำลังถูก
ยั่วยวนโดยหญิงเล่นชู้ที่ชั่วจากโน้มน้าวผู้นี้ เขายอมจำนนต่อเสน่ห์ของนาง การยั่วยวนของนาง
และข้อเสนอที่ไร้ยางอายของนาง

แต่จงสังเกตว่าผู้เขียนท่านนี้พรรณนาถึงชายหนุ่มที่โง่เขลาผู้นี้อย่างไร ซึ่งบัดนี้มีความผิดโทษฐานเล่นซู้แล้ว เขาฉลาดเหมือนกับวัวตัวผู้ตัวหนึ่งที่กำลังถูกนำไปโรงเชือด เขากลายเป็นเหมือนคนขี่คูกชั้นต่ำคนหนึ่งผู้อยู่ในชื่อ (นั่นคือ ถูกใส่กุญแจมือ) เหมือนสัตว์ที่ถูกล่าตัวหนึ่งที่มีลูกธนูปักอยู่ที่สีข้างและเหมือนนกตัวหนึ่งที่ติดกับ ชายหนุ่มผู้นี้ปล่อยให้ค้นหาแห่งเนื้อหนัง ชักนำตนให้ติดบ่วงเร็วอันหนึ่งซึ่งเขาจะไม่มีทางปลดปล่อยตัวเองให้พ้นได้เลย การเล่นซู้เป็นเรื่องที่ผิดเสมอ แต่มันก็โง่เขลาเป็นพิเศษ ผลพวงของการมีสัมพันธ์สวาทแบบคบซู้คงอยู่ยาวนาน ขมขื่น และมักนำมาซึ่งความยุ่งยากมากมาย มีผลที่ตามมาทางกฎหมายและทางการเงิน นี่ยังไม่พูดถึงความแค้นแบบหึ่งหวางของกลุ่มสมรสที่ถูกกระทำผิดอีกต่างหาก มิใช่สิ่งในชีวิตที่โง่เขลา มากไปกว่าการเล่นซู้ ชายและหญิงจำนวนมหาศาลได้ทำลายอาชีพ ครอบครัวยุคและชีวิตของตน โดยการมีสัมพันธ์สวาทแบบเป็นซู้

สภ 7:24-27 **ฉะนั้น โอ บุตรทั้งหลายเอ๋ย บัดนี้จงฟังเราและจงตั้งใจต่อถ้อยคำ**
จากปากของเรา 25 อย่าให้ใจของเจ้าหันไปตามทางของนาง อย่าหลงทางไปในวิถีของนางนั้น คำที่แปลว่า **บุตรทั้งหลาย (เบน)** เป็นคำทั่วไปที่หมายถึง ‘บุตรชาย (ทั้งหลาย)’ และเป็นคำนามเพศชาย นี่ยังเป็นคำแนะนำถึงบุตรชาย (ทั้งหลาย) ของซาโลมอนเหมือนเดิม ข้อสรุปของบทนี้คือ จงหลีกเลี่ยงการเล่นซู้โดยทุกวิถีทาง

26 เพราะนางได้พืดเหยื่อลงเสียเป็นอันมาก เธอ นางได้ฆ่าชายที่แข็งแรงจำนวนมากเสียแล้ว **27** เรือนของนางเป็นทางไปสู่รกรก ลงไปถึงห้วงแห่งความตาย หญิงเล่นซู้ (หรือชายเล่นซู้ ขึ้นอยู่กับว่าเกี่ยวกับเพศไหน) ได้ทำลายคนไปมากมายแล้ว คนเหล่านั้นที่มีตำแหน่งสูงๆต่างได้รับความอับอายขายหน้ามาสู่ตนเอง หลายคนมีอาชีพการงานที่เสียไปเพราะเหตุนั้น การเล่นซู้เป็นตัวที่ชั่วเดียวไปสู่การเสียชีวิตก่อนวัยอันควรและนรก มันมีอำนาจทำลายล้างในฝ่ายวิญญาณ การเงินและบุคคล

ภาพรวมของสุภาษิต 8: ในบทที่ 8 และ 9 เนื้อหาตอนใหม่ที่สั้นๆของหนังสือเล่มนี้เริ่มต้นขึ้น โดยแสดงให้เห็นคุณธรรมต่างๆของปัญญา ในบทที่ 8 ซาโลมอนพรรณนาถึงปัญญาอีกครั้งในฐานะบุคคลหนึ่งและการที่บุคคลผู้นี้มีลักษณะเฉพาะตัวเป็นความชอบธรรม อีกครั้งที่การแสดงเป็นบุคคลที่ยิ่งใหญ่กว่าของปัญญาถูกพบในพระคริสต์ซึ่งถูกกล่าวชัดเจนตลอดทั้งบทนี้

สภ 8:1-3 **ปัญญามีได้ร้องเรียกหรือ ความเข้าใจมิได้ปลงเสียงของเธอหรือ**
อีกครั้งที่ปัญญาถูกพรรณนาเป็นบุคคลผู้หนึ่ง ความคิดตรงนี้สอดคล้องกับความคิดของสุภาษิต 1:20 อย่างชัดเจน และอีกครั้งที่ความเข้าใจถูกพรรณนาว่าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับปัญญา ทั้งสองสิ่งต่างเกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิด เพราะว่าคำนามฮีบรูทั้งสอง (ปัญญาและความเข้าใจ) เป็นคำนามเพศหญิง ทั้งสองคำจึงถูกกล่าวถึงโดยใช้คำสรรพนามเพศหญิง อย่างไรก็ตาม การใช้คำเช่นนี้ก็เป็นเพียงเรื่องทางไวยากรณ์ บุคคลที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือ พระคริสต์ ดู ข้อ 20

2 ณ ที่สูงที่ข้างทาง ที่กลางถนนเธอก็ยืนอยู่ 3 ข้างประตู หน้าเมือง ที่ทางข้ามขุ เธอก็ร้องเสียงดังว่า เหมือนกับในสุภาษิต 1:20 ปัญญาถูกพรรณนาว่ายืนอยู่บนยอดเนินเขาทั้งหลายแห่งเยรูซาเล็มและข้างถนนหนทางของกรุงนั้น เธอถูกพรรณนาว่ายืนอยู่ที่ประตูเมืองนั้น โดยร้องเรียกผู้ชายทั้งหลายให้ฟังเสียงของเธอ ความหมายก็คือว่า ทั่วกรุงเยรูซาเล็มนครบริสุทธิ ปัญญา ร้องเรียกผู้ชายทั้งหลายให้ฟังเสียงของเธอ เสียงร้องเรียกนั้นยังสะท้อนก้องกังวานตลอดหลายยุคสมัยมาจนถึงทุกวันนี้

เพราะพระวิหารนั้นและอิทธิพลของพระวณะของพระเจ้าที่ถูกเขียนไว้ที่กรุงเยรูซาเล็ม เสียงร้องเรียกแบบเจิบๆของปัญญาจึงดังก้องไปทั่วกรุงนั้น อาจเป็นไปได้ว่าพระคัมภีร์ถูกจารึกไว้บนอาคารสำคัญๆ สีแยกต่างๆ และประตูทั้งหลายทั่วกรุงนั้น ประเด็นก็คือว่า ปัญญาแบบพระเจ้าปรากฏชัดเจนต่อผู้ใดก็ตามที่ยอมตั้งใจฟังที่เยรูซาเล็ม นั่นคือ น่าจะเป็นจากพระคัมภีร์และคนทั้งหลายที่ดำเนินตามแบบพระเจ้าของกรุงนั้น อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ปรากฏชัดเจนมากยิ่งขึ้นก็คือ เสียงร้องเรียกของปัญญาให้คนทั้งหลายตั้งใจฟังเสียงของเธอ

สภ 8:4-5 เสียงร้องเรียกนั้นถูกกล่าวชัดเจนตรงนี้ "โอ บรรดาผู้ชายเอ๋ย เราเรียกเจ้า และเสียงเรียกของเราไปถึงบุตรชายของมนุษย์ เสียงร้องเรียกของปัญญาไม่เพียงมีไปถึงชาวกรุงเยรูซาเล็มเท่านั้น แต่มีไปถึงคนทั้งปวง 5 โอ คนเขลา จงเข้าใจสติปัญญา คนโง่ทั้งหลาย จงมีใจที่เข้าใจ คำที่แปลว่า *เขลา (เพรีย)* จริงๆแล้วมีความหมายว่า 'ซื่อ' คำว่า *คนโง่ทั้งหลาย* หมายถึงคนเหล่านั้นที่จิตใจไม่มีปัญญา ไร้ความรับผิดชอบและอวดดี คำสแลงสมัยใหม่ 'งั่ง' ก็ไม่ห่างไกลจากความหมายนี้ ประเด็นที่ใหญ่กว่าก็คือว่า ปัญญาร้องเรียกชายทั้งปวงให้ตั้งใจฟัง โดยเฉพาะคนเหล่านั้นที่ซื่อๆ ไร้ความรับผิดชอบ และโง่เขลา

สภ 8:6-9 ลักษณะเฉพาะตัวหลายประการของปัญญาได้ถูกให้ไว้ ฟังซี เพราะเราจะพูดถึงสิ่งยอดเยี่ยม เพราะสิ่งที่ชอบจะมาจากริมฝีปากของเรา คำที่แปลว่า *สิ่งยอดเยี่ยม (นาทียด์)* มีความหมายว่าสิ่งต่างๆที่ 'ชั้นสูง' หรือ 'เป็นของกษัตริย์' ประเด็นก็คือว่า ปัญญาไม่ถูกพบเจอในคำพูดชั้นต่ำที่หยาบคาย มันสูงส่งและอยู่สูง มันเร็ดหูและชั้นสูง นอกจากนี้เสียงเรียกของปัญญาก็กล่าวอย่างชอบธรรม ดังที่บทนี้จะกล่าวต่อไป เราจะเห็นความสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างความชอบธรรมและปัญญา ทั้งสองสิ่งแทบจะมีความหมายเดียวกัน

7 เพราะปากของเราจะกล่าวความจริง ความชั่วร้ายเป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนต่อริมฝีปากของเรา ลักษณะเฉพาะตัวอีกประการของปัญญาคือ ความจริง ปัญญานั้นซื่อตรงและไม่หลอกลวง คำที่แปลว่า *ความชั่วร้าย (เรชา)* ในบริบทนี้หมายถึงสิ่งที่ผิดจริยธรรม ปัญญานั้นซื่อตรงและเกลียดชังสิ่งที่ผิดจริยธรรม

8 บรรดาคำปากของเรานั้นชอบธรรม ในนั้นไม่มีคำบิดหรือคำคด อีกครั้งที่มีความเชื่อมโยงกันโดยตรงระหว่างปัญญาและความชอบธรรม ในข้อ 6 คำที่แปลว่า *สิ่งที่ชอบ (เมย์ซาร์)* หมายถึง ความชอบธรรมในทางปฏิบัติ นั่นคือ การแสดงออกของสิ่งที่ถูกต้อง ตรงนี้คำที่แปลว่า *ความชอบธรรม (เซเดค)* เป็นคำฮีบรูที่หมายถึงความชอบธรรมในฐานะหลักการๆหนึ่ง หลักการของความชอบธรรมเป็นส่วนหนึ่งของสาระสำคัญของปัญญา ดังนั้น การทำสิ่งที่ถูกต้องคือ การทำสิ่งที่มีปัญญา หรือในทางกลับกัน การทำสิ่งที่มีปัญญาคือ การทำสิ่งที่ถูกต้อง ตรงนี้บริบทที่

เฉพาะเจาะจงคือ สิ่งที่เรากล่าว คำแนะนำหรือความเห็นต่างๆที่มีปัญหาจะรวมหลักการเรื่อง ความชอบธรรมเข้าไว้ด้วย ไม่มีสิ่งใดที่เป็น “คำบิดหรือคำคด” อยู่ในความเห็นต่างๆที่มีปัญหา ความคิดอย่างหลังคือ การที่ว่าไม่มีสิ่งใดที่คดเคี้ยวหรือไม่เหมาะสมในปัญหาที่แท้จริง

9 คำเหล่านั้นสำหรับผู้เข้าใจโดยตรงหมด สำหรับผู้พบความรู้ก็ถูกต้อง ประธานคำเหล่านี้คือ บรรดาตำแหน่งปัญหาที่ถูกพูดถึงในข้อที่แล้ว คำที่แปลว่า **ตรง (นาโคช)** มีความหมายว่า ‘เป็นเส้นตรง’ (ซึ่งตรงข้ามกับคดงอ) หรือ ‘เที่ยงธรรม’ ปัญหานั้นตรงแนวและไม่เฉไปเฉมา คนเหล่านั้นที่มีความเข้าใจก็จำแนกได้เมื่อพบ คนเหล่านั้นที่รอบรู้ก็ทราบถึงความเที่ยงธรรมของปัญหา ในเนื้อหาส่วนนี้ทั้งหมด มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดระหว่างสิ่งที่ถูกต้อง ซื่อตรงและตรงไปตรงมากับปัญหา ปัญหามีลักษณะเฉพาะตัวเป็นสิ่งที่เหล่านี้ทั้งหมด

สภ 8:10-11 ปัญหาจึงร้องเรียกคนทั้งหลายว่า จงรับคำสั่งสอนของเราแทนเงินและความรู้แทนทองคำอย่างดี คำที่แปลว่า **คำสั่งสอน (มูว์คาร์)** มีความหมายว่า ‘การฝึกวินัย’, ‘การตีสอน’ หรือ ‘การตักเตือนแก้ไข’ ความคิดที่แฝงอยู่ก็คือ คำตักเตือนหรือคำตำหนิ บ่อยครั้งปัญหาจะแก้ไขนิสัยต่างๆแห่งชีวิตและตำหนิเรา

ยิ่งกว่านั้น ปัญหายังร้องเรียกมนุษยชาติให้ยอมรับปัญหาแบบแก้ไขเช่นนั้นแทนที่จะไล่ตามความมั่งคั่ง ปัญหาและความมั่งคั่งไม่จำเป็นต้องอยู่ร่วมกันเสมอไป แต่คำปรึกษาที่มีปัญหา คือ จงไล่ตามปัญหาแทนที่จะไล่ตามความมั่งคั่ง

11 เพราะปัญญาดีกว่าทัพบิม และสิ่งที่เจ้าปรารถนาทั้งหมดจะเปรียบเทียบกับปัญญาไม่ได้ ความหมายก็คือว่า ปัญหานั้นมีค่ามากกว่าอัญมณีทั้งหลายเยอะ อันที่จริง ปัญญามีค่ามากกว่าสิ่งของอื่นๆทั้งปวง ไม่มีการเปรียบเทียบกันไ้ระหว่างมูลค่าของปัญญาและมูลค่าของสิ่งของต่างๆ

สภ 8:12-14 ในอีกสิบข้อถัดไป ปัญหา (ซึ่งถูกแสดงในรูปบุคคล) พรรณนาถึงคุณลักษณะต่างๆเพิ่มเติมที่เธอมีอยู่ เราคือ**ปัญญา** อยู่ในความหยั่งรู้ และเราพบความรู้แห่งความเฉลียวฉลาด ปัญหานั้นรอบคอบและสุขุม สิ่งนี้ทั้งหมดอยู่ที่เดียวกัน คำที่แปลว่า **ความเฉลียว**

ฉลาด (มาซิมมาห์) ในบริบทนี้มีความหมายว่า ‘ความเฉลียวฉลาดในการเลือกตัดสินใจ’ ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า ปัญญาไม่เพียงรอบคอบเท่านั้น แต่ยังเฉลียวฉลาดด้วย ที่ไม่มีอยู่ในปัญญา คือ ลิ่นที่พูดพล่อยๆ

13 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์เป็นความเกลียดชังความชั่วร้าย แม้มิได้ระบุไว้อย่างชัดเจนที่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนก็คือว่า ปัญญาป้องกันกับความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า ทั้งสองสิ่งอยู่ร่วมกัน ดังนั้น ปัญญาจึงเกลียดชังความชั่วร้ายเหมือนกับที่ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าทำแบบเดียวกัน คุณลักษณะที่ชัดเจนประการหนึ่งของความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าจึงถูกพรรณนาไว้ นอกจากนี้ ปัญญากล่าวต่อไปว่า เราเกลียดความเย่อหยิ่งและความจองหอง และทางของความชั่วร้ายกับปากตลบตะแลง ปัญญาเกลียดชังความเย่อหยิ่ง ความจองหองและหนทางต่างๆที่ชั่วร้าย มันยังสะอิดสะเอียนปากที่พูดจาอวดดีด้วย นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่า ไม่มีสักสิ่งข้างบนอาศัยอยู่ในปัญญา เมื่อเราหาทางที่จะพัฒนาให้เกิดปัญญาในชีวิตของเรา เห็น ได้ชัดว่าเราต้องขจัดความจองหอง วิถีทางต่างๆที่ชั่วร้าย และปากที่พูดจาอวดดีทิ้งไปเสีย ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นศัตรูของปัญญาแบบพระเจ้า

14 เรามีคำหรือและสติปัญญา เรามีความเข้าใจ เรามีกำลัง ความคิดตรงนี้ก็ก็คือว่า ปัญญายอมรับคำแนะนำและมีประสิทธิภาพ คนที่มีปัญญาจะยอมรับคำแนะนำจากผู้อื่น ดู สุภาษิต 10:8 คนโง่โมโหเมื่อพวกเขาได้รับคำวิจารณ์ คำที่แปลว่า สติปัญญา (ทูว์ซียาห์) มีความหมายว่า ‘ที่มีประสิทธิภาพ’ หรือ ‘ที่ประสบความสำเร็จ’ ความหมายก็คือว่า ปัญญาไม่เพียงยอมรับคำแนะนำเท่านั้นแต่ยังมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จเป็นผลที่ตามมา ดังนั้น ปัญญาจึงเข้าใจปัญหาต่างๆ และมีตำแหน่งใหญ่โตในชีวิต

สภ 8:15-16 **โดยเรานี้แหละกษัตริย์จึงปกครอง และผู้ครอบครองจึงตรา**

กฎหมายที่ยุติธรรม แม้ว่าความคิดตรงนี้มุ่งหน้าไปสู่เรื่องการแสดงเป็นบุคคลของปัญญาในพระคริสต์ การประยุกต์ใช้ตรงนี้ก็อยู่ในรูปแบบธรรมดาและใช้ในทางปฏิบัติ ปัญญาช่วยให้คนเหล่านั้นที่มีตำแหน่งสูงๆสามารถปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ วลีหลังนี้มีความหมายว่าโดยปัญญา

พวกเจ้านายออกกฤษฎีกาต่างๆอันชอบธรรม (คำที่แปลว่า ยุติธรรม (เซเดค) เป็นคำฮีบรูพื้นที่ที่แปลว่า ‘ความชอบธรรม’) ในขอบเขตที่กว้างกว่า ความหมายก็คือว่าปัญญานำไปสู่การตัดสินใจต่างๆที่ถูกต้อง จะว่าไปแล้วนั่นก็เป็นสิ่งที่ช่วยให้บรรดาผู้นำดำรงตำแหน่งต่อไปได้

เช่นเดียวกัน 16 โดยเรานี้แหละเจ้านายและขุนนางได้ครอบครอง คือบรรดาผู้พิพากษาของแผ่นดินโลก ความคิดตรงนี้ต่อจากข้อก่อนหน้า ปัญญาช่วยให้คนเหล่านั้นที่อยู่ในอำนาจหลายระดับดำรงตำแหน่งต่อไปได้ ผู้นำที่มีปัญญาปกติแล้วก็ดำรงตำแหน่งยาวนาน บรรดาผู้นำที่โง่เขลาที่ถูกถอดออกจากตำแหน่งในเวลาไม่นาน

สภ 8:17 เรารักบรรดาผู้ที่รักเรา และบรรดาผู้ที่แสวงหาเราอย่างขยันขันแข็งก็พบเรา เห็นได้ชัดว่าบุคคลที่พูดอยู่นี้คือ ปัญญาที่ถูกแสดงเป็นบุคคล (ดูข้อ 12) อย่างไรก็ตาม ดังที่บริบทที่ตามมาจะแสดงให้เห็นอย่างชัดเจน บุคคลที่ว่านี้สุดท้ายแล้วก็คือ พระเยซูคริสต์ พระองค์ทรงเป็นปัญญาที่ถูกแสดงในรูปบุคคล แต่สำหรับตรงนี้การประยุกต์ใช้ในทันทีหลักๆ แล้วก็คือ ปัญญา ความหมายก็คือว่า คนเหล่านั้นที่รักและแสวงหาปัญญาจะพบมัน นอกจากนี้ คนเหล่านั้นที่แสวงหาปัญญาแต่เนิ่นๆ (ไม่ว่าจะตั้งแต่ยังเด็ก ตั้งแต่ยังเข้าประตู หรือตั้งแต่เนิ่นๆในการตัดสินใจครั้งสำคัญ ฯลฯ) จะพบมัน พระเจ้าประทานปัญญาให้แก่คนเหล่านั้นที่แสวงหาปัญญาแบบพระเจ้า ดู ยากอบ 1:5 เมื่อพระเจ้าทรงเห็นว่าคนๆหนึ่งแสวงหาปัญญาแบบพระเจ้าอย่างแท้จริง พระองค์ก็ทรงสัญญาแล้วว่า จะประทานมันให้

สภ 8:18-19 ความมั่งคั่งและเกียรติอยู่กับเรา เออ ทั้งทรัพย์ศฤงคารที่ทนทานและความชอบธรรม สิ่งหนึ่งที่แสนวิเศษเกี่ยวกับปัญญาแบบพระเจ้าก็คือว่า สุดท้ายแล้วมันนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองและเกียรติยศ นอกจากนี้ ความมั่งคั่งที่ปัญญาสร้างขึ้น (แม้ว่าไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปเงินก็ตาม) ก็คงทนและมั่นคงต่อกล่าวอีกนัยหนึ่ง ปัญญาจะก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองที่แท้จริงและคงทนยาวนานซึ่งมีรากฐานอยู่ในสิ่งที่ถูกต้อง ความมั่งคั่งของโลกนี้มักอยู่เพียงชั่วคราวและตั้งอยู่บนรากฐานที่ไม่ชอบธรรม มันมาพร้อมกับความยุ่งยากและมักกระเหินไปอย่างรวดเร็ว

19 ผลของเราดีกว่าทองคำ แม้ทองคำเนื้อดี และผลได้ของเราดีกว่าเงินเนื้อบริสุทธิ์ ตรงกันข้าม ความมั่งคั่งของปัญญานั้นดีกว่าเงินจำนวนมหาศาล เพราะว่าสันติสุข ความเยียบสงบ และความสุขที่แท้จริงมาพร้อมกับปัญญาแบบพระเจ้า ความมั่งคั่งของโลกปกติแล้วขาดซึ่งสิ่งเหล่านี้ทั้งหมด

สภ 8:20-21 เรานำในทางแห่งความชอบธรรม ในวิถีทั้งหลายของความยุติธรรม อีกครั้งที่ความสัมพันธ์แบบเกือบมีความหมายเดียวกันระหว่างปัญญาและความชอบธรรมถูกกล่าวชัดเจน คำที่แปลว่า นำ (ฮาลัค) ในความหมายทั่วไปที่สุดก็คือ ‘ไป’ หรือ ‘เดิน’ ปัญญาดำเนินในวิถีทั้งหลายแห่งความชอบธรรม และเหมือนที่ถูกแปลในฉบับคิงเจมส์ นำอยู่นั้น ยิ่งกว่านั้น ปัญญาในการตัดสินใจต่างๆ ที่ถูกต้อง (คำที่แปลว่า ความยุติธรรม (มิชพัท) ในบริบทนี้จริงๆ แล้วหมายความว่า ‘การตัดสินใจต่างๆ ที่ถูกต้อง’)

21 ประสาททรัพย์ศฤงคารแก่บรรดาผู้ที่รักเรา บรรดาคลังทรัพย์ทั้งหลายของเขาให้เต็ม อีกครั้งที่ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า ปัญญาแบบพระเจ้าที่แท้จริงในระยะยาวแล้วจะก่อให้เกิดความเจริญทางวัตถุ คำที่แปลว่า คลังทรัพย์ (โอวทซาร์) มีความหมายตรงตัวว่า ‘ห้องเก็บสมบัติ’ ในสำนวนสมัยใหม่ มันก็เทียบได้กับ ‘บัญชีธนาคาร’ ปัญญาแบบพระเจ้านำไปปฏิบัติได้จริงและเกิดผลมากในท้ายที่สุด

สภ 8:22-23 ตั้งแต่ตรงนี้ไปจนจบบทการแสดงเป็นบุคคลของปัญญาเริ่มปรากฏชัดเจนในตัวตนของพระเยซูคริสต์ พระองค์ทรงเป็นการแสดงเป็นบุคคลในระดับสูงสุดของมัน พระเยโฮวาห์ทรงเป็นเจ้าของเราในเมื่อพระองค์ทรงเริ่มงานของพระองค์ ก่อนบรรดาพระราชกิจโบราณของพระองค์ เห็นได้ชัดว่านี่เป็นภาพเล็งถึงพระคริสต์ อย่างไรก็ตาม การประยุกต์ใช้ในทันทีก็ใช้กับปัญญา ความคิดตรงนี้ก็ถือว่า พระเยโฮวาห์พระเจ้าทรงได้ปัญญามาก่อนพระราชกิจต่างๆ ในการทรงสร้างของพระองค์ (คำที่แปลว่า เป็นเจ้าของ (คานาห์) ในบริบทนี้จริงๆ แล้วมีความหมายว่า ‘ได้มา’) ประเด็นก็คือว่า ปัญญา นำพาพระเจ้าตลอดพระราชกิจแห่ง

การทรงสร้างของพระองค์ การแสดงเป็นบุคคลของปัญญาคือ พระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็น
เจ้าของเรา

23 เราถูกสถาปนาไว้ตั้งแต่ดิถีดำบรรพ์มาแล้ว ตั้งแต่แรก ก่อนปฐมกาลของแผ่นดินโลก
คำที่แปลว่า **สถาปนา (นาคัก)** (ใน โครงสร้าง Niphal ดังที่เป็นตรงนี้) หมายความว่า ‘ถูกเจิมตั้ง’
ปัญญาถูกพระเจ้าเจิมตั้งในอดีตกาลนิรันดร์ ก่อนการเนรมิตสร้างเริ่มต้นขึ้น แต่ไม่ได้หมายถึง
พระองค์ผู้ทรงได้รับการเจิมตั้ง นั่นคือ พระเยซูคริสต์ และการที่พระองค์ทรงถูกเจิมตั้งโดยพระ
บิดาแห่งสวรรค์ในอดีตกาลหรือ นอกเหนือจากนั้น! ตั้งแต่การเริ่มต้นของกาลเวลา องค์พระ
ผู้เป็นเจ้าของเราทรงถูกพระเจ้าเจิมตั้งมาโดยตลอด (คำว่า *เมสสิยาห์* และ *คริสต์* ทั้งคู่มีความ
หมายว่า ‘ผู้ได้รับการเจิมตั้ง’)

สภษ 8:24-26 เราถือกำเนิดมาเมื่อก่อนมีมหาสมุทร เมื่อไม่มีน้ำพุที่มีน้ำมากมาย

25 ก่อนการเนรมิตสร้างภูเขา ก่อนเนินเขา เราก็ถือกำเนิดมาแล้ว 26 ก่อนที่พระองค์ทรงสร้าง
แผ่นดินโลก ทั้งไร่นา หรือก่อนผงคลีแรกของพิภพ การประยุกต์ใช้ในทันทีก็คือว่า ก่อนการ
เนรมิตสร้างเริ่มต้นขึ้น ปัญญาที่อยู่กับพระเจ้าอยู่แล้ว ความจริงที่กว้างกว่าก็คือ ความเป็นนิรันดร์
และการดำรงอยู่ก่อนแล้วของพระคริสต์ เมื่อกาลเริ่มต้นเริ่มมีขึ้น พระองค์ก็ทรงเป็นอยู่ก่อนแล้ว
ดู ยอห์น 1:1-3 นี้ไม่ได้หมายถึงแหล่งกำเนิดของพระคริสต์ แต่หมายถึงการทรงสถาปนานิรันดร์
ของพระองค์

สภษ 8:27-31 เมื่อพระองค์ทรงสถาปนาฟ้าสวรรค์ เราอยู่ที่นั่นแล้ว เมื่อพระองค์

ทรงลากเส้นรอบวงบนพื้นมหาสมุทร อีกครั้งที่การประยุกต์ใช้ในทันทีเป็นเรื่องปัญญาที่นำพา
พระเจ้าในพระราชกิจต่างๆแห่งการเนรมิตสร้างของพระองค์ การประยุกต์ใช้ที่ยิ่งใหญ่กว่าก็ใช้
กับพระคริสต์ในฐานะพระผู้ทรงสร้าง ที่ถูกบอกเป็นนัยในส่วนหลังของข้อนี้ก็คือ แนวคิดที่ว่า
พิภพโลกเป็นรูปทรงกลม คำที่แปลว่า **เส้นรอบวง (ซุวัก)** มีความหมายตรงตัวว่า ‘วงกลม’ นี้
เป็นการอ้างอิงถึงวันที่หนึ่งและวันที่สองของการเนรมิตสร้างเมื่อแผ่นดินโลกเป็นเพียงรูปทรง
กลมที่ถูกปกคลุมด้วยน้ำ ดู ปฐมกาล 1:1-8

28 เมื่อพระองค์ทรงสถาปนาฟ้าเบื้องบน เมื่อพระองค์ทรงกระทำน้ำพุของน้ำบาดาลให้
มันไว้ 29 เมื่อพระองค์ทรงกำหนดเขตจำกัดให้แก่ทะเล เพื่อว่าน้ำจะไม่ละเมิดพระบัญชาของ
พระองค์ เมื่อพระองค์ทรงปักผังรากฐานของพิภพ ประเด็นก็คือว่าในระหว่างสัปดาห์แห่งการ
เนรมิตสร้าง ปัญญาซึ่งถูกแสดงเป็นบุคคลในพระคริสต์ทรงอยู่ที่นั่นกับพระบิดาโดยทรงมีส่วน
ร่วมในพระราชกิจแห่งการเนรมิตสร้าง

30 เราอยู่ข้างพระองค์แล้ว เหมือนผู้ที่พระองค์ทรงเลี้ยงดู เราเป็นความปิติยินดีประจำ
วันของพระองค์ เปรมปรีดิ์อยู่ต่อพระพักตร์พระองค์เสมอ 31 เปรมปรีดีในพิภพที่มีคนอาศัย
ของพระองค์ และปิติยินดีในบุตรทั้งหลายของมนุษย์ ตลอดกระบวนการแห่งการเนรมิตสร้าง
นั้น ปัญญา (ในบุคคลของพระคริสต์) ก็อยู่กับพระเจ้า นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนถึงการมี
สามัคคีธรรมและความสนิทสนมแห่งความรักแบบครอบครัวซึ่งมีอยู่ระหว่างพระบุตรและพระ
บิดาในอดีตกาลนิรันดร์ เมื่อพระราชกิจแห่งการเนรมิตสร้างเสร็จสิ้นลง ปัญญา (ซึ่งถูกแสดงเป็น
บุคคลในพระคริสต์) ก็ชื่นชมยินดีในพระราชกิจอันสมบูรณ์แบบของพระองค์ โดยเฉพาะใน
ส่วนที่มีคนอาศัยอยู่ของแผ่นดินโลกซึ่งเป็นที่ๆพระเจ้าทรงให้มนุษย์อาศัยอยู่ สังเกตว่าปัญญา
(ในพระคริสต์) จากสัปดาห์แห่งการเนรมิตสร้างนั้นปิติยินดีในการถ่ายทอดตัวมันเองแก่มนุษย์
นำเสรีภาพที่คนส่วนใหญ่ได้เพิกเฉยมัน (พระองค์) ตั้งแต่นั้นมาจนบัดนี้ ดู ยอห์น 1:10

สภ 8:32-33 ฉะนั้น โอ บุตรทั้งหลายเอ๋ย บัดนี้จงฟังเรา บรรดาผู้ที่รักษาทาง
ของเราก็อยู่สุขสงบ ปัญญา (ในตัวตนของพระคริสต์) จึงร้องเรียกให้มนุษย์ชาติตั้งใจฟัง แน่ที่
เดียวมีพระพรอันอุดมบริบูรณ์สำหรับคนเหล่านั้นที่ (1) ตั้งใจฟังปัญญา และ (2) ตั้งใจฟังพระ
วจนะของพระคริสต์ เราจะไม่มีวัน ไปผิดทางหากเราเดินตามปัญญาแบบพระเจ้าหรือติดตามพระ
เยซูคริสต์ ทั้งสองสิ่งแทบจะมีความหมายเดียวกัน

33 จงฟังคำสั่งสอน และจงฉลาด และอย่าเพิกเฉยเสีย ความคิดตรงนี้ลงมาจากความ
สูงส่งแห่งปัญญาในพระราชกิจแห่งการเนรมิตสร้างของพระคริสต์มาสู่ปัญญาธรรมดาๆแล้ว แม้
กระนั้น ปัญญาแบบพระเจาก็เป็นทรัพย์สินสมบัติที่มีค่ามากดังที่หมายเหตุไว้ข้างบน คำแนะนำแบบ

พระเจ้าอีกครึ่งก็คือ จงฟังการฝึกวินัย การตีสอนและการตักเตือนแก้ไข ความคิดตรงนี้สอดคล้องอย่างใกล้ชิดกับความคิดของ 8:10 เนื้อหาไม่เคยชอบที่จะถูกตักเตือนแก้ไขหรือถูกตำหนิ แต่ปัญญาของพระเจ้าคือ จงรับมันและอย่าปฏิเสธมันเสีย

สภ 8:34 ผู้ใดที่ฟังเราก็เป็นสุข คือเฝ้าอยู่ที่ประตูรั้วของเราทุกวัน และคอยอยู่ข้างประตูบ้านของเรา อีกครั้งที่บุคคลตรงนี้คือ ปัญญา (แต่บุคคลที่ยิ่งใหญ่กว่า คือ พระคริสต์) มีพระพรใหญ่ยิ่งในการใส่ใจต่อปัญญาแบบพระเจ้า มีปัญญาใหญ่ยิ่งในการรอคอยอยู่ที่ประตูเรือนของปัญญา ในพระคัมภีร์เดิม นั้นน่าจะเป็นพระวิหาร/พลับพลานั้น ในพระคัมภีร์ใหม่ นั้นย่อมเป็นคริสตจักรท้องถิ่น ที่นั่นผู้คนได้ยินปัญญาของพระเจ้าในวันอาทิตย์และในการประชุมกลางสัปดาห์ แม้ว่านี่เป็นภาพเปรียบเทียบของเรือนของปัญญา การประยุกต์ใช้ที่ชัดเจนของเรื่องนั้นในปัจจุบันก็เป็นได้แต่คริสตจักรท้องถิ่นเท่านั้น ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือว่า มีพระพรใหญ่ยิ่งในการใส่ใจต่อปัญญาของพระเจ้าที่เรือนของปัญญาแบบพระเจ้า

สภ 8:35-36 เพราะผู้ใดที่พบเราก็พบชีวิต และได้รับความพอพระทัยจากพระเยซูคริสต์ ดังที่เป็นในเนื้อหาส่วนใหญ่ของบทนี้ มีการประยุกต์ใช้สองแบบ ในด้านหนึ่ง มีชีวิตและความโปรดปรานขององค์พระผู้เป็นเจ้าในการพบปัญญา ในอีกด้านหนึ่งที่เหลือ แน่แน่นอนว่ามีชีวิตและความโปรดปรานในการพบพระคริสต์ผู้ทรงเป็นปัญญาสำหรับเรา (1 โครินธ์ 1:30) ทั้งคู่เป็นพระพรซึ่งจะคงอยู่ไปตราบนานเท่านานและชั่วนิรันดร์

36 แต่ผู้ที่พลาดขาดเราก็กระทำจิตใจตัวเองให้เจ็บ บรรดาผู้ที่เกลียดชังเราก็รักความมรณา" คนเหล่านั้นที่ทำความบาปต่อปัญญาก็นำแต่ความเจ็บปวดมาสู่ตนเองและการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร เช่นเดียวกัน คนเหล่านั้นที่ปฏิเสธพระคริสต์ย่อมเป็นคนโง่และจะประสบกับความตายครั้งที่สองนั้น

ภาพรวมของสุภาษิต 9: ในบทนี้ ปัญญาหรือพระคริสต์ถูกนำเสนอว่าสร้างเรือนหรือพระราชวังหลังงามขึ้นหลังหนึ่งเพื่อสร้างความบันเทิงให้แก่แขกหรือ มันบอกเป็นนัยถึงข้อดี

อันลึกซึ้งหลายประการของปัญญา ปัญญาจึงเชิญคนทั้งปวงให้มาร่วมงานเลี้ยงของเธอ บทนี้ปิดท้ายด้วยคำเตือนอีกประการให้ระวังการทำผิดศีลธรรมทางเพศ

สภ 9:1-2 **ปัญญาได้สร้างเรือนของเธอแล้ว เธอได้ตั้งเสาเจ็ดต้น 2 เธอได้ฆ่าสัตว์ของเธอ ได้ประสมน้ำองุ่นของเธอ ได้จัดโต๊ะของเธอแล้วด้วย** เรื่องเปรียบเทียบจึงถูกนำเสนอถึงการที่ปัญญาได้สร้างเรือนหรือพระราชวังหลังงามขึ้นหลังหนึ่งเพื่อความรื่นเริงของแขกของเธอ (ของเธอ) นอกจากนี้ ปัญญายังได้จัดเตรียมงานเลี้ยงใหญ่ไว้แล้วด้วย นี่หมายถึงการที่ปัญญาได้มาซึ่งความมั่งคั่งและพระพรใหญ่ยิ่ง ปัญญายกชูเราให้มีตำแหน่งสูงในชีวิต

สภ 9:3-6 **และได้ส่งสาวใช้ของเธอออกไป ส่งเสียงเรียกจากที่สูงที่สุดในเมืองว่า 4 "ผู้ใดที่เป็นคนเขลา ให้เขาหันเข้ามาที่นี่" เธอพูดกับผู้ที่ไร้ความเข้าใจว่า 5 "มาเถะ มารับประทานขนมปังของเรา และดื่มน้ำองุ่นที่เราได้ประสม** เรื่องราวเปรียบเทียบนี้ดำเนินต่อไปโดยที่ปัญญาเชิญคนทั้งปวงที่ยอมฟังให้มาจัดงานเลี้ยงใหญ่แห่งปัญญาและความเข้าใจ ความคิดสองประการถูกกล่าวถึงตรงนี้ ประการแรก คือ นี่เป็นคำเชิญให้มารับปัญญาและความเข้าใจโดยไม่ต้องเสียเงินเลย ประการที่สองคือ การถูกแสดงเป็นบุคคลของปัญญาในพระคริสต์ พระองค์ทรงประทับยืนอยู่และทรงเชิญคนทั้งปวงที่เต็มใจให้มารับปัญญาซึ่งมีอยู่ในพระองค์ มันเริ่มต้นพร้อมกับความรอด ดู มัทธิว 11:28-29 ปัญญาและพระคริสต์จึงทรงเชิญคนทั้งปวงที่ยอมตั้งใจฟังให้มาและรับเอาความบริบูรณ์ที่แต่ละพระองค์หยิบยื่นให้

6 จงทิ้งความเขลาเสีย และดำรงชีวิตอยู่ ดำเนินในทางของความเข้าใจนั้นเถิด" เรื่องราวเปรียบเทียบนี้ซึ่งได้เกริ่นนำบทนี้จึงวกกลับมายังคำเตือนสติโดยตรง ประเด็นทั้งหมดของบทนี้จนถึงตอนนี้ถูกสรุปย่อในคำกำชับที่ให้ถึงความเขลาเสีย เราควรหมายเหตุไว้ว่าคำบัญชานี้คือ จงละทิ้งคนเขลาเสีย นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนถึงหลักการเรื่องการแยกออกจากเหล่าคนบาป คำแนะนำแบบพระเจ้าเช่นนั้นนำไปสู่ชีวิต ทั้งฝ่ายวิญญาณและร่างกาย ยิ่งกว่านั้น คำกำชับแบบพระเจ้านี้ยังบัญชาเราให้ไล่ติดตามวิถีแห่งความเข้าใจ (และปัญญา) อันที่จริงแล้วนี้สรุปย่อหนังสือเล่มนี้จนถึงจุดนี้

สภ 9:7-9 ทิศทางของหนังสือสุภาษิตตรงนี้เริ่มเปลี่ยนแล้ว ขณะที่จนถึงจุดนี้ ความสำคัญถูกเน้นตรงที่ข้อดีต่างๆของปัญญาในแง่ปรัชญา บัดนี้ความสำคัญเปลี่ยนไปเน้นที่คำแนะนำโดยตรงที่มีปัญญา นั่นคือ ถ้อยคำสุภาษิตต่างๆเอง ตามข้อนี้พูดถึงเรื่องของการให้และการรับคำตักเตือน (นั่นคือ คำวิจารณ์) **ผู้ที่ว่ากล่าวคนมักเยาะเย้ยจะได้รับความอับอาย และผู้ที่ตักเตือนคนชั่วร้ายจะได้รับรอยเปื้อน** ความหมายก็คือว่า การว่ากล่าวคนโง่ปกติแล้วจะส่งผลร้ายกลับคืนมา เขาจะไม่ยอมรับคำติเพื่อก่อ ที่แฝงอยู่ในแนวคิดเรื่องคนโง่คือคำว่า *คนมักเยาะเย้ยและคนชั่วร้าย*

8 อย่าตักเตือนคนมักเยาะเย้ย เพราะเขาจะเกลียดเจ้า คำแนะนำของพระวณะของพระเจ้าก็คือว่า มีปัญญาในการไม่ว่ากล่าวคนมักเยาะเย้ย (นั่นคือ คนโง่) ในทางกลับกัน ความคิดนี้มีต่อไปว่า **จงตักเตือนปราชญ์ และเขาจะรักเจ้า** คนที่มีปัญญายอมรับคำว่ากล่าวและคำวิจารณ์

ด้วยเหตุนี้ **9 จงให้คำสั่งสอนแก่ปราชญ์และเขาจะฉลาดยิ่งขึ้น จงสอนคนชอบธรรมและเขาจะเพิ่มการเรียนรู้มากขึ้น** คนที่มีปัญญาและคนชอบธรรมจะยอมรับคำว่ากล่าวและคำวิจารณ์ บทเรียนหนึ่งแห่งชีวิตคือ จงยอมรับคำวิจารณ์และคำว่ากล่าวด้วยความเต็มใจ คนมีปัญญาจะทำเช่นนั้น คนโง่จะไม่ยอม บททดสอบเชิงปฏิบัติในชีวิตก็คือว่า เรายอมรับคำวิจารณ์และคำว่ากล่าวอย่างไร คนมีปัญญาจะยอมรับมัน คนโง่จะโกรธ เถียงและฉุนเฉียว

สภ 9:10-12 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์เป็นที่เริ่มต้นของปัญญา และซึ่งรู้จักองค์บริสุทธิ์เป็นความเข้าใจ สุภาษิต 1:7 ถูกพบตรงนี้โดยถูกดัดแปลงเล็กน้อย ในข้อนั้นข้อความกล่าวถึงการที่คนโง่เกลียดชังปัญญาและคำสั่งสอน นั่นเป็นบริบทที่มาก่อนหน้านี้ทันที ตรงกันข้าม คนเหล่านั้นที่ยำเกรงพระเจ้าจะมีปัญญาพื้นฐานซึ่งจะยอมรับคำว่ากล่าวและคำวิจารณ์ ปัญญาซึ่งนำการยอมรับแบบมีปัญญาเช่นนั้นมาเริ่มต้นด้วยความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า นอกจากนี้ ความรู้เกี่ยวกับความบริสุทธิ์และองค์บริสุทธิ์นำมาซึ่งความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งต่างๆใน

ชีวิต มีกำไรอันยิ่งใหญ่ในการเพิ่มพูนความรู้ในความรู้และสิ่งต่างๆของพระเจ้า (ผู้ทรงบริสุทธิ) มันนำไปสู่ปัญญาและความเข้าใจ

11 เนื่องจากเรา วันคืนของเจ้าจะเพิ่มทวีคูณ และปีเดือนแห่งชีวิตของเจ้าจะเพิ่มพูน ความคิดตรงนี้วกกลับไปว่าการแสดงเป็นบุคคลของปัญญาซึ่งถูกพบในบทที่แล้วและในตอนต้นของบทนี้ พัฒนาการของปัญญาแบบพระเจ้า (ซึ่งทำให้เราอมรับคำว่ากล่าวและคำวิจารณ์) นำไปสู่ชีวิตที่บริบูรณ์ยิ่งขึ้นและยืนยาวยิ่งขึ้น

แม้ว่าความคิดคู่ตรงนี้อาจดูเหมือนขยายความหรือทวนซ้ำตัวมันเองเพื่อเน้นความสำคัญก็ตาม (วันที่ถูกทวีคูณและปีที่ถูกเพิ่มพูน) ความหมายจริงๆก็คือว่า โดยปัญญาวันคืนของเราถูกขยายและปีทั้งหลายของเราถูกเพิ่ม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ปัญญาจะนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ถูกเพิ่มเข้าอีกและปริมาณชีวิตที่ถูกเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น **12** ถ้าเจ้าฉลาด เจ้าก็ฉลาดเพื่อตนเอง แต่ถ้าเจ้าเยาะเย้ย เจ้าก็จะทนแต่ลำพัง ความคิดนี้ปิดท้ายเนื้อหาส่วนนี้ เมื่อเรามีปัญญา เราก็เป็นผู้ได้รับประโยชน์จากมันเอง เมื่อเราเป็นคนโง่ เราก็จะต้องรับผลต่างๆที่ตามมาโดยลำพัง ปัญญาช่างมีประโยชน์ขนาดไหนและความโง่เขลา ก็ช่างโง่ขนาดไหน!

สภ 9:13-18 คราวนี้ผู้เขียนวกกลับไปพูดถึงใจความหลักที่ถูกเอ่ยถึงเยอะแล้วในตอนต้นของหนังสือเล่มนี้ **หญิงโง่นั้นเสียงเอ็ดอิ่ง นางเซ่อและไม่รู้อะไรเลย** บริบทที่ตามมาจะกล่าวชัดเจนว่าหญิงโง่คนที่ว่านี้เป็นคนที่ไม่เคร่งครัดในเรื่องศีลธรรม หญิงโง่เช่นนั้นไม่เพียงหย่อนยานในเรื่องศีลธรรมเท่านั้น แต่ยังเสียงเอ็ดอิ่งด้วย (นั่นคือ เป็นคนพูดมาก) และเซ่อ (นั่นคือ ไม่ค่อยฉลาดนัก)

14 เพราะนางนั่งที่ประตูเรือนของนาง และ ณ ที่นั่งสูงในเมือง **15** พนางร้องเรียกบรรดาผู้ที่ผ่านไป ผู้เดินตรงไปตามทางของเขาวา นี่อาจหมายถึง หญิงคนหนึ่งประกอบอาชีพโสเภณีที่พยายามหาเงิน หรือนี่อาจหมายถึงหญิงสวยแต่โง่คนหนึ่งที่ชอบหวานแสนหั้น นี่อาจหมายถึงผู้หญิงทั้งสองแบบก็ได้ ทั้งคู่เป็นหญิงชั้นต่ำ

ผู้เขียนที่ได้รับการคลอใจท่านนี้จึงเตือนว่า 16 "ผู้ใดที่เป็นคนเขลา ให้เขาหันเข้ามาที่นี่" มีแต่คนโง่ที่ยอมรับการล่อลวงของนาง นางพูดกับเขาผู้ไร้ความเข้าใจว่า 17 "น้ำที่ขโมยมาหวานดี และขนมที่รับประทานในที่ลับก็อร่อย" การล่อลวงของหญิงใจง่ายคนนี้ก็คือว่า 'ผลไม้ต้องห้าม' นั้นน่าปรารถนาและสิ่งที่ทำกันในที่ลับก็น่าตื่นเต้น กล่าวอีกนัยหนึ่ง การมี 'สัมพันธ์สวาท' กับนางจะน่าตื่นเต้นและสนุก อย่างไรก็ตาม ซาโลมอนพรรณนาอย่างถูกต้องถึงผู้ที่ฟังนางว่าขาดความเข้าใจ แกรมไม่ค่อยฉลาดเท่าไรด้วย

18 แต่เขาไม่ทราบว่าจะคนตายอยู่ที่นั่น และแขกของนางก็อยู่ในห้วงลึกของนรก ความบาปเมื่อเสร็จสิ้นแล้วก็ก่อให้เกิดความตาย การมีเพศสัมพันธ์แบบผิดศีลธรรม ไม่ว่าจะกับหญิงโสเภณีหรือกับหญิงคนหนึ่งที่ยินยอมพร้อมใจ ที่ไม่ใช่ภรรยาของตัวเอง ทำให้ใจตายด้าน (ดู โสเชยา 4:11) มันก่อให้เกิดความตายด้านฝ่ายวิญญาณ นอกจากนี้ ถนนสู่นรกก็ถูกปลูกลงด้วยการทำผิดศีลธรรมทางเพศ พญามารทราบเรื่องนี้ดี มันจึงพยายามส่งเสริมให้คนทำผิดในเรื่องนี้โดยใช้วิถีใดก็ตามที่มันทำได้ การทำผิดในเรื่องนี้ทำให้ผู้คนหันหนีไปจากพระเจ้าและนั่นก็เป็นสิ่งที่พญามารปรารถนา

ภาพรวมของสุภานิต 10: บทนี้ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของเนื้อหาที่สำคัญส่วนต่อไปของหนังสือสุภานิต จนถึงจุดนี้ จุดสนใจหลักเป็นเรื่องทางปรัชญาส่วนใหญ่ โดยกล่าวถึงข้อดีต่างๆ ของปัญญาเทียบกับผลที่ตามมาต่างๆ อันขมขื่นของความบาป คราวนี้ หนังสือเล่มนี้เริ่มเน้นเรื่องในทางปฏิบัติมากขึ้น โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับความโง่เขลาของความบาปและปัญญาของความชอบธรรม แม้ว่าความชอบธรรมในฐานะแนวคิดหนึ่งถูกพูดถึงแล้วมาจนถึงจุดนี้ บัดนี้การกล่าวถึงมันเริ่มปรากฏชัดเจน จุดสนใจยังเน้นที่ความชอบธรรมในทางปฏิบัติด้วย ขณะที่ในเค้าบทแรกของหนังสือเล่มนี้ มีความต่อเนื่องกันของบริบท บัดนี้รูปแบบเริ่มกลายเป็นรายการยืดยาวของคำสุภานิตต่างๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกัน นั่นคือ คำกล่าวต่างๆ ที่มีปัญญา อย่างไรก็ตาม ด้ายเส้น

เดียวแห่งความต่อเนื่องที่ถูกพบตลอดก็คือ ปัญหาของการทำสิ่งที่ถูกต้องและความโง่เขลาของ ความบาป เนื้อหาส่วนนี้ดำเนินต่อไปจนจบบทที่ 25

สภ 10:1 **สุภานิตของซาโลมอน บุตรชายที่ฉลาดกระทำให้บิดายินดี แต่**
บุตรชายที่โง่เป็นความโศกของมารดาเขา หลังจากแนะนำให้รู้จักกับปัญญาและความชอบธรรม ในเชิงปรัชญาไปแล้วในกัณฑ์แรกของหนังสือเล่มนี้ คราวนี้ซาโลมอนหันมาพูดถึง ‘คำสุภานิต’ ต่างๆแบบมีรายละเอียดของการดำเนินชีวิตแบบชอบธรรม แน่ทีเดียว บุตรชายที่มีปัญญาจะเป็นที่น่าพอใจต่อบิดาของตน (คำพูดสมัยใหม่ก็คงกล่าวว่า “บุตรชายที่มีปัญญาย่อมทำให้บิดาของตนภูมิใจ”) ตรงกันข้าม บุตรชายที่โง่เขลาเป็นที่น่าหนักอกหนักใจต่อมารดา ความหมายก็คือว่า บุตรชายที่โง่เขลาเป็นความเศร้าโศกต่อบิดา แต่เป็นที่น่าหนักอกหนักใจมากกว่าต่อมารดาที่ ดำเนินตามแบบพระเจ้า พระบุตรผู้ทรงยิ่งใหญ่ที่สุดคือ พระองค์ผู้ทรงเป็นที่ชอบพระทัยต่อพระ บิดาของพระองค์ คือ มัทธิว 3:17 คนโง่คือ คนที่จงหอง ไม่ฟังใคร และคือด้าน เป้าหมายหลัก ของการเลี้ยงลูกคือ เพื่อที่จะมั่นใจว่าบุตรของตนถูกอบรมสั่งสอนในความชอบธรรมและปัญญา และไม่ถูกปล่อยย้ให้กลายเป็นคนโง่ เหตุการณ์อย่างหลังจะเกิดขึ้นเองหากเด็กถูกปล่อยไว้ให้ทำ ตามอำเภอใจตัวเอง

สภ 10:2-3 **คลังทรัพย์ชั่วร้ายไม่เป็นกำไร แต่ความชอบธรรมช่วยให้พ้นจาก**
ความตาย ผลกำไรหรือรายรับจากการทำธุรกิจที่บาปหนาสุดท้ายแล้วจะระเหยจางไป ในทาง กลับกัน การดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมปกป้องจากความตาย คนโง่มากมายขนาดไหนจนทุกวันนี้ เสียชีวิตก่อนวัยอันควรเพราะการดำเนินชีวิตที่บาปหนาของตน ไม่ว่าจะเป็นการประสบ อุบัติเหตุทางรถยนต์กลางดึกซึ่งเกิดจากความมึนเมา การฆ่ากันเพราะเหตุคบชู้ การพุดจาอวดดี หรือการชื้อขายยาเสพติดที่เป็นเหตุให้ประสบกับหายนะ รายการนี้มียี่ดยาวไม่รู้จบ แต่บทสรุปก็คือว่า การดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมเป็นเครื่องปกป้องอันยิ่งใหญ่ในชีวิต

ยิ่งกว่านั้น 3 พระเยโฮวาห์จะมีได้ทรงปล่อยให้อัจฉริยะคนชอบธรรมหิว แต่พระองค์ทรง ทอดทิ้งทรัพย์สมบัติของคนชั่วร้าย ในข้อที่แล้ว ปัญญาของการดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมนำ

ประโยชน์หลายประการตามธรรมชาติมาให้ ตรึงนี้องค์พระผู้เป็นเจ้าของทรงแทรกแซงเพื่อ
อวยพรผู้ชอบธรรม พระเจ้าจะไม่ทรงปล่อยให้คนเหล่านั้นที่ดำเนินชีวิตอย่างชอบธรรมต้อง
ยากจนขึ้นแค่นั้นไปเสียทีเดียว ดู เพลงสดุดี 37:25 และมัทธิว 6:33 ในทางกลับกัน ในเวลาอัน
เหมาะสมพระเจ้าจะทรงจัดการอย่างรุนแรงกับคนเหล่านั้นที่ดำเนินชีวิตในความบาป การอยู่ฝ่าย
พระพรของพระองค์ก็ดีกว่าอยู่ฝ่ายการพิพากษาของพระองค์เยอะ

สภ 10:4-5 **มือที่หย่อนเป็นเหตุให้เกิดความยากจน แต่มือที่ขยันขันแข็ง**

กระทำให้มั่งคั่ง คนสองประเภทถูกบรรยายลักษณะ ประเภทแรกคือ คนขี้เกียจ อีกประเภทคือ
คนขยัน อย่างแรกนำไปสู่ความยากจน อย่างหลังนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ‘ความยากจน’ ส่วน
ใหญ่ในวัฒนธรรมสมัยใหม่ของเราเกิดขึ้นจากการขาดวินัยในตัวเองและความเกียจคร้าน แต่เขา
(หรือเธอ) ที่ตื่นแต่เช้าและทำงานหนักและนานอย่างตั้งใจและขยันขันแข็งก็จะผงาดขึ้นเหนือ
ระดับของความยากจน ภาพประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของหลักการนี้ถูกพบในพวกผู้อพยพเข้า
มาในอเมริกาจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในช่วงหลังของศตวรรษที่ยี่สิบ พวกเขามาถึงอย่าง
ยากจนขึ้นแค่นั้นแต่พวกเขาทำงานหนักตลอดทั้งวัน และปัจจุบันหลายคนได้กลายเป็นคนมั่งมี
และถึงขนาดอู้ฟู่เลยด้วยซ้ำ

5 ผู้ที่ล่าสมบัติในฤดูแล้งก็เป็นบุตรชายที่ฉลาด แต่ผู้หลับใหลในฤดูเกี่ยวก็เป็นบุตรชายที่นำ
ความอับอายมา ในรูปแบบที่คล้ายคลึงกับหลักการที่ถูกกล่าวถึงไปแล้วข้างบน คนที่ขยันขันแข็ง
ในการเก็บล่าสมบัติผลของตนและตั้งใจไถหว่านมันก็เป็นคนมีปัญญา เขาก็มีพืชผลอันดีเมื่อถึง
ฤดูเก็บเกี่ยว อย่างไรก็ตาม คนที่เกียจคร้านก็แอบงีบเมื่อใดก็ตามที่เขาทำได้ กระทั่งในฤดูเก็บ
เกี่ยว เขาไม่เพียงจะอับอายขายหน้าเท่านั้น แต่จะยากจนขึ้นแค่นั้นอีกด้วย

สภ 10:6-7 **พระพรอยู่บนศีรษะของคนชอบธรรม แต่ความทารุณท่วมปาก**

คนชั่วร้าย คำที่แปลว่า **คนชอบธรรม (เซคดียัค)** เป็นคำฮีบรูที่มีความหมายว่า ‘ที่ชอบธรรม’
ใจความหลักที่ถูกกล่าวซ้ำในพระวจนะของพระเจ้าตลอดทั้งเล่มก็คือว่า พระเจ้าทรงอวยพรผู้
ชอบธรรม นอกจากนี้ ข้อดีต่างๆตามธรรมชาติก็มีมาจากการดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมเช่นเดียวกัน

พวกมันทวีคูณขึ้น ในทางกลับกัน คนชั่ว (คนโง่ที่อยู่ติชธรรม) ก็ต้องประสบกับความรุนแรง คนชั่วปกติแล้วก็มักเป็นคนปากเสีย บ่อยครั้งที่น่าชักนำให้เกิดความรุนแรง ดู สุภายิต 18:6

ความคิดที่เชื่อมโยงกันตามมา 7 การระลึกถึงคนชอบธรรมเป็นพระพร แต่ชื่อเสียงของคนชั่วร้ายจะเน่าเสีย บรรดาผู้ชอบธรรมก็เป็นที่ยึดจำไว้ยาวนาน ชีวิตที่ชอบธรรมของพวกเขายังคงเป็นพระพรสำหรับลูกหลานอยู่ต่อไป ลองดูบุคคลผู้ยิ่งใหญ่เหล่านั้นของพระเจ้าทั่วพระคัมภีร์ที่ยังเป็นพระพรอย่างหนึ่ง โดยแบบอย่างอันชอบธรรมของพวกเขามาจนทุกวันนี้ดูก็ได้ ที่ตรงข้ามอย่างสิ้นเชิงคือ ประวัติของคนชั่ว ความทรงจำเกี่ยวกับพวกเขาก็ همین โฉ่ ไม่มีใครตั้งชื่อลูกชายของตนว่ายูดาส หรือปอนทิวส หรือคาอิน ความทรงจำเกี่ยวกับคนเหล่านี้ส่งกลิ่นเหม็นจนทุกวันนี้ ความตรงข้ามกันอย่างสิ้นเชิงระหว่างพระพรต่างๆของความชอบธรรมและคำสาปแช่งของความชั่วช้าก็ปรากฏชัดเจน

สภ 10:8-11 ใจความหลักเกี่ยวกับปัญญาของความชอบธรรมและความโง่เขลาของความบาปดำเนินต่อไป **ผู้ที่มิใช่ประกอบด้วยปัญญาจะยอมรับปัญญา แต่คนที่พูดโง่จะล้มลง** คนมีปัญญาจะยอมรับคำสั่งต่างๆ นี้ออกเป็นนัยว่าคนโง่จะไม่ยอม ยิ่งกว่านั้น คนโง่จะบ่นกระปอดกระแปดเมื่อได้รับคำสั่ง คำที่แปลว่า พุด (ซาฟาห์) มีความหมายตรงตัวว่า ริมฝีปากของคน ความคิดก็คือว่า คนโง่ชอบ ‘พุดมาก’ และปากของพวกเขาจะนำความเดือดร้อนมาสู่พวกเขา คำที่แปลว่า จะล้มลง (ลาบัท) จริงๆแล้วมีความหมายว่า ‘ถูกโค่นลง’ คนโง่ที่เถียงกลับเวลาได้รับคำสั่งก็จะลงเอยด้วยการถูกโยนออกไป (จากงานที่ทำหรือแย่งชิงกว่านั้น)

9 ผู้ใดที่ดำเนินในความเที่ยงธรรมก็ดำเนินอย่างมั่นคงดี แต่ผู้ที่ทำทางของตนให้ชั่วก็จะปรากฏแจ้งแก่คนอื่น การดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมก่อให้เกิดการดำเนินชีวิตที่มั่นคงปลอดภัย การดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมจะป้องกันเราไว้จากความยุ่งยากมากมาย มันก่อให้เกิดความมั่นคงของชีวิต นี้ออกเป็นนัยว่าคนโง่ที่อัสติ์เผชิญกับความไม่มั่นคงทั้งชีวิต นอกจากนี้ การปฏิบัติต่างๆที่คัดโกงสุดท้ายแล้วจะปรากฏ (คำที่แปลว่า ทำ...ให้ชั่ว (ฮาคซ์) จริงๆแล้วหมายถึง ความคัดโกงใน

ความหมายแบบที่ผิดศีลธรรมในปัจจุบัน) ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า การปฏิบัติต่างๆที่ชอบธรรมก่อให้เกิดความมั่นคงของชีวิต การปฏิบัติต่างๆที่คดโกงก่อให้เกิดสิ่งที่ตรงกันข้าม

10 ผู้ที่ขยิบตาก็ก่อความเศร้าโศก แต่คนที่พูดโง่ๆจะล้มลง ความคิดตรงนี้ก็ถือว่า ผู้ที่ขยิบตาให้ผู้อื่นอย่างไม่ซื่อตรง โดยส่งสัญญาณให้ทำเรื่องเลวทรามก็จะก่อความเศร้าโศก (หากไม่ใช่แค่ตนเอง ก็แก่เหยื่อของแผนการชั่วของพวกเขา) อีกครั้งที่คนโง่ที่ปากมากถูกบรรยายลักษณะ ดูความเห็นสำหรับข้อ 8 นี้บอกเป็นนัยว่าคนเหล่านั้นที่ไม่ซื่อตรง (ที่ขยิบตาเพื่อส่งสัญญาณให้ทำบาป) ยังเป็นคนที่พูดจาอวดดีด้วย พวกมันไปด้วยกัน

ในทางกลับกัน **11 ปากของคนชอบธรรมเป็นบ่อน้ำแห่งชีวิต แต่ความทารุณท่วมปากคนชั่วร้าย** ปากของคนที่ชอบธรรมอย่างแท้จริงก็ยุติธรรม เปี่ยมด้วยความกรุณา มีปัญญาและกล่าวสั้นๆคือ ประเสริฐ เหมือนน้ำเย็นจากบ่อ ความเห็นของคนชอบธรรมก็ทำให้ชื่นใจเช่นเดียวกัน นี้บอกเป็นนัยว่าปากของคนชั่วทำสิ่งที่ตรงกันข้าม วลีหลังถูกกล่าวซ้ำอีกครั้ง ดูความเห็นสำหรับข้อ 6 ของบทนี้ได้

สภ 10:12 ความเกลียดชังเร้าให้เกิดความวิวาท แต่ความรักครอบงำบรรดาความผิดบาปเสีย ความเกลียดชังก่อให้เกิดความขัดแย้งไม่ว่าจะระหว่างบุคคลหรือระหว่างประชาชาติ ตรงกันข้าม ความรักจะสู้ทนความบาปทั้งปวง เมื่อเรารักใครสักคนอย่างแท้จริง เราจะมองข้ามความผิดพลาดต่างๆของเขาไปเสีย เราจะยอมยกโทษให้เขา เราจะมีแนวโน้มที่จะแสดงความเมตตาต่อเขา ดู 1 โครินธ์ 13:7 และ 1 เปโตร 4:8 รวมถึงโรม 13:8, 10 ด้วย

สภ 10:13-14 ใจความหลักอีกเรื่องกำลังจะตามมาแล้วและบัดนี้ก็ถูกพัฒนาอย่างเต็มที่มากยิ่งขึ้น นั่นคือเรื่องของลิ้น ไม่ว่าจะในทางที่ดีหรือไม่ดี ที่ริมฝีปากของผู้ที่มีความเข้าใจจะพบปัญญา แต่ไม่เรียวก้เหมาะสำหรับหลังของผู้ที่ขาดความเข้าใจ เมื่อผู้ใดเข้าใจปัญหาหนึ่งๆ เขาก็สามารถทำการตัดสินใจแบบมีปัญญาได้ ดังนั้น ปัญญาย่อมออกมาจากปากของผู้ที่มีความเข้าใจที่ดี (หลักการแบบที่กว้างกว่าก็คือว่า ปัญญาเกิดมาจากความเข้าใจ อย่างแรกตามมา

จากอย่างหลัง) ในทางกลับกัน ผู้ที่ขาดความเข้าใจ (และดังนั้นจึงขาดปัญญาด้วย) จะประสบกับความยุ่งยาก ภาพเปรียบเทียบคือการถูกตีสอนเพราะคำพูดหรือการกระทำที่โง่ๆ

ในรูปแบบที่เกี่ยวข้องกัน 14 **ปราชญ์ก็ล่าสมความรู้ไว้** แต่ปากของคนโง่ นำความพินาศมาใกล้ ความคิดตรงนี้ก็เรียบง่าย คนมีปัญญาก็หุบปากของตนเสีย คนโง่ไม่ทำแบบนั้น แม้ว่าเราอาจรู้คำตอบ บางครั้งมันก็ดีไปกว่าที่จะไม่พูดอะไร คนโง่เปิดปากของตนและพละมไปเรื่อยจนมันส่งผลร้ายต่อตัวพวกเขาเอง ปากที่พูดมากย่อมนำไปสู่ความยุ่งยาก

สภย 10:15 **ทรัพย์ศฤงคารของคนมั่งคั่งคือเมืองเข้มแข็งของเขา แต่ความยากจนของคนจนคือความพินาศของเขา** คนมั่งมีถือว่าความมั่งคั่งของตนเป็นเครื่องป้องกันตัวเอง ในทางกลับกัน ความพินาศของคนยากจนก็เป็นความหวาดกลัวต่อพวกเขา นี่บอกเป็นนัยว่าแม้ว่าคนมั่งมีอาจมองว่าความมั่งคั่งของตนเป็นเกราะป้องกันชั้นดี จริงๆแล้วมันก็ไม่ใช่ความมั่นใจในความมั่งคั่งของพวกเขาอาจลงเอยเป็นความยากจนก็ได้

สภย 10:16 **ผลงานของคนชอบธรรมนำไปถึงชีวิต แต่ผลของคนชั่วร้ายนำไปถึงบาป** การงานที่ขยันขันแข็งของคนชอบธรรมย่อมนำไปสู่ชีวิต (นั่นคือ ความเจริญรุ่งเรือง) จริงๆ ในทางกลับกัน ผล (ผลที่เกิดตามธรรมชาติ) ของคนอธรรมก็นำไปสู่ความบาปและตามความหมายโดยนัยแล้วก็คือ ความตายหรืออย่างน้อยก็ความยากจน

สภย 10:17 **เขาผู้รักษาคำสั่งสอนก็อยู่ในวิถีแห่งชีวิต แต่เขาผู้ปฏิเสธคำเตือนสติก็หลงเงินไป** อีกครั้งที่ปัญญาของการยอมรับคำว่าการกล่าวหรือคำวิจารณ์ถูกกล่าวถึงตรงนี้ ความคิดตรงนี้สอดคล้องกับความคิดของสุภาษิต 9:8-9 และ 10:8 ในทางกลับกัน คนโง่ปฏิเสธคำตักเตือนและหลงทำผิดเพราะเหตุนี้ บททดสอบง่ายๆว่าเราเป็นคนมีปัญญาหรือคนโง่ก็คือว่า เรามีปฏิกิริยาอย่างไรเมื่อถูกวิพากษ์วิจารณ์ ถูกว่ากล่าวตักเตือน หรือถูกตำหนิ คนมีปัญญาจะยอมรับมัน คนโง่จะฉุนเฉียว การยอมรับคำสั่งสอนและคำว่าการกล่าวเป็นวิธีหนึ่งนำไปสู่ชีวิต

สภย 10:18-21 **ภาพเปรียบสิ่งที่ตรงกันข้ามอีกชุดหนึ่งระหว่างปากของคนชอบธรรมและคนโง่ถูกนำเสนอ เขาผู้ปิดบังความเกลียดชังด้วยริมฝีปากมูสา และเขาผู้ออกปากใส่**

ร้ายเป็นคนโง่ ความคิดแรกเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเสแสร้งของคนๆหนึ่งที่แสร้งทำเป็นเพื่อนแต่จริงๆไม่ใช่ ตัวอย่างในพระคัมภีร์ก็เช่น อับซาโลมที่แสร้งทำเป็นเพื่อนกับอัมโนน โยอาบกับอามาสา ชาวเมืองอานาโททกับเยเรมีย์ และยูดาสกับพระคริสต์ การโกหกเพื่อปิดบังเจตนาที่แท้จริงเป็นการกระทำที่โง่เขลาและชั่วร้าย นอกจากนี้ มีแต่คนโง่เท่านั้นที่จะใส่ร้ายคนอื่น เรื่องที่สำคัญกว่าก็คือ การควบคุมลึ้นอย่างชอบธรรม การเป็นคนตรงไปตรงมาและพูดความจริงก็ดีกว่าการหลอกลวง มันเป็นเรื่องโง่เขลาที่จะใส่ร้ายผู้อื่น

19 การพูดมากก็จะไม่ขาดความผิดพลาด แต่เขาผู้ยับยั้งริมฝีปากของตนเป็นผู้ที่ฉลาด พร้อมกับคำแนะนำที่คงอยู่ชั่วนิรันดร์ มีปัญหาใหญ่ยิ่งในการหุบปากของเราไว้ ยิ่งเราพูดมากเท่าไร ความบาปก็ยิ่งจะตามมามากขึ้นเท่านั้น ตรงกันข้าม มีปัญหาใหญ่ยิ่งในการพูดแต่น้อยบ่อยครั้งขนาดไหนที่การสนทนาเรื่อยเปื่อยเปลี่ยนเป็นการซุบซิบนินทาเกี่ยวกับผู้อื่นและเสื่อมถอยลงจนกลายเป็นการใส่ร้ายผู้อื่น แน่ทีเดียว ยิ่งพูดน้อยก็ยิ่งดี

20 ลิ้นของคนชอบธรรมก็เหมือนเงินเนื้อบริสุทธิ์ ความคิดของคนชั่วร้ายมีค่าแต่น้อย คนชอบธรรมใช้ลิ้นของตนอย่างเฉลียวฉลาด มันมีค่ามากๆ นี่บอกเป็นนัยว่าคนโง่ทำสิ่งที่ตรงกันข้าม ฝ่ายหลังไม่มีความเฉลียวฉลาดและสิ่งที่เขากล่าวออกมาบ่อยครั้งก็ไร้ค่า สังเกตการเปลี่ยนแปลงแบบแยกแยะระหว่างลิ้นของคนชอบธรรมและใจของคนชั่วร้าย ในแต่ละกรณี สิ่งที่ออกมาจากปากก็มีต้นกำเนิดมาจากในใจ เหตุฉะนั้น ความไร้ค่าที่อยู่ในใจของคนชั่วก็หาทางออกผ่านทางลิ้น

21 ริมฝีปากของคนชอบธรรมเลี้ยงคนเป็นอันมาก แต่คนโง่ตายเพราะขาดสติปัญญา ยิ่งกว่านั้น ความเห็นของคนชอบธรรมสามารถเกิดผลมากมายได้และเสริมสร้างขณะที่การพูดเหลวไหลของคนโง่ก็ว่างเปล่าและมักมีผลทำลาย นี่บอกเป็นนัยถึงปัญญาของคนชอบธรรมและการขาดปัญญาในตัวของคนโง่ ชีวิตของฝ่ายหลังถูกทำให้สั้นลงเพราะการขาดปัญญาของพวกเขา

สภ 10:22 พระพรของพระเยโฮวาห์กระทำให้มั่งคั่ง และพระองค์มิได้แถมความโศกเศร้าไว้ด้วย เมื่อพระเจ้าทรงใช้พระพรของพระองค์มา มันก็นำไปสู่ความเจริญ

แน่นอนว่านั่นเป็นจริงในฝ่ายวิญญาณและกินความรวมถึงความมั่งคั่งฝ่ายร่างกายด้วย นอกจากนี้เมื่อพระเจ้าทรงอวยพร ก็ไม่มีความยุ่งยากตามมาด้วย มันทึทั้งหมด ดังนั้น เมื่อผู้ใดเอาตัวเองเข้าไปอยู่ในที่แห่งพระพรของพระเจ้า เขาก็จะถูกทำให้เจริญขึ้นอย่างมากในทุกด้านของชีวิตเขา พระพรของพระเจ้าก็อุดมบริบูรณ์อย่างแท้จริง

สภ 10:23 คนโง่กระทำความผิดเหมือนการเล่นสนุก แต่คนที่มีความเข้าใจ
กอบด้วยปัญญา คนโง่คิดว่ามัน ‘เจ๋ง’ ที่จะทำความผิด คำที่แปลเช่นนั้น (*ซิมมาร์ห์*) แม้ว่าหมายถึงความชั่วในแง่ต่างๆ ไปก็มีความหมายเจาะจงมากกว่าว่าความชั่วช้าลามกหรือความบาปในเรื่องเพศ นี่บอกเป็นนัยว่า คนมีปัญญาจะเกลียดชังเรื่องพรรค์นี้ อีกครั้งที่ความคิดตรงนี้ก็ถือว่าเป็นปัญญา ออกมาจากความเข้าใจ เมื่อผู้ใดมีความเข้าใจ การตัดสินใจหรือคำพูดต่างๆ ที่มีปัญญาก็ตามมา

สภ 10:24-25 สิ่งใดที่คนชั่วร้ายคิดกลัว มันจะมาถึงเขา แต่สิ่งใดที่คนชอบธรรม
ปรารถนาจะทรงประสาทให้ สิ่งใดที่คนชั่วกลัวสุดท้ายแล้วจะบังเกิดแก่เขา ตรงกันข้าม สิ่งใดที่คนชอบธรรมปรารถนาสุดท้ายแล้วจะกลายเป็นจริง ช่างเป็นความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง! ความชั่วเป็นเรื่องโง่เขลาและความชอบธรรมมีปัญญา

25 ลมหมุนผ่านไปฉับไฉน คนชั่วก็ไม่มีอีกฉับนั้น แต่คนชอบธรรมเป็นรากฐานที่อยู่เป็นนิรันดร์ ลมหมุนผ่านมาแล้วก็ผ่านไป คนชั่วก็เป็นเช่นนั้น พวกเขาอยู่ที่นี้เป็นเวลาสั้นๆ จากนั้นก็ตื้นขึ้นในนรก ตรงกันข้าม คนเหล่านั้นที่ชอบธรรมอย่างแท้จริงก็แข็งแกร่ง มันคงและดำรงอยู่เป็นนิรันดร์ พวกเขาตื้นขึ้นในสวรรค์ (เมื่อสวมความชอบธรรมของพระคริสต์คู่เสื้อฟ้า) การดำเนินชีวิตที่บาปหนำนำไปสู่ความไม่มั่นคงของชีวิตและอายุสั้น การดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมทำให้ตัวมันเองได้รับความมั่นคงและบำเหน็จที่คงอยู่ชั่วนิรันดร์

สภ 10:26 อย่างนำสัมผัสกับพื้น และคว้นกับตาเป็นฉับไฉน คนเกียจคร้านกับผู้ที่ใช้เขาก็เป็นฉับนั้น คำที่แปลว่า คนเกียจคร้าน (*อัทเชล*) หมายถึงคนที่ขี้เกียจและไม่มีความรับผิดชอบ ผู้ได้บังคับบัญชาเช่นนั้นก็เป็นที่น่าเหนื่อยหน่ายและไม่เป็นที่ชอบใจต่อนายของตน มีการ

บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าคนแบบนั้นจะไม่มีวันก้าวหน้าหรือได้รับการเลื่อนขั้น เขาจะถูกจำกัดให้อยู่ในตำแหน่งที่ต่ำต้อยไปตลอดชีวิต ดู 10:5 ด้วย

สภ 10:27-32 การประยุกต์ใช้หลายแบบของความแตกต่างระหว่างคนชอบธรรมและคนชั่วถูกบรรยายลักษณะ ความยำเกรงพระเยโฮวาห์นั้นยืดชีวิตให้ยาวไป แต่ปีเดือนของคนชั่วร้ายนั้นจะสั้นเข้า คนชอบธรรมที่ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าจะพบชีวิตที่ยืนยาว คนชั่วที่ใช้ชีวิตในความบาปจะพบว่าชีวิตของตนถูกทำให้สั้นลง เรื่องนี้ยังเป็นจริงจนทุกวันนี้ไม่ว่าชีวิตของคนๆหนึ่งถูกทำให้สั้นลงโดยอุบัติเหตุต่างๆหรือความรุนแรงที่เกิดขึ้นเพราะความบาปหรือโดยโรคร้ายไข้เจ็บที่เกิดจากนิสัยบาปทั้งหลาย โดยความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า คนก็ไปให้พ้นจากความชั่วร้าย พวกเขาจึงอายุยืนกว่า

28 ความหวังของคนชอบธรรมจะจบลงในความยินดี แต่ความมั่งหวังของคนชั่วร้ายก็จะสูญเปล่า คนเหล่านั้นที่ดำเนินชีวิตอย่างชอบธรรมก็ตั้งตาคอยความสุขได้ นี่บอกเป็นนัยว่าคนเหล่านั้นที่ดำเนินชีวิตอย่างชั่วร้ายไม่สามารถตั้งตาคอยความสุขได้ ยิ่งกว่านั้น ความหวังของคนชั่วจะไม่สำเร็จ แน่ทีเดียว การดำเนินชีวิตที่ชั่วร้ายและบาปหนาจ่ายเงินปันผลที่เลวร้าย อาจมีความสนุกสนานหรือความเพลิดเพลินเพียงชั่วครู่ชั่วยาม แต่ผลลัพธ์ที่ตามมาในระยะยาวนั้นก็เลวร้าย

29 มรรคาของพระเยโฮวาห์ทรงเป็นกำลังแก่ผู้เที่ยงธรรม แต่ผู้กระทำความชั่วช้าจะถูกทำลาย สิ่งต่างๆของพระเจ้าให้กำลังกายและกำลังใจแก่ผู้เที่ยงธรรมเพื่อที่จะดำเนินต่อไปในนั้นได้ คนเหล่านั้นที่ดำเนินชีวิตอยู่ในโลกก็ไม่ค่อยสนใจ นอกจากนี้ ไม่ช้าก็เร็วฝ่ายหลังจะประสบกับความพินาศ หากไม่ใช่ในชีวิตนี้ก็เป็นชีวิตหน้าอย่างแน่นอน

30 ผู้ชอบธรรมจะไม่ถูกกำจัดเลย แต่คนชั่วร้ายจะไม่ได้อยู่ในแผ่นดิน คนเหล่านั้นที่ดำเนินชีวิตตามแบบพระเจ้าอย่างชอบธรรมในชีวิตนี้อาจดูเหมือนเป็นพวกที่ตกเป็นเบี้ยล่าง แต่พวกเขาจะคงอยู่ต่อไปในระยะยาว คนชอบธรรมจะได้รับแผ่นดินโลกนี้เป็นมรดกในยุคพันปี

และราชอาณาจักรนิรันดร์ที่จะตามมานั้น คนอธรรมและคนชั่วจะไม่ได้รับการอวยพรเช่นนั้น พวกเขาอาจดูเหมือนเป็นฝ่ายได้เปรียบในขณะนี้ แต่เวลาของพวกเขาที่เหลืออยู่ไม่มาก

31 ปากของคนชอบธรรมนำปัญญาออกมา แต่ลิ้นของคนตลบตะแลงจะถูกตัดออก อีกครั้งที่ความเกี่ยวข้องโดยตรงระหว่างความชอบธรรมและปัญญาถูกพบ คนชอบธรรมจะพูดอย่างมีปัญญา นี่บอกเป็นนัยว่าคนชั่วไม่ทำเช่นนั้น ยิ่งกว่านั้น ปากที่พูดจาอวดดี (นั่นคือ ลิ้นตลบตะแลง) จะประสบกับผลที่ตามมาอันร้ายกาจ ลิ้นที่อวดดีไม่เป็นพรแก่ผู้ใด

32 ริมฝีปากของคนชอบธรรมรู้ว่าอะไรเหมาะสม แต่ปากของคนชั่วร้ายรู้ว่าสิ่งใดตลบตะแลง บทนี้ปิดท้ายด้วยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปากของคนชอบธรรมและปากของคนชั่ว คนชอบธรรมรู้ว่าอะไรเหมาะสมและพูดตามนั้น ตรงกันข้าม คนชั่วและคนโง่เขลาพูดอย่างตลบตะแลง คนชอบธรรมก็ระมัดระวังและเฉลียวฉลาดในการใช้ปากของตน คนโง่ไม่เป็นเช่นนั้น

ภาพรวมของสุภาษิต 11: การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความชอบธรรมและความบาปดำเนินต่อไป อีกครั้งที่ประเด็นก็คือว่าความชอบธรรมมีปัญญาและความบาปโง่

สภ 11:1 **ตราฐเทียบมเท็จนั้นเป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ แต่ลูกค่อมเที่ยงตรงเป็นความปิติยินดีของพระองค์** *ตราฐ* คือ ตราซึ่งที่ใช้คานทรงตัวซึ่งในอดีตเป็นวิธีพื้นๆอย่างหนึ่งในการชั่งสินค้าโภคภัณฑ์ต่างๆในตลาด เรื่องที่ถูกกล่าวถึงก็คือ ความเชื่อตรง พ่อค้าที่ขี้โกงอาจปรับแต่งตราซึ่งของตนเพื่อโกงลูกค้าโดยปลอมแปลงลูกค่อมที่ใช้ในการชั่งน้ำหนักสินค้าที่ถูกขาย ความจริงที่สำคัญกว่าก็คือว่า ความไม่เชื่อตรงเป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนต่อองค์พระผู้เป็นเจ้า แต่ความเชื่อตรงเป็นความปิติยินดีของพระองค์

สภ 11:2 **เมื่อความเย่อหยิ่งมาถึง ความอับอายก็มาด้วย แต่ปัญญาอยู่กับคนใจถ่อม** *ความเย่อหยิ่งแสดงตัวของมันออกมาในหลายวิธี ความคือร้อน ความโอหัง ความอวดดี*

และการคิดว่าตัวชอบธรรมล้วนเกิดจากความเยอหยิ่ง และความเยอหยิ่งก็ก่อให้เกิดความยุ่งยาก นานัปการ มันนำไปสู่ความอับอาย ความอับยศอดสู ความเสื่อมเกียรติ และความน่ารังเกียจ ตรงกันข้าม มีปัญญาใหญ่ยิ่งในความถ่อมใจ คำที่แปลว่า **ใจถ่อม (ซานา)** จริงๆแล้วหมายถึง คนที่ถ่อมใจหรือสงบเสงี่ยมเจียมตัว ดังนั้น คำกล่าวต่ำกว่าจริงปกติแล้วก็มีพลังมากกว่าคำกล่าวเกินจริง

สภ 11:3 **ความซื่อสัตย์ของคนที่ยิ่งธรรมย่อมนำเขา แต่ความคดโกงของ**
คนละเมียดย่อมทำลายเขา ความคิดตรงนี้วกกลับไปที่หลักการเรื่องความซื่อตรงอีกครั้ง ที่แฝงอยู่ในคำที่แปลว่า **ความซื่อสัตย์ (ทุมมาห์)** คือ ความหมายที่เป็นความซื่อตรงและการพูดความจริง สิ่งเหล่านี้กลายเป็นหลักการชี้นำสำหรับผู้ที่มีอุปนิสัยยิ่งธรรม ในทางกลับกัน ความคดโกงของคนเหล่านั้นที่มักทรยศหักหลังในการกระทำของตนสุดท้ายแล้วจะสะท้อนกลับมาหาตนเอง สุดท้ายแล้วมันจะนำไปสู่ความพินาศเสื่อมสูญ ความบาปมีวิธีในการไล่ตามทัน ไม่ช้าก็เร็ว แต่มันก็ไล่ตามทันเสมอ

สภ 11:4 **ความคิดนี้ดูเหมือนจะต่อมาจากข้อที่แล้ว ความมั่งคั่งไม่อำนาจ**
กำไรในวันทรงพระพิโรธ แต่ความชอบธรรมช่วยให้พ้นความมรณา เมื่อความเสื่อมทรามถูกพบเจอ ปกติแล้วมันก็นำไปสู่ความโกรธอันคุร้าย ความมั่งคั่งในวันนั้นจะไม่ทำให้ความโกรธเช่นนั้นสงบลงได้ อย่างไรก็ตาม การดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมเป็นเครื่องป้องกันอันยอดเยี่ยมจากการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร

สภ 11:5-6 **ความชอบธรรมของคนที่ได้รับคำนิยามรักษาทางของเขาให้ตรง**
แต่คนชั่วร้ายจะล้มลงด้วยความชั่วร้ายของเขาเอง คำที่แปลว่า **รับคำนิยาม (ทามิยัม)** ในความหมายขั้นพื้นฐานที่สุดของมันก็คือ ‘ครบถ้วน’ หรือ ‘สมบูรณ์’ นี้ไม่ได้หมายถึงความสมบูรณ์แบบที่ไม่มีบาปเลย แต่ความหมายก็คือการอุทิศตัวหมดทั้งตัวหรือถวายหมดทั้งใจแด่พระเจ้า ที่บอกเป็นนัยก็คือ ความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างการอุทิศตัวแด่พระเจ้าและการเป็นคนที่ยิ่งธรรมในชีวิต ดังนั้น อุปนิสัยที่ยิ่งธรรมของคนที่ถูกอุทิศตัวก็จะให้การชี้นำในชีวิต ในทางกลับกัน คนชั่ว

(คนที่ปฏิบัติกับพระเจ้าหรือพอใจที่จะดำเนินชีวิตในความบาป) ก็จะล้มลงเพราะความบาป
ของตัวเอง ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า ความชอบธรรมและการอุทิศชีวิตนำไปสู่การชี้ทางและ
ความมั่นคงในชีวิตขณะที่คนอธรรมและการดำเนินชีวิตที่บาปหนานำไปสู่ความเดือดร้อนร้าย
แรง

6 ความชอบธรรมของคนเที่ยงธรรมย่อมช่วยเขาให้พ้น คำสองคำถูกใช้เพื่อหมายถึง
ความชอบธรรมตรงนี้ คำแรกคือ **ความชอบธรรม** แปลมาจากคำฮีบรู *เซดาคาห์* ซึ่งหมายถึงความ
ชอบธรรมในฐานะหลักการหนึ่ง คำที่สอง **เที่ยงธรรม** แปลมาจากคำฮีบรู *ยาซาร์* ซึ่งหมายถึง
ความชอบธรรมในทางปฏิบัติ ดังนั้น ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า **หลักการ**แห่งความชอบธรรม
จะนำไปสู่**การปฏิบัติ** คือ การทำสิ่งที่ถูกต้อง นอกจากนี้ นี่เป็นสาระสำคัญของอุปนิสัยของ
คริสเตียนซึ่งช่วยให้พ้นจากความยุ่งยากทุกรูปแบบ ความชอบธรรมเป็นโล่ป้องกันอันยิ่งใหญ่
จากความยุ่งยาก

อย่างไรก็ตาม **คนละเมิดจะถูกเราะคะของเขาจับเป็นเชลย** คำที่แปลว่า **คนละเมิด** (*บาคัด*)
มีความหมายว่า ‘การทรยศหักหลัง’ หรือ ‘ความไม่ซื่อตรง’ คำที่แปลว่า **เราะคะ** (*ฮัฟวาค์*) ใน
บริบทนี้มีความหมายว่า ‘การประทุษร้าย’ หรือ ‘ความชั่ว’ ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า คนเหล่านี้
นั้นที่ไม่ซื่อตรงหรือประพฤติทรยศจะติดกับดักของตัวเอง ความบาปมีวิธีอันร้ายกาจในการ
สนองคืนผู้กระทำ มันมีแนวโน้มที่จะทำร้ายผู้ที่กระทำความบาปนั้นๆ ไม่ช้าก็เร็ว

สดย 11:7 **เมื่อคนชั่วร้ายตาย ความหวังของเขาจะพินาศ และความมุ่งหวัง**
ของคนอธรรมก็สูญเปล่า แม้จะน่าเศร้าแต่มันก็เป็นความจริง เมื่อคนอธรรมตายไป ความหวัง
ทั้งหมดของเขาก็ตายไปด้วย แม้มิได้ระบุไว้ก็ตาม เมื่อคนที่ดำเนินตามแบบพระเจ้าตาย อนาคต
อันเปี่ยมด้วยสง่าราศีก็นอนอยู่เบื้องหน้าพร้อมกับความหวังอันยิ่งใหญ่ สำหรับคนอธรรม
ความหวังทั้งหมดก็มีอยู่ในชีวิตนี้ สำหรับคริสเตียนคนใดที่บังเกิดใหม่แล้ว และดำเนินชีวิตเพื่อ
องค์พระผู้เป็นเจ้า ความหวังของเราก็นอนอยู่เบื้องหน้า สำหรับคนอธรรม ชีวิตนี้คือทั้งหมดที่

เขามี สำหรับประชาชนของพระเจ้า ชีวิตนี้เป็นเพียงหินขึ้นบันไดที่นำไปสู่ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ที่สุดใน
นิรันดร์กาลที่รอคอยอยู่เบื้องหน้า

สภ 11:8 **คนชอบธรรมรับการช่วยเหลือให้พ้นความลำบาก และคนชั่วร้าย**
เข้าไปแทนที่ ความคิดตรงนี้มีลักษณะค่อนข้างคลุมเครือ แต่มีความหมายดังนี้ นั่นคือ ความชอบ
ธรรมขจัดและขัดขวางความยุ่งยากมากมาย อย่างไรก็ตาม ความยุ่งยากคอยติดตามคนชั่ว ภาพ
ประกอบของเรื่องนี้อาจถูกเห็นในเรื่องของโมรเดคัยและฮามาน หรือดาเนียลเมื่อเปรียบเทียบกับคน
เหล่านั้นที่กล่าวหาเขาเป็นความเท็จ การวางกับดักไว้มีวิธีที่ร้ายกาจในการทำให้คนที่วางกับดัก
นั้นไว้ติดกับเสียด

สภ 11:9 **คนหน้าซื่อใจคดทำลายเพื่อนบ้านของเขาด้วยปาก แต่คนชอบ**
ธรรมจะได้รับการช่วยให้พ้นด้วยอาศัยความรู้ คำที่แปลว่า **คนหน้าซื่อใจคด (ซานฟ)** มีความ
หมายได้ดั่งว่า คนที่ไม่มีพระเจ้า หยาบคายและไม่เคร่งศาสนา ลึนคนเรานี้สามารถสร้างความ
เสียหายได้มากขนาดไหน แน่แน่นอนว่ามันสามารถทำลายชื่อเสียงของผู้อื่นได้เลย คำตรงนี้ที่แปล
ว่า**ความรู้ (ดาอธ)** มีความหมายได้ดั่งว่า การรู้จักแยกแยะและความเข้าใจ ความรู้นำไปสู่ความ
เข้าใจซึ่งนำไปสู่ปัญญา อีกครั้งที่หลักการที่กว้างใหญ่กว่าก็คือว่า ปัญญาเป็นโลอันยอดเยี่ยมที่
ป้องกันจากความยุ่งยากสำหรับคนชอบธรรม อย่างแรกตามหลังอย่างหลัง กระนั้น ความชอบ
ธรรมก็นำไปสู่ปัญญา สองสิ่งนี้มีความสัมพันธ์กันในแบบอาศัยอยู่ร่วมกันและพึ่งพากัน

สภ 11:10-11 **เมื่อคนชอบธรรมอยู่เย็นเป็นสุข บ้านเมืองก็เปรมปรีดี และเมื่อคน**
ชั่วร้ายพินาศ ก็มีเสียงโห่ร้อง แม้ว่าใจมนุษย์ถูกความบาปปิดเบือนไปแล้วก็ตาม กระทั่งในหมู่
ชาวโลกก็ยังมีความรู้สึกที่อยู่ภายในเรื่องความยุติธรรมอยู่ เมื่อคนเหล่านั้นที่ไร้ความผิดและชอบ
ธรรมมีชัยในการพิพากษา ก็มีความชื่นชมยินดีกันทั่วไป และเมื่อคนเหล่านั้นที่เห็นได้ชัดว่ามี
ความผิดในเรื่องอาชญากรรมต่างๆถูกพิพากษา ผู้คนก็โห่ร้องยินดี

11 โดยพรของคนเที่ยงธรรม บ้านเมืองก็เป็นที่ยกย่อง แต่ว่ามันคว่ำลงโดยปากของคน
ชั่วร้าย พระเจ้าทรงอวยพรความเที่ยงธรรม และพระพรนั้นก็ขยายวงไปถึงชุมชนที่คนชอบธรรม

นั่นอาศัยอยู่ด้วย พระเจ้าเกือบไว้ชีวิตชาวเมืองโสโดมเพราะความชอบธรรมที่พอมืออยู่ข้างของ โลก ลาบานได้รับพรเพราะเหตุยาโคบ อย่างไรก็ตาม ในทางกลับกัน ลีนปล่อยให้สามารถนำมา ซึ่งความยุ่งยากร้ายแรงได้ ในช่วงเวลาแห่งสงคราม ลีนที่พูดพล่อยๆ ได้ให้ข้อมูลสำคัญแก่สายลับ ของฝ่ายศัตรู ปากที่พูดจาอวดดีได้นำการคืนสนองมาสู่คนมากมาย เช่นในข้อ 9 ลีนที่พูดจา พล่อยๆ ปกติแล้วก็ถูกเชื่อมโยงกับความชั่วร้าย

สภ 11:12-13 **บุคคลที่ขาดสติปัญญายอมเหยียดเพื่อนบ้านของตน คนเหล่านั้น** ที่เที่ยวเหยียดผู้อื่นหรือมีทัศนคติที่เต็มไปด้วยการดูหมิ่นก็ขาดปัญญา คำที่แปลตรงนี้ว่า **ปัญญา (เลบ)** เป็นคำฮีบรูที่มีความหมายว่า 'ใจ' ความคิดที่ว่านี่ก็คือ คนที่ไม่มีใจก็เหยียดหยามผู้อื่น นี้ บอกเป็นนัยถึงคนโง่ นอกจากนี้ บริบทที่ต่อเนื่องก็บอกเป็นนัยว่าคนๆ นี้พูดมาก ตรงกันข้ามคนที่ มีความเข้าใจก็ยังนั่งอยู่ อีกครั้งที่ปัญญาที่ถูกบอกเป็นนัยของการหุบปากของตนก็ปรากฏชัดเจน มันสะท้อนให้เห็นถึงผู้ที่มีปัญญา

ในแบบเดียวกัน 13 บุคคลที่เที่ยวซุบซิบก็เผยความลับ แต่บุคคลที่มีใจสัตย์ซื่อยอมปิดบัง สิ่งหนึ่งสิ่งใดไว้ได้ นี่หมายถึงคนที่ชอบซุบซิบนิทาที่ไม่สามารถหุบปากของตนไว้ได้ ตรงกัน ข้าม คนที่มีใจสัตย์ซื่อก็หุบปากของตนเสีย คนโง่บอกทุกอย่างที่ตนรู้ คนมีปัญญาก็เฉลียวฉลาด

สภ 11:14 **ที่ไหนที่ไม่มีคำแนะนำ ประชาชนก็ล้มลง แต่ในที่ซึ่งมีที่ปรึกษา** มากย่อมมีความปลอดภัย คำที่แปลว่า **ล้มลง (นาฟาล)** บ่อยครั้งถูกแปลเป็น 'ล้มเหลว' ความคิด ตรงนี้ก็คือว่าเมื่อปราศจากคำปรึกษาที่ดี ความล้มเหลวก็มีโอกาสเกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ ที่ปรึกษา หลายคนก็เพิ่มการรู้ลึกมากยิ่งขึ้น คนมีปัญญาก็แสวงหาคำปรึกษา คนโง่คิดว่าตนไม่ต้องการคำ แนะนำ

สภ 11:15 **บุคคลผู้รับประกันคนอื่นจะต้องทนทุกข์ แต่คนที่เกลียดการรับประกันยอมปลอดภัย** ความหมายในปัจจุบันของคำว่า **รับประกัน** ก็คือการเป็น 'คนค้ำประกัน' ความคิดตรงนี้ก็คือว่า ผู้ที่ค้ำประกันให้ใครสักคนที่ตนไม่รู้จักดีก็จะเจ็บตัว ตรงกันข้าม คนที่ เกลียดการค้ำประกันก็จะมั่นคงปลอดภัย เพื่อนคนหนึ่งอาจอ่อนวอนให้เราค้ำประกันให้เขา

หน้อย กระนั้น หากเราจะถูกคิดว่าทำไมเขาถึงไม่คู่ควรกับการได้รับสินเชื่อ แล้วทำไมเราจึงควรไปเทียมแอกตัวเองเข้ากับความรู้ความรับผิดชอบของเขาด้วย คนที่มีปัญญาคือ ผู้ที่หลีกเลี่ยงการค้าประกันโดยทุกวิถีทาง

สภ 11:16 **สตรีงามสง่ายอมได้รับเกียรติ และชายที่มีอำนาจใหญ่โตยอมมั่งคั่ง** ความคิดตรงนี้อาจเป็นการที่หญิงคนหนึ่งรักษาเกียรติเหมือนชายที่เข้มแข็งสักคนรักษาความมั่งคั่งของตนไว้ ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือว่า หญิงที่มีเกียรติจะพากเพียรที่จะเป็นคนที่สง่างาม นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าหญิงที่ไม่สง่างามก็ไม่มีเกียรติ ความคิดตรงนี้หมายถึงทัศนคติของคนๆหนึ่งและวิธีที่คนๆหนึ่งใช้เงินของตน การใช้คำพูดที่สง่างามอย่างจริงใจก็เสริมสร้างชื่อเสียงอันดีในความคิดของผู้อื่น ลิ่นที่เชือดเฉือนและเหน็บแนมทำสิ่งที่ตรงกันข้าม

สภ 11:17 **ชายผู้มีความเอ็นดูยอมให้ประโยชน์แก่จิตใจตน แต่ชายที่ดูร้ายยอมทำให้ตัวเองเจ็บ** การตำแดงความเมตตาแก่ผู้อื่นนำการลงทุนอย่างหนึ่งที่จ่ายเงินปันผลก่อนโต โดยการแสดงความกรุณาต่อผู้อื่น เราก็นำความกรุณามาสู่ตัวเราเองเช่นกัน ตรงกันข้าม การเป็นคนทารุณหรือ โหดร้ายต่อผู้อื่นปกติก็นำสิ่งเดียวกันนั้นกลับมาหาเราด้วย กฎทองคำนั้นถูกหมายถึงอย่างแน่นอน ความดียอมนำความดีตอบกลับมาและความใจจืดใจดำก็นำสิ่งเดียวกันนั้นกลับคืนมา

สภ 11:18 **บุคคลชั่วร้ายได้ทำงานที่ลุล่วง แต่บุคคลที่หว่านความชอบธรรมจะได้บำเหน็จที่แน่นอน** คนชั่วยอมไม่ซื่อตรง อย่างไม่รู้ก็ตาม การทำสิ่งที่ถูกต้องยอมนำมาซึ่งค่าตอบแทนที่แท้จริงอย่างแน่นอน การเปรียบเทียบสิ่งที่ตรงกันข้ามคือ ระหว่างความไม่ซื่อตรงกับความซื่อตรง อย่างแรกนั้นเบี่ยงเบน อย่างหลังนั้นตรงไปตรงมา คนชั่วนั้นไม่ซื่อตรง คนชอบธรรมนั้นซื่อตรง

สภ 11:19 **ความชอบธรรมนำไปสู่ชีวิตฉันใด บุคคลผู้ติดตามความชั่วร้ายจะนำไปสู่ความตายของตนเองฉันนั้น** คนที่ดำเนินชีวิตอย่างเที่ยงธรรมมักมีอายุยืนกว่า คนเหล่านั้น

ที่ไล่ตามความชั่วมักเสียชีวิตก่อนวัยอันควร ความบาปมักนำไปสู่ความรุนแรง โรคภัยไข้เจ็บและอุบัติเหตุต่างๆ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรมาได้ทั้งนั้น

สภย 11:20 คนที่มีใจตลบตะแลงเป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ แต่คนที่เที่ยงตรงในทางของเขาอ้อมเป็นความปีติยินดีของพระองค์ มีหลายคำในหนังสือสุภาษิตที่ถูกแปลเป็น ตลบตะแลง ตรงนี้คำฮีบรูที่ถูกแปลเช่นนั้น (*อิคเคซ*) มีความหมายว่า ‘ถูกบิดเป็นเกลียว’, ‘ถูกบิดเบือน’, ‘คดงอ’, ‘วิปริต’ หรือ ‘วิถาวร’ บางทีในบริบทนี้ ความหมายของคำว่า ‘คดโกง’ น่าจะถูกหมายถึงมากที่สุด เช่นเดียวกัน คำฮีบรูหลายคำถูกแปลว่า **เที่ยงตรง** ตรงนี้คำที่ใช้คือ *ทามิยัม* และมีความหมายตรงตัวว่า ‘สมบูรณ์’ หรือ ‘ครบถ้วน’ นี่น่าจะหมายถึงคนที่อุทิศตัวหมดทั้งใจแด่พระเจ้า และทัศนคติเช่นนั้นของหัวใจก็นำไปสู่การดำเนินชีวิตที่เที่ยงธรรม พระเจ้าทรงปีติยินดีในคนเหล่านี้ พระเจ้าทรงเกลียดชังคนที่มีใจตลบตะแลง พระองค์ทรงรักผู้ที่มีใจเที่ยงธรรม

สภย 11:21 ถึงแม้ใครลงมือช่วยก็ตาม ซึ่งคนชั่วร้ายจะไม่มีโทษนั้นหาไม่ได้ แต่บรรดาเชื้อสายของคนชอบธรรมจะได้รับการช่วยให้พ้น หลักการที่ฝาฝืนไม่ได้สองประการถูกเอ่ยถึงตรงนี้ (1) คนชั่วจะถูกลงโทษ (2) ลูกหลานของคนชอบธรรมจะได้รับการช่วยให้พ้น คนบาปจะถูกพิพากษาแต่ครอบครัวของคนชอบธรรมจะได้รับการอวยพร ดู เพลงสดุดี 112:2

สภย 11:22 สตรีงามที่ปราศจากความเฉลียวฉลาด ก็เหมือนห้วงทองคำที่จมูกหมู หมูบางครั้งก็มีห้วงเหล็กติดไว้ที่จมูกของพวกมันเพื่อป้องกันมิให้พวกมันคุ้ยดินขึ้นมา คำที่แปลว่า **ห้วง** (*เนเซ็ม*) หมายถึง แหวนหรือห่วงใส่จมูก อย่างไรก็ตาม ห้วงทองคำเอาไปใส่จมูกหมูก็ไม่เหมาะสม ผู้หญิงสวยๆที่ขาดวิจารณญาณที่ดีหรือความเฉลียวฉลาดก็เป็นเช่นนั้น ความคิดตรงนี้น่าจะหมายถึง (ก) ความเฉลียวฉลาดด้านศีลธรรม, (ข) ลิ่นที่เหน็บแนม หรือ (ค) ทั้งสองอย่าง เช่นเดียวกับห้วงทองคำในจมูกหมูเป็นสิ่งไร้เวลา หญิงที่ไม่เฉลียวฉลาดก็เป็นเช่นนั้น

สภย 11:23 ความปรารถนาของคนชอบธรรมจบลงในความดีเท่านั้น ความมุ่งหวังของคนชั่วร้ายจบลงในความพิโรธ บุคคลทั้งหลายที่ชอบธรรมก็ตั้งตาคอยสิ่งที่ดี ตรงกัน

ข้าม คนชั่วได้แต่คาดหวังพระพิโรธแห่งการพิพากษาที่จะตกลงบนพวกเขา ไม่ว่าจะจากผู้มีอำนาจที่เป็นมนุษย์หรือจากพระเจ้าเอง ความสนุกและความเพลิดเพลินของความบาปจะนำการพิพากษาอย่างแน่นอน แม้ว่าชาวโลกคิดว่าตนจะลอยนวลไปกับความบาปของตนได้ พวกเขา ก็ล้มไปว่าสักวันหนึ่งพวกเขาจะต้องไปยืนอยู่ต่อพระพักตร์พระเจ้า อย่างไรก็ตาม คนทั้งหลายที่ดำเนินตามแบบพระเจ้าและชอบธรรมก็คาดหวังได้ถึงสิ่งดีที่จะมา

สภ 11:24-26 บางคนยังจำหน้ายิ่งมั่งคั่ง บางคนยังยึดสิ่งที่ควรจำหน้ายิ่งขัดสนก็มี ข้อนี้กล่าวถึงการเป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เทียบกับการเป็นคนขี้เหนียว คนเหล่านั้นที่เต็มใจให้สุดท้ายแล้วจะพบว่าการให้ของตนกลับคืนมาสู่ตนเอง พระเยซูทรงสอนเรื่องนี้อย่างชัดเจนในลูกา 6:38 เมื่อเราให้แก่ผู้อื่น สุดท้ายแล้วผู้อื่นก็จะให้แก่เรา เมื่อเราถวายแด่พระเจ้า พระองค์ก็จะทรงคืนพระพรต่างๆมาให้ในสัดส่วนที่เยอะกว่าที่เราได้ถวายไป ในทางกลับกัน คนเหล่านั้นที่ใจแคบในการให้จะลงเอยด้วยการสูญเสียมากยิ่งขึ้น พระเจ้าทรงอวยพรการมีน้ำใจกว้างขวางและทรงรังพระหัตถ์ของพระองค์ไว้จากคนเหล่านั้นที่เห็นแก่ตัว

25 บุคคลที่ใจกว้างขวางย่อมได้รับความมั่งคั่ง บุคคลที่ร่น้ำ เขาเองจะรับการร่น้ำ ความคิดตรงนี้ก็คือน้ำ การให้หรือคนที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่จะได้รับพร สิ่งที่เราให้ไปมีแนวโน้มที่จะกลับมาหาเราอีก น้ำในตะวันออกกลางเป็นสิ่งที่ยากตลอด ภาพประกอบง่ายๆนี้ก็คือน้ำ คนที่ให้น้ำแก่ผู้อื่นก็จะได้รับน้ำนั้นกลับคืนมาในเวลาอันเหมาะสม การให้นั้นได้รับพรเสมอไม่ว่าจะเป็นการตอบแทนโดยผู้อื่นหรือโดยพระเจ้าเอง

26 ประชาชนจะแข่งบุคคลที่กักข้าว แต่พระพรจะอยู่บนศีรษะของผู้ที่ขายข้าว นี่เป็นภาพของช่วงเวลาแห่งการขาดแคลน ผู้ที่มีอาหารและไม่ยอมจำหน่ายแก่ผู้อื่นจะถูกสาปแช่ง แต่หากบุคคลเดียวกันนี้ยอมขายอาหารส่วนเกินของเขาแก่คนเหล่านั้นที่ต้องการมัน เขาก็จะได้รับพร แน่แน่นอนว่าจากคนเหล่านั้นที่ต้องการอาหารนั้นและเป็นไปได้ว่าจากพระเจ้าเอง ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าในสามข้อนี้ก็คือ ปัญญาและพระพรของการเป็นคนใจกว้างซึ่งตรงข้ามกับความโง่เขลาของการเป็นขี้نگ

สภ 11:27

บุคคลผู้แสวงความดี ก็แสวงความพอใจ แต่ความชั่วร้ายมาถึงผู้ที่

เสาะหา มัน ผู้ที่เสาะหาสิ่งที่ดีอย่างขยันขันแข็งก็จะพบไมตรีจิต ในทางกลับกัน ผู้ที่อยู่งให้เกิดความยุ่งยากก็จะพบว่ามันย้อนกลับมาหาตนเอง เราเกี่ยวข้องกับเราว่าน เมื่อเราแสวงหาสิ่งที่ดีสำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มันก็สร้างไมตรีจิต การหันไปหาความประสงค์ร้ายมีแต่จะนำตัวมันเองกลับคืนมา

สภ 11:28

บุคคลผู้วางใจในความมั่งคั่งของตนจะล้มละลาย แต่คนชอบ

ธรรมจะรุ่งเรืองอย่างไรไม่เจียว การวางใจในพอร์ตการลงทุนของตัวเองสุดท้ายแล้วจะลงเอยด้วยหายนะ คนเหล่านั้นที่วางใจในความมั่งคั่งของตน ไม่ช้าก็เร็วจะพบว่ามันเป็นการวางใจที่ว่างเปล่า อีกครั้งที่คำที่แปลว่า ล้ม (นาฟัล) ปกติแล้วถูกแปลเป็น 'ล้มเหลว' ตรงกันข้าม คนเหล่านั้นที่ไล่ติดตามความชอบธรรมในฐานะหลักการหนึ่งและการปฏิบัติในชีวิตก็จะเจริญรุ่งเรือง ภาพเปรียบก็คือ กิ่งไม้อันหนึ่งบนต้นไม้ต้นหนึ่งที่อุดมสมบูรณ์ในฤดูใบไม้ผลิ ความเบ่งบานมาก่อนจากนั้นก็ผลของมัน นี่บอกเป็นนัยว่าความชอบธรรมให้ผลตอบแทนที่ดีในระยะยาว การเก็บเกี่ยวมาที่หลังเสมอ คนเหล่านั้นที่วางใจในเงินของตน (ซึ่งอาจได้มาโดยวิธีอันมิชอบ) สุดท้ายแล้วจะล้มเหลว คนเหล่านั้นที่ดำเนินชีวิตอย่างเที่ยงธรรมสุดท้ายแล้วจะได้รับพร ทั้งสองอย่างไม่มาในทันที แต่ทั้งคู่จะมาอย่างแน่นอน เงินจะล้มเหลว พระเจ้าจะทรงอวยพรความชอบธรรม

สภ 11:29

บุคคลผู้ทำให้ครวเรือนของเขาลำบากจะรับลมเป็นมรดก ความ

จริงที่กำลังจะถูกพุดถึงนี่ก็ลึกซึ้งจริงๆ คนที่ก่อความเดือดร้อนให้แก่ครอบครัวของตนจะได้รับลมเป็นมรดก นี่หมายถึงการไม่ได้รับสิ่งใดเลยเป็นมรดก บุตรชายหรือบุตรสาวที่ก่อความเศร้าโศกให้แก่บิดามารดาของตนอาจลงเอยด้วยการไม่ได้รับสิ่งใดเลยในพิธีกรรมของบิดามารดา บุตรชายหรือบุตรสาวที่สร้างความเดือดร้อนในครอบครัวของตนก็โง่เขลา

ในแบบเดียวกันคนโง่จะเป็นคนใช้ของคนที่มีใจฉลาด คนที่โง่จะลงเอยด้วยการทำงานให้คนมีปัญญา คนโง่ไม่มีระเบียบวินัยและมีชีวิตอยู่เพื่อปัจจุบัน คนมีปัญญามีระเบียบวินัยและเตรียมการสำหรับอนาคต ด้วยเหตุนี้ คนมีปัญญาจึงกลายเป็นนายจ้างและเจ้านาย คนโง่กลายเป็น

ลูกจ้างและลูกน้อง มีผลที่ตามมาต่างๆในโลกแห่งความเป็นจริงของการมีปัญหาและความโง่
เขลา

สภ 11:30 **ผลของคนชอบธรรมเป็นต้นไม้แห่งชีวิต** ความคิดที่สำคัญสอง
ประการถูกกล่าวถึงตรงนี้ ความคิดแรกก็คือว่า ผลของความชอบธรรมก็ให้ชีวิต ภาพเปรียบเทียบ
นี้ก็คือ ต้นไม้แห่งชีวิตซึ่งถูกกล่าวถึงในปฐมกาล 3 นี้เป็นภาพของการมีชีวิตชีวา ความชอบธรรม
นำไปสู่ชีวิต ดู สุภาษิต 10:16 และ 11:19 การเก็บเกี่ยวของผู้ชอบธรรมนำไปสู่ชีวิตที่เพิ่มพูน
เหมือนกับที่เมล็ดพันธุ์สำหรับอีกต้นอยู่ในผลนั้นๆ ความชอบธรรมก็นำไปสู่ชีวิตที่มากขึ้นไปอีก

ความคิดที่สองคือ **และผู้นำวิญญูณก็มีสติปัญญา** เรามักเอาความจริงอันได้รับพรนี้ไป
ประยุกต์ใช้กับพระคัมภีร์ใหม่ อย่างไรก็ตาม ความหมายตรงนี้ของพระคัมภีร์เดิมก็ไม่น่าจะ
หมายถึงการประกาศข่าวประเสริฐ ความคิดตรงนี้น่าจะหมายถึงการชนะใจเพื่อนหรือให้ความ
มั่นใจของผู้อื่น มันพูดถึงการชนะใจผู้อื่นให้มาเป็นพวกของเราแทนที่จะทำให้พวกเขาเหินห่าง
ไปหรือทำให้พวกเขาโกรธ อย่างไรก็ตาม ความหมายตามพระคัมภีร์ใหม่ของการนำวิญญูณ
ผู้คนมาถึงพระคริสต์ก็เป็นการประยุกต์หนึ่งที่ใช้ได้อย่างแน่นอน ผู้ที่นำวิญญูณผู้อื่นมาถึงพระ
คริสต์ก็มีปัญญาอย่างแท้จริง ดู คาเนียล 12:3

สภ 11:31 **ดูเถิด แม้คนชอบธรรมอาจจะถูกทำโทษในแผ่นดินโลก คนชั่วร้าย**
และคนบาปจะยิ่งกว่านั้นสักเท่าใด เรามักคิดถึงการได้รับบำเหน็จในสวรรค์สำหรับการ
ปรนนิบัติองค์พระผู้เป็นเจ้าและนั่นก็เป็นความจริงอย่างแน่นอน อย่างไรก็ตาม พระสัญญาตรงนี้
ก็คือว่า การดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมจะได้รับบำเหน็จกระทั่งในชีวิตนี้ ความชอบธรรมนำพระพร
มาให้ทั้งแบบเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและพระพรโดยตรงของพระเจ้า เราจะไม่มีความไปผิดทาง
เมื่อเราทำสิ่งที่ถูกต้อง มันให้ผลตอบแทนเสมอ ทั้งตอนนี้และตลอดไป

และสิ่งที่ตรงกันข้ามก็เป็นจริงเช่นกัน คนเหล่านั้นที่ใช้ชีวิตในความบาปอย่างชั่วร้ายจะ
ได้รับผลตอบแทนไม่เพียงในนิรันดร์กาลที่จะมาเท่านั้นแต่ในชีวิตนี้ด้วย ความบาปนำมาแต่

ความยุ่งยากและความเศร้าโศก นอกจากนี้ คนบาปทั้งหลายจะต้องยืนอยู่ต่อพระพักตร์พระเจ้า สักวันหนึ่งและได้รับค่าตอบแทนสุดท้ายของตน

ภาพรวมของสภานิติ 12: ในบทนี้การเปรียบเทียบความตรงข้ามกันระหว่างปัญญาของ ความชอบธรรมและความโง่เขลาของความบาปถูกแสดงให้เห็นต่อไป

สภานิติ 12:1 ผู้ใดที่รักคำสั่งสอนก็รักความรู้ แต่บุคคลที่เกลียดการตักเตือนก็ เป็นคนโง่ ความคิดตรงนี้ก็ง่าย ๆ คนที่ยอมรับการตักเตือนว่ากล่าวก็ปีติยินดีในการเรียนรู้เพื่อที่ จะเป็นคนที่ดีขึ้น แต่ผู้ที่เกลียดซึ่งการถูกว่ากล่าวก็โง่ บทเรียนที่เราได้รับก็คือ เรายอมรับคำ วิจารณ์หรือคำตักเตือนว่ากล่าวอย่างไร

สภานิติ 12:2 คนดีเป็นที่โปรดปรานของพระเยโฮวาห์ แต่คนที่คิดการชั่วร้าย พระองค์จะทรงตำหนิ ความคิดตรงนี้ก็จริง ๆ แล้วก็คือว่า พระเจ้าจะทรงอวยพรคนดี คำที่แปลว่า ดี (โทวบ) หมายถึงความดีด้านศีลธรรมและจริยธรรมและใกล้เคียงมาก ๆ กับความหมายของการที่ คนๆหนึ่งเป็นคน ‘ชอบธรรม’ ตรงกันข้าม คนที่ชอบทำชั่วจะถูกพิพากษา พระเจ้าทรงอวยพร ความชอบธรรมและทรงพิพากษาความบาป มันง่ายขนาดนั้นเลย!

สภานิติ 12:3 คนจะตั้งอยู่ด้วยความชั่วร้ายไม่ได้ แต่รากของคนชอบธรรมจะ ไม่รู้จักเคลื่อนย้าย ไม่มีความมั่นคงหรือความปลอดภัยของชีวิตในการดำเนินชีวิตที่บาปหนา ใน ทางกลับกันคนชอบธรรมมีรากที่ยังลึกและมีรากฐานอันมั่นคงในชีวิต อีกครั้งที่มีปัญญาใหญ่ ยิ่งในการดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมและความโง่เขลาอย่างมากในการดำเนินชีวิตที่บาปหนา

สภานิติ 12:4 ภรรยาดีเป็นมงกุฎของสามีตน แต่นางผู้ที่น่าความอับอายมากก็ เหมือนความเปื้อนในกระดูกสามี คำที่แปลว่า ดี (ชาฮิล) มีความหมายว่า ‘เข้มแข็ง’, ‘ขยันขัน แข็ง’ หรือ ‘มีประสิทธิภาพ’ แม้ว่าบริบทในทันทีสื่อความหมายเรื่องคุณธรรมฝ่ายวิญญาณ (ซึ่ง แน่นนอนว่าถูกหมายถึง) ความคิดที่สำคัญกว่าก็เกี่ยวกับหญิงคนหนึ่งที่ยืนยันแข็ง กระจือหรือรัน

และทำงานหนัก แม้ที่เดียวหญิงเช่นนั้นเป็นผู้อุปถัมภ์สำหรับสามีของตน นางจะส่งเสริมและเป็นผู้ครองที่มีประสิทธิผลแก่เขา ตรงกันข้าม หญิงใดที่ทำตัวน่าอับอายก็เป็นความอับอายขายหน้าหรือความขุ่นข้องหมองใจแก่สามีของตน การกระทำที่น่าอับอายไม่ได้ถูกบรรยายถึงตรงนี้ แต่น่าจะหมายถึงอย่างอื่นนอกจากความบาปทางศีลธรรม ความบาปเช่นนั้นมิโทษประหารชีวิต แต่ภาพตรงกันข้ามอาจหมายถึงหญิงคนหนึ่งที่เกี่ยวข้อง ไม่มีระเบียบวินัย และไม่ทำอะไรเป็นชิ้นเป็นอัน

สภ 12:5 ความคิดของคนชอบธรรมนั้นยุติธรรม แต่คำหยาบของคนชั่ว

ร้ายนั้นหลอกลวง คำที่แปลว่า ยุติธรรม (มิชพัท) มีความหมายตรงตัวว่า ‘วิจารณ์ญาณ’ และกินความหมายรวมถึง ‘การตัดสินใจต่างๆที่ถูกต้อง’ ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า การคิดของคนชอบธรรมนำไปสู่การตัดสินใจต่างๆที่ถูกต้องในชีวิต ตรงกันข้ามคำแนะนำของคนชั่วมักไม่ชัดเจน คำเตือนที่ถูกลบออกเป็นนัยคือ จงระวังบุคคลเช่นนั้น คนเหล่านั้นไว้ใจไม่ได้

สภ 12:6 ถ้อยคำของคนชั่วร้ายหมอบคอบเอาโลहित แต่ปากของคนเที่ยง

ธรรมจะช่วยคนให้รอดพ้น แนวคิดเรื่องคนชั่วถูกพบทั่วหนังสือสุภาษิตตลอดทั้งเล่ม นี่หมายถึงคนที่เป็นปฏิปักษ์ต่อพระเจ้าและ/หรือใช้ชีวิตในความบาป กล่าวสั้นๆคือ คนเช่นนั้นไม่ดำเนินตามแบบพระเจ้า ความคิดในตอนแรกก็คือว่า คนชั่ววางกับดักไว้ในสิ่งที่ตนพูด พวกเขาเป็นคนคิดคดทรยศ ตรงกันข้าม คนชอบธรรมจะช่วยตัวเองให้พ้นจากความยุ่งยากโดยการใช้อำนาจของตนอย่างมีปัญญา คนชั่ววางแผนเพื่อก่อความรุนแรง คนชอบธรรมใช้ปัญญาในสิ่งที่ตนพูด

สภ 12:7 คนชั่วร้ายคิดว่าแล้วและไม่มีอีก แต่เรือของคนชอบธรรมยังดำรง

อยู่ในกาลอันเหมาะสม คนชั่วก็ถูกคว่ำลงไม่ว่าในการเงินของตน อำนาจของตน หรือยศถาบรรดาศักดิ์ของตน การดำเนินชีวิตในความบาปก็ไม่มั่นคงในตัวเองอยู่แล้ว ชาวโลกพวยพุ่งขึ้นไปเหมือนจรวดและร่วงลงมาดุจกิ่งไม้ ในทางกลับกัน ครอบครัวของคนชอบธรรมก็มั่นคงและเข้มแข็ง อีกครั้งที่หลักการกว้างๆก็คือว่าการดำเนินชีวิตในความบาปโดยตัวเองแล้วก็นำไปสู่ความไม่มั่นคง การดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมนำไปสู่ผลกำลังและความมั่นคงของชีวิต

แน่นอนว่ามีเรื่องราวที่สอดคล้องกันในคำอุปมาของพระเยซูเกี่ยวกับชายคนนั้นที่สร้างเรือนบนทรายเปรียบกับคนนั้นที่สร้างเรือนบนศิลา ดู มัทธิว 7:24-27

สภ 12:8 **คนจะได้คำชมเชยตามสติปัญญาของเขา แต่คนที่ความคิด**

ตลปตะแสงจะเป็นที่ดูหมิ่น คนมีปัญญาได้รับเสียงปรบมือ แต่คนที่ทำการทำงานทุจริตก็ถูกดูหมิ่น นั่นยังเป็นความจริงจนถึงทุกวันนี้ แม้กระทั่งในหมู่ชาวโลกก็ตาม ข้าวประจำวันเต็มไปด้วยพวกนักการเมืองหรือนักธุรกิจที่เสื่อมเสียชื่อเสียงและตกต่ำเพราะการกระทำต่างๆที่ทุจริต ในทางกลับกัน คนมีปัญญาได้รับการเลื่อนตำแหน่งและได้รับเกียรติ

สภ 12:9 **ผู้ที่ถูกสบประมาทและมีคนรับใช้ ก็ดีกว่าคนที่ยกย่องตนเองแต่**

ขาดอาหาร คำที่แตกต่างกันไปอย่างสิ้นเชิงที่มีความหมายว่า *ถูกสบประมาท* ถูกใช้ตรงนี้โดยแตกต่างจากข้อที่แล้ว ในข้อนั้น คนที่ถูกดูหมิ่นเป็นคนทุจริต ตรงนี้ความหมายก็คือ คนที่มีฐานะต่ำต้อย นั่นคือ ผู้ที่ไม่ได้เป็นชนชั้นสูงหรือมีชาติตระกูล บ่อยครั้งคนเหล่านั้นที่อยู่ในแวดวงสังคมชั้นสูงก็ถูกคนสามัญธรรมดา ประเด็นสำคัญตรงนี้ก็คือนั่นคือว่า คนที่อยู่ในชนชั้นที่ต่ำกว่าทางสังคม แต่มีทรัพยากรเพียงพอที่จะมีลูกจ้าง (นั่นคือ คนรับใช้) ได้ก็ดีกว่าพวกชนชั้นสูงบางคนที่มีล้มละลาย ความจริงที่สำคัญกว่าก็คือว่า มีคุณธรรมอยู่ในการเป็นคนต่ำต้อย ปกติแล้วความเยอหยิ่งไม่อ้ายอยู่ที่นั่น ตรงกันข้าม ความเยอหยิ่งไม่เคยเป็นสินทรัพย์ในสถานการณ์ใดทั้งนั้น

สภ 12:10 **คนชอบธรรมย่อมเห็นแก่ชีวิตสัตว์ของเขา แต่ความกรุณาของคน**

ชั่วร้ายคือความชั่วร้าย บรรดาคนชอบธรรมก็มีความกรุณาต่อสัตว์ต่างๆ ตรงกันข้ามคนชั่วโหดร้ายทารุณแม้กระทั่งในยามที่พวกเขาใจดีที่สุดแล้ว ลองดูบลาอัมกับลาของเขาก็ได้ มีความเกี่ยวข้องกันโดยตรงระหว่างความชอบธรรมและความกรุณา เช่นเดียวกัน มีความสัมพันธ์กันระหว่างความชั่วและความโหดร้ายทารุณ

สภ 12:11 **บุคคลที่ไถนาของตนจะมีอาหารอุดม แต่บุคคลที่ติดตามคนไร้**

สาระก็ขาดความเข้าใจ ความจริงง่าย ๆ ก็คือว่ามีผลกำไรในการทำงาน ชาวไร่ชาวนาที่ปลูกพืชอย่างขยันขันแข็งจะพอใจกับผลเก็บเกี่ยวของมัน ตรงกันข้าม คนที่ติดตามความสนใจต่างๆที่ไร้

เวลาแทนที่จะทำงานให้เกิดผลก็เป็นคนสมองกลวง การทำงานหนักอย่างขยันขันแข็งก็เกิดผลมาก การไล่ตาม ‘ดารา’ วงการบันเทิงของโลกเผยให้เห็นถึงการเป็นคนสมองกลวง วัยรุ่นมากมายของคนรุ่นนี้เลียนแบบนักร้องเพลงร็อก ผู้ให้ความบันเทิง และนักกีฬาต่างๆที่ไร้ค่าของโลกนี้จนทำให้ตนเองต้องเจ็บปวด! พวกเขาไม่ฉลาดเท่าไรเลย!

สภ 12:12 **คนชั่วร้ายปรารถนาตาข่ายของคนเลว แต่รากของคนชอบธรรม**

ย่อมออกผล ในสมัยโบราณตาข่ายถูกใช้เพื่อดักจับสัตว์ต่างๆ (และในบางโอกาสก็ใช้จับคนด้วย) ความคิดตรงนี้น่าจะเป็นการที่พวกคนชั่ววางแผนร้ายว่าจะดักจับหรือหลอกกลวงผู้อื่นอย่างไร ที่บอกเป็นนัยก็คือความคิดเกี่ยวกับแผนการที่เลื่องและเลวทราม ตรงกันข้าม จงสังเกตคำที่ถูกใช้เพื่อพรรณนาถึงคนชอบธรรม นั่นคือ **รากและผล** คำหนึ่งบอกเป็นนัยถึงความมั่นคง อีกคำสื่อถึงการสร้างผลผลิต คนชั่วแสวงหาผลกำไรผ่านทางวิธีการทุจริต คนชอบธรรมนั้นมั่นคงและเกิดผลเยอะ ความชอบธรรมนั้นก็ดีกว่าและมั่นคงกว่าความชั่ว อย่างหนึ่งทุจริตและไม่มั่นคง อีกอย่างนั้นชอบธรรมและเกิดผลมาก

สภ 12:13-14 **คนชั่วร้ายย่อมติดบ่วงโดยการละเมิดแห่งริมฝีปากของตน แต่คน**

ชอบธรรมจะหนีพ้นจากความลำบาก คนที่ขาดอุปนิสัยที่ชอบธรรมสุดท้ายแล้วจะประสบกับความเดือดร้อนเพราะสิ่งที่ตนพูด (ไม่ว่าจะเป็นการโกหก การพูดคำสบถ หรือปากที่พูดจาอวดดี) ในทางกลับกัน คนชอบธรรมมีแนวโน้มที่จะพ้นจากความยุ่งยาก นี่บอกเป็นนัยว่าคนชอบธรรมนั้นเฉลียวฉลาดในการใช้คำพูดของตน อีกครั้งที่ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่า การดำเนินชีวิตที่ปราศจากพระเจ้าย่อมนำมาซึ่งความยุ่งยากนานัปการ การดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมช่วยป้องกันเราให้พ้นจากความยุ่งยากได้

14 จากผลแห่งปากของตนคนก็อิมใจในความดี และผลงานแห่งมือของเขาก็จะกลับมาหา

เขา ตรงข้ามกับคนโง่ที่ชั่วซึ่งถูกพรรณนาถึงในข้อที่แล้ว ลิ่นที่มีปัญญาสามารถนำมาซึ่งสิ่งดีๆ มากมายนั่นคือ ความดีที่ทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องพึงพอใจ นอกจากนี้มีรางวัลสำหรับสิ่งที่เราทำ ไม่ว่าจะเป็นความดีหรือความชั่วก็ตาม ความจริงที่เรียบง่ายก็คือว่า มีผลต่างๆที่ตามมาสำหรับสิ่ง

ที่เราพูดและกระทำ คำพูดและการกระทำต่างๆที่มีปัญญาอ่อนนำมาซึ่งความดี ความเห็นและการกระทำที่ทุจริตก็นำมาซึ่งความยุ่งยาก

สภ 12:15 **ทางของคนโง่**นั้นถูกต้องในสายตาของเขาเอง แต่คนที่ยอมฟังคำแนะนำก็ฉลาด คนโง่ไม่ยอมรับคำวิจารณ์อย่างดีนัก พวกเขาหาข้ออ้างเพื่อปกป้องตัวเองเมื่อถูกว่ากล่าวตักเตือน พวกเขามักเป็นคนเย่อหยิ่งและคิดว่าตัวเองชอบธรรม ตรงกันข้าม คนที่มีปัญญาจะฟังคำวิจารณ์และคำ ว่ากล่าวตักเตือน คำถามจึงมีอยู่ว่า เรารับคำวิจารณ์และคำ ว่ากล่าวตักเตือนอย่างไร คนโง่ไม่ยอมรับมันอย่างดี คนที่มีปัญญาก็ยอมรับคำวิจารณ์

สภ 12:16 **จะรู้ความโกรธของคนโง่ได้ทันที** แต่คนที่หยิ่งรู้ย่อมปิดบังความอับอาย คนโง่อารมณ์เสียและไม่สนว่าใครรู้เรื่องนั้น ในทางกลับกัน คนที่หยิ่งรู้ (หรือมีไหวพริบ) จะควบคุมความโกรธของตนและแรงกระตุ้นที่จะหัวเสีย ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่า คนโง่อารมณ์เสีย คนที่มีปัญญาไม่อารมณ์เสีย

สภ 12:17 **บุคคลผู้พูดความจริง**กล่าวความชอบธรรม แต่พยานเท็จกล่าวคำหลอกลวง การพูดความจริงแสดงให้เห็นถึงความชอบธรรม ตรงกันข้าม คนที่ไม่เชื่อตรงจะโกหก ความจริงที่สำคัญกว่าก็คือว่าคนที่ได้ชื่อว่าชอบหลอกลวงจะโกหก แม้อยู่ภายใต้คำปฏิญาณก็ตาม คนชอบธรรมจะพูดความจริง

สภ 12:18 **มีบางคน**ที่คำพูดพล่อยๆของเขาเหมือนดาบแทง แต่ลิ้นของ **ปราชญ์**นำการรักษามาให้ ลิ้นที่ร้ายกาจก็ทิ่มแทงเหมือนดาบ แต่ลิ้นของคนที่มีปัญญาก็เยียวยา รักษา ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่า คนโง่ใช้ลิ้นของตนเหมือนดาบ คนที่มีปัญญาก็เสาะหาที่จะรักษาด้วยลิ้นของตน

สภ 12:19 **ริมฝีปาก**ที่พูดจริงจะทนอยู่ได้เป็นนิรันดร์ แต่ลิ้นที่พูดมุสาอยู่ได้เพียงประเดี๋ยวเดียว ความซื่อตรงและการพูดความจริงจะก่อให้เกิดชื่อเสียงที่คงอยู่ถาวร อย่างไรก็ตาม ลิ้นที่มุสานำมาแต่ผลกำไรเพียงประเดี๋ยวเดียว ข้อได้เปรียบใดก็ตามที่อาจได้มาจากการ

โกหกก็ระเหยไปอย่างรวดเร็วเมื่อความจริงปรากฏในท้ายที่สุด ในทางกลับกัน การพูดความจริง และความซื่อตรงมีประโยชน์ระยะยาวหลายประการ

สภ 12:20 **ความหลอกลวงอยู่ในใจของบรรดาผู้คิดแผนการชั่วร้าย แต่**
บรรดาผู้กะแผนงานแห่งสันติภาพมีความชื่นบาน คนเหล่านั้นที่วางแผนชั่วก็ชอบหลอกลวง
อย่างเลียงไม่ได้ ทั้งสองอย่างไปด้วยกัน ในทางกลับกัน คนเหล่านั้นที่ให้คำแนะนำเป็นสันติภาพ
ก็พบความชื่นชมยินดีแท้จริง มีไม่กี่สิ่งในชีวิตที่เติมเต็มได้มากไปกว่าการทำให้คนที่บาดหมาง
กันได้คืนดีกัน ช่วงเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกันจริงๆ! คนกะแผนชั่วย่อมไม่ซื่อตรง คนเหล่านั้นที่เสาะ
หาการทำให้คืนดีกันและสันติภาพก็พบความชื่นชมยินดีที่แท้จริง ฝ่ายหนึ่งคดโกง อีกฝ่ายชอบ
ธรรม

สภ 12:21 **ไม่มีความชั่วตกอยู่กับคนชอบธรรม แต่คนชั่วร้ายจะเต็มด้วย**
ความร้าย คำที่แปลว่า **ความชั่ว (อาวน)** ในบริบทนี้มีความหมายว่า ‘ความยุ่งยาก’ หลักการแห่ง
ชีวิตประการหนึ่งที่ลึกซึ้งก็คือว่า การดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมมักป้องกันมิให้เกิดความยุ่งยาก ตรง
กันข้าม การดำเนินชีวิตที่ปราศจากพระเจ้าก็นำไปสู่สิ่งเลวร้ายทุกรูปแบบในชีวิต กล่าวสั้นๆก็คือ
มีปัญหาใหญ่ยิ่งในการดำเนินชีวิตอย่างเที่ยงธรรมและความโง่เขลาหมาศาในความบาป ความ
ชอบธรรมนำไปสู่ความสงบสุข ความบาปย่อมนำไปสู่ความยุ่งยากไม่รู้จบ

สภ 12:22 **ริมฝีปากที่พูดมุสาเป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ แต่คน**
ทั้งหลายที่ประพฤติอย่างจริงใจเป็นความปิติยินดีของพระองค์ พระเจ้าทรงมองคนโกหกอย่าง
เหยียดหยาม เพราะว่าการโกหกเป็นแก่นแท้ของซาตาน (ยอห์น 8:44) มันจึงเป็นสิ่งที่น่า
สะอิดสะเอียนต่อพระเจ้ามากเป็นพิเศษ ในสุภาษิต 6:16-17 ริมฝีปากที่มุสาถูกบรรยายว่าเป็น
อะไรที่พระเจ้าทรงเกลียดชัง คำที่แปลว่า **อย่างจริงใจ (เอมูนาห์)** ในความหมายขั้นพื้นฐานที่สุด
ของมันก็หมายความว่า ‘ความสัตย์ซื่อ’ หรือ ‘อย่างสัตย์ซื่อ’ ดังนั้น ตรงข้ามกับคนเหล่านั้นที่เป็น
คนมุสา พระเจ้าทรงปิติยินดีในคนเหล่านั้นที่สัตย์ซื่อและพูดความจริง อีกครั้งที่ความตรงกันข้าม

ระหว่างความเชื่อตรงและความไม่เชื่อตรงถูกกล่าวถึงตรงนี้ พระเจ้าทรงรักฝ่ายหนึ่งและเกลียดชังอีกฝ่ายหนึ่ง

สภ 12:23 คนที่ยังรู้ย่อเม็บควมรู้ไว้ แต่ใจคนงโง่ปาวร้องควมงโง่เวลา คนที่ยังรู้หุบปากของตนเสี่ย แต่คนงโง่พล่ามทุกเรื่องที่ตนรู้ มีคุณธรรมและปัญญาในการเป็นคนเฉลียวฉลาด มีความงโง่เวลาในการพูดเกี่ยวกับเรื่องบางเรื่อง

สภ 12:24 มือของคนที่ยันขันแข็งจะครอบครอง ฝ่ายคนเก็ยจร้าันจะถูกบังคับให้ทำงานโยธา คนเหล่านั้นที่ยันขันแข็ง หมั่นเพียรและทำงานหนักจะได้รับการเลื่อนขั้น คนเหล่านั้นที่ขี้เก็ย ที่ไม่สนใจเรียนหนังสือ ที่หลีกเลี่ยงการทำงาน หรือคิดว่าตัวไม่สมควรทำงานหนักจะตกเป็นเบี้ยล่างเขตตลอด คนมีปัญญาศุดท้ายแล้วจะกลายเป็น ‘เจ้านาย’ คนงโง่ไม่เคยก้าวหน้าไปได้ไกลเลย

สภ 12:25 ความกระวนกระวายในใจของมนุษย์ถ่วงเขาลง แต่ถ้อยคำที่ดีกระทำให้เขาชื่นชม ภระหนักทั้งหลายในชีวิตนำมาซึ่งความท้อแท้ นั่นคือ พวกมันถ่วงจิตใจของคนเรา อย่างไรก็ตาม ถ้อยคำที่ให้กำลังใจสามารถชุบชูจิตใจของผู้อื่นได้ มีปัญญาในการแสวงหาที่จะให้กำลังใจผู้อื่น

สภ 12:26 คนชอบธรรมประเสริฐกว่าเพื่อนบ้านของตน แต่ทางของคนชั่วร้ายชักจูงพวกเขาให้หลง คำที่แปลว่า ประเสริฐกว่า (ทูร์) มีความหมายตรงตัวว่า ‘คั่นดู’ หรืออาจเป็น ‘สืบสวน’ ความคิดตรงนี้น่าจะหมายถึงการที่คนชอบธรรมจะสืบสวนราวเรื่องมากกว่าที่คนอื่น ๆ อาจกระทำ เขาจะสืบสวนดูว่าเรื่องนั้น ๆ ถูกต้องหรือไม่

คำที่แปลว่า ชักจูง...ให้หลง (ทอาห์ ในโครงสร้างฮีฟิ) มีความหมายตรงตัวว่า ‘นำพาให้หลงเงิน’ ให้เราสังเกตความตรงกันข้ามนี้ ขณะที่คนชอบธรรมสืบสวนราวเรื่องหนึ่ง ๆ คนที่ไม่มีพระเจ้าก็เที่ยวไปพยายามที่จะล่อลวงผู้อื่นด้วยความงโง่เวลาของตน ฝ่ายหนึ่งมีปัญญา อีกฝ่ายงโง่เวลา

สภ 12:27 คนเกียจคร้านจะไม่บึ้งเหยื่อที่เขาเข้ามา แต่ทรัพย์สินสูงสุดการของคน
ขยันขันแข็งมีค่า ความคิดตรงนี้อาจเป็นได้ว่าคนขี้เกียจไม่มีอะไรรับประกันเพราะว่าเขาขี้เกียจ
เกินกว่าจะออกไปล่าสัตว์ มีคนมากมายขนาดไหนในปัจจุบันที่พึ่งเงินสวัสดิการเพราะพวกเขาขี้
เกียจ ไม่มีระเบียบวินัย หรือไร้ความรับผิดชอบเกินกว่าที่จะทำงานหนึ่งๆได้ไปตลอดรอดฝั่ง
ตรงกันข้าม ทรัพย์สินสูงสุดที่เป็นวัตถุ (นั่นคือ ความมั่งคั่ง) ของคนขยันก็มีมากมาย ความจริงที่ยิ่ง
ใหญ่กว่าก็คือว่าการไร้ความรับผิดชอบ ความเกียจคร้าน และการดำเนินชีวิตแบบไร้ระเบียบวินัย
นำไปสู่ความยากจน การทำงานอย่างขยันขันแข็งนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง

สภ 12:28 ในวิถีของความชอบธรรมมีชีวิต และในทางนั้นไม่มีความมรณา
ทั้งหมดที่ถูกบรรยายไปแล้วในบทนี้จึงถูกสรุปย่อตรงนี้ ในการดำเนินชีวิตอย่างชอบธรรมมีทั้ง
ปริมาณและคุณภาพของชีวิต (นอกจากนี้ ระดับสูงสุดของความชอบธรรมในพระคริสต์ก็ก่อให้เกิด
ชีวิตนิรันดร์) ความชอบธรรมเป็นความบาปซึ่งนำไปสู่ความตายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คนที่พบ
ความชอบธรรมในพระคริสต์จะมีชีวิตอยู่ตลอดไป ยิ่งกว่านั้น การดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมใน
ระหว่างนี้จะก่อให้เกิดความเต็มเปี่ยมและความบริบูรณ์แห่งชีวิต พระเจ้าทรงอวยพรความชอบ
ธรรมและการดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมก่อให้เกิดชีวิตที่บริบูรณ์มากขึ้นไปอีก

ภาพรวมของสภ 13: ในบทนี้การเปรียบเทียบความตรงข้ามกันระหว่างปัญญาของ
ความชอบธรรมเปรียบกับความโง่เขลาของการดำเนินชีวิตในความบาปถูกนำเสนอเพิ่มเติม

สภ 13:1 บุตรชายที่ฉลาดฟังคำสั่งสอนของบิดาตน แต่คนมักเยาะเย้ยไม่
ฟังคำขานบ บุตรชายที่มีปัญญาจะตั้งใจฟังคำว่ากล่าวตักเตือนของบิดาตน (คำที่แปลว่า คำสั่ง
สอน (นูวคาร์) มีความหมายว่า ‘การบรรยายที่เป็นคำตักเตือนว่ากล่าว’) เด็กหนุ่มที่คือร้อนอวดดี
จะปฏิเสธคำว่ากล่าวตักเตือน คนมีปัญญาจะยอมรับคำว่ากล่าว คนโง่จะไม่ยอมรับ

สภ 13:2 คนจะกินของดีจากผลปากของตน แต่จิตใจของคนละเมิดจะกิน
ความทารุณ การใช้ปากแบบมีปัญญาจะนำมาซึ่งผลที่ตามมาต่างๆที่ดี คำที่แปลว่า คนละเมิด (บา

กัศ) มีความหมายตรงตัวว่า คนเหล่านั้นที่ประพฤติอย่างทรยศหรืออย่างหลอกลวง นี้บอกเป็นนัยว่าคำพูดต่างๆที่ทรยศหรือหลอกลวงอาจก่อให้เกิดปฏิกิริยาที่รุนแรง ผู้คนที่อยู่ในโลกไม่ยอมรับการถูกหักหลังง่ายๆ มันมักพิศตัวเป็นความรุนแรง

สภ 13:3 **บุคคลที่ระแวงระวังปากของเขาจะสงวนชีวิตของเขา แต่บุคคลที่เปิดริมฝีปากกว้างก็จะมาถึงความพินาศ** อีกครั้งที่เรื่องของการควบคุมลิ้นถูกหมายถึงตรงนี้ คนที่หุบปากของตนให้สนิทไว้ได้จะหลีกเลี่ยงความยุ่งยาก ตรงกันข้าม ปากที่พูดมากย่อมนำไปสู่ความยุ่งยาก

สภ 13:4 **วิญญานของคนเกียจคร้านยังอยากอยู่ แต่ไม่ได้อะไรเลย ฝ่ายวิญญานของคนขยันจะอ้วนพี** คนเหล่านั้นที่ขี้เกียจ ไร้ระเบียบวินัย และไร้ความรับผิดชอบจะอยากได้สิ่งต่างๆ แต่สุดท้ายแล้วก็มีน้อยสิ่งหรือไม่มีสิ่งใดเลย ตรงกันข้าม คนที่ทำงานหนักและมีระเบียบวินัยจะรุ่งเรือง ความหมายของคำว่าอ้วนพีก็เป็นสำนวนของชาวตะวันออกกลางที่หมายถึงความเจริญรุ่งเรือง การดำเนินชีวิตที่ขาดวินัยนำไปสู่ชีวิตที่ว่างเปล่า การดำเนินชีวิตที่มีระเบียบวินัยนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองในทุกด้านของชีวิต

สภ 13:5 **คนชอบธรรมเกลียดความเท็จ แต่คนชั่วร้ายประพฤติน่ารังเกียจและน่าอดสู** ความชอบธรรมเกลียดชังการโกหก พวกมันไม่อยู่ด้วยกัน พวกมันต่างคนต่างอยู่ วัลสุดท้ายอาจแปลตรงตัวได้ว่า ‘แต่คนชั่วก็ همین โฉ่และทำให้เกิดความอับอายขายหน้า’ ช่างเป็นภาพที่ตรงข้ามกันเหลือเกิน ความชอบธรรมเกลียดชังการมุสา แต่ความชั่วส่งกลิ่นเหม็นและน่าขายหน้า ความจริงนั้นยังเป็นเหมือนเดิมจนทุกวันนี้

สภ 13:6 **ความชอบธรรมระแวงระวังผู้ที่ทางของเขาเที่ยงธรรม แต่ความชั่วร้ายว่าคนบาป** ความคิดตรงนี้ก็เรียบง่ายพอๆกับที่มันลึกซึ้ง ความชอบธรรมปกป้องคนเหล่านั้นที่เที่ยงธรรม (นั่นคือ มีความสุจริต) ในวิถีแห่งชีวิต ตรงกันข้ามการปฏิเสธพระเจ้าก็คว่ำคนบาปเสีย ความคิดตรงนี้ก็คือว่า การปฏิเสธพระเจ้าและความบาปก่อความพินาศให้เกิดขึ้นกับชีวิต

ของคนๆหนึ่ง มีปัญญาอันลึกซึ้งในการดำเนินชีวิตอย่างชอบธรรมและความโง่เขลาสิ้นดีในการดำเนินชีวิตที่ไม่ตามแบบพระเจ้า

สภ 13:7 คนที่ว่าตนมั่งคั่ง แต่ไม่มีอะไรเลยก็มี คนที่ว่าตนเป็นคนจน แต่มีทรัพย์สินศฤงคารเป็นอันมากก็มีอยู่ ความคิดตรงนี้สอดคล้องกับของสุภาษิต 11:24-26 ความซึ้งและความเห็นแก่ตัวมักจะตอบสนองตัวมันเองในแบบเดียวกัน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มักได้รับการตอบแทนในแบบเดียวกัน มีปัญญาในการเป็นคนใจกว้างและความโง่เขลาในการเป็นคนใจแคบ

สภ 13:8 ค่าไถ่ชีวิตของคนคือทรัพย์สินศฤงคารของเขา แต่คนยากจนไม่ฟังคำติเตียน ความคิดตรงนี้ก็ถือว่า คนมั่งมีอาจถูกจับตัวไปเรียกค่าไถ่ได้ นั่นคือ ชีวิตของเขาแลกกับเงินของเขา ในทางกลับกัน คนจนก็ไม่เจอกับเรื่องแบบนั้น ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า ความมั่งคั่งไม่ได้วิเศษวิโสเหมือนอย่างที่คนเขาวางกัน และคนที่ยากจนมักไม่มีความยุ่งยากเหมือนอย่างที่คนรวยมี

สภ 13:9 สว่างของคนชอบธรรมก็เปรมปรีดี แต่ประทีปของคนชั่วร้ายจะถูกลบ ความคิดตรงนี้อาจเป็นไปได้ว่าในบ้านของคนชอบธรรมมีความชื่นชมยินดีและสันติสุขและไฟในบ้านของพวกเขาที่ถูกจุดให้สว่าง ตรงกันข้าม ตะเกียงในบ้านของคนชั่วก็ถูกลบไปในไม่ช้าเพราะความยากจน ถูกโยนออกจากบ้าน ตีตก หรือแม้กระทั่งความตาย ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือ สันติสุขและความเงียบสงบสำหรับการดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมและความยุ่งยากกับความไม่แน่นอนสำหรับการดำเนินชีวิตที่ไม่ตามแบบพระเจ้า

สภ 13:10 เพราะความทะนงตัวเท่านั้นการวิวาทจึงเกิดขึ้น แต่ปัญญาอยู่กับบรรดาผู้ที่รับคำแนะนำ ต้นกำเนิดของความขัดแย้งส่วนใหญ่ของมนุษย์คือ ความเย่อหยิ่งหรือญาติสนิทของมัน นั่นคือ ความดีร้าย พระคัมภีร์ไม่มีอะไรดีๆจะกล่าวถึงความเย่อหยิ่งเลย มันเป็นความชั่วขั้นพื้นฐานของธรรมชาติมนุษย์ที่ตกต่ำลง มันเป็นความบาปขั้นรากเหง้าของลูซิเฟอร์ ดู อีสยาห์ 14:12-14 คำที่แปลว่า ที่รับคำแนะนำ (*ยาค็อบ*) มีความหมายว่า ‘คุยกันเรื่อง

นั้นๆ' หรือ 'ปรึกษาหารือกัน' ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า ความเยอหยิ่งก่อให้เกิดความขัดแย้ง กระนั้นการยอมคุยกันเรื่องปัญหาหนึ่งๆก็มีปัญญา

สภ 13:11 **ทรัพย์ศฤงคารที่ได้มาโดยโชคลาภจะยอบเยบลง แต่บุคคลที่ต่ำ**
สมโดยการทำงานจะได้เพิ่มพูนขึ้น ในด้านหนึ่ง ความมั่งคั่งที่ได้มาจากการทำธุรกิจต้องสงสัยก็คง
อยู่ไม่ได้นาน ในอีกด้านหนึ่ง บุคคลที่เก็บรวบรวมผลเก็บเกี่ยวของตนด้วยการงานที่ซื่อตรงจะ
เจริญรุ่งเรือง หรือผู้ที่ทำงานหนักจะเพิ่มพูนทรัพย์ศฤงคารของตน มีปัญญาในการทำงานหนัก
และความโง่เขลาในวิธีรวยทางลัดแบบต่างๆ

สภ 13:12 **ความหวังที่ถูกหน่วงไว้ทำให้ใจเจ็บช้า แต่ความปรารถนาที่สำเร็จ**
แล้วเป็นต้นไม้แห่งชีวิต เมื่อสิ่งที่ได้หวังไว้ดูเหมือนจะมลายไป มันก็ทำให้ใจคนเราชอกช้ำหรือ
ผิดหวัง อย่างไรก็ตาม เมื่อสิ่งที่ได้หวังไว้นั้นกลายเป็นจริง มันก็เป็นเหมือนกับต้นไม้แห่งชีวิตต้น
หนึ่ง นั่นคือ มันฟื้นฟูจิตวิญญาณของคนเรา

สภ 13:13 **บุคคลผู้ดูหมิ่นพระวณะจะถูกทำลาย แต่บุคคลผู้เกรงกลัวพระ**
บัญญัติจะได้รับบำเหน็จ คนที่ดูหมิ่นคำพูดของกษัตริย์ก็จะได้รับความเดือดร้อน แต่ผู้ที่ดูหมิ่น
พระวณะของพระองค์ผู้ทรงเป็นจอมกษัตริย์จะพบจุดจบในบึงไฟนั้น คนที่เคารพต่อคำบัญชา
ของกษัตริย์องค์หนึ่งจะได้รับบำเหน็จตามสมควร นอกจากนี้ ผู้ที่เชื่อฟังพระวณะของพระเจ้าจะ
ได้รับการอวยพรจากพระเจ้าเอง ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่า การไม่เชื่อฟังพระเจ้านำมาซึ่ง
การพิพากษาขณะที่การเชื่อฟังพระเจ้านำมาซึ่งพระพรของพระองค์ ความจริงข้อนี้ก็ทั้งเรียบง่าย
และลึกซึ้ง

สภ 13:14 **กฎเกณฑ์ของปราชญ์เป็นน้ำพุแห่งชีวิต เพื่อจะออกไปให้พ้นจาก**
บ่วงของความมรณา ถึงแม้คำที่แปลว่า **กฎเกณฑ์** (โทว์ราห์) ตรงนี้เป็นคำฮีบรูต่างๆไปทีหมายถึง
พระราชบัญญัติของพระเจ้ก็ตาม บริบทตรงนี้ก็ดูเหมือนจะบ่งบอกถึงอย่างอื่นนอกจากพระราช
บัญญัติของพระเจ้ การประยุกต์ใช้ในทันทีดูเหมือนว่าจะเป็นการที่คำสั่งสอนหรือกฎต่างๆของ
คนมีปัญญากลายเป็นน้ำพุแห่งชีวิตสำหรับคนเหล่านั้นที่จะปฏิบัติตามมัน นอกจากนี้ กฎเหล่านี้

ยังนำพาเราให้พ้นจากบ่วงแร้วต่างๆแห่งความตายด้วย (จะว่าไปแล้ว พระองค์ผู้ทรงมีปัญญาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคือ พระเจ้าและพระวาระของพระองค์ก็เป็นน้ำพุแห่งชีวิตอย่างแน่นอน)

สภ 13:15 **ความเข้าใจที่ดีก็ได้รับความโปรดปราน แต่หนทางของคนละเมิดก็ยากนัก** สองความคิดที่แตกต่างกันถูกสื่อถึงตรงนี้ (1) วลีแรกอาจแปลได้ว่า ‘ความเข้าใจอันดี นำความกรุณามาให้’ ความกรุณาและความเมตตาปราณีออกมาจากการมีความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับเรื่องหนึ่งๆ (2) ตรงกันข้าม คนบาปทั้งหลายมักประสบกับความยากลำบาก สิ่งหนึ่งที่พญามารทำให้ชาวโลกมองไม่เห็นมาตลอดเลยก็คือว่า ความบาปก่อให้เกิดความยุ่งยากและความทุกข์โศกทุกรูปแบบ กระนั้น พวกคนชั่วก็ยังดำเนินในความชั่วช้าของตนต่อไปอย่างสนุกสนาน

สภ 13:16 **บรรดาคนที่หยิ่งรู้กระทำทุกอย่างด้วยความรู้ แต่คนโง่ก็อวดความโง่ของตน** อีกครั้งที่ความตรงข้ามกันอันมีเอกลักษณ์ถูกนำเสนอ คนที่หยิ่งรู้ใช้เวลาเพื่อจัดการกับความรู้อะไรก็ตาม ความคิดตรงนี้ก็ก็คือ การไตร่ตรอง การสืบสวน และการใช้ความคิดให้มาก ตรงกันข้าม คนโง่รีบเร่งต่อไปในความโง่เขลาของตน คนมีปัญญามักคิดเพื่อพิจารณา คนโง่สนุกต่อไปเรื่อยเปื่อย

สภ 13:17 **ผู้สื่อสารที่ชั่วร้ายหลงไปในความร้าย แต่ทูตที่สัตย์ซื่อ นำการรักษามาให้** ความคิดตรงนี้ก็เกี่ยวกับทูตหรือผู้สื่อสารคนหนึ่งซึ่งหมกมุ่นไม่ไปตลอดทางเพราะความโง่เขลา ตรงกันข้าม ผู้สื่อสารที่ไว้ใจได้ก็มีค่าและน่าชื่นใจมากขนาดไหน นั่นคือ ผู้ที่ไม่ออกนอกเส้นทางเพื่อหาความรื่นเริงบันเทิงใจอันไม่เหมาะสม

สภ 13:18 **ความยากจนและความอดสูมาถึงบุคคลที่เพิกเฉยต่อคำสั่งสอน แต่บุคคลที่สนใจคำตักเตือนก็ได้รับเกียรติ** ผู้ที่บิดไปหลังของตนด้วยความคือด้านต่อสู้กับคำว่ากล่าวตักเตือนและการลงวินัยก็มุ่งหน้าไปตามถนนสู่ความยากจนและความอับยศอดสู อีกครั้งที่ความคิดตรงนี้ก็คือการที่คนโง่ปฏิเสธและคือด้านต่อการถูกว่ากล่าวตักเตือน อย่างไรก็ตาม ผู้ที่ใส่ใจต่อคำตักเตือนจะพบเกียรติยศและการเลื่อนชั้น คนโง่ไม่ยอมรับฟังคำปรึกษา คนมีปัญญาก็ยอมรับฟัง ดู สุภาษิต 13:1

สภ 13:19 **ความปรารถนาที่ล้มฤทธิ์ผลเป็นถึงหอมหวานสำหรับจิตวิญญาณ**
แต่เป็นความสะอิดสะเอียนแก่คนโง่ที่จะเสียจากความชั่วร้าย อีกครั้งที่สองความคิดที่แตกต่าง
กันถูกเอ่ยถึง เมื่อเป้าหมายหนึ่งถูกบรรลุ มันก็หอมหวานต่อจิตวิญญาณของเรา อย่างไรก็ตาม คน
โง่ก็ขะเขยงการหันเสียจากความบาปของตน ความบาปบิดเบือนใจของพวกเขาจนพวกเขาคิด
ว่าการตกเป็นทาสมันของพวกเขาดี เสรีภาพของพวกเขา คนโง่มากมายขนาดไหนในยุคนี้อ้าง
ว่าตนมีสิทธิ์ที่จะดำเนินต่อไปในการกระทำต่างๆที่ชั่วร้ายของตน

สภ 13:20 **บุคคลที่เดินกับปราชญ์จะกลายเป็นคนฉลาด แต่เพื่อนฝูงของคน**
โง่จะถูกทำลาย การคบหาสมาคมกับคนทั้งหลายที่มีปัญญามักจะทำให้เราได้รับปัญญาด้วย มันมี
แนวโน้มที่จะส่งผ่านมาถึงเราด้วย เพื่อนที่เราคบมีอิทธิพลต่อเราจริงๆ ตรงกันข้าม เพื่อนชั่ว
ทำให้อุปนิสัยที่ดีเสียไป คนเหล่านั้นที่คบหากับคนโง่สุดท้ายแล้วจะถูกทำลายโดยความบาปของ
คนเหล่านั้น ดู 1 โครินธ์ 15:33 และเพลงสดุดี 1:1

สภ 13:21 **ความชั่วร้ายตามติดคนบาป แต่คนชอบธรรมจะได้รับความเป็น**
บำเหน็จ มีผลลัพธ์ต่างๆที่ตามมาสำหรับสิ่งที่เราทำ ความยุ่งยากและความทุกข์โศกตามมาหลังค
ความบาปอย่างแน่นอน มันเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ตรงกันข้าม ความดีติดตามมาหลังผู้ชอบ
ธรรม เราเก็บเกี่ยวสิ่งที่เราหว่านจริงๆ ความบาปนำความยุ่งยากมาให้ ความชอบธรรมนำพรมา
ให้

สภ 13:22 **คนดีก็ละมรดกไว้ให้แก่หลานๆ แต่ทรัพย์ศฤงคารของคนบาปนั้น**
ต่ำสมไว้ให้คนชอบธรรม ผู้ที่ทิ้งมรดกไว้ให้ลูกหลานของตนก็เป็นคนมีปัญญาและชอบธรรม
อย่างน้อยที่สุดเขาก็สามารถทิ้งมรดกไว้เป็นแบบอย่างที่เป็นตามแบบพระเจ้าไว้ให้พวกเขาได้
กล่าวอย่างเสียคสิแล้วก็คือ ทรัพย์สมบัติของคนอธรรมอาจส่งต่อไปยังผู้ชอบธรรมได้ พระเจ้า
ทรงมีวิธีที่จะทำให้คนชั่วตกต่ำลงและทำให้คนชอบธรรมเจริญขึ้นได้ ลองดูคนอิสราเอลตอน
เดินทางออกจากอียิปต์ก็ได้

สภ 13:23

ดินที่คนยากจนไถไว้ก็เกิดผลอุดม แต่สิ่งของถูกทำลายได้เพราะ

ขาดความยุติธรรม พระเจ้าได้ทรงเนรมิตสร้างแผ่นดินโลกให้มันสามารถเกิดดอกออกผลเป็นอาหารได้ แม้กระทั่งบนที่ดินของคนยากจนก็ตาม อย่างไรก็ตาม การขาดวิจารณญาณที่ดีบ่อยครั้งนำไปสู่การให้สัตว์กินหญ้าที่เดียวเยอะเกินไปหรือการไม่ปลูกพืชหมุนเวียนซึ่งทำให้ดินดีต้องเสียไป ในอิสราเอลจนทุกวันนี้ คนเลี้ยงแกะชาวอาหรับให้สัตว์ของตนกินหญ้าบนดินมากเกินไปซึ่งนำไปสู่การกัดเซาะหน้าดินด้วยสายลมและการขยายตัวของพื้นที่แห้งแล้งของดินแดนนั้น หลักการที่สำคัญกว่าก็คือว่า การขาดวิจารณญาณที่ดีสามารถทำให้สิ่งที่มีศักยภาพอันดีกลายเป็นหม่นไปได้

สภ 13:24

บุคคลที่สงวนไม่เรียวกก็เกลียดบุตรชายของตน แต่ผู้ที่รักเขา

พยายามตีสอนเขาตลอดเวลา ผู้คนที่อยู่ในโลกอ้างอิงอย่างโง่เขลาว่าพวกเขารักลูกของตนมากเกินไปที่จะใช้ไม้เรียวตีลูกได้ ในทางกลับกัน คนที่รักลูกของตนจริงๆจะใช้ไม้เรียวตีลูกบ่อยๆในช่วงที่ลูกยังเล็กอยู่ ความหมายของคำว่าเกลียดตรงนี้ เช่นเดียวกับที่เป็นบ่อยๆในพระคัมภีร์ เป็นแนวคิดหนึ่งที่มีหลายระดับ คนที่ไม่ตีสอนลูกที่ดื้อดั่งก็ไม่ได้รักลูกอย่างแท้จริงมากเท่ากับคนที่ยอมลำบากในการลงโทษลูกของตนด้านร่างกาย

สภ 13:25

คนชอบธรรมรับประทานได้จนพอใจ แต่ท้องของคนชั่วร้ายจะ

หิว บทนี้ปิดท้ายด้วยการสรุปย่อความจริงที่ว่าความชอบธรรมนำประโยชน์แท้จริงหลายประการมาให้และความบาปนำความยากจนมาให้ ในทั้งสองกรณี นั้นอาจไม่ปรากฏชัดเจนในทันที อย่างไรก็ตาม ในระยะยาวแล้ว หลักการทั้งสองประการพิสูจน์แล้วว่าเป็นจริงอย่างไม่เปลี่ยนแปลง ความชอบธรรมนำมาซึ่งพระพรทุกรูปแบบ ความบาปนำมาซึ่งความยากจนทุกรูปแบบ

ภาพรวมของสุภาษิต 14: การเปรียบเทียบความตรงข้ามกันระหว่างปัญญาและความโง่เขลาดำเนินต่อไป อย่างไรก็ตาม มีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยในการสื่อเรื่องใจความหลัก ขณะที่

การเปรียบเทียบความตรงข้ามกันในบทก่อนๆเป็นระหว่างปัญญาของความชอบธรรมและความ
โง่เขลาของความชั่ว คราวนี้ความคิดของบทนี้ดูเหมือนจะมุ่งเน้นเรื่องปัญญาของความดีเปรียบ
กับความโง่เขลาของการทำผิด

สภ 14:1 ผู้หญิงทั้งหลายที่มีสติปัญญาสร้างเรือนของเธอขึ้น แต่ผู้หญิงที่โง่
รื้อมันลงด้วยมือตนเอง คราวนี้ความคิดตรงนี้เปลี่ยนไปยังความแตกต่างระหว่างผู้หญิงที่มี
ปัญญาและผู้หญิงที่โง่เขลา หญิงที่มีปัญญาจะสร้างเรือนของตนขึ้น ความคิดอันหลังนี้น่าจะ
หมายถึงครอบครัวของคนๆหนึ่ง ดังนั้นหญิงคนหนึ่งที่มีปัญญาจะชูกำลังและเสริมสร้าง
ครอบครัวของตน คำที่แปลว่า รื้อมันลง (ฮาร์ค) ในความหมายที่เรียบง่ายที่สุดของมันก็แปลว่า
‘พังลง’ หรือ ‘รื้อถอนลงมา’ ความคิดที่สำคัญกว่าน่าจะเป็นได้ว่าหญิงคนหนึ่งที่มีปัญญาจะหนุ
ใจและชูกำลังครอบครัวของตนขณะที่หญิงคนหนึ่งที่โง่เขลาจะวิพากษ์วิจารณ์และรื้อทำลาย
ครอบครัวของตน แม้ว่าความคิดตรงนี้เกี่ยวกับการทำเช่นนั้นด้วยมือของเธอ นั่นก็น่าจะเป็นคำ
พูดเปรียบเทียบแบบหนึ่ง ความคิดที่น่าจะใช่ก็คือ การรื้อทำลายครอบครัวของตนโดยคำวิจารณ์
และการบ่น

สภ 14:2 บุคคลผู้ดำเนินในความเที่ยงธรรมเกรงกลัวพระเยโฮวาห์ แต่
บุคคลที่คดเคี้ยวในทางของเขาก็ดูหมิ่นพระองค์ คำที่แปลว่า ความเที่ยงธรรม (โยเซอร์) หมายถึง
การดำเนินชีวิตที่เที่ยงธรรม มันคือการทำงานออกมาเป็นการปฏิบัติของหลักการเรื่องความชอบ
ธรรม ประเด็นก็คือว่าเขาผู้ดำเนินอย่างเที่ยงธรรม (นั่นคือ ในความชอบธรรม) ก็แสดงออกถึง
ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า ดังนั้น ความเชื่อมโยงกันโดยตรงระหว่างความยำเกรงองค์พระผู้
เป็นเจ้าและความชอบธรรมจึงถูกนำเสนอ การทำสิ่งที่ถูกต้องก็สำแดงถึงความยำเกรงองค์พระผู้
เป็นเจ้า ตรงกันข้าม บุคคลที่คดเคี้ยว (นั่นคือ คดโกง) ก็ไม่เคารพยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า สิ่งที่
ตรงข้ามก็เป็นจริงเช่นกัน เมื่อผู้ใดไม่เคารพยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า เขาก็อาจกลายเป็นคน
คดโกงได้

สภ 14:3

ในปากของคนโง่มีไม้เรียวแห่งความโอหัง แต่ริมฝีปากของ

ปราชญ์จะสงวนเอาไว้ คนโง่มักเย่อหยิ่งและมันก็แสดงให้เห็นในสิ่งที่พวกเขาพูด ความหมายของ “ไม้เรียวแห่งความโอหัง” ในปากของคน โง่น่าจะเป็นการที่พวกเขาใช้ลิ้นของตนเหมือนแส้หรือไม้เรียวเหมือนตีผู้อื่น ตรงกันข้าม ปากของคนมีปัญญาจะปกป้องและพิทักษ์รักษาตัวเองไว้ ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่าคนโง่นั้นเย่อหยิ่งและมีลิ้นเชือดเฉือน คนมีปัญญาสงบปากสงบคำและมันพิทักษ์รักษาพวกเขาไว้

สภ 14:4

ที่ไหนที่ไม่มีวัวผู้ ที่นั่นรวงหญ้าสะอาด แต่พืชผลอุดมได้มาด้วย

แรงวัว พวกวัวอาจเป็นสัตว์ที่เลอะเทอะ แต่พวกมันก็เป็นสัตว์ที่ขยันขันแข็งมากๆ เช่นเดียวกัน ในงานของพระเจ้า พันธกิจต่างๆอย่างพันธกิจรถบัสอาจสร้างปัญหาและความยุ่งยากต่างๆ แต่พวกมันก็เกิดผลมากในงานของพระเจ้า

สภ 14:5

พยานที่สัตย์ซื่อจะไม่มุสา แต่พยานเท็จจะกล่าวคำมุสา ประเด็น

ตรงนี้ทั้งเรียบง่ายและลึกซึ้ง พยานที่สัตย์ซื่อจะพูดความจริง พยานที่คดเคี้ยวจะโกหก อุปนิสัยเป็นสิ่งสำคัญ มันจะพยากรณ์ได้ว่าคนๆหนึ่งจะปฏิบัติตนอย่างไร คนทั้งหลายที่สัตย์ซื่อมีแนวโน้มที่จะเป็นคนซื่อตรง คนที่ไม่สัตย์ซื่อก็ย่อมไม่เป็นคนซื่อตรง

สภ 14:6

คนมักเยาะเย้ยแสวงปัญญาเสียเปล่า แต่ความรู้ที่ง่ายแก่คนที่มิ

ความเข้าใจ ความจริงอันลึกซึ้งและเกี่ยวข้อกันสองประการถูกกล่าวถึงตรงนี้ คนเหล่านั้นที่ในช่วงต้นของชีวิตเกลียดชังการศึกษาและการเรียนรู้สักวันหนึ่งจะเสาะแสวงหาปัญญาและขวนขวายที่จะหามันให้เจอ ตรงกันข้าม บุคคลที่แสวงหาที่จะเข้าใจสิ่งต่างๆของชีวิตอย่างสม่ำเสมอจะพบว่าความรู้ใหม่ (และรวมถึงปัญญาด้วย) ผ่านมาง่ายๆ คำที่แปลว่า ความรู้ (คาฮ์) มีความหมายด้วยว่า ‘การรู้จักแยกแยะ’ และ ‘ปัญญา’ ประเด็นที่ใหญ่กว่าก็คือว่า คนเหล่านั้นที่ตลอดชีวิตของตนได้แสวงหาที่จะเรียนรู้และเสาะหาปัญญาจะพบว่าการเรียนรู้ใหม่และปัญญาผ่านมาง่ายๆ คนเหล่านั้นที่เกลียดชังการเรียนหนังสือและการเรียนรู้ที่สูงชันจะพบว่าปัญญานั้นได้มายาก

สภ 14:7 **จงไปให้พ้นหน้าคนโง่ เมื่อเจ้าไม่พบริมฝีปากแห่งความรู้ในตัวเขา**

ความคิดตรงนี้ก็เรียบง่าย เมื่อเราดูออกว่าคนๆหนึ่งเป็นคนโง่เขลา โดยเฉพาะจากคำพูดที่ออกมาจากปากของเขา จงไปเสีย อย่ายืนอยู่ในทางของคนบาปและอย่านั่งอยู่ในที่นั่งของคนชอบเยาะเย้ย จงแยกออกเสียจากคนเหล่านั้นที่มีปากโง่เขลา อย่ามัวอ้อยอิ่งอยู่กับคนเหล่านั้น

สภ 14:8 **ปัญญาของคนยังรู้คือการเข้าใจทางของเขา แต่ความโง่ของคน**

โง่เป็นที่ลอกลวง คนที่เขายังรู้ก็พากเพียรที่จะเข้าใจสิ่งต่างๆของชีวิต พวกเขาพยายามที่จะเข้าใจวิถีในชีวิตของตนเอง ตรงกันข้าม คนโง่ก็สำแดงความโง่ของตนออกมาโดยการขาดความสุจริต คนมีปัญญาก็พากเพียรที่จะเข้าใจปัญหาต่างๆ คนโง่นั้นไม่ซื่อตรง ช่างตรงข้ามกันเสียจริง!

สภ 14:9 **คนโง่เขลาเยาะเย้ยเรื่องความผิดบาป แต่ในท่ามกลางคนชอบ**

ธรรมก็มีความโปรดปราน จนทุกวันนี้คนโง่หัวเราะเยาะและคิดว่าความบาปเป็นเรื่องตลก วัฒนธรรมก็มีความโปรดปราน โลกบันเทิงหัวเราะให้กับความบาปเป็นกิจวัตร พวกเขาสร้างความบันเทิงอันเลื่องลือของตนรอบๆความบาป ตรงกันข้าม คนชอบธรรมไม่ทำเช่นนั้น แต่คนชอบธรรมสร้างชื่อเสียงอันดี คนโง่ไม่เคยทำเช่นนั้น

สภ 14:10 **จิตใจรู้ความขมขื่นของใจเอง และไม่มีใครอื่นมาเข้าส่วนความ**

ขมขื่นของมัน ข้อนี้ตอนแรกดูเหมือนน่างุนงง แต่ความจริงนี้ก็ถือว่าเรียบง่าย ความคิดตรงนี้ก็คือว่ามีแต่ใจของเราที่เข้าใจความขมขื่น ความปวดร้าวหรือความผิดหวังของมัน ได้อย่างเต็มเปี่ยม ยิ่งกว่านั้น คนแปลกหน้าก็ไม่สามารถเข้าส่วนในความขมขื่นยินดีในใจของเราได้ ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า ใจเราเป็นสถานที่หนึ่งที่เป็นส่วนตัวมากๆ ไม่มีใครอื่นสามารถเข้าใจความผิดหวังหรือความขมขื่นยินดีของเราได้ นั่นคือ ไม่มีใครเว้นแต่พระเยซู

สภ 14:11 **เรือนของคนชั่วร้ายจะถูกคว่ำ แต่เต็นท์ของคนเที่ยงธรรมจะ**

รุ่งเรือง แม้ความหมายตรงตัวของคำว่าเรือนอาจถูกสื่อตรงนี้ ความคิดที่สำคัญกว่าก็น่าจะหมายถึงมรดก ครอบครัวและลูกหลานของคนๆหนึ่ง ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือ ความไม่มั่นคงและหายนะซึ่งเกิดขึ้นตามหลังคนชั่วบ่อยๆ แม้กระทั่งครอบครัวของพวกเขาที่ทนทุกข์ด้วย ตรงกัน

ข้าม บ้าน ครอบครัวและลูกหลานของคนเที่ยงธรรมไม่เพียงมั่นคงเท่านั้น แต่จะเจริญรุ่งเรืองด้วย มีข้อดีมหาศาลในความชอบธรรมและความโง่เขลาใหญ่หลวงในความบาป

สภ 14:12 มีทางหนึ่งซึ่งคนเราดูเหมือนจะถูก แต่มันสิ้นสุดลงที่ทางของความ
มรณา น่าจะมีการประยุกต์ใช้ที่สำคัญสองประการของสุภาษิตข้อนี้ (1) มีภัยอันตรายอยู่เสมอใน
การคิดว่าตัวเองชอบธรรม ความเย่อหยิ่งเช่นนั้นของจิตใจนำไปสู่ความพินาศได้อย่างง่ายดาย (2)
มีทางหนึ่งที่คุณคิดเอาเองว่านำไปสู่ความรอดซึ่งดูเหมือนว่าถูกต้องสำหรับคนมากมาย แต่นำไป
สู่ความตายครั้งที่สอง ศาสนาจอมปลอมเป็นเครื่องมือ โปรดชั่นหนึ่งของพญามารมาโดยตลอด
คนเหล่านั้นที่ไม่รู้พระคัมภีร์คิดว่าศาสนาของตนถูกต้อง แต่สุดท้ายก็ลงเอยด้วยการไปนรก คน
เช่นนั้นมิจำนวนมหาศาล และมีความสัมพันธ์กันระหว่างการประยุกต์ใช้ทั้งสองแบบที่ถูก
หมายเหตุไว้ ความเย่อหยิ่งและการคิดว่าตนชอบธรรมบ่อยครั้งทำให้ใจคนมีคบอดและแข็ง
กระด้างต่อความจริงเรื่องความรอดในพระคริสต์

สภ 14:13 แม้ใจของคนที่หัวเราะก็เศร้า และที่สุดของความชื่นบานนั้นคือ
ความโศกสลด ชาวโลกมักปิดบังความว่างเปล่าและภาระแห่งใจของตน โดยใช้ความบันเทิงและ
เรื่องตลก กระนั้น ภายใต้ความตลกคะนองแบบภายนอก มีใจหลายดวงที่แบกภาระหนักแห่ง
ความบาปเอาไว้ นอกจากนี้ ทัศนคติที่ความสนุกและความบันเทิงของโลกจบสิ้นลงในเวลาไม่นาน
(ดังที่มันเป็นเสมอมา) คนบาปก็กลับมาสู่ความเป็นจริงของใจที่ว่างเปล่าและจิตสำนึกผิดชอบที่
รู้สึกผิด บุตรหลงหายผู้นั้นได้เรียนรู้เรื่องนั้นผ่านบทเรียนราคาแพง และแน่ทีเดียว ทางของผู้
ละเมียดก็ยากนัก

สภ 14:14 คนที่มีใจหันกลับจะได้ผลจากทางของเขาจนเต็ม และคนดีก็จะได้
ผลดีแห่งการกระทำของเขา คำที่แปลว่า คนที่..หันกลับ (คูวัก) มีความหมายด้วยว่าคือด้าน หัว
แข็งและอวดดี ภาพเปรียบเทียบโดยตรงก็คือ สัตว์ใช้งานเช่น วัวหรือล่อที่พยศต่อเครื่องเทียมลากของ
มัน ใช้กับเท้าของมันขุดลงในดินและถอยห่างออกไป ประเด็นตรงนี้ก็คือนั่น คนที่มักกบฏและ
คนที่เสื่อมถอยจะเกี่ยวสิ่งที่ตนได้หว่าน คนที่ใจเสื่อมถอยก็จะเกี่ยวสิ่งเดียวกันนั้น ตรงกันข้าม

คนดีจะเกี่ยวสิ่งที่ตนได้หว่านเช่นกันและมันจะนำความพึงพอใจมาให้ ช่วงเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกันจริงๆ คนที่เสื่อมถอยและคนกบฏก็เกี่ยวเกี่ยวผลอันขมขื่น การทำสิ่งที่ถูกต้องและดีงามต่อพระพักตร์พระเจ้านำมาซึ่งผลเกี่ยวเกี่ยวอันน่าอภิรมย์และน่าพึงพอใจ

สภ 14:15 **คนเขลาเชื่อถือว่าทุกอย่าง แต่คนหยิ่งรู้มองดูว่าเขากำลังไปทางไหน** คำที่แปลว่า **เขลา (เปริย์)** มีความหมายว่า ‘ซื่อ’ หรือ ‘ถูกหลอกง่าย’ แม้ทีเดียว คนซื่อๆ มักเชื่อทุกสิ่งที่ตนได้ยินหรืออ่าน แต่คนที่หยิ่งรู้จะใช้เวลาคิดเรื่องหนึ่งๆจนตลอดคลุล่วง ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือ ปัญญาของการเป็นคนหยิ่งรู้และไม่เชื่อทุกสิ่งที่เราได้ยินหรืออ่าน

สภ 14:16 **คนมีปัญญาก็เกรงกลัวและหันเสียจากความชั่วร้าย แต่คนโง่เดือดดาลด้วยความมั่นใจ** คำที่แปลว่า **ความชั่วร้าย (รา)** มีความหมายได้ว่าชั่วร้ายในแบบที่ผิดจริยธรรมและบาปหนาหรือร้ายในแบบเรื่องร้ายๆ อย่างหลังน่าจะใช่ความหมายในข้อนี้มากกว่า ดังนั้น คนที่มีปัญญาในการมองเห็นความยุ่งยากอยู่ข้างหน้าก็จะหลีกเลี่ยงมันเสีย ตรงกันข้าม คนโง่พุ่งตรงไปข้างหน้าและอวดดี (คำที่แปลว่า **เดือดดาล (อาบาร์)** มีความหมายว่า ‘ผ่านเลยไป’ หรือ ‘ไปต่อ’)

สภ 14:17 **คนโมโหฉับพลันประพุดติ่งเขลา และคนวางแผนชั่วร้ายเป็นที่เกลียดชัง** คนที่อารมณ์เสื่อง่ายจะปฏิบัติอย่างโง่เขลา ไม่ว่าจะเป็คำพูดที่ไม่ควรกล่าวออกไปหรือการตัดสินใจต่างๆที่ไม่น่ากระทำเลย การมีปฏิกิริยายามโกรธก็เป็นเครื่องหมายอย่างหนึ่งของคนโง่ ยิ่งกว่านั้น คนเหล่านั้นที่ใช้ชีวิตเช่นนั้นก็ไม่ถูกมองในแง่ดีนัก อารมณ์ต่างๆซึ่งความโกรธก็เป็นอารมณ์หนึ่งเป็นสิ่งที่พระเจ้าประทานให้ แต่วิบัติจึงมีแก่ผู้คนที่ปล่อยให้ตัวเองถูกรอบงำโดยอารมณ์ต่างๆของตัวเอง แนวคิดตามพระกัมภีร์ของความอ่อนสุภาพก็สื่อถึงการมีวินัยในเรื่องอารมณ์ต่างๆ ดู ปัญญาจารย์ 7:9 และสุภาษิต 16:32 ด้วย

สภ 14:18 **คนเขลาได้ความโง่เป็นมรดก แต่คนหยิ่งรู้ก็มีความรู้เป็นมรดก** อีกครั้งที่คำที่แปลว่า **เขลา (เปริย์)** มีความหมายว่า ‘ซื่อ’ หรือ ‘ถูกหลอกง่าย’ คนเหล่านั้นที่ไม่เคยพยายามที่จะคิดไตร่ตรองเรื่องหนึ่งๆให้ลึกก็มักตัดสินใจโง่ๆ ตรงกันข้าม คนเหล่านั้นที่หยิ่งรู้ก็ได้

รับพรและได้รับความเจริญขึ้นเพราะการรู้จักแยกแยะของตน คำที่แปลว่า มี...เป็นมงกุฎ (ดาอ์ฮ์)
ในความหมายขั้นพื้นฐานที่สุดของมันก็หมายถึง ‘ถูกล้อม’ หรือ ‘ถูกตีวง’ ดังนั้นในบริบทนี้
ความคิดตรงนี้ก็ถือว่า คนที่หยั่งรู้ก็ล้อมรอบตัวเองด้วยข้อมูล คนเหล่านั้นที่ไม่ได้รับข้อมูลคืนนั้นก็
ตัดสินใจโง่ๆ แต่คนหยั่งรู้ล้อมรอบตัวเองด้วยข้อมูลที่ดี

สภ 14:19 คนชั่วร้ายกราบคนดี และคนชั่วร้ายกราบอยู่ที่ประตูเมืองของคน
ชอบธรรม ในระยะยาวแล้ว คนชั่วจะตกเป็นผู้รับใช้คนดี (นั่นคือ คนที่ดำเนินตามแบบพระเจ้า)
ในลักษณะเดียวกัน คนชั่วจะเคาะประตูบ้านของคนชอบธรรมเพื่อขอความช่วยเหลือ แม้ว่าคน
ชอบธรรมดูเหมือนจะรุ่งเรืองขึ้นในตอนี้ ในระยะยาวแล้วพวกเขาจะล้มเหลวและคนชอบธรรมจะ
เจริญรุ่งเรือง ฮามานต้องจำใจก้มกราบลงต่อหน้าโมรเดคัย พวกเจ้านายที่จี้จิกฉานแห่งบาบิโลนก็
ล้มลงต่อหน้าดาเนียล และแม้คนที่ปฏิเสธพระเจ้าไม่ถูกทำให้ตกต่ำลงในชีวิตนี้ พวกเขาก็จะ
ตกต่ำลงแน่ๆเมื่อถึงวันพิพากษา

สภ 14:20-21 คนยากจนนั้นแม่เพื่อนบ้านของตนก็รังเกียจ แต่คนมั่งคั่งมีสหาย
มากมาย คนที่ถูกหวยก็มีเพื่อนเยอะจริงๆ ในทางกลับกัน คนเหล่านั้นที่ยากจนก็มีเพื่อนน้อย
จริงๆ นั่นเป็นความเห็นอันน่าเศร้าเกี่ยวกับธรรมชาติมนุษย์ แต่มันก็ยังเป็นจริงจนถึงทุกวันนี้

21 บุคคลที่ดูหมิ่นเพื่อนบ้านของตนก็ทำบาป แต่บุคคลที่เอ็นดูคนยากจนก็เป็นสุข การดู
หมิ่นเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะคนที่ขัดสนก็เป็นความบาป อย่างไรก็ตาม การสำแดงความเมตตาต่อผู้
ที่ขัดสนไม่เพียงเป็นสิ่งที่ถูกต้องเท่านั้น แต่มันยังนำพระพรมาด้วย ความสุขที่แท้จริงมาจากการ
ช่วยเหลือผู้อื่น

สภ 14:22 คนที่คิดการชั่วนั้นไม่ผิดหรือ บรรดาผู้ที่คิดการดีก็จะพบความ
เมตตาและความจริง คำที่แปลว่า ผิด (ทาวาห์) จริงๆแล้วมีความหมายว่าหลงเงินไป (นั่นคือ
เตลิดไป) คนเหล่านั้นที่คิดการชั่วสุดท้ายแล้วก็มีชีวิตที่ล้มเหลว แผนการที่คดเคี้ยวมีวิธีย้อนกลับ
มาทำร้ายตัวเอง ตรงกันข้าม คนเหล่านั้นที่คิดหาวิธีที่จะทำดีต่อผู้อื่นก็ได้รับความเมตตาและ

ความจริงเป็นการตอบแทน เมื่อเราทำดีต่อผู้อื่น พวกเขาจะช่วยเหลือเราในยามที่เราเดือดร้อน และจะเปี่ยมด้วยความปรานีต่อเรา

สภ 14:23-24 มีกำไรอยู่ในงานทุกอย่าง การเพียงแต่พูดแห่งริมฝีปากนั้นโหม้ไปทางความขาดแคลน การทำงานนั้นมีผลกำไรไม่ว่าจะโดยค่าจ้างหรือแค่ประโยชน์จากการทำงานนั่นเองก็ตาม ในทางกลับกัน คำพูดนั้นไม่มีค่า คนเหล่านั้นที่ดีแต่โหม้และไม่ทำก็มีแนวโน้มที่จะยากจน การคุยโวโอ้อวดเป็นเรื่องหนึ่ง ส่วนการลงมือทำงานหนักก็คนละเรื่องเลย ผลกำไรย่อมมาจากอย่างหลัง

24 มงกุฏของปราชญ์คือความมั่งคั่งของตน แต่ความโง่ของคนโง่คือความเขลา ในระยะยาวแล้ว ปัญญาทำให้ผลตอบแทนเป็นความเจริญรุ่งเรือง คนมีปัญญาก็มักมีความมั่นคงทางการเงิน ตรงกันข้าม ความโง่เขลาของคนโง่นำไปสู่ผลลัพธ์ที่ตรงกันข้าม มีกำไรที่แท้จริงจากปัญญาและความยากจนที่อาจเกิดขึ้นได้จากชีวิตที่ขาดปัญญา

สภ 14:25 พยานซื่อตรงจะช่วยชีวิตให้รอด แต่พยานหลอกลวงจะกล่าวคำมูสา ความคิดตรงนี้ก็ถือว่า พยานที่สัตย์ซื่อจะช่วยจิตวิญญาณให้รอดพ้นจากอันตราย ตรงกันข้าม คนที่ทรยศหรือไม่ซื่อตรงก็กล่าวคำมูสา การประยุกต์ใช้กับการประกาศข่าวประเสริฐในพระคัมภีร์ใหม่ก็ปรากฏชัดเจน การแปลแบบถอดความอาจแปลได้ว่า ‘พยานที่สัตย์ซื่อจะเห็นดวงวิญญาณหลายดวงได้รับความรอด’ คนโง่ไม่สนเรื่องนี้เลย

สภ 14:26-27 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์ทำให้คนอยู่อย่างมั่นใจมาก ลูกหลานของเขาจะมีที่ลี้ภัย ผู้ที่ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าไม่มีวันไปผิดทางอย่างแน่นอน มีความมั่นใจอันมั่นคงในความช่วยเหลือและพระพรของพระเจ้าเมื่อเรายำเกรงพระองค์ นอกจากนี้ ประชาชนของพระเจ้า (ลูกหลานของพระองค์) ก็มีที่ลี้ภัยเสมอจากพายุชีวิต มีความมั่นใจและที่ลี้ภัยอันเข้มแข็งสำหรับคนเหล่านั้นที่ยำเกรงพระองค์

27 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์เป็นน้ำพุแห่งชีวิต เพื่อผู้หนึ่งผู้ใดจะหลีกเลี่ยงบ่วงของความมรณาได้ ในความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้ามีบ่อน้ำพุที่เป็นน้ำแห่งชีวิต ความยำเกรงองค์พระผู้

เป็นเจ้าสุดท้ายแล้วนำไปสู่ “บ่อน้ำพุ...พุ่งขึ้นถึงชีวิตนิรันดร์” (ยอห์น 4:14) ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าจะป้องกันคนมิปัญญาไว้จากความโง่เขลาของความบาปซึ่งนำไปสู่การเสียชีวิตก่อนวัยอันควรบ่อยๆ และความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าสุดท้ายแล้วจะป้องกันเรามีให้ประสบกับความตายครั้งที่สอง ที่เชื่อมโยงกับความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าอย่างใกล้ชิดคือ ความเชื่อในองค์พระผู้เป็นเจ้า เมื่อเรายำเกรงพระองค์ เราก็จะวางใจพระองค์และนั่นก็นำไปสู่ชีวิตนิรันดร์

สภ 14:28 **ในมวลประชาชนก็มีศักดิ์ศรีของกษัตริย์ แต่ไร้ประชาชนเจ้านายก็ถูกทำลาย** กษัตริย์องค์หนึ่งยอมพอพระทัยเมื่ออาณาจักรของพระองค์ขยายใหญ่ขึ้น เมื่อมันตกลงมันอาจนำไปสู่การคว่ำลงของผู้หน้านั้น ในฝ่ายวิญญาณแล้ว พระบิดาผู้สถิตในสวรรค์ของเราก็ทรงได้รับสง่าราศีเมื่อเราเกิดผลมาก อาณาจักรของพระองค์ถูกทำให้ขยายใหญ่ขึ้น เราจึงควรนำวิญญาณผู้คนมาถึงพระคริสต์อยู่เสมอ

สภ 14:29 **บุคคลที่โกรธซ้ำก็มีความเข้าใจมาก แต่บุคคลที่โมโหเร็วก็ยกย่องความโง่** มีปัญญาใหญ่ยิ่ง (นี่ยังไม่เอ่ยถึงการมีวินัยในฝ่ายวิญญาณ) ในการโกรธซ้ำ ดู ยากอบ 1:19 และสุภาษิต 15:18 ปัญญาของการควบคุมอารมณ์โกรธนั้นก็ยิ่งใหญ่นอกจากนี้ ผู้ที่อารมณ์เสีง่ายก็ส่งเสริมความโง่เขลา การมีวินัยในการควบคุมอารมณ์ต่างๆเป็นผลอย่างหนึ่งของพระวิญญาณ มันถูกเรียกว่าความสุภาพอ่อนน้อม

สภ 14:30 **ใจที่สงบให้ชีวิตแก่เนื้อหนัง แต่ความริษยากระทำให้กระดูก** ความคิดแรกมีความหมายตรงตัวว่า ‘ใจที่สุขภาพดีเป็นชีวิตของเนื้อหนัง’ แน่่อนว่านั่นเป็นความจริงในฝ่ายร่างกาย ปราศจากโลหิตที่ให้ชีวิตซึ่งถูกสูบฉีดไปทั่วร่างกายแล้ว เราก็ตายอย่างไรก็ตาม น่าจะมีความหมายฝ่ายวิญญาณอยู่ตรงนี้เช่นกัน ใจที่สุขภาพดีฝ่ายวิญญาณ นั่นคือสุขภาพแข็งแรงในด้านหลักการเหล่านั้นคือ ความจริง ความชอบธรรม ความบริสุทธิ์ ความรัก ปัญญาและความเมตตา ก็จะก่อให้เกิดความบริบูรณ์ของชีวิตฝ่ายวิญญาณ ตรงกันข้าม ความอิจฉา (นั่นคือ ความริษยา) ก็กัดกินเหมือนมะเร็งในกระดูก ในความหมายโดยนัยแล้ว ความคิดที่

สำคัญกว่าก็คือว่า ใจที่เปิดเผย จริงใจ ปราศจากความขมขื่นและความอิจฉาริษยาที่มีสุขภาพแข็งแรงฝ่ายวิญญาณขณะที่ความอิจฉาริษยากัดกินไปเรื่อยๆอยู่ใน

สภ 14:31 **บุคคลผู้บีบบังคับคนยากจน** **ถูกพระเจ้าผู้สร้างของเขา แต่บุคคลที่**
ถวายเกียรติแด่พระองค์ก็เอ็นดูต่อคนขัดสน ความหมายตรงนี้ก็คือนั่นที่คิดต่อคน
ยากจนก็ทำทนายพระเจ้าให้เข้ามาขัดขวาง การไม่แสดงความกรุณาต่อคนเหล่านั้นที่ยากจนจริงๆ
อาจช่วยพระเจ้าให้ทรงจัดการคนทารุณเช่นนั้น ตรงกันข้าม คนเหล่านั้นที่ถวายเกียรติแด่องค์
พระเจ้าเป็นเจ้าของจะแสดงความเมตตาต่อคนขัดสน

สภ 14:32 **คนชั่วร้ายก็ถูกไล่ออกตามการกระทำชั่วร้ายของเขา แต่คนชอบ**
ธรรมมีความหวังในความมรณาของเขา ความคิดในตอนแรกก็คือว่า คนชั่วถูกคว่ำลงในความชั่ว
ของตน ความบาปย่อมตามทัน มนุษย์เราเกี่ยวข้องกับที่ตนหว่าน ในทางกลับกันคนชอบธรรมก็มี
ความหวังอันเปี่ยมสุขในความตาย กล่าวอย่างเจาะจงก็คือ คนเหล่านั้นที่ได้รับความรอดมีความ
หวังอันเปี่ยมสุขในสง่าราศีแห่งสวรรค์ที่รอคอยอยู่ภายหน้า เพราะว่าการออกจากร่างกายนี้ก็คือ
การได้อยู่กับองค์พระเจ้า (2 โครินธ์ 5:8)

สภ 14:33 **ปัญญาอาศัยอยู่ในใจของคนที่มีความเข้าใจ แต่สิ่งซึ่งอยู่ท่ามกลาง**
บรรดาคนโง่ก็ปรากฏตัว อีกครั้งที่หลักการที่ถูกนำเสนอก็คือว่า ปัญญาเกิดออกมาจากความ
เข้าใจ ความรู้ที่ถูกซึมซับและถูกศึกษาค้นคว้าก็นำไปสู่ความเข้าใจซึ่งเกิดเป็นปัญญาต่อไป ไม่มี
ทางลัดมากมายนักไปสู่ปัญญา ปกติแล้วมันก็หมายถึงการเรียนรู้ การใคร่ครวญ จากนั้นจึง
เป็นการพัฒนาไปสู่ปัญญา ตรงกันข้าม คนโง่ไม่สนใจเรื่องนั้นเลย แต่พวกเขามีแนวโน้มที่จะ
พล่ามทุกเรื่องที่คุณรู้ ความโง่เขลาและลึนที่พุดมากเป็นญาติสนิทกัน

สภ 14:34 **ความชอบธรรมเชิดชูประชาชาติหนึ่งๆ แต่บาปเป็นเหตุให้ชนชาติ**
หนึ่งๆถูกตำหนิ ไม่ค่อยมีคำกล่าวใดที่ลึกซึ้งกว่านี้ถูกเขียนขึ้น ความชอบธรรมเชิดชูประชาชาติ
ใดก็ตาม หลักการนี้ดำรงอยู่ชั่วนิรันดร์ มันเป็นเรื่องจริงในปัจจุบันพอๆกับที่มันเป็นจริงเมื่อสามพันปี
ก่อน และในแบบเดียวกัน ความบาปเป็นความน่าละอายและเป็นรอยตำหนิสำหรับประชาชาติ

ใดก็ตาม ชาวโลกดูเหมือนไม่เคยเรียนรู้เรื่องนั้นเลย และพญามารก็ทำงานหนักเพื่อให้แน่ใจว่าพวกเขาจะไม่เรียนรู้เรื่องนั้น

สภ 14:35 **ข้าราชการที่เฉลียวฉลาดก็ได้รับความโปรดปรานจากกษัตริย์ แต่**
พระพิโรธของพระองค์ก็ตกลงบนผู้ที่ประพฤติน่าละอาย กษัตริย์ทั้งหลาย (คนทั้งหลายที่อยู่ในตำแหน่งผู้นำ) ก็พอพระทัยกับบรรดาผู้รับใช้ (นั่นคือ ผู้ใต้บังคับบัญชา) ที่มีปัญญา ผู้รับใช้เช่นนั้นก็ได้รับการเลื่อนขั้น ตรงกันข้าม กษัตริย์ (ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้นำ) จะไม่พอพระทัยและมีปฏิกิริยาเช่นนั้นต่อคนเหล่านั้นที่ไร้ความรับผิดชอบหรือก่อให้เกิดความอับอายขายหน้า หากหลักการเหล่านี้เป็นจริงในระดับมนุษย์ พระองค์ผู้ทรงเป็นจอมกษัตริย์จะไม่ทรงปฏิบัติในแบบเดียวกันหรือ มั่นรอบคอบขนาดไหนที่จะเป็นผู้รับใช้ที่มีปัญญาของพระองค์ผู้ทรงเป็นจอมกษัตริย์และมัน ใ้เวลาขนาดไหนที่จะทำตัว ใ้เวลาต่อพระพักตร์พระองค์

*ภาพรวมของสภานิต 15: การเปรียบเทียบความตรงข้ามกันระหว่างความคิดกับความชั่ว
ดำเนินต่อไป กล่าวอย่างเจาะจงก็คือ มีการเน้นความสำคัญที่การใช้ลึ้นอย่างมีปัญญาเปรียบเทียบกับการใช้ลึ้นอย่างโง่เขลาและปัญญาของการยอมรับคำว่ากล่าวตักเตือนและคำวิจารณ์*

สภ 15:1-2 **คำตอบอ่อนหวานทำให้ความโกรธเกรี้ยวหันไปเสีย แต่คำกักขะ**
เร้าโทสะ คำที่มีปัญญามากกว่านี้ไม่ค่อยถูกกล่าว คำตอบที่อ่อนหวานและสุภาพหันเหความโกรธไปเสีย อย่างไรก็ตาม คำพูดที่ทำให้เจ็บช้ำก็ยุ่งให้เกิดความ โกรธ คำที่แปลว่า **กักขะ (เอทเซ็บ)** มีความหมายตรงตัวว่า ‘ที่ทำให้เจ็บช้ำ’ ความโง่เขลาของเร โหโบอัมและคำตอบที่หยาบกระด้างของเขาที่มีต่อพวกผู้ใหญ่แห่งอิสราเอลก็ได้ มันจุดประกายให้เกิดความแตกแยกขึ้นในชนชาตินั้น คนที่ยอมให้คำพูดที่สร้างความเจ็บช้ำออกมาจากริมฝีปากของตนก็โง่เขลาขนาดไหน และผู้ที่ยุติสถานการณ์ที่รุนแรงด้วยคำตอบที่อ่อนโยนก็มีปัญญาขนาดไหน

2 **ลึ้นของปราชญ์ใช้ความรู้อย่างถูกต้อง แต่ปากของคนโง่เทความโง่ออกมา** ความคิดตรงนี้สอดคล้องกับความจริงก่อนหน้านี้ คนมีปัญญาจะกล่าวสิ่งใดก็ตามที่ตนจะกล่าวในวิธีที่ถูกต้อง

ตรงกันข้าม คน โง่เทออกมา นั่นคือพลาหมเรื่องโง่เขลาไม่หยุด เราควรหมายเหตุไว้ว่าคน โง่ไม่จำเป็นต้องพ้นความชั่วช้าออกมา แต่ความ โง่เขลาเท่านั้น ลึนของเราถูกใช้ไปกับเรื่อง ไร้สาระ และสิ่งที่กลายเป็นความ โง่เขลาบ่อยครั้งขนาดไหน

สภย 15:3 พระเนตรของพระเยโฮวาห์อยู่ในทุกแห่งหน ทรงเฝ้าดูคนชั่วและคนดี การทรงอยู่ทุกหนทุกแห่งและการทรงทราบทุกสิ่งของพระเจ้าถูกบรรยายถึงตรงนี้ ความคิดที่เรียบง่ายตรงนี้ก็ถือว่าพระเจ้าทรงทราบทุกสิ่งที่เกิดขึ้น พระองค์ไม่เพียงทรงเห็นมันเท่านั้น แต่ในบริบทตรงนี้ พระองค์ยังทรงได้ยินมันด้วย เราต้องระมัดระวังขนาดไหนกับสิ่งที่ลอดผ่านริมฝีปากของเรา คำพูดที่ไร้สาระทุกคำจะถูกให้การต่อพระพักตร์พระองค์สักวันหนึ่ง ดู มัทธิว 12:36

สภย 15:4 ลึนที่สุภาพเป็นต้นไม้แห่งชีวิต แต่ลึนตลบตะแลงทำน้ำใจให้แตกสลาย มีสามตอนในพระคัมภีร์ที่เอ่ยถึงต้นไม้แห่งชีวิต (1) มีบันทึกทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับมัน ในปฐมกาล 2-3 (2) มีบันทึกที่เป็นคำพยากรณ์เกี่ยวกับมัน ในวิวรณ์ 2 และ 22 และ (3) มีคำพูดเปรียบเปรยถึงมันในหนังสือสุภาษิต ความคิดตรงนี้ก็ถือว่า ลึนที่สุภาพ (นั่นคือ ลึนที่กล่าวสิ่งที่ดี) ก็เป็นเหมือนต้นไม้แห่งชีวิตที่ให้ชีวิต มีบางสิ่งที่น่าชื่นใจเกี่ยวกับผู้พูดที่ซื่อตรง ถ่อมตนและตรงไปตรงมา ตรงกันข้าม ลึนที่ตลบตะแลง (นั่นคือ คดโกงหรือไม่ซื่อตรง) ก็สามารถทำให้ใจผู้อื่นแตกสลายได้ มันเป็นเรื่องที่ตรงข้ามกับลึนที่สุภาพ

สภย 15:5 คนโง่ดูหมิ่นคำสั่งสอนของบิดาตน แต่ผู้ที่สนใจคำตักเตือนเป็นผู้หยั่งรู้ คนหนุ่มสาวและแม้แต่ผู้ใหญ่ด้วยกันก็ขึ้นชื่อในเรื่องการดูหมิ่นคำตักเตือนว่ากล่าวของบิดา อย่างไรก็ตาม พระคัมภีร์ก็กล่าวว่าคนแบบนั้นเป็นคน โง่ ตรงกันข้าม คนที่ยอมรับคำว่าการตักเตือนก็หยั่งรู้ (นั่นคือ ฉลาด) กล่าวสั้นๆก็คือ คน โง่โมโหและฉุนเฉียวเมื่อถูกว่ากล่าวตักเตือน คนมีปัญญายอมรับมัน

สภย 15:6 ในเรือนของคนชอบธรรมมีคลังทรัพย์มาก แต่ความลำบากตกอยู่กับรายได้อันน้อยของคนชั่วร้าย คำที่แปลว่า คลังทรัพย์ (โชน) มีความหมายด้วยว่าพละกำลังหรือ

ความเจริญรุ่งเรือง ความชอบธรรมจะนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองในระยะยาว และพระเจ้าทรง
อวยพรผู้ชอบธรรม นอกจากนี้ มีพลังกำลังและความมั่นคงในเรือนของครอบครัวที่ชอบธรรม
ด้วย ตรงกันข้าม รายรับของคนชั่วมักมีความยุ่งยากมากมายร่วมอยู่ด้วย พระพรตามหลังความ
ชอบธรรม ความยุ่งยากตามหลังความบาป

สภ 15:7 **ริมฝีปากของปราชญ์กระจายความรู้ แต่ความคิดของคนโง่หาเป็น**
เช่นนั้นไม่ คนเหล่านั้นที่มีปัญญาที่แบ่งปันปัญญาของตนกับผู้อื่น แต่คนโง่ไม่ทำเช่นนั้น ฝ่าย
หลังมัวแต่สาละวนอยู่กับสิ่งต่างๆที่ตนสนใจ

สภ 15:8 **เครื่องสักการบูชาของคนชั่วร้ายเป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเย**
โฮวาห์ บริบทตรงนี้ก็เกี่ยวกับระบบเลวีของคนฮีบรู เครื่องสักการบูชาบางอย่างก็เป็นแบบสมัครใจ
อย่างไรก็ตาม ความหน้าซื่อใจคดของคนชั่วที่ถวายเครื่องบูชาที่มีกลิ่นหอมหวานแต่พระเจ้า
จริงๆแล้วก็เป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระองค์ ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือ ความหน้าซื่อใจคด
แบบคิดว่าตัวชอบธรรมและการที่พระเจ้าทรงเกลียดชังมัน การรับใช้ของพระเยชูปกติแล้วก็
ประณามความหน้าซื่อใจคดของพวกเขาฟาริสีที่แสวงทำตัวบริสุทธิ์

ตรงกันข้าม แต่คำอธิษฐานของคนเที่ยงธรรมเป็นความปิติยินดีของพระองค์ พระเจ้า
ทรงโปรดปรานคำอธิษฐานของคนเหล่านั้นที่มีชีวิตที่เที่ยงธรรมอย่างแท้จริง ความหมายที่สื่อ
โดยนัยอย่างชัดเจนก็คือว่าพระเจ้าทรงตอบคำอธิษฐานของคนเหล่านั้นที่เที่ยงธรรมในการ
ดำเนินชีวิตของตน คอสุภายิต 15:29 และเพลงสดุดี 34:15 แน่ทีเดียวเงื่อนไขสำคัญสำหรับคำ
อธิษฐานที่ได้รับคำตอบก็คือ ชีวิตที่เที่ยงธรรมต่อพระพักตร์พระเจ้า

สภ 15:9 **ทางของคนชั่วร้ายเป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ แต่**
พระองค์ทรงรักผู้ที่ติดตามความชอบธรรม ความคิดสองประการที่ลึกซึ้งแต่เรียบง่ายถูกเสนอ
ตรงนี้ (1) พระเจ้าทรงเกลียดชังทางของคนชั่วและ (2) พระองค์ทรงรักคนเหล่านั้นที่ไล่ติดตาม
ความชอบธรรม คำที่แปลว่า **ติดตาม (ราดัพ)** มีความหมายว่า ‘ไล่กวาด’ มีความแตกต่างกัน
ระหว่างแค่การทำให้ถูกต้องและการไล่ตามความชอบธรรมอย่างกระตือรือร้นในฐานะหลัก

การหนึ่งและการปฏิบัติ พระเจ้าทรงรักคนเหล่านั้นที่ *ไล่ตามความชอบธรรม* ดู เพลงสดุดี 11:7 และเพลงสดุดี 45:7 เช่นกัน

สภ 15:10 ผู้ที่ทอดทิ้งทางดีนับว่าการทำโทษเป็นสิ่งที่หนักใจ บุคคลผู้เกลียดคำเตือนสติจะตายเปล่า ความคิดตรงนี้จริงๆแล้วก็คือว่า การถูกทำโทษเป็นเรื่องชั่วร้าย (หรือน่าขัดเคืองใจ) สำหรับผู้ที่ละทิ้งทางแห่งชีวิต กล่าวอีกนัยหนึ่ง คนเหล่านั้นที่คือทำตามใจตนเองก็ฉุนเฉียวเมื่อตนถูกกล่าวตักเตือน ยิ่งกว่านั้น ผู้ที่เกลียดชังการถูกกล่าวตักเตือนก็กำลังมุ่งหน้าไปสู่การเสียชีวิตก่อนวัยอันควร

สภ 15:11 นรกและแดนพินาสก็ประจักษ์แจ้งอยู่เฉพาะพระพักตร์พระเยโฮวาห์ ใจแห่งบุตรทั้งหลายของมนุษย์จะแจ้งเฉพาะพระองค์ยิ่งกว่านั้นสักเท่าใด คำที่แปลว่า นรก (*เฮโอด*) สามารถหมายถึงสถานที่แห่งคนตายที่จากไปแล้ว (คนเหล่านั้นที่ไม่รอด) หรือหมายถึงแค่หลุมฝังศพ ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือยมโลก ประเด็นตรงนี้ก็คือน่าจะว่าหากพระเจ้าทรงทราบว่าจะอะไรกำลังเกิดขึ้นในยมโลก (ไม่ว่าจะเป็นความตายหรือนรก) พระองค์จะยิ่งทรงทราบใจมนุษย์มากกว่านั้นสักเท่าใด ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่า ใจมนุษย์นั้นเป็นหนังสือที่เปิดออกต่อพระเจ้า

สภ 15:12 คนมักเยาะเย้ยไม่รักคนที่ตักเตือนเขา ทั้งเขาจะไม่ไปหาปราชญ์ ผู้ที่เยาะเย้ยความจริงก็ไม่ยอมรับคำวิจารณ์ นอกจากนี้ คนแบบนั้นก็ไม่นสนใจในคำแนะนำจากคนมีปัญหาด้วย ภาพหนึ่งที่ชัดเจนถูกวาดไว้ทั่วหนังสือสุภาษิตและนั่นก็คือการที่คนโง่ คนชอบเยาะเย้ย และคนจำพวกนั้นไม่ค่อยยอมฟังคำวิจารณ์เท่าใดนัก เราจึงควรพิจารณาว่าเรายอมรับคำวิจารณ์อย่างไรเมื่อมันมา

สภ 15:13 ใจที่ร่าเริงกระทำให้สีหน้าแจ่มใส แต่โดยความเศร้าในใจดวงจิตก็แหลกสลายไป ความจริงที่ชัดเจนสองประการถูกกล่าวถึงตรงนี้ ใจที่ชื่นชมยินดีจะแสดงออกให้เห็นทางสีหน้าของคนเรา ในทางกลับกัน ใจที่โศกเศร้าก็ทำให้จิตวิญญาณหดหู่ ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่า สิ่งที่อยู่ในใจของคนเราจะปรากฏชัดเจนในสีหน้าของคนเรา

สภ 15:14

ใจของบุคคลผู้มีความเข้าใจก็แสวงความรู้ แต่ปากของคนโง่กิน

ความโง่เป็นอาหาร ช่างเป็นภาพที่ตรงข้ามกันอย่างสิ้นเชิง คนเหล่านั้นที่มีความเข้าใจก็แสวงหาความรู้ ความเข้าใจที่ลึกซึ้งและข้อมูลเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตาม ปากของคน โง่ก็กินความโง่เป็นอาหารมากขึ้นไปอีก คนโง่คอยเสาะหาความบ้าบอ ความกึกคะนองและเรื่องไร้สาระเพิ่มมากขึ้น นั่นคือ ความโง่เขลา ฝ่ายหนึ่งนำไปสู่ความเข้าใจและคุณธรรมเพิ่มมากขึ้น อีกฝ่ายก็นำไปสู่ความอนิจจังและความไร้รสชาติมากขึ้นไปอีก ฝ่ายหนึ่งนั้นแข็งแกร่งมั่นคง อีกฝ่ายนั้นว่างเปล่า นั่นคือ คนโง่

สภ 15:15

ทุกๆวันของคนที่ถูกขี้ใจก็ร้าย แต่คนที่มีใจร่าเริงมีการเลี้ยงต่อ

เนื่องกัน คำที่แปลว่า **ถูกขี้ใจ** (*อาเนีย*) มีความหมายอย่างหนึ่งว่า ‘ยากจน’ ในกรณีนี้ความคิดตรงนี้ก็หมายถึง การเป็นคนยากจนในฝ่ายวิญญาณ คำที่แปลว่า **ร้าย** (*ราราท*) มีความหมายด้วยว่า ‘ยุ่งยาก’ หรือ ‘เลวร้าย’ ความคิดในตอนแรกก็น่าจะเป็นว่าคนที่ขี้ใจทุกข์ (ยากจนฝ่ายวิญญาณ) จะพบว่าทุกสิ่งดูเหมือนแย่ไปหมด ตรงกันข้าม สำหรับคนที่มีใจร่าเริง ทุกสิ่งก็ดูสดใส

ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือ มุมมองชีวิตที่เราปล่อยให้ตัวเองมี สำหรับคนเหล่านั้นที่จมปลักอยู่ในปัญหาต่างๆของตัวเองและมีทัศนคติที่เป็นลบ ทุกอย่างก็ดูเลวร้ายไปหมด ในทางกลับกัน สำหรับคนเหล่านั้นที่พยายามมองเห็นด้านที่สดใสและมีใจที่ร่าเริง เหตุการณ์แบบเดียวกันนั้น ในชีวิตก็ดูเหมือนดี มีจิตวิทยาที่เรียบง่ายแต่ลึกซึ้งและเป็นแบบพระเจ้าอยู่ตรงนี้

สภ 15:16-17

มีทรัพย์น้อยแต่มีความยำเกรงพระเยโฮวาห์ ดีกว่ามีคลังทรัพย์

ใหญ่ แต่มีความลำบากอยู่ด้วย คนที่ยากจนแต่ดำเนินชีวิตในความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าก็ดีกว่าคนที่มั่งมี (แต่ปราศจากความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า) ฝ่ายหลังก็พบกับความยุ่งยากในชีวิตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

เช่นเดียวกัน 17 กินผักเป็นอาหารในที่ที่มีความรักก็ดีกว่ากินเนื้อวัวอ้วนพร้อมกับความเกลียดชังอยู่ด้วย การแปลแบบถอดความอาจได้ว่า ‘อาหารเย็นที่มีแต่ถั่วในที่ๆมีความรักก็ดีกว่าอาหารเย็นที่มีเนื้อวัวอย่างดีในที่ๆมีความเกลียดชัง’ ความหมายของ “เนื้อวัวอ้วน” ก็คือ เนื้อของ

ว้าวที่ถูกขุ่นให้อ้วนพี (ในคอกวัว) เพื่อที่จะถูกฆ่าแหละ ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า ชีวิตที่พอมีพอกินที่มีความรักและความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าที่ดีกว่าคนเหล่านั้นที่ใช้ชีวิตอย่างอู้ฟูพร้อมกับความเกลียดชังและไม่มี ความยำเกรงพระเจ้า ชาวโลกเต็มไปด้วยคนพวกหลังและพวกเขาบ่อยครั้งมีชีวิตที่น่าสังเวช

สภ 15:18 **คนใจร้อนเร้าการวิวาท แต่บุคคลผู้โกรธช้ำก็ระงับการชิงดี** ความคิดตรงนี้ก็ถือว่าคนที่อารมณ์เสื่อง่ายก็เร้าให้เกิดความยุ่งยาก ตรงกันข้าม คนที่ควบคุมอารมณ์โกรธของตนและเป็นคนโกรธช้ำก็ทำให้เรื่องยุ่งยากที่อาจเกิดขึ้นสงบลงได้ อารมณ์ร้อนไม่เคยเป็นคุณธรรมหนึ่งเลย มันจุกจุกชวนให้เกิดความยุ่งยากมากยิ่งขึ้น แนวคิดตามพระคัมภีร์เรื่องความสุภาพอ่อนน้อม (โดยเฉพาะในความหมายตามพระคัมภีร์ใหม่) ก็หมายถึงคนที่ควบคุมอารมณ์ต่างๆ ของตนและอารมณ์ร้อนของตนด้วย ฝ่ายหลังมีแนวโน้มที่จะดับไฟแห่งการทะเลาะวิวาทให้หมอดลงขณะที่ฝ่ายแรกจุกจุกชวนให้เกิดไฟเช่นนั้นขึ้น

สภ 15:19 **ทางของคนเกียจคร้านเหมือนรั้วต้นไม้หนาม แต่วิถีของคนชอบธรรมเป็นทางหลวงราบเสมอ** ทางของคนเกียจคร้าน นั่นคือ คนที่ขี้เกียจ สุกเอาเผากินและไม่มีระเบียบวินัย จะก่อให้เกิดแต่รั้ววัชพืช งานที่เกิดผลน้อยมากก็ออกมาจากคนขี้เกียจและคนที่ไม่มีระเบียบวินัย ดังนั้น พวกเขาจึงมักมีชีวิตอยู่บนชั้นล่างสุดของบันไดทางเศรษฐกิจ ในทางกลับกันทางของผู้ชอบธรรมก็ถูกยกระดับขึ้น คำที่แปลว่า ราบเสมอ (คาลล์) มีความหมายจริงๆว่า ‘ถูกยกขึ้น’ หรือ ‘ถูกเชิดชู’ คนเหล่านั้นที่ดำเนินชีวิตอย่างเที่ยงธรรมก็มักได้รับการเลื่อนชั้น พวกเขาก้าวหน้าในชีวิตขณะที่คนเหล่านั้นที่ขี้เกียจ สุกเอาเผากิน และไม่มีระเบียบวินัยมักจะเป็นชนชั้นที่ต่ำกว่า

สภ 15:20 **บุตรชายที่ฉลาดกระทำให้บิดายินดี แต่คนโง่หมิ่นมารดาของตน** ในด้านหนึ่ง บุตรชายที่มีปัญญาก็ทำให้บิดาของตน ‘ภูมิใจ’ ในตัวเขา หรือกล่าวให้ถูกต้องกว่า นั่นก็คือ บุตรชายที่มีปัญญาก็ทำให้บิดาของตนพอใจ แน่ทีเดียว พระเจ้าพระบิดาทรงแสดงความพอพระทัยของพระองค์ในพระเยซูตอนที่พระเยซูทรงรับบัพติศมา ดู มัทธิว 3:17 ตรงกันข้าม

คนโง่ก็ไม่สนใจว่ามารดาของตนอาจรู้สึกอับอายขายหน้าเพราะความโง่เขลาของเขา คนโง่ไม่สนว่าตนทำให้ผู้ใดเจ็บ แม้กระทั่งมารดาของตนเอง

สภ 15:21 ความโง่เป็นความขึ้นบานแก่บุคคลผู้ไม่มีสติปัญญา แต่คนที่มี
ความเข้าใจจะดำเนินในความเที่ยงธรรม ความคิดหลายประการถูกกล่าวถึงตรงนี้ (1) คนโง่นั้น
ขาดปัญญา (2) คนโง่ก็คคะนองหรือสนุกสนานในความบาปของตน ตรงกันข้าม คนที่มีความ
เข้าใจ (สิ่งที่มาก่อนปัญญา) ก็กระทำสิ่งที่ถูกต้อง คนเหล่านั้นที่ขาดปัญญาก็ผลิตเฟลนกับความ
โง่ของตน คนเหล่านั้นที่ฉลาดก็ทำสิ่งที่ถูกต้อง

สภ 15:22 ปราศจากการปรึกษาหารือ แผนงานก็ล้มเหลว แต่มีผู้แนะนำ
มากๆ แผนงานนั้นก็สำเร็จ ความคิดตรงนี้อาจถอดความได้ดังนี้ “ปราศจากคำแนะนำที่ดี
แผนการต่างๆก็ไม่สัมฤทธิ์ผล แต่พร้อมกับคำแนะนำดีๆเยอะๆ แผนการต่างๆก็สัมฤทธิ์ผล” มี
ปัญญาในการรับคำแนะนำ มีความโง่เขลาในการไม่แสวงหาคำแนะนำจากผู้อื่น

สภ 15:23 คำตอบจากปากที่เหมาะสมก็เป็นความขึ้นบานแก่คน คำเดียวที่
ถูกกาลเทศะก็ดียิ่งจริงๆ มีความพึงพอใจในการให้คำแนะนำที่ดีแก่การซักถามของอีกคน และคำ
แนะนำที่ถูกต้องและถูกกาลเทศะก็มีค่ามากๆ ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า มีความพึงพอใจ
สำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเมื่อคำแนะนำถูกเสาะหาและคำแนะนำที่ดีถูกให้มา

สภ 15:24 ทางแห่งชีวิตนำคนฉลาดขึ้นไปสู่เบื้องบน เพื่อเขาจะได้หลีกเลี่ยง
จากนรกเบื้องล่าง คนมีปัญญากำกับทางของตนขึ้นสู่เบื้องบน นั่นคือ ขึ้นสู่สวรรค์ เพื่อหลีกเลี่ยง
สิ่งต่างๆที่เป็นของนรก ความคิดตรงนี้ก็คคือว่า คนมีปัญญาไม่เพียงเสาะหาที่จะหลีกเลี่ยงการไป
นรกเท่านั้น แต่รวมถึงสิ่งที่ออกมาจากที่นั่นด้วย อีกครั้งที่คำที่แปลว่า นรก (เฮ โอล) มีความหมาย
ได้ทั้งหลุมฝังศพและสถานที่แห่งคนตาย (ที่ไม่รอด) ที่จากไปแล้ว ความหมายที่กว้างกว่าของ
คำๆนี้ก็คือ ขม โลกและถิ่นที่อยู่ของพญามาร ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่า คนมีปัญญาจะจับ
จ้องสายตาของตนที่สิ่งต่างๆที่อยู่เบื้องบนและไม่ใส่ใจที่สิ่งต่างๆที่อยู่เบื้องล่าง หลายสิ่งเหลือเกิน
ของโลกได้เริ่มต้นขึ้นในหลุมแห่งนรก คนที่มีปัญญาจะหลีกเลี่ยงสิ่งเหล่านั้น

สภ 15:25

พระเยโฮวาห์จะทรงรู้เรื่องของคนเยอหัยัง แต่ให้ขอบเขตของ

หญิงม่ายคงอยู่ ความคิดที่ตรงข้ามกันสองประการถูกเสนอตรงนี้ (1) พระเจ้าจะทรงจัดการอย่างรุนแรงกับคนเยอหัยัง ไม่มีที่ใดในพระคัมภีร์ที่ความเยอหัยัง หรือ ‘การเป็นคนเยอหัยัง’ ถูกพูดถึงในแง่ดีเลย แต่พระเจ้าทรงประกาศคำพิพากษาต่อคนเหล่านั้นที่มีใจเยอหัยังเป็นกิจวัตร (2) ในทางกลับกัน พระเจ้าจะทรงช่วยเหลือคนเหล่านั้นที่มีฐานะต่ำต้อย ในสมัยโบราณ พวกแม่ม่ายได้รับความช่วยเหลืออย่างมากซึ่งต่างจากที่มีในปัจจุบัน เช่น เงินบำนาญ ประกันสังคม หรือประกันชีวิต

การเป็นแม่ม่ายในสมัยนั้นปกติแล้วก็หมายถึง ความยากจนข้นแค้น การทำให้ขอบเขตของหญิงม่ายคงอยู่ก็มีความหมายตรงตัวว่า การทำให้แน่ใจว่าเส้นแบ่งเขตที่ดินของนางหรือเสาปักเขตที่ดินของนางมั่นคงปลอดภัยจากพวกนายหน้าที่ไร้ยางอายุที่หาช่องที่จะต็มตุ่นหรือปล้นไปอย่างซึ่งๆหน้า ความคิดที่สำคัญกว่าตรงนี้ก็คือน่าจะว่า พระเจ้าจะทรงจัดการกับคนเยอหัยัง แต่จะทรงช่วยเหลือคนเหล่านั้นที่มีฐานะต่ำต้อย

สภ 15:26

ความคิดทั้งหลายของคนชั่วร้ายเป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระ

เยโฮวาห์ แต่ถ้อยคำของคนบริสุทธิ์เป็นถ้อยคำที่พอพระทัย คำที่แปลว่า ‘ความคิดทั้งหลาย (มาซัสซาบาคห์) มีความหมายด้วยว่า ‘แผนการต่างๆ’, ‘อุบายต่างๆ’ หรือแม้แต่ ‘แรงจูงใจต่างๆ’ พระเจ้าไม่ทรงมีเวลาสำหรับแรงจูงใจและอุบายเหล่านั้นของคนชั่ว พระองค์ทรงเกลียดชังสิ่งเหล่านั้น ตรงกันข้าม ความคิดและแผนการต่างๆของคนเหล่านั้นที่บริสุทธิ์ในแรงจูงใจ บริสุทธิ์ในจริยธรรม และบริสุทธิ์ในจิตวิญญาณก็น่าอภิมรย์และน่าปีติยินดีต่อพระเจ้า

สภ 15:27

บุคคลผู้ตะกละหำไรรักกระทำความลำบากแก่ครัวเรือนของตน

ความโลภและความมั่งคั่งได้เป็นลักษณะนิสัยที่น่าเกลียด เมื่อผู้ใดติดพันอยู่กับสิ่งเหล่านั้น เขาก็มักจะเพิกเฉยครอบครัวของตน ความยุ่งยากในชีวิตสมรสและลูกๆก็เกิดขึ้นตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้ ความโลภทำอะไรไม่ไช้เรื่องเงินเสมอไป มันอาจเป็นการไขว่คว้าหาชื่อเสียงความสำเร็จหรือเป้าหมายต่างๆอย่างไม่ลดละ เมื่อผู้ใดเริ่มพุ่งเป้าไปที่เป้าหมายส่วนตัวอย่างไรรู้

ปัญญา (เรื่องเงินหรือไม่ใช่เรื่องเงิน) ความยุ่งยากในครอบครัวก็มักเกิดขึ้นเพราะว่าครอบครัวถูกละเลย ผู้ผิดจริงๆคือ การไล่ตามความต้องการของตัวเอง นอกจากนี้บุคคลผู้เกลียดสินบนจะมีชีวิตอยู่

ความคิดตรงนี้ก็คือ การเกลียดชังของกำนัลต่างๆ (เช่น ในรูปของสินบนหรือการพึ่งพาผู้มีอิทธิพล) ก็จะพบกับคุณภาพชีวิตที่ดีกว่ารวมถึงชีวิตที่ยืนยาวด้วย การทุจริตมักนำไปสู่อาชีพการงานที่สั้นลงและแม้กระทั่งการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรด้วย

สภ 15:28 **ใจของคนชอบธรรมรำพึงว่าจะตอบอย่างไร แต่ปากของคนชั่วร้ายเทสิ่งชั่วร้ายออก** ความคิดที่ตรงข้ามกันสองประการถูกนำเสนออีกครั้ง (1) คนชอบธรรมนั้นระมัดระวังในวิธีที่ตนตอบกลับ อย่างไรก็ตาม (2) คนโง่ที่ไม่ดำเนินตามแบบพระเจ้าก็พ่นความร้ายกาจทุกประเภทออกมา ความคิดที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่าคนชอบธรรมนั้นเกลียดพลาดในสิ่งที่ตนพูดและคนโง่นั้นไม่เกลียดพลาด

สภ 15:29 **พระเยโฮวาห์ทรงอยู่ห่างไกลจากคนชั่วร้าย แต่พระองค์ทรงสดับคำอธิษฐานของคนชอบธรรม** แม้แต่คนชั่วบางครั้งก็ร้องขอความช่วยเหลือจากพระเจ้า อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไปแล้วพระเจ้าก็จะทรงเมตตาพวกเขา มันดูเหมือนราวกับว่าพระองค์ทรงอยู่ห่างไกลตรงกันข้าม พระเจ้าทรงใส่พระทัยต่อคำอธิษฐานของผู้ชอบธรรม นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าพระเจ้าทรงตอบคำอธิษฐานของผู้ชอบธรรม ดูข้อ 8 ของบทนี้และเพลงสดุดี 34:15 และ 1 เปโตร 3:12

สภ 15:30 **สว่างของตาทำให้ใจเปรมปรีดี และข่าวดีกระทำให้กระดูกสดชื่น** ภาพเปรียบเทียบเรื่องถูกเสนอตรงนี้ ความสว่างของตาอาจหมายถึงสายตาสายตาที่ดี อย่างไรก็ตามบริบทตรงนี้ดูเหมือนจะบอกเป็นนัย ‘ตาที่สดใส’ หรือ ‘ประกายระยิบระยับ’ ในตาของเรา เช่นเดียวกัน ข่าวดีนั้นน่าชื่นใจ ความคิดที่สำคัญว่าดูเหมือนจะเป็นการที่ว่ามีประกายระยิบระยับในตาของตนหรือผู้ที่มีข่าวดีก็นำความชื่นชมยินดีมาให้ มันน่าชื่นใจและขบขมุขจิตวิญญานของคนเรา

สภ 15:31-32 **หูที่ฟังคำตักเตือนที่ให้ชีวิตจะอยู่ท่ามกลางปราชญ์** อีกครั้งที่เรื่องเกี่ยวกับวิธีที่เรารับมือกับคำวิจารณ์ถูกกล่าวถึง ผู้ที่ยอมรับคำวิจารณ์ (คำตักเตือนที่ให้ชีวิต) ก็มีปัญญา นี่บอกเป็นนัยว่าคน โง่ไม่ยอมรับมัน

32 บุคคลผู้พิิกเฉยต่อคำสั่งสอนก็ดูหมิ่นจิตใจตนเอง แต่บุคคลผู้ฟังคำตักเตือนก็ได้ความเข้าใจ ตรงข้ามกับคนมีปัญหาในข้อที่แล้ว คนเหล่านั้นที่ไม่ยอมรับคำว่ากล่าวตักเตือน (นั่นคือ คำวิจารณ์) ก็ดูหมิ่นจิตใจตนเอง คำที่แปลว่า คำสั่งสอน (*มูว์คาร์*) มีความหมายว่า ‘คำว่ากล่าว’, ‘คำแนะนำ’ หรือ ‘คำตำหนิ’ กล่าวสั้นๆก็คือ คนโง่ไม่ยอมรับแม้แต่คำติเพื่อก่อ อย่งไรก็ตาม คนที่ยอมรับคำว่ากล่าว (นั่นคือ คำวิจารณ์) ก็เพิ่มพูนในความเข้าใจ คนโง่จนเฉยเมื่อถูกว่ากล่าวตักเตือน คนมีปัญหาดูคัซบมันและรู้สึกขอบคุณสำหรับมัน

สภ 15:33 **ความยำเกรงพระเยโฮวาห์เป็นการสอนให้เกิดปัญญา** บทนี้ปิดท้ายด้วยความจริงที่ลึกซึ้งซึ่งสองประการ (1) ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าอยู่หน้าเดียวกันกับคำตักเตือนว่ากล่าวและปัญญา คำที่แปลว่า การสอน (*มูว์คาร์*) มีความหมายอีกครั้งว่า ‘คำว่ากล่าว’, ‘คำแนะนำ’ หรือ ‘คำตำหนิ’ ดังที่ได้หมายเหตุไว้ในข้อที่แล้ว นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าการยอมรับคำว่ากล่าว คำสั่งสอนและคำวิจารณ์เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าและปัญญา ความคิดคู่ซึ่งถูกกล่าวไว้อย่างชัดเจนในบทนี้ก็คือ การที่ผู้มีปัญญายอมรับคำวิจารณ์อย่างสง่างามและคนโง่จะไม่ทำเช่นนั้น นอกจากนี้ ผู้ที่ยอมรับคำว่ากล่าวอย่างสง่างามก็สอดคล้องกับความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า

(2) **ความถ่อมใจเดินอยู่ข้างหน้าเกียรติ** เกียรติยศ การเลื่อนชั้นและสง่าราศีในระบบการจัดการของพระเจ้าก็ถูกนำหน้าด้วยความถ่อมใจ ชาวโลกไม่ค่อยสนใจความถ่อมใจมากเท่าใดนัก แต่พระเจ้าทรงสน และพระเจ้ามักเลื่อนยศคนเหล่านั้นที่ถ่อมใจอย่างแท้จริง แบบอย่างที่ยิ่งใหญ่ที่สุดก็คือ แบบอย่างขององค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา ก่อนที่พระเจ้าทรงยกชูพระองค์และประทานนามเหนือนามทั้งปวงแก่พระองค์ พระเยซูก็ทรงถ่อมพระองค์ลงเป็นอันดับแรก ทรงรับ

สภาพของผู้รับใช้คนหนึ่ง และทรงเชื่อฟังจนถึงความมรณา มีคุณธรรมใหญ่ยิ่งและปัญญาใน
ความถ่อมใจ

ภาพรวมของสุภาษิต 16: ใจความหลักของการเปรียบเทียบความตรงข้ามกันระหว่าง
การทำดีและการทำชั่วดำเนินต่อไป

สภษ 16:1-3 **ทั้งแผนงานของจิตใจมนุษย์ และคำตอบของลิ้น มาจากพระเยโฮ**
วาห์ ความคิดตรงนี้น่าจะเป็นการที่ว่าปราศจากพระองค์แล้ว เราก็ทำอะไรไม่ได้เลย ความ
สามารถในการคิด วางแผนการต่างๆ หรือการพูดก็เป็นของขวัญจากพระเจ้า พระองค์ได้ทรง
สร้างเราและทรงออกแบบเราเช่นนั้น นอกจากนี้ ตลอดเส้นทางเดินชีวิตคริสเตียน มันคือพระคุณ
ของพระเจ้าที่มีฤทธิ์ฟื้นฟูซึ่งช่วยเราให้สามารถทำสิ่งที่ต้องทำได้

2 ทางทั้งสี่ของมนุษย์ก็สะอาดในสายตาของเขาเอง แต่พระเยโฮวาห์ทรงชั่งจิตใจ
มนุษย์ชาติทั้งโดยรวมและแต่ละคนต่างคิดว่าตัวเองชอบธรรมอยู่ภายใน โดยธรรมชาติแล้ว เรา
มักคิดว่าตัวเราเองนั้นถูกต้อง จากความคิดว่าตัวเองชอบธรรมนี้จึงเกิดความเย่อหยิ่งและความดื้อ
รั้น อย่างไรก็ตาม องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเป็นผู้ที่พินิจดูใจมนุษย์ แม้ว่าเราอาจอ้างตัวว่าถูกต้อง
พระเจ้ายิ่งทรงเป็นผู้ตัดสินเรื่องนั้นเอง

3 จงมอบงานของเจ้าไว้กับพระเยโฮวาห์ และแผนงานของเจ้าจะได้รับการสถาปนาไว้ ดัง
นั้นเพราะเหตุความคิดเหล่านั้นที่มาก่อนหน้า หน้าทีของเราก็คือ มอบแผนการต่างๆและกิจกรรม
ต่างๆของเราไว้กับองค์พระผู้เป็นเจ้าเพื่อให้พระองค์ทรงนำและเมื่อทำเช่นนั้นแล้ว แผนงาน
ต่างๆ (นั่นคือ ความคิดต่างๆ) ของเราก็จะได้รับการสถาปนาไว้ ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือ ให้เรา
เสนอความคิดและแผนงานต่างๆของเราต่อองค์พระผู้เป็นเจ้าเพื่อขอการอนุมัติจากพระองค์และ
เมื่อพระองค์ทรงเห็นชอบแล้ว แผนงานของเราก็จะได้รับการสถาปนา ความคิดตรงนี้ก็
สอดคล้องกับของสุภาษิต 3:5-6 เช่นกัน บ่อยครั้งขนาดไหนที่เราดึงดันเดินหน้าไปกับแผนการ
ต่างๆของตัวเองโดยไม่แสวงหาพระพักตร์ของพระเจ้าจริงๆเสียก่อน จากนั้นเราก็ขัดข้องใจเมื่อ

สิ่งต่างๆไม่สัมฤทธิ์ผล จะดีกว่าเยอะขนาดไหนที่เราจะฝากแผนงานต่างๆของเราไว้กับพระองค์ เป็นอันดับแรกและให้พระองค์ทรงนำพาเรา เราจะไม่วันไปผิดทางแน่เมื่อพระองค์ทรงนำเส้นทางเดินต่างๆของเรา

สภ 16:4 **พระเยโฮวาห์ทรงสร้างทุกสิ่งไว้เพื่อพระองค์เอง แม้คนชั่วร้ายก็**
เพื่อวันชั่วร้าย พระเยโฮวาห์พระเจ้า (ผู้ทรงเป็นพระเยซูแห่งพระคัมภีร์ใหม่) ทรงเป็นพระผู้สร้างสรรพสิ่งทั้งปวงที่มีอยู่ วิวรรณ์ 4:11 กล่าวว่า “เพราะว่าพระองค์ได้ทรงสร้างสรรพสิ่งทั้งปวง และสรรพสิ่งทั้งปวงนั้นก็ทรงสร้างขึ้นแล้วและดำรงอยู่ตามชอบพระทัยของพระองค์” นอกจากนี้ โคโลสี 1:16 กล่าวว่า “สรรพสิ่งทั้งสิ้นถูกสร้างขึ้นโดยพระองค์และเพื่อพระองค์” วันชั่วร้ายที่ว้ายนี้ย่อมหมายถึงวันพิพากษานั้น พระเจ้าได้ทรงสร้างแม้กระทั่งคนเหล่านั้นที่จะถูกพิพากษาในวันพิพากษานั้น หากมีข้อดีสักอย่างในเหล่าคนชั่ว มันก็คือว่าคนเหล่านั้นจะสำแดงให้เห็นว่าเกิดอะไรขึ้นกับคนบาป พวกเขาจะสำแดงพระพิโรธอันชอบธรรมของพระเจ้าในวันนั้นเช่นกัน

สภ 16:5 **ทุกคนที่มีความเยอหยิ่งในใจก็เป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮ**
วาห์ ถึงแม้มือประสานมือช่วยกัน เขาจะพันโทษก็หาไม่ได้ แม้ว่าคนสมัยใหม่มักพูดถึงความเยอหยิ่งในแง่ดี พระเจ้าก็ไม่เคยทำเช่นนั้นเลย ความเยอหยิ่งเป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนอย่างหนึ่งต่อพระเจ้า ยิ่งกว่านั้น ความเยอหยิ่งก็เป็นสิ่งที่ยุยงให้เกิดการกบฏและการตกต่ำลงของลูซิเฟอร์ในอดีตกาล ไม่มีอะไรดีเกี่ยวกับความเยอหยิ่งเลย ไม่ว่าคนเยอหยิ่งจะรวบรวมพันธมิตรและกำลังเสริมได้มากมายขนาดไหน เขาจะไม่ถูกลงโทษก็หาไม่ได้ ใจที่เยอหยิ่งเป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนอย่างหนึ่งต่อพระเจ้าและพระองค์จะทรงลงโทษมันในกาลอันเหมาะสม

สภ 16:6 **ความเมตตาและความจริงได้ลบความชั่วช้า ความจริงอันลึกซึ้ง**
สองประการถูกกล่าวถึงตรงนี้ (1) เมื่อความจริงถูกเจือด้วยความเมตตา ความบาปก็ถูกปกคลุม
เสีย คำที่แปลว่า ลบ (คาวาร์) เป็นคำฮีบรูพื้นฐานที่มีความหมายว่า ‘การลบมลทิน’ และมีความหมายตรงตัวว่า ‘ปกคลุม’ หลักการนี้ก็คือว่า เมื่อการลงวินัยและการเผชิญหน้าถูกเจือปนด้วยความเมตตา ความบาปก็ถูกจัดการให้เรียบร้อย นั่นเป็นความจริงในวันทำการลบมลทินนั้นเมื่อ

พระเมตตาของพระเจ้าพบความจริงและความบริสุทธิ์ของพระเจ้าในโลหิตที่ถูกทำให้ไหลออกของเครื่องบูชาไถ่บาป มันเป็นเรื่องจริงบนทางเขื่อนั้นเมื่อความรักของพระเจ้าพบความบริสุทธิ์ของพระเจ้าในตัวตนของพระเยซูเมื่อพระองค์ทรงชำระค่าความบาปของเราเสีย มันเป็นเรื่องจริงในการอบรมสั่งสอนลูกๆของเรา เมื่อความเมตตาถูกเพิ่มเข้ากับการลงวินัยเมื่อถูกทำผิด ความบาปก็ถูกจัดการให้เรียบร้อยอย่างได้ผล อย่างไรก็ตาม ความรักและความเมตตาที่ปราศจากการลงวินัยก็นำไปสู่การตามใจจนเสียคน ความหยาบกระด้างและความเข้มงวดนำไปสู่การกบฏ อย่างไรก็ตามความเมตตาที่รวมความจริงเข้าไว้ด้วยจะลบล้างความบาปเสีย

(2) ความจริงที่สำคัญประการที่สองก็คือว่า คนหลีกเลี่ยงความชั่วร้ายได้โดยความยำเกรงพระเยโฮวาห์ มีคุณธรรมไม่ก็ประการที่ขัดขวางมิให้ทำบาปได้มากไปกว่าความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า มันสะอาดและฟื้นฟูจิตวิญญาณ มันเปลี่ยนแปลงชีวิตคนทั้งหลาย เมื่อมนุษย์เรียนรู้ที่จะยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า พวกเขาจะหันเสียจากความบาป

สภ 16:7 เมื่อทางของมนุษย์เป็นที่โปรดปรานแต่พระเยโฮวาห์ แม้ศัตรูของเขานั้นพระองค์ก็ทรงกระทำให้คืนดีกับเขาได้ แม้ว่ามีศัตรูมากมายของคนชอบธรรม เมื่อชีวิตของเราเป็นที่พอพระทัยองค์พระผู้เป็นเจ้าอย่างแท้จริง ในกาลอันเหมาะสมพระเจ้าก็จะทรงทำให้คนเหล่านั้นอยู่อย่างสันติกับเราได้ ชาวโลกไม่เคยชอบผู้คนของพระเจ้า แต่ลึกๆในใจของพวกเขาแล้ว พวกเขาก็เคารพคนเหล่านั้นที่ดำเนินตามแบบพระเจ้าอย่างแท้จริง แม้ว่าพวกเขาอาจข่มเหงและเยาะเย้ยคนชอบธรรม กระนั้นพระเจ้าก็จะทรงทำให้พวกเขาเคารพประชาชนของพระองค์ในคราวอันเหมาะสม หลักการที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่า พระเจ้าทรงอวยพรผู้ชอบธรรมพระองค์ทรงดูแลพวกเขา

สภ 16:8 มีแต่น้อยแต่มีความชอบธรรมก็ดีกว่ามีรายได้มากด้วยอโยธินธรรม คนยากจนที่เป็นคนชอบธรรมอย่างแท้จริงก็ดีกว่าคนรวยและมีชื่อเสียงแต่ไม่เที่ยงธรรม นี่เป็นความจริงไม่เพียงฝ่ายวิญญาณและฝ่ายศีลธรรมเท่านั้น แต่ในการปฏิบัติออกมาของชีวิตด้วย คนเหล่านั้นที่ดำเนินชีวิตตามแบบพระเจ้าและชอบธรรม (แม้จะเป็นคนยากจน) ก็มักจะมีความสุข

กว่า สุขภาพดีกว่าและปรับตัวได้ดีกว่าคนเหล่านั้นที่เป็นพวกไฮโซ ข่าวของชาวโลกเต็มไปด้วยเรื่องราวต่างๆของชีวิตที่ไม่มีความสุขของพวกชนชั้นสูงของโลกนี้

สภ 16:9 **ใจของมนุษย์กะแผนงานทางของเขา แต่พระเยโฮวาห์ทรงนำอย่าง**
เท้าของเขา ผู้คนทั้งหลาย แม้กระทั่งคริสเตียนเองก็ตามมักคิดแผนงานต่างๆของตนขึ้นมาเป็น
กิจวัตร ที่น่าสนใจก็คือคำที่แปลว่า **นำ (คววน์)** ในบริบทนี้และ **โครงสร้างนี้ (ฮิฟิล)** มันมีความ
หมายว่า ‘ถูกสถาปนา’ แม้เรามักคิดแผนการต่างๆของเราเองขึ้นมา ก็ตาม พระเจ้าก็ทรงเป็นผู้
สถาปนาทางของเรา ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่าแผนงานต่างๆของมนุษย์ก็ล้มเหลวบ่อยๆ แต่
เมื่อพระเจ้าทรงนำทางของเรา แผนงานเหล่านั้นก็ล้มฤทธิ์ผล ทางของพระเจ้าย่อมได้ผล ทางของ
พระเจ้าย่อมดีที่สุด เราจำเป็นต้องตรึงความเย่อหยิ่งแห่งทางของเราเองไว้ที่กางเขนและยอมให้
พระเจ้าทรงนำเส้นทางเดินทั้งหลายของเรา

สภ 16:10 **คำตัดสินอันมาจากพระเจ้าอยู่ที่ริมฝีพระโอษฐ์ของกษัตริย์**
พระโอษฐ์ของพระองค์ไม่ละเมิดในการพิพากษา แม้ว่าหนังสือสุภาษิตทั้งเล่มมีเนื้อหาเกี่ยวกับ
เรื่องราวในปัจจุบันนี้ ข้อความตรงนี้ก็ดูเหมือนจะมีลักษณะอวสานกาล ไม่เคยมีกษัตริย์ที่เป็น
มนุษย์คนใดเลยที่คำตัดสินของเขานั้นไม่ผิดพลาดเลย อย่างไรก็ตาม มีกษัตริย์พระองค์หนึ่งที่จะ
เสด็จมาผู้จะตรัสคำตัดสินต่างๆของพระเจ้าและจะไม่มีวันละเมิดในการพิพากษาของพระองค์
เลย อีกทหรศนะหนึ่งก็อาจเป็นไปได้ว่าเมื่อพระเจ้าทรงนำกษัตริย์ที่ชอบธรรมองค์ใดในการตัดสิน
ใจของเขา เขาจะไม่ผิดพลาดในการพิพากษา

สภ 16:11 **ตราขูและตาสั่งเที่ยงตรงเป็นของพระเยโฮวาห์ ลูกตุ้มทั้งสิ้นในถู**
งเป็นพระราชกิจของพระองค์ ภาพเปรียบเทียบนี้อ้างอิงถึงสมัยที่การค้าถูกกระทำบนตราข่งที่ใช้ไม้
คานทรงตัว ประเด็นตรงนี้ก็คือเรื่องความซื่อตรง พระเจ้าทรงซื่อตรงและยุติธรรมในการตัดสิน
พระทัยและการพิพากษาต่างๆของพระองค์ ลูกตุ้มที่ว่านี้ก็หมายถึง ลูกตุ้มถ่วงที่ถูกใช้บนตราข่ง
เพื่อหาน้ำหนักของสินค้าโภคภัณฑ์ต่างๆ ประเด็นตรงนี้ก็คือน่า ลูกตุ้มทั้งสิ้นในถูของพระเจ้า

เป็นพระราชกิจของพระองค์ นั่นคือ พวกมันเที่ยงตรง พระเจ้าทรงเที่ยงตรงและซื่อตรงในกิจการ ทั้งสิ้นที่พระองค์ทรงกระทำ ในความหมายโดยนัยแล้ว เราก็ควรกระทำแบบเดียวกัน

สภ 16:12 **การกระทำความชั่วร้ายเป็นสิ่งน่าเกลียดน่าชังต่อกษัตริย์ เพราะว่า**
บัลลังก์นั้นถูกสถาปนาไว้ด้วยความชอบธรรม ความคิดตรงนี้ก็ถือว่า มันเป็นสิ่งน่าสะอิดสะเอียน ที่คนเหล่านั้นในตำแหน่งผู้นำ (เช่น กษัตริย์ เป็นต้น) จะกระทำอย่างชั่วร้าย ตำแหน่งต่างๆของ ผู้นำก็ถูกทำให้มั่นคงปลอดภัยโดยการทำสิ่งที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอและโดยการตัดสินใจต่างๆ ที่ถูกต้อง นี่เป็นบทเรียนหนึ่งสำหรับคนเหล่านั้นที่เป็นผู้นำในระดับใดก็ตามจนทุกวันนี้ การทำ ผิดเป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนอย่างหนึ่ง มันบ่อนทำลายตำแหน่งผู้นำของคนๆนั้น ตรงกันข้าม ความชอบธรรมก็ทำให้ตำแหน่งผู้นำแข็งแกร่ง

สภ 16:13 **ริมฝีปากที่ชอบธรรมเป็นที่ปีติยินดีแก่กษัตริย์ และพระองค์ทรง**
รักบุคคลผู้พูดสิ่งที่ถูก การพูดอย่างถูกต้อง (ไม่ใช่เพียงในสิ่งที่พูดเท่านั้นแต่ในวิธีที่พูดมันด้วย) ก็ได้รับความโปรดปรานจากคนเหล่านั้นที่อยู่ในตำแหน่งผู้นำ อันที่จริง คนเหล่านั้นที่ตำแหน่ง ผู้นำต่างๆ (เช่น กษัตริย์) ก็รักคนเหล่านั้นที่บอกความจริง นั่นคือ พูดอย่างถูกต้อง คนเหล่านั้น ในตำแหน่งผู้นำต้องตัดสินใจเรื่องต่างๆและพวกเขาก็ชื่นชมคนเหล่านั้นที่เที่ยงตรงในสิ่งที่ตน พูด นอกจากนี้ คนเหล่านั้นที่ซื่อตรงในคำพูดแสดงความเห็นของตนต่อกษัตริย์ก็ช่วยเขาให้ ตัดสินใจเรื่องต่างๆอย่างถูกต้อง

สภ 16:14-15 **พระพิโรธของกษัตริย์เป็นผู้สื่อสารของความมรณา แต่ปราชญ์จะ**
ระงับเสียได้ บางทีพวกเราในโลกตะวันตกสมัยใหม่ก็ไม่เข้าใจวิถีคิดของกษัตริย์ทั้งหลายในสมัย โบราณอย่างถ่องแท้ ในสมัยนั้น การช่วยผู้ให้กษัตริย์องค์หนึ่งทรงพระพิโรธก็อาจนำมาซึ่งโทษ ประหารชีวิต เพราะว่ากษัตริย์เหล่านั้นมีสิทธิอำนาจและความสามารถที่จะประหารชีวิตเหล่า ปฏิปักษ์ของตนได้ ชาวโรมอนได้สั่งประหารชีวิตอาโคโนนิยาห์จริงๆ ประเด็นตรงนี้ก็ก็คือว่า มี ปัญญาในการได้รับความโปรดปรานจากผู้ปกครองคนหนึ่งๆ แม้ว่าเราไม่ได้อาศัยอยู่ในระบอบ กษัตริย์อีกต่อไปแล้วในปัจจุบัน หลักการนี้ก็ยังคงอยู่เหมือนเดิม มีแต่คนโง่เท่านั้นที่จะจุด

ประกายโทสะของผู้นำรัฐบาลที่มีอำนาจสักคน แม้ว่าผู้ปกครองสมัยใหม่ส่วนใหญ่ไม่สามารถสั่งประหารชีวิตใครได้แล้ว พวกเขาก็สามารถใช้อำนาจรัฐบาลต่อสู้กับนักปฏิบัติสักคนได้อย่างแน่นอน ปัญญาสั่งเราให้ผูกมิตรกับคนเหล่านั้นที่มีตำแหน่งสูงๆ

15 ในความฟ่องโสมจากสี่พระพักตร์ของกษัตริย์ก็มีชีวิต และความโปรดปรานของพระองค์ก็เหมือนเมฆฝนปลายฤดู หลักการที่ถูกหมายเหตุไว้ข้างบนถูกขยายความตรงนี้ มีปัญญาในการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลคิดในแง่ดีกับคุณ เหมือนฝนที่บำรุงพืชผล มีประโยชน์ในการผูกมิตรกับคนที่สำนักงานเขต (หรือที่ว่าการอำเภอหรือที่ไหนก็ตาม)

สภ 16:16 **ได้ปัญญาก็ดีกว่าได้ทองคำสักเท่าใด ที่จะได้ความเข้าใจที่ดีกว่า**
เลือกเอาเงิน อีกครั้งที่มีการนำเสนอหลักการที่ว่าปัญญาและความเข้าใจที่แท้จริงย่อมมีค่ามากกว่าเงินเยอะเยอะ ดู สุภาษิต 3:13-15 และ 4:7 ด้วย คนเหล่านั้นที่มีปัญญาและความเข้าใจจะเจริญรุ่งเรืองในระยะยาวมากกว่าคนเหล่านั้นที่สินทรัพย์เดียวของพวกเขาคือเงิน

สภ 16:17 **ทางหลวงของคนเที่ยงธรรมหันออกจากความชั่วร้าย คนที่เที่ยงธรรม (และมีปัญญา) ก็รีบหนีจากความชั่วร้าย** “บุคคลผู้ไม่ดำเนินตามคำแนะนำของคนอธรรม หรือยืนอยู่ในทางของคนบาป หรือนั่งอยู่ในที่นั่งของคนที่ชอบเยาะเย้ย ผู้นั้นก็เป็นสุข” (เพลงสดุดี 1:1) ความจริงตรงนี้ก็คือนั่นที่เที่ยงธรรมจะไม่เพียงหลีกเลี่ยงความชั่วร้ายเท่านั้น แต่พวกเขาจะหนีไปจากมันด้วย ยิ่งกว่านั้น บุคคลผู้ระมัดระวังทางของตนก็สงวนชีวิตของเขาไว้ ความคิดตรงนี้ก็คือนั่นที่ผู้ที่อารักขาทางของตนจะพิทักษ์รักษาตนเองไว้จากความยุ่งยากทุกรูปแบบ “เหตุฉะนั้นท่านจงระมัดระวังในการดำเนินชีวิตให้ดี อย่าให้เหมือนคนไร้ปัญญา แต่ให้เหมือนคนมีปัญญา” (เอเฟซัส 5:15) คนมีปัญญาจะบึ่งขึ้นทางหลวงหนีออกไปจากเมืองแห่งความบาป คนโง่คอยมองหาทางออกที่ใกล้ที่สุดเพื่อขับเข้าไปในเมืองนั้น หลักการที่ยิ่งใหญ่กว่าคือเรื่องการแยกออกถูกกล่าวถึงตรงนี้

สภ 16:18-19 **ความเย่อหยิ่งเดินหน้าการถูกทำลาย และจิตใจที่ยโสหน้าการล้ม** ความเย่อหยิ่งคือ กองหน้าที่นำไปสู่ความพินาศ นั่นคือ มันเป็นตัวที่นำไปสู่ความยุ่งยาก

นอกจากนี้ คนที่คิดว่าตัวเองแน่ก็มุ่งหน้าไปสู่ความตกต่ำ ความเย่อหยิ่งและความโอหังคือลูกโป่งที่แตกในเวลาไม่นาน

19 ที่จะเป็นคนมีใจถ่อมอยู่กับคนยากจนก็ดีกว่าแบ่งของริบมาได้กับคนเย่อหยิ่ง ในความตรงข้ามกันอย่างสิ้นเชิง การเป็นคนใจถ่อมและอยู่ร่วมกับคนยากจนก็ดีกว่าการมีส่วนแบ่งในเงินก้อนโตของชาวโลก คนที่ดำเนินตามแบบพระเจ้าโดยทั่วไปแล้วก็ไม่ร่ำรวย แต่พวกเขาก็มีชีวิตที่ดีกว่าพวกคนรวยและคนมีชื่อเสียงของโลกนี้ ไม่เพียงในชีวิตนี้เท่านั้นแต่ในนิรันดร์กาลที่จะมาด้วย

สภ 16:20-24 ความจริงที่สอดคล้องกันเป็นชุดของปัญญาของปัญญาถูกกล่าวถึงตรงนี้บุคคลผู้จัดการธุรกิจอย่างเฉลียวฉลาดจะพบของดี คำที่แปลว่า **ธุรกิจ (ดาบาร)** มีความหมายตรงตัวว่า ‘คำพูด’ หรือ ‘สิ่งที่ถูกพูดออกมา’ มันมีความหมายด้วยว่า ‘เรื่องราว’ หรือ ‘สิ่งๆ หนึ่ง’ ดังที่ถูกแปลตรงนี้ อย่างไรก็ตาม ความหมายโดยนัยตรงนี้ก็หมายถึง คนที่เปิดปากของตนอย่างมีปัญญา นั่นคือ เสนอคำปรึกษาที่มีปัญญาสำหรับปัญหาหนึ่งๆ การทำเช่นนั้นก็นำผลดีมาสู่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สำหรับผู้ที่ปัญหาของตนได้รับการแก้ไข นั่นก็ดีสำหรับเขา สำหรับผู้ให้คำปรึกษาที่มีปัญญา ชื่อเสียงของเขาและความนับถือเขาก็เพิ่มพูนขึ้นซึ่งก็ดีสำหรับเขา นอกจากนี้คนที่วางใจในพระเยโฮวาห์จะเป็นสุข คำที่แปลว่า **เป็นสุข (เฮเซอร์)** บางครั้งก็ถูกแปลเป็น ‘ได้รับพร’ แน่ทีเดียว ผู้ที่ในห้วงค์พระผู้เป็นเจ้าเป็นความไว้วางใจของตนก็ได้รับพร ดู เพลงสดุดี 2:12, 34:8, 40:4 และ 84:12 เราจะไม่มีวันไปผิดทางเมื่อเราไว้วางใจพระเจ้าสำหรับทุกความต้องการ ทุกการตัดสินใจ หรือทุกปัญหาในชีวิต ความสุขแท้ก็เป็นผลที่ตามมา

21 คนใจฉลาดเรียกว่าเป็นคนมีความพินิจ และความหวานแห่งริมฝีปากเพิ่มความเรียนรู้ แน่ทีเดียวปัญญาขอมนำไปสู่การมีความพินิจ ถ้อยคำที่อ่อนหวานและสุภาพจะเป็นครูที่ดีกว่า ถ้อยคำที่เผ็ดร้อน รุนแรงหรือขมขื่น ความสุภาพอ่อนหวานจะสัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้นกว่าความรุนแรง คนเราจะฟังอีกคนที่สุภาพอ่อนหวาน เรามักไม่ฟังคนที่หยาบคาย

22 ความเข้าใจเป็นน้ำพุแห่งชีวิตแก่ผู้ที่มีความเข้าใจ แต่คำสั่งสอนของคนโง่เป็นความโง่
เขลา ภูมิภาคตะวันออกกลางโดยทั่วไปและแผ่นดินอิสราเอลโดยเฉพาะมักมีลักษณะกึ่งแห้งแล้ง น้ำพุหรือบ่อน้ำมีค่ามากในภูมิภาคนั้น คนเหล่านั้นที่มีความเข้าใจก็เหมือนน้ำพุในแผ่นดินแห้งแล้งซึ่งมีคุณประโยชน์ยิ่งนัก นอกจากนี้ เช่นเดียวกับที่น้ำให้ชีวิตแก่ผืนดินที่แห้งแล้ง ความเข้าใจก็ถ่ายทอดความเข้าใจลึกซึ้งฝ่ายวิญญาณแก่คนเหล่านั้นที่มีมันเช่นกัน ตรงกันข้าม การว่ากล่าวตักเตือนคนโง่มักเป็นการกระทำที่เปล่าประโยชน์

23 ใจของปราชญ์กระทำให้ปากของเขาสุขุม และเพิ่มการเรียนรู้แก่ริมฝีปากของเขา
ความคิดตรงนี้มีความหมายตรงตัวว่า ใจของคนมีปัญญาจะทำให้ปากของเขาสุขุมรอบคอบ ปัญญาจะควบคุมสิ่งที่ออกมาจากริมฝีปากของเรา ความคิดที่สองก็คือว่า ใจของคนมีปัญญาจะเพิ่มความน่าเชื่อถือเข้ากับสิ่งที่เขาพูด ผู้คนมักสนใจฟังคนที่มีความรู้ พวกเขาจะเรียนรู้จากคนแบบนั้น

24 ถ้อยคำเข้มแข็งเหมือนรวงผึ้ง เป็นความหวานแก่จิตวิญญาณ และเป็นอนามัยแก่กระดูก คำพูดที่สุภาพและเปี่ยมด้วยความกรุณาที่อ่อนหวานและยอมรับได้ง่าย นอกจากนี้ มันยังให้พลังกำลังแก่ผู้อื่นด้วย ทั้งหมดนี้ล้วนออกมาจากหลักการแห่งปัญญา

สภษ 16:25 **มีทางหนึ่งซึ่งคนเราดูเหมือนถูก แต่มันสิ้นสุดลงที่ทางของความ**
มรณา ข้อนี้มีเนื้อหาแบบเดียวกับสุภาษิต 14:12 บางทีพระเจ้าทรงกล่าวซ้ำตรงนี้เพื่อเพิ่มการเน้นความสำคัญ คนมากมายขนาดไหนไล่ตาม ‘ศาสนา’ ของตนและชักจูงตัวเองให้เชื่อว่ามันถูกต้องแล้วทุกอย่างที่ในความเป็นจริงแล้วมันกีดกันพวกเขาให้อยู่บนถนนที่มุ่งสู่รกรกต่อไป เช่นเดียวกัน คนมากมายขนาดไหนคือสิ่งที่ทำตามวิธีของตนเพียงเพื่อที่มันจะนำไปสู่การเสียชีวิตก่อนวัยอันควร ที่แฝงอยู่เบื้องใต้นี้คือ การสื่อความหมายโดยนัยอย่างชัดเจนถึงความเย่อหยิ่งและความดื้อรั้น

สภษ 16:26 **คนที่ทำงานก็ทำงานเพื่อตนเอง เพราะปากของเขากระตุ้นเขาไป**
ความเป็นจริงต่างๆของชีวิตและธรรมชาติมนุษย์ถูกกล่าวถึงตรงนี้ ผู้คนทำงานสุดท้ายแล้วก็เพื่อ

ประโยชน์สุขของตนเอง พวกเขาต้องมีอาหารรับประทาน นอกจากนี้ หลักการเรื่องการแสวงหาประโยชน์ของตัวเองก็เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติมนุษย์ ลัทธิคอมมิวนิสต์ล้มเหลวเพราะมันคิดเอาเองว่าผู้คนจะทำงานเพื่อประโยชน์สุขของชุมชน มาร์กซ์และเลนินจึงพลาดที่จะเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ที่ตกต่ำ แม้ว่ามีสอนอย่างชัดเจนแล้วในพระคัมภีร์ พวกเขาที่ปฏิเสธความจริงตามพระคัมภีร์เกี่ยวกับเรื่องนี้ ผู้คนส่วนใหญ่แล้วก็ทำงานเพื่อประโยชน์ของตัวเองและไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของชุมชน มันเป็นข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งของธรรมชาติมนุษย์ที่ตกต่ำลงและบาปหนา

สภ 16:27-28 **คนอธรรมขุดค้นความชั่ว และในริมฝีปากของเขาเหมือนอย่างไฟลุก** คนอธรรมขุดคุ้ยความผิดเกี่ยวกับผู้อื่นจากนั้นก็พ่นเรื่องนั้นเหมือนไฟป่า ที่น่าสนใจก็คือคำที่แปลว่า **คนอธรรม (เบลียอัล)** มันเป็นชื่อหนึ่งของซาตานในพระคัมภีร์ใหม่ ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า คนอธรรมขุดให้เกิดความยุ่งยากด้วยปากของตนผ่านการซุบซิบนินทาของตน

ดังนั้น **28** คนตลบตะแลงแพร่การวิวาท และผู้กระซิบก็แยกเพื่อนสนิทออกจากกัน คนซุบซิบนินทาย่อมก่อความยุ่งยาก อันที่จริง พวกเขาที่แยกเพื่อนสนิทออกจากกัน โดยปากที่สร้าง ความแตกแยกของตน

สภ 16:29-30 **คนทারণล้อชวนเพื่อนบ้านของเขา และนำเขาไปในทางที่ไม่ดี** คำที่แปลว่า **ทারণ (ซามัค)** มีความหมายด้วยว่า ‘อยู่ดีธรรม’ หรือ ‘หัวดี’ ความคิดตรงนี้ก็ถือว่าคนเช่นนั้นจะทำให้เข้าใจผิดหรือหลอกลวงมิตรสหายและนำเขาไปสู่สิ่งที่ไม่ดี

30 เขายีบตากะแผนงานที่ตลบตะแลง เขามักริมฝีปากของเขานำความชั่วร้ายให้เกิดขึ้น คนที่ทারণและทจริตซึ่งถูกพูดถึงในข้อที่แล้วก็นอนคิดแผนการทจริตต่างๆ จากนั้นเขาก็เปิดปากของตนในวันต่อมาและกระทำตามแผนการที่คดโกงของตน

สภ 16:31 **ศิระะที่มีผมหงอกเป็นมงกุฎแห่งสง่าราศี ถ้าพบในทางแห่งความชอบธรรม** ผมขาวของคนชราที่เป็นมงกุฎแห่งสง่าราศีหากมันอยู่บนศิระะของผู้ที่เป็นคนชอบธรรมมาตลอด

สภ 16:32 **บุคคลผู้โกรธช้ำก็ดีกว่าคนมีกำลังมาก และบุคคลผู้ปกครองจิตใจ**
ของตนเองก็ดีกว่าผู้ที่ตีเมืองได้ ผู้ที่มีระเบียบวินัยในด้านอารมณ์และจิตใจก็เหนือกว่าผู้ที่มีกำลัง
แข็งแรง มีคุณธรรมยิ่งใหญ่ในการมีวินัยในเรื่องของจิตใจ พระเจ้าได้ประทานอารมณ์ต่างๆให้
เราแล้ว แต่วิบัติจึงมีแก่คนเหล่านั้นที่ปล่อยให้อารมณ์ต่างๆของตัวเองมีอำนาจเหนือตน แนวคิด
ของพระคัมภีร์ใหม่ในเรื่องของความสุภาพอ่อนน้อมก็คือ คนเหล่านั้นที่ฝึกวินัยอารมณ์ต่างๆของ
ตัวเอง มีปัญญายิ่งใหญ่ในการเร็วในการฟัง ช้าในการพูด ช้าในการโกรธ ดู ยากอบ 1:19 และ
สุภาษิต 14:29

สภ 16:33 **สลากนั้นเขาทอดลงที่ตัก แต่การตัดสินใจมาจากพระเยโฮวาห์ทั้งสิ้น**
สำนวนนี้หมายถึง การจับไม้สั้น ไม้ยาวหรือการทอดลูกเต๋า มันเป็นเรื่องความบังเอิญ อย่างไร
ก็ตาม ในความเป็นจริงแล้วพระเจ้าก็ทรงเป็นผู้พิพากษา คำที่แปลว่า การตัดสินใจ (มิชพัท) เป็นคำ
ฮีบรูทั่วไปที่มีความหมายว่า ‘การพิพากษา’ คนโง่อาจทอดลูกเต๋าหรือโยนเหรียญหาหัวก้อยเพื่อ
ตัดสินใจในเรื่องหนึ่งๆ แต่จะดีกว่าขนาดไหนที่เราจะแสวงหาพระพักตร์ของพระเจ้าในเรื่อง
หนึ่งๆ จึงให้พระองค์ตัดสินใจพระทัย

*ภาพรวมของสุภาษิต 17: การเปรียบเทียบความตรงข้ามกันระหว่างความดีและความโง่
เขลาดำเนินต่อไปพร้อมกับสุภาษิตต่างๆซึ่งส่วนใหญ่แล้วสอดคล้องกันในลักษณะเฉพาะด้าน
วรรณกรรมของมัน*

สภ 17:1 **เสปียงกรังหน้อยหนึ่งพร้อมกับความสงบ ดีกว่าเรือนที่มีเครื่อง**
สักการบูชาเต็มพร้อมกับการวิวาท ภาพเปรียบเทียบนี้เรียบง่ายพอสมควร ที่จะอยู่ในสภาพพอมิ
พอกิน (นั่นคือ เสปียงกรังหน้อยหนึ่ง) กับความสงบสุขก็ดีกว่าการอยู่ในงานเลี้ยงใหญ่พร้อมกับ
ความยุ่งยาก เรือนที่มีเครื่องสักการบูชาเต็มก็หมายถึงเรือนที่มีปัญญาซื้อเนื้อชั้นดีมาจากวิหาร
แห่งหนึ่ง นั่นคือ เนื้อที่ถูกถวายเป็นแต่ไม่ต้องใช้ในการถวายเครื่องสักการบูชา การมีชีวิตอยู่ในที่

สงบๆที่ไม่มีใครรู้จักพร้อมกับความสุขก็ดีกว่าการอยู่พร้อมชื่อเสียงเงินทองพร้อมกับแรงกดดัน และความขัดแย้ง

สภ 17:2 ทาสที่เฉลียวฉลาดจะปกครองบุตรชายผู้ประพฤติกว้างและจะได้ส่วนแบ่งมรดกเท่ากับพวกพี่น้อง ในบ้านต่างๆสมัยโบราณ โดยเฉพาะชนชั้นกลางและสูงกว่านั้นขึ้นไปก็มีระเบียบทางสังคมที่กำหนดไว้ชัดเจน บุตรชายทั้งหลายในครอบครัวหนึ่งๆ ปกติแล้วมียศศักดิ์เหนือพวกทาสในครัวเรือนและปกติแล้วก็เป็นทายาทรับมรดกของครอบครัว อย่างไรก็ตาม ประเด็นตรงนี้ก็คือน่าทาสที่มีปัญญาน่าจะมีสิทธิ์และมรดกมากกว่าบุตรชายที่คือสิ่งซึ่งทำให้บิดาของตนเศร้าใจ ประเด็นสำคัญตรงนี้ก็คือน่าปัญญาจะนำการเลื่อนยศมาให้และความโง่เขลาคือความอับยศและความสูญเสียมาให้

สภ 17:3 เขามีไว้สำหรับเงิน และเตาถลุงมีไว้สำหรับทองคำ และพระเยโฮวาห์ทรงทดลองใจทองคำและเงินถูกทดลองและหลอมให้บริสุทธิ์ในเบ้าหลอมซึ่งเป็นตัวหาระดับความบริสุทธิ์ของพวกมัน ในแบบเดียวกัน องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงทดลองใจของประชากรของพระองค์ ชายและหญิงทุกคนที่พระเจ้าทรงใช้อย่างยิ่งใหญ่ต่างก็ผ่านช่วงเวลาแห่งการทดสอบทั้งนั้น

สภ 17:4 ผู้กระทำความชั่วฟังริมฝีปากเท็จ และคนมุสาเงี้ยวแก่งลิ้นเหลวไหล คนอธรรมมักฟังและเชื่อเรื่องหลอกลวง เช่นเดียวกัน คนโกหกก็พร้อมที่จะเชื่อเรื่องทุจริต

สภ 17:5 บุคคลที่ย่ำยันคนยากจนก็ถูกพระเจ้าผู้สร้างของเขา บุคคลที่ยินดีเมื่อมีความลำบากยากเย็นจะไม่มีโทษหาмиได้ คนเหล่านั้นที่พูดจาถูกคนยากจนก็เยาะเย้ยพระเจ้า พระเจ้าทรงเป็นผู้ปกป้องคนยากจน คนที่ถูกคนจนจะต้องให้การต่อพระเจ้า เช่นเดียวกัน คนเหล่านั้นที่ยินดีในภัยพิบัติของผู้อื่นจะต้องให้การต่อพระเจ้า

สภ 17:6 หลานๆเป็นมรดกของคนแก่ และสง่าราศีของบุตรคือบิดาของเขา เช่นเดียวกับที่คนปลูกคุณตา 'ภูมิใจ' ในหลานๆของตน 'คุณพ่อ' ทั้งหลายก็เป็น 'ความภาคภูมิใจ'

ของลูกๆของคุณ (กรุณาหมายเหตุไว้ว่าคำว่า *ภูมิใจ* และ *ความภาคภูมิใจ* ถูกใช้ในความหมายสมัยใหม่)

สภ 17:7 วาจาสะสลายไม่เหมาะแก่คนโง่จันใด *ริมฝีปากที่มูสายังไม่เหมาะแก่เจ้านายจันนั้น* ความคิดตรงนี้ก็คือ การเสียดสีจนเกือบเป็นการประชดประชัน ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า เจ้านาย (คนที่เป็นผู้นำ) ที่พูด โทกหกก็ลดตัวลงสู่ระดับของคน โง่ เช่นเดียวกับที่วาจาสะสลายเป็นสิ่งที่ไม่ค่อยเกิดขึ้นกับคนโง่ *ริมฝีปากที่มูสา*ก็ไม่เหมาะกับเจ้านาย

สภ 17:8 ของกำนัลก็เป็นเหมือนเพชรพลอยในสายตาของเจ้าของ *ไม่ว่ามันจะหันไปทางไหนก็เจริญรุ่งเรืองทางนั้น* ความคิดตรงนี้น่าจะเป็นได้ว่า ของกำนัลมีค่าต่อผู้ใดก็ตามที่มีมัน *ไม่ว่าผู้มันจะหันไปทางไหน* มันก็เป็นพรอย่างหนึ่ง

สภ 17:9 บุคคลผู้ปิดบังการละเมิดก็เสาะหาความรัก แต่คนกล่าวเรื่องนั้นซ้ำซากก็ทำให้เพื่อนสนิทแยกจากกัน *นี่ไม่ได้หมายถึงการปกปิดความบาปของตัวเอง แต่หมายถึงการไม่ป่าวประกาศความผิดพลาดของผู้อื่น* เมื่อเรารักใครสักคน เราก็จะไม่พาลัมเกี่ยวกับข้อด้อยต่างๆของเขา นอกจากนี้ คนที่ซุบซิบนินทา ก็สามารถทำให้เกิดความแตกแยกระหว่างเพื่อนที่สนิทกันมากๆได้ *ความรักก็ปกปิดความบาปไว้มากหลาย* ดู 1 เปโตร 4:8

สภ 17:10 คำขนาบเข้าไปในคนฉลาดลึกกว่าเขียนคนโง่สักร้อยที คนมีปัญหาจะยอมรับคำวิจารณ์และทำการเปลี่ยนแปลงต่างๆ คนโง่สามารถยอมรับการลงโทษทางกายอย่างรุนแรงและยังหน้าด้านต่อไปได้ ประเด็นตรงนี้ก็คือน่าว่า คำหนึ่งทีพูดกับคนมีปัญหา ก็เพียงพอแล้ว ขณะที่คน โง่ไม่เคยเรียนรู้เลย

สภ 17:11 คนชั่วร้ายก็แสวงแต่การกบฏ *ฉะนั้นจะมีผู้สื่อสารดูร้ายไปสู่อุขา* คนชั่วร้ายสนับสนุนการกบฏ อย่างไรก็ตาม เมื่อถึงคราวเหมาะสม พวกเขา ก็เก็บเกี่ยวผลที่รุนแรงและทารุณ

สภ 17:12 **ให้คนไปพบแม่หมีที่ถูกถูกขโมยไป ยังดีกว่าไปพบคนโง่ในความ**
โง่ของเขา แม่หมีที่ถูกพรากลูกๆของมัน ไปก็ไม่ใช่สัตว์ที่มีความสุข อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนท่านนี้ก็
เสนอแนะว่าการเจอสัตว์เช่นนั้นก็ดีดีกว่าการไปพบกับคน โง่ในความโง่สุดๆของเขา คนโง่ที่
อารมณ์ร้อนหรือกำลังโมโหเป็นพื้นเป็นไฟก็เป็นบุคคลที่ร้ายกาจ

สภ 17:13 **ถ้าคนหนึ่งคนใดทำชั่วตอบแทนความดี ความชั่วจะไม่พราวจาก**
เรือนของคนนั้น คาวิดทำดีต่อซาอูลผู้ตอบแทนกลับด้วยความชั่วสำหรับความดีของข้าราชการผู้
นี้ของเขา เมื่อถึงคราวเหมาะสม ซาอูลก็เก็บเกี่ยวผลที่ยาวนานและขมขื่น การกระทำต่างๆที่อ
ยุติธรรมนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ตามมาอัน โหดร้าย

สภ 17:14 **เมื่อเริ่มต้นวิวาทก็เหมือนปล่อยน้ำให้ไหล ฉะนั้นจงเลิกเสียก่อน**
เกิดการวิวาท นี่เป็นสุภาษิตข้อหนึ่งที่ตีความยาก มีสองทรศนะเกี่ยวกับคำเปรียบนี้ แม้ว่าไม่มี
ความแตกต่างในเรื่องความหมายของมันก็ตาม บางท่านเสนอแนะว่าการปล่อยน้ำให้ไหลหมายถึง
ถึงการผันน้ำสำหรับการชลประทาน แม้ว่าการผันน้ำเริ่มต้นแบบเล็กๆ ในไม่ช้ากระแสน้ำก็ไหล
บ่าเข้าสู่ช่องทางน้ำนั้นและน้ำมากยิ่งขึ้นกว่าที่คาดไว้ก็มาถึง อีกทรศนะหนึ่งที่มีลักษณะตำรา
กว่า แต่น่าจะไข่มากกว่า เมื่อผู้ใดปลดทุกข้ในการปัสสาวะ มันก็ยากที่จะหยุดน้ำปัสสาวะหลัง
จากมันเริ่มไหลแล้ว เรื่องทะเลาะวิวาทก็เช่นเดียวกัน พอเริ่มขึ้นแล้ว มันก็ยากที่จะยุติความขัด
แย้ง คำแนะนำของสุภาษิตข้อนี้ก็มีความหมาย จงถอยห่างเสียจากการทะเลาะวิวาทก่อนที่มันเริ่มบาน
ปลาย

สภ 17:15 **ผู้ที่ช่วยให้คนชั่วร้ายเป็นฝ่ายถูกและผู้ปรับปรุงโทษคนชอบธรรม**
ทั้งสองก็เป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ คนเหล่านั้นที่ทำเรื่องถูกให้เป็นผิดและปรับ
โทษคนเหล่านั้นที่ทำความผิดก็เป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเจ้า พระองค์ทรงมีคำแข่งสาป
สำหรับคนเหล่านี้ในอิสยาห์ 5:20 โลกสมัยใหม่เต็มไปด้วยความวิปริตเช่นนั้น การรักร่วมเพศถูก
แสดงเป็นสิทธิของพลเมืองและคริสเตียนทั้งหลายที่เชื่อพระคัมภีร์ถูกแสดงเป็นพวกใจแคบ
พวกก่อการร้ายชาวปาเลสไตน์ถูกแสดงเป็นนักต่อสู้เพื่ออิสราเอลขณะที่คนอิสราเอลที่ปกป้องตัว

เองถูกป้ายสีว่าเป็นคนชั่ว พญามารได้กลับคำนิยามต่างๆในเรื่องถูกผิดจากหน้ามือเป็นหลังมือ และมันเป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนอย่างหนึ่งต่อพระเจ้า

สภ 17:16 **ทำไมคนโง่จึงมีเงินในมือเพื่อซื้อปัญญา ในเมื่อเขาไม่มีความคิด** ผู้เขียนท่านนี้จึงถามว่า “เหตุใดคนโง่ถึงมองว่าปัญญานั้นมีราคาแพงเกินกว่าที่จะหามาได้ โดยเฉพาะเมื่อเขาไม่สนใจมันอยู่แล้ว” กล่าวอีกนัยหนึ่ง คนโง่ไม่สนใจปัญญา พวกเขาคิดว่ามันไม่คุ้มค่า ดังนั้น พวกเขาจึงสนุกต่อไปในความโง่ของตน

สภ 17:17 **มิตรสหายก็มีความรักอยู่ทุกเวลา และพี่น้องก็เกิดมาเพื่อช่วยกัน** ยามทุกข์ยาก เพื่อนแท้ย่อมรักเพื่อนของตน ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็ตาม นอกจากนี้ พี่น้องที่แท้จริงจะอยู่เคียงข้างเพื่อให้ความช่วยเหลือเมื่อความยากลำบากมาถึง สิ่งพิสุจน์ความรักก็คือความเต็มใจที่จะช่วยผู้อื่นเมื่อความยากลำบากมาถึง

สภ 17:18 **คนที่ไม่มีความเข้าใจก็ให้คำปฏิญาณ และเป็นผู้รับประกันต่อหน้า** เพื่อนของตน ความคิดตรงนี้ไม่แน่นอน โดยมีความหมายได้สองแบบ ทรรศนะแรกเสนอว่าผู้ที่ขาดปัญญาที่ตบมือ (นั่นคือ วิถีปฏิบัติสมัยโบราณที่เปรียบได้กับการคิดนิ้ว) จะตกลงผู้รับประกัน (เงินกู้) ให้เพื่อนคนหนึ่ง อีกทรรศนะก็เสนอว่าผู้ที่ขาดความเข้าใจจะรู้ว่าจะใช้ความรุนแรงด้วยหมัดของตนและลงเอยด้วยการเป็นหนี้ในที่สุด ไม่ว่าจะความหมายแบบใด มันก็มีความโง่เขลาในปฏิบัติการต่างๆแบบรีบเร่ง

สภ 17:19 **บุคคลผู้รักการละเมิดก็รักการวิวาท บุคคลผู้ทำประตู่เรือนของเขา** ให้สูงก็แสวงการทำลาย ผู้ที่รักความบาปย่อมจะเจอกับการวิวาทอย่างแน่นอน มันเป็นผลที่ตามมาตามปกติ John Gill เสนอว่าประตู่ที่วุ่นวายนี้หมายถึงปากของคนเรา ความคิดตรงนี้ก็ถือว่า ผู้ที่กล่าวคำโอดวิบัติด้วยปากของตนจะพบกับความพินาศ คนพูดจาอวดดีย่อมประสบความยุ่งยากอย่างแน่นอน

สภ 17:20 **ผู้หนึ่งผู้ใดมีใจตลบตะแลงก็ไม่พบสิ่งที่ดีอันใด และผู้ที่ลิ้นวิปลาศ** ก็ตกอยู่ในความยากลำบาก คำที่แปลว่า ตลบตะแลง (อิกเคซ) มีความหมายว่า ‘คดงอ’ หรือ ‘เบี่ยง

เบน' คำที่แปลว่า **วิปลาต (ฮัพซัค)** มีความหมายว่า 'มักกบฏ' ดังนั้น ความหมายตรงนี้ก็ถือว่า ผู้ที่
คดโกงจะพบแต่ความยุ่งยากและคนที่มึนมักกบฏก็จะเจอกับความยุ่งยากหนักกว่าเดิม ใจที่มัก
กบฏและปากที่พูดจาอวดดีย่อมนำไปสู่ความยุ่งยากเพียงเท่านั้น

สภ 17:21 **บิดาที่มีบุตรโสดก็มีความโศก และบิดาของคนโง่ไม่มีความ**
ชื่นบาน คนโง่ไม่ได้เกิดมาโง่เขลา แต่พวกเขาเป็นคนโง่เพราะพ่อแม่ปล่อยปละละเลย ความคิดที่
สำคัญก็หมายถึงพ่อแม่ที่ปล่อยให้ลูกของตนกลายเป็นคนโง่ พ่อแม่แบบนั้นจะเก็บเกี่ยวความ
ทุกข์โศกเพราะการปล่อยปละละเลยของตนในการอบรมสั่งสอนลูกของตนอย่างเหมาะสม

สภ 17:22 **ใจร้ายเป็นยาอย่างดี แต่จิตใจที่หมกมุ่นทำให้กระดูกแห้ง** ใจ
ร้ายมีอำนาจบำบัดขณะที่จิตใจที่ถูกทำให้เป็นแผลก็ทำให้คนเราเหี่ยวแห้งไป (คำที่แปลว่า **หมก**
มุ่น (นาเค) มีความหมายด้วยว่า 'ถูกทำให้เป็นแผล' ซึ่งตรงกับบริบทตรงนี้) ในพระคัมภีร์เรา
ถูกบัญชาหลายต่อหลายครั้งให้ชื่นชมยินดี คำกำชับนี้มีลักษณะประธานเป็นผู้กระทำและไม่ใช้
ประธานเป็นผู้ถูกกระทำ เราสามารถซบซูดใจตนเองได้แทนที่จะจมปลักอยู่ในความสิ้นหวัง
พร้อมกับจิตใจที่ได้รับบาดแผล ทางเลือกเป็นของเรา ความแตกต่างนั้นก็ลึกซึ้งจริงๆ เมื่อเรา
ชื่นชมยินดี ทุกสิ่งก็ดูดียิ่งขึ้น เมื่อผู้ใดเอาแต่เก็บความรู้สึกชอกช้ำไว้ ทุกอย่างก็ดูแย่ง

สภ 17:23 **คนชั่วร้ายรับสินบนจากอกเลื้อเพื่อผันแปรทางแห่งความยุติธรรม**
ความคิดตรงนี้ก็เกี่ยวกับบุคคลผู้หนึ่งที่ควักสินบนออกจาก 'กระเป๋าสลัดเม็ด' ของตนและยื่นมัน
แบบเนียนๆ ให้แก่ผู้พิพากษา คนเช่นนั้นถูกพรรณนาว่าเป็นคนชั่ว การบิดเบือนความยุติธรรม
ด้วยสินบนก็เป็นการนำสะอิดสะเอียนอย่างหนึ่ง

สภ 17:24 **คนที่มีความเข้าใจมุ่งหน้าของเขาตรงไปสู่ปัญญา แต่ตาของคนโง่**
อยู่ที่สุดปลายแผ่นดินโลก อีกครั้งที่หลักการนี้ถูกนำเสนอที่ว่า ปัญญาก่อเกิดมาจากความเข้าใจ
เมื่อเราได้รับความรู้และใคร่ครวญเกี่ยวกับมัน มันก็นำไปสู่ความเข้าใจ จากนั้นมันก็ก่อเกิดเป็น
ปัญญา ดู สุภาษิต 14:6, 33 ด้วย ตรงกันข้ามคนโง่มองหาโถทองคำที่สุดปลายสายรุ้ง พวกเขาแว้
แต่สนใจแผนการต่างๆที่ไร้สาระและเพื่อผันแทนที่จะพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งต่างๆของ

ชีวิตและปัญหาที่เกิดจากความเข้าใจ คนมีปัญหาก่อเกิดปัญหาผ่านทางการศึกษาค้นคว้า การใคร่ครวญและการลงมือทำ คนโง่พยายามหาทางลัด

สภ 17:25 บุตรชายโง่เป็นที่โศกสลดแก่บิดา และเป็นความขมขื่นแก่สตรีผู้ให้กำเนิด บุตรชายที่โง่เขลานั้นความเศร้าโศกและความขมขื่นมาสู่บิดามารดาของตน บทเรียนสองประการถูกนำเสนอตรงนี้ คนโง่ควรตระหนักว่าตนทำให้พ่อแม่เสียใจอย่างไร พ่อแม่ควรพยายามทำทุกอย่างที่ทำได้เพื่ออบรมสั่งสอนลูกของตนเพื่อที่ว่าเขาจะได้ไม่กลายเป็นคนโง่ คนโง่ไม่ได้เกิดมาโง่ พวกเขากลายเป็นคนโง่เพราะพ่อแม่ปล่อยปละละเลยในการอบรมสั่งสอน หลักการต่างๆตามแบบพระเจ้าและการฝึกระเบียบวินัย

สภ 17:26 ที่จะปรับคนชอบธรรมก็ไม่ดี ที่จะโอบย้านายเพราะเหตุความเที่ยงตรงก็ผิด ความโง่เขลาสองประการถูกบรรยายถึงตรงนี้ ผู้ปกครองมากมายเหลือเกินได้เรียนรู้แล้วว่า การลงโทษคนชอบธรรมนั้นส่งผลร้ายกลับมาสู่ตัวเอง ผู้ปกครองที่ทำเช่นนั้นก็สูญเสียฐานสนับสนุนทางการเมืองเพราะเหตุนั้น ในทางกลับกัน การโหมตีเจ้าหน้าที่รัฐ (แม้กระทั่งด้วยคำพูด) ก็ไม่ใช่สิ่งที่ดี การค่าทอเจ้าหน้าที่รัฐคนใดด้วยความโกรธเพื่อที่จะเรียกร้องความยุติธรรมมักไม่สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายนั้น มันมีแต่จะทำให้เจ้าหน้าที่คนนั้นรำคาญใจและทำให้ใจของเขาแข็งกระด้างต่อสิ่งที่คุณเรียกร้อง (ถ้อยคำรุนแรงย่อมเร้าโทสะ)

สภ 17:27-28 บุคคลที่ยับยั้งถ้อยคำของเขาเป็นคนมีความรู้ และบุคคลผู้มีจิตใจเยือกเย็นเป็นคนมีความเข้าใจ การแปลแบบถอดความของความคิดสองประการนี้ก็คือนี่ (1) คนมีปัญหาจะหุบปากของตนเสียหรือไม่ก็พูดเพียงเล็กน้อย (2) นอกจากนี้ คนมีปัญหา (นั่นคือ คนที่มีความเข้าใจ) จะรักษาทัศนคติที่ดีไว้ ทัศนคติที่ไม่ดีไม่เคยนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่ปรารถนา กล่าวสั้นๆก็คือ คนมีปัญหาจะพูดแต่น้อยและจะคงไว้ซึ่งทัศนคติที่ดี

28 ถึงคนโง่หากหนึ่งเสียก็นับว่าเป็นคนฉลาด คนที่หุบริมฝีปากของเขาก็นับว่าเป็นคนมีความเข้าใจ ในแบบเดียวกัน แม้แต่คนโง่ก็ถูกมองในแง่ดีเมื่อพวกเขาหุบปากของตนเสีย นอกจากนี้ ผู้ที่หุบปากของตนเสียก็ถือว่ามีความเข้าใจ บทเรียนของเรื่องนี้ก็คือ ยิ่งพูดน้อยยิ่งดี

ภาพรวมของสุภาษิต 18: การเปรียบเทียบความตรงข้ามกันระหว่างปัญญาและความโง่
ดำเนินต่อไป ข้อเหล่านี้มักมีเนื้อหาสอดคล้องกันและมีความคิดที่สัมพันธ์กันอยู่เล็กน้อย บทนี้
จริงๆแล้วเป็นรายการของความจริงต่างๆในรูปคำสุภาษิตที่หลากหลาย

สภ 18:1 คนที่ปลีกตัวไปจากผู้อื่น จงใจกระทำตามใจตนเอง และค้ำคอดี
แห่งสติปัญญาทั้งหลาย แม้ว่าจะคลุมเครือในการนำเสนอ ความคิดตรงนี้จริงๆแล้วก็มีดังนี้ คน
ที่ปรารถนาปัญญาจะแยกตัวออกจากความตึงเครียดต่างๆของชีวิตและติดต่อสัมพันธ์กับปัญญา
ในทีใดก็ตามที่เขาพบเจอมันได้ การเรียนรู้และการพัฒนาให้ก่อเกิดปัญญาตามแบบพระเจ้ามัก
หมายถึงการตัดสินใจครั้งสำคัญๆในชีวิต เช่น การ ไปเรียนที่วิทยาลัยพระคัมภีร์ดีๆสักแห่ง

สภ 18:2 คนโง่ไม่ผลิตเพลินในความเข้าใจ แต่ผลิตเพลินในการแสดง
ความคิดเห็นของตนเท่านั้น ตรงข้ามกับความคิดของข้อก่อนหน้า คนโง่ก็ไม่สนใจความเข้าใจ
ที่แท้จริง พวกเขาแม้แต่หวังว่าจะมีคนอื่นสังเกตเห็นตนหรือไม่ บ่อยครั้งขนาดไหนที่ชาวโลก
สนใจในรูปลักษณ์ภายนอกและการเป็นที่นิยมชมชอบแต่ไม่สนใจอย่างจริงจังในปัญญา ความ
จริงหรือความเข้าใจ คนเช่นนั้นเป็นคนโง่ และโลกก็เต็มไปด้วยคนเช่นนั้น

สภ 18:3 เมื่อคนชั่วร้ายมาถึง ความหมิ่นประมาทก็มาด้วย และความอดสู
มากับความไร้เกียรติ เมื่อคนที่ไม่เอาพระเจ้าเริ่มมีอิทธิพลในฐานะผู้นำ ก็มีแต่เรื่องอื้อฉาว ความ
ยุ่งยากและการทุจริต ลองดูผลลัพธ์ที่ตามมาของพวกนักการเมืองหรือผู้นำที่ฉ้อฉลในแวดวงใด
ก็ได้

สภ 18:4 คำปากของคนเราเป็นน้ำลึก น้ำพุแห่งปัญญาเหมือนลำธารน้ำ
เชี่ยว บริบทของข้อนี้บ่งบอกว่าความคิดตรงนี้เป็นแง่บวก น้ำลึกในตะวันออกกลางเป็นน้ำที่เย็น
และน้ำที่ให้ความสดชื่นก็คือ น้ำที่เย็นและใสแจ๋วของลำธารน้ำเชี่ยว ดังนั้น คำปากของคน (ที่มี
ปัญญา) สามารถเป็นแหล่งแห่งความสดชื่นฝ่ายวิญญาณและปัญญาได้ มันขึ้นอยู่กับสภาพฝ่าย

วิญญาณของเรา ความทุจริตย่อมออกมาจากปากของคนโง่ ปัญญาย่อมออกมาจากปากของคน
มีปัญญา

สภ 18:5 **ที่จะตำเอียงเข้าข้างคนชั่วร้ายเพื่อจะบังคับคนชอบธรรมเรื่อง**
ความยุติธรรมก็ไม่ดี คำเตือนนี้เกี่ยวข้องกับกรยอมรับคำให้การหรือคำพยานของคนที่ได้ชื่อว่า
เป็นคนชั่วในการพิจารณาคดีในชั้นศาล คนเหล่านั้นที่ได้ชื่อว่าขาดอุปนิสัยที่ดียอมไม่ใช่พยานที่
น่าเชื่อถือ ดังนั้น มันจึงไม่ใช่เรื่องมีปัญหาที่จะยอมรับคำกล่าวหาของพวกเขาที่ปรักปรำคนชอบ
ธรรม การสำเร็จจริงของข้อความนี้ก็คือ พวกคนใส่ร้ายที่กล่าวหาพระเยซูตอนที่พระองค์ทรงยืน
อยู่ต่อหน้าพวกผู้มีอำนาจชาวยิวก่อนการตรึงกางเขนของพระองค์ คนชั่วร้ายในตอนนั้นถูกเข้า
ข้างจริงๆเพื่อคว่าพระองค์ผู้ชอบธรรมในการพิพากษา

สภ 18:6-7 **ริมฝีปากของคนโง่ นำการวิวาทมา และปากของเขาก็เชื้อเชิญการ**
โบาย คนโง่มีแนวโน้มที่จะหาเรื่องทะเลาะและทำร้ายผู้อื่นให้ต่อสู้ นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่า
คนมีปัญหาทำสิ่งที่ตรงข้ามกันอย่างสิ้นเชิง คนมีปัญหาจะแสวงหาที่จะทำให้คนคืนดีกันและ
หลีกเลี่ยงความขัดแย้ง คนโง่ไม่ทำเช่นนั้น

7 ปากของคนโง่เป็นสิ่งที่ทำลายตัวเอง และริมฝีปากของเขาก็เป็นบ่วงดักจิตใจตนเอง
คนโง่จะนำความหายนะมาสู่ตนเองเพราะปากของเขา คนโง่เที่ยวค้าเขาไปทั่ว ดังนั้น คนโง่จึงเท
ความยุ่งยากลงบนศีรษะของตัวเองเหมือนฝนเพราะปากของตน คนมีปัญหาหลีกเลี่ยงทั้งสอง
อย่าง

สภ 18:8 **ถ้อยคำของผู้กระซิบนินทาก็เหมือนบาดแผล มันลงไปยังส่วนข้าง**
ในของร่างกาย ผู้กระซิบนินทา คือ คนซุบซิบนินทา การซุบซิบนินทาตามความหมายแล้วก็คือ
การพูดถึงผู้อื่นแบบลับหลังพวกเขา เรื่องน่าเศร้าก็คือว่า การซุบซิบนินทาเช่นนั้นสามารถทำร้าย
จิตใจผู้อื่นได้อย่างรุนแรง มีคำไม่กี่คำที่ตำทราวมกว่าการถูกเรียกว่าคนที่ซุบซิบนินทา

สภ 18:9 **แล้วบุคคลที่หย่อนยานในการทำงานก็เป็นพี่น้องกับคนเจ้าทำลาย** คำ
ที่แปลว่า หย่อนยาน (ราฟาห์) มีความหมายในบริบทนี้และ โครงสร้างนี้ (อิซพาเอล) ว่า ‘จีเกียจ’

หรือ ‘คนเกียจคร้าน’ คนที่ขี้เกียจหรือขี้ขลาดก็ใกล้เคียงอย่างมากกับคนที่ล้างผลาญ วิบัติจึงมีแก่ คริสเตียนคนใดก็ตามที่นายจ้างถือว่าเป็นคนขี้เกียจหรือหย่อนยาน มันเป็นคำพยานที่แย่มากๆ คนที่เป็นนายจ้างตัวเองและเกียจคร้านจะไม่มีวันได้ดีและเป็นคำพยานที่แย่เช่นกัน

สภ 18:10-12 **พระนามของพระเยโฮวาห์เป็นป้อมเข็มแข็ง คนชอบธรรมวิ่งเข้าไปในนั้นและปลอดภัย** ในสมัยพระคัมภีร์เดิม หอคอยสูงก็คือ ป้อมปราการที่ประชาชนประจำท้องถิ่นสามารถเข้าไปหลบภัยได้ในช่วงสงครามหรือการถูกรุกราน ประเด็นตรงนี้ก็คือน่า พระนามขององค์พระผู้เป็นเจ้าเป็นที่หลบภัยอันเข็มแข็งแห่งหนึ่ง คนเหล่านั้นที่ชอบธรรมอย่างแท้จริงจะหลบภัยในองค์พระผู้เป็นเจ้าและพระองค์จะทรงปกป้องพวกเขา ดู เพลงสดุดี 18:2

11 **ทรัพย์ศฤงคารของเศรษฐีเป็นเมืองเข็มแข็งของเขา และเป็นเหมือนกำแพงสูงตามความคิดเห็นของเขา** ตรงข้ามกับคนชอบธรรมที่เข้าลี้ภัยในองค์พระผู้เป็นเจ้า ชาวโลกมากมายที่เป็นคนรวยเข้าหลบภัยในความมั่งคั่งและการถือดีของตน ฝ่ายหนึ่งวางใจในองค์พระผู้เป็นเจ้า อีกฝ่ายวางใจในทรัพย์ากรของตน ผลลัพธ์ถูกพบในข้อถัดไป

12 **ใจของคนก็จงหองก่อนถึงการถูกทำลาย แต่ความถ่อมใจเดินอยู่หน้าเกียรติ** ความเยอหยิ่งเดินอยู่หน้าความพินาศ คนเหล่านั้นที่วางใจในตัวเองและทรัพย์ากรของตัวเองก็มุ่งหน้าไปสู่ความตกต่ำ นอกจากนี้ ความตกต่ำของพวกเขาก็มักเป็นความพินาศอย่างสิ้นเชิง ในทางกลับกันความถ่อมใจก็มาก่อนเกียรติ ความเยอหยิ่งสร้างความขัดเคืองใจและไม่ดึงดูดมิตรสหายเลย ความถ่อมใจเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปและได้รับเกียรติ ความเยอหยิ่งขับไล่ไปให้พ้นๆ ความถ่อมใจดึงดูดเข้าหา

สภ 18:13 **ถ้าคนหนึ่งคนใดตอบก่อนที่เขาได้ยิน ก็เป็นความโง่และความอับอายของเขา** การแสดงปฏิกิริยาต่อปัญหาหนึ่งๆก่อน ได้ยินเรื่องราวทั้งหมดก็ส่งผลเป็นการตัดสินใจอย่างโง่เขลาและความอับอายขายหน้า วิจารณญาณที่ดีย่อมฟังความจากทั้งสองฝ่ายในข้อพิพาทหนึ่งๆจนหมดก่อนทำการตัดสินใจ แต่คนโง่ด่วนสรุปทันทีหลังจากฟังความเพียงข้างเดียวเท่านั้น

สภ 18:14

จิตใจของคนจะทนต่อความเจ็บป่วยได้ แต่จิตใจที่ซอกซำใครจะทนได้เล่า ความคิดตรงนี้ก็ถือว่า จิตใจของคนๆหนึ่งจะคำนวณเขาในปัญหาสุขภาพของเขา ความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะเอาชนะโรคร้ายแรงอาจสัมฤทธิ์ผลได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อจิตใจของผู้ใดได้รับบาดเจ็บ เขาก็มักยอมแพ้เสีย ความคิดตรงนี้เปลี่ยนจากความเจ็บป่วยทางร่างกายเป็นความเจ็บป่วยของอารมณ์และความรู้สึกต่างๆ ความรู้สึกต่างๆที่ซอกซำยอมรับมือได้ยาก นี่เป็นถ้อยคำแห่งปัญญา อย่างไรก็ตาม ความรู้สึกต่างๆที่ซอกซำก็มักเป็นเรื่องของเนื้อหนังและสะท้อนให้เห็นถึงการไม่รู้จักโต คริสเตียนที่อยู่ฝ่ายวิญญาณและโตเป็นผู้ใหญ่แล้วก็ไม่ปล่อยให้ความรู้สึกต่างๆของตนถูกทำให้เจ็บ พวกเขาไม่จมปลักอยู่ในความโง่เขลาเช่นนั้น แน่แน่นอนว่าสิ่งต่างๆอาจถูกกล่าวหรือเกิดขึ้นที่ทำให้ผิดหวังหรือทำให้หมดความอดทนได้ แต่คริสเตียนที่โตเป็นผู้ใหญ่จะไม่ปล่อยให้สิ่งเหล่านั้นมาทำให้ตัวเองขัดเคืองใจได้

สภ 18:15

ใจของคนที่ยังรู้ย่อมหาความรู้ และหูของปราชญ์แสวงความรู้ คนเหล่านั้นที่ยังรู้และมีปัญญาก็แสวงหาความรู้และการเรียนรู้ คนโง่กลับแสวงหาความบันเทิงและความรื่นเริงใจ

สภ 18:16

ของกำนัลของผู้หนึ่งผู้ใดยอมเปิดทางให้ผู้นั้น และนำเขามาถึงคนใหญ่คนโต ของกำนัลที่มอบให้แก่ผู้อื่นมักจะเปิดโอกาสต่างๆ นี่ไม่ได้หมายถึงสินบน แต่หมายถึงการเป็นคนช่างคิด ผู้คนมักคิดในแง่ดีกับคนเหล่านั้นที่ช่างคิดและใส่ใจ ฝ่ายหลังจะได้รับคำชมเชยและได้รับโอกาสต่างๆ

สภ 18:17

บุคคลผู้แสดงคดีของตนก่อนก็ดูเหมือนเป็นฝ่ายถูก จนกว่าฝ่ายตรงข้ามจะมาสอบสวนเขา ผู้คนมักจะกล่าวปกป้องตัวเองว่าเป็นฝ่ายถูกในข้อพิพาทหนึ่งๆ แต่บุคคลที่สามารถได้ข้อสรุปที่ปราศจากอคติมากกว่า

สภ 18:18

การจับสลากกระทำให้การทะเลาะสิ้นสุด และตัดสินคู่โต้แย้งที่มีกำลัง เมื่อข้อพิพาทใดดูเหมือนไม่อาจหาข้อยุติได้ การโยนเหรียญหาหัวก็้อยหรือการจับสลาก

หลายครั้งก็แก้ปัญหา นั้นได้ คนเหล่านั้นที่ขัดแย้งกันจึงสามารถถูกส่งไปตามทางของตนพร้อมกับความรู้สึกที่ว่า มีข้อยุติอยู่บ้าง

สภ 18:19 การคืนดีกันกับพี่น้องที่สะดุดกันแล้วก็ยากกว่าการชนะเมืองที่เข้มแข็ง และการทะเลาะวิวาทของเขาเหมือนดวลที่ป้อมปราการ คริสเตียนทั้งหลายที่อ่อนแอและทำตามเนื้อหนังมีแนวโน้มที่จะรู้สึกผิดใจได้ง่าย ในกรณีเช่นนั้น การชนะใจพวกเขา กลับมา ก็ยากกว่ากองทัพที่ตีเมืองของศัตรู การทะเลาะวิวาทของพวกเขาเป็นเหมือนกับดวลของประตูปราสาท นั่นคือ ยากที่จะเอาชนะได้ คริสเตียนทั้งหลายที่อ่อนแอและทำตามเนื้อหนังจึงผิดใจได้ง่ายหรือเกิดความรู้สึกไม่ดีได้ง่าย (ดู 18:14 เช่นกัน) คนเหล่านี้ทำให้คืนดีได้ยากมากๆ บทเรียนของข้อนี้ก็คือ เราต้องระมัดระวังที่จะไม่ทำให้ผู้อื่นผิดใจโดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะคนเหล่านั้นที่อ่อนแอฝ่ายวิญญาณ จะเป็นการดีกว่าที่เราจะเลี้ยงดูพุ่มไฟพวกเขาจนถึงจุดที่พวกเขาจะเลิกความโง่เขลา เช่นนั้นเสีย

สภ 18:20-21 ท้องจะอิมก็จากผลแห่งปากของเขา เขาจะหน้าใจเพราะผลอันเกิดจากริมฝีปากของตน อีกครั้งที่บริบทตรงนี้กล่าวชัดเจนถึงคนที่มีปัญญา คนที่มีปัญญาและรู้จักใช้ปากของตนจะก้าวหน้าในชีวิต ดู สุภาษิต 12:14 และ 13:2 ด้วย ความคิดตรงกันข้ามก็ถูกกล่าวถึงเช่นกัน คนเหล่านั้นที่ใช้ปากของตนอย่างโง่เขลาจะเก็บเกี่ยวแต่ความยุ่งยากและความยากจน ความคิดสองด้านนี้ถูกสรุปย่อในข้อถัดไป

21 ความตายและความเป็นอยู่ที่อำนาจของลิ้น ความคัมภีร์หรือความซุ่มหาศัลก็อยู่ในอำนาจของสิ่งที่เรากล่าว เราสามารถนำพระพรใหญ่ยิ่งในชีวิตมาได้เมื่อเราใช้ปากของเราอย่างมีปัญญา หรือเราสามารถนำความพินาศและกระตังการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรมาได้โดยวิธีที่เราพ่นคำพูดที่ไม่ดีออกจากปากของเรา และบรรดาผู้ที่รักมันก็จะกินผลของมัน มีปัญญาในการเป็นคนเฉลียวฉลาดและพูดให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ อย่างไรก็ตาม คนเหล่านั้นที่พูดมากจะเก็บเกี่ยวผลแห่งลิ้นของตน มันขมขื่นอย่างแน่นอน

สภ 18:22 บุคคลที่พบภรรยาที่พบของดี และได้ความโปรดปรานจากพระเยโฮวาห์ ชีวิตสมรสเป็นของขวัญชิ้นหนึ่งจากพระเจ้า ภรรยาที่เปี่ยมคุณธรรมเป็นพระพรแสนวิเศษจากพระเจ้า ดู สุภาษิต 31:10

สภ 18:23 คนยากจนใช้คำวิงวอน แต่คนมั่งคั่งตอบเสียงห้วนๆ ความคิดตรงนี้ก็สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นจริงอันโหดร้ายของชีวิต คนเหล่านั้นที่ยากจนต้องอ่อนวอนขอความช่วยเหลือ ตรงกันข้าม พวกคนมั่งมีก็มีก้มกยะ โสโอหังและใช้ถ้อยคำหยาบกระด้าง พระเจ้าทรงเห็นแก่ฝ่ายหนึ่งและชิงชังอีกฝ่ายหนึ่ง

สภ 18:24 คนที่มีเพื่อนต้องสร้างทำเป็นเพื่อน แต่มีมิตรคนหนึ่งทีไ่ใกล้ชิดยิ่งกว่าพี่น้อง ความคิดที่วิเศษสองประการปิดท้ายบทนี้ (1) คนเหล่านั้นที่มีเพื่อนฝูงต้องเป็นฝ่ายเริ่มก่อนและทำตัวเป็นมิตรก่อน การเป็นคนอหังการขี้ขลาดก่อนก่อเกิดมิตรภาพต่างๆ (2) มีมิตรคนหนึ่งที่ดีกว่าพี่น้องใดๆ สหายผู้นั้นคือ พระเยซูเจ้า พระองค์ทรงเป็นมิตรสหายที่ดีเลิศที่สุด

ภาพรวมของสุภาษิต 19: การเปรียบเทียบความตรงข้ามกันระหว่างปัญญาและความโง่เขลาดำเนินต่อไป

สภ 19:1 คนยากจนผู้ดำเนินในความซื่อสัตย์ของเขา ดีกว่าคนที่มึริมฝีปาก ตลบตะแลงและเป็นคนโง่ ความคิดตรงนี้ก็เรียบง่าย การเป็นคนจนและซื่อตรงก็ดีกว่าการเป็นนักพูดจอมเจ้าเล่ห์และเป็นคนโง่ คำที่แปลว่า ตลบตะแลง (*อิกเคซ*) มีความหมายตรงตัวว่า ‘บิดเป็นเกลียว’, ‘บิดเบือน’ หรือ ‘คดงอ’ ความคิดตรงนี้ก็คือ คนช่างพูดจอมเจ้าเล่ห์ที่ไม่มีความซื่อตรง พระคัมภีร์เรียกคนเช่นนั้นว่าคนโง่

สภ 19:2 แล้วการที่จิตใจคนไม่มีความรู้ก็ไม่ได้ และบุคคลที่เร่งทำหนักก็มักพลาดผิด ความคิดที่แยกจากกันสองประการถูกกล่าวถึงตรงนี้ (1) คำที่แปลว่า ความรู้ (*ดาอิซ*) หมายถึง ‘การรู้จักแยกแยะ’, ‘ความเข้าใจ’ หรือ ‘ปัญญา’ การที่คนๆหนึ่งไม่มีการรู้จักแยกแยะ

หรือปัญญาที่ไม่ดี (2) คนที่เร่งทำหนักคือ ผู้ที่หุนหันพลันแล่นและไม่มีวินัย คนที่หุนหันพลันแล่นมักทำความโง่และความบาป พวกเขาไม่ถูกคิดถึงความหุนหันพลันแล่นของตน นำเสียดายที่บ่อยครั้งมันนำไปสู่ความบาป ความหุนหันพลันแล่นของเปโตรไม่ใช่คุณธรรมหนึ่ง มันทำให้เขาเดือดร้อนบ่อยๆ

สภ 19:3 **ความโง่ของคนนำความพินาศมาถึงเขา และใจของเขาเกรี้ยว**

กราดต่อพระเยโฮวาห์ อีกครั้งที่ความคิดสองประการถูกนำเสนอ (1) ความโง่เขลาของหลายๆคนจะทำให้ชีวิตของผู้นั้นพินาศ (นั่นคือ ทำให้ชีวิตหายนะหรือยุ่งเหยิง) ชาวโลกหัวเราะให้กับความโง่เขลาที่บาปหนา แต่เมื่อมันทำลายชีวิตของผู้ใด มันก็ไม่ตกลงอีกต่อไปแล้ว ที่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนก็คือว่าความโง่เขลาส่วนใหญ่ก็เปี่ยมด้วยบาปและมีผลที่ตามมาอันขมขื่น (2) จากนั้นบุคคลที่ถูกพรรณนาถึงผู้นี้ก็โทษว่าเป็นความผิดของพระเจ้า บ่อยครั้งขนาดไหนที่ชาวโลกพบว่าตนตกอยู่ในความยากลำบากอันน่าเศร้าและโทษมันว่าเป็นความผิดของพระเจ้า พวกเขาเป็นคนโง่จริงๆ

สภ 19:4 **ทรัพย์ศฤงคารเพิ่มเพื่อนเป็นอันมาก แต่คนยากจนก็ถูกเพื่อนของเขา**

ร้างไป บุคคลผู้ที่อยู่ดีทุกอย่างกลายเป็นคนรวกก็พบด้วยว่าตนมีเพื่อนฝูงเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วกว่าที่ตนคิดไว้ ตรงกันข้าม ไม่มีใครสนใจคนที่ต้องการเข้ากินค่า ความจริงทั้งสองประการนี้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพที่เปี่ยมด้วยบาปของใจมนุษย์ มนุษย์เราโดยพื้นฐานแล้วเป็นคนเห็นแก่ตัว การเข้าไปติดชิดกับคนรู้จักคนหนึ่งที่อยู่ดีๆเกิดร้ายขึ้นมาก็ล้วนเกิดมาจากความเห็นแก่ตัวทั้งสิ้น นั่นคือ การหวังผลประโยชน์ กระนั้น ใครเล่าจะสนใจเพื่อนบ้านที่ยากจน ทศนคติทั้งสองประการนี้ล้วนชั่วร้าย แต่นำเสียดายที่มันสะท้อนให้เห็นถึงธรรมชาติมนุษย์

สภ 19:5 **พยานเท็จจะไม่ได้รับโทษหามิได้ และบุคคลผู้ปลงคำสาจะหนี**

ไม่พ้น คนเหล่านั้นที่ให้การเท็จบนแท่นพยานในศาลจะถูกลงโทษ และบ่อยครั้งอย่างแสนสาหัส ในแบบเดียวกัน การโกหกในชีวิตประจำวันสุดท้ายแล้วก็ถูกจับได้ คนโกหกหนีการถูกจับได้ไม่พ้นและพวกเขาก็ถูกดูถูกเพราะเหตุนี้ แม้ว่าโลกเป็นบ้านของการโกหก กระทั่งชาวโลกก็ดู

หมื่นคนขึ้นโกหก ลองดูพวกนักการเมืองต่างๆที่สุดท้ายแล้วถูกจับได้ว่าโกหกก็ได้ คนเหล่านั้นกลายเป็นมุกตลกและถูกดูหมิ่นเหยียดหยามกระทั่งในหมู่ชาวโลก

สภ 19:6-7 **คนเป็นอันมากเอาอกเอาใจของเจ้านาย และทุกคนก็เป็นมิตรกับคนที่ให้ของกำนัล** ในรูปแบบที่คล้ายกับข้อ 4 คนเหล่านั้นที่อยู่ในตำแหน่งที่มีอำนาจมักเป็นที่ชื่นชอบ และคนที่ได้ชื่อว่าเป็นคนใจกว้างก็มีคนที่อ้างว่าเป็นเพื่อนมากมาย ธรรมชาติมนุษย์ก็เป็นแบบนี้ คือ ผู้คนอยากเป็นเพื่อนกับคนเหล่านั้นที่มีอิทธิพลและใจกว้าง แน่แน่นอนว่าแรงจูงใจของพวกเขา คือ ความเห็นแก่ตัว

7 บรรดาพี่น้องของคนยากจนก็ยังเกลียดเขา มิตรของเขาจะยิ่งไกลจากเขาสักเท่าใด เขาพยายามพูด แต่ไม่มีใครยอมฟัง ตรงข้ามกับข้อที่แล้ว คนเหล่านั้นที่มีชีวิตที่ยากจนข้นแค้นก็หาเพื่อนใหม่ได้น้อย แม้แต่สมาชิกครอบครัวก็อาจเบือนหน้าหนี ดูโยบเป็นตัวอย่างก็ได้ ยิ่งกว่านั้นแม้ว่าคนที่ยากจนอาจขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น บ่อยครั้งคนเหล่านั้นก็เมินเขาเสีย นี่เป็นเรื่องน่าเศร้า แต่ก็ความจริงบ่อยๆ เงินทองและอำนาจทำให้คนมีเพื่อน ความยากลำบากทำให้คนมีเพื่อนน้อย

สภ 19:8 **บุคคลที่ได้ปัญญาที่รักจิตใจตนเอง บุคคลผู้รักษาความเข้าใจไว้จะพบสิ่งที่ดี** ท่ามกลางสุภชาติหลายข้อที่บรรยายถึงอุปนิสัยที่ชั่วร้ายของธรรมชาติมนุษย์อันบาปหนา มีพลอยสุกใสที่ฉายแสงอยู่เม็ดหนึ่ง วลีแรกอาจตรงตัวได้ว่า ‘ผู้ที่ได้มาซึ่ง (นั่นคือ มิ) ใจที่รักจิตวิญญาณของตนเอง’ ความคิดตรงนี้ (ในบริบทก่อนหน้าเกี่ยวกับความมีเดบอดของธรรมชาติมนุษย์) ก็คือว่า การมีหัวใจให้ผู้อื่นในความเป็นจริงแล้วก็เป็นความรักที่มีต่อจิตวิญญาณของตนเอง การมีใจให้ผู้อื่นจะย้อนกลับมาในแบบเดียวกัน เช่นเดียวกัน ผู้ที่รักษา (นั่นคือ เก็บ) ความเข้าใจก็ย่อมจะพบสิ่งที่ดีอย่างแน่นอน ใจที่เข้าใจจะมีความเห็นอกเห็นใจ มันนำความดีมาสู่ทั้งผู้ที่ต้องการมันและผู้ที่จะเห็นอกเห็นใจด้วย

สภ 19:9 **พยานเท็จจะไม่รับโทษหามิได้ และบุคคลที่เปล่งคำมูสาจะพินาศ**
ความคิดตรงนี้เกือบเป็นอันเดียวกันกับข้อ 5 การเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยก็อยู่ในคำสุดท้าย คือ

พินาศ ความจริงที่สำคัญกว่าก็คือว่า การโกหก ไม่ว่าจะบนแท่นพยานในศาลหรือในชีวิตประจำวัน สุดท้ายแล้วก็ถูกจับได้ และคนโกหกไม่เคยได้รับการปฏิบัติอย่างเมตตา พวกเขาสำแดงลักษณะเฉพาะตัวหลักของพญามาร (ยอห์น 8:44) สุดท้ายแล้ว คนมุสาทุกคนจะได้รับส่วนในบึงไฟนั้น (วิวรณ์ 21:8) เมื่อไม่มีพระโลหิตของพระคริสต์ที่ชำระบาป คนมุสาทุกคนจะพินาศในนรก ชาวโลกเห็นว่าการโกหกเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่พระเจ้าไม่ทรงเห็นเช่นนั้น

สภ 19:10 **ที่คนโง่จะอยู่อย่างสำราญก็ไม่เหมาะอยู่แล้ว ที่ทาสจะปกครองเจ้านายก็ยังไม่เหมาะมากกว่านั้นอีก** คำที่แปลว่า **สำราญ (ทาอาฮูวัก)** มีความหมายได้คำว่า ‘เบิกบาน’ หรือรวมถึง ‘สง่างาม’ ด้วย ประเด็นตรงนี้ก็คือน โง่ปกติแล้วก็ไม่สง่างาม พวกเขารู้สึกลำบากใจที่จะทำตัวสง่างาม เช่นเดียวกัน เมื่อคนรับใช้พบว่าตัวเองปกครองเหนืออดีตนายของตน พวกเขาก็ไม่รู้ว่าตนควรปฏิบัติตัวอย่างไร พวกเขาไม่มีความสง่างามหรือเบิกบานเลย

สภ 19:11 **สามัญสำนึกที่ดีกระทำให้คนโกรธซ้ำ และที่มองข้ามการละเมิดไปเสียก็เป็นสง่าราศีแก่เขา** ความคิดสองประการที่เชื่อมโยงกันถูกกล่าวถึงตรงนี้ คนที่เฉลียวฉลาดจะปล่อยให้ความโกรธของตนผ่านไปเสีย (คนโง่ปล่อยให้โทสะพุ่งขึ้น) นอกจากนี้ มีสง่าราศี (นั่นคือ คุณธรรม) ในการมองข้ามการละเมิดของอีกคน นี้ไม่ได้หมายถึงการปกปิดความบาป แต่หมายถึงการมีใจที่ยกโทษให้เมื่อผู้อื่นล้ม

สภ 19:12 **พระพิโรธของกษัตริย์เหมือนเสียงคำรามของสิงโต แต่ความโปรดปรานของพระองค์เหมือนน้ำค้างบนผักหญ้า** ความคิดตรงนี้เป็นคำแนะนำสองชั้น จงระวังพระพิโรธของกษัตริย์ และจงแสวงหาความโปรดปรานของกษัตริย์ สิงโตที่หิวหรือโมโหก็เป็นสัตว์ที่อันตราย น้ำค้างบนหญ้าก็ให้ชีวิต ดังนั้น มีความโง่เขลาในการช่วยผู้ปกครองคนหนึ่งให้โกรธและมีปัญหาในการเสาะหาความโปรดปรานอันดีของเขา

สภ 19:13-14 **บุตรชายโง่เขลาเป็นความพินาศของบิดาของเขา และการทะเลาะวิวาทของภรรยา ก็เหมือนน้ำฝนย่อยหยดไม่หยุด** สิ่งที่สร้างความรำคาญสองสิ่งของชีวิตคือ (1) บุตรชายที่โง่เขลา และ (2) ภรรยาที่ขี้บ่น ฝ่ายหลังถูกเปรียบเหมือนกับน้ำหยดเรื่อยไป

14 เรือนและทรัพย์ศฤงคารเป็นมรดกมาจากบิดา แต่ภรรยาที่ยังรู้ก็มาจากพระเยโฮวาห์ คนๆหนึ่งอาจได้รับบ้านหลังหนึ่งและเงินเป็นมรดกจากบิดาของตน แต่ภรรยาที่ยังรู้ก็เป็นมรดกจากพระเจ้า ภาพประกอบแสนคลาสสิกของหญิงเช่นนั้นถูกพบในสุภายิต 31:10 ข้อนี้เป็นภาพตรงข้ามกับข้อก่อนหน้า มีภรรยาที่ยังรู้ที่ดีกว่ามีภรรยาขี้บ่นเยอะ

สภข 19:15 **ความเกียจคร้านทำให้หลับสนิท และคนขี้เกียจจะต้องหิว ความขี้เกียจและการนอนย่อมไปด้วยกัน นอกจากนี้ คนเหล่านั้นที่เนื้อชาก็ลงเอยด้วยการหิว ความคิดอันหลังนี้ก็หมายถึงความยากจน สองสาเหตุหลักของความยากจนคือ ความเกียจคร้านและการขาดวินัยในตนเอง**

สภข 19:16 **บุคคลที่รักษาพระบัญญัติก็รักษาชีวิตของตน บุคคลที่ดูหมิ่นมรรคาทั้งหลายของพระองค์ก็จะถึงตาย ความคิดนี้ก็เป็นความจริงในทุกระดับ ผู้ที่ตั้งใจเชื่อฟังคำสั่งก็รักษาชีวิตของตัวเอง ผู้ที่ดูหมิ่นอำนาจทางการจะประสบกับความตายก่อนวัยอันควร นี่เป็นความจริงของชีวิตโดยทั่วไป มันเป็นความจริงเกี่ยวกับพระเจ้าและบัญญัติต่างๆของพระองค์ด้วย พระเจ้าทรงอวยพรความเชื่อฟังและจะทรงพิพากษาผู้ที่ไม่เชื่อฟัง เช่นเดียวกัน ผู้ที่เชื่อฟังกฎหมายต่างๆของมนุษย์จะปกป้องตัวเอง ผู้ที่เพิกเฉยกฎหมายของแผ่นดินก็ประสบกับอำนาจที่ทำให้ถึงแก่ชีวิต**

สภข 19:17 **บุคคลที่เอ็นดูคนยากจนก็ให้พระเยโฮวาห์ทรงยิ้ม และพระองค์จะทรงตอบแทนแก่การกระทำของเขา การช่วยเหลือคนที่ยากจนอย่างแท้จริงก็เป็นการให้กู้แก่องค์พระผู้เป็นเจ้า พระเจ้าจะทรงตอบแทนด้วยดอกเบี้ยเมื่อถึงคราวเหมาะสม มีความแตกต่างระหว่างคนที่ยากจนเพราะความบาป นั่นคือ เหล้า ยาเสพติด การทำผิดศีลธรรม หรือการกบฏต่อสิทธิอำนาจ และคนที่ยากจนไม่ใช่เพราะความผิดของตัวเอง ฝ่ายหลังคือคนยากจนที่ข้อนี้หมายถึง**

สภข 19:18 **จงเตือนบุตรชายของคุณเมื่อยังมีความหวัง อย่าหมดกำลังใจ เพราะเหตุการร้องไห้ของเขา แผนการของพระเจ้าสำหรับการอบรมสั่งสอนลูกๆของเราก็หมายถึง**

ถึงการลงโทษด้านร่างกาย พ่อแม่ที่รักลูกจริงๆจะตีลูกที่ทำผิด แม้ว่าลูกๆจะร้องไห้แงเมื่อถูกลงวินัย คำสั่งของพระเจ้าก็คือ อย่าถอยไปเสีย เด็กที่ถูกติสอนอย่างเหมาะสมและอย่างสม่ำเสมอ ในช่วงปีแรกๆก่อนเข้าโรงเรียนจะเรียนรู้การฝึกวินัยด้านความชอบธรรม มีความหวังอยู่ในช่วงปีเหล่านั้น พ่อแม่ที่ละเลยที่จะติสอนลูกในช่วงขวบปีแรกๆของเด็กจะเก็บเกี่ยวผลที่ไม่มีความสุข เวลานั้นจะมาถึงอย่างรวดเร็วเมื่อมันเริ่มยากเหลือเกินที่จะปลูกฝังความสัตย์สุจริตเข้าไปในเด็ก โตที่คือดิ่งและหัวรั้น การฝึกวินัยอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งรวมถึงการติสอนด้วยเมื่อพวกเขาขี้เกียจเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยได้อย่างมหัศจรรย์

สภ 19:19-20 คนที่โมโหจนเฉียวจะต้องได้รับโทษ เพราะถ้าเจ้าช่วยเขาให้พ้นแล้ว ก็ต้องช่วยเขาให้พ้นอีก คนที่ปล่อยให้ตัวเองอารมณ์เสียอยู่บ่อยๆจะพบกับความยุ่งยากมากมายในชีวิต การช่วยคนแบบนั้นให้พ้นจากความยุ่งยากก็กลายเป็นสิ่งที่ต้องทำอยู่เรื่อยไป พวกเขาดูเหมือนไม่เคยเรียนรู้เลย ประเด็นที่สำคัญตรงนี้เป็น เรื่องของการทำตามเนื้อหนังและการขาดวินัยในเรื่องอารมณ์ ผู้ที่ไม่ยอมฝึกวินัยอารมณ์ของตนและควบคุมมันให้ได้จะพบแต่ความยุ่งยาก

20 จงฟังคำแนะนำและรับคำสั่งสอนเพื่อเจ้าจะได้ปัญญาสำหรับอนาคต ฝ่ายที่ถูกหมายถึงนี้น่าจะเป็นผู้ที่ถูกพูดถึงข้างบน คนเหล่านั้นที่อารมณ์เสียง่ายจำเป็นต้องฟังคำปรึกษาตามแบบพระเจ้าและรับคำสั่งสอนของพระวณะของพระเจ้า เมื่อพวกเขาเต็มใจยอมรับฟังและควบคุมอารมณ์ของตน พวกเขาก็จะอย่างก้าวสำคัญไปสู่การเป็นคนมีปัญญา ที่ถูกบอกเป็นนัยอย่างชัดเจนก็คือว่า คนเหล่านั้นที่ไม่ยอมควบคุมอารมณ์ของตนเป็นคนโง่

สภ 19:21 ในใจของมนุษย์มีแผนงานเป็นอันมาก แต่คำปรึกษาของพระเยโฮวาห์นั้นแหละ จะดำรงอยู่ได้ คนเราย่อมมีวิธีการและแผนการทุกรูปแบบ อย่างไรก็ตาม วิธีการของพระเจ้าย่อมยั่งยืน มันใช้ได้ผล! มนุษย์คิดค้นความคิดขึ้นมาได้ทุกรูปแบบ พวกมันล้มเหลวเสียส่วนใหญ่ วิธีการของพระเจ้าใช้ได้ผลและคงอยู่ยาวนาน ตัวอย่างหนึ่งที่แสนคลาสสิกก็คือวิธีที่คนคิดว่าดีกว่าของลัทธิสังคมนิยมและลัทธิคอมมิวนิสต์ อย่างไรก็ตาม ทุกประชาชาติที่ได้

ลองนำพวกมันไปใช้ต่างก็พบว่าทั้งสองลัทธิใช้ไม่ได้ผล วิธีการของพระเจ้าย่อมดีกว่า มันผ่านการทดสอบของเวลา เราจะไม่มีวันไปผิดทางเมื่อเราทำสิ่งต่างๆตามวิธีของพระเจ้า

สภ 19:22 **สิ่งที่น่าปรารถนาในตัวของมนุษย์คือความเมตตา และคนยากจนยังดีกว่าคนมูสา คนดีก็ปรารถนาที่จะแสดงความเมตตา ยิ่งกว่านั้น การเป็นคนยากจนและซื่อตรงก็ดีกว่าการเป็นคน โทหกและร่ำรวย นี่บอกเป็นนัยว่าคนดีมีทั้งความเมตตาและซื่อตรง**

สภ 19:23 **ความยำเกรงพระเยโฮวาห์นำไปสู่ชีวิต และบุคคลผู้ได้รับแล้วก็หยุดด้วยความพอใจ เขาจะไม่มีอันตรายใดมาเยี่ยมกรายเขา ผู้ที่ดำเนินชีวิตในความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าจะพบว่ามันนำไปสู่พระพรต่างๆในชีวิตนี้และสุดท้ายแล้วในชีวิตนิรันดร์ มีความเต็มเต็มและความพึงพอใจในการดำเนินชีวิตเช่นนั้น นอกจากนี้ พระเจ้าทรงพิทักษ์รักษาคนเช่นนั้นจากความยุ่งยาก กล่าวโดยสรุปก็คือ เราจะไม่ไปผิดทางในความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า**

สภ 19:24 **คนเกียจคร้านฝังมือของตัวไว้ในอกเสื้อ และจะไม่ยอมเอามาสู่ปากของตคนอื่น ความคิดตรงนี้ก็ถือว่าคนขี้เกียจมีมือที่ไม่ว่างสำหรับการทำงานเลย เขาจะยกข้ออ้างสารพัด อยากรีก็ตาม ต่อไปไม่นานเขาก็จะไม่มื่ออาหารรับประทาน ความเกียจคร้านย่อมนำไปสู่ความยากจน**

สภ 19:25 **จงตีคนที่มักเยาะเย้ย และคนเขลาจะเรียนความหยิ่งรู้เอง จงตักเตือนคนที่มีความเข้าใจและเขาจะเข้าใจความรู้ จุดประสงค์หนึ่งของการจัดการกับผู้กระทำผิดก็คือว่า เพื่อที่คนอื่นๆจะได้เรียนรู้ เมื่อผู้ทำผิดถูกหมายถูกลงโทษ คนอื่นๆที่ซื่อก็จะเข้าใจสารนั้นตรงกันข้าม เมื่อคนที่มีความเข้าใจถูกตักเตือนแก้ไข เขาก็จะเรียนรู้จากมัน คนมีปัญญาจะยอมรับคำวิจารณ์และเรียนรู้จากมัน คนโง่จะไม่ทำเช่นนั้น**

สภ 19:26 **บุคคลผู้ทำทารุณแก่บิดาของเขาและขับไล่มารดาของเขาไปเสียเป็นบุตรชายผู้ก่อให้เกิดความอับอายและการถูกตำหนิ ความคิดตรงนี้ก็ถือว่า คนที่ผลาญทรัพย์ของบิดาตน (ไม่ว่าจะเป็นมรดกหรือไม่ใช่ก็ตาม) และผลักไล่ไล่ส่งมารดาของตนไปไม่เพียงนำ**

ความอับอายมาสู่พวกเขาเท่านั้น แต่จะนำความเหยียดหยามมาสู่ตนเองด้วย คนโง่ย่อมไม่เคารพ
นับถือพ่อแม่ของตน

สภ 19:27 บุตรชายของเราเอ๋ย จงเลิกฟังคำสั่งสอนที่ทำให้เจ้าหลงไปจากคำ
แห่งความรู้ ชาโลมอนเสนอคำแนะนำแก่บุตรของตนอีกครั้ง และพระองค์ผู้ทรงยิ่งใหญ่กว่าชา
โลมอนก็กำลังตรัสผ่านทางเขา คำแนะนำตามแบบพระเจ้านั้นคือ จงหลีกเลี่ยงจากลมปากต่างๆ
แห่งคำสอนเท็จ โลกรอบตัวเราเต็มไปด้วยเรื่องโกหกไม่ว่าจะเป็นวิวัฒนาการ มนุษย์นิยม
สังคมนิยม ทฤษฎีจิตวิทยาสมัยใหม่ส่วนใหญ่ ศาสนาแนวคิดเสรีหรือศาสนาเทียมเท็จต่างๆ นี่ยังไม่
กล่าวถึงหลักปรัชญาต่างๆของการศึกษาของรัฐอีกต่างหาก คำแนะนำของพระเจ้านี้ก็คือ จงเลิก
ฟังคำสอนเหล่านั้นเสีย

สภ 19:28-29 พยานที่อธรรมก็เยาะเย้ยความยุติธรรม และปากของคนชั่วร้ายก็
กลืนกินแต่ความชั่วช้า พยานอธรรมไม่ให้ความเคารพต่อความยุติธรรมที่แท้จริง นี่บอกเป็นนัย
อย่างชัดเจนว่าพวกเขาเป็นคนทุจริต นอกจากนี้ พวกเขายังมุ่งทำความชั่วต่อไปด้วย นี่บอกเป็น
นัยอย่างชัดเจนว่าคนอธรรมมักเป็นคนทุจริตและไม่ซื่อสัตย์ จงระวังเมื่อคนเหล่านี้ให้การในชั้น
ศาล

ดังนั้น 29 การปรับโทษมีพร้อมอยู่สำหรับคนมักเยาะเย้ย และการโบยก็สำหรับหลังของ
คนโง่ แม้ว่าคนเหล่านั้นที่เยาะเย้ยความยุติธรรมดังที่หมายเหตุไว้ข้างบนเป็นคนทุจริต เมื่อถึง
คราวเหมาะสมพวกเขาก็จะถูกพิพากษา คนทั้งหลายที่ไม่ซื่อสัตย์และทุจริตสุดท้ายแล้วก็ถูกจับ
ได้และถูกลงโทษ แน่ใจได้เลยว่าความบาปของคุณจะหาคุณเจอ!

*ภาพรวมของสุภาษิต 20: รูปแบบของหนังสือเล่มนี้คราวนี้เปลี่ยนเล็กน้อยจากสุภาษิต
ต่างๆที่เปรียบเทียบความตรงข้ามกันระหว่างปัญญาและความโง่เขลาเป็นสุภาษิตต่างๆที่เป็นคำ
เตือนและคำสั่งสอน*

สภ 20:1 เหล้าองุ่นให้เกิดการเยาะเย้ย และสุราทำให้เกิดเป็นพาลเกร ผู้ใดถูก
มันหลอกลวงก็ไม่เป็นคนฉลาด เครื่องดื่มมีนมเมตาต่างๆทำให้คนเยาะเย้ยและเดือดดาล คน โง่ก็ดื่ม
เหล้าเมามาโดยคิดว่าจะดื่มให้เมาและลืมเรื่องยุ่งยากต่างๆของตน การเสียดสีก็คือว่าสุราไม่ได้
ทำให้เรื่องยุ่งยากจมลง แต่ทำให้มันลอยขึ้นมาต่างหาก ชาวโลกโฆษณาสุราว่าเป็นวิธีที่ยอดเยี่ยม
ในการผลิตเพลิน ผ่อนคลายและสร้างความครื้นเครง ความจริงก็คือว่า เหล้าเป็นตัวหลอกลวงที่
ร้ายกาจ แทนที่ ‘ความเคลิบเคลิ้ม’ เพียงชั่วครู่ มีแต่ความยุ่งยากและความพินาศ แน่ทีเดียว เครื่อง
ดื่มมีนมเมตาทั้งหลายคือเหล้าปีศาจในขวด มิใช่สิ่งในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติที่ทำลายชีวิต
ความสุขและครอบครัวมากไปกว่าเหล้า คนเหล่านั้นที่ดื่มเหล้าจึงไม่มีปัญญา ดู สุภายิต 23:29
และอิสยาห์ 28:7 ด้วย

สภ 20:2 ความครื้นครื้นมักษัตริย์ก็เหมือนสิงโตคำราม ผู้ใดยั่วเย้าพระองค์
ให้กริ้วก็ทำผิดต่อชีวิตของตนเอง การยั่วคนๆหนึ่งที่มีอำนาจให้โกรธก็เหมือนกับการยั่วสิงโต
ตัวหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่เรื่องฉลาดเลย การยั่วผู้ปกครองสักคนหรือผู้ที่มีอำนาจก็เป็นการนำความเดือด
ร้อนใหญ่หลวงมาสู่ตนเอง

สภ 20:3 ที่จะรักษาตนให้พ้นการวิวาทก็เป็นเกียรติ แต่คนโง่ทุกคนจะเข้า
ยุ่งกับธุระของคนอื่น ความคิดตรงนี้ก็คือนั่น มันมีเกียรติและมีปัญญาที่คนเราจะถอยห่างจากการ
วิวาท อย่างไรก็ตาม คนโง่ก็ก่อวุ่นและจุ่นจ้าน คนมีปัญหาย่อมหลีกเลี่ยงการทะเลาะวิวาท คน
โง่เดินหน้าเต็มสูบ

สภ 20:4 คนเกียจคร้านไม่ไถนาในหน้าหนาว เขาจึงจะแสวงหาเมื่อถึงฤดู
เกี่ยว แต่ไม่พบอะไรเลย คนขี้เกียจก็หลีกเลี่ยงการทำงานเพราะสภาพการณ์ต่างๆที่ไม่สะดวก
สบาย อย่างไรก็ตาม พอถึงฤดูเก็บเกี่ยว (นั่นคือ วันเงินเดือนออก) พวกเขาก็มีเพียงเล็กน้อยหรือ
ไม่มีอะไรเลย บทเรียนตรงนี้ก็คือนั่นความเกียจคร้านนำไปสู่ความยากจน

สภ 20:5 คำปรึกษาในใจของคนเหมือนน้ำลึก แต่คนที่มีความเข้าใจจะ
สามารถโพงมันออกมาได้ คำแนะนำดีๆนั้นย่อมหาได้มาไม่ยาก แต่คนที่มีความเข้าใจจะแสวงหา

มันจนพบ ภาพเปรียบเทียบของบ่อน้ำลึกตรงนี้ก็หมายถึงการลงแรงในการดึงถังน้ำขึ้นมา แต่บ่อน้ำที่ลึกก็มีน้ำที่ดีที่สุด บทเรียนตรงนี้ก็คือว่า คำแนะนำที่ดีอาจหมายถึงการใช้ความอดสาหะอย่างมากเพื่อที่จะได้มันมาแต่ก็คุ้มค่า ดู สุภายิต 18:4

สภย 20:6 **คนเป็นอันมากปาวรื่องความดีของเขาเอง แต่ใครจะหาคนสัตย์**
ชื่อพบเล่า ความคิดตรงนี้อาจแปลแบบถอดความได้ว่า 'คนส่วนใหญ่จะบอกคุณว่าตัวเขาเองดีขนาดไหน แต่คนที่เชื่อถือได้ (นั่นคือ สัตย์ชื่อ) ก็หายาก' แล้วพูดใครๆก็ทำได้ บททดสอบอุปนิสัยที่แท้จริงก็คือว่า คนๆนั้นสัตย์ชื่อ เชื่อถือได้ พึ่งพาได้และคู่ควรกับความไว้วางใจขนาดไหน

สภย 20:7 **คนชอบธรรมดำเนินในความซื่อสัตย์ของตน บุตรทั้งหลายของ**
เขาที่เกิดตามเขามาย่อมได้รับพร คนชอบธรรมก็มีความซื่อสัตย์สุจริต เขาจะทำการที่ถูกต้อง ดังนั้นลูกๆของเขาจึงได้รับพร ดู เพลงสดุดี 112:2 หลักการที่ลึกซึ้งสองประการถูกกล่าวถึงตรงนี้ (1) พระเจ้าทรงอวยพรความชอบธรรม (ซึ่งสำแดงตัวมันเองออกมาในความซื่อสัตย์สุจริต) (2) ลูกๆของคนเหล่านั้นที่เที่ยงธรรมก็ได้รับพรตามพวกเขา เราจะไม่มีวันไปผิดทางเมื่อเราทำการที่ถูกต้อง! นอกจากนี้ ลูกๆของเราก็เป็นผู้รับประโยชน์ด้วย

สภย 20:8 **กษัตริย์ผู้ประทับบนบัลลังก์พิพากษาย่อมทรงผิดความชั่วทั้ง**
หลายออกด้วยพระเนตรของพระองค์ เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้พิทักษ์กฎหมาย (นั่นคือ กษัตริย์) อยู่ด้วย แต่การชำเลื่องมองของเขาก็ยับยั้งความชั่วร้ายได้แล้ว

สภย 20:9 **ผู้ใดจะกล่าวได้ว่า "ข้าพเจ้าได้กระทำใจของข้าพเจ้าให้สะอาดแล้ว**
ข้าพเจ้าบริสุทธิ์พ้นบาปของข้าพเจ้า" เรื่องเสียดสีอย่างหนึ่งของธรรมชาตินุษย์ก็คือว่า มนุษยชาติที่บาปหนามักคิดว่าตนเป็นคนชอบธรรม โดยธรรมชาติ ดังนั้น ผู้เขียนท่านนี้จึงถามว่า ใครอ้างได้ว่าตนบริสุทธิ์จากความบาป คำตอบก็ชัดเจนอยู่แล้วแม้มนุษยชาติจะอ้างตัวว่าชอบธรรมก็ตาม ดู 20:6 ด้วย เฉพาะคนเหล่านั้นที่ถูกชำระแล้วโดยพระโลหิตอันประเสริฐของพระคริสต์เท่านั้นที่บริสุทธิ์จากความบาป

สภ 20:10

ลูกตุ้มน้ำหนักและเครื่องตวงคโคง ทั้งสองสิ่งเป็นที่น่า

สะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์พอๆกัน ความคิดตรงนี้สอดคล้องกับของสุภาษิต 11:1 มีการอ้างอิงถึงวิธีการพาณิชย์สมัยโบราณที่ใช้ตราชั่งแบบไม้คานทรงตัว 'ลูกตุ้มมาตรฐาน' ถูกใช้เพื่อชั่งน้ำหนักสินค้าโภคภัณฑ์ต่างๆ พวกพ่อค้าใช้โกงอาจใช้ลูกตุ้ม 'ที่ถูกคัดแปลง' เพื่อ โกงผู้ซื้อ ในแบบเดียวกัน 'เครื่องตวง' ปริมาณที่หลอกลวงก็ถูกใช้โดยพวกพ่อค้าที่ไร้ยางอายเพื่อต้มตุ๋นคนที่ไม่ระวังตัว ประเด็นสำคัญตรงนี้ก็คือน่า ความไม่ซื่อตรงและการหลอกลวงเป็นสิ่งน่าสะอิดสะเอียนอย่างหนึ่งต่อพระเจ้า ดู สุภาษิต 16:11 และเลวีนิติ 19:35-36 เช่นกัน

สภ 20:11

แม่เด็กก็แสดงตัวโดยการประพฤติของเขาวว่า สิ่งที่เขากระทำจะ

บริสุทธิ์ และถูกต้องหรือไม่ ในมุมมองที่กว้างใหญ่กว่าของชีวิต แม้แต่เด็กสักคนก็เป็นทราบได้โดยพฤติกรรมของเขา พวกผู้ใหญ่ยังเป็นเช่นนั้นมากขึ้นไปอีก พฤติกรรมของคนๆหนึ่งก็ป่าวประกาศอุปนิสัยของคนๆนั้น ผู้ที่做事情ที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอก็สั่งสมชื่อเสียงในด้านนั้น หากเรื่องนี้เป็นจริงสำหรับเด็กๆ มันจะเป็นจริงสำหรับพวกผู้ใหญ่มากยิ่งขึ้นสักเท่าใด

สภ 20:12

หูที่ฟังได้และตาที่มองเห็น พระเยโฮวาห์ทรงสร้างมันทั้งสอง

ความคิดที่ลึกซึ้งหลายประการถูกกล่าวถึงตรงนี้ (1) อวัยวะสองส่วนที่ซับซ้อนที่สุดของสิ่งมีชีวิตใดก็ตามคือ ตาและหูของสิ่งมีชีวิตนั้นๆ ไม่มีกล้องหรือไมโครโฟนใดที่ถูกคิดค้นขึ้นมาซึ่งรับรู้ได้รวดเร็ว ใช้งานได้หลากหลาย หรือมีความแม่นยำมากไปกว่าตาและหูที่พระเจ้าได้ทรงสร้างให้เรา พวกมันเกือบเป็นสิ่งอัศจรรย์ในความซับซ้อนของมัน (2) หูที่ได้ยินและตาที่มองเห็นถูกใช้งานอย่างไม่รู้คุณค่าบ่อยๆ กระนั้นพระเจ้ายิ่งทรงเป็นผู้ที่ไม่เพียงสร้างพวกมันเท่านั้น แต่ยังทรงสร้างพวกมันให้ทำงานอย่างสมบูรณ์แบบด้วย ความบกพร่องในตาหรือหูส่วนใหญ่แล้วเป็นผลของความบาปในตอนที่เราสร้างมัน (3) หูที่ได้ยินและตาที่มองเห็นเป็นภาพเปรียบถึงความเข้าใจและการรับรู้ได้ พระเจ้าทรงเป็นผู้ประทานความสามารถที่จะเข้าใจและรับรู้ พระอัจฉริยภาพในเชิงสร้างสรรค์ของพระเจ้ายิ่งมีลักษณะเป็นอนันต์ในความลึกล้ำของมัน

สภ 20:13

อย่ารักการหลับไหล เกรงว่าเจ้าจะมาถึงความยากจน จงลืมนตา

ของเจ้า และเจ้าจะได้กินอาหารอิ่ม บทเรียนง่ายๆก็คือว่า ความขี้เกียจก่อให้เกิดความยากจน การลุกขึ้นจากที่นอนไปทำสิ่งต่างๆในตอนเช้านี้ก็เป็นกุญแจดอกหนึ่งสู่ความเจริญรุ่งเรือง การเอาแต่นอนก็สะท้อนให้เห็นถึงชีวิตที่ไม่มีวินัย ซึ่งทั้งสองอย่างนี้จะนำไปสู่ความยากจน เบนจามิน แพรงคลินไม่ได้รับการคล้อยใจอย่างแน่นอน แต่ก็พูดถูกตอนที่เขาเขียนไว้ว่า “เข้านอนแต่หัวค่ำ ตื่นแต่เช้า ทำให้คนสุขภาพดี มั่งคั่งและมีปัญญา” คนเหล่านั้นที่ชอบนอนดึกและตื่นสายก็มักต้องต่อสู้ดิ้นรนทางเศรษฐกิจในชีวิต

สภ 20:14

ผู้ซื้อพูดว่า "เลว เลว" แต่เมื่อเขาไปแล้ว เขาจึงอวด ความคิดตรง

นี้ก็หมายถึง การต่อรองราคาสินค้าขึ้นหนึ่งๆ ผู้ซื้อจะชี้ให้เห็นถึงข้อเสียและตำหนิต่างๆของสินค้าชิ้นนั้น โดยหวังว่าจะชักจูงให้ผู้ขายลดราคาให้ตน อย่างไรก็ตาม หลังจากทำอย่างนั้นแล้ว และซื้อมาในราคาถูก เขาก็จะคุยโม้เกี่ยวกับการซื้อนั้นในภายหลัง ธรรมชาติมนุษย์ก็เป็นอย่างนี้ ผู้คนจะพยายามได้ให้มากที่สุด โดยเสียให้น้อยที่สุดเท่าที่ตนทำได้ นี่เป็นประเด็นหนึ่งของการทำความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติมนุษย์

สภ 20:15

มีทองคำและทับทิมมีค่าเป็นอันมาก แต่ริมฝีปากที่มีความรู้ก็เป็น

เพชรนิลจินดาประเสริฐ คนๆหนึ่งอาจมีเงิน (นั่นคือ ทอง) และสินทรัพย์ต่างๆ (นั่นคือ ทับทิม เป็นอันมาก) เยอะแยะ แต่ความมั่งคั่งที่แท้จริงก็อยู่ในปัญญาและความรู้ ท่ามกลางชาวโลกมีคนมากมายขนาดไหนที่ถูกหวยหรือได้รับมรดกก้อนโต แต่ในระยะเวลาสั้นๆพวกเขากลับพลาญมันเสียหายหมด แต่การมีความเข้าใจและความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆของชีวิตก็ประเมินค่าไม่ได้

สภ 20:16

จงยึดเสื้อผ้าของเขาไว้ เมื่อเขาเป็นประกันให้คนอื่น และยึดตัวเขา

ไว้ เมื่อเขาจับประกันหญิงต่างดาว ความคิดตรงนี้ก็เกี่ยวกับคนเหล่านั้นที่ไว้ใจไม่ได้ ประเด็นก็คือ (1) อย่าไว้ใจคนเหล่านั้นที่ยอมค้าประกันให้คนแปลกหน้า (2) และอย่าไว้ใจผู้ที่ชอบคบหาหญิงใจง่าย พวกสืบบแปดมงกุฎและคนลวงประเวณีล้วนมีสันดานแบบเดียวกัน ทั้งสองพวกเป็นคนไว้ใจไม่ได้

สภ 20:17 อาหารที่ได้มาด้วยการหลอกลวงมีรสหวานแก่ผู้ได้มา แต่ภายหลังปากของเขาจะเต็มไปด้วยกรวด ความคิดตรงนี้หมายถึง 'ก่อนและหลัง' ของข้อตกลงที่คดโกง ตอนแรกมันก็ดูเหมือนหอมหวานสำหรับคนที่เป็นลิบแปดมงกุฎ เขาประสบความสำเร็จในการหลอกเอาเงินจากคนที่ไม่ระวังตัว อย่างไรก็ตาม สุดท้ายแล้วเขาก็ถูกจับได้และต้องรับมือกับผลที่ตามมาต่างๆที่ไม่น่าอภิรมย์ การหลอกลวงอาจดูหอมหวานในตอนแรก แต่ผลลัพธ์ที่ตามมาจะขยาก็เหมือนการกินกรวด

สภ 20:18 แผนงานทั้งสิ้นดำรงอยู่ได้ด้วยการปรึกษาหารือ จงทำสงครามด้วยมีการนำที่ฉลาด แผนการต่างๆย่อมสัมฤทธิ์ผลผ่านทางคำปรึกษาที่ดี และหากผู้นำคนใดประสงค์ที่จะเริ่มสงคราม เขาก็ควรมีคำแนะนำที่ดีก่อนล่วงหน้า บทเรียนนี้ก็คือ จงแสวงหาคำแนะนำและคำปรึกษาที่ดีเสมอในการวางแผนต่างๆ โดยเฉพาะก่อนเริ่มการต่อสู้

สภ 20:19 บุคคลที่เกี่ยวข้องซบซิบไปก็เผยความลับให้กระจาย ฉะนั้นอย่าเข้าสังคมกับคนที่หยอกด้วยริมฝีปากของตน พวกเขาจึ้นินทามักบอกทุกสิ่งที่ตนรู้ ดังนั้น จงหลีกเลี่ยงคนเหล่านั้นที่กะล่อนและปากบื้อยอ สิ่งต่างๆที่ถูกเปิดเผยแก่คนเหล่านี้สุดท้ายแล้วจะถูกพลาบให้ผู้อื่นฟัง

สภ 20:20 ถ้าคนหนึ่งคนใดแข่งบิดาหรือมารดาของตน ประทีปของเขาจะดับมีดมืด ความคิดตรงนี้ก็เป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับบัญญัติข้อที่ห้าที่ว่า “จงให้เกียรติแก่บิดามารดาของเจ้า เพื่อวันเวลาของเจ้าจะได้ยืนนานบนแผ่นดิน ซึ่งพระเยโฮวาห์พระเจ้าของเจ้าทรงประทานให้แก่เจ้า” (อพยพ 20:12) คนเหล่านั้นที่ให้เกียรติพ่อแม่ของตนจะได้รับชีวิตยืนยาวยิ่งขึ้น (1) โดยบัญญัติที่เก็บตกมาจากพ่อแม่ และ (2) โดยการทรงเสียดูโดยตรงของพระเจ้า ในทางกลับกัน คนเหล่านั้นที่แข่งค่าพ่อแม่ของตนจะตายก่อนวัยอันควร เหตุผลตรงนี้ก็มึสองประการเช่นกัน (1) คนเหล่านั้นที่แข่งค่าพ่อแม่ของตนจะไม่เคยเรียนรู้ปัญญาที่ตนสามารถได้รับจากพ่อแม่ อันนำไปสู่การตัดสินใจต่างๆแบบโง่ๆซึ่งทำให้ชีวิตสั้นลง (2) พระเจ้าอาจทรงพิพากษาคนโง่เช่นนั้นและทำให้ชีวิตของพวกเขาสิ้นสุดลงก่อนวัยอันควร

สภ 20:21 ตั้งแต่แรกอาจได้รับมรดกอย่างซิงสุกก่อนห้าม แต่ที่สุดปลายจะ
ไม่เป็นพร ความคิดตรงนี้อาจหมายความว่าคนๆหนึ่งอาจได้รับมรดกมาก่อนกำหนดโดยใช้วิธี
ผิดกฎหมาย แต่ในระยะยาวแล้ว สิ่งต่างๆจะไม่ดำเนินไปอย่างมีความสุข นอกจากนี้ พระเจ้าจะ
ไม่ทรงอวยพรผลกำไรที่ได้มาโดยวิธีมิชอบ ยาโคบขโมยสิทธิบุตรหัวปีของพี่ชายตนและ
ประสบกับความยุ่งยากและความหวาดกลัวในอีกหลายปีต่อมาด้วยเหตุนี้

สภ 20:22 อย่าพูดว่า "ข้าจะแก้แค้นความชั่ว" แต่จงรอคอยพระเยโฮวาห์
พระองค์จะทรงช่วยเจ้าให้รอด คนเรามักมีแนวโน้มที่จะเอาคืนหรือแก้แค้น แต่คำแนะนำแบบ
พระเจ้านี้คือ จงรอคอยองค์พระผู้เป็นเจ้าเพื่อแก้ไขสิ่งต่างๆ การแก้แค้นเป็นของพระองค์ ดู โรม
12:19 ยิ่งกว่านั้น เมื่อพระเจ้าทรงแก้ไขสิ่งต่างๆ มันก็ถูกต้องในภายหลัง เมื่อเราพยายามที่จะเอา
คืน มันก็มีแต่ความยุ่งยากที่ตามมาภายหลัง

สภ 20:23 ลูกตุ้มข้อฉลเป็นที่น่าสนใจสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ และตราฐ
เทียมเท็จก็ไม่ดี ความคิดตรงนี้สอดคล้องกับของ 20:10 อย่างมาก ซึ่งคุณข้อนั้นได้ ความคิดที่
สำคัญตรงนี้ก็คือน่าพระเจ้าทรงเกลียดชังความไม่ซื่อตรงและจะไม่ทรงอวยพรมัน ยิ่งกว่านั้น
ผลลัพธ์ในท้ายที่สุดของการหลอกลวงก็ไม่ดี ความสุขไม่เคยงอกออกมาจากความไม่ซื่อตรง

สภ 20:24 ย่างเท้าของมนุษย์นั้นพระเยโฮวาห์ทรงเป็นผู้สั่ง แล้วคนจะเข้าใจ
ทางของเขาเองได้อย่างไร มีแต่พระเจ้าที่ทรงทราบใจมนุษย์อย่างถ่องแท้ จันมนุษย์จะเข้าใจทาง
ของตัวเองได้อย่างไร ยิ่งใจของคนอื่นยิ่งแล้วใหญ่ ความคิดตรงนี้เป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับสุภาษิต
3:5-6 เราไม่ค่อยรู้ว่ามิอะไรอยู่เบื้องหน้า เราไม่รู้ว่าแผนการต่างๆของเราจะพาเราไปทางไหน
แต่พระเจ้าทรงทราบ ดังนั้น เราจึงควรไว้วางใจพระองค์อย่างสุดหัวใจและแสวงหาการทรงนำ
ของพระองค์สำหรับทุกการตัดสินใจ

สภ 20:25 ที่คนจะกินของบริสุทธิ์ และมาสอบถามเมื่อปฏิญาณไปแล้ว ทั้ง
สองเป็นบ่วงดักตนเอง ความคิดตรงนี้ก็หมายถึงการด่วนตัดสินใจ จากนั้นค่อยปฏิญาณว่าจะ

แก้ไข คนโง่มีคลังมืออย่างหุนหันพลันแล่น พวกเขาทำก่อนและคิดทีหลัง คนมีปัญญา มักคิดก่อนแล้วค่อยทำ

สภ 20:26 กษัตริย์ที่ฉลาดย่อมมัดคนชั่วร้าย แล้วทรงจับกงจักรทับเขา ความคิดตรงนี้ก็ถือว่าบรรดาผู้นำที่มีปัญญาจะจัดการความชั่วอย่างมีประสิทธิภาพ ภาพเปรียบเทียบของการมัดให้กระจายจากนั้นก็ใช้วงล้อก็มาจากวิธีการสมัยโบราณของการนวดข้าวจากนั้นก็โม้ข้าว ข้าวที่ถูกนวดแล้วก็ถูกโยนขึ้นไปในอากาศเพื่อที่ว่าลมจะได้พัดเอาเมล็ดไป หินโม้รูปวงกลม (นั่นคือล้อ) จึงถูกใช้เพื่อบดขยี้เมล็ดข้าวให้ปนเป็นแป้ง บทเรียนนี้ก็ถือว่า ผู้นำที่มีปัญญาจะจัดการ (นั่นคือ ผัดและบดขยี้) ความชั่วที่อยู่ในเขตปกครองของเขา

สภ 20:27 จิตวิญญาณของมนุษย์เป็นประทีปของพระเยโฮวาห์ ส่องดูส่วนลึกที่สุดของเขาทั้งสิ้น จิตวิญญาณของมนุษย์อยู่ที่หัวใจของตัวตนของคนๆหนึ่ง มันพำนักอยู่ในหัวใจฝ่ายวิญญาณ พระเจ้าจึงทรงกระทำกิจผ่านทางจิตวิญญาณของคนเราเพื่อตรวจสอบความลับที่อยู่ลึกที่สุดของหัวใจ พระวิญญาณของพระเจ้าทรงติดต่อสัมพันธ์กับจิตวิญญาณของเรา แต่ละคน มันเป็นระดับขั้นพื้นฐานที่พระเจ้าทรงกระทำกิจ หากกล่าวโดยใช้ภาษาที่ง่ายขึ้น เราก็คงกล่าวได้ว่า ‘พระเจ้าตรัสกับใจของคนเรา’

สภ 20:28 ความเมตตาและความจริงสวางกษัตริย์ไว้ และความเมตตาที่เชิดชูพระที่นั่งของพระองค์ไว้ ความเมตตา คือ ความกรุณาปราณี ความจริงนั้นเด็ดขาดและไม่อ่อนข้อให้ ความเมตตาแผ่ออกมาจากความรัก ความจริงแผ่ออกมาจากความบริสุทธิ์ ความเมตตานั้นสุภาพอ่อนโยน ความจริงอาจแข็งแกร่งได้ หลักการตรงนี้ก็ถือว่า คนเหล่านั้นที่มีสิทธิอำนาจและดำรงตำแหน่งผู้นำต้องการทั้งสองอย่าง พวกเขาต้องยืนหยัดเพื่อสิ่งที่ถูกต้องไม่ว่าจะเป็นอย่างไร แต่ต้องเปี่ยมด้วยความเมตตาและอ่อนโยนต่อผู้ละเมิด สิทธิอำนาจและตำแหน่งผู้นำของมนุษย์ถูกสถาปนาไว้มั่นคงเพราะการเปี่ยมด้วยความเมตตา ภาพที่สอดคล้องนี้ก็คล้ายพอสมควรกับพระคุณและความจริงซึ่งถูกพบในองค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา ดู ยอห์น 1:14

สภ 20:29 สง่าราศีของคนหนุ่มคือกำลังของเขา แต่ความงามของคนแก่คือ
ผมหงอกของเขา คุณค่าของคนหนุ่มคือพลังกำลัง คุณค่าของวัยชราคือปัญญา แม้มีคุณธรรมใน
ทั้งสองอย่าง คุณค่าของปัญญาก็ยิ่งใหญ่กว่า

สภ 20:30 ความฟกซ้ำคำเจียวของบาดแผลก็ชำระความชั่วเสีย การโบายตี
กระทำให้ส่วนลึกที่สุดสะอาดสะอาดอัน ความคิดตรงนี้ก็หมายถึงคุณธรรมของการลงโทษฝ่าย
ร่างกาย ชาวโลกซึ่งอ้างความเมตตากรุณาแบบจอมปลอมก็อ้างว่าการเมียนตีเป็นการลงโทษที่
โหดร้ายทารุณและใช้กำลังในทางที่ผิด อย่างไรก็ตาม พระคัมภีร์ก็สอนอย่างชัดเจนว่าการ
ลงโทษร่างกายที่นำไปใช้อย่างเหมาะสมสามารถเป็นตัวป้องกันการทำผิดได้ดี มันสอนบท
เรียนต่างๆซึ่งไม่ถูกลืมไปในเวลาอันรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากกว่าการเทศนาสั่งสอนหรือ
วิธีอื่นๆที่เป็นทางอ้อมมากกว่า ผู้แต่งคนนี้ยังจำได้ว่าถูกตีกันบ่อยๆที่ ‘โรงเก็บไม้’ ตอนยังเป็น
เด็กหนุ่มหลังจากที่การเทศนาสั่งสอนและมาตรการอื่นๆที่ไม่ใช่การลงโทษด้านร่างกายถูกลืมไป
นานแล้ว การตีกันที่ใช้อย่างเหมาะสมเป็นวิธีการหนึ่งที่พระเจ้าทรงกำหนดไว้สำหรับการจัดการ
กับการทำผิด ความฟกซ้ำคำเจียวในที่นี้ น่าจะหมายถึงรอยซ้ำต่างๆ การ โบายตีหมายถึงรอยเมียน
ทั้งสองอย่างมาจากการถูกตีที่กัน

*ภาพรวมของสภ 21: เนื้อหาส่วนที่ถูกเริ่มในบทที่แล้วดำเนินต่อไป นั่นคือ คำเตือน
ต่างๆและคำสั่งสอนสำหรับประชาชนของพระเจ้า ที่มีอยู่ในนี้ด้วยคือ ปัญญาแบบพระเจ้าเพิ่ม
เต็มสำหรับชีวิตคริสเตียน*

สภ 21:1 พระทัยกษัตริย์เป็นเหมือนธารน้ำในพระหัตถ์ของพระเยโฮวาห์
พระเยโฮวาห์จะหันไปไหนๆตามแต่พระองค์ทรงโปรด ความคิดตรงนี้น่าจะหมายถึงการกระทำ
กิจของพระเจ้าในกิจการต่างๆของมนุษย์ พระเจ้าทรงใช้มนุษย์ โดยเฉพาะคนเหล่านั้นที่ดำรง
ตำแหน่งผู้นำเพื่อนำพากิจการต่างๆของมนุษย์ตามพระประสงค์อันเป็นสิทธิขาดของพระองค์ ยก
ตัวอย่างเช่น พระเจ้าทรงใช้คนอย่างดาวิดเพื่อให้พระประสงค์ต่างๆของพระองค์สำเร็จ

พระองค์ยังทรงใช้กษัตริย์ต่างๆที่ชั่วร้าย เช่น ฟาโรห์หรือเนบูคัดเนสซาร์เพื่อให้พระประสงค์ของพระองค์สำเร็จเช่นกัน ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือว่า พระเจ้าทรงสามารถหันใจมนุษย์ได้เมื่อพระองค์ทรงเลือกที่จะทำเช่นนั้น บทเรียนของเรื่องนี้ก็คือว่า พระเจ้าทรงสามารถเปลี่ยนใจมนุษย์ได้ เราจึงควรอธิษฐานเผื่อคนเหล่านั้นที่หลงหายเพื่อที่ว่าพระเจ้าจะทรงทำงานในใจของพวกเขา

สภ 21:2 **ทางของคนทุกทางก็ถูกต้องในสายตาของตนเอง แต่พระเยโฮวาห์ทรงพินิจดูจิตใจ** ความคิดตรงนี้ก็สอดคล้องอย่างใกล้ชิดกับของสุภาษิต 16:2 และ 25 มนุษยชาติที่บาปหนาภายในแล้วก็คิดว่าตัวเองชอบธรรม เราทุกคนต่างมีแนวโน้มที่คิดว่าตัวเราเองนั้นถูกต้อง อย่างไรก็ตาม ไม่สำคัญว่าเราจะคิดอะไร พระเจ้าทรงเป็นผู้พิพากษาว่าสิ่งใดถูกต้อง พระองค์ทรงสังเกตเห็นเจตนาต่างๆและการกระทำต่างๆของเราในตราซึ่งแห่งความยุติธรรมของพระองค์

สภ 21:3 **ที่จะกระทำความเที่ยงธรรมและความยุติธรรมก็เป็นที่โปรดปรานแต่พระเยโฮวาห์มากกว่าเครื่องสักการบูชา** แนวคิดแฝดเรื่องความชอบธรรมและความยุติธรรมถูกกล่าวถึงตรงนี้ คำที่แปลว่า **ความเที่ยงธรรม (เซดาคาห์)** มาจากคำฮีบรูที่แปลว่าความชอบธรรมและหมายถึงความชอบธรรมในฐานะหลักการหนึ่ง คำที่แปลว่า **ความยุติธรรม (มิชพัท)** หมายถึง ‘การตัดสินใจต่างๆที่ยุติธรรม’ หรือ ‘การตัดสินที่ถูกต้อง’ ความคิดที่สำคัญกว่าตรงนี้ก็ก็คือว่าความชอบธรรมและการตัดสินใจต่างๆที่ยุติธรรมก็สำคัญต่อพระเจ้ามากกว่าเครื่องสักการบูชา

จงระลึกถึงตอนที่ซาอูลถวายเครื่องสักการบูชาแทนที่จะเชื่อฟังพระเจ้าใน 1 ซามูเอล 15:22 ดู มาระโก 12:33 ด้วย พระเจ้าทรงสนพระทัยในความชอบธรรมที่แท้จริงมากกว่าพิธีกรรมทางศาสนาและการนมัสการในรูปแบบภายนอก

สภ 21:4 **ตายโศ ใจเย่อหยิ่งและการไถนาของคนชั่วร้ายเป็นบาป** ในส่วนของตายโศและใจเย่อหยิ่งนั้น John Gill กล่าวว่า “อย่างแรกเป็นสัญญาณของอย่างหลัง และมัก

ไปด้วยกัน และทั้งคู่เป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนต่อองค์พระผู้เป็นเจ้า” ดู เพลงสดุดี 101:5 และ สุภาษิต 6:16, 17 พระเจ้าทรงเกลียดชังความยโสโอหังและการวางก้ำ พระเจ้าไม่ทรงประทับใจกับคนที่ชอบดูถูกคนอื่น แม้แต่กิจกรรมต่างๆไปอย่างการไถนา เมื่อถูกกระทำโดยคนชั่วก็ไม่ใช่เป็นที่พอพระทัยพระเจ้า พระเจ้าไม่ทรงมีอะไรเหมือนกับคนชั่วเลย

สภ 21:5 แผนงานของคนขยันขันแข็งนำสู่ความอุดมแน่นอน แต่ทุกคนที่เร่งร้อนก็มาสู่ความขัดสนเท่านั้น ความคิดในการใช้ชีวิตของคนที่ยันขันแข็ง (นั่นคือ มีวินัย สัตย์ซื่อและทำงานหนัก) ย่อมนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ฝ่ายตรงข้ามคือคนที่ฝันลมๆแล้งๆจะรวยเร็ว คนที่ยันขันแข็งก็ทำงานยาวนานอย่างสัตย์ซื่อและได้รับความเจริญเป็นบำเหน็จ คนที่อยากรวยเร็วก็ลงเอยด้วยการเป็นคนยากจน บทเรียนของเรื่องนี้ก็คือว่า การทำงานหนัก การเป็นคนที่ยังพาดำ และความขยันขันแข็งนั้นสร้างผลกำไรให้

สภ 21:6 การได้คลังทรัพย์มาด้วยสินมุสาก็คือความอนิจจังที่เคลื่อนไปๆมาๆของคนที่ไม่เสาะหาความตาย ความมั่งคั่งที่ได้มาโดยการหลอกลวงนั้น ไม่นั่นคงและอาจนำมาซึ่งการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรได้ การคดโกงอาจนำกำไรมาในทันที แต่อนาคตระยะยาวของมันก็ริบหรี่ กำไรที่ได้มาจากการหลอกลวงคงอยู่ได้ไม่นาน

สภ 21:7 ความทารุณของคนชั่วร้ายจะกวาดเขาไป เพราะเขาปฏิเสธไม่ยอมทำสิ่งที่ยุติธรรม ความคิดตรงนี้สอดคล้องกับข้อที่แล้ว กำไรที่ได้มาจากการลักขโมยสุดท้ายแล้วก็ยังเป็นบ่วงแร้วดักหัวขโมยผู้นั้นและนำไปสู่หายนะ เหตุผลขั้นพื้นฐานก็คือว่า พวกเขาไม่ยอมทำสิ่งที่ถูกต้อง อีกครั้งที่คำที่แปลว่า **สิ่งที่ยุติธรรม (มิชพัท)** หมายถึงการตัดสินใจต่างๆที่ถูกต้องหรือการรู้จักแยกแยะอย่างถูกต้อง ผู้ที่ไม่ยึดความชอบธรรมไว้จะตัดสินใจผิดๆซึ่งนำไปสู่ความพินาศในชีวิต

สภ 21:8 ทางของมนุษย์ตกลงทะเลและมีคามผิด แต่ความประพฤติของผู้บริสุทธิ์นั้นถูกต้อง ความคิดตรงนี้กล่าวถึงธรรมชาติมนุษย์ นี่หมายถึง ‘มนุษย์ตามธรรมชาติ’ หรือธรรมชาติที่บาปหนาของมนุษยชาติ มันคดโกงและโน้มเอียงไปทางทำความชั่วตาม

ธรรมชาติ อย่างไรก็ตาม สำหรับคนที่ใจของตนถูกชำระให้บริสุทธิ์แล้วโดยพระเจ้า (นั่นคือ คริสเตียนที่บังเกิดใหม่แล้วที่ทุ่มเทให้กับการรับใช้พระเจ้า) การงานของเขาก็เที่ยงธรรม การกระทำต่างๆ ที่ถูกต้องย่อมออกมาจากความบริสุทธิ์ของใจ มนุษย์ตามธรรมชาติ (มนุษย์ที่ทำตามเนื้อหนังเช่นกัน) มีแนวโน้มที่จะทำบาป มนุษย์ฝ่ายวิญญาณ (ผู้ที่บังเกิดใหม่แล้วและยอมจำนนต่อพระเจ้า) ก็มีแนวโน้มที่จะทำสิ่งที่ถูกต้อง ดู เอเฟซัส 4:22-24

สภ 21:9 **อยู่ที่มุมบนหลังคาเรือนดีกว่าอยู่ในเรือนกว้างขวางร่วมกับหญิงชู้ทะเลาะ** บ้านในอิสราเอลสมัยโบราณมักมีหลังคาแบนราบพร้อมกับกำแพงกันตรอบขอบ ประเด็นของซาโลมอนก็คือว่า การกางเต็นท์นอนบนหลังคาบ้านก็ดีกว่าอยู่ในคฤหาสน์ร่วมกับภรรยาที่ชอบต่อล้อต่อเถียง ขี้บ่นและหาเรื่องทะเลาะ แน่แน่นอนว่าซาโลมอนเขียนจากประสบการณ์จริง เพราะมีภรรยาหลายคน เขาย่อมมีบางคนที่อยู่ด้วยยาก ภรรยาที่ไม่ยอมอยู่ได้บังคับและชอบหาเรื่องทะเลาะก็ทำให้ชายหลายคนต้องตกอยู่ในภาวะจนตรอก

สภ 21:10 **วิญญาณของคนชั่วร้ายปรารถนาความชั่ว เพื่อนบ้านของเขาไม่เป็นที่ชอบใจในสายตาของเขา คนชั่วก็สนใจในความชั่วมากยิ่งขึ้น อันที่จริง เขา (หรือเธอ) ไม่แยแสแม้กระทั่งเพื่อนบ้านด้วยซ้ำ** นี่บอกเป็นนัยถึงมุมมองที่เห็นแก่ตัวของคนที่ทั้งหลายที่ไม่นับถือพระเจ้าและไม่อยู่ฝ่ายวิญญาณ

สภ 21:11 **เมื่อคนมักเยาะเย้ยถูกลงโทษ คนเขลาถึฉลาดขึ้น เมื่อปราชญ์ได้รับการสั่งสอน เขาก็ได้ความรู้** เมื่อคนโง่ถูกลงโทษ คนซื่อก็เรียนรู้บทเรียน คุณธรรมอย่างหนึ่งในความยุติธรรมที่คงเส้นคงวาก็คือว่า คนที่หนุ่มสาวและรู้น้อยจะได้สังเกต คนอื่นๆ เรียนรู้เมื่อคนโง่ถูกลงโทษ ในฐานะเป็นความคิดหนึ่งที่สอดคล้องกัน เมื่อคนมีปัญหาถูกสั่งสอน พวกเขาที่ยอมรับคำสั่งสอน บทเรียนนี้สอนว่าคนซื่อมักเรียนรู้บทเรียนราคาแพงขณะที่คนมีปัญหาจะฟังคำเตือน

สภ 21:12 **คนชอบธรรมสังเกตคูเรือนของคนชั่วร้าย แต่พระเจ้าทรงว่าคนชั่วร้ายลงเพราะเหตุความชั่วร้ายของเขา คนชอบธรรมจะแยกแยะความหมายแฝงโดยนัยของ**

สถานการณ์ของคนชั่ว เขาจะเข้าใจว่าความเจริญของคนชื่อนั้นเป็นเพียงชั่วคราวและพระเจ้าจะทรงพิพากษาคนชั่วเพราะความบาปของเขาในเวลาอันเหมาะสมของพระองค์ คนชอบธรรมจะเข้าใจภาพที่ใหญ่กว่า ความบาปอาจจำเริญขึ้นชั่วระยะหนึ่ง แต่พระเจ้าจะทรงพิพากษาในการวิเคราะห์ครั้งสุดท้าย

สภ 21:13 **บุคคลผู้อดหูไม่ฟังเสียงร้องของคนยากจน ตัวเขาเองจะร้อง แต่ไม่มีใครได้ยิน** เมื่อผู้ใดเมินเฉยเสียงร้องให้ช่วยของอีกคน เขาจะพบกับการตอบสนองแบบเดียวกันในวันที่เขาเดือดร้อน เราเกี่ยวข้องกับเราว่า การเพิกเฉยผู้อื่นในความขัดสนของเขาจะย้อนกลับมาหาตัวเขาเอง

สภ 21:14 **ให้ของกำนัลในที่ลับย่อมแปรความโกรธ ให้สินบนในอกก็แปรการพิโรธร้าย** ความคิดตรงนี้ก็คือการแสดงออกถึงความกรุณา เช่น ของขวัญที่เอาใจผู้อื่นสามารถทำให้อีกฝ่ายหายโกรธได้ วลีที่สองจริงๆ แล้วก็กล่าวซ้ำความจริงของวลีแรก แนวโน้มตามธรรมชาติก็คือการตอบแทนความโกรธด้วยความโกรธ อย่างไรก็ตาม ความกรุณาและความอ่อนโยนมักทำให้ความโกรธละลายไป ภาพประกอบง่ายๆ ก็คือ สุนัขสองตัว หากตัวหนึ่งทำตัวเป็นศัตรูและพร้อมที่จะต่อสู้ แต่อีกตัวเต็มใจที่จะนอนหงายยอมแพ้ ก็จะไม่มีการต่อสู้เกิดขึ้น คำตอบที่อ่อนหวานย่อมหันโทสะไปเสีย การกระทำที่แสดงออกถึงความกรุณา เช่น การให้ของขวัญสักชิ้นจะสลายความเป็นศัตรูได้บ่อยๆ วิธีการของพระเจ้าย่อมดีกว่าวิธีต่างๆ ของมนุษย์

สภ 21:15 **เมื่อกระทำการตัดสินก็เป็นการขึ้นบานแก่คนชอบธรรม แต่คนกระทำความชั่วช้าจะได้รับความพินาศ** ในด้านหนึ่ง คนชอบธรรมก็ชื่นชมยินดีที่จะทำการตัดสินใจต่างๆ อย่างถูกต้อง ในอีกด้านหนึ่ง คนเหล่านั้นที่ใช้ชีวิตในความบาปจะเก็บเกี่ยวความพินาศ ความบาปมีจุดจบที่ขมขื่นเสมอ การทำสิ่งที่ถูกต้องสุดท้ายแล้วนำมาซึ่งความขึ้นบาน

สภ 21:16 **ผู้ใดที่หันเหไปจากทางแห่งความเข้าใจ จะพักอยู่ในที่ประชุมของคนตาย** ความคิดตรงนี้อาจหมายถึงคนเหล่านั้นที่ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ของชีวิต คนเช่นนั้นมิแน่วโน้มที่จะประสบกับการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร อย่างไรก็ตาม น่าจะมีบทเรียนฝ่าย

วิญญาณที่ยิ่งใหญ่กว่า คนเหล่านั้นที่ออกไปจากความจริงจะคงอยู่ในคริสตจักรที่ตายแล้ว นำ
เศร้าที่ประเทศนี้เต็มไปด้วยคริสตจักรหลายแห่งที่ออกไปจากความจริงเสียแล้วและบัดนี้ก็เป็น
สุสานฝ่ายวิญญาณ นั่นคือ ถูกอาศัยโดยคนเหล่านั้นที่ตายฝ่ายวิญญาณ

สภ 21:17 **บุคคลที่รักความเปลือยจะเป็นคนยากจน บุคคลที่รักเหล่า**
องุ่นและน้ำมันจะไม่มั่งคั่ง คนเหล่านั้นที่มีชีวิตอยู่เพื่อวันนี้และความสนุกสนานของปัจจุบันจะ
ไม่รวยไม่ว่าฝ่ายวัตถุหรือฝ่ายวิญญาณ คนเหล่านั้นที่มีชีวิตอยู่เพื่อความสนุกสนาน ความบันเทิง
สันตนาการ ความเปลือย และความสุขมักดีนรทางการเงิน แน่แน่นอนว่าคนเหล่านั้นยากจน
ฝ่ายวิญญาณ คนเหล่านั้นที่มีปัญญาจะมีชีวิตอยู่เพื่อพระคริสต์และลงทุนชีวิตของตนในการรับ
ใช้พระองค์ พวกเขาจะไม่เพียงร่ำรวยฝ่ายวิญญาณเท่านั้น แต่พระเจ้าจะทรงทำให้พวกเขาเจริญ
ขึ้นในระหว่างนี้ด้วย

สภ 21:18 **คนชั่วร้ายเป็นค่าไถ่สำหรับคนชอบธรรม และคนละเมิดสำหรับ**
คนเที่ยงธรรม ในระยะยาว แผนการต่างๆของคนชั่วจะย้อนกลับมาทำร้ายพวกเขาเอง โดยเฉพาะ
เมื่อพวกเขาคิดแผนร้ายต่อคนชอบธรรม ลองดูชะตากรรมของฮามานเมื่อเขาคิดแผนร้ายต่อผู้
โมรเดคัยหรือพวกเจ้านายแห่งบาบิโลนที่คิดแผนร้ายต่อผู้ควัดต่อหน้าดาวิดสักได้ ในเวลาอัน
เหมาะสม พระเจ้าจะทรงตอบแทนคนชั่ว โดยเฉพาะเมื่อพวกเขาคิดแผนร้ายต่อผู้คนชอบธรรม

สภ 21:19 **อยู่ในแผ่นดินทูร์กันดารดีกว่าอยู่กับผู้หญิงที่จี๊ทะเลาะและจู้จี้ขี้บ่น**
ความคิดตรงนี้สอดคล้องกับความคิดของสุภายิต 21:9 ชายคนหนึ่งอาจพบว่าการอาศัยอยู่ใน
เต็นท์ที่ดีกว่าการอาศัยอยู่กับภรรยาที่ขี้โม โหและหาเรื่องทะเลาะ นำเศร้าที่ว่า การหย่าร้างมากมาย
เป็นผลลัพธ์ของเหตุดังกล่าว ไม่มีสามีคนใดสมบูรณ์แบบ แต่พระเจ้าได้ทรงเรียกภรรยาให้
นบอบเชื่อฟังสามีของตน แน่แน่นอนว่านั่นรวมถึงจิตวิญญาณและทัศนคติของนางด้วย

สภ 21:20 **คลังทรัพย์ประเสริฐและน้ำมันมีอยู่ในที่อาศัยของคนฉลาด แต่คน**
โง่กินมันหมด วลีที่กล่าวถึงน้ำมันในที่นี้ก็หมายถึงน้ำมันมะกอก ซึ่งเป็นสินค้าโภคภัณฑ์อย่าง

หนึ่งที่ได้ทำไปแต่ก็มีค่ามากในสมัยโบราณ ประเด็นตรงนี้ก็คือน่าจะมีปัญญาจะเฉลียวฉลาด ในการจับจ่าย นั่นคือ ประหยัดและระมัดระวัง

ตรงกันข้าม คนโง่มักผลาญเงินของตนเสีย คนมีปัญญาประหยัดคอดคอมและเฉลียวฉลาด ในเรื่องเงิน คนโง่ใช้จ่ายราวกับว่าไม่มีวันพรุ่งนี้ คนมีปัญญามีความมั่นคงต่อไป คนโง่จะซุก หลุมฝังตัวเอง

สภษ 21:21 **บุคคลผู้ตามติดความชอบธรรมและความเอ็นดู จะพบชีวิตและ**
ความชอบธรรมกับเกียรติยศ คนที่ไล่ติดตามความชอบธรรมก็เปรียบกับความเมตตาจะเก็บเกี่ยว
ความบริบูรณ์ของชีวิต ความชอบธรรมที่เพิ่มเติมและเกียรติยศ ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือว่า
ความชอบธรรมก็เปรียบกับความเมตตา นำมาซึ่งบำเหน็จอันอุดมในชีวิต ความคิดตรงนี้สอดคล้อง
กับความคิดของพระคุณและความจริง ทั้งสองสิ่งจำเป็น เราต้องไม่อ่อนข้อให้ในความชอบธรรม
แต่เปี่ยมด้วยความเมตตาและปรานีต่อคนเหล่านั้นที่ล้มลง เมื่อคุณธรรมทั้งสองประการก่อเกิด
ขึ้นอยู่ภายใน ความเต็มเปี่ยมของชีวิตก็มีมา

สภษ 21:22 **ปราชญ์ป็นเข้าไปในเมืองของคนที่มีกำลัง และพังทลายที่กำบัง**
เข้มแข็งที่เขาไว้วางใจ ภาพเปรียบเทียบก็คือว่า ปัญญาสามารถเอาชนะอุปสรรคใหญ่ๆ ได้ เมืองของ
คนที่มีกำลังก็หมายถึงป้อมปราการที่ดูเหมือนตีแตกได้โดยยาก อย่างไรก็ตาม ปัญญาแบบ
พระเจ้าสามารถเอาชนะความยากลำบากใหญ่โตได้

สภษ 21:23 **บุคคลที่รักษาปากและลิ้นของตนก็รักษาจิตใจเขาเองให้พ้นความ**
ลำบาก ผู้ที่ควบคุมลิ้นของตนได้จะปกป้องตัวเองจากปัญหาหลายอย่าง ปากของเราทำให้เรา
เดือดร้อนได้มากกว่าอวัยวะส่วนอื่นของร่างกายเรา คนเหล่านั้นที่ควบคุมลิ้นของตนจะพบว่า
ชีวิตง่ายขึ้นเยอะ

สภษ 21:24 **"คนเย่อหยิ่งและคนมักเยาะเย้ย" เป็นชื่อของคนที่ประพฤติดัว**
ด้วยความโกรธเย่อหยิ่งโยโส คนที่ชอบโมโหซึ่งถูกกระตุ้น โดยความเย่อหยิ่งจะเป็นที่รู้จักในฐานะ
คนโง่ที่เย่อหยิ่งและโอหัง ความเย่อหยิ่งก่อให้เกิดลักษณะนิสัยที่น่าเกลียดอื่นๆ เช่น การบันดาล

โทสะ คนเหล่านั้นที่ปล่อยให้ความเย่อหยิ่ง การอารมณ์เสีง่าย และปากที่ไม่มีหูรูดมีอำนาจ
ครอบครองในชีวิตของตนก็เป็นคน โง่ นอกจากนี้ ชื่อเสียงที่น่าเกลียดนั้นก็ติดตามพวกมันมาด้วย

สภ 21:25-26 **ความปรารถนาของคนเกียจคร้านมาตัวเขาเอง เพราะมือของเขา
ปฏิเสธไม่ทำงาน** ความคิดตรงนี้ก็คือน่า การไม่เต็มใจที่จะทำงาน (นั่นคือ ความปรารถนา) ของ
คนจี้เกียจนำไปสู่หายนะของเขา คนเหล่านั้นที่เกียจคร้าน ไม่มีวินัยและเฉื่อยชาไม่เพียงจะมีชีวิต
ที่ขัดสนในทางการเงินเท่านั้น แต่บ่อยครั้งพวกเขาจะประสบกับการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร

26 เขาโลภอย่างตะกละอยู่วันยังค่ำ แต่คนชอบธรรมให้และไม่หวังเหนียวไว้ การ
เสียดสีตรงนี้ก็คือน่า คนที่เกียจคร้าน ไร้วินัยและเฉื่อยชาที่ถูกพรณนาถึงด้านบนก็อยากได้เสมอ
วลีที่ว่า *โลภอย่างตะกละ* มีความหมายว่าความปรารถนาซ้อนความปรารถนา นี่บอกเป็นนัยว่าคน
จี้เกียจและไร้วินัยอยาก ได้มากกว่าเดิมแต่ไม่มีวิธีที่จะได้มันมา ตรงกันข้าม คนชอบธรรม (ที่ตาม
ความหมายโดยนัยแล้วไม่ใช่คนจี้เกียจ ไร้วินัยหรือเฉื่อยชา) ก็มีเงินทองที่จะให้แก่ผู้อื่นและทำ
เช่นนั้น นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าคนที่ชอบธรรมอย่างแท้จริงจะเป็นคนใจกว้างและให้ความ
ช่วยเหลือแก่คนที่ขัดสน

อย่างไรก็ตาม ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า ความเกียจคร้านและการดำเนินชีวิตที่ไร้วินัย
นำไปสู่ความยากจนขณะที่การดำเนินชีวิตแบบขยันขันแข็งและมีวินัยนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรือง
คนเกียจคร้านจะถูกครอบงำโดยวัตถุนิยม และอยากได้มากกว่าเดิมตลอด แต่ก็ไม่ได้ คนชอบ
ธรรมที่กลายเป็นคนมั่งมี แม้มีมากขึ้นก็ไม่ถูกครอบงำโดยสิ่งนั้น เขาเต็มใจที่จะให้เพื่อช่วยเหลือ
คนเหล่านั้นที่ขัดสน นี่เป็นบทเรียนที่ชัดเจนเกี่ยวกับคนที่ *มี* และคนที่ *ไม่มี* ในสังคมสมัยใหม่ ฝ่าย
หลังบ่อยครั้งตกเป็นเหยื่อของการขาดอุปนิสัยของตัวเอง ฝ่ายแรกมักเจริญขึ้นในทางวัตถุเพราะ
จรรยาบรรณในการทำงานหนัก นอกจากนี้ พวกเขาที่ไม่ถูกครอบงำด้วยวัตถุนิยม

สภ 21:27 **เครื่องสักการบูชาของคนชั่วร้ายเป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียน เมื่อ
เขานำมาด้วยใจที่ชั่วร้ายจะยิ่งกว่านั้นสักเท่าใด** ความคิดตรงนี้ก็สอดคล้องกับความคิดของสุภาษิต
15:8 คนชั่วมักเคร่งศาสนาและไปปรากฏตัวที่อาคารทางศาสนาอย่างคนธรรมดาธรรมดาโมบ่อยๆ

อย่างไรก็ตาม การนมัสการและการเสแสร้งของพวกเขาก็เป็นสิ่งน่าสะอิดสะเอียนต่อพระเจ้า แน่แน่นอนว่านั่นเป็นจริงเกี่ยวกับพวกฟาริสีในสมัยของพระเยซู มันเป็นเรื่องเกี่ยวกับชาวยูดาห์ที่ กลับสัจย์และละทิ้งความจริงในสมัยของเยเรมีย์ แม้เป็นคนนับถือรูปเคารพและคนเล่นชู้ พวกเขาจะมาพร้อมกับการเสแสร้งว่าเป็นคนชอบธรรมยังพระวิหารของพระเจ้าเพื่อถวายเป็นเครื่อง สักการบูชา มันเป็นเรื่องที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเจ้า

ที่แย่ยิ่งกว่าก็คือ ตอนที่คนหน้าซื่อใจคดเช่นนั้นมานมัสการ โดยมีแรงจูงใจแอบแฝง พระเยซูตรัสถึงคนเช่นนั้นที่มาปรากฏตัวที่พระวิหารพร้อมกับการแสดงออกภายนอกว่าเป็นคน ธรรมดาธรรมดาโมเพื่อที่ว่าตนจะได้รับประโยชน์ทางธุรกิจหรือทางการเมือง (ดู มาระโก 7:9-13) ในสมัยของเรานักธุรกิจที่ชั่วร้ายมากมายจะเข้าร่วมกับคริสตจักรเพียงเพื่อที่จะได้รับการนับหน้า ถือตาและประโยชน์ทางธุรกิจในชุมชนหนึ่งๆ พวกนักการเมืองที่ฉ้อฉลจะไปปรากฏตัวที่คริสต จักรในเช้าวันอาทิตย์โดยถือพระคัมภีร์ไปด้วยเพราะรู้ดีว่ากล้องของสถานีโทรทัศน์อาจฉายภาพ ข่าวนั้นในข่าวรอบเย็น ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นเรื่องที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเจ้า

สภ 21:28 พยานเท็จจะต้องพินาศ แต่ถ้อยคำของคนที่ฟังจะยังคงอยู่ ความคิดในตอนแรกนั้นก็ชัดเจน คนที่ให้การเท็จสุดท้ายแล้วก็ถูกจับได้และถูกจัดการอย่างรุนแรง คำ ที่แปลว่า **อย่างสัตย์ซื่อ** (*เนทซัค*) มีความหมายด้วยว่า ‘ผละกำลึง’ หรือ ‘ความทนทาน’ ความคิด อันหลังนี้ก็อาจเป็นไปได้ว่า คนที่ฟังก่อนที่ตนพูดก็จะพูดพร้อมกับผละกำลึงก่อนที่กล่าวคำตัดสิน ใด มีปัญญาใหญ่ยิ่งในการฟังความทั้งสองข้างของข้อพิพาทใดๆก่อนที่จะทำการตัดสิน การ ตัดสินใจที่กระทำหลังจากฟังความทั้งสองข้างแล้วก็เป็น การตัดสินใจที่มั่นคงหรือยั่งยืน

สภ 21:29 คนชั่วร้ายทำให้หน้าของตอด้านไป แต่คนที่เที่ยงธรรมพิเคราะห์ดู ทางของตน การเปรียบเทียบความตรงข้ามกันอีกครั้งระหว่างคนชั่วและคนที่เที่ยงธรรมถูกนำ เสนอ คนชั่วก็โกรธง่ายและทำหน้าที่บึงตึง นี้บอกเป็นนัยว่าอารมณ์ของเขาควบคุมเขา ตรงกันข้าม คนที่เที่ยงธรรมก็เข้าใจหรือพินิจดูทางของตน (คำที่แปลว่า **พิเคราะห์** (*บิยน์*) มีความหมายพื้ๆ ว่า ‘ความเข้าใจ’ หรือ ‘การรู้จักพินิจพิเคราะห์’)

คนที่เที่ยงธรรมจะเข้าใจพระวาระของพระเจ้าและจะกำกับเส้นทางชีวิตของตนตามนั้น คนชั่วแต่งไปแต่งมาในชีวิตโดยตอบสนองด้วยอารมณ์โกรธและความหงุดหงิดต่อความยุ่งยากต่างๆของชีวิต ตรงกันข้าม คนที่เที่ยงธรรมดำเนินตามเส้นทางอันเหมาะสมของชีวิต โดยมีความเข้าใจในพระวาระของพระเจ้านำทาง ความยุ่งยากต่างๆของชีวิตแม้รุนแรงยิ่งขึ้นก็ไม่ทำให้พวกเขาหวั่นไหว พวกเขารู้ว่าตัวเองมาจากไหน อยู่ที่นี้ทำไมและกำลังจะไปที่ไหน ตาของพวกเขาจับจ้องอยู่ที่เส้นชัยโดยมองที่พระเยซู ผู้ทรงริเริ่มและทำให้ความเชื่อของเราสำเร็จ

สภ 21:30-31 **ปัญญาที่ดี ความเข้าใจที่ดี คำปรึกษาก็ดี จะเอาชนะพระเยโฮวาห์ไม่ได้** ไม่มีอนุสัญญา นิติบัญญัติ นโยบายหรือแผนการใดที่ถูกต้องขึ้นเพื่อขัดขวางองค์พระผู้เป็นเจ้าจะยั่งยืนอยู่ได้ พวกมันถูกกำหนดให้ไปสู่ความล้มเหลว

31 ม้าก็เตรียมไว้พร้อมแล้วสำหรับวันสงคราม แต่ความปลอดภัยเป็นของพระเยโฮวาห์ ในสมัยพระคัมภีร์ ยุทธโศภณที่สุดที่ทรงพลังที่สุดก็คือ ม้าศึกที่ถูกจัดแถวเพื่อทำศึก แม้ศัตรูอาจส่งอาวุธที่ทรงพลังที่สุดมาต่อสู้ประชากรของพระเจ้า ความปลอดภัยของพวกเขาก็อยู่ในองค์พระผู้เป็นเจ้า แผนการต่างๆของมนุษย์อยู่ในช็อก่อนหน้า อาวุธต่างๆของมนุษย์อยู่ในข้อนี้ ทั้งหมดนี้ล้วนไร้ประโยชน์ในการต่อสู้กับองค์พระผู้เป็นเจ้า แม้ชาวโลกอาจตาโคมเข้าใส่ ก็มีที่ลี้ภัยในองค์พระผู้เป็นเจ้า พระองค์ทรงดูแลประชากรของพระองค์

ภาพรวมของสภ 22: ผู้เขียนท่านนี้กล่าวต่อไปเกี่ยวกับปัญญาและคำแนะนำแบบพระเจ้าสำหรับชีวิตคริสเตียน ที่ข้อ 17 รูปแบบของหนังสือเล่มนี้ก็เปลี่ยนแปลงไป ตั้งแต่ข้อนั้นไปจนจบบทที่ 24 มีรายการคำสั่งต่างๆ คำเตือนหรือการให้คำสั่งสอนสำหรับชีวิตคริสเตียน

สภ 22:1 **ชื่อเสียงดีเป็นสิ่งควรเลือกยิ่งกว่าความมั่งคั่งมากมาย และซึ่งเป็นที่โปรดปรานยิ่งกว่ามีเงินหรือทอง** อัญมณีแห่งปัญญาที่เชื่อมโยงกันสองเม็ดถูกกล่าวถึงตรงนี้ (1) ชื่อเสียงอันดีก็ดีกว่าการถูกหวย การมีชื่อเสียงดีก็ดีกว่าความมั่งคั่งและชื่อเสียงแย่ๆ (2) ซึ่งเป็นที่โปรดปรานหมายถึงการได้รับการยอมรับ ความคิดตรงนี้ก็สอดคล้องกับความคิดแรก การ

ได้รับการยอมรับจากผู้อื่นก็ดีกว่าการมีเงินทองเยอะเยอะ ชื่อเสียงและการถูกคิดถึงในทางที่ดีก็ดีกว่าความมั่งคั่ง

สภ 22:2 คนมั่งคั่งและยากจนประชุมพร้อมกัน พระเยโฮวาห์ทรงสร้างเขาทั้งสิ้น ต่อพระพักตร์พระเจ้าไม่มีความแตกต่างระหว่างคนรวยและคนจน ในพระคริสต์ไม่มีทั้งคนรวยหรือคนจน ทุกคนอยู่ระดับเดียวกันที่ได้กางเขนนั่น นอกจากนี้ พระเจ้าจะไม่ทรงแบ่งแยกระหว่างคนรวยและคนจนที่การพิพากษานั้นเลย แม้คนรวยของโลกมักแบ่งแยกชนชั้นโดยดูถูกคนเหล่านั้นที่ยากจน จะไม่มีการแบ่งแยกเลยเมื่อพวกเขาได้พบกับพระเจ้าผู้สร้างของตน พระเจ้าทรงเป็นพระเจ้าผู้สร้างสรรพสิ่งทั้งปวงและจะทรงเป็นผู้พิพากษาสรรพสิ่งทั้งปวง

สภ 22:3 คนที่ยังไม่รู้เห็นอันตรายและซ่อนตัวของเขาเสีย แต่คนเขลาเดินเรื่อยไปและรับโทษ ความยังรู้ก็มองระยะยาว มันคิดล่วงหน้าและเล็งเห็นถึงปัญหาต่างๆและความยุ่งยากที่อาจเกิดขึ้นได้ ดังนั้นคนที่ยังรู้จะทำการต่างๆตอนนี้เพื่อหลีกเลี่ยงความยุ่งยากที่จะเกิดขึ้น ตรงกันข้าม คนโง่สนุกสนานไปเรื่อย พวกเขาใช้ชีวิตอยู่เพื่อวันนี้โดยไม่คิดถึงวันพรุ่งนี้ กะลาสีที่ยังรู้ย่อมอ่านท้องฟ้าและเล็งเห็นถึงพายุที่กำลังจะมา ชาวเรือที่โง่เขลาที่เฝ้าสัญญาณเตือนต่างๆ กินเลี้ยงรื่นเริงต่อไปและติดพายุกลางทะเล

สภ 22:4 บำเหน็จของความถ่อมใจและความยำเกรงพระเยโฮวาห์ คือความมั่งคั่ง เกียรติและชีวิต คุณธรรมสองประการคือ ความถ่อมใจและความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า เมื่อทั้งสองอย่างนี้ทำงาน ทั้งสองก็นำมาซึ่งความมั่งคั่ง เกียรติและชีวิต ทั้งปริมาณและคุณภาพ กล่าวสั้นๆก็คือ คนเหล่านั้นที่ถ่อมใจและดำเนินชีวิตในความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าจะได้รับพระพรอย่างบริบูรณ์

สภ 22:5 หนามและบ่วงอยู่ในทางของคนตลบตะแลง บุคคลที่ระแวงระวังจิตใจตนเองจะอยู่ไกลเสียจากสิ่งเหล่านี้ หนามและบ่วงก็เป็นคำเปรียบถึงความยุ่งยากในชีวิต คำที่แปลว่า ตลบตะแลง (อิกเคซ) หมายถึงคนที่คดโกงและวิปริต ความคิดตรงนี้ก็ก็คือว่า คนที่ไม่ซื่อตรงและทุจริตจะพบแต่ความยุ่งยากในชีวิต ตรงกันข้ามผู้ที่รักษาชีวิตของตน (นั่นคือ

ระมัดระวังและรอบคอบ) จะอยู่ห่างไกลจากความยุ่งยากต่างๆของคนทุจริต ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่า ความอธรรมนำมาซึ่งความยุ่งยากและความหยิ่งรู้จะป้องกันความยุ่งยาก

สภ 22:6 **จงฝึกเด็กในทางที่เขาควรจะไป และเมื่อเขาชราแล้ว เขาจะไม่พราวจากทางนั้น** คำที่แปลว่า **เขาควรจะไป (เป่ห์)** แปลได้ด้วยว่า ‘บัญญัติ’ ความคิดตรงนี้จึงอาจเป็นได้ว่า ‘จงฝึกเด็กในทางแห่งบัญญัตินั้น (ของพระเจ้า)’ นั่นแหละคือทางที่เขาควรจะไป พระสัญญาก็คือว่า เมื่อเด็กนั้นโตขึ้น เขาจะไม่พราวไปจากทางนั้น

ส่วนที่พ่อแม่คริสเตียนล้มเหลวบ่อยๆในการฝึกลูกๆของตนก็คือ ความไม่สม่ำเสมอ พวกเขาฝึกลูกๆบางส่วนในทางนั้นที่ลูกๆควรจะไป แต่ก็^{ไม่สม่ำเสมอ}ในการทำเช่นนั้น พวกเขา^{ไม่}ทำสิ่งที่ตนสั่งสอนลูก พวกเขาบอกลูกๆของตนว่าพระเจ้าทรงสำคัญที่สุดในชีวิต แต่ก็โดดประชุมคริสตจักรเพื่อไปตกปลา พวกเขาสอนลูกๆของตนให้ทำสิ่งที่ถูกต้อง แต่จากนั้นก็ทะเลาะกันเอง พวกเขาสอนลูกๆของตนว่าโลกนั้นชั่วร้าย แต่แล้วก็ไปหยอกล้อกับความบันเทิงของโลก พวกเขาสอนลูกๆของตนให้สัตย์ซื่อต่อสิ่งต่างๆของพระเจ้า แต่แล้วก็ไม่คงเส้นคงวาในความสัตย์ซื่อเสียเอง เมื่อพ่อแม่ที่เป็นคริสเตียนฝึกลูกๆของตนให้ทำสิ่งที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ จากนั้นก็ดำเนินชีวิตตามสิ่งที่ตนได้สั่งสอนอย่างสม่ำเสมอต่อหน้าลูกๆ ลูกๆของพวกเขาจะไม่พราวไปจากทางนั้นที่ตนถูกสอน

สภ 22:7 **คนมั่งคั่งปกครองเหนือคนยากจน และคนขอยืมก็เป็นทาสของคนให้ยืม** ความจริงสองประการในชีวิตถูกกล่าวถึงตรงนี้ (1) คนเหล่านั้นที่มั่งมีจะมีอิทธิพลเหนือคนจนและไม่ใช่ว่าในทางกลับกัน คนเหล่านั้นที่เจริญขึ้นปกติแล้วก็มั่งมีเพราะการมีวินัยของชีวิต การศึกษาและการทำงานหนัก คนมากมายที่ยากจนก็ไม่มีระเบียบวินัย ขาดความทะเยอทะยานที่จะหาการศึกษา และหลีกเลี่ยงการทำงานที่ไม่จำเป็น

นายจ้างมักทำงาน 80 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ลูกจ้างบ่นเกี่ยวกับการที่ตนต้องทำงาน 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แต่นั่นเป็นเหตุที่ว่าทำไมลูกจ้างถึงเป็นลูกจ้าง คนเหล่านั้นที่ฝึกวินัยตัวเองเพื่อ

ที่จะรับการศึกษาและทำงานนานหลายชั่วโมงจะได้เป็นเจ้านาย คนเหล่านั้นที่พอใจที่จะทำงาน 40 ชั่วโมงปกติแล้วก็จะเป็ลลูกจ้าง

(2) แน่ทีเดียว คนขอยืมก็เป็ลทาสของคนให้ยืม คนให้ยืมกำหนดเงื่อนไขของการกู้เงินไม่ว่าจะเป็ลการผ่อนบ้านหรือบัตรเครดิต ผู้ขอยืมผูกมัดตัวเองที่จะใช้คิเงินกู้นั้นไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็ตาม มีปัญหาใหญ่ยิ่งในการหลีกเลี่ยงการขอยืม ความยุ่งยากทางการเงินมากมายที่ผู้คนประสบก็เป็ลผลลัพท์ของการขอยืมแบบงั้ๆ

การใช้จ่ายของผู้บริโภคแบบเงินเชื่อ เช่น โดยบัตรเครดิตก็เป็ลเรื่องงั้เวลาอย่างแท้จริง หากผู้ใดไม่มีวินัยในตัวเองที่จะชำระหนี้บัตรเครดิตให้ตรงเวลาทุกเดือน โดยมียอดคงค้างเป็ลศูนย์ เขาก็เป็ลคนงั้

สภย 22:8 **บุคคลผู้หว่านความชั่วช้าจะเกี่ยวความหายนะ และไม่ถือแห่งความดีเดือดของเขาจะล้มหลว** ผู้ที่หว่านความบาปจะเก็บเกี่ยวอนาคตที่ว่างเปล่า คำที่แปลว่าความหายนะ (อาเวน) มีความหมายว่า ‘ความยุ่งยาก’ การหว่านความบาปก็คือ การเกี่ยวความยุ่งยาก ไม่เรียวของคนๆหนึ่งก็เป็ลสำนวนหมายถึงผละกำลังหรือสิทธิอำนาจ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ผู้ที่หว่านความบาปจะพบว่าอิทธิพล สิทธิอำนาจและผละกำลังของตนถดถอยลง ความบาปมีอำนาจทำให้เสื่อมถอยลง มันไม่เคยส่งผลดีเลย

สภย 22:9 **บุคคลที่มีตาแสดงใจกว้างขวางก็จะรับพร เพราะเขาแบ่งส่วนอาหารของเขาแก่คนยากจน** “ตาแสดงใจกว้างขวาง” ก็เป็ลภาพเปรียบถึงการมีความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ บทเรียนตรงนี้ก็ก็คือว่า คนเหล่านั้นที่แสดงความเอื้อเพื่อต่อผู้อื่นจะได้รับพร นี้ยังเป็นจริงเมื่อเราให้เพื่อช่วยเหลือคนที่ขัดสนอย่างแท้จริง ดู ลูกา 6:38 และ 14:13-14

สภย 22:10 **จงจับคนมักเยาะเย้ยออกไปเสีย แล้วการวิวาทจะหมดไป เออ การวิวาทและการดูแคลนจะหยุดลง** ที่ใดที่มีความยุ่งยาก ปกติแล้วก็มีผู้ยุ่งให้เกิความยุ่งยากนั้นแน่นอนว่านี่เป็ลจริงในความยุ่งยากที่เกิขึ้นในคริสตจักร ประเด็นตรงนี้ก็ก็คือว่า จงเอาคนก่อ

ความยุ่งยากออกไปเสียและความยุ่งยากนั้นจะค่อยๆหายไป ปากหนึ่งที่ชอบเยาะเย้ยก็ก่อความเสียหายได้มากมาย ดังนั้น จงหาคนๆนั้นให้พบและถอนรากเขา (หรือเธอ) ออกไปเสีย

สภ 22:11 **บุคคลที่รักใจบริสุทธิ์ เพราะเหตุริมฝีปากของเขามีกรุณาคุณ**
กษัตริย์จะได้เป็นมิตรของเขา ผู้ที่รักความบริสุทธิ์แห่งจิตใจ นั่นคือ ความซื่อตรง ความจริง ความชอบธรรมและเกียรติ และผู้ที่เปี่ยมด้วยความกรุณาในวิธีที่ตนพูด จะได้เป็นเพื่อนกับคนที่อยู่ในตำแหน่งสูงๆ คนเหล่านั้นที่มีสิทธิอำนาจก็มีความเคารพต่อคนเหล่านั้นที่เที่ยงธรรม แต่เปี่ยมด้วยความกรุณา

สภ 22:12 **พระเนตรพระเยโฮวาห์เฝ้าอยู่เหนือความรู้ แต่พระองค์ทรงคว่ำ**
ถ้อยคำของคนละเมิด ความคิดตรงนี้อาจหมายความว่า องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงทอดพระเนตรอย่างโปรดปรานต่อคนเหล่านั้นที่มีความเข้าใจ คำที่แปลว่า **เฝ้าอยู่เหนือ (นัทซาร์)** มีความหมายได้คำว่า ‘สังเกตการณ์’ เหมือนยามที่เฝ้าระวังอยู่ในเวรยามของตน คำที่แปลว่า **ความรู้ (ดาอัท)** มีความหมายได้คำว่า ‘ปัญญา’ หรือ ‘ความเข้าใจ’ นั้นน่าจะใช่ความหมายตรงนี้ กล่าวโดยสรุปก็คือ พระเจ้าทรงเฝ้าระวังอยู่เหนือคนเหล่านั้นที่มีปัญญาและความเข้าใจ อย่างไรก็ตาม ในทางกลับกัน พระองค์ทรงคว่ำคำพูดที่มักทรมานของคนที่ไม่ซื่อตรง

สภ 22:13 **คนเกียจคร้านกล่าวว่า "มีสิ่งใดอยู่ข้างนอก ข้าจะถูกฆ่าตาม**
ถนน" เงื่อนงำสำคัญของสุภาษิตข้อนี้ถูกพบในคำว่า **เกียจคร้าน** คนเกียจคร้านหรือคนขี้เกียจจะหาข้ออ้างต่างๆมาอ้างว่าเพราะเหตุใดเขาถึงทำงานนั้นๆไม่เสร็จลุล่วง สิ่งใดในถนนเป็นข้ออ้างที่ดีพอๆกับว่าทำไมถึงไม่ทำงาน

สภ 22:14 **ปากของหญิงชั่วเป็นหลุมลึก บุคคลซึ่งพระเยโฮวาห์ทรง**
พระพิโรธจะตกลงในทีนั้น ความคิดตรงนี้อาจเป็นได้ว่า คำพูดที่ยั่ววนหรืออาจถึงกับเป็นจุมพิตของหญิงใจง่ายก็เป็นหลุมพราง พระเจ้าทรงเกลียดชังคนเหล่านั้นที่ปล่อยให้ตัวเองถูกล่อลวงด้วยวิธีเช่นนั้น การทำผิดศีลธรรมทางเพศไม่เพียงเป็นเรื่องที่ผิดเท่านั้น แต่มันยังโง่เขลาด้วย!

สภ 22:15 ความโง่ถูกผูกมัดอยู่ในใจของเด็ก แต่ไม่เรียวที่ตีสอนก็ข่มมันให้ห่างไปจากเขา พระคัมภีร์สอนชัดเจนถึงการลงโทษด้านร่างกาย นั่นคือ การตีกัน มันจะค่อยๆ ขจัดความโง่เวลาออกไปจากตัวเด็ก การล้มเหลวในการตีกันเด็กกลับจะเปิดโอกาสให้ความโง่เวลาเติบโตขึ้นในใจของเด็ก

สภ 22:16 บุคคลผู้บีบบังคับคนยากจนเพื่อเพิ่มทรัพย์ศฤงคารของตน และผู้ที่เพิ่มให้แก่คนมั่งคั่ง จะมาถึงความขัดสนอย่างแน่นอน ผู้ที่เอาเปรียบคนที่ยากจนและอ่อนแอสุดท้ายแล้วจะประสบกับความยากจนเอง เช่นเดียวกัน ผู้ที่พยายามเอาอกเอาใจคนรวยและคนที่มีอำนาจผ่านทางของกำนัล (นั่นคือ สินบนต่างๆ) ก็จะประสบกับความยากจนด้วย ทั้งสองอย่างเป็นวิธีปฏิบัติที่ทุจริตและทั้งสองอย่างนี้สุดท้ายแล้วจะนำมาซึ่งความว่างเปล่า

สภ 22:17-19 ขณะที่หนังสือสุภาษิตจนถึงจุดนี้เป็นคำสั่งสอนเกี่ยวกับปัญญา คราวนี้ผู้เขียนนำเสนอคำสั่งต่างๆสำหรับปัญญาบ้าง เอียงหูของเจ้าและฟังถ้อยคำของปราชญ์ คำสั่งนี้ชัดเจน เราต้องฟังคนมีปัญญา คำที่แปลว่า เอียง (นาทาห์) ก็มีความหมายพื้นฐานที่สุดว่า ‘เอนเอียง’ ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า จงฟังหูของเราเพื่อที่จะฟังปัญญา

และในแบบเดียวกัน เราก็ได้รับคำสั่งให้เอาใจใส่ความรู้ของเรา คำที่แปลว่า เอาใจใส่ (ซียซ์) มีความหมายพื้นฐานว่า ‘ตั้ง’ นั่นก็คือ เราต้องตั้งใจของเราเพื่อที่จะรู้ความรู้ของพระเจ้า มีคนมากมายขนาดไหนที่ได้ยินเกี่ยวกับสิ่งต่างๆของพระเจ้าแล้ว แต่ใจของพวกเขาที่ไม่สนใจจริงๆ คำกำชับตรงนี้ก็คือ จงเอาใจหรือตั้งใจของเราเพื่อที่จะเรียนรู้สิ่งเหล่านั้นของพระเจ้า เราจึงได้รับบัญชาให้ตั้งใจฟังปัญญาและมีใจที่เต็มใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆของพระเจ้า

18 เพราะถ้าเจ้ารักษาถ้อยคำและความรู้นั้นไว้ในตัวเจ้า ก็จะเป็นความชื่นใจแก่เจ้า แล้วทั้งสองจะมั่นคงในริมฝีปากของเจ้า เมื่อเราได้ซึมซับปัญญาแบบพระเจ้าและความรู้ของพระเยซูคริสต์เจ้าของเราแล้ว มันก็หวานหอมจริงๆ นอกจากนี้ เมื่อเรายอมรับปัญญาและความรู้ของพระเจ้า ทั้งสองสิ่งนี้ก็จะสำแดงตัวมันเองในสิ่งที่เราพูด คำที่แปลว่า มั่นคง (คววน) ในความหมาย

ขั้นพื้นฐานที่สุดของมันก็แปลว่า ‘ถูกสถาปนาไว้’ เมื่อเรายอมรับและซึมซับปัญญาและความรู้ของพระเจ้า ทั้งสองสิ่งนี้จะมีอิทธิพลต่อสิ่งที่เราพูด เพราะว่าปากก็พูดสิ่งซึ่งออกมาจากใจ

19 เพื่อความไว้วางใจของเจ้าจะอยู่ในพระเยโฮวาห์ เราให้แจ้งประจักษ์แก่เจ้าในวันนี้แม้แก่ตัวเจ้าเอง เมื่อเราซึมซับปัญญาและความรู้ของพระเจ้า เราก็จะเริ่มไว้วางใจพระองค์มากยิ่งขึ้น ผลพวงสำคัญของการซึมซับพระวจนะของพระเจ้านี้ก็คือ ความเชื่อในพระเจ้า พระเจ้าจึงทรงประกาศความจริงข้อนี้ผ่านทางผู้เขียนหนังสือสุภาษิตแก่คนทั้งปวงที่ยอมรับมัน

สภย 22:20-21 เราได้เขียนให้เจ้าถึงสิ่งวิเศษนัก ถึงเรื่องการปรึกษาและความรู้แล้วมิใช่หรือ แม้ซาโลมอนเป็นผู้เขียนที่ได้รับการคลอใจก็ตาม เห็นได้ชัดว่าพระเจ้าเองก็กำลังตรัสผ่านทางเขาอยู่ แน่ทีเดียว พระบิดาผู้สถิตในสวรรค์ของเราได้ทรงเขียนบรรดาสิ่งที่ดีเลิศถึงเราในพระวจนะของพระองค์ โดยประทานคำปรึกษาและความรู้แก่เรา “โอ พระปัญญาและความรอบรู้ของพระเจ้านั้นล้ำลึกเท่าใด คำตัดสินของพระองค์นั้นเหลือที่จะหยั่งรู้ได้ และทางของพระองค์ก็เหลือที่จะสืบเสาะได้” (โรม 11:33)

21 เพื่อให้เจ้าทราบถึงความแน่นอนของถ้อยคำแห่งความจริง เพื่อเจ้าจะได้ให้คำตอบที่จริงแก่ผู้ที่ใช้เจ้าไป เพราะพระเจ้าได้ประทานพระวจนะของพระองค์แก่เราแล้ว มันจึงช่วยเราให้สามารถทราบถ้อยคำแห่งความจริงด้วยความแน่นอนได้ พระคัมภีร์ได้รับการคลอใจด้านถ้อยคำพระวจนะของพระเจ้าทุกคำได้รับการคลอใจและไม่มีสักคำเดียวจะลี้มหายไป เมื่อเราซึมซับความจริงแห่งพระวจนะของพระเจ้า มันก็จะช่วยให้เราสามารถตอบคนเหล่านั้นที่ถามคำถามต่างๆเกี่ยวกับสิ่งเหล่านั้นของพระเจ้าได้

สภย 22:22-23 อย่าปล้นคนยากจน เพราะเขาเป็นคนยากจน หรือบีบบังคับคนทุกข์ใจที่ประตูเมือง ในสมัยโบราณ คนเหล่านั้นที่ยากจนก็มักมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างไปจาก ‘คนจน’ ส่วนใหญ่ในสมัยนี้ สมัยนั้นผู้คนที่ยากจนเพราะเหตุสงคราม ความเจ็บป่วย การเป็นคนตาบอด และการด้อยโอกาสอย่างแท้จริง (คนมากมายเหลือเกินในยุคปัจจุบันเป็นคนยากจนเพราะเหตุความบาป การทำผิดศีลธรรม ความเกียจคร้าน และการขาดวินัยในตัวเอง) พระเจ้าจึง

ทรงเตือนมิให้กระทำการหลอกลวงคนที่ยากจนอย่างแท้จริงเพราะเขาค้อยโอกาส ที่ประตูเมืองต่างๆ ในตะวันออกกลางสมัยโบราณ พวกคนจนก็จะนั่งและขอทานขณะที่คนทั้งหลายที่มั่งมีมากกว่าเดินผ่านมา อย่างไรก็ตาม คำเตือนที่ชัดเจนก็คือ อย่าเอาเปรียบคนที่ค้อยโอกาส

23 เพราะว่าพระเยโฮวาห์จะทรงว่าความแทนเขา และชีวิตของผู้ที่รับเขา พระเจ้าจะทรงลุกขึ้นปกป้องคนที่ยากจนอย่างแท้จริง นั่นคือ คนเหล่านั้นที่ขัดสนไม่ใช่เพราะความผิดของตัวเอง พระเจ้าจะทรงเป็นผู้ปกป้องพวกเขา ดังนั้นคำเตือนก็คือว่า หากผู้ใดจะเอาเปรียบคนที่ค้อยโอกาสอย่างแท้จริง เขาก็จะต้องต่อสู้กับพระเจ้า

สภ 22:24-25 อย่าเป็นมิตรกับคนที่มักโกรธ หรือไปกับคนขี้โมโห จงระวังการคบหาสมาคมกับคนมักโกรธหรือขี้โมโห เขาจะลากคุณเข้าไปในความขมขื่นและความโกรธของเขาอย่างรวดเร็ว **25** เกรงว่าเจ้าจะเรียนรู้ทางของเขา และพัวพันจิตใจเจ้าเข้าในบ่วง ผู้งุนงงที่ก่อความวุ่นวายปกคลุมแล้วก็ประกอบไปด้วยผู้คนที่มักโกรธ เมื่อคนเรามีความคิดแบบผู้งุนงง ความรุนแรงและความชั่วร้ายทุกรูปแบบก็เกิดขึ้น แม้คริสเตียนคนหนึ่งไม่น่าจะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการก่อมีอบตามท้องถนน เขาก็สามารถถูกชักจูงโดยคริสเตียนอีกคนที่คือดิ่ง มีใจขมขื่นและทำตามเนื้อหนังได้อย่างง่ายดาย ความยุ่งยากที่เกิดขึ้นในคริสตจักรและปัญหาคริสตจักรแตกปกคลุมแล้วก็ถูกยุยงให้เกิดขึ้น โดยคนกลุ่มเล็กๆ ที่โมโหและมีใจขมขื่น จงระวังพวกเขาไว้!

สภ 22:26-27 อย่าเป็นพวกที่เป็นผู้ค้ำประกัน อย่าเป็นพวกผู้เป็นประกันหนี้สิน ความคิดตรงนี้ก็เกี่ยวกับการจับมือเพื่อเป็นการค้ำประกันหนี้สินของอีกคน ในการใช้คำแบบสมัยใหม่กว่า คำเตือนนี้ก็เตือนให้ระวังการเป็นคนเซ็นชื่อค้ำประกันเงินกู้ หากผู้ใดเซ็นชื่อค้ำประกันเงินกู้ เขาก็ควรเตรียมพร้อมที่จะชดใช้หนี้ของเพื่อนเขาอย่างเต็มที่ มีสถานการณ์ไม่กี่อย่างที่คนเราควรเป็นคนค้ำประกัน มันไม่เพียงเป็นการกระทำที่เสี่ยงทางการเงินเท่านั้น แต่มันยังทำให้เกิดการเสียความรู้สึกระหว่างเพื่อนอีกด้วยหากเกิดการเบียดหนี้ขึ้นมา

27 ถ้าเจ้าไม่มีอะไรชำระเขา ทำไมจึงควรให้เขาเอาที่นอนไปจากใต้ตัวเจ้าเล่า เมื่อวันนั้นมาถึงที่จะต้องชดใช้หนี้แทนผู้กู้ที่เบียดหนี้ (และคุณไม่มีอะไรที่จะชดใช้หนี้ก่อนนั้น) คุณอาจถูก

ยึดทรัพย์สินของคุณไปเพื่อชดใช้หนี้ก้อนนั้น ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือ จงระวังการเป็นคนค้าประกัน หากเพื่อนเก่าของคุณไม่มีความน่าเชื่อถือบ้างเลย มันก็มีเหตุผลสำหรับเรื่องนั้น นั่นคือเขา (หรือเธอ) ไม่สมควรได้รับความน่าเชื่อถือนั่นเอง การกลายเป็นคนค้าประกันให้เขาก็เท่ากับโยกย้ายภาระของการชดใช้หนี้ก้อนนั้นมายังตัวคุณเอง

สภย 22:28 **อย่าย้ายหลักเขตเก่าแก่ซึ่งบรรพบุรุษของเจ้าได้ปักไว้** การ

ประยุกต์ใช้แบบตรงตัวก็เกี่ยวข้องกับเครื่องหมายบ่งบอกที่ดิน ภายใต้บัญญัติของโมเสส การไปเปลี่ยนแปลงหลักเขตเช่นนั้นโดยไม่ได้รับอนุญาตก็ถูกห้ามไว้ ดู พระราชบัญญัติ 19:14 มันเป็นเรื่องของการตีตื้น จนกระทั่งทุกวันนี้ มันเป็นเรื่องผิดกฎหมายในพื้นที่ปกครองส่วนใหญ่ที่จะไปเปลี่ยนแปลงหลักเขตสำรวจที่ดินโดยไม่ได้รับอนุญาต การประยุกต์ใช้ความจริงข้อนี้แบบกว้างกว่าก็คือ อย่าออกไปจากความจริงต่างๆสมัยโบราณที่เป็นมรดกตกทอดมาถึงเรา พวกมันถูกสร้างขึ้นเพราะมีเหตุผล เครื่องบ่งบอกที่แน่นอนอย่างหนึ่งของแนวคิดเสรีนิยมก็คือ การละทิ้งมาตรฐานและความจริงเหล่านั้นของอดีต จงระวังคนเช่นนั้นไว้ให้ดี!

สภย 22:29 **เจ้าเห็นคนที่ขยันในงานของเขาหรือ เขาจะได้เข้าเฝ้ากษัตริย์** เขา

จะไม่ยืนอยู่ต่อหน้าคนต่ำต้อย คนที่ขยันขันแข็ง (ทำงานหนัก ฉับไว พึ่งพาได้) ในการทำงานของคุณจะก้าวขึ้นสู่ความโดดเด่น เมื่อถึงคราวเหมาะสม เขาจะได้รับการแนะนำให้รู้จักกับกษัตริย์ทั้งหลายและคนเหล่านั้นที่มีอำนาจปกครอง ความขยันขันแข็งในการทำงานย่อมนำไปสู่การเลื่อนตำแหน่งและชื่อเสียงอันดี บรรดาประธานาธิบดี ผู้ว่าการรัฐ และคนเหล่านั้นที่ดำรงตำแหน่งผู้นำจะแสวงหาคำแนะนำของพวกเขา คนเช่นนั้นจะกลายเป็นคนมีชื่อเสียง ตรงกันข้ามคนเหล่านั้นที่ไม่ขยันขันแข็งในการทำงานในชีวิตจะยังเป็นคนที่ไม่มีชื่อเสียงต่อไปและมีผลงานอื่นๆต่อไป

ภาพรวมของสุภาษิต 23: เนื้อหาที่เริ่มต้นในบทที่แล้วดำเนินต่อไปพร้อมกับคำแนะนำแบบพระเจ้าในรูปของคำสั่งต่างๆที่มีปัญหา

สภ 23:1-3

เมื่อเจ้านั่งลงรับประทานอาหารกับผู้ครอบครัวในบ้านเมือง จงสังเกตให้ดีว่าอะไรอยู่ข้างหน้าเจ้า ความคิดตรงนี้ก็คือน่า หากได้รับเชิญให้ไปรับประทานอาหารกับผู้ปกครองสักคน จงพิจารณาให้ดีว่าอะไรถูกเสิร์ฟ ความหมายโดยนัยตรงนี้ก็คือน่า จงยอมรับสิ่งใดก็ตามที่ถูกเสนอด้วยความสุภาพ มิฉะนั้นปริมาณมากมาต้องจำใจฟังคำเตือนสตินี้เมื่ออาหารที่ตนไม่คุ้นเคยหรือเมนูเบิบพิศดารถูกวางไว้ตรงหน้าเขา ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือ การแสดงความสุภาพต่อเจ้าบ้านของตน

2 ถ้าเจ้าเป็นคนตะกละ เจ้าจงจ่อมีดไว้ที่คอของเจ้า บางท่านได้เสนอว่านี่หมายถึงการเป็นคนเฉลียวฉลาดในสิ่งที่คุณพูด นั่นคือ อย่าพูดมากเกินไปในสถานการณ์ดังกล่าว ท่านอื่นๆก็เสนอว่าเราไม่ควรรับประทานอาหารเยอะเกินไปต่อหน้าผู้ปกครองคนหนึ่ง คำที่แปลว่า ตะกละ (เนเฟซ) ปกติแล้วถูกแปลเป็น 'จิตวิญญาน' หรือ 'ชีวิต' ความคิดอันหลังนี้อาจเป็นไปได้ว่า 'หากเจ้าเป็นคนที่รักชีวิต' (นั่นคือ หากเจ้าโปรดปรานชีวิตของเจ้า) ประเด็นที่สำคัญกว่าตรงนี้ก็คือน่า ความเฉลียวฉลาดเมื่อได้รับเชิญให้ไปรับประทานอาหารกับคนใหญ่คนโต

3 อย่าปรารถนาของโอชะของท่าน เพราะมันเป็นอาหารที่หลอกลวง ความคิดตรงนี้บ่งชี้ชัดเจนถึงความตะกละ คนสำคัญๆอาจเสิร์ฟอาหารชั้นดีและรสเลิศ อย่างไรก็ตาม การรับประทานอาหารเช่นนั้นเยอะเกินไปอาจทำให้ผู้กินปวดท้องหรืออย่างน้อยก็ดูเหมือนเป็นคนกินเดิบ อีกครั้งที่คำเตือนตรงนี้ก็เกี่ยวกับความเฉลียวฉลาดในการที่ตนวางตัวอย่างไรหากได้รับเชิญให้ไปร่วมรับประทานอาหารกับผู้ปกครองคนหนึ่ง

สภ 23:4-5

อย่าทำงานเพื่อมีมั่งมี จงเลิกพึ่งสติปัญญาของตนเอง คำเตือนสองประการถูกให้ไว้ตรงนี้ (1) จงระวังความทะเยอทะยานซึ่งมีแรงจูงใจมาจากความโลภ และ (2) จงระวังการคิดว่าตนฉลาด คนเหล่านั้นที่คิดว่าตัวเองมีปัญญาปกติแล้วก็ไม่ใช่ว่าคนมีปัญญานอกจากนี้ ทัศนคติเช่นนั้นกลับปาวประกาศอย่างหลังแทน ทั้งความโลภและความเย่อหยิ่งต่างมีรากเหง้าอยู่ในการทำตามเนื้อหนัง

5 เจ้าจะเฟื่องตาของเจ้าอยู่ที่ของอนิจจังหรือ เพราะทรัพย์สมบัติมีปีกแน่นอนทีเดียว มันจะบินไปในท้องฟ้าเหมือนนกอินทรี ความทะเยอทะยานที่อยากเป็นคนรวยเป็นเป้าหมายที่หลุดลอยไปได้ ความมั่งคั่งเช่นนั้นมาพร้อมกับปีก มันอยู่เพียงประเดี๋ยวเดียวจากนั้นก็บินหนีไป คำเตือนที่สำคัญกว่าก็คือ จงระวังความโลภเงินทองและความทะเยอทะยานอยากอันมีคอบอด

สภ 23:6-8 อย่ากินอาหารของคนที่ตระหนี่ อย่าปรารณาของโอชะของเขา
ความคิดตรงนี้ก็หมายถึง คนๆหนึ่งที่โลก เขาอาจชวนใครสักคนไปรับประทานอาหารกับเขา แต่แล้วก็คอยเฝ้าดูจากหางตาของตนเพื่อที่จะแน่ใจว่าคุณไปรับประทานอาหารของเขามากเกินไป อย่าปรารณาเนื้อสันชั้นดีของเขา

7 เพราะเขาคิดในใจอย่างไร เขาก็เป็นอย่างนั้น เขาพูดกับเจ้าว่า "จงกินและดื่มเถิด" แต่ใจของเขามีได้อยู่กับเจ้า ความคิดนี้ดำเนินต่อไปเกี่ยวกับคนๆหนึ่งที่ไม่ได้จริงจังอย่างแท้จริง แม้เขาเชิญอีกคนไปรับประทานอาหารกับเขา เขาก็หวงสิ่งที่อยู่บนโต๊ะนั้น สิ่งที่เขาคิดจริงๆแล้วก็คือสิ่งที่เขาเป็น แน่ทีเดียวสิ่งที่อยู่ในใจของคนๆหนึ่งก็คือสิ่งที่เขาเป็นจริงๆ ในกรณีนี้ คำเตือนก็เกี่ยวกับคนเหล่านั้นที่ไม่ได้จริงจังอย่างเต็มที่ แม้คำนิยามของสังคมขอให้พวกเขาแบ่งปันอาหารกับผู้อื่น นั่นก็ไม่ใช่เจตนาที่แท้จริงแห่งจิตใจของพวกเขา คำเตือนก็คือให้ระวังคนเหล่านั้นที่แอบเห็นแก่ตัวและโลภอยู่ลับๆ คำแนะนำของซาโลมอนก็คือ จงปฏิเสธคำเชิญของคนเหล่านั้นเสีย

8 เจ้าจะต้องตำรอกอาหารซึ่งเจ้าได้กินเข้าไปนั้น และเสียด้อยคำแช่มชื่นของเจ้าเสียเปล่าๆ หากผู้ใดไปร่วมวงในมื้ออาหารแบบตระหนี่เช่นนั้นดังที่มีบรรยายไว้ข้างบน มันจะนำมาซึ่งอาการอาหารไม่ย่อยในภายหลัง คำพูดขอบคุณที่กล่าวไปแล้วก็จะเปล่าประโยชน์ บทเรียนของเรื่องนี้ก็คือว่า จงหลีกเลี่ยงคนเหล่านั้นที่เห็นแก่ตัวและไม่จริงจัง ผลพวงที่ตามมาจะไม่น่าอภิรมย์

สภ 23:9 อย่าพูดให้คนโง่ได้ยิน เพราะเขาจะดูหมิ่นปัญญาแห่งถ้อยคำของเจ้า อีกครั้งที่คำเตือนถูกทำให้ไว้เกี่ยวกับการให้คำแนะนำแก่คนโง่ พวกเขา มักจะปฏิเสธมันเสียและ

ไม่เชื่อฟังคำแนะนำที่ถูกให้ไว้แล้วและผู้ที่ทำให้คำแนะนำนั้นด้วย คนโง่ไม่ยอมฟังคำวิจารณ์และคำแนะนำ คนมีปัญหาตั้งใจฟังทั้งสองสิ่ง

สภ 23:10-11 **อย่าโยกย้ายเสาเขตเก่าแก่ หรือเข้าไปในไร่นาของคนกำพร้าพ่อ**
การประยุกต์ใช้ในทันทีก็เกี่ยวข้องกับการไปเปลี่ยนแปลงเสาเขตที่ดินโดยไม่ได้รับอนุญาต ความคิดตรงนี้ก็คือ การหลอกลวงใครสักคนที่อาจดูไม่ออกถึงการกระทำนั้น ในอิสราเอลสมัยโบราณ พวกลูกกำพร้าก็ได้รับที่ดินของบิดาตนเป็นมรดก แม้พวกเขาจะมีอายุไม่มากพอที่จะใช้ที่ดินนั้นก็ตาม คำเตือนตรงนี้ก็เกี่ยวข้องกับการเอาเปรียบคนเหล่านั้นที่ไม่สามารถปกป้องตัวเองได้ เพื่อนบ้านที่ขี้โกงจึงอาจเคลื่อนย้ายเสาเขตที่ดินเพื่อที่จะขโมยที่ดินนั้นจากเพื่อนบ้านที่ไม่ประสีประสาและเป็นฝ่ายเสียเปรียบ คำเตือนนี้ก็เตือนมิให้กระทำการถือโกงเช่นนั้น ในความหมายแบบที่กว้างกว่า คำเตือนนี้ก็ให้ระวังการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานต่างๆ ที่ถูกสถาปนาไว้นานแล้วเกี่ยวกับสิ่งที่ถูกและสิ่งที่ผิด พวกมันถูกตั้งไว้นานมาแล้วเพราะมีเหตุผล ดู สุภาษิต 22:28, พระราชบัญญัติ 19:14 และ 27:17 ด้วย

11 เพราะพระเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ของเขาแข็งแรง พระองค์จะว่าคดีของเขาต่อผู้เจ้า ความคิดตรงนี้ก็คือว่าพระเจ้าจะทรงดูแลลูกกำพร้าพ่อ (นั่นคือ เด็กกำพร้า) การเอาเปรียบคนด้อยโอกาสโดยการโกงก็เสี่ยงกับการต้องเผชิญหน้ากับพระเจ้า พระองค์จะทรงเป็นผู้ป้องกันพวกเขาและพระองค์ทรงมหิทธิฤทธิ์

สภ 23:12 **จงเอาใจของเจ้ารับคำสั่งสอน และเอาหูของเจ้ารับถ้อยคำแห่ง**
ความรู้ ประชาชนของพระเจ้าถูกกำชับให้หันใจของตนเข้าหาการเรียนรู้อย่างที่คนโง่แสวงหาที่จะให้ความบันเทิงตัวเอง คนมีปัญหาที่แสวงหาที่จะให้การศึกษาตัวเอง ประชาชนของพระเจ้าควรเสาะหาและซึมซับความจริงอยู่เสมอ

สภ 23:13-14 **อย่ายับยั้งการตีสอนเสียจากเด็ก เพราะถ้าเจ้าตีเขาด้วยไม้เรียว เขาจะไม่ตาย** วิธีการของพระเจ้าสำหรับการจัดการกับเจตจำนงที่บาปหนาและดื้อรั้นของเด็กก็คือการลงโทษด้านร่างกาย คำที่แปลว่า **ตี** (นาคาห์) มีความหมายด้วยว่า ‘ฟาด’ หรือ ‘ตีกัน’ ซึ่งสื่อ

ความหมายในปัจจุบันของคำๆนี้ คำที่แปลว่า **ไม้เรียว (เชเบท)** มีความหมายได้หลายอย่างได้ ตั้งแต่ก้านไม้ไปจนถึงกิ่งไม้และท่อนไม้ เด็กเล็กๆควรถูกตีกันอาจด้วยก้านไม้เพียงเท่านั้น เมื่อพวกเขาโตขึ้นในทางอายุและร่างกาย เครื่องมือที่ใช้ตีกันก็อาจต้องมีขนาดใหญ่มากขึ้นด้วย แม้เด็กมักร้องไห้และ โอดครวญเวลาถูกตีกัน คำแนะนำของพระวณะก็คือ การตีกันจะไม่ทำให้เขาตาย มันจะทำให้การเอาแต่ใจและความดื้อรั้นของเขาได้รับบาดเจ็บ แต่หากนำไปใช้อย่างเหมาะสม มันก็จะไม่ทำอันตรายต่อเด็กแต่อย่างใด ตรงกันข้ามด้วยซ้ำ มันจะก่อให้เกิดการแก้ไขอุปนิสัยในระยะยาว

14 **เจ้าจะตีเขาด้วยไม้เรียว แล้วเจ้าจะช่วยชีวิตของเขาให้รอดจากนรก** การลงโทษด้านร่างกายที่ถูกนำไปใช้อย่างเหมาะสมจะไม่เพียงป้องกันเด็กจากความโง่เขลามากกว่าเดิมเท่านั้น แต่มันจะชี้ทางเขาไปสู่หนทางที่หลีกเลี่ยงจากนรกด้วย การทิ้งรอยเข็ญไว้บนก้นเด็กก็ดีกว่าเห็นเขาตกนรก คำที่แปลว่านรก (**เชโฮล**) ปกติแล้วถูกแปลเป็น ‘หลุมศพ’ และสามารถหมายถึงความตายได้ด้วย มีเด็กโตที่ดื้อรั้นก็คนแล้วที่เสียชีวิตในอุบัติเหตุหรือโศกนาฏกรรมอื่นๆเพราะเขาไม่ยอมฟังพ่อแม่ของตน การตีกันเด็ก โดยเฉพาะเมื่อพวกเขายังเล็กอยู่จะชี้ทางพวกเขาไปยังเส้นทางหนึ่งซึ่งนำไปพ้นจากความโง่เขลาของเยาวชนและไปสู่สวรรค์เบื้องบน มันเป็นส่วนหนึ่งที่ สำคัญของวิธีการของพระเจ้าสำหรับการฝึกเด็ก

สภย 23:15-16 **บุตรชายของเราเอ๋ย ถ้าใจของเจ้าฉลาด ใจของเราเองก็จะยินดี** ชาโลมอนพูดกับบุตรชายของเขาอีกครั้ง ประเด็นของเขาก็คือว่า บุตรชายที่มีปัญญาย่อมนำความชื่นชมยินดีมาสู่บิดาของตน ปัญญาไม่เพียงเป็นพรอย่างหนึ่งในตัวมันเองเท่านั้น แต่มันก่อให้เกิดพรสำหรับผู้อื่นด้วย โดยเฉพาะพ่อแม่ของคนๆนั้น

16 **เออ วิญญาณของเราจะปรหมปรัด เมื่อริมฝีปากของเจ้าพูดสิ่งที่ถูกต้อง** อีกครั้งที่ **วิญญาณ** หมายถึงอวัยวะต่างๆที่อยู่ในช่องท้องของเรา โดยเฉพาะลำไส้ต่างๆ อย่างไรก็ตาม ความคิดตรงนี้ก็เป็คำพูดเปรียบเทียบที่หมายถึงใจของคนเรา หรือศูนย์กลางแห่งอารมณ์ต่างๆของคนเรา ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า บิดามารดาของบุตรชายที่มีปัญญาจะมีความพึงพอใจ

อย่างลึกซึ้งในตัวบุรุษชายของคนที่พูดอย่างถูกต้อง สัมผัสอีกครั้งถึงความสัมพันธ์กันโดยตรง
ระหว่างปัญญาและความชอบธรรม

สภ 23:17-18 **อย่าให้ใจของเจ้าริษยาคนบาป แต่จงยำเกรงพระเยโฮวาห์วันยังค่ำ**
ชาวโลกมักมีทรัพย์สินสิ่งของเยอะแยะและความรุ่งเรืองแบบชัดเจน มันเริ่มง่ายในเนื้อหนังที่จะ
อิจฉาความมั่งมีของพวกเขา แต่การมีใจคออ่อนเช่นนั้นก็เป็นการจับจ้องสายตาของเราอยู่ที่สิ่ง
ต่างๆ เบื้องล่างและไม่ใช่เบื้องบน แทนที่จะทำอย่างนั้น ผู้เขียนท่านนี้กลับสั่งเราให้อยู่ในความ
ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า มันจะหันใจคออ่อนของเราไปสู่สิ่งต่างๆ ที่อยู่เบื้องบน เรื่องต่างๆ ที่เป็น
ฝ่ายวิญญาณและสิ่งต่างๆ ที่อยู่เป็นนิรันดร์ ความเจริญของชาวโลกนั้นก็อยู่เพียงประเดี๋ยวเดียว
และกลวงโป้ ความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าก่อให้เกิดบำเหน็จชั่วนิรันดร์กาล

18 ด้วยว่าจะมีที่สิ้นสุดอย่างแน่นอนทีเดียว และความคาดหวังของเจ้าจะมีได้ถูกตัดออก
ชีวิตนี้จะสิ้นสุดลงสำหรับทั้งชาวโลกและประชาชนของพระเจ้า อย่างไรก็ตาม สำหรับคนเหล่านี้
ที่ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้า ความหวังของพวกเขาจะไม่พินาศไป ความเพิดเพลินของโลกอยู่
เพียงชั่วคราว อย่างไรก็ตาม การดำเนินชีวิตในความยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าจะให้การชี้ทางและ
บำเหน็จสำหรับชั่วนิรันดร์

สภ 23:19-21 **บุรุษชายของเราเอ๋ย จงฟัง และจงฉลาดเถิด และนำใจของเจ้าไป**
ในทางนั้น คราวนี้ผู้เขียนที่ได้รับการดูแลท่านนี้แนะนำให้เราจู้จี้กับเนื้อหาตอนใหม่ที่เป็นคำเตือน
ให้ระวังการทดลองต่างๆ ที่พบเห็นได้ทั่วไปของโลก คำสั่งสอนของเขาก็คือให้บุรุษชายของเขา
(1) เป็นคนมีปัญญาและ (2) นำใจของเขาไปในทางแห่งชีวิตอย่างถูกต้อง

20 **อย่าอยู่ท่ามกลางคนดื่มเหล้าองุ่น หรือท่ามกลางคนตะกละที่กินเนื้อ คนดื่มเหล้าองุ่น**
หมายถึงผู้ดื่มเหล้าหรือของมึนเมาต่างๆ **คนตะกละที่กินเนื้อ** หมายถึงคนตะกละ ในภาษาสมัย
ใหม่ มันก็หมายถึง ‘การกินเค็ม’ อาหารรสเลิศนั่นเอง คำเตือนแบบกว้างกว่าก็เตือนให้ระวังการ
บริโภคสุราและการตามใจปากและท้องของตน คำเตือนที่ได้รับการดูแลของซาโลมอนก็คือให้
ระวังแม้แต่การคบหาสมาคมกับคนเหล่านั้นที่ชอบกินเลี้ยงสนุกสนาน

21 เพราะคนขี้เมาและคนตะกตะจะมาถึงความยากจน และความง่วงเหงาจะเอาผ้าขี้ริ้ว
ห่มคนนั้น การตามใจเนื้อหนังย่อมนำไปสู่ความทุกข์ยากทางเศรษฐกิจ มันมีแนวโน้มที่จะนำไป
สู่ความเกียจคร้าน มันละเมิดวิหารของพระวิญญาณบริสุทธิ์ มันนำไปสู่ปัญหาสุขภาพต่างๆ และ
มันเป็นคำพยานที่แย่มากสำหรับคริสเตียนด้วย ลองสังเกตว่าการเป็นคนขี้เมาและการกินดิบถูกจัด
กลุ่มเข้าด้วยกันในฐานะเป็นความบาปที่สอดคล้องกัน นอกจากนี้ ในวัฒนธรรมอเมริกันสมัย
ใหม่ คุณเคยสังเกตไหมว่าคนเหล่านั้นที่ ‘ยากจน’ บ่อยครั้งมักเป็นคนที่มีน้ำหนักตัวเกินปกติ
ความชั่วร้ายอีกประการแฝงอยู่ใต้พื้นผิวและนั่นก็คือการขาดวินัยในตัวเอง มันนำไปสู่ความ
บกพร่องด้านอุปนิสัยทุกรูปแบบ

สภ 23:22 จงฟังบิดาของเจ้าผู้ให้กำเนิดเจ้า และอย่าดูหมิ่นมารดาของเจ้าเมื่อ
นางแก่ ผู้ที่ฟังพ่อแม่ของตนก็เป็นคนมีปัญญา แม้กระทั่งในยามที่พวกท่านแก่ชราแล้ว คนโง่ก็
เมินเฉยและดูหมิ่นคำแนะนำของพ่อแม่ แม้กระทั่งในยามที่พวกท่านแก่ชราแล้ว คนมีปัญญาจะ
ฟังพ่อแม่ของตน

สภ 23:23 จงซื้อความจริงและอย่าขายไปเสีย จงซื้อปัญญา คำสั่งสอน และ
ความเข้าใจ ความจริง ปัญญา คำสั่งสอนและความเข้าใจเป็นคุณธรรมต่างๆที่มีค่าเกินบรรยาย ดัง
นั้น ผู้เขียนท่านนี้จึงหนุนใจบุตรของตนให้จ่ายสิ่งใดก็ตามที่จำเป็นเพื่อได้มาซึ่งความจริงและ
ปัญญา แม้เราอาจซื้อข้าวของที่เป็นวัตถุและขายมันในภายหลังก็ตาม คำเตือนสติตรงนี้ก็เตือนว่า
อย่ากำจัดความจริง ปัญญา คำสั่งสอนและความเข้าใจไปเด็ดขาด ความคิดที่สำคัญกว่าตรงนี้ก็คือ
การได้มาซึ่งคุณธรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกันของความจริงและไม่ปล่อยให้พวกมันให้หลุดลอยไปเด็ด
ขาด

สภ 23:24-25 บิดาของคนชอบธรรมจะเปรมปรีดีอย่างยิ่ง บุคคลผู้ให้กำเนิด
บุตรที่ฉลาดจะยินดีเพราะเขา **25** บิดามารดาของเจ้าจะยินดี และผู้ที่คลอดเจ้าก็จะเปรมปรีดี
ความคิดตรงนี้สอดคล้องกับของข้อ 15-16 บุตรชาย (หรือบุตรสาว) ที่มีปัญญาและชอบธรรมจะ
เป็นแหล่งแห่งความชื่นชมยินดีสำหรับบิดามารดาของเขา (หรือของเธอ) ในการใช้คำแบบสมัย

ใหม่กว่า พ่อแม่ก็ภูมิใจในตัวลูกชาย (หรือลูกสาว) ที่มีปัญญาและเที่ยงธรรม กรุณาสังเกตอีกครั้งถึงความสัมพันธ์กันระหว่างปัญญาและความชอบธรรม

สภ 23:26-28 บุตรชายของเราเอ๋ย ขอใจของเจ้าให้เราเถอะ และให้ตาของเจ้าสังเกตดูทางทั้งหลายของเรา ใจความหลักที่สำคัญอีกเรื่องของหนังสือสุภามิตถูกกล่าวถึงอีกครั้ง นั่นคือ คำเตือนให้ระวังการทำผิดศีลธรรมทางเพศ ซาโลมอนเกริ่นนำคำเตือนนี้ด้วยคำเตือนสติให้บุตรชายของเขาให้ใจของเขาแก่ตน อย่างไรก็ตาม พระองค์ผู้ทรงยิ่งใหญ่กว่าซาโลมอนก็กำลังประทับยืนอยู่ในเงามืด พระบิดาผู้สถิตในสวรรค์ของเราก็ทรงขอเราแบบเดียวกัน คำเชื่อเชิญตรงนี้ไม่ใช่ให้มาสู่ความรอด แต่มาสู่ความเชื่อฟังและการอุทิศตัว เมื่อเราให้ใจของเราแด่พระคริสต์ในการดำเนินชีวิตคริสเตียนแต่ละวัน เราก็จะหลีกเลี่ยงหลุมพรางต่างๆ ที่ถูกบรรยายไว้ข้างล่าง สังเกตดูว่าบิดาที่ดำเนินตามแบบพระเจ้า (รวมถึงพระบิดาผู้สถิตในสวรรค์ของเราด้วย) หนุนใจเราให้ดำเนินตามแบบอย่างของเขา เปาโลเขียนไว้ว่า “ท่านทั้งหลายก็จงปฏิบัติตามอย่างข้าพเจ้า เหมือนอย่างที่ข้าพเจ้าปฏิบัติตามอย่างพระคริสต์” ใน 1 โครินธ์ 11:1 สาวกที่แท้จริงของพระคริสต์จะดำเนินชีวิตของตนตามพระฉายของพระคริสต์ เมื่อทำเช่นนั้น เราก็จะหลีกเลี่ยงพฤติกรรมต่างๆ ที่พบเห็นได้ทั่วไปแต่ชั่วร้ายซึ่งจะถูกพรรณนาถึง นั่นคือ การทำผิดศีลธรรมและความเมามาย

27 เพราะหญิงแพศยาเป็นหลุมลึก และหญิงสัตถุจรเป็นเหมือนบ่อแคบ การทำผิดศีลธรรมสองแบบถูกหมายเหตุไว้ *หญิงแพศยา* หมายถึง หญิงโสเภณี *หญิงสัตถุจร* หมายถึง หญิงใจง่าย หรือหญิงที่เต็มใจนอนกับชายที่ไม่ใช่สามีของเธอ การไปหาหญิงโสเภณีก็เหมือนการขับรถตกคูและเป็นคูที่ลึกลงไปด้วย หลายชีวิตถูกทำลายในการพบกันเช่นนั้น การมี ‘สัมพันธ์สวาท’ หรือ ‘คืนเดียวจบ’ (อย่างที่ชาวโลกเขาเรียกกัน) คือ กีบดักที่นำมาซึ่งความยุ่งยากต่างๆ ที่คงอยู่ยาวนาน ความจริงที่สำคัญกว่าก็คือว่า การทำผิดศีลธรรมทางเพศไม่เพียงเป็นเรื่องที่ผิดเท่านั้น แต่มันยังโง่เขลาอย่างร้ายกาจด้วย มันทิ้งผลพวงไว้เป็นหลายชีวิตที่พินาศไป

28 นางหมอบคอยอยู่เหมือนคอยเหยื่อ และเพิ่มคนละเมิดขึ้นท่ามกลางมนุษย์ หญิง
ใจง่ายเป็นเหมือนสัตว์นักล่าที่หมอบคอยตะครุบเหยื่อของมัน ไม่ว่าจะเป็หญิงโสเภณีหรือการ
หวานเสน่ห์แบบปกติก็ตาม พวกผู้หญิงที่ใจง่ายและชอบล่อลวงก็ทำให้ความบาปเพิ่มมากขึ้น
ประเด็นก็คือว่า จงหลีกเลี่ยงบรรดาหญิงเช่นนั้น ความจริงที่สำคัญกว่าก็คือ จงหลีกเลี่ยงการทำ
ผิดศีลธรรมทางเพศไปเลย

สภ 23:29-30 ใครที่ร้องโอย ใครที่ร้องอูย ใครที่มีการวิวาท ใครที่มีการร้องคราง
ใครที่มีบาดแผลปราศจากเหตุ ใครที่มีตาแดง คำเตือนตั้งแต่ตรงนี้ไปจนจบบทนี้เตือนให้ระวัง
ความเมามายและการใช้เครื่องดื่มมีนเมาต่างๆ คำถามที่ถูกถามตรงนี้ก็ถูกตอบในข้อถัดไป แต่
สังเกตดูผลที่ตามมาต่างๆของความเมามาย นั่นคือ วิบัติ ความ โศกเศร้า การทะเลาะวิวาท การ
พุดจาไม่รู้เรื่อง บาดแผลโดยไม่จำเป็น และตาแดงกำ กล่าวสั้นๆก็คือ ทั้งหมดนี้ล้วนหมายถึง
ความยุ่งยาก ‘อารมณ์เคลิบเคลิ้ม’ หรือ ‘ความสนุกสนาน’ ซึ่งมาจากการเมาเหล้าในไม่ช้าก็ถูก
ท่วมทับไปด้วยผลพวงที่น่าเกลียด บิลลี ชันเคย์เคยเทศนาว่าเครื่องดื่มมีนเมาต่างๆคือ เหล่าปีศาจ
ในขวด บ้านช่องและครอบครัวถูกทำลายไปเพราะเหล้ามากกว่าสิ่งใดในประวัติศาสตร์มนุษย์
ชีวิตคู่และอาชีพการงานถูกทำให้พังไปเพราะเหล้ามากกว่าสิ่งชั่วร้ายอื่นใด

ในการตอบคำถามเหล่านั้นที่ถูกถามในข้อที่แล้ว ผู้เขียนที่ได้รับการคลใจท่านนี้ก็ตอบ
ว่า 30 คือบรรดาผู้ที่นั่งแช่อยู่กับเหล้าองุ่น บรรดาผู้ที่ไปแสวงหาเหล้าประสม เหล้าเป็นสิ่งเสพ
ติด! เมื่อผู้ใดดื่มเหล้า เขาก็จะอยากดื่มเพิ่มมากขึ้นไปอีกกับทุกแก้วที่เขาดื่ม นักดื่มคนนั้นไม่รู้ตัว
เลยว่าโซ่ถูกล่ามไว้ที่คอตัวเองแล้ว ยิ่งพวกเขาดื่มมากเท่าไร พวกเขาก็ยิ่งตกเป็นทาสมากขึ้น
เท่านั้น เครื่องดื่มมีนเมาสองชนิดถูกหมายเหตุไว้ตรงนี้ คำที่แปลว่า เหล้าองุ่น (ยาฮิน) ในบริบทนี้
หมายถึง น้ำองุ่นที่หมักแล้ว (ในบริบทอื่นๆ มันก็อาจหมายถึงน้ำองุ่นที่ไม่ถูกหมักก็ได้ด้วย) คำที่
แปลว่า เหล้าประสม (มัมคัค) มีความหมายว่า เหล้าองุ่นที่ถูกประสมด้วยสุราชนิดอื่นๆ นั่นคือ
การผสมกันของเหล้าองุ่นและเหล้าแรงๆ นั่นคือ เครื่องดื่มแบบผสม ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือ
เครื่องดื่มทั้งหลายที่เป็นสุราไม่ว่าจะในรูปแบบใดก็ตาม

สภข 23:31-32 **อย่ามองดูเหล่าองุ่นเมื่อมันมีสีแดง เมื่อเป็นประกายในถ้วย และลงไปคล่องๆ** ไวน์แดงก็นำคุณและอาจมีรสชาติอร่อย คำเตือนตรงนี้ก็คือ อย่าแม้แต่มองไปที่มัน ตัณหาของตาย่อมกลายเป็นตัณหาของเนื้อหนังได้โดยง่าย ความคิดที่สำคัญกว่าตรงนี้ก็คือ จงหลีกเลี่ยงการติดต่อสัมพันธ์กับเหล่าไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็ตาม อย่าเข้าไปในสถานที่ต่างๆที่เหล่าถูกเสิร์ฟ อย่าเข้าไปใกล้สถานที่เหล่านั้นที่คุณอาจถูกล่อลวงโดยเสน่ห์ทั้งหลายของมัน จงหลีกเลี่ยงมันเสีย อย่าเข้าไปใกล้ที่ๆมีมันอยู่

32 ณ ที่สุดมันกัดเหมือนงู และมันฉกเอาเหมือนงูพิษ งูพิษคือ งูที่มีพิษเช่นเดียวกับงูใหญ่ต่างๆ คนที่จับงูอาจหลงไหลไปกับรูปแบบที่สง่างามและความน่าเกรงขามของงูตัวหนึ่ง อย่างไรก็ตาม การจับมันย่อมนำไปสู่การถูกงูกัดพร้อมกับพิษของมันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ประเด็นตรงนี้ก็คือน่า แม้เหล่าอาจล่อลวง สุดท้ายแล้วมันก็ทิ้งผู้ดื่มให้รับพิษกระทั่งไปถึงความตาย

ผู้เขียนท่านนี้จะไม่มีวันลืมการนั่งอยู่ในชั้นเรียนวิชาเคมีในมหาวิทยาลัยของชาวโลกและนั่งฟังอาจารย์ผู้มีชื่อท่านหนึ่งบรรยายเกี่ยวกับเอธานอลเมื่อเทียบกับเมธานอล (แอลกอฮอล์แบบเม็ดเทียบกับแอลกอฮอล์ไม้) อย่างแรกเป็นส่วนสำคัญของเครื่องดื่มสุราทั้งหลาย อย่างที่สองเป็นสารพิษที่มีอันตรายถึงตาย นักเรียนคนหนึ่งยกมือขึ้นในชั้นเรียนและถามว่าทำไมเมธานอลถึงเป็นสารพิษชนิดหนึ่งและเอธานอลไม่เป็น อาจารย์ท่านนั้นตอบอย่างรวดเร็วว่าทั้งสองอย่างเป็นสารพิษ อันหนึ่งใช้เวลามากกว่าอีกอันนิดหน่อยกว่าจะสำแดงผล น่าสนใจที่ว่าคำรากของคำว่าความมึนเมา (intoxication) คือ *ที่เป็นพิษ (toxic)* เหล้าคือ ยาพิษชนิดหนึ่งซึ่งได้ทำลายชายและหญิงไปแล้วนับไม่ถ้วน

สภข 23:33-35 **ตาของเจ้าจะมองดูหญิงชั่ว และใจของเจ้าจะพุดตลปตะแคง** เมื่อคนเรามา การยับยั้งชั่งใจก็หายวับไป ชายและหญิงทั้งหลายที่ปกติแล้วจะหลีกเลี่ยงการเล่นชู้หรือการลวงประเวณีบ่อยครั้งก็พ่ายแพ้ต่อพฤติกรรมเช่นนั้นเวลาเมา การเล่นชู้และการลวงประเวณีได้เกิดขึ้นภายใต้อิทธิพลของเหล้ามากกว่าสถานะอื่นใด พญามารรู้เรื่องนั้นและส่งเสริมเครื่องดื่มมึนเมาอย่างไม่รู้จบ นอกจากนี้ คำพุดหยาบคาย การพุดหยาบโหลน เรื่องลามกอนาจารและสิ่ง โง่

เขลาที่ไหลออกมาจากริมฝีปากของคนเมา แน่ทีเดียว ปากย่อมพูดสิ่งที่ออกมาจากใจ เหล้าพรากเอาความเฉลียวฉลาดและการสงวนท่าทีออกไปซึ่งคอยตรวจเช็คสิ่ง โสมมและความน่าเกลียดของใจมนุษย์ เมื่อผู้ใดเมาเหล้า สิ่งเหล่านี้ก็ออกมาหมด

34 เออ เจ้าจะเป็นเหมือนคนที่นอนอยู่กลางทะเล อย่างคนที่นอนอยู่บนเสากลางใบ เรือลำหนึ่งจะถูกคลื่นซัดไปมาในทะเลกำเริบ ดังนั้นคนเมาก็โซเซ่ไปมาและสะดุดล้มลง การโซเซ่ของเรือที่ล่องอยู่ในทะเลจะหนักยิ่งขึ้นที่ยอดเสากลางใบ มันจะเหวี่ยงไปมาเป็นวงกว้างเมื่อท้องเรือถูกคลื่นเขย่าอยู่เบื้องล่าง ดังนั้นคนเมาก็โซเซ่ไปมาเหมือนเสาเรือที่อยู่ในพายุ ความคิดตรงนี้ก็สื่อถึง การเมาหัวทิ่ม ชาวโลกหัวเราะเกี่ยวกับการเมาเช่นนั้น แต่มันก็เป็นภาพที่ไม่น่าดูเลยที่จะเห็นคนเมาในสภาพดังกล่าว

35 เจ้าจะว่า "เขาตีข้า แต่ข้าไม่เจ็บ เขาทุบข้า แต่ข้าไม่รู้สึกรู้สา ข้าจะตื่นเมื่อไรหนอ ข้าจะแสวงการตีใหม่อีก" ผู้เขียนท่านนี้กล่าวถึงคำพูดและความสับสนของคนเมาคนหนึ่ง เราอาจเกือบได้ยืมคำพูดแบบลิ้นรัวและฟังไม่รู้เรื่องของคนเมาขณะที่เขาพล่ามและจิมจำเกี่ยวกับสภาพของตนเอง กระนั้น เมื่อมันจบสิ้นลง เขาก็ตั้งใจว่าจะเมาอีก ช่างเป็นความโง่เขลาเสียจริง! แต่ความบาปก็เป็นเช่นนั้นแหละ!

ภาพรวมของสุภาษิต 24: รูปแบบของคำเตือนสติทั้งหลายที่มีปัญญาดำเนินต่อไป

สภษ 24:1-2 อย่าคิดริษยาคนชั่ว หรือปรารถนาอยู่ร่วมกับเขา คนที่มีอุปนิสัยชั่วร้ายมักถูกแสดงว่าเป็นคน ‘เท่’ ไม่ว่าจะเป็นคนแกร่งที่แมนๆหรือหนุ่มเจ้าเสน่ห์ พญามารก็มีวิธีในการนำเสนอภาพความบาปให้ดูน่าดึงดูด คำแนะนำแบบพระเจ้าของหนังสือสุภาษิตก็คืออย่าอิจฉาคนเหล่านั้นและอย่าแสวงหาที่จะเลียนแบบพวกเขา อันที่จริง อย่าปรารถนาที่จะแม้แต่อยู่ร่วมกับพวกเขา หลักการที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือเรื่องของการแยกออกจากความบาป ดู เพลงสดุดี 1:1, โรม 12:2, ยากอบ 4:4 และ 1 ยอห์น 2:15

2 เพราะว่าใจของเขาคิดประกอบการทำลาย และริมฝีปากของเขาพูดการประทุษร้าย

ความจริงก็คือ พวกเขาคน ‘เท’ ในหมู่ชาวโลกคิดค้นความรุนแรงและแผนการต่างๆที่ชอบทำลาย พวกเขาคุยถึงเรื่องต่างๆที่นำไปสู่ความยุ่งยาก บ่อยขนาดไหนที่เราได้อ่านหรือได้ยินเกี่ยวกับ พวกเขาคน ‘เท’ ในหมู่ชาวโลก โดยอาจเป็นคาราในโลบบันเทิงหรือโลกกีฬาที่กลับกลายเป็นคน ทูจริตหรืออาชญากร พระคัมภีร์กล่าวว่า อย่าปรารถนาหรือชื่นชมบุคคลเช่นนั้น ชาติแท้ของพวกเขาจะเผยโฉมออกมาในท้ายที่สุด

สภ 24:3-6 เรือนนั้นเขาสร้างกันด้วยปัญญา และสถาปนามันไว้ด้วยความ

เข้าใจ ปัญญาและความเข้าใจเป็นรากฐานของความบากบั่นที่คงอยู่ยาวนาน ไม่ว่าจะเป็บ้านที่เป็นหลังหรือบ้านแบบครอบครัวที่อยู่ในบ้านที่เป็นหลังก็ตาม ทั้งสองอย่างถูกสร้างขึ้นและถูกสถาปนาให้มั่นคงโดยปัญญาและความเข้าใจ คุณธรรมของทั้งสองสิ่งปรากฏชัดเจน

4 โดยความรู้บรรดาห้องก็เต็มไปด้วยความมั่งคั่งล้วนประเสริฐและผลิตผลิตทั้งสิ้น แม้

ความรู้เท่านั้น (นั่นคือ การศึกษาและการเรียนรู้) ถูกกล่าวถึง ความคิดที่สำคัญกว่าก็ถูกเชื่อมโยงกับข้อที่แล้วที่ปัญญาและความเข้าใจถูกกล่าวถึง ทั้งสามสิ่งนี้ต่างสัมพันธ์กัน ความรู้สร้างรากฐานหนึ่งซึ่งความเข้าใจก่อเกิดจากรากฐานนั้นและปัญญาก็เติบโตขึ้นจากมัน ประเด็นตรงนี้ก็คือน่า การรวมกันของทั้งสามสิ่งนำมาซึ่งความมั่งคั่งและความเจริญที่แท้จริง ยอดรวมของปัญญา (ความรู้ ความเข้าใจและปัญญา) ก่อให้เกิดความสุขและความเจริญรุ่งเรือง

5 คนฉลาดมีกำลังมาก และคนมีความรู้ก็เพิ่มกำลังขึ้น ปัญญาก่อให้เกิดพลังแห่ง

ชีวิต ตำแหน่งและฐานะของเราถูกทำให้แข็งแกร่งโดยปัญญา ความรู้ (ขั้นแรกขอพิระมิดแห่งปัญญา) เป็นจุดเริ่มต้นของพลังแห่งนั้นในชีวิต นีบอกเป็นนัยถึงการศึกษอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะในรูปแบบทางการหรือโดยการอ่านและศึกษาค้นคว้าแบบไม่ใช่ทางการก็ตาม นีบอกเป็นนัยถึงความจริงที่ว่า ความรู้ การศึกษาค้นคว้า และการเรียนรู้เป็นการทำงานของสมอง พระพรต่างๆ พลังกำลังและการทำให้เจริญขึ้นซึ่งมาจากปัญญาต้องอาศัยการทำงานที่เป็นการศึกษาค้นคว้า การใคร่ครวญและการเรียนรู้ ดู สุภาษิต 23:23 เช่นกัน

6 เพราะว่าโดยการนำที่ฉลาด เจ้าก็จะเข้าสงครามได้ ความคิดแรกนี่ก็คือ จงเข้าสงคราม โดยคำแนะนำที่มีปัญญาเท่านั้น ไม่ว่าจะในระดับระหว่างประเทศของกษัตริย์และประธานาธิบดีทั้งหลายหรือในระดับในประเทศที่เป็นคนปกติธรรมดา จงแสวงหาคำแนะนำที่มีปัญญาก่อนเข้าทำศึก คนโง่เข้าทำศึกที่ตนไม่สามารถชนะได้ คนมีปัญญาก็หลีกเลี่ยงศึกเช่นนั้น **และด้วยมีที่ปรึกษา**มากมายก็มีความปลอดภัย ยิ่งบรรดาที่ปรึกษามีระดับสูงมากเท่าไร ความเข้าใจและปัญญา ซึ่งจะถูกลบตกล้างได้ก็ยิ่งมากขึ้นเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ การตัดสินใจต่างๆที่ปลอดภัย (มีปัญญา) ก็สามารถถูกกระทำได้ บทเรียนของเรื่องนี้ก็คือว่า จงแสวงหาคำแนะนำจากคนให้เยอะที่สุดเท่าที่จะทำได้

สภ 24:7 สำหรับคนโง่นั้นปัญญาสูงเกินไป ที่ประตูเมืองเขาไม่อำปากพูด ความคิดตรงนี้ก็คือน่า ปัญญาอยู่เกินเอื้อมคนโง่ **ประตูที่ว่านี้**หมายถึงที่ประชุมสาธารณะของเมืองต่างๆในตะวันออกกลางสมัยโบราณ คนโง่ (แม้พวกเขาอาจเปิดปากพูดในที่สาธารณะ) โดยทั่วไปแล้วถูกเมินเฉยเมื่อพวกเขาพูดออกมา ดังนั้น คนโง่ก็เรียนรู้ที่จะไม่พูดในที่สาธารณะ ประเด็นก็คือว่า คนโง่ไม่ได้รับความสนใจอย่างจริงจัง น้อยคนจะสนใจสิ่งที่พวกเขาพูด

สภ 24:8-9 บุคคลผู้กะแผนงานทำความชั่วเขาเรียกกันว่าคนเจ้าเล่ห์ ความคิดตรงนี้ก็คือน่าผู้ที่วางแผนการเพื่อทำร้ายผู้อื่นหรือทำให้บาดเจ็บจะถูกเรียกว่าอาชญากร

9 การคิดในเรื่องที่โง่เขลาเป็นบาป ความคิดในตอนแรกก็คือว่า ความคิดต่างๆที่ชั่วร้ายแห่งความโง่เขลาก็เป็นความบาป การคิดหรือวางแผนทำชั่วก็เป็นความบาปจริงๆ คำที่แปลว่า **การคิด** (ซิมมาห์) มีความหมายตรงตัวว่า ความคิดต่างๆที่ต่ำช้า ความคิดตรงนี้ก็สอดคล้องกับที่พระเยซูคริสต์ไว้ในมัทธิว 5:28 และคนมักเยาะเย้ยเป็นที่น่าเกลียดน่าชังแก่มนุษย์ ความคิดที่อยู่เบื้องหลังคำที่แปลว่า **คนมักเยาะเย้ย** (ลูวทซ์) จริงๆแล้วก็หมายถึง ‘คนพูดมาก’ โดยเฉพาะคนที่จู้ไม่หรือพูดจาถูกคนอื่น ประเด็นก็คือว่าคนเช่นนั้นเป็นที่น่าขยะแขยงต่อผู้อื่น แม้กระทั่งในหมู่ชาวโลกก็ตาม

สภ 24:10

ถ้าเจ้าท้อใจในวันแห่งความชั่วร้าย กำลังของเจ้าก็น้อย ความคิดตรงนี้ก็เรียบง่ายพอๆกับที่มันตรงไปตรงมา หากคุณล้มเลิกเมื่อเจอกับความยากลำบาก พลละกำลัง (นั่นคือ อุปนิสัย) ของคุณก็เล็กน้อย คนที่ยอมแพ้อะไรง่ายก็ไม่เคยชนะ ผู้ชนะไม่เคยยอมแพ้ ความจริงที่สำคัญกว่าก็คือ ความพากเพียรพยายามเมื่อเผชิญกับความยากลำบาก

สภ 24:11-12

ถ้าเจ้าไม่ช่วยบรรดาผู้ที่ถูกนำไปสู่ความมรณา และไม่ช่วยบรรดาผู้ที่ตบตบไปเพื่อถูกฆ่าให้รอด ผู้เขียนท่านนี้อาจกำลังหมายถึงสถานการณ์ในแต่ละวันและการหาข้ออ้างต่างๆที่จะไม่ช่วยเหลือใครสักคนที่เดือดร้อน แต่มีความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าตรงนี้และนั่นคือการเป็นพยานแก่คนที่หลงหาย การ *ไม่ช่วย* คือ การผลัดวันประกันพรุ่งหรือการละเว้น คนที่หลงหายคือคนเหล่านั้นที่ถูกจูงไปสู่ความตายและพร้อมที่จะถูกสังหารฝ่ายวิญญาณ พวกเขา กำลังมุ่งหน้าไปสู่นรกและความตายครั้งที่สอง

12 ถ้าเจ้าจะว่า "ดูเถิด เราไม่รู้เรื่องนี้เลย" พระองค์ผู้ทรงซังใจจะไม่ทรงฟังถึงเห็นหรือ พระองค์ผู้ทรงเฝ้าวิญญาณอยู่เหนือเจ้าจะไม่ทราบหรือ และพระองค์จะไม่ทรงเรียกเอาจากทุกคนตามการกระทำของเขาหรือ เมื่อมันอยู่ในอำนาจของเราที่จะช่วยผู้อื่นให้พ้นจากความพินาศ (ด้านร่างกายหรือฝ่ายวิญญาณ) เราก็มึนหน้าทีทางศีลธรรมที่จะทำเช่นนั้น การเป็นพยานไม่เคยเป็นเรื่องง่ายเลย เรื่องง่ายก็คือการหาข้ออ้างต่างๆที่จะถอยหนีเมื่อเราก้เป็นพยานได้ ผู้เขียนท่านนี้จึงยกข้ออ้างของการ *ไม่รู้* จริงๆถึงความต้องการที่แท้จริงของคนที่อยู่ใกล้ตัวเหล่านั้น

อย่างไรก็ตาม คำเตือนที่ทำให้ตาสว่างก็คือว่าพระเจ้าทรงเอาเรื่องกับความบาปเช่นนั้นของการละเว้นการกระทำ สักวันหนึ่งเราต้องให้การต่อพระองค์เมื่อถึงการพิพากษา สักวันหนึ่งพระองค์จะประทานบำเหน็จแก่เราตามการงานต่างๆของเรา ดู วิวรรณ์ 22:12 เราจะยืนอยู่หน้าบัลลังก์พิพากษาของพระคริสต์และให้การเกี่ยวกับการที่เราล้มเหลวที่จะเป็นพยานต่อคนเหล่านั้นที่เรามีโอกาสเป็นพยาน ข้ออ้างก็หาได้ง่าย กระนั้นพระเจ้าทรงทราบความจริงและจะทรงถือว่าเราต้องให้การเกี่ยวกับเรื่องนี้

สภ 24:13-14 บุตรชายของเราเอ๋ย จงรับประทานน้ำผึ้งเพราะเป็นของดี และ
รวงผึ้งซึ่งมีรสหวาน ความคิดตรงนี้เป็นบทนำสู่ข้อต่อไป น้ำผึ้งย่อมมีรสหวาน

14 การรู้จักปัญญาก็เป็นเช่นนั้นแก่วิญญาของเจ้า เมื่อเจ้าพบปัญญาก็จะมีบำเหน็จ และ
ความคาดหวังของเจ้าจะไม่ถูกตัดออก ความจริงตรงนี้ก็คือน้ำผึ้งที่นำเข้าไปสู่ปัญญาจะมีรส
หวาน มันนำมาซึ่งบำเหน็จต่างๆอันน่าอภิรมย์และยั่งยืน (นั่นคือ จะไม่ถูกตัดออก) อีกครั้งที่
คุณธรรมและคุณค่าของปัญญาถูกนำเสนอ เราจะไม่มีวันเสียใจให้กับการพัฒนาปัญญา ตรงกัน
ข้าม คนโง่พบว่าตนเคี้ยวร้อนในไม่ช้า

สภ 24:15-16 โอ คนชั่วร้ายเอ๋ย อย่าหมอบคอยเพื่อต่อสู้กับที่อาศัยของคนชอบ
ธรรม อย่าปล้นเรือนของเขา อีกครั้งที่ความคิดตรงนี้เกริ่นนำสู่ข้อต่อไป คำเตือนตรงนี้ก็คือน้ำผึ้งที่คน
อธรรมหรือคนชั่วจะไม่สมคบคิดเพื่อต่อสู้บ้านของคนชอบธรรม

16 เพราะคนชอบธรรมล้มลงเจ็ดครั้งแล้วก็ลุกขึ้นอีก แต่คนชั่วร้ายจะตกอยู่ในอาการร้าย
แม้ชาวโลกอาจข่มเหงและต่อต้านคนชอบธรรม พระเจ้าก็ทรงช่วยคนเหล่านั้นที่ชอบธรรมอย่าง
แท้จริงให้พ้น ดูโยเซฟ ดาวิด ดาเนียลหรือโมรเดคัยเป็นตัวอย่างก็ได้ คนอธรรมอาจทำให้คน
ชอบธรรมสะดุดล้มลง แต่พระเจ้าจะทรงช่วยเขาให้กลับลุกขึ้นยืนใหม่ นี่บอกเป็นนัยว่าคนชอบ
ธรรมอาจกลับมาพร้อมกับพลกำลังเพื่อตอบแทนคู่ต่อสู้ของเขาก็ได้ แน่ใจว่านั่นเป็นจริงใน
กรณีของแต่ละคนที่ถูกเอ๋ยถึงข้างบน ดูเพลงสดุดี 34:19 และ โยบ 5:19 ตรงกันข้าม คนอธรรม
อาจสะดุดล้มลงได้ในการประทุษร้ายของตัวเอง นั่นคือ เขาอาจตกลงไปในกับดักของตัวเอง
ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือพระเจ้าทรงช่วยคนชอบธรรมให้พ้นและทรงอนุญาตให้คนอธรรม
ถูกจับในบ่วงแร้วของตัวเอง

สภ 24:17-18 อย่าปรารถนาเมื่อศัตรูของเจ้าล้ม และอย่าให้ใจของเจ้ายินดีเมื่อ
เขาสะดุด ความคิดตรงนี้ดูเหมือนเป็นภาคต่อของสองข้อที่มาก่อนหน้า เมื่อคู่อริหรือปฏิปักษ์
อธรรมล้มลงในท้ายที่สุด ปฏิบัติตามธรรมชาติก็คือ การดีใจหรือสะใจในความพินาศของพวกเขา

เขา อย่างไรก็ตาม คำแนะนำแบบพระเจ้าสำหรับคนชอบธรรมก็คือ อย่าทำแบบนั้น นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าการเปรมปรีดิ์เช่นนั้นเป็นความชั่วร้าย

18 เกรงว่าพระเยโฮวาห์จะทอดพระเนตรและไม่ทรงพอพระทัย และทรงหันความกริ้วจากเขาเสีย การแก้แค้นเป็นของพระเจ้า (โรม 12:19) เราไม่ควรเฉลิมฉลองเมื่อความเดือดร้อนเกิดขึ้นแก่คนที่เป็ศัตรูด้วยซ้ำ พระเยซูตรัสว่า “จงรักศัตรูของท่าน จงอวยพรแก่ผู้ที่สาปแช่งท่าน จงทำดีแก่ผู้ที่เกลียดชังท่าน และจงอธิษฐานเพื่อผู้ที่ปฏิบัติต่อท่านอย่างเหยียดหยามและข่มเหงท่าน” (มัทธิว 5:44) วิธีของพระเจ้าย่อมดีกว่าปฏิกิริยาตามธรรมชาติของเนื้อหนังเสมอ

สภ 24:19-20 **เจ้าอย่ากระวนกระวายเพราะคนชั่ว และอย่ามีใจริษยาคนชั่วร้าย**
คำที่แปลว่า กระวนกระวาย (ซาราห์) หมายถึงการ ‘โกรธ’, ‘อารมณ์ร้อน’ หรือ ‘เกรี้ยวกราด’ มันง่ายที่จะโกรธเพราะสิ่งที่พวกคนชั่วในโลกกำลังทำอยู่ ในทางกลับกัน มีการทดลองที่จะทำให้อิฉาหรือริษยาความเจริญรุ่งเรืองของคนอธรรม ความมั่งมีของคนเหล่านั้นบดบังการดำเนินชีวิตอย่างสำรวมของคนก็ตามแบบพระเจ้าและคนชอบธรรม คำแนะนำแบบพระเจ้าของข้อนี้ก็คือ จงมินสิ่งเหล่านี้ให้หมด อย่าเดือดร้อนใจเพราะแผนการต่างๆหรือความเจริญรุ่งเรืองของคนอธรรม

20 เพราะคนชั่วจะไม่มีบำเหน็จ ประทีปของคนชั่วร้ายจะถูกดับเสีย ประเด็นตรงนี้ก็เรียบง่าย การลงโทษที่ควรได้รับและการตอบแทนของคนชั่วกำลังจะมา พระเจ้าทรงมีวิธีในการรับมือกับคนอธรรมในชีวิตนี้และที่การพิพากษานั้นอย่างแน่นอน ประเด็นสำคัญของความคิดทั้งสองประการนี้ก็คือว่า พระเจ้าทรงควบคุมอยู่และจะทรงจัดการในวิธีและเวลาอันเหมาะสมที่สุดของพระองค์ พระองค์ทรงดูแลประชากรของพระองค์ พระองค์จะทรงพิพากษาคนชั่วด้วย จงเตรียมพร้อมให้ดี

สภ 24:21-22 **บุตรชายของเราเอ๋ย จงยำเกรงพระเยโฮวาห์และกษัตริย์ อย่าเข้ายุ่งกับคนที่หันกลับจากพระองค์ทั้งสองนั้น ประชากรของพระเจ้าถูกเตือนสติให้จงรักภักดีและให้ความเคารพต่อทั้งพระเจ้าและผู้นำของพระองค์ ความคิดอย่างหลังนี้ก็คือ การไม่คบหา**

สมาคมกับคนเหล่านั้นที่เลือกไม่ถูกว่าจะสวมมิกค์คืออยู่ฝ่ายไหน ความคิดตรงนี้น่าจะหมายถึงคนเหล่านั้นที่มีความจงรักภักดีที่ไม่แน่นอน ผู้ที่คลอนแคลนในความจงรักภักดีต่อคนเหล่านั้นที่พระเจ้าทรงตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้นำก็ไม่มี ความมั่นคงและมักกบฏบ่อยๆ คำปรึกษาของพระเจ้าก็คือ อย่าไปคบหาสมาคมกับคนเหล่านั้น นอกจากนี้ ยังมีคนเหล่านั้นที่คอยหาช่องที่จะเปลี่ยนแปลงเสาเขตและความจริงต่างๆสมัยโบราณด้วย พระเจ้าตรัสว่า จงหลีกเลี่ยงพวกเขาเสีย คนเหล่านั้นที่คิดค้นหลักคำสอนใหม่ๆหรือค่านิยมใหม่ๆขึ้นมาจะต้องถูกสงฆ์ไว้ก่อน

22 เพราะภัยพิบัติจากพระองค์ทั้งสองจะอุบัติขึ้นโดยพลัน และผู้ใดจะทราบถึงความพินาศที่จะมาจากพระองค์ทั้งสอง คนเหล่านั้นที่มีความจงรักภักดีหรือความเชื่อมั่นแบบไม่แน่นอนก็เผชิญกับความพินาศแบบไม่คาดคิด คนเหล่านั้นที่ไม่ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าและไม่มี ความจงรักภักดีต่อคนเหล่านั้นที่พระองค์ได้ทรงแต่งตั้งไว้ก็เผชิญกับความยุ่งยากแบบไม่แน่นอน ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าตรงนี้ก็คือ ความจงรักภักดีต่อพระเจ้า ความจริงของพระองค์ และคนเหล่านั้นที่พระองค์ได้ทรงแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้นำ

สภย 24:23-26 **ข้อความเหล่านี้เป็นคำกล่าวของปราชญ์ด้วย** คำแนะนำที่มีปัญญาแบบมาเป็นชุดถูกนำเสนอ การเห็นแก่หน้าคนใดในการตัดสินใจนั้นไม่ดีเลย เมื่อทำการตัดสินใจใดๆ การเลือกที่รักมักที่ชังหรือการเห็นแก่ความเป็นที่นิยมชมชอบหรือตำแหน่งของผู้ใดก็ไม่มีปัญญา การตัดสินใจต่างๆ (นั่นคือ การพิพากษา) ต้องถูกกระทำโดยอิงตามหลักเกณฑ์ของความจริงและความเหมาะสม ไม่ใช่ตัวบุคคล

ดังนั้น **24** บุคคลผู้กล่าวแก่คนชั่วร้ายว่า "เจ้าไร้ความผิด" จะถูกชนชาติทั้งหลายแข่งและประชาชาติจะรังเกียจ การปล่อยให้คนที่มีความผิดพินาศเพราะเขาเป็นคนมีชื่อเสียงจะนำความพิโรธแห่ง 'ความเห็นของสาธารณชน' ตกลงบนผู้พิพากษาที่ทุจริตนั้น ดู สุภาษิต 17:15 และอิสยาห์ 5:23 พวกทนายที่ฉลาดๆบางครั้งอาจช่วยให้คนผิดลอยนวลไปได้ แต่ทั้งพวกเขาเองและระบบศาลยุติธรรมก็จะไม่ถูกมองในแง่ดีอันเป็นผลที่ตามมา

25 แต่บรรดาผู้ขานบเขาจะมีความปีติยินดี และพรอันดีจะมีอยู่กับเขา ความคิดตรงนี้ต่อจากข้อที่แล้ว เมื่อผู้กระทำผิดถูกตำหนิโดยผู้พิพากษาที่ยุติธรรม ผู้พิพากษาคคนนั้นก็จะได้รับการนับถือ 'ความเห็นของสาธารณชน' จะมองในแง่ดีต่อผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจเช่นนั้น

26 ทุกคนจะจูบริมฝีปากของผู้ให้คำตอบที่ถูก เมื่อบรรดาผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจ (ผู้พิพากษาทั้งหลายและคนอื่นๆที่ดำรงตำแหน่งผู้นำ) ตัดสินใจอย่างถูกต้อง พวกเขาที่จะได้รับการนับหน้าถือตาอย่างสูง ความคิดที่สำคัญกว่าในเรื่องทั้งหมดนี้ก็คือว่า เหล่าผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจที่ทุจริตย่อมถูกดูหมิ่นและพวกที่ยุติธรรมย่อมได้รับเกียรติ

สภ 24:27 จงเตรียมงานของเจ้าที่ภายนอก ทำทุกอย่างของเจ้าให้พร้อมที่ในนา และหลังจากนั้นก็จงสร้างเรือนของเจ้า ความคิดตรงนี้ก็เกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมอันเหมาะสมสำหรับความพยายามใดๆ คำแนะนำที่ศักดิ์สิทธิ์ตรงนี้ก็คือ จงวางแผน เตรียมการ และเตรียมพร้อมก่อนที่คุณจะเริ่มโครงการใหญ่ เช่น การสร้างบ้านสักหลัง เป็นต้น มันหมายถึงการทำการบ้านและคิดให้ถี่ถ้วนถึงผลลัพธ์ทั้งหมดที่จะตามมา คนมีปัญญาย่อมวางแผนการต่างๆอย่างระมัดระวัง คนโง่ก็ไม่ทำแบบนั้น

สภ 24:28-29 อย่าเป็นพยานปรักปรำเพื่อนบ้านของเจ้าอย่างไม่มีเหตุ และอย่าล่อลวงด้วยริมฝีปากของเจ้า คำแนะนำแบบพระเจ้าตรงนี้ก็คือ อย่าให้การหรือเป็นพยานปรักปรำเพื่อนบ้านหากไม่มีวิธีอื่นแล้ว อย่าฟ้องร้องเพื่อนบ้านเว้นเสียแต่ว่ามีเหตุจำเป็นให้ทำเช่นนั้น จงระวังการให้การเท็จหรือแม้แต่พูดเกินความจริง โดยเฉพาะในสถานการณ์ดังกล่าว คำเตือนที่สี่ก็ตรงนี้ก็ทำให้ตาสว่าง คุณจะต้องอาศัยอยู่กับเพื่อนบ้านของคุณต่อไปหลังจากนั้น คนโง่ที่ชอบเป็นศัตรูกับเพื่อนบ้านของตน คนมีปัญญาก็พยายามเป็นเพื่อนกับพวกเขา

29 อย่างกล่าวว่า "ข้าจะทำแก่เขาอย่างที่เขาได้ทำแล้วแก่ข้า ข้าจะทำตอบแก่เขาอย่างที่เขาได้กระทำ" แม้เพื่อนบ้านเราอาจไม่ใช่เพื่อนบ้านที่ดี อย่าลดตัวลงไปแก่เฝ้าหรือเอาคืนเขาเด็ดขาด การทดลองของเนื้อหนังคือ ที่จะกระทำต่อเพื่อนบ้านของเราเหมือนกับที่เขาได้กระทำต่อเรา ดู โรม 12:19 และ 13:9-10

สภ 24:30-34 เราผ่านไปไร่ไร่นาของคนเกียจคร้าน ข้างสวนองุ่นของคนที่ใช้

ความเข้าใจ 31 และดูเถิด มีหนามงอกเต็มไปหมด และแผ่นดินก็เต็มไปด้วยตำแย และกำแพงหินของมันก็พังลง ลองสังเกตความสัมพันธ์กันระหว่างคนหนึ่งที่ถูกพรรณนาว่าเป็นคนเกียจคร้าน (จีเกียจและไม่มีระเบียบ) และคนที่ขาดความเข้าใจ ฝ่ายแรกตามฝ่ายหลังมา การขาดปัญญาและความเข้าใจนำไปสู่การที่คนอื่นๆ หนึ่งเกียจคร้าน ไม่มีความเป็นระเบียบ และไร้วินัย ผลลัพธ์ก็คือ ที่อยู่อาศัยของคนๆ นี้จึงรกรุงรัง สวนองุ่นของเขาไม่ได้ถูกถอนวัชพืชออกไป ตรงกันข้าม มันถูกรังควานด้วยหนามและตำแย กำแพงหินซึ่งถูกใช้เป็นระเบียบข้างภูเขาและรับความชื้นที่พังลง ดังนั้น ความสามารถในการผลิตพืชผลของเขาจึงลดลง นอกจากนี้ การเอาหนามและตำแยออกไป (ซึ่งถูกปล่อยให้งอกขึ้นมาตั้งแต่แรก) ก็จะเป็นงานที่ยากลำบากและสร้างความเจ็บปวด ดังนั้น พวกมันจึงถูกปล่อยให้งอกต่อไป

32 แล้วเราได้เห็นและพิเคราะห์ดู เรามองดูและได้รับคำสั่งสอน 33"หลับนิด เคลิ้มหน่อย กอดมือพักผ่อนหน่อย 34 แล้วความจนจะมหาเจ้าอย่างนักท่องเที่ยว ความขัดสนอย่างคนถืออาวุธ"

มีประเด็นหนึ่งที่ทรงพลังมากตรงนี้ ความเกียจคร้าน ความไม่มีระเบียบ และการขาดวินัยนำไปสู่ความยากจน มีผลลัพธ์ที่ตามมาสำหรับทัศนคติแบบต่างๆ การทำสิ่งที่ตนอยากทำแทนที่จะทำสิ่งที่ควรทำก็มีผลที่ตามมาหลายประการ ความยากจนมากมายที่เกิดขึ้นในโลกก็เป็นผลมาจากการขาดความทะเยอทะยาน ความขยันขันแข็ง และการฝึกวินัยตนเองในด้านศีลธรรม นั่นไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้องในทางการเมือง แต่มันก็เป็นความจริง ภาพเปรียบเทียบของ “นักท่องเที่ยว” อาจหมายถึงการเป็นคนจรจัด

คนที่นอนข้างถนนมากมาย (นั่นคือ คนไร้บ้าน) เป็นเหยื่อของการหลงระเหิงของตัวเองไปกับยาเสพติดและความเกียจคร้าน นั่นคือ การขาดวินัยในตัวเอง ความทะเยอทะยาน หรือความเต็มใจที่จะทำงาน คนแบบนี้มีอยู่เสมอและไม่ใช่ว่าปรากฏการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้น ภาพเปรียบเทียบของคนถืออาวุธน่าจะหมายถึงคนที่ยากจนเสียจนเขาต้องไปปล้นเขากิน ลองสังเกตความ

สัมพันธ์กันระหว่างอาชญากรรมและความเกียจคร้าน นั่นคือ การขาดวินัยในตนเองและความ
เต็มใจที่จะทำงาน อย่างหลังก่อให้เกิดอย่างแรก ความเสื่อมทรามมากมายในสังคมปัจจุบันถูก
บอกเป็นนัยตรงนี้ ทางออกของปัญหานี้คือ ภาพรวมที่ใหญ่กว่าของหนังสือสุภายิต นั่นคือ
ปัญญาซึ่งนำไปสู่ความขยันขันแข็ง ความชอบธรรม และการทำสิ่งที่ตนควรทำ

*ภาพรวมของสุภายิต 25: คั้งที่มีหมายเหตุไว้ในข้อแรก เนื้อหาตอนใหม่ถูกนำเสนอ แต่
นี่ดูเหมือนว่าจะเป็นเรื่องของการรวบรวมมากกว่าเป็นเรื่องของเนื้อหา ความคิดเกี่ยวกับคำเตือน
และคำแนะนำที่มีปัญญาคำเนินต่อไป*

สภย 25:1 ต่อไปนี้เป็นสุภายิตของซาโลมอนด้วยเหมือนกัน ซึ่งคนของเฮเซ
คิยาห์กษัตริย์แห่งยูดาห์ได้คัดลอกไว้ เห็นได้ชัดว่า พวกอาลักษณ์ในสมัยของเฮเซคิยาห์ได้ค้นพบ
และรวบรวมสุภายิตต่างๆ ที่ถูกเขียนขึ้นโดยซาโลมอนเข้าอยู่ในหนังสือสุภายิตนี้ คนเหล่านี้อาจ
เป็นเอลียาซิมและเชบนาห์คั้งที่มีหมายเหตุไว้ในอิสยาห์ 37:2 ข้อต่อไปนี้เป็นได้ชัดว่าเป็นส่วน
หนึ่งของสุภายิต 3,000 ข้อที่ซาโลมอนได้เขียนไว้ ดู 1 พงศกษัตริย์ 4:32

สภย 25:2-3 สง่าราศีของพระเจ้าคือการซ่อนสิ่งต่างๆไว้ แต่ศักดิ์ศรีของ
กษัตริย์คือการค้นสิ่งต่างๆให้ปรากฏ ในอำนาจสิทธิ์ขาดของพระเจ้า พระองค์ได้ทรงเลือกที่จะไม่
เปิดเผยทุกสิ่งโดยตรงไม่ว่าจะเป็นความจริงต่างๆในเรื่องวิทยาศาสตร์หรือแม้แต่เรื่องศาสน
ศาสตร์ ความลึกลับนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสง่าราศีของพระองค์ ในทางกลับกัน พระเจ้าได้ทรง
อนุญาตให้คนเหล่านั้นที่ดำรงตำแหน่งผู้นำต่างๆ เช่น กษัตริย์ทั้งหลาย เป็นต้น ที่จะค้นพบความ
จริงต่างๆที่ถูกปิดซ่อนไว้ ซึ่งนำเกียรติมาสู่พวกเขา (น่าสนใจที่คำที่แปลว่า สง่าราศี และศักดิ์ศรี
(คาโบค) เป็นคำเดียวกัน)

3 **ฟ้าสวรรค์สูงฉันใจ และแผ่นดินโลกลึกฉันใจ** พระทัยของกษัตริย์ก็เหลือจะหยั่งรู้ฉัน
นั้น เหมือนกับที่ความสูงของฟ้าสวรรค์นั้นไม่สามารถวัดได้เช่นเดียวกับความลึกของแผ่นดิน
โลกเบื้องล่าง ใจของกษัตริย์ก็ไม่อาจหยั่งรู้ได้เช่นกัน เราไม่สามารถที่กักเอาว่าเข้าใจแรงจูงใจ

ต่างๆและหลักเหตุผลของกษัตริย์องค์หนึ่ง หากนั่นเป็นจริงสำหรับเหล่าผู้ครอบครองที่เป็นมนุษย์ มันจะยังเป็นจริงสำหรับพระองค์ผู้ทรงเป็นจอมกษัตริย์มากกว่านั้นสักเท่าใด

สภ 25:4-5 จงไล่จี้้อออกจากเงินเสีย แล้วจะมีวัสดุสำหรับช่างทำขัน ก่อนที่ภาชนะงามๆสักชิ้นจะถูกทำขึ้นมาได้ สิ่งเจือปนต่างๆ (นั่นคือ จี้เงิน) ของแร่เงินก็ต้องถูกชำระออกไปเป็นอันดับแรก นั่นคือกระบวนการทำให้บริสุทธิ์ เงินถูกหลอมในเตาหลอมและสิ่งเจือปนต่างๆ (นั่นคือ จี้เงิน) ถูกขจัดออกไป

5 จงไล่คนชั่วร้ายออกไปเสียจากพระพักตร์กษัตริย์ และพระที่นั่งของพระองค์จะสถาปนาไว้ด้วยความชอบธรรม เช่นเดียวกับในภาพเปรียบเทียบของเงินข้างบน กษัตริย์ต้องกำจัดคนชั่วออกไปจากคณะบริหารของตนเพื่อที่ประชาชาติของเขาจะถูกสถาปนาในความชอบธรรม ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า ผู้นำต้องกำจัดบุคคลทั้งหลายที่ทุจริตออกไปจากองค์กรของตนเพื่อที่มันจะเป็นองค์กรที่ยุติธรรม

สภ 25:6-7 อย่าเอาตัวเจ้าขึ้นมาข้างหน้าต่อพระพักตร์กษัตริย์ หรือยืนอยู่ในที่ของผู้หลักผู้ใหญ่ แม้ชาวโลกพูดว่า ‘จงอ้างสิทธิ์ของตน’ พระเจ้าก็ตรัสว่าจงถ่อมตัวลง ปรัชญาของโลกคือ จงโฆษณาตัวเองและจงมักใหญ่ใฝ่สูง โดยปีนขึ้นบันไดแห่งความสำเร็จ ปัญญาแบบพระเจ้ากลับแนะนำความสงบเสงี่ยมเจียมตัว

7 เพราะที่จะให้เขาว่า "เชิญขึ้นมาที่นี่" ก็ดีกว่าถูกไล่ลงไปต่อหน้าเจ้านายผู้ซึ่งตาของเจ้าได้เห็นแล้ว การที่ใครสักคนถูกเลื่อนตำแหน่งขึ้นก็ดีกว่าที่จะมีคนมาบอกเขาว่าเขาไม่เป็นที่ต้องการ พระเยซูทรงสอนหลักการเดียวกันนี้ในลูกา 14:8-10 หลักการที่สำคัญกว่าก็คือทัศนคติที่สำรวมก็ดีกว่าการยกตัวเองขึ้น แม้ฝ่ายหลังอาจปีนขึ้นสู่จุดสูงสุดได้เร็วกว่า ปกติแล้วเขาก็ไม่อยู่บนนั้นนานนัก การมีใจสำรวมก็ดีกว่าการมีใจเย่อหยิ่ง แน่แน่นอนว่านั่นเป็นความจริงในระยะยาว

สภ 25:8-10 อย่าด่วนนำเข้ามายังโรงศาล เพราะเมื่อเพื่อนบ้านของเจ้าทำให้เจ้าได้อายแล้ว ในที่สุดเจ้าจะทำอย่างไร คำเตือนแบบพระเจ้าอยู่ตรงนี้ ความคิดนี้ก็คือ จงช้าที่จะเริ่ม

หาเรื่องทะเลาะกับเพื่อนบ้าน แน่แน่นอนว่ามันเป็นไปได้ที่คุณอาจแพ้ในการต่อสู้ (ทางกฎหมาย หรือทางอื่น) เมื่อถึงตอนนั้น คุณจะอย่างไร

แทนที่จะทำแบบนั้น 9 จงตกลงเรื่องของเจ้ากับเพื่อนบ้านของเจ้า และอย่าทำให้เสีย ความลับของเขา หากมีความขัดแย้งกับเพื่อนบ้าน การคุยกับเขาโดยตรงเกี่ยวกับเรื่องนั้นและไม่ โพนทะนาปัญหานั้นให้ผู้อื่นฟังก็ดีกว่าเยอะ การนั่งลงและคุยกันเรื่องข้อพิพาทนั้นกับอีกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องก็ดีกว่าการไปบ่นเรื่องของคุณให้คนอื่นฟัง

10 เกรงว่าผู้ที่ได้ยินจะนำความอายมาสู่เจ้า และชื่อเสียงของเจ้าจะมัวหมองอยู่นาน การ ตกลงข้อพิพาทหนึ่งกันสองต่อสองก็ดีกว่าการประกาศข้อพิพาทนั้นให้คนอื่นรู้ มิฉะนั้นคู่อริของ คุณอาจทำให้คุณดูเหมือนเป็นคน โง่และชื่อเสียงนั้นจะคงอยู่เป็นเวลานาน ปัญญาของพระเจ้าคือ จงตกลงเรื่องข้อพิพาทต่างๆอย่างเงียบๆและเป็นการส่วนตัว การประกาศให้คนอื่นรู้อาจย้อน กลับมาทำร้ายคุณได้ ผู้ที่ไปไข้อาจจะลงเอยด้วยการ โคนไขไปใส่หน้าตัวเอง

สภ 25:11-12 ถ้อยคำที่พูดเหมาะสมจะเหมือนผลแอปเปิ้ลทองคำในภาชนะเงิน ในสิ่งที่น่าจะเป็นภาคต่อของความคิดก่อนหน้า ผู้เขียนท่านนี้หมายความว่าคำพูดที่ถูกกล่าวออกไป อย่างถูกต้องก็เหมาะสมที่สุด

ภาพเปรียบเทียบว่าผลแอปเปิ้ลทองคำในภาชนะเงินอาจเป็นรูปภาพที่ใส่กรอบอย่างมีศิลปะ และสวยงาม หรือมันอาจหมายถึงผลงานศิลปะเชิงปฏิมากรรมอันมีค่าที่ทำด้วยทองคำและเงิน ก็ได้ ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือว่า คำพูดที่เหมาะสมก็อาจมีค่ายิ่งนัก เราควรหมายเหตุไว้ด้วยว่า ถ้อยคำที่วางอยู่ในรูปเอกพจน์ซึ่งบอกเป็นนัยถึงสิ่งที่ตรงข้ามกับการใช้ถ้อยคำเยอะแยะ ยิ่งพูด น้อยก็ยิ่งดี เคล็ดลับแห่งปัญญาคือ ความกระชับ การใช้ถ้อยคำเยอะแยะไม่เพียงทำให้คนฟังงง เท่านั้นแต่บ่อยครั้งยังสร้างความรำคาญด้วย

12 คนตักเตือนที่ฉลาดกับหูที่เชื่อฟังก็เหมือนแหวนทองคำหรืออภรณ์ทองคำเนื้อดี บุคคลสองประเภทถูกกล่าวถึงตรงนี้ คนแรกคือ คนตักเตือนที่มีปัญญา อีกคนคือ หูที่เชื่อฟัง (ตรงตัวคือ ตั้งใจฟัง) เมื่อผู้ใดว่ากล่าวตักเตือนอีกคนอย่างมีปัญญา (ผู้ที่ขอมรับคำวิจารณ์) มัน

ก็เป็นเหมือนกับเครื่องประดับชั้นดี นั่นคือ มีค่ามากและน่าพอใจ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ น่า
ปรารถนา

ความคิดตรงนี้ก็คือ การให้และการรับคำวิจารณ์อย่างมีปัญญา คนโง่จนเฉียวเวลาที่ตน
ถูกว่ากล่าวตักเตือน คนมีปัญญาก็ให้คำวิจารณ์และรับมันอย่างสุภาพ ความคิดที่สำคัญกว่าของ
สองข้อนี้ก็คือ การเป็นคนเฉลียวฉลาดและเหมาะสมในสิ่งที่ถูกกล่าว โดยเฉพาะในการว่ากล่าว
ตักเตือนผู้อื่น เมื่อผู้ใดยอมรับคำว่ากล่าวตักเตือน ทุกสิ่งก็ดีขึ้น

สภย 25:13 **หิมะให้ความเย็นในฤดูเกี่ยวอย่างไร ผู้สื่อสารที่สัตย์ซื่อยอมทำให้**
จิตวิญญาณของนายผู้ใช้เขาชุ่มชื้นอย่างนั้น ฤดูเก็บเกี่ยวในอิสราเอลมักจะมีสภาพอากาศร้อน
นั่นคือ กลางฤดูร้อนและต้นฤดูใบไม้ร่วง บางคนคิดว่าหิมะถูกเก็บใส่ภาชนะไว้ในฤดูหนาวและ
นำไปวางไว้ลึกๆในถ้ำ จากนั้นในสภาพอากาศร้อนและการออกแรงหนักในฤดูเก็บเกี่ยว มันจึง
ถูกนำออกมาทำเป็นเครื่องดื่มเย็นๆ ภาพเปรียบเทียบนี้ถึงอย่างไรแล้วจึงหมายถึงการทำให้ชื่นใจ การ
ประยุกต์ใช้ตรงนี้ก็เกี่ยวกับผู้สื่อสารที่สัตย์ซื่อ ความสัตย์ซื่อ ความจงรักภักดี และความไว้วางใจได้ก็
น่าชื่นใจต่อคนเหล่านั้นที่ดำรงตำแหน่งผู้นำ เหมือนกับเครื่องดื่มเย็นๆในวันที่อากาศร้อนใน
หน้าร้อน คนเหล่านั้นที่ไว้วางใจได้และสัตย์ซื่อก็เป็นพระพรอย่างหนึ่ง คนแบบตรงกันข้ามก็ถูกพูด
ถึงในข้อ 19

สภย 25:14 **คนที่อวดว่าจะให้ของกำนัลแต่มิได้ให้ ก็เหมือนเมฆและลมที่ไม่มี**
ฝน คนที่ไม่ว่าตนทำอะไรได้หลายอย่างปกติแล้วก็ดีแต่โม้และไม่ทำจริง เมฆและลมที่ปราศจาก
น้ำฝนที่ให้ชีวิตก็มีค่าน้อยนิด คนที่คิดว่าตัวเองดีเด็ก็เป็นเช่นนั้น

สภย 25:15 **ความพากเพียรจะชักนำผู้ครอบครองได้ และล้นที่อ่อนหวานจะ**
ทำให้กระดูกหักได้ ความคิดตรงนี้ก็คือว่า ความพากเพียรอย่างอดทนและถ้อยคำที่อ่อนหวานจะ
โน้มน้าวคนที่ดำรงตำแหน่งผู้นำได้ คนมากมายในโลกที่เขวเสนอ ‘ชื่อเรียกเรื่อง’ และแสดง
‘ความเกรี้ยวกราด’ ของตน ปกติแล้วการทำเช่นนั้นไม่ได้บรรลุสิ่งใดเลย อยากรู้ก็ตาม ความ

อดทน ความพากเพียร และสันติวิธีก็นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงใหญ่หลวง ลึนที่อ่อนหวาน สามารถเปลี่ยนแปลงเรื่องยากๆ ได้

สภ 25:16 **เข้าได้พบน้ำผึ้งแล้วหรือ จงกินแต่พอดี เกรงว่าเจ้าจะอิมและ**
อาเจียนออกมา บทเรียนตรงนี้คือ ความเฉลียวฉลาดและการมีวินัยในตนเอง สิ่งที่เรามัก
กระทำตามธรรมชาติคือ การปล่อยตัวปล่อยใจไปกับสิ่งที่ดีแล้วพบว่ามันเริ่มมีรสขมในภายหลัง
ดู ข้อ 27 ค่าย

สภ 25:17 **อย่าให้เท้าของเจ้าอยู่ในเรือนเพื่อนบ้านของเจ้านานๆ เกรงว่าเขา**
จะเหน็ดเหนื่อยเพราะเจ้า และเกลียดชังเจ้า ความคิดตรงนี้ก็เรียบง่าย นั่นคือ อย่าอยู่นานจนเขา
เบื่อ แม้เจ้าบ้านหรือเพื่อนบ้านอาจแสดงความกรุณาที่ตาม อย่าฉวย โอกาสจากมัน คำพังเพยที่
คล้ายกันคือ ปลาและการอยู่เป็นเพื่อนก็ส่งกลิ่นเหม็นตลบหลังจากผ่านไปสามวัน จงมีปัญญา
และรอบคอบ

สภ 25:18 **คนใดที่เป็นพยานเท็จกล่าวโทษเพื่อนบ้านของเขา ก็เหมือน**
กระบองตึก หรือดาบ หรือลูกธนูที่คม การ โทกเกี่ยวกับเพื่อนบ้านก็เป็นความมุ่งร้าย กระบอง
ตึก (นั่นคือ ไม้ตะบอง) ดาบและลูกธนูที่คมต่างก็เป็นอาวุธแห่งความรุนแรง พวกมันมีอำนาจ
ทำลาย การ โทกเกี่ยวกับเพื่อนบ้านของตนก็เท่ากับเป็นการลอบทำร้ายเขาด้วยอาวุธดังกล่าว
ไม่มีสิ่งดีใดจะเกิดมาจากมันเลย

สภ 25:19 **การวางใจในคนที่ไม่ซื่อในยามลำบาก ก็เหมือนพื้นที่หักเสียวหรือ**
เท้าที่หลุดจากข้อต่อ ความคิดตรงนี้ก็เป็นที่ตรงข้ามกับของข้อ 13 พื้นที่หักหรือเท้าที่หลุดจาก
ข้อต่อก็เป็นการบาดเจ็บที่สร้างความเจ็บปวดเป็นอย่างมากและน่ารังเกียจ คนที่ถูกไว้ใจแต่กลับ
กลายเป็นคน ไม่สัตย์ซื่อในยามยากลำบากก็เป็นเช่นนั้น ความหมายโดยนัยตรงนี้ก็คือ ความไม่
จงรักภักดีและการทรยศหักหลัง กระนั้น ความสะเพร่าและการไว้ความรับผิดชอบ โดยเฉพาะใน
ยามลำบากก็ไม่ต่างกันมากนัก การเป็นคนที่ไว้ใจไม่ได้และไม่จงรักภักดีก็เป็นเหมือนพื้นที่หัก
หรือเท้าที่หลุดจากข้อต่อ มันจะไม่มีวันถูกลิ้มเดือนเลย

สภ 25:20

บรรดาคนที่ร้องเพลงให้คนหนักใจฟัง ก็เหมือนคนถอดเครื่อง

แต่งกายออกในวันที่อากาศหนาว และเหมือนเอาน้ำส้มมาราดบนดินประสิ่ว ภาพเปรียบเทียบ
ประการถูกให้ไว้เกี่ยวกับการเบิกบานใจและร่าเริงต่อคนที่กำลังโศกเศร้าอยู่ การเอาเสื้อคลุมออก
ไปจากใครสักคนในฤดูหนาวก็จะไม่เป็นที่ซาบซึ่งอย่างแน่นอน ดินประสิ่วเป็น โศคารูปแบบ
หนึ่ง (สารตั้งต้นทางเคมี) น้ำส้มก็มีความกรดในทางเคมี การเทน้ำส้มลงบนโศคาย่อมทำให้เกิด
ปฏิกิริยาทางเคมีที่รุนแรงซึ่งบ่อยครั้งส่งกลิ่นเหม็น ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือ การทำตัวร่าเริงหรือ
ทะเล้นต่อคนที่กำลังโศกเศร้าก็น่ารังเกียจ

สภ 25:21-22

ถ้าศัตรูของเจ้าหิว จงให้อาหารเขารับประทาน และถ้าเขากระหาย

จงให้น้ำเขาดื่ม ความคิดตรงนี้สอดคล้องอย่างใกล้ชิดกับสิ่งที่พระเยซูคริสต์สอนในมัทธิว 5:44
ปฏิกิริยาตามธรรมชาติคือ การแก้แค้นศัตรู แต่ปัญญาแบบพระเจ้าก็เสนอแนะให้ทำสิ่งที่ตรงกัน
ข้าม เราควรแสดงความกรุณาต่อศัตรูของเรา เอลิชาห์ก็แนะนำให้ทำแบบเดียวกันใน 2 พงศ์
กษัตริย์ 6:22

22 เพราะเจ้าจะกองถ่านที่ลูกโหลงไว้บนศีรษะของเขา และพระเยโฮวาห์จะทรงให้

บาเหน็จแก่เจ้า เมื่อเราแสดงความกรุณาต่อบรรดาศัตรูของเรา อันที่จริงมันก็ทำให้พวกเขา
อับอายขายหน้า เรามาถึงความจริงฝ่ายวิญญาณที่ยิ่งใหญ่ประการหนึ่งที่ดูเหมือนขัดแย้งกัน
ปัญญาตามธรรมชาติก็กล่าวว่า จงเมินเฉยต่อศัตรู ปัญญาแบบพระเจ้ากล่าวว่า จงแสดงความ
กรุณาต่อศัตรูของเรา นั่นจะทำให้พวกเขาอับอายมากกว่าการแก้แค้นใดๆที่เราอาจกระทำ เมื่อเรา
ให้เกียรติปัญญาแบบพระเจ้าเช่นนั้น องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเป็นผู้ที่จะตอบแทนเรา อัครสาวก
เปาโลสอนเรื่องเดียวกันนี้ในโรม 12:20-21 คู 2 ซามูเอล 16:9-14

สภ 25:23

ลมเหนือไล่ฝนไปเสียฉันใด สีนห้ำที่โกรธแค้นก็ไล่ตามลันที่ส่อ

เสียไปเสียฉันนั้น ในอิสราเอล ลมเหนือก็แสดงถึงระบบความดันสูงที่เคลื่อนตัวลงออกจาก
เอเชียกลาง ระบบภูมิอากาศเช่นนั้นมักมีลักษณะแห้ง พวกมันผลักดันระบบความดันต่ำที่มี
ลักษณะชื้นออกไปจากภูมิภาคนั้น ดังนั้น การทำหน้าบึ้งตึงก็สามารถทำให้คนซุบซิบนินทา

หุบปากได้ ไม่จำเป็นต้องพูดอะไรมาก แต่การมองอย่างโกรธๆสามารถทำให้การนินทาลับหลัง
แห่งขอได้

สภ 25:24 **อยู่ที่มูมบนหลังคาเรือนดีกว่าอยู่ในเรือนกว้างขวางร่วมกับหญิงซี**
ทะเลาะ ความคิดตรงนี้คล้ายคลึงกับของสุภาษิต 21:9 ซึ่งไปคู่ได้ ความคิดก็คือว่า การอยู่ที่มูมบน
หลังคาก็ดีกว่าอยู่ในคฤหาสน์ร่วมกับผู้หญิงซีทะเลาะสักคน บ้านเรือนในอิสราเอลสมัยโบราณ
มักมีหลังคาาราบพร้อมทั้งกำแพงกันตกอยู่ตรงริมขอบ ประเด็นของซาโลมอนก็คือว่า การตั้ง
เต็นท์นอนบนหลังคาบ้านของตนก็ดีกว่าการอยู่ในคฤหาสน์ร่วมกับภรรยาที่ชอบเถียง จีบและ
ชอบหาเรื่องทะเลาะ แน่แน่นอนว่าซาโลมอนเขียนจากประสบการณ์ของตน พร้อมกับภรรยาเยอะ
เยะที่เขามี เขาย่อมมีบางคนที่อยู่ด้วยได้ยากอย่างแน่นอน ภรรยาที่ไม่แน่นอนเชื่อฟังและชอบหา
เรื่องทะเลาะได้ขับไล่ชายมากมายให้จนตรอก

สภ 25:25 **ข่าวดีจากเมืองไกล ก็เหมือนน้ำเย็นที่ให้แก่คนกระหาย** ความจริง
เหล่านี้ก็ปรากฏชัดเจน น้ำเย็นใสในวันอากาศร้อนก็ชื่นใจจริงๆ โดยเฉพาะสำหรับคนที่กระหาย
น้ำ ข่าวดีจากแดนไกลก็เป็นเช่นนั้น มันน่าชื่นใจและน่าปรารถนา ภาพประกอบหนึ่งก็คือตอนที่
ยาโคบได้ทราบว่ายูเซฟยังมีชีวิตอยู่ในปฐมกาล 45:26-28

สภ 25:26 **คนชอบธรรมที่ยอมแพ้แต่คนชั่วร้าย ก็เหมือนน้ำพุมีโคลนหรือ**
เหมือนน้ำบ่อที่สกปรก เมื่อคนชอบธรรมล้มลงด้วยน้ำมือของคนชั่ว มันก็เป็นการบิดเบือนความ
ยุติธรรม ภาพเปรียบของ “น้ำพุมีโคลนหรือเหมือนน้ำบ่อที่สกปรก” ก็หมายถึงบ่อน้ำพุที่ถูกพวก
ปศุสัตว์ทำให้น้ำขุ่นเสีย ในดินแดนที่น้ำหายาก (เช่นอิสราเอล เป็นต้น) บ่อน้ำพุที่พวกปศุสัตว์
ทำให้น้ำขุ่นก็เป็นหายนะอย่างหนึ่ง เมื่อคนชั่วมีชัยเหนือคนชอบธรรมก็เป็นเช่นนั้น

สภ 25:27 **ที่จะกินน้ำผึ้งมากก็ไม่ดี ฉะนั้นจึงเป็นการไร้เกียรติเมื่อใครเสาะหา**
เกียรติสำหรับตนเอง การตามใจปากไปกับของหวานต่างๆ เช่น น้ำผึ้งก็นำไปสู่ อាកารปวดท้อง
คนที่ป่าวประกาศสง่าราศีและความสำเร็จของตัวเองก็เป็นแบบเดียวกัน น้ำผึ้งนิดหน่อยย่อมดี

การประกาศถึงความสำเร็จอย่างเฉลิวยกยาก็เหมือนกัน แต่การยกย่องตัวเองมากเกินไปก็เป็นที่
เอือมระอาต่อผู้อื่น

สภ 25:28 คนที่ปราศจากการปกครองจิตใจตนเองก็เหมือนเมืองที่ปรักหัก

พังและไม่มีกำแพง ในสมัยโบราณ ปราการด่านแรกที่ปกป้องจากศัตรูคือ กำแพงเมือง เมื่อมันถูก
รื้อพังลงหรือถูกปล่อยปละละเลย ความยุ่งยากทุกรูปแบบก็เกิดขึ้นได้ตั้งแต่พวกโจรไปจนถึงการ
รุกรานทางทหาร คนที่ไม่มีวินัยในด้านร่างกาย จิตใจและอารมณ์ก็เป็นแบบเดียวกัน คนที่ไม่มี
วินัยก็เป็นการล้มเหลวอย่างสิ้นเชิงอย่างหนึ่งซึ่งรอจะเกิดขึ้น ภูเขาเจดอกหนึ่งที่ทำให้คนเรา
ประสบความสำเร็จก็คือ พวกเขามักเป็นคนมีวินัย ลักษณะเฉพาะอีกแบบที่แตกต่างไปของคน
เหล่านั้นที่อยู่ชั้นล่างสุดของสังคมก็คือว่า พวกเขาไม่มีวินัยในด้านจิตใจ อารมณ์และร่างกาย
พวกเขาเป็นเหมือนเมืองโบราณเมืองหนึ่งที่กำแพงของมันได้พังลงแล้วเพราะไม่ได้รับการ
ซ่อมแซม ความยุ่งยากก็อยู่ไม่ไกล

*ภาพรวมของสุภาษิต 26: เนื้อหาตอนที่ถูกเริ่มในบทที่ 25 ดำเนินต่อไป ความคิดต่างๆที่
เป็นคำเตือนต่างๆและคำแนะนำที่มีปัญญาดำเนินต่อไป ขณะที่บทก่อนๆมีเนื้อหาเกี่ยวกับปัญญา
และผู้มีปัญญา บทนี้เตือนให้ระวังคน โง่และความโง่ของพวกเขา*

สภ 26:1 เกียรติยศไม่เหมาะสมกับคนโง่เช่นเดียวกับหิมะในฤดูร้อนและ

ฝนในฤดูเกี่ยว มันไม่เหมาะสมและคงแปลกพิลึกที่หิมะจะตกในฤดูร้อนและมันสร้างความเสีย
หายที่ฝนจะตกในช่วงฤดูเกี่ยว ในแบบเดียวกัน มันไม่เหมาะสมและเหลวไหลที่คนโง่จะได้รับ
เกียรติ คนโง่ที่เกียรติไปอย่างน่าอับอาย ดู สุภาษิต 3:35 และปัญญาจารย์ 10:6

สภ 26:2 คำสาปแช่งที่ไร้เหตุผลย่อมไม่มาเกาะเช่นเดียวกับนกที่กำลังโฉบไป

มาและนกนางแอ่นที่กำลังบิน ความคิดตรงนี้ไม่ชัดเจนทั้งหมด อย่างไรก็ตาม อาจเป็นไปได้ว่าการ
ถูกสาปแช่ง (นั่นคือ ถูกวิพากษ์วิจารณ์) โดยไม่มีเหตุผลก็หนักหนาสาหัสพอๆกับการที่นกตัว
หนึ่งบินอยู่เหนือศีรษะ มันมีความหมายเพียงน้อยนิด อย่างกังวลเกี่ยวกับมันเลย

สภ 26:3

แต่สำหรับม้า บังเหียนสำหรับลา และไม่เรียวยสำหรับหลังคนโง่

แต่ย่อมถูกใช้กับม้าและบังเหียนถูกใช้กับลา เช่นเดียวกัน คนโง่ก็ถูกเขี่ย ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่าคนโง่ย่อมพบว่าตัวเองประสบกับความยุ่งยากอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ความยุ่งยากย่อมเกิดกับคนที่โง่

สภ 26:4-5

อย่าตอบคนโง่ตามความโง่ของเขา เกรงว่าเจ้าเองจะเป็นเหมือน

เขาเข้า ข้อนี้และข้อถัดไปจริงๆแล้วก็ป็นสถานการณ์แบบที่ว่า ‘ในด้านหนึ่ง...แต่ในอีกด้านหนึ่ง’ ในด้านหนึ่ง มีปัญหาในการเพิกเฉยคำบ่นของคนโง่ เพราะในการทำเช่นนั้นเราก็จะลดตัวลงไปอยู่ระดับเดียวกับคนโง่คนนั้น อย่างไรก็ตาม ในอีกด้านหนึ่ง **5 จงตอบคนโง่ตามความโง่ของเขา เกรงว่าเขาจะทำตัวฉลาดตามการล่อลวงของเขาเอง** มีหลายครั้งที่เราต้องตักเตือนคนโง่ เพราะเกรงว่าเขาจะคิดว่าตัวเองเป็นคนมีปัญหาและจะสร้างความรำคาญต่อไปด้วยสิ่งที่เขาคิดว่าเป็นปัญหา บทเรียนที่สำคัญกว่าก็คือ ความโง่เขลาของการต้องรับมือกับพวกคนโง่ คนพวกนี้เป็นปัญหาหนึ่งเสมอ

สภ 26:6-9

บุคคลที่ส่งข่าวไปด้วยมือของคนโง่ก็ตัดเท้าของเขาเองออกและ

ดื่มความเสียหาย สุภาษิตเป็นชุดถูกกล่าวต่อไปโดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับคนโง่ ตรงนี้คำเตือนคือ ใ้ระวังการฝากสิ่งใดที่มีความสำคัญไว้กับคนโง่ การส่งข่าวผ่านทางคนโง่สักคนก็เท่ากับการทำงานที่เราถูกตัดเท้าออก ข่าวสารนั้นไม่น่าจะไปถึงผู้รับดังที่ตั้งใจไว้ หรือถ้าหากมันไปถึง มันก็จะหายไปและไม่มีค่าอะไรแล้ว

7 คำอุปมาที่อยู่ในปากของคนโง่ก็เหมือนขาของคนพิการที่ไม่เท่ากัน เหมือนกับที่ขาของคนพิการบิดเบี้ยวผิดปกติหรือทำงานได้ไม่เต็มที่ฉันใด คำแนะนำหรือคำปรึกษาของคนโง่ก็เป็นเช่นนั้น เราไม่ควรเชื่อมั่นเด็ดขาด

8 บุคคลผู้ให้เกียรติแก่คนโง่ก็เหมือนผู้ที่มัดก้อนหินไว้กับสลิง การมัดก้อนหินไว้กับสลิงก็เป็นการกระทำที่เปล่าประโยชน์ การให้เกียรติคนโง่ก็เป็นเช่นเดียวกัน ก้อนหินที่ถูกมัดไว้ใน

ดูของสติก็ทำให้ทั้งสติและหिनก่อนนั้นเปล่าประโยชน์ การให้เกียรติคนโง่ก็ไร้ประโยชน์
พอๆกัน

**9 คำอุปมาที่อยู่ในปากของคนโง่ก็เหมือนหนามเข้าอยู่ในมือคนใจเม้า คนเม้าย่อมเปิดเผย
ความน่าเกลียดและความเสื่อมทรามแห่งใจของตน มันออกมาหมดเวลาที่เขามา และมันก็หยาบ
คายและไม่น่าฟังด้วย เมื่อคนเม้าถูกทำให้ระคายเคืองด้วยเสี้ยนตำมือของตน คำพูดหยาบคาย
และคำสบถทุกรูปแบบก็ออกมาจากปากของเขา ปัญญา (นั่นคือ คำอุปมา) ที่คิดไปเองของคนโง่
ก็หยาบคายเช่นเดียวกัน จงระวังสิ่งที่โลกอ้างว่าเป็นปัญญาและคนโง่ของโลก มันไม่ใช่ปัญญา
แม้แต่ชนิดเดียว**

**สภย 26:10 พระเจ้ายิ่งใหญ่ผู้ทรงสร้างสิ่งสารพัดได้ทรงให้บำเหน็จแก่ทั้งคน
โง่และคนละเมิด แม้จะมีความโง่เขลาและความหยาบคายของคนโง่ ให้เราระลึกไว้ว่าพระเจ้า
ผู้ทรงสร้างสิ่งสารพัดจะทรงพิพากษาสรรพสิ่งทั้งปวง พระเจ้าจะทรงตอบแทนพวกเขาตามความ
โง่เขลาของพวกเขา คนโง่จะเผชิญกับการลงโทษที่สมควรได้รับของพระเจ้า หากไม่ใช่ในชีวิตนี้
ก็ที่การพิพากษานั้นอย่างแน่นอน**

**สภย 26:11 คนโง่ที่ทำความโง่ซ้ำแล้วซ้ำอีกก็เหมือนสุนัขที่กลับไปหาสิ่งที่มัน
สำรอกออกมา มันน่าขยะแขยงที่จะดูสุนัขตัวหนึ่งกลับไปกินอาเจียนของมันเอง แต่การที่คนโง่
กลับไปหาความโง่เขลาของพวกเขาก็ไม่ต่างกันเท่าไรนัก พวกเขากลับไปหาความโง่ของตน
อย่างโง่เขลาซ้ำแล้วซ้ำอีก คนเม้ากลับไปหาเหล่าของตน คนติดยากลับไปเสพยา คนลามกกลับไป
ไปหาสื่อลามกของตน สุนัขทำแบบนั้นตามธรรมชาติของมันและมันก็คล้ายกันสำหรับคนโง่
พวกเขาไม่เคยเรียนรู้เลย**

**สภย 26:12 ท่านเห็นคนที่คิดว่าตัวเองฉลาดหรือ ยังมีหวังในคนโง่ได้มากกว่า
ในคนเข่นนั้น วลีแรกนี้อ่านตรงตัวว่า ‘ท่านเห็นคนที่มีปัญญาในสายตาของตัวเองหรือ’ คนมี
ปัญญาไม่ค่อยคิดว่าตนมีปัญหา เมื่อผู้ใดคิดว่าตนเป็นคนมีปัญหา เขาก็ไม่ได้ดีไปกว่าคนโง่ คน
โง่มักคิดว่าตัวเองมีความหยิ่งรู้ แต่ความเย่อหยิ่งก็อยู่ใต้พื้นผิวนั้นเพียงชนิดเดียว คนเหล่านั้นที่เย่อ**

หยิ่งก็คิดว่าตัวเองเป็นคนมีปัญหา และด้วยเหตุนี้มันจึงมีความเชื่อมโยงกัน โดยตรงระหว่างความเย่อหยิ่งและคน โง่ อย่างแรกก่อให้เกิดอย่างหลัง

สภ 26:13-16 คนเกียจคร้านพูดว่า "มีสิ่งโตอยู่ตามหนทาง มีสิ่งโตอยู่ตามถนน"

คำเตือนเป็นชุดเกี่ยวกับความเกียจคร้านและความเฉื่อยชาถูกกล่าวถึงตรงนี้ ความคิดตรงนี้ก็หมายถึงการหาข้ออ้างต่างๆ คำที่แปลว่า เกียจคร้าน (*อัทเชล*) จริงๆแล้วมีความหมายว่า ‘ขี้เกียจ’ หรือ ‘เฉื่อยชา’ ข้ออ้างหนึ่งก็พุ่งขึ้นพอกๆกับข้ออ้างอีกอัน คนที่ขี้เกียจและเฉื่อยชาจะหลีกเลี่ยงการทำงานโดยอ้างว่าสิ่งโตตัวหนึ่งอยู่ข้างนอกนั้น ความคิดตรงนี้สอดคล้องกับอันของสุภาษิต 22:13 คนขี้เกียจหาข้ออ้างหนึ่งได้เสมอว่าทำไมงานของตนถึงไม่เสร็จลุ่ล่ว่ง

14 ประตุหันไปมาด้วยบานพับของมันฉันใด คนเกียจคร้านก็ทำอย่างนั้นบนที่นอนของเขา คนเกียจคร้าน (นั่นคือ ขี้เกียจ) ชอบนอน นานๆทีพวกเขาถึงจะตื่นมาเห็นดวงอาทิตย์ขึ้นเหมือนประตุหันไปมาอยู่บนบานพับของมัน พวกเขาก็แค่พลิกตัวและกลับไปนอนต่อ

15 คนเกียจคร้านฝังมือของเขาไว้ในอกเสื้อ เขาเหน็ดเหนื่อยที่จะนำมือกลับมาที่ปากของตน ความคิดตรงนี้ก็หมายถึงใครสักคนที่ซุกมือของตนไว้ในเสื้อคลุมของตนในวันที่อากาศหนาว เขาแค่นั่งตัวตั้งอยู่ตรงนั้นและไม่ทำอะไรที่มีประโยชน์เลย เขาขี้เกียจเกินกว่าที่จะเอามือของตนออกมาและเช็ดจมูกของตนด้วยซ้ำ นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าคนเกียจคร้านเป็นคนโง่ พวกเขาหาข้ออ้างต่างๆ ได้แต่ก็ขี้เกียจเกินกว่าที่จะทำอะไรเป็นชิ้นเป็นอัน

กระนั้น **16 คนเกียจคร้านเห็นว่าตัวเองฉลาดกว่าคนเจ็ดคนที่ตอบได้อย่างหลักแหลม** คำที่แปลว่า เกียจคร้าน (*อัทเชล*) เป็นคำเดียวกับที่ถูกแปลว่า เกียจคร้าน ข้างบน ทั้งสองเป็นคำเดียวกัน) ประเด็นก็คือว่า แม้คนเกียจคร้านเป็นคนขี้เกียจ ไม่ทำอะไรเป็นชิ้นเป็นอัน และหาข้ออ้างต่างๆขึ้นมา เขาก็คิดว่าตัวเองเป็นคนมีปัญหา ดู ข้อ 12 วลีที่กล่าวถึง “คนเจ็ดคน” น่าจะหมายถึงถึง ‘คณะองคมนตรี’ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาของกษัตริย์ คนโง่มักไม่เพียงขี้เกียจเท่านั้น แต่พวกเขายังคิดว่าตนฉลาดกว่าคนเหล่านั้นที่ฉลาดจริงๆอีกด้วย ความเย่อหยิ่งก็อาศัยอยู่ร่วมกับความโง่เขลา

และความเกียจคร้าน (อีกครั้งที่คำว่า เห็น (อาฮิน) หมายถึงการมองเห็นหรือดวงตาของเรา) คนโง่มักคิดว่าตัวเองเป็นคนมีปัญหา

สภ 26:17 บุคคลที่กำลังผ่านไปและเข้ายุ่งในการทะเลาะวิวาทซึ่งไม่ใช่เรื่องของเขาเองก็เหมือนคนจับหูสุนัข ภาพเปรียบเทียบนี้ก็เข้าใจง่าย ๆ การจับหูสุนัขโดยเฉพาะสุนัขที่เราไม่รู้จักก็น่าจะลงเอยด้วยการถูกรัด การเข้าไปยุ่งกับความยุ่งยากที่ไม่ใช่ของเราเองก็น่าจะลงเอยด้วยปฏิกิริยาที่คล้ายกัน การเข้าไปสอดในความขัดแย้งของคนอื่นปกติแล้วก็จบไม่สวย ทั้งสองฝ่ายนั้นจะหันมาเล่นงานคุณหรือไม่คุณก็ต้องเลือกเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง คำเตือนตรงนี้ก็คือจงหลีกเลี่ยงการเข้าไปพัวพันในความขัดแย้งของผู้อื่น

สภ 26:18-19 คนบ้าที่โยนดุ้นไฟ ลูกธนูและความตายออกไป 19 ก็เหมือนกับคนที่ล่อลวงเพื่อนบ้านของเขาและกล่าวว่า "ข้าล้อเล่นเท่านั้นเอง" คนบ้าย่อมเริ่มการต่อสู้และสงครามทั้งหลาย พวกเขาเป็นคนมูทะลุและอันตราย การเล่นเกมๆและตลกจับตัวก็เป็นเช่นนั้น การอำคนอื่นจากนั้นก็อ้างว่า 'ฉันล้อเล่นเท่านั้นเอง' อาจเป็นเกมกีฬาที่อันตรายได้ อีกฝ่ายอาจไม่เห็นว่ามันน่าขบขันตรงไหนก็ได้ อันที่จริงแล้ว หลายครั้งศัตรูถูกสร้างขึ้นโดยความโง่เขลาของการเล่นเกมๆ ผู้เขียนท่านนี้เปรียบคนที่ทำเช่นนั้นว่าเป็นเหมือนคนบ้า ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือว่า คนโง่ทำตัวเหมือนคนบ้าด้วยการเล่นเกมๆของตน ปกติแล้วคนอื่นๆก็ไม่ได้ขบขันไปกับการเล่นพิเรนทร์นั้น

สภ 26:20-22 ที่ไหนที่ไม่มีพิน ไฟก็ดับ และที่ไหนที่ไม่มีคนชุบชิบ การทะเลาะวิวาทก็หยุดไป ความคิดตรงนี้ก็เรียบง่าย ที่ใดที่ไม่มีเชื้อเพลิง ไฟก็จะมอดไป เช่นเดียวกันเมื่อคำชุบชิบนิทาหยุด ความยุ่งยากก็หยุดไปในไม่ช้าเช่นกัน ความยุ่งยากที่เกิดขึ้นในคริสตจักรน่าจะถูกก่อให้เกิดขึ้นโดยการชุบชิบนิทามากกว่าสิ่งอื่นใด เมื่อผู้คนยอมหุบปากของตนเสีย การทะเลาะวิวาทก็จะมอดไปเอง

21 ถ่านเป็นเชื้อเพลิง และฟืนเป็นเชื้อไฟฉันใด คนที่มักทะเลาะวิวาทก็เป็นเชื้อการวิวาทฉันนั้น เช่นเดียวกับที่ถ่านและฟืนเป็นเชื้อเพลิงสำหรับกองไฟ คนที่ชอบหาเรื่องก็จะจุดให้เกิดการทะเลาะวิวาทเช่นกัน คนที่มักทะเลาะวิวาทคือผู้ที่ก่อความวุ่นวายและสร้างปัญหาต่างๆ

22 ถ้อยคำของผู้กระซิบนิทาก็เหมือนบาดแผล มันลงไปยังส่วนข้างในของร่างกาย คำที่แปลว่า ผู้กระซิบนิทาคือ (นिरकान) จริงๆแล้วก็หมายถึง ‘คนชอบนิทาคา’ หรือ ‘คนที่ให้ร้ายลับหลัง’ ข้อนี้มีเนื้อหาเหมือนกับสุภาษิต 18:8 ความคิดตรงนี้ก็ถือว่า คำพูดของคนอื่นสามารถสร้างบาดแผลได้ เออ แผลลึกด้วย คำพังเพยสมัยโบราณที่ว่า ‘ท่อนไม้และก้อนหินอาจทำให้กระดูกเข้าหักได้ แต่คำพูดไม่อาจทำให้เข้าเจ็บได้’ ไม่เป็นความจริง คำพูดที่กล่าวโดยคนขี้นิทาคือคนที่ว่าร้ายลับหลังสามารถทำให้เกิดบาดแผลที่ลึกและขมขื่นได้ ปัญญาสำหรับคนมีปัญหาก็คือ จงเรียนรู้ที่จะหุบปากของเราเสีย การต่อสู้ การทะเลาะวิวาท ความยุ่งยาก การกระทบกระเทือนและความแตกแยกถูกก่อให้เกิดขึ้น โดยการซุบซิบนิทานมากกว่าสิ่งใดอื่น นอกจากนี้ มันยังทำให้เกิดบาดแผลลึกทางอารมณ์บ่อยครั้งด้วย

สภษ 26:23 **ริมฝีปากที่ร้อนรนกับใจที่ชั่วร้ายก็เหมือนขี้เงินอยู่บนภาชนะดิน**
ความคิดตรงนี้ก็แสดงให้เห็นภาพชัดเจน **ริมฝีปากที่ร้อนรน**หมายถึง **ริมฝีปากที่โกรธ** ใจที่ชั่วร้ายก็ชัดเจนอยู่แล้ว ภาชนะดินนี้หมายถึง เศษหม้อแตก มันไม่น่าดูและไม่มีค่าอะไรเลย ขี้เงินคือสิ่งเจือปนที่ถูกทิ้งออกมาจากกระบวนการหลอมให้บริสุทธิ์ มันน่าเกลียดและไร้ค่า ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า ปากที่พูดจาอวดดีและใจชั่วก็น่าเกลียดและไร้ค่า อันที่จริงพวกมันก็แยกว่าความไร้ค่าด้วยซ้ำ พวกมันสามารถก่อให้เกิดปัญหาใหญ่โตได้

สภษ 26:24-26 **บุคคลที่เกลียดผู้อื่นก็สอพลอด้วยริมฝีปากของตน และเก็บความหลอกลวงไว้ในใจ** ผู้ที่บ่มความอาฆาตแค้นไว้หรือเกลียดชังผู้อื่นก็อาจเป็นคนไม่ซื่อตรงได้ เขาอาจแสร้งทำทีว่าเป็นคนดี แต่อาจมีใจไม่ซื่อตรงก็ได้

25 เมื่อเขาพูดจาไพเราะน่าฟังอย่าเชื่อเขา เพราะมีสิ่งน่าเกลียดน่าชังเจ็ดอย่างอยู่ในใจของเขา ความคิดตรงนี้ก็คือนั่นคือว่า เมื่อศัตรูทำตัวดูเหมือน 'เป็นคนดี' จงระวังไว้ นั่นคือ อย่าไว้ใจเขา อาจมีแผนการชั่วร้ายอยู่มากมายในใจเขาก็ได้

26 ถึงแม้เขาจะปิดความเกลียดชังของเขาไว้ด้วยความหลอกลวง ความชั่วร้ายของเขาจะเผยออกต่อหน้าที่ประชุมทั้งหมด ผู้ได้บังคับบัญชาที่ไม่จงรักภักดีอาจซ่อนความคิดคดทรยศไว้ อยู่ในใจ แต่สุดท้ายแล้วมันจะถูกเปิดเผยแก่ผู้อื่น บทเรียนที่สำคัญตรงนี้ก็คือนั่นคือ จงระวังคนเหล่านั้นที่ไม่จงรักภักดี พวกเขาจะไม่ซื่อตรง คิดคดทรยศ และสุดท้ายแล้วจะหันมาเล่นงานคุณอย่างโจ่งแจ้ง ตัวอย่างที่อมตะคือ อับซาโลมและคนเหล่านั้นที่ติดตามเขา พวกเขาแสวงหาตัวจงรักภักดีต่อดาวิดจนกระทั่งพวกเขาคิดว่าเวลาของตนได้มาถึงแล้ว เมื่อถึงตอนนั้น พวกเขาก็หันมาเล่นงานดาวิดอย่างเปิดเผย คนเหล่านั้นที่อำพรางความไม่จงรักภักดีด้วยริมฝีปากที่บื้อยอกก็เป็นเช่นเดียวกัน จงระวังไว้ พวกเขาเป็นระเบิดเวลาที่รอเวลาที่จะระเบิดเป็นจุม

สภษ 26:27 **บุคคลที่ซุกหูลุมพราง เขาจะตกลงไปเอง ผู้ใดให้ก้อนหินกลิ้งมา มันจะกลับทับตัวเอง** ความคิดตรงนี้สอดคล้องกับของสุภาษิต 7:15-16 เมื่อผู้ใดวางกับดักไว้ดักผู้อื่น เขาอาจเข้าไปติดกับของตัวเองได้ แผนการที่ไม่ซื่อตรงมีนิสัยอันร้ายกาจที่จะย้อนกลับมาทำร้ายคนๆนั้นเอง คนเหล่านั้นที่ป่าไข่มักลงเอยด้วยการที่หน้าตัวเองเลอะ ใจที่ตนปา

สภษ 26:28 **ลิ้นที่มูสาเกลียดชังผู้ที่มันทำลาย และปากที่บื้อยอกก็ทำความพินาศ** การโกหกเกี่ยวกับผู้อื่นย่อมเปิดเผยใจที่เกลียดชัง ที่แย่งกว่าก็คือคนที่บื้อยอกแต่ไม่จริงใจ มันไม่ได้ส่งผลดีต่อผู้รับคำบื้อยอนั้นเลย นอกจากนี้ ความตลบตะแลงของผู้บื้อยอนั้นจะถูกจับได้ในไม่ช้า ประเด็นที่สำคัญก็คือ จงระวังคนเหล่านั้นที่ไม่จริงใจหรือซื่อตรง พวกเขาชอบทรยศหักหลัง จงหลีกเลี่ยงพวกเขาเสีย

ภาพรวมของสุภาษิต 27: เนื้อหาตอนที่ถูกรื้อฟื้นขึ้นในบทที่ 25 ดำเนินต่อไปพร้อมกับคำเตือนต่างๆสำหรับคนมีปัญหาและคำแนะนำสำหรับผู้มีปัญหา ขณะที่บทที่แล้วพูดถึงความโง่เขลาของคนโง่เป็นหลัก คราวนี้จุดสนใจวกกลับมาที่คำแนะนำที่มีปัญหาบ้าง

สภ 27:1 อย่าคอยอดถึงพรุ่งนี้ เพราะเจ้าไม่ทราบว่าจะนำอะไรมาให้บ้าง เราไม่มีอะไรรับประกันเรื่องวันพรุ่งนี้ คำเตือนของพระเจ้าก็คือ อย่าคอยโม้เกี่ยวกับว่าเราจะทำอะไรพรุ่งนี้ พระเจ้าได้ทรงสัญญาวันนี้ไว้กับเราแล้ว วันนี้เป็นวันแห่งความรอด เราไม่มีสิ่งรับประกันวันพรุ่งนี้ นอกจากนี้ สิ่งต่างๆย่อมเปลี่ยนแปลง และพวกมันก็เปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วด้วย ดังนั้นผู้ที่มีปัญหาคือ ผู้ที่做事情ที่ตนควรทำวันนี้ คนโง่ผลัดวันประกันพรุ่งไปเรื่อยๆ คนมีปัญหาอย่า做事情ที่ตนควรทำวันนี้ เราไม่มีอะไรรับประกันว่าสิ่งใดจะเกิดขึ้นในวันพรุ่งนี้

สภ 27:2 จงให้คนอื่นสรรเสริญเจ้า และไม่ไช่ปากของเจ้าเอง ให้คนต่างถิ่นสรรเสริญ ไม่ใช่ริมฝีปากของเจ้าเอง ปัญหาตรงนี้ก็ปรากฏชัดเจน โลกบอกว่าจงป่าวประกาศคุณความดีของคุณเอง พระเจ้าตรัสว่า จงเป็นคนเฉลียวฉลาดและมีใจสำรวม จงให้ใครสักคนคอยโม้เกี่ยวกับตัวคุณและไม่ไช่ตัวคุณเอง คนโง่คอยโม้เรื่องตัวเอง คนมีปัญหาอย่าอมหุบปากของตนเสีย ให้ใครสักคนที่คุณไม่รู้จักสรรเสริญคุณก็ดีกว่าที่คุณจะสรรเสริญตัวเอง

สภ 27:3-4 ห็นก็หนัก และทราบดีมีน้ำหนัก แต่ความกริ้วโกรธของคนโง่ก็หนักยิ่งหนักกว่าทั้งสองอย่างนั้น ที่เป็นภาระหนักยิ่งกว่าห็นหรือทราบดีคือ ความโกรธของคนโง่ ประเด็นก็คือว่า ความโกรธอย่างโจ่งแจ้งโดยเฉพาะโดยคนโง่ก็เป็นภาระหนักต่อผู้อื่น คนโง่ระบายโทสะของตนอย่างเปิดเผย คนมีปัญหาอย่าอมหุบปากของตนเสีย

4 ความพิโรธก็ดูร้าย ความโกรธก็รุนแรง แต่ใครจะยืนต่อหน้าความริษยาได้ คำที่แปลว่ารุนแรง (เซเทพ) มีความหมายตรงตัวว่า ‘น้ำท่วม’ หรือ ‘ไหลเอ่อ’ ความคิดตรงนี้ก็คือน้ำ ความพิโรธอาจไหลร้ายทารุณและความโกรธที่ท่วมทับได้ อย่างไรก็ตาม ใครสามารถยืนอยู่ต่อหน้าความอิจฉาริษยาหรือความหึงหวงได้ ประเด็นก็คือว่า ความอิจฉาริษยาและความหึงหวงก็แย่งกว่าความโกรธ ความอิจฉาริษยาก็เป็นมะเร็งร้ายที่กัดกินจิตใจของคนเราได้ นอกจากนี้ มันยังเจ้า

คิดเจ้าแค้นและอ้อยอิ่ง ขณะที่ความโกรธปกติแล้วก็ระเบิดออกมาเพียงชั่วขณะเดียวจากนั้นก็จางหายไป คำเตือนตรงนี้มีไว้ให้ระวังความอิจฉาริษยาและความหึงหวงและจงระวังคนที่ชอบมีอารมณ์เช่นนั้น

สภ 27:5-6 **ว่ากันต่อหน้าดีกว่ารักกันลับๆ** คำแนะนำตรงนี้ก็คือ จงเผชิญหน้ากับปัญหาหนึ่งอย่างเปิดเผย การทำเช่นนั้นก็คือการปล่อยให้มันกลัดกลุ้ม การเก็บงำความรักลับๆที่มีต่อบุคคลอีกผู้หนึ่งไว้เป็นเรื่องหนึ่ง การเก็บงำความขุ่นเคืองใจซึ่งไม่ได้รับการคลี่คลายไว้ก็เป็นคนละเรื่องเลย

ดังนั้น 6 บาทแผลที่มีมิตรทำก็สุจริต แต่การจุกของศัตรูนั้นก็หลอกลวง คำวิจารณ์ของเพื่อนคนหนึ่งนั้นอาจต้อเจ็บเหมือนบาดแผล แต่ปกติแล้วคำวิจารณ์ของเพื่อนก็เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของเราเอง อย่างไรก็ตาม จงระวังคำพุดชมแบบซ้าซากของศัตรู คำพุดเช่นนั้นปกปิดใจที่ขมขื่นไว้ดังนั้นมันจึงไม่ซื่อตรง ประเด็นที่สำคัญกว่าในสองข้อนี้ก็คือการเผชิญหน้าปัญหาหนึ่งกับเพื่อนอย่างเปิดเผย แม้จะทำให้เจ็บก็ดีกว่าการเป็นคนตีสองหน้าและเก็บงำความขุ่นเคืองใจไว้

สภ 27:7 **บุคคลที่อ้อมแล้ว รวงผึ้งก็น่าเบื่อ** แต่สำหรับผู้ที่หิว ทุกสิ่งที่ขมก็กลับหวาน ความคิดตรงนี้น่าจะหมายความว่า คนที่มั่งมีนั้นก็มีความหรรหมากเสียจนตัวเองชอบตีความเพลิดเพลนแบบเรียบง่าย อย่างไรก็ตาม สำหรับคนที่ขัดสนแล้ว สิ่งจำเป็นที่เรียบง่ายที่สุดของชีวิตก็น่าอภิมรย์แล้ว คนที่มั่งมีมักไม่เห็นค่าและชอบตี คนที่ยากจนก็พบสิ่งที่ดีในสิ่งต่างๆที่เรียบง่ายที่สุดและรู้สึกซาบซึ้ง นั่นเป็นเหตุผลหนึ่งที่ว่าทำไมพระเจ้าถึงทรงเห็นแก่หน้าคนถ่อมใจและไม่เห็นแก่หน้าคนรวย

สภ 27:8 **คนที่เงินไปจากบ้านของตนก็เหมือนนกที่เงินไปจากรังของมัน** พระเจ้าได้ประทานรังให้แก่กเพื่อที่พวกมันจะได้พักผ่อนและเลี้ยงลูกๆของมัน นกวัยเยาว์ที่ออกไปจากรังของมันก็ไม่มีที่จะไป พวกบุตรหลงหายที่ออกจากบ้านของตนเพื่อไปทำตามใจชอบก็เป็นเช่นเดียวกัน พวกเขาย่อมพบในไม่ช้าว่าตนไม่มีที่จะไป คำเตือนตรงนี้ก็เตือนให้ระวัง

การเป็นคนดีร้อนและการเป็นบุตรหลงหาย ในคำอุปมาเรื่องบุตรหลงหายนั้นที่พระเยซูคริสต์สอนเด็กหนุ่มที่คือร้อนคนนั้นพบในเวลาไม่นานว่าตนไม่มีที่จะไปแล้ว

สภ 27:9-10 น้ำมันและน้ำหอมกระทำให้อินดี และคำเตือนสติอันอ่อนหวานของเพื่อนก็เป็นทีให้ชื่นใจ เหมือนกับที่กลิ่นหอมของน้ำหอมชั้นดีเป็นสิ่งน่าอภิรมย์ คำปรึกษาที่จริงใจจากเพื่อนคนหนึ่งก็เป็นเช่นเดียวกัน คำแนะนำจากใจของเพื่อนสักคนก็คุ้มค่ากับเวลาที่เสียไป

10 อย่าทอดทิ้งมิตรของตัวเอง และมิตรของบิดาเจ้า และอย่าเข้าไปในเรือนพี่น้องของเจ้าในวันที่เจ้าประสบหายนะ เพราะเพื่อนบ้านสักคนที่อยู่ใกล้ดีกว่าพี่น้องคนหนึ่งที่อยู่ห่างไกล สองเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อก่อนหน้านั้นถูกกล่าวถึงตรงนี้ ประการแรก จงระมัดระวังที่จะไม่เพิกเฉยคำแนะนำของเพื่อนของคุณเองหรือแม้แต่คำแนะนำของเพื่อนพ่อคุณ ทั้งสองคนนี้ต่างคิดถึงผลดีอันจะเกิดแก่ตัวคุณเอง คำแนะนำของพวกเขาย่อมมีค่ามาก ประการที่สอง อย่ารบกวนพี่น้องคนหนึ่ง (ไม่ว่าจะเป็นพี่น้องร่วมสายเลือดหรือคนที่เป็เพื่อนสนิทคนหนึ่งก็ตาม) ด้วยปัญหาต่างๆของคุณ ในเมื่อเขาก็มีปัญหามากๆของเขาเองอยู่แล้ว กล่าวอีกนัยหนึ่ง จงหลีกเลี่ยงลาตที่จะไม่รบกวนเพื่อนสักคนด้วยเรื่องยุ่งยากต่างๆของคุณเอง โดยเฉพาะเมื่อเขามีปัญหาต่างๆของเขาเองอยู่แล้ว เกรงว่าคุณจะทำให้เขาหมั่นขี้น้ำคุณเสีย เพื่อนบ้านที่อยู่ใกล้ก็ดีกว่าพี่น้อง (นั่นคือเพื่อน) ที่คุณทำให้ห่างเหินไปเสียแล้ว คำเตือนตรงนี้ก็คือ จงระวังที่จะไม่ทำให้เพื่อนๆรำคาญโดยการไปรบกวนเขามากเกินไป

สภ 27:11 บุตรชายของเราเอ๋ย จงฉลาดและกระทำใจของเราให้อินดี เพื่อเราจะตอบบุคคลที่ตำหนิเราได้ ซาโลมอนพูดกับบุตรชาย (ที่ไม่ถูกเอ่ยชื่อ) ของเขาโดยตรงอีกครั้ง เขาเตือนสติบุตรชายของเขาให้เป็นคนมีปัญญา เมื่อบุตรของเขาทำเช่นนั้น เขาก็จะพอใจ (ในภาษาสมัยใหม่ ความคิดตรงนี้ก็คือ ‘จงเป็นคนมีปัญญาและจงทำให้พ่อภูมิใจในตัวเจ้า’ เมื่อทำเช่นนั้นแล้ว ซาโลมอนก็จะสามารถตอบกลับพวกคนที่วิจารณ์ตนได้อย่างดี ความคิดที่สำคัญว่าก็คือว่า ลูกๆของใครคนหนึ่งย่อมสะท้อนให้เห็นถึงพ่อแม่ของพวกเขาได้อย่างแน่นอน แม้ในยามที่

ลูกๆของพวกเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ไปแล้วก็ตาม ลูกชายหรือลูกสาวที่มีปัญหาจะสะท้อนในแง่ดีต่อพ่อแม่ของตน ลูกๆของเราสามารถทำให้พวกเขาชอบวิจารณ์สงบปากสงบคำเสียหรือทำให้คนเหล่านั้นหาเรื่องติเราได้มากขึ้นด้วย

สภ 27:12 คนยังรู้เห็นอันตรายและซ่อนตัวของเขาเสีย แต่คนเขลาเดิน

เรื่อยไปและรับโทษ คนที่มีปัญหาย่อมมองเห็นความยุ่งยากล่วงหน้าและใช้ความระมัดระวัง คำที่แปลว่า *เขลา (เพรีย)* ในบริบทนี้จริงๆแล้วก็หมายถึงคนโง่ คนโง่ใช้ชีวิตเพื่อวันนี้และไม่ค่อยคิดถึงอนาคต ไม่ว่าจะในระยะสั้นหรือช่วงกาลนิรันดร์ก็ตาม หลักปรัชญาของโลกนี้ก็คือ จงสนุกให้เต็มที่ตอนนี้และกังวลถึงวันพรุ่งนี้เมื่อมันมาถึง การคิดเช่นนั้นมียุ่ทั่วไปหมด คนโง่กินเลี้ยงสนุกสนานตอนนี้และล้มจมเพราะความยุ่งยากต่างๆของชีวิตในภายหลัง ปัญหาที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือ จงมองให้ไกลและเตรียมตัวให้สอดคล้องกัน คนมีปัญหาก็ทำเช่นนั้น ส่วนคนโง่ไม่ทำ

สภ 27:13 จงยึดเสื้อผ้าของเขาไว้ เมื่อเขาเป็นประกันให้คนอื่น และยึดตัวเขา

ไว้ เมื่อเขารับประกันหญิงต่างดาว ข้อนี้กล่าวซ้ำจากสุภาษิต 20:16 (เราควรหมายเหตุไว้ว่าสุภาษิตบทที่ 25-29 เป็นชุดคำสุภาษิตที่แยกออกมาต่างหาก โดยไม่อยู่ร่วมกับส่วนก่อนหน้าของหนังสือเล่มนี้) อีกครั้งที่ความคิดตรงนี้ก็หมายถึง คนทั้งหลายที่ไว้ใจไม่ได้ ประเด็นก็คือ (1) อย่าไว้ใจคนเหล่านั้นที่ยอมค้ำประกันให้คนแปลกหน้า (2) อย่าวางใจคนที่ชอบคบพวกหญิงใจง่าย พวกสิบแปดมงกุฎและคนลวงประเวณีมีนิสัยแบบเดียวกัน คนทั้งสองพวกไว้ใจไม่ได้

สภ 27:14 บุคคลที่ตื่นแต่เช้ามีดไปอวยพรเพื่อนบ้านด้วยเสียงดัง เขากลับจะ

เห็นว่าเป็นคำสาปแช่ง การปลุกเพื่อนสักคนให้ตื่นแต่เช้าด้วยคำทักทายที่อบอุ่นไม่ใช่เรื่องน่ายินดีนัก มันอาจเป็นการสาปแช่งเขาก็ได้ตามที่เขาคิด ประเด็นที่สำคัญตรงนี้ก็คือ จงเฉลียวฉลาดในการรบกวนเพื่อนสักคนยามเช้าตรู่ อันตรายนั้นมีมากที่อย่างน้อยคุณจะทำให้เขารำคาญและอาจแย่งกันก็ได้

สภ 27:15-16 **ฝอยยอยหุดไม่หุดในวณที่ฝนคณนไค ผู้หญงที่จีทะเละก็**

เหมือกันจันนั้ ภาพเปรียบนี้คือ น้ำหุดไม่หุดซึ่งนำรำคาญมกๆ หญงที่ชอบหาเรึงทะเละก็ เป็นเช่นนั้ นี้หมยถึงผู้หญงที่จีบ่นและชอบติ

16 ผู้ไคที่จะยัยั้งเชอ์ก็เหมือยัยั้งลมหรือกอบน้ำมันด้วยมือชวา การพยายมที่จะ ทำให้หญงเช่นนั้ หุบปากก็เหมือการพยายมที่จะหุดสายลมหรือปิดบังน้ำหอมไว้ มันแทบ จะเป็นไปไม่ได้เลย หญงที่มีนิสัยเช่นนั้ก็น่าเศรำ และคนเหล่านั้ที่ต้องรับมือกับนางก็น่าเศรำ เช่นกัน

สภ 27:17 **เหล็กลับเหล็กให้แหลมคมได้ คนหนึ่งคนไคก็ลับหน้าตาของเพื่อน**
ให้หลักลมจันนั้ได้จันนั้ ภาพเปรียบนี้ก็หมยถึงเรึงมือซึ้นหนึ่งที่ถูกลับให้คม เช่น ตะใบ เป็นคั้น เพื่อนคนหนึ่งก็สามารถลับเพื่อนของตนให้คม (นั้คือ หนุนใจเขา) ได้เช่นกัน นอกจาก นี้ การสนทนากับเพื่อนสักคนก็สามารถลับสมองของเราให้คมได้ด้วย การไคว่าทิและการ อภิปรายอาจดีต่อสุขภาพได้ พวกมันทำให้เรึงๆหนึ่งแหลมคมและทำให้มันมีประโยชน์

สภ 27:18 **บุคคลที่ดูแลต้นมะเดื่อจะได้กินผลของมัน และบุคคลที่ระเวด**
ระวังนายของตนจะได้รับเกียรติ เหมือกับผู้ที่ดูแลต้นไม้ที่ออกผลจะได้ซึ้นชมกับผลของมัน คนที่ดูแลนายของตนก็จะเป็นเช่นนั้ด้วย เขาจะได้รับเกียรติ บริบทตรงนี้กล่าวชัดเจนถึงระบบ นายและคนรับใช้ แม้ธรรมเนียนั้ ไม่ใช่เรึงปกติในวัฒนธรรมตะวันตกสมัยปัจจุบันแล้ว ก็ตาม ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือ การให้เกียรติคนเหล่านั้ที่ปกครองอยู่เหนือเรา เมื่อทำเช่นนั้ เราก็จะได้รับเกียรติตอบแทนกลับมา เราจะเกี่ยวสิ่งที่เราหว่าน

บริบทตรงนี้กล่าวถึงความสัมพันธ์ที่มีปัญญาและมีเกียรติกับคนเหล่านั้ที่มีตำแหน่งสูง กว่าเรา ความสัมพันธ์ที่เหมาะสมเช่นนั้ยอมกลับมาในแบบเดียวกัน

สภ 27:19 **ในน้ำคนเห็นหน้าคนจันนั้ จิตใจของคนก็ส่อคนจันนั้** นี้เป็น ภาพเปรียบของการมองเข้าไปในสระน้ำที่ใสและนั้ มันทำหน้าที่เป็นเหมือกระจกบานหนึ่ง เมื่อมองเข้าไปในสระน้ำเช่นนั้ คนๆหนึ่งก็มองเห็นหน้าของตัวเอง การประยุกต์ใช้นั้ก็คือ การ

คุยกันหน้าต่อหน้ากับอีกคน สิ่งต่างๆสามารถถูกมองเห็นได้ในสีหน้าของอีกฝ่ายซึ่งไม่สามารถรับรู้ได้ในรูปแบบอื่น ประเด็นก็คือ คุณค่าของการพบกันแบบหน้าต่อหน้า การพบกันแบบหน้าต่อหน้าสามารถเป็นการพบกันที่จริงใจได้ มักมีคุณค่ามหาศาลอยู่ในนั้น

สภ 27:20 **นรกและแดนพินาศไม่รู้จักอิม ตาของคนเราก็ไม่รู้จักอิมเช่นกัน**

คำที่แปลว่า นรก (เฮโอล) อาจหมายถึงหลุมศพหรือยมโลกของคนไม่รอดที่ตายไปแล้วก็ได้ ไม่ว่าจะในกรณีใด นรกก็ไม่เคยเต็ม ที่น่าสนใจก็คือคำที่แปลว่า แดนพินาศ (อาบัด โคน) ในวิวรณ์ 9:11 อาบัด โคนคือ ทูตปีศาจจากหลุมแห่งนรก หากเฮโอลตรงนี้ไม่ได้หมายถึงนรก อาบัด โคนก็หมายถึงนรกอย่างแน่นอน ความคิดตรงนี้จึงน่าจะหมายความว่าหลุมฝังศพและนรกไม่เคยเต็ม นอกจากนี้ ตัณหาของตาก็ไม่เคยอิมเช่นกัน มนุษยชาติที่ทำตามเนื้อหนังย่อมอยากได้มากกว่าเดิมเสมอ ตัณหาของตา (1 ยอห์น 2:16) จริงๆแล้วก็คือปรัชญาแบบโลกของการเห็น อยากได้ และเอามา เศรษฐกิจที่มุ่งเน้นผู้บริโภคของโลกรอบตัวเราก็ป้อนให้ตัณหาที่ต่อเนื่อง พวกนักโฆษณาอิมแสวงหาที่จะกระตุ้นให้เกิดความไม่พึงพอใจเพื่อที่ว่า ‘ผู้บริโภค’ จะอยากได้ (นั่นคือเกิดตัณหาใน) ผลลัพธ์ของพวกเขา แน่ทีเดียว ตาของมนุษยชาติไม่เคยอิม

สภ 27:21 **เบ้ามีไว้สำหรับเงิน เตาถลุงมีไว้สำหรับทองคำ คำสรรเสริญของ**

คนจะพิสูจน์คน ภาพเปรียบเทียบแรกนี้คือ คนหลอมเงินหรือทองคำ โลหะมีค่าต่างๆถูกหลอมในเตาของผู้หลอม อย่างไรก็ตาม ผู้หลอมคนนั้นๆก็มีชื่อเสียงไม่ว่าเขาผลิตทองคำและเงินที่มีคุณภาพสูง (ทองคำหรือเงินเนื้อดี) หรือผลลัพธ์ที่คุณภาพต่ำ เช่นเดียวกัน ชื่อเสียงของคนเราก็มาก่อนคนๆนั้น นอกจากนี้ ลักษณะเฉพาะตัวของคนๆหนึ่งที่สรรเสริญอีกคนยอมสะท้อนถึงผู้ที่ได้รับคำสรรเสริญ คำแนะนำชมเชยจากผู้ที่มีเกียรติและชื่อเสียงดีย่อมมีน้ำหนัก คำแนะนำชมเชยของคนที่ได้ชื่อว่าเป็นนักต้มตุ๋นก็มีน้ำหนักน้อย ดังนั้น ชื่อเสียงที่ดีจึงเป็นลักษณะเฉพาะอย่างหนึ่งที่มีค่าและเปิดเผย

สภ 27:22 **ถึงแม้เจ้าจะเอาคนโง่ใส่ครกตำด้วยสากพร้อมกับข้าวสาลี ความโง่**

เขลาของเขาก็ยังไม่พราวจากเขา นี่เป็นภาพของครกและสากที่คนสมัยก่อนใช้สำหรับการเตรียม

ยา การดำก็หมายถึงการบดขยี้สิ่งๆหนึ่งด้วยสากจนทำให้มันป่นเป็นผง ความคิดตรงนี้ก็คือ การบดคน โง่ให้เป็นผงจะไม่ขับไล่ความโง่ออกไปจากเขา ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือว่า คนโง่ไม่ยอมทิ้งความโง่ของตนไปง่ายๆ ลองดูคนขี้เมาและขูดเหล้าของเขา นักสูบบุหรี่ของเขา คนลามกและสื่อลามกของเขา ขี้ยาและยาเสพติดของเขา หรือคนที่กินเต็บและการตามใจปากของเขาก็ได้ (และรายการนี้ก็ไปต่อได้ไม่รู้จบ) ส่วนหนึ่งของลักษณะเฉพาะตัวของคนโง่ก็คือ การไม่ยอมหันกลับจากความโง่เขลา น่าเศร้าที่คนโง่มั่นคงหนักแน่นในความโง่ของตนและถูกจองจำอยู่ในความโง่นั้นจนชั่วชีวิต

สภ 27:23-27 จงรู้ความทุกข์สุขของผู้แพะแกะของเจ้าให้ดี และจงเอาใจใส่ฝูงวัวของเจ้า ความคิดตรงนี้ก็กล่าวถึงการระมัดระวังกับสินทรัพย์ทั้งหลายที่คุณมี ภาพเปรียบเทียบนี้เป็นของคนเลี้ยงแกะหรือเจ้าของฟาร์ม คนมีปัญหาย่อมตระหนักถึงมูลค่าของทรัพย์สินต่างๆของตน คนโง่ไม่เป็นเช่นนั้น คนมีปัญหาย่อมดูแลสิ่งที่พระเจ้าได้ประทานให้เขาแล้ว คนโง่ไม่ทำเช่นนั้น คนมีปัญหาจะออมค้ำนวจเงินทองของตนอย่างระมัดระวัง คนโง่ไม่ทำเช่นนั้น

24 เพราะความมั่งคั่งไม่ได้ทนอยู่ได้เป็นนิรันดร์ และมั่งคั่งทนอยู่ได้ทุกชั่วอายุหรือ ความมั่งคั่งในระดับใดก็ตามที่เราไม่นั้นเปราะบาง มันไม่คงอยู่เป็นนิรันดร์ ยิ่งกว่านั้น คนเหล่านั้นที่อยู่ในตำแหน่งที่มีสิทธิอำนาจล้วนเรียนรู้อย่างรวดเร็วว่าตำแหน่งผู้นำของตนไม่อยู่ถาวร ผู้นำมาแล้วก็ไป คนเหล่านั้นที่มีปัญญาย่อมยังรู้และนำอย่างรอบคอบ คนโง่ไม่ทำเช่นนั้น คนมีปัญหาจะอมค้ำตรงอยู่ต่อไปในความเจริญและตำแหน่งผู้นำของตนยาวนานกว่าคนโง่ ประเด็นก็คือ จงเป็นคนยังรู้และรอบคอบในเงินทองที่พระเจ้าได้ประทานให้แล้ว คนมีปัญหาก็เป็นเช่นนั้น คนโง่ไม่เป็นเช่นนั้น

25 หญ้าแห้งปรากฏแล้ว และหญ้าอ่อนใหม่ปรากฏขึ้นมา และเขาก็เก็บผักหญ้าต่างๆที่ภูเขาแล้ว ฉากหลังคือการทำกสิกรรม หญ้าแห้งมาทุกปี หญ้าเขียวจิวสำหรับการเลี้ยงแกะก็ออกเป็นประจำ พืชทั้งหลายที่มีประโยชน์สำหรับการเก็บเกี่ยวหรือเป็นอาหารสัตว์ก็งอกขึ้นบนไหล่เขาในแถบยูเดีย ประเด็นก็คือว่า พระเจ้าได้ทรงจัดเตรียมทรัพยากรต่างๆสำหรับการดำรงชีวิต

26 ลูกแกะจะให้เสื้อผ้าแก่เจ้า และแพะก็จะเป็นค่านา เช่นเดียวกัน ลูกแกะย่อมเติบโตขึ้น และผลิตขนแกะสำหรับเป็นเครื่องแต่งกาย แพะให้น้ำนมเพื่อเอาไปขายซึ่งช่วยให้ชาวไร่สามารถจ่ายเป็นค่าที่ดินได้ ไม่ว่าจะในสถานการณ์ใด พระเจ้าได้ประทานทรัพยากรต่างๆ สำหรับการดำรงชีวิต ประเด็นของเนื้อหาส่วนนี้ทั้งหมดก็คือ จงขยันขันแข็งในการดูแลสิ่งที พระเจ้าได้ประทานให้แล้ว นั่นคือ จงระมัดระวังรอบคอบในธุรกิจหรืองานของคุณ

บทสรุปก็คือ 27 และเจ้าจะมีนมแพะเป็นอาหารแก่เจ้าเพียงพอ ทั้งเป็นอาหารแก่ครัวเรือนของเจ้า และเป็นเครื่องยังชีพสาวใช้ของเจ้า เมื่อผู้ใดขยันขันแข็งและระมัดระวังในธุรกิจหรืองานของคุณ มันก็มักจะตอบสนองความต้องการต่างๆของเขาได้ บทเรียนที่สำคัญกว่าตรงนี้ก็ คือ การเป็นคนขยันขันแข็งและระมัดระวังกับทรัพยากรที่พระเจ้าได้ประทานให้แล้ว คนมีปัญหาทำตามนั้น คนโง่ไม่ทำ

ภาพรวมของสุภายิต 28: เนื้อหาที่ถูกเริ่มในบทที่ 25 ดำเนินต่อไปพร้อมกับสุภายิตเพิ่มเติมที่เป็นคำเตือนและคำแนะนำแบบพระเจ้า

สภย 28:1 **คนชั่วร้ายก็หนีเมื่อไม่มีใครไล่ตาม แต่คนชอบธรรมก็กลัวหาญ**
อย่างสิงโต ความคิดตรงนี้น่าจะหมายถึงจิตสำนึกผิดชอบที่รู้สึกผิด คนที่รู้สึกผิดมักกระสับกระส่ายและจิตใจง่าย พระเจ้าได้ประทานจิตสำนึกผิดชอบให้มนุษย์แต่ละคนซึ่งเมื่อถูกทิ่มแทงก็ทำให้คนๆนั้นกระสับกระส่าย ตรงกันข้าม ความชอบธรรมของบุคคลและจุดประสงค์ย่อมนำไปสู่ความกล้าหาญ เมื่อผู้ใดทำถูกและเขาก็รู้ดี เขาก็มีความกล้าหาญ ความบาปก่อให้เกิดการหลบเลี่ยง ความถูกต้องก่อให้เกิดความเชื่อมั่น

สภย 28:2 **เมื่อแผ่นดินละเมิดก็มีผู้ครอบครองเพิ่มขึ้น แต่ด้วยคนที่มี**
เข้าใจและความรู้ เสถียรภาพของแผ่นดินนั้นจะยั่งยืนนาน บริบทตรงนี้มีขอบเขตระดับชาติ ประชาชาติใดที่บาปหย่อมกลายเป็นประชาชาติที่ไม่มีเสถียรภาพ ผู้นำที่บาปยอมทำให้ตัวเองถูกล้มล้าง ดู 1 พงศกษัตริย์ 16:8-15 และ 2 พงศาวดาร 36:2 ตรงกันข้าม ที่ใดที่มีผู้นำที่มีความ

เข้าใจและความรู้ ที่นั้นย่อมมีเสถียรภาพและความยั่งยืนนาน อีกครั้งที่หนึ่งในประโยชน์มากมายของปัญญาและความเข้าใจถูกกล่าวถึงตรงนี้ นี่ไม่เพียงเป็นความจริงในระดับมหภาคของประชาชาติทั้งหลายเท่านั้น แต่มันเป็นความจริงด้วยในระดับจุลภาคของคริสตจักรทั้งหลายและแม้แต่ครอบครัวทั้งหลาย ความบาปนำมาซึ่งความรู้เสถียรภาพ ปัญญาและความเข้าใจนำมาซึ่งความมีเสถียรภาพ

สภ 28:3 **คนยากจนที่บีบบังคับคนยากจนก็เหมือนฝนที่ซัดลงมา แต่ไม่ให้**
อาหาร ในภาพที่ใหญ่กว่าของประวัติศาสตร์ มักเป็นคนมั่งมีและคนที่มีอำนาจที่กดขี่ข่มเหงคนอ่อนแอและคนยากจน อย่างไรก็ตาม เมื่อคนจนกดขี่อีกคนที่อ่อนแอและยากจน มันก็เป็นเหมือนพายุฝนที่มีอำนาจทำลายล้าง แทนที่จะรดน้ำพืชผล มันกลับถล่มใส่พืชผลหรือชะล้างพืชผลไปเสีย ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือ เรื่องเสียดสีของชนชาติมนุษย์ที่บาปหนา เมื่อมีโอกาส แม้แต่คนจนก็อาจเอาเรียดเอาเปรียบคนจนอีกคน ไม่มีสิ่งดีอันใดเกิดมาจากการทำเช่นนั้นเลย

สภ 28:4 **บรรดาผู้ที่ทอดทิ้งพระราชบัญญัติยอมสรรเสริญคนชั่วร้าย แต่**
บรรดาผู้ที่รักษาพระราชบัญญัติยอมคอยต่อผู้เขา เรื่องเสียดสีอีกเรื่องของชีวิตถูกหมายเหตุตรงนี้ คนเหล่านั้นที่ละทิ้งพระวาระของพระเจ้าในไม่ช้าจะกลายเป็นผู้ที่กล่าวขมคนชั่วและความชั่วยกตัวอย่างเช่น ลองดูปรากฏการณ์สมัยใหม่ของการให้สิทธิต่างๆและอภิสิทธิ์แก่คนรักร่วมเพศหรืออุตสาหกรรมการทำแท้งก็ได้ พวกเขาเหมือนกันหมดตรงที่ว่าผู้สนับสนุนเรื่องเหล่านั้นต่างก็หันไปเสียดจากพระวาระของพระเจ้านานแล้ว ตรงกันข้าม คนเหล่านั้นที่เปิดรับพระคัมภีร์และแสวงหาที่จะเชื่อฟังพระคัมภีร์ก็เป็นศัตรูของการปฏิบัติที่ชั่วร้ายเหล่านั้น ความตกต่ำของมาตรฐานทางศีลธรรมสมัยใหม่สืบย้อนไปถึงเรื่องพื้นๆของการเพิกเฉยจากนั้นก็ปฏิเสธความจริงของพระวาระของพระเจ้า

สภ 28:5 **คนชั่วร้ายไม่เข้าใจความยุติธรรม แต่บรรดาผู้ที่แสวงหาพระเยโฮ**
วาห์เข้าใจถึงสารพัด ความบาปย่อมบิดเบือนวิจารณ์ญาณอันดีไปเสีย คำที่แปลว่า ความยุติธรรม (มิชพัท) ในบริบทนี้หมายถึง ‘การตัดสินใจ’ หรือ ‘วิจารณ์ญาณที่ดี’ คนอธรรมมักมีวิจารณ์ญาณ

ที่ไม่ชัดเจน ดังนั้น เราจึงได้อ่านถึงบรรดาผู้พิพากษาในระบบศาลยุติธรรมที่ทำการตัดสินและให้คำพิพากษาที่เลวร้าย บ่อยครั้งพวกเขาไม่เข้าใจมัน โดยเฉพาะเมื่อเป็นเรื่องเกี่ยวกับความชอบธรรมที่แท้จริง ตรงกันข้าม คนเหล่านั้นที่แสวงหาองค์พระผู้เป็นเจ้าอย่างแท้จริงย่อมเข้าใจสิ่งต่างๆของชีวิต พวกเขามีเข็มทิศฝ่ายวิญญาณและฝ่ายศีลธรรมในพระวาระของพระเจ้าและหลักการเหล่านั้นที่อยู่ในพระคัมภีร์ คนเหล่านั้นที่รอบรู้ในพระวาระย่อมมีความเข้าใจลึกซึ้งซึ่งที่ชาวโลกไม่มี แม้ชาวโลกอาจมีปริญญาและวุฒิการศึกษาต่างๆ พวกเขาก็ตาบอดฝ่ายวิญญาณและจึงเป็นคนตาบอดที่งูคนตาบอด

สภ 28:6 คนยากจนที่ดำเนินในความเที่ยงธรรมของเขา ก็ดีกว่าคนมั่งคั่งที่คดโกงในทางของตน คนสองแบบที่แตกต่างกันถูกพรรณนาถึงดังนี้ (1) คนจนที่ซื่อตรงและมีความสุจริตและ (2) คนมั่งมีที่คดโกง เมื่อมองจากทุกด้านแล้ว คนจนที่มีความสุจริตก็ดีกว่าคนที่ทุจริตและมั่งมี เรามักอ่านเรื่องของคนรวยและคนมีชื่อเสียงเพียงเพื่อที่จะได้เรียนรู้ว่าพวกเขายังเป็นคนทุจริตและเสื่อมเสียด้วย การขาดความสุจริตของพวกเขาย่อมนำไปสู่ความตกต่ำลงของพวกเขอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สภ 28:7 บุคคลที่รักษาพระราชบัญญัติเป็นบุตรชายที่ฉลาด แต่เพื่อนของคนตะกละนำความอับอายมาถึงบิดาเขา ในแง่หลักการแล้ว ผู้ที่เชื่อฟังพระวาระของพระเจ้าก็เป็นคนมีปัญญา ตรงกันข้าม ผู้ที่วิ่งไปกับชาวโลกจะนำความอับอายและความขายหน้ามาสู่บิดาของตน บทเรียนสองประการถูกกล่าวถึงดังนี้ (1) การคบเพื่อนผิดจะทำให้พ่อแม่ของเราอับอายขายหน้า (2) พ่อแม่ที่ไม่อบรมสั่งสอนลูกของตนให้หลีกเลี่ยงชาวโลกจะขายหน้าเพราะเหตุนี้ในภายหลัง ทางที่ถูกไปส่วนใหญ่แล้วเป็นผลมาจากการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่หรือการขาดซึ่งการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่

สภ 28:8 บุคคลที่เพิ่มทรัพย์ศฤงคารของตนด้วยดอกเบี้ยและเงินเพิ่มพระเจ้าจะทรงเอาทรัพย์นั้นไปจากเขาเพื่อเพิ่มแก่คนที่จะเอ็นดูคนยากจน ความคิดตรงนี้จริงๆแล้วก็คือ คนที่ปอกลอกคนอื่นเพื่อประโยชน์ของตนสุดท้ายแล้วจะเสียทรัพย์ของตนให้แก่ผู้ที่จะ

ช่วยเหลือคนจนที่น่าสนใจก็คือคำที่แปลว่า ดอกเบี๋ย (เนเชค) มันมาจากคำที่แปลว่า ‘กัด’ ความคิดตรงนี้ก็คือ การ โกงราคาหรือดอกเบี๋ยที่ขูดรีด คน โกงสุดท้ายแล้วจะเสียทรัพย์ของตนไปและคนที่ดีกว่าเขาจะขึ้นมาแทนที่เขา ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือ ความยุติธรรมจะมีชัยในท้ายที่สุด แม้กระทั่งในโลกก็ตาม

สภย 28:9 ถ้าผู้ใดหันไปหนีไปเสียจากการฟังพระราชบัญญัติ แม้คำอธิษฐานของเขาก็เป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียน คนเหล่านั้นที่เพิกเฉยพระวณะของพระเจ้ายอมไปสู่ความบาปเหมือนกันหมด อย่างไรก็ตาม เมื่อถึงวันที่พวกเขากร้องขอให้พระเจ้าช่วยอย่างสิ้นหวัง แบบมือถือฝ้ายวิญญาณของพวกเขาจะหมด พระเจ้าทรงเมินคำอธิษฐานของคนอธรรม ไม่ช้าก็เร็ววันนั้นจะมาเมื่อคนเราจะต่อสาย 911 ฝ้ายวิญญาณในคำอธิษฐาน แต่สายนั้นจะไปไม่ถึง พระเจ้าจะไม่ทรงสนพระทัยคำอธิษฐานของคนบาปที่ดื้อรั้น ดู เพลงสดุดี 66:18, อีสยาห์ 59:102 และ สุภยิต 1:24-28 แต่ความบาปซึ่งนำไปสู่การถูกปฏิเสธเช่นนั้นก็มิรอกเหง้าอยู่ในการหันไปเสียจากพระวณะของพระเจ้า นั่นคือ พระราชบัญญัติของพระเจ้า

สภย 28:10 บุคคลผู้นำคนชอบธรรมเข้าไปในทางชั่ว ก็จะตกลงในหลุมของเขเอง แต่คนที่เที่ยงธรรมจะมีสิ่งของอย่างดี ผู้ที่ล่อลวงคนชอบธรรมให้หลงเงิน ไปสุดท้ายแล้วจะติดกับของตัวเอง ความไม่ซื่อตรงและการล่อลวงมีนิสัยอันร้ายกาจในการย้อนกลับมาทำร้ายผู้ที่ทำผิด ดู เพลงสดุดี 7:15-16 ที่ตรงกันข้ามคือ ผู้ที่คงไว้ซึ่งความสุจริตและความเที่ยงธรรม ในระยะยาวแล้ว พระเจ้าจะทรงอวยพร วลีที่ว่า “จะมีสิ่งของอย่างดี” มีความหมายว่า ‘จะมีมรดกที่ดี’ มีบำเหน็จสำหรับคนชอบธรรม โดยเฉพาะผู้ที่มิประวัติยาวนานในความชอบธรรม คุณาเนียล โยเซฟหรือโยบ เป็นตัวอย่างก็ได้ การทำสิ่งที่ถูกต้องย่อมมีผลตอบแทนในระยะยาว ในระยะสั้นการทดลองให้หวั่นไหวว اجرุนแรง แต่พระเจ้าจะทรงอวยพรผู้ชอบธรรม โดยเฉพาะในระยะยาว

สภย 28:11 คนมั่งคั่งก็ฉลาดตามการล่อลวงของเขเอง แต่คนยากจนที่มี ความเข้าใจก็รู้จักเขอย่างแจ่มแจ้ง ความมั่งคั่งมีความสามารถที่จะหลอกลวงและทำให้ตาบอดได้ คนมั่งมีมักคิดว่าตนมีปัญญา แต่พวกเขาก็ถูกหลอกลวงด้วยความเย่อหยิ่งแห่งชีวิตของตัวเอง

อย่างไรก็ตาม คนที่ยากจนซึ่งมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งต่างๆของชีวิตก็มองความหลอกลวงของ คนรวยออกอย่างทะลุปรุโปร่ง คนรวยและคนมีชื่อเสียงอาจพูดจาวางท่าใหญ่โต โดยคิดว่าตัวเอง มีปัญญา สามัญชนที่มีสามัญสำนึกย่อมมองทะลุฉากหน้าแห่งปัญญาจอมปลอมของพวกเขา อย่างทะลุปรุโปร่ง ไม่มีใครที่โง่ไปกว่าคนที่คิดว่าตัวมีปัญหาแต่จริงๆไม่มี ทุกคนรู้หมดว่าเขาโง่ ยกเว้นตัวเขาเอง

สภ 28:12 **เมื่อคนชอบธรรมชื่นชมยินดี ความรุ่งเรืองก็มีมากขึ้น แต่เมื่อคนชั่วร้ายทวิอำนาจ คนก็พากันซ่อนตัวเสีย** ความจริงที่แตกต่างกันสองประการถูกกล่าวถึงตรงนี้ (1) เมื่อคนชอบธรรมชื่นชมยินดี ความชอบธรรมก็มีชัยแล้วและสง่าราศีก็ดิตตามมาที่หลัง (2) ตรงกันข้าม เมื่อคนชั่วขึ้นเรื่องอำนาจ ก็มีการข่มเหงคนชอบธรรมและหลายคนถูกขับไล่ให้ไปซ่อนตัว เมื่อรัฐบาลที่เป็นแบบพระเจ้าขึ้นเรื่องอำนาจ ก็มีสง่าราศีในแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เมื่อรัฐบาลอธรรมขึ้นครอบครอง ประชาชนของพระเจ้ำก็ถูกข่มเหง

สภ 28:13 **บุคคลที่ซ่อนความบาปของตนจะไม่จำเรอ แต่บุคคลที่สารภาพ และทิ้งความชั่วเสียจะได้ความกรุณา** หลักการที่ลึกซึ้งมากขึ้นสองประการถูกกล่าวถึงตรงนี้ (1) ผู้ที่ปิดบังความบาปของตนจะไม่จำเรอ เหมือนขยะที่ถูกซ่อนไว้ใต้อ่างล้างจาน มันจะเริ่มส่งกลิ่นเหม็นในท้ายที่สุด ความบาปมีวิธีอันร้ายกาจในการตามทัน สุดท้ายแล้วมันจะลอยขึ้นสู่พื้นผิว นี่ยังเป็นเช่นนั้นกับความบาปที่เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมในด้านศีลธรรมหรือด้านการเงิน (2) อย่างไรก็ตาม ผู้ที่ยอมรับสารภาพและละทิ้ง (นั่นคือ กลับใจอย่างแท้จริงจาก) ความบาปของตน ก็จะได้รับ ความเมตตา พระเจ้าได้ทรงสร้างมนุษย์ตามแบบพระฉายาของพระองค์ เหมือนกับที่ ชาวโลกจะมีความสงสารต่อผู้ที่ชอกช้ำ สำนึกผิด และอ่อนวอนขอความเมตตาอย่างแท้จริง พระเจ้าก็จะทรงสำแดงความเมตตาต่อผู้ที่กลับใจใหม่อย่างแท้จริง ดู อีสยาห์ 55:7, เพลงสดุดี 32:5 และ 1 ยอห์น 1:9

สภ 28:14 **คนที่เกรงกลัวอยู่เสมอก็เป็นสุข แต่บุคคลที่ทำใจตนให้กระด้างจะ ตกในความลำบากยากเย็น** ความคิดตรงนี้น่าจะหมายถึงคนที่ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าเสมอ คำที่

แปลว่า เป็นสุข (เฮเซอร์) แปลได้ด้วยว่า 'ได้รับพร' แน่ทีเดียว ผู้ที่ยำเกรงองค์พระผู้เป็นเจ้าอยู่เสมอย่อมได้รับพร ดู สุภาษิต 23:17 ตรงกันข้าม ผู้ที่ทำใจของตนให้แข็งกระด้างต่อองค์พระผู้เป็นเจ้าจะเจอความยุ่งยากในภายหน้า (คำที่แปลว่า ความลำบากยากเย็น (รา) มีความหมายว่า 'ความยุ่งยาก' ในบริบทนี้) ดูฟาโรห์แห่งอียิปต์ในช่วงอพยพเป็นตัวอย่างก็ได้

สภ 28:15-16 ผู้ครอบครองที่ชั่วร้ายเหนือคนยากจนก็เหมือนสิงโตคำรามหรือหมิวที่กำลังเข้าต่อสู้ เหมือนกับที่สัตว์นักล่าเอาเปรียบเหยื่อของมัน ผู้ครอบครองที่ชั่วร้ายก็เป็นเช่นนั้นเหนือประชาชนของเขา

16 ผู้ครอบครองที่ขาดความเข้าใจก็เป็นผู้บีบบังคับที่ชั่วร้าย แต่บุคคลที่เกลียดความโลภ ย่อมยึดปีเดือนของเขาออกไป ในความคิดที่คล้ายกับของช็อก่อนหน้า ผู้ครอบครองที่ปราศจากความเข้าใจที่ดี (นั่นคือ วิจารณ์ญาณที่ดี) ก็กดขี่ประชาชนของตน ตรงกันข้าม ผู้ครอบครองที่เกลียดชังความโลภและการทุจริตในเรื่องเงินจะดำรงตำแหน่งยาวนาน ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า บรรดาผู้นำที่ทุจริตยอมอยู่ได้ไม่นานแต่ผู้นำเหล่านั้นที่ซื่อตรงและมีความสุจริตมักดำรงตำแหน่งยาวนาน

สภ 28:17 คนใดที่ทำรุนแรงเรื่องโลหิตของคนอื่น คนนั้นก็เป็นคนหลบหนีอยู่จนลงไปสู่ปากแดน อย่าให้ใครจับเขาเลย ความคิดตรงนี้น่าจะเป็นได้ว่า ผู้ที่กระทำความรุนแรงต่อผู้อื่นอาจพยายามซ่อนตัวเสีย อย่างไรก็ตาม ไม่ควรมีใครช่วยเขาให้ทำเช่นนั้นได้

สภ 28:18 บุคคลที่ดำเนินในความเที่ยงธรรมจะได้รับการช่วยให้รอด แต่คนที่มิเล่ห์กะเท่ห์ในทางทั้งหลายของเขาเองจะตกทันที คำที่แปลว่า ช่วยให้รอด (ยาชา) ในบริบทนี้มีความหมายว่า 'ช่วยให้พ้น' มันไม่ได้หมายถึงความรอดฝ่ายวิญญาณ แต่หมายถึงการถูกช่วยให้พ้นจากความยุ่งยากหรือวิกฤติชั่วคราว ประเด็นก็คือว่า การดำเนินชีวิตแบบชอบธรรม (นั่นคือ ซื่อตรง มีศีลธรรม และดีงาม) จะทำให้ได้รับการช่วยให้พ้นในยามที่เกิดวิกฤติ อย่างไรก็ตาม คนที่คดโกง (คนที่ไม่ซื่อตรง ทำผิดศีลธรรม หรือไม่มีความสุจริต) จะล้มลงในยามที่เกิดวิกฤติ มีบาปหนึ่งสำหรับคนชอบธรรมและสำหรับความบาปด้วย อันหนึ่งหอมหวาน ส่วนอีกอันขมขื่น

สภ 28:19

บุคคลที่ไล่ร่นาของตจะได้อาหารมากมาย แต่ผู้ที่ติดตามคนไร

ค่าจะย้งจนลง ความคิดตรงนี้ก็เข้าใจง่าย การทำงานหนักยอมทำให้คนเลี้ยงชีพได้ อย่งไรก็ตาม ผู้ที่ไล่ตามสิ่งไรสาระจะพบความยากจนเป็นอันมาก มีความสัมพันธ์กันระหว่างความบาปและความทุกข์ยากในทางเศรษฐกิจ มีการเชื่อมโยงกันระหว่างความบาปและรายได้ต่ำ อย่งไรก็ตาม การทำงานหนักในระยะยาวแล้วจะให้การเลี้ยงชีพที่ช่อตรง

สภ 28:20

คนที่สตัยช่อจะได้รับพรมากมาย แต่ผู้ที่รับมั่งคั่งจะไม่มีโทษ

หามีได้ ความสตัยช่อส่งผลเป็นพระพรต่างๆ ให้เราสังเกตคำหลังนี้ว่าเป็นพหูพจน์ ความสตัยช่อ ก่อให้เกิดการทวีขึ้นของพรต่างๆ เราย่อมไม่มีวัน ไปผิดทางเมื่อเราสตัยช่อ ตรงกันข้ามคนที่เร่งรีบที่จะเป็นคนรวยก็จะมีคามผิดในการละเมิดต่างๆ นีบอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าความโลภโม โทสันเช่นนั้นยอมนำไปสู่ความยุ่งยากและผลกระทบที่ตามมาต่างๆอันไม่น่าอภิรมย์

สภ 28:21

ซึ่งจะเห็นแก่หน้าคนใดก็ไม่ดี คนนั้นอาจจะละเมิดเพราะอาหาร

ขึ้นหนึ่งก็เป็นได้ บทเรียนตรงนี้คือ การขาดความสุจริต การเห็นแก่หน้าคนหมายถึง ความลำเอียงหรือการตัดสินใจโดยอิงตามผลประโยชน์ส่วนตัว คนที่ขาดความสุจริตจะทุจริตในเรื่องใดก็ตามเพื่อผลประโยชน์เพียงเล็กน้อย โลกเต็มไปด้วยเรื่องราวของคนทุจริต เช่น ผู้พิพากษา นักฟุตบอล กรรมการ นักธุรกิจ และเจ้าหน้าที่รัฐที่ยอมผันแปรความสุจริตเพื่อแลกกับเงิน บทเรียนที่สำคัญก็คือ คำเตือนให้ระวังการรับมือกับคนที่ถูกสงสัยว่าไม่มีความสุจริต

สภ 28:22

คนที่เร่งหาทรัพย์ศุงการก็มีนัยน์ตาชั่ว และไม่ทราบวาความ

ขัดสนจะมาถึงเขา วิธีรวทางลัดและรวเร็วทั้งหลายล้วนมีพื้นฐานอยู่บนความ โลกและนัยน์ตาชั่ว นั่นคือ นัยน์ตาที่จับจ้องอยู่บนสิ่งของๆผู้อื่นอย่างอธรรม นีบอกเป็นนัยอย่างชัดเจนถึงความ โลกและความไม่ช่อตรงซึ่งนำไปสู่การลักขโมย ไม่ว่าจะอย่างเปิดเผยหรืออย่างลับๆก็ตาม อย่งไรก็ตาม ในระยะยาวแล้ว ความโลภเช่นนั้นยอมย้อนกลับมาทำร้ายตัวเองอย่างแน่นอน โดยทำให้ผู้ที่โลภนั้นต้องตกอยู่ในความยากจน นีบอกเป็นนัยอย่างชัดเจนถึงการขาดวิจารณญาณที่ดีในส่วน

ของคนเหล่านั้นที่หลงระเริงไปกับ ‘วิธีรวดเร็วทั้งหลาย’ พวกเขาไม่ได้ถูกคิดถึงผลที่ตามมาของความโง่เขลาของตนเอง

สภ 28:23 **บุคคลที่ขานบคนหนึ่งคนใด ที่หลังเขาจะได้รับความชอบมากกว่าคนที่ป้อยด้วยลินของตัว** การต่อว่าใครสักคนด้วยเรื่องความผิดของเขาไม่ใช่เรื่องง่าย อย่างไรก็ตาม ในระยะยาวแล้วมันก็ดีกว่าการเพิกเฉยปัญหาและปกปิดมันไว้ด้วยคำป้อย ย่อมถึงเวลาที่ปัญหาต่างๆต้องถูกจัดการ เราช่วยสงเคราะห์กันและกัน โดยการทำเช่นนั้น

สภ 28:24 **บุคคลที่ขโมยของของบิดาหรือมารดาของตน และกล่าวว่า "อย่างนี้ไม่ละเมิด"** เขาก็เป็นเพื่อนของคนทำลาย การปล้นจากพ่อแม่ของตนจากนั้นก็พยายามที่จะยกเหตุผลประกอบก็เท่ากับการเป็นส่วนส่วนกับการทุจริต มันเป็นเรื่องน่าสะอิดสะเอียน

สภ 28:25 **คนใจเย่อหยิ่งร้ายให้เกิดการวิวาท แต่ผู้ที่วางใจในพระเยซูพระเจ้าจะเจริญขึ้น** ความเย่อหยิ่งเป็นต้นตอของปัญหาส่วนใหญ่ของผู้คน “เพราะความทะนงตัวเท่านั้น การวิวาทจึงเกิดขึ้น” (สุภาษิต 13:10) คนที่เย่อหยิ่งคือคนที่ยุ่งให้เกิดปัญหาต่างๆได้อย่างง่ายดาย ความเย่อหยิ่งทำให้เจ็บแสบและกักร้อน ไม่มีใครชอบคนที่เย่อหยิ่ง กระนั้นเรื่องเสียดสีก็คือว่า คนเย่อหยิ่งมองเห็นสิ่งต่างๆในแบบตรงกันข้ามเลย แต่ผู้ที่วางใจในองค์พระเจ้าผู้เป็นเจ้าย่อมจะได้รับพร วลีที่ว่า “ถูกทำให้อ้วนพี” ก็เป็นคำพูดเปรียบเทียบที่หมายถึงการถูกทำให้เจริญขึ้นหรือ ‘ได้รับพร’ หลักการที่ว่าพระเจ้าจะทรงอวยพรคนเหล่านั้นที่วางใจพระองค์ถูกกล่าวซ้ำบ่อยๆใน พระคัมภีร์ ดู เพลงสดุดี 2:12, 34:8, 40:4, 84:12 และเยเรมีย์ 17:7-8

สภ 28:26 **บุคคลที่วางใจในจิตใจของตัวเองเป็นคนโง่ แต่บุคคลที่ดำเนินในปัญญาจะได้รับการช่วยให้พ้น** ความคิดสองประการที่เชื่อมโยงกันแต่แตกต่างกันถูกกล่าวถึงตรง นี้ (1) การวางใจจิตใจของตนเองก็เป็นเรื่องโง่เขลา โลกมักแนะนำให้ทำอย่างนั้นเลย แต่ใจก็ชอบ หลอกลวงเหนือสิ่งทั้งปวง (เยเรมีย์ 17:9) อารมณ์ต่างๆก็เอาแน่เอาอนไม่ได้และชอบหลอกลวง และบดบังใจบ่อยๆ การวางใจในจิตใจของตัวเองจะนำไปสู่หายนะบ่อยๆ แต่ (2) การจัดระเบียบ ชีวิตของตนโดยปัญญาย่อมนำไปสู่การช่วยให้พ้นจากวิกฤติต่างๆของชีวิต ปัญญาแบบพระเจ้า

มาจากจิตใจที่ถูกชักนำโดยหลักการต่างๆแห่งพระวณะของพระเจ้า โลกกล่าวว่า ‘จงเดินตามใจของคุณ’ พระเจ้าตรัสว่า ‘จงดำเนินชีวิตโดยปัญญาแบบพระเจ้า’ คนที่ทำแบบแรกมีมากมาย คนที่ทำอย่างหลังมีเพียงน้อยนิด

สภ 28:27 **บุคคลที่ให้แก่นยากจนจะไม่รู้จักการขัดสน แต่บุคคลที่ปิดตาของเขาเสียจากการนี้จะได้รับการสาปแช่งมาก** ความคิดตรงนี้ก็คือ การเป็นคนใจกว้างในการช่วยเหลือคนเหล่านั้นที่ขัดสน เมื่อเราให้เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น มันจะย้อนกลับมาหาเรา อย่างไรก็ตาม การหันตาของเราไปเสียจากการเห็นความขัดสนของคนจนจะนำมาซึ่งคำติเตียนและคำสาปแช่ง หลักการที่สำคัญกว่าก็คือ การเป็นคนใจกว้างในการช่วยเหลือคนเหล่านั้นที่ขัดสน มันนำมาซึ่งพระพรสามประการ (1) คนเหล่านั้นที่ขัดสนได้รับความช่วยเหลือ (2) ความโอบอ้อมอารีของผู้ให้สุดท้ายแล้วจะได้รับการตอบแทน (3) และในการช่วยเหลือผู้อื่น เราก็อพัฒนาให้เกิดความปรารถนาดีแทนที่จะเป็นคำด่ากลับ ดู ลูกา 6:38

สภ 28:28 **เมื่อคนชั่วร้ายมีอำนาจขึ้น คนก็ช้อนตัวเสีย แต่เมื่อเขาทั้งหลายพินาศไป คนชอบธรรมก็เพิ่มขึ้น** เมื่อคนอธรรมขึ้นเรื่องอำนาจและมีอิทธิพล คนอื่นๆก็ช้อนตัวอยู่ในมุมมืด ไม่ว่าจะเพราะกลัวโดยตอบโต้หรือเพราะกลัวถูกข่มเหง อย่างไรก็ตาม เมื่อคนชั่วพ่ายแพ้ไป คนชอบธรรมก็เพิ่มขึ้นทั้งในเรื่องอิทธิพลและจำนวน ความคิดตรงนี้สอดคล้องกับความคิดของสุภาษิต 28:12 ในสมัยของซาอูล การกดขี่ทำให้คนมากมายไปช้อนตัวเสีย เมื่อดาวิดขึ้นครองราชย์ คนชอบธรรมก็เจริญรุ่งเรืองขึ้น หลักการนั้นสามารถถูกสืบย้อนไปยังกษัตริย์ส่วนใหญ่ของแผ่นดินยูดาห์ได้ เมื่อกษัตริย์อธรรมขึ้นครองราชย์ คนดีๆต่างไปหลบอยู่ในเงามืด เมื่อกษัตริย์ผู้ชอบธรรมขึ้นครองราชบัลลังก์ ความชอบธรรมก็เพิ่มพูนขึ้น เรื่องนี้เป็นจริงจนทุกวันนี้ในทุกระดับชั้นของสังคม

ภาพรวมของสุภาษิต 29: สุภาษิตต่างๆของซาโลมอนถูกสรุปในบทนี้ ในที่นี้คือคำเตือนสุดท้ายและคำแนะนำแบบพระเจ้าจากซาโลมอน

สภ 29:1 **บุคคลที่ถูกตักเตือนบ่อยๆ แต่ยังแข็งคอ ประเดี๋ยวจะถูกทำลาย จึงรักษาไม่ได้** ความคิดตรงนี้ก็เรียบง่ายพอๆกับที่มันลึกซึ้ง คนที่ถูกกว่ากล่าวตักเตือนซ้ำๆและปฏิเสธการว่ากล่าวเช่นนั้นจะพบกับความพินาศแบบลับปล้นและไม่มีหนทางแก้ไข หลักการนี้เป็นความจริงในชีวิต คนหนุ่มสาวมักได้รับคำเตือนเกี่ยวกับอันตรายต่างๆและเมินเฉยคำเตือนเหล่านั้นบ่อยๆ อย่างไรก็ตาม วันนั้นมาถึงอย่างรวดเร็วเมื่ออุบัติเหตุหนึ่งหรือหายนะหนึ่งเปลี่ยนแปลงชีวิตของพวกเขาไปตลอดกาล บางครั้งก็พรากชีวิตพวกเขาไป เรื่องนี้เป็นจริงในฝ่ายวิญญาณด้วย คนเราอาจเมินและปฏิเสธคำปรึกษาของพระเจ้าอยู่เรื่อยๆ กระนั้น วันนั้นจะมาเมื่อพระเจ้าทรงหมดความอดทน ไม่ว่าจะมันเป็นความบาปที่อภัยให้ไม่ได้หรือความบาปที่นำไปสู่ความตายก็ตาม พระเจ้าจะไม่ทรงอดทนต่อคนโง่ไปตลอดอย่างไม่มีการกำหนด ดู เยเรมีย์ 29:15, 2 พงศ์กษัตริย์ 17:14, 2 พงศาวดาร 36:13 และ 2 โครินธ์ 6:2

สภ 29:2 **เมื่อคนชอบธรรมทวิอำนาจ ประชาชนก็เปรมปรีดี แต่เมื่อคนชั่วร้ายครอบครอง ประชาชนก็คร่ำครวญ** ความคิดตรงนี้สอดคล้องกับของสุภาษิต 10:11, 28:12, 28 เมื่อผู้ครอบครองที่ชอบธรรมดำรงตำแหน่ง ก็มีความสุขในแผ่นดินนั้น อย่างไรก็ตาม เมื่อคนชั่วเข้ามาดำรงตำแหน่ง ก็มีความไม่พอใจ

สภ 29:3 **บุคคลผู้รักปัญญายอมทำให้บิดาของเขายินดี แต่ผู้ที่คบค้าหญิงแพศยาก็ผลาญทรัพย์สิ่งของของเขา** บุตรชายที่มีปัญญายอมทำให้บิดายินดี (สุภาษิต 10:1) พ่อแม่ทุกคนยอมพอใจกับลูกชายหรือลูกสาวที่เป็นคนมีปัญญา นี่บอกเป็นนัยแม้ไม่มีเขียนไว้ก็ตามว่าบุตรชายที่ไปเที่ยวเตร่กับหญิงใจง่ายก็เป็นคนไร้ปัญญา นอกจากนี้ หากพวกหญิงแพศยาเรียกเก็บเงินสำหรับบริการของพวกนางแล้ว เขาก็จะหมดตัวในไม่ช้า คำอุปมาเรื่องบุตรน้อยหลงหายที่พระเยซูตรัสสอนก็เป็นตัวอย่างแสนคลาสสิกของเรื่องนี้ ดู ลูคา 15:13-14, 30 และสุภาษิต 6:26 ด้วย หลักการแบบกว้างๆว่าถูกกล่าวถึงตรงนี้และนั่นก็คือ การทำผิดศีลธรรมโดยทั่วไปแล้ว ย่อมนำไปสู่ความยากจน ความยากจนมากมายเหลือเกินที่เกิดขึ้นในโลกเกี่ยวข้องโดยตรงกับการล่าสอนทางเพศ มันเป็นความจริงในชุมชนรายใต้ต่ำของอเมริกา มันเป็นความจริงในกลุ่ม

ประเทศโลกที่สามที่ยากจนของโลก การลำสอนทางเพศไม่เพียงบ่มเพาะโรคติดต่อเท่านั้น แต่มันยังนำไปสู่ความยากจนอย่างแน่นอนด้วย

สภ 29:4 **กษัตริย์ทรงให้เสถียรภาพแก่แผ่นดินด้วยความยุติธรรม แต่องค์ที่ทรงรับของกำนัลก็ทำให้แผ่นดินย่อยยับ** ความคิดตรงนี้ก็คือว่า ผู้นำที่ตัดสินใจถูกต้องในเรื่องต่างๆย่อมนำมาความมีเสถียรภาพมาสู่แผ่นดินของเขา นั่นเป็นจริงในแวดวงการเมืองและตำแหน่งผู้นำรูปแบบอื่นใดก็ตาม อย่างไรก็ตาม ผู้นำที่ทุจริต นั่นคือ คนที่รับสินบนหรือเงินใต้โต๊ะจะเห็นตำแหน่งผู้นำของตนรวมถึงคนเหล่านั้นที่เขานำขาดเสถียรภาพ ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่า ความชอบธรรมนำมาซึ่งความมีเสถียรภาพ ความไม่ชอบธรรมย่อมนำมาซึ่งความไร้เสถียรภาพ

สภ 29:5 **คนที่บื้อยอเพื่อนบ้านของตนยอมกางขายไว้ดักเท้าของเขา** ความคิดตรงนี้ก็เรียบง่าย จงระวังคนที่บื้อยอเกินพอดี เขากำลังหลอกให้คุณติดกับอะไรสักอย่าง จะมีคนตกเป็นเหยื่ออย่างแน่นอน พวกเขาเปลี่ยนแปลงมุกทุกทั่วโลกที่คุณค่าของการบื้อยอคนที่ตนตั้งใจว่าจะทำให้ตกเป็นเหยื่อ

สภ 29:6 **คนชั่วติดกับอยู่ในการละเมิดของตน แต่คนชอบธรรมร้องเพลงและเปรมปรีดี** ความคิดตรงนี้อาจเป็นไปได้ว่าการละเมิด (นั่นคือ ความบาป) ในส่วนของเราจะกลายเป็นหินสะดุดสำหรับผู้อื่น ความบาปย่อมส่งผลกระทบต่อผู้อื่นเสมอ มันทอดเงาลงบนผู้อื่น มันทำให้ผู้อื่นหมดกำลังใจ มันนำปัญหาต่างๆมาสู่ผู้อื่น อย่างไรก็ตาม คนเหล่านั้นที่ดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมอย่างแท้จริงก็มีความชื่นชมยินดีและบทเพลงอยู่ในใจของตน

สภ 29:7 **คนชอบธรรมรู้จักลักษณะของคนยากจน แต่คนชั่วร้ายไม่เข้าใจ** ความรู้อย่างนี้ คนชอบธรรมจะเอาใจใส่ปัญหาของคนยากจนอย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม คนชั่วก็หันไปทางอื่นและทำเหมือนกับว่าตนไม่รู้เรื่องเลย ความจริงที่เรียบง่ายอยู่ตรงนี้ คนชอบธรรมจะพยายามที่จะช่วยเหลือคนอื่นที่เดือดร้อน คนอธรรมเมินเฉยปัญหาต่างๆของผู้อื่น

สภ 29:8 **คนมักเยาะเย้ยกระทำบ้านเมืองให้เข้าบ่วง แต่ปราชญ์แปรความโกรธเกรี้ยวไปเสีย** คนปากดีสามารถก่อความยุ่งยากให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ อย่างไรก็ตาม คนที่

มีปัญหาจะเป็นตัวกลางไกล่เกลี่ยปัญหาและป้องกันมิให้ความยุ่งยากเกิดขึ้น บทเรียนตรงนี้ก็คืองงหลีกเลี่ยงคนเหล่านั้นที่พูดจาอวดดีและจงคบหาสมาคมกับคนเหล่านั้นที่มีปัญหา

สภย 29:9 ถ้าปราชญ์มีเรื่องโต้เถียงกับคนโง่ไม่ว่าเขาดุเดือดหรือหัวเราะ ก็ไม่มีวันสงบลงได้ คำเตือนนี้เตือนให้ระวังการรับมือกับคนโง่ไม่ว่าคนโง่คนนั้นจะโกรธหรือหัวเราะ อีกฝ่ายก็ไม่มีทางผ่อนคลายได้ คนโง่มักเอาแน่เอานอนไม่ได้และเปลี่ยนไปเปลี่ยนมาบ่อยๆ คำเตือนนี้จึงเตือนให้ระวังพวกเขา

สภย 29:10 คนที่กระหายเลือดย่อมเกลียดคนเที่ยงธรรม แต่คนชอบธรรมแสวงชีวิตของเขา คำที่แปลว่า กระหายเลือด (*คัม เอ โนวซ*) มีความหมายตรงตัวว่า ‘คนกระหายเลือด’ ความคิดตรงนี้ก็หมายถึงคนที่ชอบใช้ความรุนแรงหรือโหดร้ายทารุณ พวกเขามักเกลียดชังคนเที่ยงธรรมเพียงเพราะว่าฝ่ายหลังเป็นคนเที่ยงธรรม ชาวโลกมักเกลียดชังประชาชนของพระเจ้าเพราะสิ่งที่ฝ่ายหลังเป็น อย่างไรก็ตาม คนเที่ยงธรรมย่อมแสวงหาประโยชน์สุขของจิตวิญญาณของคนที่ไม่โหดร้ายทารุณ นั่นคือ เขาพยายามที่จะนำวิญญาณอีกฝ่ายด้วยข่าวประเสริฐ บทเรียนนี้ชัดเจน คนอธรรมเกลียดชังคนชอบธรรม คนชอบธรรมแสวงหาที่จะนำวิญญาณคนอธรรม

สภย 29:11 คนโง่ยอมให้ความคิดของเขาพุ่งออกมาเต็มที่ แต่ปราชญ์ยับยั้งความคิดไว้จนภายหลัง คนโง่พูดออกมาหมด พวกเขากล่าวสิ่งที่อยู่ในใจของตน คนมีปัญญาย่อมหุบปากของตนเสีย อย่างน้อยก็จนกว่าเขาจะมีเวลาคิดไตร่ตรองสิ่งต่างๆเสียก่อน นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าคนโง่ดำคนอื่นไปทั่วเวลาที่ตนโมโห คนมีปัญญาย่อมปล่อยให้อารมณ์ที่พุ่งพล่านของตนสงบลงเสียก่อนที่ตนจะพูดอะไร

สภย 29:12 ถ้าผู้ครอบครองเชื่อฟังความเท็จ ข้าราชการของท่านก็พลอยชั่วร้ายทั้งสิ้น เมื่อผู้นำคนใดยอมฟังคำป้อยอกที่เกินพอดี บรรดาผู้ใต้บังคับบัญชาของเขาก็เรียนรู้ที่จะเป็นคนไม่ซื่อตรง พอมีคนถือกันว่าเจ้านายสามารถถูกปั่นหัวโดยคำป้อยอกได้ พวกลูกน้องของ

เขาก็อาจหาโอกาสหลอกลวงใช้เขาเพิ่มขึ้นไปอีก ผู้นำที่ชอบธรรมจะต่อสู้กับความโง่เขลาของการถูกประจบสอพลอโดยลูกน้องของตน

สภ 29:13 **คนยากจนและคนหลอกลวงมักมาประจัญหน้ากันเสมอ และพระเยโฮวาห์ประทานความสว่างแก่ตาของคนทั้งสอง** ในวิถีแห่งชีวิต คนยากจนและคนไม่ซื่อตรงย่อมมาเจอกัน อย่างไรก็ตาม องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเป็นผู้ทำให้คนทั้งปวงตาสว่าง พระคุณที่ช่วยให้รอดได้ของพระองค์มีให้กับคนทั้งปวง ไม่ว่าพวกเขาจะมีสถานะเช่นไรในชีวิตก็ตาม ความคิดตรงนี้คล้ายกับของสุภาษิต 22:2

สภ 29:14 **กษัตริย์ที่พิพากษาคนยากจนด้วยความสัตย์ซื่อ พระที่นั่งของพระองค์จะสถาปนาอยู่เป็นนิรันดร์** ความคิดตรงนี้ก็ถือว่า ผู้ครอบครองที่ให้ความยุติธรรมอย่างสัตย์ซื่อ แม้กระทั่งสำหรับพวกคนด้อยโอกาสจะเพิ่มความมีเสถียรภาพให้แก่รัชกาลของตน ความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่า การปฏิบัติอย่างชอบธรรมและยุติธรรมย่อมนำมาซึ่งความมีเสถียรภาพและความยั่งยืนนาน มันคือความชอบธรรมขั้นพื้นฐาน

สภ 29:15 **ไม่เรียวและคำตักเตือนให้เกิดปัญญา แต่ถ้าปล่อยเด็กไว้แต่ลำพัง จะนำความอับอายมาสู่มารดาของตน** ความจริงตรงนี้ก็เรียบง่าย นั่นคือ การลงโทษทางร่างกาย (นั่นคือ การตีกัน) และการว่ากล่าวตักเตือนย่อมถ่ายทอดปัญญาขั้นพื้นฐานให้แก่เด็ก อย่างไรก็ตาม เด็กที่ไม่ได้รับการว่ากล่าวตักเตือนจะทำให้แม่ของตนอับอายขายหน้าและถูกดูหมิ่น ที่มารดาถูกกล่าวถึงและบิดาไม่ได้ถูกกล่าวถึงอาจหมายถึงข้อเท็จจริงที่ว่าแม่ยอมใช้เวลาไปกับลูกมากกว่าพ่อตอนที่ลูกยังเล็ก และแม่มีแนวโน้มที่จะอ่อนไหวง่ายต่อลูกของตนมากกว่าพ่อ อย่างไรก็ตาม ความจริงอันยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่า การฝึกวินัยอย่างเข้มแข็งและเสมอต้นเสมอปลายจะถ่ายทอดปัญญาให้แก่เด็ก เด็กๆที่ถูกทิ้งไว้ตามลำพังหรือถูกปล่อยให้ทำตามใจชอบจะนำความอับอายขายหน้ามาสู่ทุกฝ่าย เด็กที่ไม่ถูกฝึกวินัยคือความผิดพลาดของพ่อแม่ของเขา

สภ 29:16 **เมื่อคนชั่วร้ายเพิ่มพูน การละเมิดก็ทวีขึ้น แต่คนชอบธรรมจะมองดูความล่มจมของเขา** เมื่อคนชั่วเพิ่มจำนวนขึ้น ความบาปก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน อย่างไรก็ตาม

เมื่อพวกเขาล้มลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คนชอบธรรมก็ดำรงอยู่ต่อไปและได้เห็นความล้มจมของเหล่าผู้ละเมิด หลักการหลายประการถูกบอกเป็นนัย ความบาปย่อมก่อให้เกิดความบาป มันทวีจำนวนขึ้นเหมือนดอกแดนดิไล (เป็นดอกไม้สีเหลืองเมื่อแก่จะเป็นปุยสีขาว) กระนั้นความบาปย่อมนำมาซึ่งความล้มจมอย่างแน่นอน ตรงกันข้าม การดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมย่อมก่อให้เกิดความมีเสถียรภาพซึ่งดำรงอยู่ต่อไปเมื่อบรรดาคนบาปล้มลง ความบาปก่อให้เกิดความไร้เสถียรภาพ ความชอบธรรมก่อให้เกิดความมีเสถียรภาพแห่งชีวิต

สภ 29:17 **จงฝึกสอนบุตรชายของเจ้า และเขาจะให้เจ้าได้หยุดพัก เออ เขาจะให้ความปิติยินดีแก่ใจของเจ้า** ในรูปแบบที่คล้ายกับข้อ 15 การว่ากล่าวตักเตือนลูกๆของเราอย่างฉับไวย่อมนำไปสู่สันติสุขและความมีเสถียรภาพสำหรับพวกเขาและพ่อแม่ของพวกเขา เด็กๆที่ถูกฝึกวินัยเป็นความปิติยินดี แต่เด็กๆที่มีวินัยก็เริ่มต้นด้วยพ่อแม่ที่มีวินัย พวกเขาทำให้แน่ใจว่าลูกๆของตนถูกฝึกวินัยให้ทำสิ่งที่ถูกต้อง ลูกๆของพวกเขากลายเป็นพระพรแทนที่จะเป็นปัญหา ลูกๆจะออกมาเป็นอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับพ่อแม่ของพวกเขา เด็กๆที่ถูกว่ากล่าวตักเตือนอย่างสม่ำเสมอและเหมาะสมย่อมกลายเป็นพระพร

สภ 29:18 **ที่ใดที่ไม่มีนิมิต ประชาชนก็พินาศ แต่คนที่รักษาพระราชบัญญัติจะเป็นสุข** คำที่แปลว่า พินาศ มีความหมายว่า ‘ไม่ถูกยับยั้ง’ หรือ ‘ปล่อยให้เติบโตไป’ ภาพเปรียบเทียบก็คือ ฟองแก๊สที่ถูกทำให้กระจัดกระจายไป ที่ใดที่ไม่มีนิมิตในผู้นำ ผู้คนก็เตร็ดเตร่ไปเหมือนฟองแก๊สที่กระจัดกระจายไป พวกเขาจมจ่อมกับความยุ่งยากเหมือนลูกแก๊สตัวหนึ่งที่ไม่มีคนนำทาง บริบทตรงนี้บอกเป็นนัยถึงนิมิตแห่งพระวณะของพระเจ้า ผู้คนที่เพิกเฉยพระวณะของพระเจ้าย่อมเตร็ดเตร่ไปและพินาศเหมือนแก๊สที่ไม่มีผู้เลี้ยง อยากรู้ก็ตาม ผู้ที่เชื่อฟังพระวณะของพระเจ้าย่อมพบความสุขที่แท้จริง การเพิกเฉยพระวณะย่อมนำไปสู่ความสับสนและความยุ่งยาก การเชื่อฟังพระวณะของพระเจ้าย่อมนำมาซึ่งพระพรต่างๆ คำที่แปลว่า เป็นสุข (เฮเซอร์) ถูกแปลบ่อยที่สุดว่า ‘ได้รับพระพร’ หลักการสำคัญที่สุดก็คือว่า การเชื่อฟังพระวณะของพระเจ้านำมาซึ่งพระพรและความสุข การเดินออกไปจากการเชื่อฟังพระวณะย่อมก่อให้เกิดสิ่งที่ตรงกันข้าม สังเกตการเน้นเรื่องการรักษาพระราชบัญญัติซึ่งก็คือการเชื่อฟังมันนั่นเอง การ

เห็นพ้องกับพระวณะของพระเจ้าเป็นเรื่องหนึ่ง ส่วนการเชื่อฟังพระวณะนั้นก็เป็นคนละเรื่อง
เลย ประเด็นสำคัญของพระพรในพระคัมภีร์ตลอดทั้งเล่มก็คือ การเชื่อฟังพระเจ้าโดยเฉพาะตาม
ที่มีบันทึกไว้ในพระวณะของพระองค์

สภ 29:19 **สักแต่ใช้คำพูดเท่านั้นจะฝึกสอนคนใช้ไม่ได้ เพราะถึงแม้เขาเข้าใจ**
แต่เขาก็จะไม่ตอบ ความคิดตรงนี้ก็กล่าวชัดเจนถึงคนรับใช้ (นั่นคือ ลูกจ้าง) ที่หัวแข็งหรือคือร้อน
คนโง่จนเฉียวเวลาที่พวกเขาถูกตักเตือนว่ากล่าว คำพูดว่ากล่าวตักเตือนก็ดังตักจากคนโง่เหมือน
สีขอให้ควายฟัง พวกเขาไม่ยอมฟัง คนโง่ยอมเข้าใจคำพูดที่ถูกกล่าว แต่ก็ยังไม่ยอมตอบเพราะ
ความอวดดี หลักการที่ว่าคนโง่ไม่ยอมรับคำปรึกษาที่ปรากฏชัดเจน นี้บอกเป็นนัยด้วยว่าคนรับ
ใช้ (นั่นคือ ลูกจ้าง) ที่ไม่ยอมฟังคำที่กล่าวตักเตือนอาจถูกจัดการด้วยวิธีอื่น ในสมัยโบราณนั้น
อาจหมายถึงการลงโทษทางร่างกาย ในสมัยปัจจุบัน มันอาจหมายถึงการไม่ได้รับการเลื่อนขั้น
ไม่ได้รับการขึ้นเงินเดือน หรือแม้แต่การถูกไล่ออก

สภ 29:20 **เจ้าเห็นคนที่ปากไวหรือ ยังมีหวังในคนโง่มากกว่าเขา** การมีลิ้นที่
มีปฏิกริยาตอบสนองอย่างรวดเร็วต่อความขัดเคืองหรือปัญหาต่างๆก็เหมือนปืนใหญ่ที่พร้อมจะ
ยิง ความหมายโดยนัยตรงนี้ก็คือ ไม่มีความหวังสำหรับคนนิสัยแบบนี้ ลิ้นที่ไม่ถูกฝึกวินัย
พร้อมกับอารมณ์ที่ปราศจากวินัยก็คือดินระเบิดดีๆนี่เอง บุคคลเช่นนั้นใช้ชีวิตโดยสร้างความเสีย
หายไปตลอดทาง ชีวิตคู่พัง คริสตจักรเกิดปัญหา เด็กๆกลายเป็นคนคือร้อน และเพื่อนบ้านถูก
ทำให้เหินห่าง อารมณ์ร้อนและวาจาเชือดเฉือนเป็นส่วนผสมที่ชั่วร้าย ดู ปัญญาจารย์ 5:2 และ
ยากอบ 1:19

สภ 29:21 **บุคคลที่ทำนุถนอมคนใช้ของตนตั้งแต่เด็กๆ ที่สุดจะเห็นว่าเขา**
กลายเป็นบุตรชายของตน ความคิดตรงนี้ก็หมายถึง เจ้าของบ้านสมัยโบราณที่ดูแลลูกของคนรับ
ใช้อย่างเมตตากรุณาตลอดหลายปีที่เด็กนั้นกำลังเติบโต คนรับใช้ผู้นั้นจะเริ่มนับถือเจ้านายของ
ตนเหมือนเป็นบิดาของเขา นี้บอกเป็นนัยถึงความจงรักภักดีและความซื่อสัตย์ หลักการที่ยิ่งใหญ่
กว่าก็คือว่า ความเมตตากรุณาและความดีงามจะเก็บเกี่ยวความสัตย์ซื่อและความจงรักภักดีใน

ภายหลัง หลักการนี้เป็นจริงอย่างแน่นอนในความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างในปัจจุบัน ความกรุณาและความดีงามของนายจ้างจะนำมาซึ่งผลเกี่ยวกับที่เป็นความจงรักภักดีและความ สัตย์ซื่อในภายหลัง

สภ 29:22 **คนเจ้าโมโหย่อมเร้าการวิวาท และคนที่มักโกรธก็เป็นเหตุให้มีการ**
ละเมิดมากขึ้น ความ โกรธย่อมออกถูกเป็นความขัดแย้ง นอกจากนี้ ผู้ที่อารมณ์เสื่อง่ายก็สำแดง
ความบาปทุกรูปแบบ เมื่อความโกรธและอารมณ์เสื่องถูกปล่อยให้ปะทุขึ้น ความขมขื่น วาจา
หยาบคายทุกรูปแบบ ความรุนแรงและอะไรที่แย่งกว่านั้นก็ไหลโครกขึ้นมาสู่พื้นผิว ความ
โกรธและอารมณ์เสื่องเป็นเหมือนการเปิดวาล์วของท่อระบายน้ำ สิ่งโสโครกทุกรูปแบบย่อมไหล
ออกมา

สภ 29:23 **ความเย่อหยิ่งของคนนำเขาให้ต่ำลง แต่คนที่มึใจถ่อมจะได้รับ**
เกียรติ ความเย่อหยิ่งย้อนกลับมาทำร้ายตัวเองอย่างแน่นอน มันหลอกให้คนๆหนึ่งคิดว่าตัวเอง
เองดีกว่าที่เขาเป็นจริงๆ มันยกชูตัวเอง แต่มันก็ทำให้คนตกต่ำลงอย่างแน่นอน ผู้ที่ยกตัวขึ้นจะถูก
ทำให้ต่ำลง มันหลีกเลียงไม่ได้ ตรงกันข้าม ความถ่อมใจที่แท้จริงนำมาซึ่งการเลื่อนชั้น วิธีของ
ชาวโลกคือ จงยกชูตัวเอง มันล้มเหลวอย่างหลีกเลียงไม่ได้ วิธีของพระเจ้าคือ จงถ่อมใจ สุดท้าย
แล้วมันนำมาซึ่งการถูกเลื่อนชั้น

สภ 29:24 **ผู้เข้าส่วนกับขโมยก็เกลียดชังชีวิตของตน เขาได้ยื่นคำสาปแช่ง**
แต่ไม่เปิดเผยอะไรเลย ผู้ที่เป็นหุ้นส่วนกับคนโกงจะเสียใจที่หลังในไม่ช้า การคบหาสมาคมเช่น
นั้นจะย้อนกลับมาทำร้ายตัวเองอย่างแน่นอนหรือลงเอยด้วยการถูกหักหลัง พวกหัวขโมยไม่มี
ความละเอียดเกี่ยวกับการปกปิดหุ้นส่วนของตน นอกจากนี้ ขโมยคนนั้นรู้ว่าเพื่อนของตนอาจ
สาปแช่งตนแต่จะไม่รายงานเรื่องการเสียหายของตนแก่ทางราชการแน่ๆ เหล่าคนโกงไม่
สามารถโทรหาดำรวจเพื่อรายงานว่าคุณโกงอีกคนได้ขโมยไปจากตน

สภ 29:25 **การกลัวคนวางบ่วงไว้ แต่บุคคลที่วางใจในพระเยซูฮาวห์ก็จะ**
ปลอดภัย ในชีวิตคริสเตียนจะเกิดความกลัวคนอื่นซึ่งขัดขวางเรามิให้ทำสิ่งที่เราควรทำ เราเริ่ม

ติดกับโดยความกลัวคนอื่น ตัวอย่างหนึ่งที่คลาสสิกคือ การเป็นพยาน เราเกิดกลัวว่าคนอื่นจะมีปฏิกิริยาอย่างไรต่อเรา เราก็เลยไม่พูดอะไร เราติดกับโดยความกลัวของคนของเรา อย่างไรก็ตาม เมื่อเราวางใจองค์พระผู้เป็นเจ้า พระองค์จะทรงคุ้มครองเราให้ปลอดภัย การไว้วางใจในพระเจ้านำมาซึ่งสันติสุข ดู อิสยาห์ 26:3 พระเจ้าทรงดูแลคนเหล่านั้นที่วางใจพระองค์ เราเชื่อใจได้เลย

สภ 29:26 **คนเป็นอันมากแสวงหาความพอใจจากผู้ครอบครอง แต่ทุกคนจะได้รับความยุติธรรมจากพระเยโฮวาห์** ความคิดตรงนี้ก็ถือว่า คนมากมายในโลกจะพยายามเอาใจหรือประจบคนที่เป็นผู้นำหรือผู้ที่มีอิทธิพล ความคิดตรงนี้ก็เกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ตนหวังว่าจะได้รับจากเส้นสายดังกล่าว อย่างไรก็ตาม พระเจ้าทรงเป็นผู้ที่จะพิพากษามนุษย์ทุกคนในท้ายที่สุด สิ่งที่ถูกบอกเป็นนัยอย่างชัดเจนก็คือว่า เราควรแสวงหาความโปรดปรานของพระเจ้าต่างหาก พระองค์ทรงเป็นผู้ที่สามารถเลื่อนขั้นและช่วยเหลือได้อย่างแท้จริงทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว แม้แต่การแสวงหาความโปรดปรานของพวกคนมีอำนาจส่วนใหญ่แล้วก็เป็นความพยายามที่เปล่าประโยชน์ อย่างไรก็ตาม การแสวงหาความโปรดปรานของพระเจ้าย่อมมีประโยชน์ชั่ววันรันดร์

สภ 29:27 **คนไม่ชอบธรรมเป็นที่สะอิดสะเอียนแก่คนชอบธรรม แต่คนที่เที่ยงธรรมในทางของเขากลับเป็นที่สะอิดสะเอียนแก่คนชั่วร้าย** ความจริงของชีวิตปรากฏตรงนี้ คนชอบธรรมย่อมขะเขย่งรูปแบบการใช้ชีวิตของคนอธรรม ไม่น่าประหลาดใจเลยที่ว่าคนอธรรมไม่มีเวลาสำหรับคนเหล่านั้นที่ชอบธรรมอย่างแท้จริงในการดำเนินชีวิตของตน มีความไม่ลงรอยกันระหว่างทั้งสองฝ่าย นั่นไม่ใช่เรื่องที่น่ารู้สึกเท่าไร แต่มันก็เป็นข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งของชีวิต พระเจ้าทรงแจ้งให้เราทราบถึงเรื่องนี้ในสุภาษิตข้อนี้ เนื้อหน้าต่อสู้อพระวิญญูณและพระวิญญูณทรงต่อสู้อเนื้อหน้า

ภาพรวมของสุภาษิต 30: เนื้อหาดอนใหม่ของหนังสือสุภาษิตถูกกล่าวถึงตรงนี้ บทนี้นำเสนอสุภาษิตต่างๆของอาถูร์ ผู้เขียนท่านนี้ยอมรับเองว่าตนไม่ใช่ผู้คงแก่เรียน แต่เขาใช้ภาพ

เปรียบต่างๆที่คิดขึ้นเองและตัดสินใจเพื่อบรรยายถึงความจริงต่างๆฝ่ายวิญญาณของการดำเนินชีวิตคริสเตียนในแต่ละวัน

สภ 30:1-3 ถ้อยคำของอาถูร์ บุตรชายยาเคห์ คือคำพยากรณ์ของเขา ชายคนนั้นพูดกับอิธิเอล กับอิธิเอลและอุคาล ว่า ผู้แต่งในเนื้อหาส่วนถัดมาของหนังสือสุภาษิตนี้คือ ชายคนหนึ่งนามว่า อาถูร์ เราไม่ทราบอะไรเกี่ยวกับเขาอีกนอกจากสิ่งที่ถูกพบในข้อเหล่านี้ที่เป็นบทนำที่น่าสนใจก็คือชื่อ อาถูร์ มันมีความหมายตรงตัวว่า ‘ถูกรวบรวมเข้าด้วยกัน’ หรืออาจเป็น ‘ผู้รวบรวมเข้าไว้ด้วยกัน’ อาจเป็นไปได้ว่านี่น่าจะเป็นชื่อเรียกหนึ่งมากกว่าชื่อคน ซึ่งบอกเป็นนัยว่าผู้เขียนท่านนี้ได้รวบรวมหรือเรียบเรียงสุภาษิตต่างๆของบทนี้เข้าด้วยกัน อาจเป็นไปได้ว่าจริงๆแล้วเขาเป็น ‘บรรณาธิการ’ ของบทนี้ โดยรวบรวมคำกล่าวต่างๆที่มีปัญญาแห่งสมัยของเขาเข้าด้วยกัน แน่แน่นอนว่าพระวิญญาณบริสุทธิ์ทรงคลาใจซาโลมอนให้รวมสุภาษิตเหล่านี้ของอาถูร์ไว้ในหนังสือสุภาษิต คนสองคนนี้นั่นคือ *อิธิเอลและอุคาล* อาจเป็นบุตรชายของอาถูร์ หรืออย่างน้อยก็เป็นเพื่อนร่วมงานของเขา

2 แท้จริงซำก็เขลากว่าคนใด ซำไม่มีความเข้าใจอย่างมนุษย์ บางคนคิดว่าอาถูร์เป็นอีกชื่อหรือชื่อเรียกอีกอันของซาโลมอน อย่างไรก็ตาม ตรงนี้เขาพรรณนาถึงตัวเองว่าเป็นคนเขลา นั่นคือ ไม่ได้เรียนรู้และไม่ใช่ผู้คงแก่เรียน นั่นไม่ใช่ซาโลมอนอย่างแน่นอน วลีที่สองอ่านได้ด้วยว่า ‘ซำพเจ้าไม่มีความเข้าใจของอาดัม’ คำที่แปลว่า **มนุษย์** จริงๆแล้วก็คือ ‘อาดัม’ ประเด็นที่สำคัญก็คือว่า อาถูร์คิดว่าตนไม่มีการศึกษาหรือเป็นคนที่เชี่ยวชาญ ‘อักษร’ หรือมีปัญญาของอาดัม แต่สุภาษิตต่างๆของเขาเป็นความจริงต่างๆที่เรียบง่ายและตัดสินใจ โดยใช้อุปลักษณ์และอุปมาต่างๆที่พบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน

3 ซำไม่เคยเรียนรู้ปัญญา ทั้งไม่มีความรู้ขององค์ผู้บริสุทธิ์ ในความถ่อมใจของเขาซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัว อาถูร์กล่าวยอมรับว่าตนไม่มีการศึกษาแบบเป็นทางการหรือได้รับการอบรมด้านศาสนศาสตร์แบบเป็นทางการ กระนั้น เห็นได้ชัดว่าเขาเขียนจากหัวใจที่เป็นแบบพระเจ้า

สภ 30:4

ใครเล่าได้ขึ้นไปยังสวรรค์หรือลงมา ใครเล่าได้รวบรวมลมไว้ใน

กำมือของท่าน ใครเล่าได้เอาเครื่องแต่งกายห่อหุ้มน้ำไว้ ใครเล่าได้สถาปนาที่สุดปลายแห่งแผ่นดินโลกไว้ นามของผู้นั้นว่าอะไร และนามบุตรชายของผู้นั้นว่าอะไร ถ้าท่านบอกได้ พร้อมกับสำนวนไพเราะแบบบทกวี อาวุธเริ่มต้นสุภษิตของตน โดยกล่าวว่าปัญญาและความรู้ทุกอย่าง เป็นของพระเจ้า เขาจึงถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบที่คำถาม (นั่นคือ คำถามที่คำตอบนั้นชัดเจนอยู่แล้ว) เห็นได้ชัดว่าไม่มีใครขึ้นไปยังสวรรค์หรือลงมาจากสวรรค์นั้นนอกจากพระเจ้าเอง มีแต่พระเจ้าที่ทรงรวบรวมลมไว้ในกำมือของพระองค์ พระเจ้าทรงเป็นผู้ที่ได้กำหนดขอบเขตให้แก่ท้องทะเลและหมู่เมฆที่อยู่เบื้องบน เป็นพระองค์เองที่ได้ทรงสถาปนาขอบเขตของทวีปต่างๆ มีแต่พระองค์ที่ทรงทราบอย่างถ่องแท้พระนามและชื่อเรียกต่างๆของพระองค์ รวมถึงของพระบุตรของพระองค์ น่าสนใจที่ว่าอาวุธเข้าใจอย่างถ่องแท้ว่าพระเจ้าทรงมีพระบุตรองค์หนึ่งซึ่งเป็นคำกล่าวที่น่าทึ่งสำหรับวิสุทธิชนในสมัยพระคัมภีร์เดิมคนหนึ่ง

ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือว่า แม้อาวุธไม่ได้กล่าวว่าตนมีปัญญาหรือความเข้าใจดังที่หมายเหตุไว้ข้างบน เขาก็รู้จักพระองค์ผู้ทรงเป็นปัญญาและความเข้าใจที่ถูกแสดงเป็นบุคคล จนทุกวันนี้ พระเจ้าทรงเป็นสุดยอดแหล่งและทรัพยากรแห่งปัญญาและความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งต่างๆของชีวิต

สภ 30:5-6

พระวณะทุกคำของพระเจ้านั้นก็บริสุทธิ์ อาวุธจะจงมากยิ่งขึ้น

ไปอีก แหล่งนั้นแห่งปัญญาของพระเจ้ามืออยู่ในพระวณะของพระองค์ มันมีให้พร้อมเสมอสำหรับคนทั้งปวงที่จะเสาะหา มัน สังกเกตว่าเขาพูดถึงพระวณะทุกคำของพระเจ้า เห็นได้ชัดว่าการคล้อยใจของพระคัมภีร์นั้นเป็นในด้านถ้อยคำ ทุกถ้อยคำของพระคัมภีร์เป็นสิ่งที่พระเจ้าประทานให้ การคล้อยใจเกินความหมายมากกว่าความคิดและหลักการต่างๆของพระคัมภีร์ ถ้อยคำของพระคัมภีร์ได้รับการคล้อยใจ นอกจากนี้ พระวณะทุกคำของพระเจ้านั้นบริสุทธิ์ ที่น่าสนใจยิ่งขึ้นก็คือคำที่แปลว่า **บริสุทธิ์** (ซาราฟ) หมายถึง การถูกลอมนให้บริสุทธิ์หรือถูกชำระให้บริสุทธิ์

การคล้อยใจของพระคัมภีร์เกี่ยวข้องกับเฉพาะถ้อยคำที่บริสุทธิ์ นอกจากนี้ เพราะพระเจ้าได้ทรงพิทักษ์รักษาถ้อยคำของพระองค์ไว้แล้วอย่างน่าอัศจรรย์ ถ้อยคำเหล่านั้นจึงถูกหลอมหรือถูกชำระให้บริสุทธิ์แล้ว นี่บอกเป็นนัยว่าสิ่งเจือปนต่างๆ ได้ก็บกลานเข้ามาในเนื้อหานั้นตลอดหลายศตวรรษ กระนั้นการทรงพิทักษ์รักษาอันน่าอัศจรรย์ของพระเจ้าได้ชำระสิ่งเจือปนเหล่านั้นออกไปและสิ่งที่เรามีจนทุกวันนี้คือ ถ้อยคำที่ถูกเก็บรักษาไว้และบริสุทธิ์ของพระเจ้า

ยิ่งกว่านั้น พระองค์ทรงเป็นโล่แก่บรรดาผู้ที่วางใจในพระองค์ พระเจ้าไม่เพียงเป็นแหล่งแห่งปัญญาและผู้ประทานถ้อยคำที่ได้รับการคล้อยใจเท่านั้น พระองค์ยังทรงเป็นโล่แก่คนทั้งปวงที่วางใจในพระองค์ด้วย ดู เพลงสดุดี 18:30 เช่นกัน ช่างเป็นความจริงที่แสนวิเศษ! พระเจ้าทรงดูแลคนเหล่านั้นที่วางใจในพระองค์ นั่นเป็นความจริงเมื่อผู้ใดวางใจพระคริสต์เป็นพระผู้ช่วยให้รอดก่อนและได้รับความรอด มันยังเป็นจริงในการดำเนินชีวิตคริสเตียนในเวลาต่อมาด้วย พระเจ้าทรงกลายเป็นโล่ที่ปกป้องสำหรับคนเหล่านั้นที่วางใจพระองค์ในยามคับขัน

6 อย่าเพิ่มอะไรเข้ากับพระวาทะของพระองค์ เกรงว่าพระองค์จะทรงขนาบเจ้า และเขาจะเห็นว่าเจ้าเป็นคนมุสา คำเตือนมิไว้เพื่อเตือนให้ระวังการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำที่ได้รับการคล้อยใจและถูกเก็บรักษาไว้ของพระเจ้าโดยไม่ได้รับอนุญาต พวกลัทธิเทียมเท็จและบรรณาธิการที่ชอบวิจารณ์เนื้อหาเปลี่ยนแปลงถ้อยคำที่เป็นลายลักษณ์อักษรของพระเจ้าเป็นกิจวัตร สังเกตอีกครั้งว่าถ้อยคำ (พหูพจน์) ของพระเจ้าถูกหมายเหตุไว้ ทั้งการคล้อยใจด้านถ้อยคำของถ้อยคำต่างๆ ของพระเจ้ารวมถึงการเก็บรักษาไว้ด้านถ้อยคำของพระเจ้านั้นถูกกล่าวถึง

ผู้ใดที่บังอาจเพิ่มเข้ากับ (หรือตัดออกจาก) ถ้อยคำที่ได้รับการคล้อยใจและถูกเก็บรักษาไว้ของพระเจ้าก็กลายเป็นคนมุสา เขาอ้างว่านำเสนอถ้อยคำทั้งหมดของพระเจ้าในเมื่อความจริงคือเขาโกหกเรื่องที่อ้าง การเพิ่ม (หรือการตัดออก) ถ้อยคำต่างๆ จากข้อความศักดิ์สิทธิ์นี้เท่ากับเป็นการหลอกลวง การส่งต้นฉบับหนึ่งมาโดยอ้างว่าเป็นพระวาทะและถ้อยคำของพระเจ้า ทั้งที่ความเป็นจริงแล้วมีมนุษย์ได้เปลี่ยนแปลงมันแล้วโดยไม่ได้รับอนุญาต ก็เท่ากับเป็นการโกหก

ดู พระราชบัญญัติ 4:2 และวิวรณ์ 22:18 ด้วย มันเป็นเรื่องร้ายแรงที่จะเปลี่ยนแปลงถ้อยคำเหล่านี้ของพระเจ้าโดยไม่ได้รับอนุญาต

สภ 30:7-9 ข้าพระองค์ขอสองสิ่งจากพระองค์ ขออย่าทรงปฏิเสธที่จะให้ข้าพระองค์ก่อนข้าพระองค์ตาย อากรูร์ขอเพียงสองสิ่งจากพระเจ้า (เมื่อรวมกันพวกมันก็เป็นตัวแทนของมุมมองที่มีปัญหาเกี่ยวกับชีวิต) เขาจึงขอให้พระเจ้าประทานสองสิ่งต่อไปนี้ขณะที่เขายังมีชีวิตอยู่

8 ขอให้ความไร้สาระและความมึนงงจากข้าพระองค์ ขออย่าประทานความยากจนหรือความมั่งคั่งแก่ข้าพระองค์ ขอเลี้ยงข้าพระองค์ด้วยอาหารที่พอดีแก่ข้าพระองค์ คำขอแรกของเขา (1) ก็คือ ให้พระเจ้าทรงกันเขาให้ห่างจากคำนิยมที่ผิดๆและความหลงกลวง นี่เท่ากับว่าเขาขอให้พระเจ้าทรงรักษาเขาไว้ในความจริงและบนเส้นทางที่ถูกต้อง ดังนั้น คำขอแรกของอากรูร์จึงเป็นเรื่องฝ่ายวิญญาณ เขาขอให้พระเจ้าทรงรักษาเขาไว้บนเส้นทางแห่งความจริง จากนั้นเขาก็ขอ (2) ให้พระเจ้าทรงตอบสนองความต้องการต่างๆของเขา เขาไม่ปรารถนาทั้งความยากจนหรือความมั่งคั่ง นั่นคือ แค่ขอให้พระเจ้าทรงจัดเตรียมสิ่งที่เขาต้องการและสิ่งที่เหมาะสมสำหรับเขาเท่านั้น

9 เกรงว่าข้าพระองค์จะอิม และปฏิเสธพระองค์ แล้วพูดว่า "พระเยโฮวาห์เป็นผู้ใดเล่า" หรือเกรงว่าข้าพระองค์จะยากจนและขโมย และออกพระนามพระเจ้าของข้าพระองค์อย่างไร้ค่า อากรูร์เข้าใจดีถึงอันตรายต่างๆของความมั่งมี เขารู้ว่าความมั่งคั่งและความเจริญรุ่งเรืองมีแนวโน้มที่จะดึงคนเราให้ถอยห่างไปจากการพึ่งพาพระเจ้าได้ เขาจึงขอให้พระเจ้าทรงตอบสนองความต้องการต่างๆของเขา แต่ไม่ปล่อยให้เขากลายเป็นคนรวย ตรงกันข้าม เขายังขอให้พระเจ้าทรงป้องกันเขาให้พ้นจากความยากจนด้วยเกรงว่าเขาจะถูกทดลองให้ลักขโมยหรือพูดสบถโดยออกพระนามของพระเจ้า อากรูร์จึงแสดงออกถึงความเข้าใจอันลึกซึ้งเกี่ยวกับสิ่งต่างๆของชีวิต เขาขอให้พระเจ้า (1) รักษาเขาให้เที่ยงตรงเกี่ยวกับความจริงของพระเจ้า และ (2) ให้พระเจ้าทรงตอบ

สนองความต้องการต่างๆของเขาเท่านั้น เขาเข้าใจถึงอันตรายต่างๆของความเบี่ยงเบนฝ่าย
วิญญาณและอันตรายของความมั่งมี

สภ 30:10 **อย่ากล่าวหาคนใช้ให้ร้ายของเขาฟัง เกรงว่าเขาจะแข่งเจ้า และเจ้า
จะต้องมีความผิด** จากนั้นอาถูร์เตือนเรื่องการเป็นคนปากบอนหรือคนกล่าวหาผู้อื่น ความคิด
ตรงนี้ก็หมายถึงการเข้าไปยุ่งเรื่องของผู้อื่น การไปหานายคนหนึ่ง (นั่นคือ นายจ้าง) และเล่าเรื่อง
ของคนใช้คนหนึ่งของเขา (ลูกจ้าง) ก็ไม่เพียงเป็นเรื่องหุ้มหมิ่มและจู้จี้จ้านเท่านั้น แต่มันอาจ
ย้อนกลับมาทำร้ายคนที่เล่าได้ การจู้จี้จ้านเช่นนั้นอาจลงเอยด้วยการที่ผู้กล่าวหาถูกแข่ง (นั่นคือ
ถูกต่อว่าอย่างรุนแรง) และถูกมองว่าเป็นคนสอดเรื่องของคนอื่นด้วย การเที่ยวไปกล่าวหาลูกจ้าง
ของคนอื่นว่าประพฤติผิดทำนองคลองธรรมเป็นการกระทำที่เสี่ยงมากๆ ผู้กล่าวหาคนนั้นอาจถูก
บอกว่าย่างเรื่องชาวบ้านและถูกตราหน้าว่าเป็นคนจู้จี้จ้านได้

สภ 30:11-14 **คราวนี้อาถูร์นำเสนอสุภาษิตสี่ข้อที่พูดถึงข้อบกพร่องด้าน
อุปนิสัยที่มีอยู่จนทุกวันนี้ (1) มีคนชั่วอายุหนึ่งที่แข่งบิดาของตน และไม่อวยพรแก่มารดาของ
ตน** ความคิดตรงนี้ก็คือน่าจะมีคนชั่วอายุหนึ่งเสมอที่จะแข่งบิดาของตนและไม่ให้เกียรติมารดา
ของตน จะมีคนเหล่านั้นเสมอที่ไม่เคารพนับถือพ่อแม่ของตน แม้มีได้ระบุไว้ มันก็บอกเป็นนัย
อย่างชัดเจนว่าคนเช่นนั้นเป็นคนโง่และคนชั่ว คนแบบนี้มีชีวิตอยู่ในสมัยของอาถูร์และพวก
เขามีอยู่จนทุกวันนี้ วิบัติจึงมีแก่คนเหล่านั้น! พระเยซูทรงประณามพวกฟาริสีและพวกธรรมา
จารย์ในสมัยของพระองค์ที่สร้างทำเป็นคนชอบธรรมแต่ยอมที่จะไม่เลี้ยงดูพ่อแม่ที่แก่เฒ่าของ
ตนโดยอ้างเรื่องทะนุบำรุง ‘ศาสนา’ ดู มาระโก 7:1-12 และหมายเหตุต่างๆของมัน

**(2) 12 มีคนชั่วอายุหนึ่งที่บริสุทธิ์ในสายตาของตนเอง แต่ยังไม่ได้รับการชำระล้างให้พ้น
จากความโสโครกของตน** จะมีคนชั่วอายุที่คิดว่าตัวเองเป็นคนชอบธรรมเสมอ พวกเขาถูกต้อง
และบริสุทธิ์ในสายตาของพวกเขาเอง แม้มิใช่ในสายพระเนตรของพระเจ้าก็ตาม เพราะการคิดว่า
ตัวเองเป็นคนชอบธรรมของพวกเขา โดยไม่เห็นว่าคุณต้องการความรอด พวกเขาจึงยังไม่ถูก
ชำระล้างเหมือนเดิมในฝ่ายวิญญาณ จนทุกวันนี้มีคนมากมายที่ย่อหยิ่งฝ่ายวิญญาณและคิดว่าตน

ชอบธรรม กระนั้น พวกเขาที่ไม่เคยได้รับการชำระในพระโลหิตของพระเยซูโปดก แม้พวกเขา
สร้างทำเป็นคนเคร่งศีลธรรม พวกเขาก็คืออูมอัมคั้งศพที่ฉาบด้วยปูนขาว นั่นคือ การสร้างว่า
เป็นคนเคร่งศีลธรรมให้เห็นภายนอกและเลวทรามอยู่ภายใน คนพวกนี้มีชีวิตอยู่ในสมัยของอา
กัวร์และในสมัยของพระเยซูอย่างแน่นอน พวกเขาอยู่รอบตัวเราจนทุกวันนี้

(3) 13 มีคนชั่วอายุหนึ่ง โธ ตาของเขาสูงจริงหนอ และหนังตาของเขาสูงยิ่ง อากรัวร์กล่าว
ต่อไปถึงคนเหล่านั้นในแต่ละชั่วอายุคนที่เยอหยิ่งและจองหอง พวกเขามีชีวิตอยู่ในสมัยนั้นและ
อยู่มาจนทุกวันนี้ในพวกชนชั้นสูงที่แบ่งแยกชนชั้นของสังคมสมัยใหม่

(4) 14 มีคนชั่วอายุหนึ่งที่ฟันของเขาเป็นดาบ ทนต์ของเขาเป็นมีด เพื่อจะกลืนกินคน
ยากจนเสียดจากรแผ่นดินโลก และคนขัดสนเสียดจากรท่ามกลางมนุษย์ ในคนทุกชั่วอายุ มีคนเหล่านี
้นที่เต็มใจกลืนกินคนเหล่านั้นที่ไม่แข็งแรงหรือมีอำนาจเท่าตนเอง พวกเขาเป็นคนโหดร้าย
ทารุณ โลกโมโทสันและชั่วร้าย ตลอดหลายยุคสมัยพวกเขาได้พยายามที่จะปกปิดใครก็ตามที่
พวกเขาทำได้และเหยียบย่ำใครก็ตามที่ขวางทางตน พวกเขามีชีวิตอยู่ในสมัยของอากรัวร์และมีอยู่
จนถึงปัจจุบัน

คำพูดเปรียบเทียบสี่เรื่องนี้มีเนื้อหาสอดคล้องอย่างใกล้ชิดกับคำกล่าวประณามขององค์
พระผู้เป็นเจ้าของเราที่มีต่อสถาบันศาสนาในสมัยของพระองค์ พระเยซูตรัสประณามพวกฟาริสี
พวกสะดูสี และพวกธรรมจารย์เสียอ่วมเพราะความเสแสร้งแบบใจจืดใจดำของพวกเขาแต่เป็น
ความชั่วร้ายอยู่ภายใน พวกเขาทำตัวว่าเป็นคนชอบธรรมแต่ภายในเป็นสุนัขป่าที่ร้ายกาจ ดู
มัทธิว 7:15 การล่อลวงรู้หน้าแบบเป็นคำพยากรณ์ของอากรัวร์จึงลึกซึ้ง

สภ 30:15-17 ปลิงมีลูกตัวเมียสองตัว มันร้องว่า "ให้ให้" ความคิดตรงนี้ก็คือ
ปลิงหรือตัวดูดเลือด ภาพเปรียบเทียบนี้ก็คือ สิ่งมีชีวิตเช่นนั้นไม่รู้จักอ้ม พวกมันอยากได้มากกว่า
เดิมเสมอ คนเช่นนั้นก็มีอยู่ในทุกชั่วอายุ นั่นคือ ผู้คนที่ไม่เคยรู้จักพอแต่อยากได้เพิ่มมากขึ้น
ตลอด ความโลภเงินและค้นหาในสิ่งต่างๆย่อมกลายเป็นความปรารถนาอันไม่รู้จบเหมือนปลิง
ดูดเลือด

ความคิดดังกล่าวดำเนินต่อไปและถูกขยายความ แต่ถึงสามสิ่งนี้ไม่เคยอิม เออ ลีสิ่งไม่เคยพูดว่า "พอแล้ว" ผู้เขียนท่านนี้กล่าวถึงสามสิ่งและอันที่จริงก็สี่สิ่งซึ่งเหมือนกับปลิงที่ไม่รู้จักพอ ความจริงที่สำคัญกว่าก็คือ ความไม่รู้จักพอแบบไม่รู้จบของคนเหล่านั้นที่ดูหมิ่นพ่อแม่ของตน

16 คือแดนผู้ตาย ทรัพย์ของหญิงหมั้น แผ่นดินโลกที่ไม่อิมน้ำ และไฟที่ไม่เคยพูดว่า "พอแล้ว" สามสิ่งถูกกล่าวถึงซึ่งไม่รู้จักพอ (1) พื้นดินที่รับเอาคนตายที่ถูกฝังไว้ก็ไม่เคยเต็ม เช่นเดียวกับ (2) หญิงหมั้นที่อยากมีลูกมาตลอด (3) แผ่นดินที่แห้งผากในช่วงหน้าแล้งย่อมรอคอยฝนและไม่อิมกับฝนเพียงเล็กน้อย (4) ไฟที่ถูกจุดแล้วย่อมไม่พอใจที่จะเผาไหม้เพียงเล็กน้อย แต่มันจะไหม้กระหน่ำและเผาผลาญทุกอย่างที่มันทำได้

17 นัยน์ตาที่เยาะเย้ยบิดาและดูถูกไม่ฟังมารดาจะถูกกาแห่งหุบเขาจิกออกและนกอินทรีหนุ่มจะกินเสีย เป้าหมายของคำพูดเปรียบเทียบสี่ประการนี้ถูกกล่าวถึง เช่นเดียวกับที่หลายแง่มุมของธรรมชาติและชีวิตไม่รู้จักพอ คนที่เยาะเย้ยและดูหมิ่นพ่อแม่ของตนก็เป็นแบบเดียวกัน คนที่มีนัยน์ตาชอบดิดจะถูกอীগจิกดวงตาออกและถูกนกอินทรีหนุ่มกินมันเสีย ภาพเปรียบอันหลังนี้ก็หมายถึงการปรับโทษอย่างรุนแรง ผู้ที่ดูหมิ่นพ่อแม่ของตนซึ่งนำไปสู่ความไม่รู้จักพอไม่รู้จบในชีวิตสุดท้ายแล้วจะพบจุดจบอันขมขื่น การดูหมิ่นพ่อแม่ของตนย่อมเป็นความชั่วอันน่ารังเกียจซึ่งนำไปสู่จุดจบที่น่าอนาถ

สภ 30:18-20 ผู้เขียนท่านนี้ใช้ประโยชน์จากคำพูดเปรียบเทียบสามและสี่ประการเพื่อพรรณนาถึงการอ้างเหตุผลว่าตัวเองเป็นฝ่ายถูกของหญิงเล่นชู้คนหนึ่ง มีสามสิ่งทีประหลาดเหลือสำหรับข้า เออ ลีสิ่งที่ข้าไม่เข้าใจ ผู้เขียนท่านนี้พรรณนาถึงการที่ในธรรมชาติมีอยู่สี่สิ่งที่เกินความเข้าใจของเขา สิ่งที่เขาไม่อาจเข้าใจได้แม้แต่คนเดียว

19 คือท่าทีของนกอินทรีในฟ้า ท่าทีของงูบนหิน ท่าทีของเรือในท้องทะเล และท่าทีของชายกับหญิงสาว (1) อากูร์พรรณนาถึงการที่การเหิรแบบนิ่มนวลของนกอินทรีบนท้องฟ้าก็เกินความเข้าใจของเขา (2) การเลื้อยอันบิดงอและพลิ้วไหวของงูบน โขดหินที่แข็งและราบเรียบก็น่า

อัจฉริยะสำหรับเขา (3) เรือที่แล่นและล่องไปอย่างเงียบสงบบนท้องทะเลก็เป็นอะไรที่ผู้เขียนไม่
เข้าใจ (4) สุกท้ายอาตุร์กล่าวว่าตนไม่เข้าใจ ‘เคมี’ อันลึกลับระหว่างชายหนุ่มและหญิงสาว แม้
เป็นข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งของชีวิต เขาก็ไม่เข้าใจมันอย่างแน่นอน

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่อยู่เหนือความเข้าใจของเขาอย่างสิ้นเชิงก็คือ สิ่งต่อไปนี้ 20 นี้เป็นทาง
ของหญิงผู้ล่วงประเวณีคือ นางรับประทาน และนางเซ็ดปาก และนางพูดว่า "ฉันไม่ได้ทำผิด"
สิ่งหนึ่งที่น่าประหลาดในชีวิตก็คือ พวกผู้หญิงที่เล่นซู้จากนั้นก็พยายามยกเหตุผลเพื่อพิสูจน์ว่า
ตนทำถูก พวกนางยกเหตุผลสนับสนุนนานัปการ เช่น เพื่อตอบสนอง ‘ความต้องการต่างๆ’ ของ
ตนเองหรือเพื่อตอบสนองความต้องการต่างๆของกลุ่มที่เล่นซู้ด้วยของพวกนาง เหมือนงูบนโขด
หิน พวกนางยกเหตุผลมาสนับสนุนการทำผิดศีลธรรมของตนอย่างสิ้นไหล เหมือนเด็กที่เพิ่ง
ขโมยคุกกี้ออกจากโถใส่คุกกี้ พวกนางเซ็ดปากของตนและกล่าวว่า ‘ฉัน ไม่ได้ทำผิดอะไรเลย’
หญิงเช่นนั้นมีชีวิตอยู่ในสมัยของอาตุร์ พวกนางยังมีอยู่จนทุกวันนี้ ผู้แต่งคนนี้เคยให้คำปรึกษา
คนอื่นๆในผลพวงอันขมขื่นของสัมพันธ์สวาทที่เป็นการคบซู้และได้เห็นทัศนคติของหญิงเล่นซู้
ทั้งหลายมาแล้ว พวกนางมีทัศนคติเหมือนกันที่ว่าตนไม่ได้ทำอะไรผิด พวกนางอ้างว่าตนแค่รับ
หรือแบ่งปัน ‘ความรัก’ กับใครสักคนที่ต้องการมันเท่านั้น อาตุร์รวมถึงตัวผู้เขียนเองด้วยไม่อาจ
เข้าใจการยกเหตุผลเข้าข้างตัวเองเช่นนั้นได้เลย แต่มันก็มีอยู่มาจนถึงบัดนี้อย่างแน่นอน

สภ 30:21-23 แผ่นดินโลกตั้งสะท้อนอยู่ที่สามสิ่ง เอ มันทนอยู่ที่สี่สิ่งไม่ได้
อาตุร์พรรณนาต่อไปถึงสามเหตุการณ์ของชีวิตที่ไม่น่าจะเกิดและเหตุการณ์ที่สี่ซึ่งเป็นสิ่งน่า
สะอิดสะเอียน

22 คือทาสเมื่อได้เป็นกษัตริย์ คนโง่เมื่อกินอิ่ม (1) คนรับใช้ที่อยู่ดีๆก็ได้ขึ้นเป็นผู้นำปกติ
แล้วก็เป็สถานการณืหนึ่งที่ผิดปกติ เพราะความพิลึกของชีวิต คนเหล่านั้นที่ไม่มีคุณสมบัติที่จะ
เป็นผู้นำบางครั้งก็ถูกผลักดันให้รับตำแหน่งนั้น ปกติแล้วมันก็ไม่ได้ผลดีนัก (2) คนโง่ที่อยู่ดีๆ
กลายเป็นคนมั่งมีก็ยังเป็นคนโง่ต่อไป อย่างไรก็ตาม บัดนี้พวกเขาเป็น ให้อั้งที่รวยแล้ว มันเป็น
สถานการณ์ที่ผิดปกติ แต่ตลอดหลายศตวรรษ เหตุการณ์แบบนี้ก็เกิดขึ้นตลอดเวลา

23 เมื่อหญิงที่น่าเกลียดชังได้สามี และสาวใช้ที่ได้เป็นนายแทนนายหญิงของตน (3) คำที่แปลว่า *น่าเกลียดชัง (ซาเน)* มีความหมายตรงตัวว่า ‘เต็มไปด้วยความเกลียดชัง’ เมื่อหญิงคนใดที่เต็มไปด้วยความเกลียดชังและ ‘ร้ายกาจ’ ได้แต่งงาน ชีวิตคู่นั้นก็มิแต่การสู้รบไม่รู้จบ มันน่าเศร้าและไม่เหมาะสมสำหรับทั้งสองฝ่าย อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เป็นเรื่องน่าสะอิดสะเอียนอย่างสิ้นเชิงสำหรับอาถรรพ์ก็คือ (4) เมื่อสาวใช้ได้รับความมั่งคั่งของนายหญิงของตนเป็นมรดก ความหมายโดยนัยในที่นี้คือ คนที่เกินทน เธออาจมีความมั่งคั่งแล้วในตอนนี แต่ความสง่างามและจิตใจที่มีปัญญาของนายหญิงของเธอนั้นเธอไม่มี และที่แย่ที่สุดก็คือ เธอเป็นผู้หญิง ความหมายโดยนัยก็คือ ผู้หญิงที่ไม่เหมาะสมและไม่คู่ควร มันเป็นเรื่องน่าสะอิดสะเอียนอย่างหนึ่งสำหรับอาถรรพ์

สภ 30:24-28 มีสิ่งในแผ่นดินโลกที่เล็กเหลือเกิน แต่มีปัญญามากเหลือล้น จากนั้นอาถรรพ์ชี้ให้เห็นถึงสิ่งมีชีวิตอีกสี่สิ่งที่มีปัญญา

(1) 25 มด เป็นประชาชนที่ไม่แข็งแรง แต่มันยังเตรียมอาหารของมันไว้ในฤดูแล้ง ภาพประกอบแรกของปัญญาตรงนี้คือ มด การใช้คำว่า *ประชาชน* ตรงนี้จริงๆ แล้วก็หมายถึง ‘สังคม’ หนึ่ง พวกมดมีการมองล่วงหน้าที่พระเจ้าประทานให้ที่จะเตรียมพร้อมสำหรับฤดูหนาวโดยการสะสมอาหารในช่วงฤดูร้อน พระเจ้าได้ประทานความเข้าใจแก่พวกมันที่จะมองไกลและเตรียมพร้อมสำหรับอนาคต นั่นเป็นภาพประกอบหนึ่งที่แสนคลาสสิกของปัญญา ในโลกธรรมชาติที่ใหญ่กว่าพวกมดก็เป็นสิ่งมีชีวิตตัวเล็กๆ แต่พวกมันมีปัญญาที่จะเตรียมการสำหรับอนาคตและถือได้ว่าพวกมันเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีปัญญา

(2) 26 ตัวกระจวงผา เป็นประชาชนที่ไม่มีกำลัง แต่มันยังสร้างบ้านของมันในซอกหิน ตัวกระจวงผายังมีอยู่จนทุกวันนี้ในแผ่นดินอิสราเอล โดยเฉพาะในอุทยานแห่งชาติอิสราเอลที่เอนเกดี พวกมันเป็นสิ่งมีชีวิตที่วิ่งไปมาตามต้นไม้เหมือนพวกกระรอก แต่ก็เหมือนกราวนค์ฮ็อกตัวเล็กๆ แม้พวกมันปีนต้นไม้ไม่ได้ พระเจ้าก็ประทานปัญญาให้พวกมันที่จะสร้างถ้ำของมันในซอกของโขดหินต่างๆ ซึ่งเย็นกว่าและปกป้องพวกมันจากพวกนกที่เป็นสัตว์นักล่าได้ พวกมันจึงสร้างบ้านที่มั่นคง ผู้เขียนท่านนี้จึงใช้พวกมันเป็นตัวอย่างหนึ่งของสิ่งมีชีวิตที่มีปัญญา

(3) 27 **ตักแตนไม่มีกษัตริย์** แต่มันยังเดินขบวนเป็นแถว เห็นได้ชัดว่าพวกตักแตนไม่มีกษัตริย์หรือผู้นำ กระนั้นพวกมันก็มีสัญชาตญาณที่พระเจ้าประทานให้ที่จะออกไปหาอาหารและตอบสนองความต้องการต่างๆของมัน ประเด็นที่ถูกบอกเป็นนัยก็คือว่า พวกมันมีความคิดริเริ่มและความสามารถแบบ ‘ผู้เริ่มต้นเอง’ ที่จะออกไปและทำสิ่งที่ต้องทำโดยไม่ต้องให้ใครมาสั่งให้ทำ ดังนั้นจึงถือได้ว่าพวกมันมีปัญหา ภาพประกอบนี้สื่อถึงการมีความคิดริเริ่มโดยมองเห็นความต้องการหนึ่งและจัดการกับมัน และเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับความเกียจคร้าน

(4) 28 **แมงมุมนั้น เจ้าเอามือจับได้ แต่มันยังอยู่ในพระราชวัง** แม้เป็นแมลงตัวเล็กๆและถูกมองบ่อยกว่าน่าขยะแขยง พวกแมงมุมก็ขยันขันแข็งอย่างแน่นอน พวกมันออกไปทำงานไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน แม้กระทั่งในพระราชวังของกษัตริย์ก็ตาม พวกมันเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความขยันขันแข็งและความวิริยะอุตสาหะ จะว่าไปแล้วพวกมันก็แสดงออกถึงภาพประกอบอย่างหนึ่งในเรื่องปัญญา

ในสิ่งมีชีวิตทั้งสี่นี้ ผู้เขียนยกภาพประกอบของปัญญาใน (1) การมองการณ์ไกลและเตรียมการสำหรับอนาคต (2) การสร้างบ้านที่มีเสถียรภาพและมั่นคง (3) การมีความคิดริเริ่มและการลองสิ่งใหม่ๆ และ (4) ความขยันขันแข็งและความวิริยะอุตสาหะ ทั้งหมดนี้ล้วนแสดงออกถึงปัญญาขั้นพื้นฐานในชีวิต

สภ 30:29-31 มีสามสิ่งที่สง่างามมากในท่าเดิน เอ มีสี่สิ่งที่่างเท้าของมัน
ฝ่าเผย สุกษยิตต่างๆของอาถรรพ์ไกลถึงตอนจบของมันแล้วพร้อมกับสิ่งมีชีวิตอีกสามและสี่ชนิดที่เราควรเอาอย่าง คำที่แปลว่า **ฝ่าเผย (โหวบ)** เป็นคำฮีบรูพื้นที่แปลว่า ‘ดี’ ภาพเปรียบเทียบนี้ก็คือสิ่งที่ดีและน่าปรารถนา

(1) 30 **คือสิงโต** ซึ่งเป็นสัตว์ที่มีกำลังมากที่สุด และไม่ยอมหันหลังกลับเพราะสิ่งใดเลย สิ่งมีชีวิตหนึ่งที่ขึ้นชื่อในเรื่องพลังกำลังและความกล้าหาญคือ สิงโต มันเป็นแบบอย่างของความกล้าหาญและความแข็งแกร่ง

(2) 31 **สุนัขล่าเนื้อ** เป็นสิ่งมีชีวิตที่ว่องไวมากและเคลื่อนไหวงดงาม บางคนคิดว่านี่หมายถึงเสือความมากกว่า แต่ความหมายเปรียบเทียบก็เหมือนกัน (3) **แพะผู้** หรือ **แกะผู้** เป็นสิ่งมีชีวิตที่เป็นภาพประกอบของพระกำลัง สิทธิอำนาจและความเต็มใจที่จะเป็นเอกเทศ (4) **สุกด้าย** และ **กษัตริย์ผู้ซึ่งไม่มีใครก่อการกบฏ** การประยุกต์ใช้ภาพประกอบทั้งสามนี้ก็คือ กษัตริย์องค์หนึ่งที่ครอบครองอย่างมีปัญญาเสียน ไม่มีการก่อความไม่สงบหรือการกบฏในอาณาจักรของเขาเลย บทเรียนที่สำคัญกว่าก็คือ ผู้นำที่มีปัญญาและเข้มแข็งซึ่งทำให้ประชาชนติดตามอย่างเต็มใจ

สภ 30:32-33 สุภามิตของอากรูร์ปิดท้ายด้วยคำแนะนำแบบพระเจ้า ถ้าเจ้าเป็นคนโง่ก่อกองตนเอง หรือคิดแผนการชั่วร้าย จงเอามือปิดปากของเจ้าเสียเถิด คำแนะนำที่มีปัญญาตรงนี้ก็คือน หากผู้ใดรู้ว่าตนพลาดไปแล้วในการยกย่องตัวเองหรือมีความคิดชั่ว จงให้ผู้นั้นหุบปากของตนเสียและไม่ปล่อยให้เรื่องบานปลายยิ่งกว่าเดิม

33 เพราะเมื่อกวมน้ำนมก็ได้เนยเหลว เมื่อบีบจมูกก็ได้โลหิต และเมื่อกวมนโงโสก็ได้การวิวาท ความคิดตรงนี้ก็ต่อเนื่องมาจากข้อที่แล้ว การกวมน้ำนมไปเรื่อยๆจะทำให้เกิดเนยและการชกใครสักคนที่จมูกก็จะทำให้เกิดเลือดไหล ประเด็นก็คือว่าการพุดซ้ำเรื่องเดิมๆมีแต่จะลงเอยด้วยการทะเลาะวิวาท ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า การเจียบเสียบและปล่อยให้เรื่องมันซาไปก็ดีกว่าการก่อกวนและพุดซ้ำเรื่องเดิมๆ นั่นมีแต่นำไปสู่การวิวาท มีปัญญาแบบพระเจ้าในการปล่อยให้สิ่งที่อาจกลายเป็นความขัดแย้งซาไปเหมือนกองไฟที่ปราศจากเชื้อเพลิง ดู สุภามิต 6:20

ภาพรวมของสุภามิต 31: บทสุกด้ายนี้ของหนังสือสุภามิตเป็นอีกส่วนที่แยกออกมาต่างหาก มันถูกเขียนโดยกษัตริย์เลมูเอลและมาจากสิ่งที่มารดาเขาได้สอนเขา หลังจากความเห็นแบบเกริ่นนำในข้อ 1-9 โดยเตือนให้ระวังความชั่วร้ายของเหล่า บทนี้ก็เริ่มเข้าสู่คำเทศนาอันไพเราะเกี่ยวกับหญิงที่เปี่ยมคุณธรรม

สภ 31:1 ถ้อยคำของกษัตริย์เลมูเอล คือคำพยากรณ์ที่พระราชชนนีได้สอนไว้แก่พระองค์ คำถามที่ชัดเจนก็คือว่า กษัตริย์เลมูเอลคือใคร จริงๆแล้วมีอยู่สองทางเลือก เขา

เป็นกษัตริย์ที่ไม่มีใครรู้จักของประเทศที่ไม่มีใครรู้จัก หรือ *เลมูเอล* เป็นอีกชื่อหนึ่งของซาโลมอน ไม่มีข้อพิสูจน์ที่ชี้ชัดสำหรับทางเลือกทั้งสอง อย่างไรก็ตาม วรรณคดีอันหลังที่ว่านี้เป็นนามแฝงของซาโลมอนก็เป็นไปได้มากกว่า เพราะว่าชื่อพระคัมภีร์เดิมถูกมอบไว้กับชนชาติฮีบรูและบทนี้ก็ถูกเขียนเป็นภาษาฮีบรู

เนื่องจากไม่มีกษัตริย์ฮีบรูองค์ใดที่มีชื่อเป็นทางการว่า *เลมูเอล* นี่จึงน่าจะเป็นชื่อส่วนตัวที่มารดาของเขาตั้งให้เขา ชื่อ *เลมูเอล* มีความหมายตรงตัวว่า ‘สำหรับพระเจ้า’ หรือบางทีก็ ‘แด่พระเจ้า’ ซาโลมอนถูกเรียกด้วยว่า *เยสิคียาห์* ซึ่งมีความหมายว่า ‘เป็นที่รักของพระเจ้า’ คำ *พยากรณ์* (ตรงตัวคือ ‘ภาระ’) ที่ถูกบันทึกไว้ในที่นี้ถูกสอนให้เขาโดยมารดาของเขาซึ่งก็คงเป็นนางบัทเชบา

สภข 31:2-3 **อะไรเล่า ลูกแม่เอ๋ย อะไรเล่า ลูกแห่งท้องแม่เอ๋ย อะไรเล่า ลูกแห่งคำปฏิญาณของแม่เอ๋ย** พร้อมกับคำถามที่ไพเราะสามคำถาม มารดาของ *เลมูเอล* เกริ่นนำคำสั่งสอนของนางแก่เขา วลีหลัง (“ลูกแห่งคำปฏิญาณของแม่เอ๋ย”) อาจหมายถึงคำปฏิญาณสมรสของนางที่ให้ไว้ต่อสามีของนาง (ดาวิด?)

3 **อย่าให้กำลังของเจ้าแก่ผู้หญิง อย่าให้ทางของเจ้าแก่ผู้ทำลายกษัตริย์ใดๆ** แม้ความคิดตรงนี้ไม่ชัดเจน คำเตือนที่ให้ไว้แก่ *เลมูเอล* ก็น่าจะมีว่า จงหลีกเลี่ยงการให้พลังกำลัง (นั่นคือ ความมั่งคั่ง) แก่ผู้หญิงใจง่ายทั้งหลาย (นั่นคือ พวกหญิงแพศยา ไม่ว่าจะประกอบอาชีพโสเภณี หรือมีความสัมพันธ์แบบไม่จริงจังก็ตาม) คำเตือนที่สอง (สิ่งที่ทำลายกษัตริย์) อาจเป็นคำเตือนเกี่ยวกับการใช้ชีวิตแบบสุรุษสุรายินแ่งต่างๆ ไปดังที่บริบทใหญ่กว่าดูเหมือนจะสื่อ ดังนั้น คำเตือนของนางก็คือ ให้เขาหลีกเลี่ยงหญิงใจง่ายทั้งหลายและแนวคิดปรนเปรอตัวเอง ซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติที่เหล่ากษัตริย์มักกระทำและมีอำนาจทำลายล้างเสมอ

สภข 31:4-7 **โอ เลมูเอลเอ๋ย ไม่สมควรที่กษัตริย์ ไม่สมควรที่กษัตริย์จะเสวยเหล้าองุ่น หรือผู้ที่ครอบครองจะดื่มสุรา** มารดาของกษัตริย์องค์นี้ (ซาโลมอน หรือ *เลมูเอล*) เตือนบุตรของนางเกี่ยวกับความชั่วร้ายของเครื่องดื่มสุราทั้งหลาย ไวน์ในบริบทนี้ย่อมหมายถึง

เหล่าองุ่นที่ถูกหมักแล้ว สุราน่าจะหมายถึงเหล่าแรงๆในรูปแบบอื่นๆ ประเด็นตรงนี้ก็ถือว่า มันไม่เหมาะสมและไม่สมควรที่กษัตริย์ (หรือใครก็ตามที่ดำรงตำแหน่งผู้นำหรือเป็นคนใหญ่คนโต) ที่จะเมาเหล้าสุราแบบต่างๆ

พระคัมภีร์พรรณนาถึงเหล้าสุราทั้งหลายว่าเป็นสิ่งชั่วร้ายเสมอ แม้พวกยิวได้คิดค้นไวน์ที่เป็นน้ำองุ่น *ไม่หมัก* ขึ้นมาได้แล้วก็ตาม มันก็ยังมีไวน์ที่เป็นเหล้าองุ่นอยู่ มันถูกนำเสนอในพระคัมภีร์ว่าเป็นสิ่งชั่วร้ายเสมอ ไม่เคยมีการดื่มเข้าสังคมท่ามกลางประชาชนของพระเจ้าเลย เหล้าเป็นเครื่องดื่มของพญามารอย่างแท้จริง

5 เกรงว่าเขาจะดื่มและหลงลืมตัวบทกฎหมายนั้นเสีย และคำวินิจฉัยที่มีต่อคนทุกข์ยากก็ไขว้เขวไป คำเตือนมิให้ผู้นำดื่มเหล้าถูกบรรยายถึงเพิ่มเติม เพราะเมื่อดื่มเหล้า คนเหล่านั้นที่ดำรงตำแหน่งผู้นำก็จะกลายเป็นผู้ทำผิดกฎหมายเสียเอง อาชญากรรมถูกก่อขึ้นเพราะฤทธิ์เหล้ามากกว่าเพราะสาเหตุอื่น นอกจากนี้ บรรดาผู้นำที่ดื่มเหล้าก็จะบิดเบือนความยุติธรรมสำหรับคนเหล่านั้นที่มาอยู่ต่อหน้าพวกเขาด้วย ดู ปัญญาจารย์ 10:17 และ โสเซยา 7:5

6 จงให้สุราแก่ผู้ที่กำลังจะพินาศ และน้ำองุ่นแก่ผู้ที่ทุกข์ใจอย่างขมขื่น ความคิดตรงนี้ไม่ได้สนับสนุนให้คนที่ทุกข์ใจดื่มเหล้า แต่มันเป็นการพุดจาแบบเสียดสีประชดประชันต่างหาก ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือว่า คนเหล่านั้นที่ดำรงตำแหน่งสูงๆ ไม่มีเหตุให้ต้องดื่มเหล้าเลย แต่เหล้าก็ดีสำหรับคนเหล่านั้นที่มีชีวิตตกต่ำ คนโกล้ตายหรือคนที่ทุกข์ใจอย่างแสนสาหัส คำที่แปลว่า **ขมขื่น** (มาร์) ปกติแล้วก็แปลเป็น ‘มีรสขม’ ประเด็นก็คือว่าเหล้าถูกเชื่อมโยงกับความตายและความขมขื่น

7 จงให้เขาดื่มและลืมความยากจนของเขา เพื่อจะจดจำความระทมทุกข์ของเขาไม่ได้อีกต่อไป อีกครั้งที่ประเด็นคือ ความเชื่อมโยงกันระหว่างเหล้าและความมอซอ มันเกี่ยวโยงกับความยากจนและความระทมทุกข์ คนเหล่านั้นที่มีชีวิตปกติสุขดีไม่ควรไปยุ่งเกี่ยวกับเหล้าเลย

สภ 31:8-9 **จงอ้าปากของเจ้าแทนคนใบ้ เพื่อสิทธิของทุกคนที่ถูกทิ้งร้างอยู่**
บริบทนี้ยังเป็นคำแนะนำของมารดาของกษัตริย์องค์หนึ่งที่มีต่อบุตรของนางเหมือนเดิม นาง

เดือนสติเขาให้เป็นหนายความที่ยุติธรรมให้แก่คนเหล่านั้นที่ไม่มีผู้ป้องกัน กษัตริย์ที่มีปัญญาจะปฏิบัติอย่างยุติธรรมกับคนเหล่านั้นที่ไม่สามารถพูดได้หรือตกอยู่ในสภาพสิ้น ไร้ไม้ดอก

9 จงอ้าปากของเจ้า พินักษาอย่างชอบธรรม รักษาสิทธิของคนจนและคนขัดสนให้คงอยู่ เลมูเอล (หรือซาโลมอน) ได้รับการเตือนสติจากมารดาของตนให้เป็นผู้พิพากษาที่ยุติธรรมให้แก่คนเหล่านั้นที่มีฐานะต่ำต้อย นั่นคือ คนจนและคนขัดสน ความยากจนในสมัยพระคัมภีร์แตกต่างจากในอเมริกาสมัยปัจจุบันอย่างมหาศาล ปัจจุบัน ความยากจนส่วนใหญ่ในแผ่นดินนี้เกิดจากความบาปและการขาดอุปนิสัย ในสมัยนั้นปกติแล้วมันเป็นผลมาจากสภาพการณ์แวดล้อมต่างๆ ที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของเรา เช่น สงคราม การเสียชีวิตก่อนวัยอันควรของผู้เป็นสามี หรือความบกพร่องแต่กำเนิด เป็นต้น กษัตริย์องค์นี้ถูกเตือนสติให้ปฏิบัติอย่างยุติธรรมกับคนเหล่านั้นที่ช่วยจริงๆ กล่าวสั้นๆคือ มารดาของกษัตริย์องค์นี้แนะนำบุตรชายของนางให้เป็นผู้ที่มีปัญญาและยุติธรรม

สภ 31:10 **ใครจะพบภรรยาที่ดี เพราะค่าของเธอประเสริฐยิ่งกว่าทับทิมมากนัก** ตั้งแต่ตรงนี้ไปจนจบบทนี้ ผู้เขียนก็พรรณนาถึงหญิงคนหนึ่งที่มีเยี่ยมคุณธรรม เราควรหมายเหตุไว้ว่าสิ่งที่เลมูเอลเขียนคือสิ่งที่มารดาของเขาได้สอนเขา ดู 31:1 แน่แน่นอนนางได้แนะนำบุตรชายของตนเกี่ยวกับคุณธรรมหลายประการของหญิงที่ดีและเยี่ยมคุณธรรมเพื่อที่จะเสาะหามาเป็นภรรยา เขาอาจกำลังหมายถึงภรรยา (คนแรก) ของเขาเองหรือไม่ก็บุตรสาวคนหนึ่งก็ได้

คำที่แปลว่า ดี (ชายิล) ตรงนี้มีความหมายว่า ‘เข้มแข็ง’ หรือ ‘มีประสิทธิภาพ’ ในบริบทที่จะเปิดเผยให้ทราบต่อไป เห็นได้ชัดว่านี่หมายถึงหญิงคนหนึ่งที่ยืนหยัดและทำงานหนัก แม้คำภาษาอังกฤษสมัยปัจจุบัน *virtuous* บอกเป็นนัยถึงความเป็นเลิศทางศีลธรรม คำฮีบรูนี้ก็บอกเป็นนัยถึง ‘ความมีประสิทธิภาพ’, ‘ความขยันหมั่นเพียร’ และ ‘พลังกำลัง’ ในคำบรรยายต่อมาของหญิงเยี่ยมคุณธรรมผู้นี้ แน่แน่นอนว่าเธอถูกพรรณนาว่าเป็นหญิงที่รักนวลสงวนตัวและบริสุทธิ์ แต่ความคิดที่ใหญ่กว่าก็หมายถึง ผู้หญิงที่ยืนหยัดเพียร แข็งแรงและมีประสิทธิภาพ

ประเด็นของเลมูเอลก็คือว่า หญิงเช่นนั้นมีค่ามาก นั่นคือ “ค่าของเธอประเสริฐยิ่งกว่าทับทิมมากนัก” การได้ผู้หญิงแบบนั้นมาเป็นภรรยาก็เป็นพระพรอย่างหนึ่งที่เลอค่ายิ่งนัก

สภ 31:11-12 **จิตใจของสามีเธอก็วางใจในเธอ และสามีจะไม่ขาดกำไร** แม้คำบรรยายที่ตามมาจะวาดภาพให้เห็นถึงภรรยาคนหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและทำงานเกิดผลมาก คุณสมบัติประการแรกที่ถูกกล่าวถึงตรงนี้ก็ คือ ความสุจริตด้านศีลธรรม หญิงเปี่ยมคุณธรรมเช่นนั้นจะสัตย์ซื่อต่อสามีของเธอเสมอ เขาจะวางใจความสุจริตด้านศีลธรรมของเธอได้เสมอ จะไม่มีช่วงขณะแห่งความสงสัยในเรื่องการรักนวลสงวนตัวและความซื่อสัตย์ของเธอเลย เธอจริงจังในด้านศีลธรรมอย่างเต็มที่ คำที่แปลว่า **ขาด** (*ซาเซอร์*) มีความหมายตรงตัวว่า ‘ขาดสน’ คำที่แปลว่า **กำไร** (*ซาลาล*) มีความหมายด้วยว่า ‘ของปล้น’ หรือ ‘ของริบ’ ความคิดนี้ก็ถือว่าภรรยาที่เปี่ยมคุณธรรมผู้นี้ไม่เพียงเป็นคนบริสุทธิ์ในด้านศีลธรรมเท่านั้น แต่เธอยังเป็นคนรักที่ยินยอมพร้อมใจต่อสามีของเธอด้วยจนเขาไม่เคยมีความปรารถนาหรือความสนใจในหญิงอื่นเลย นั่นคือของปล้นซึ่งรวมถึงนักโทษสงครามที่เป็นผู้หญิงด้วย ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือว่า หญิงที่เปี่ยมคุณธรรมจะเป็นคนบริสุทธิ์ แต่ก็ยังเป็นคนที่เต็มเต็มความปรารถนาทางเพศของสามีของเธอ

12 เธอจะทำความดีให้เขา ไม่ทำความร้าย ตลอดชีวิตของเธอ ตราบใดที่ภรรยาเช่นนั้นยังมีชีวิตอยู่ เธอก็จะเป็นพรต่อสามีของเธอ โดยกระทำความดีต่อเขาและไม่ก่อปัญหาหลายอย่างให้เขา ชายที่มีภรรยาแบบนั้นก็จะมีสมบัตินับไม่ถ้วนอย่างแท้จริง

สภ 31:13-15 **เธอแสวงขนแกะและป่าน และทำงานด้วยมืออย่างเต็มใจ** ในสมัยโบราณ เส้นใยส่วนใหญ่ก็ทำจากขนสัตว์หรือป่าน (นั่นคือ ฝ้ายป่าน) ความคิดตรงนี้ก็ถือว่าภรรยาที่เปี่ยมคุณธรรมผู้นี้ได้เสาะหาวัสดุที่ดีที่สุดในตลาดมาให้แก่ครอบครัวของเธอ จากนั้นเธอก็เต็มใจทำวัสดุเหล่านั้นเป็นเครื่องแต่งกายสำหรับสามีและครอบครัวของเธอ นี่บอกเป็นนัยว่าเธอทำเครื่องแต่งกายชั้นดีที่สุดให้แก่พวกเขา ดู 31:21-23 ด้วย นี่บอกเป็นนัยด้วยในตอนหลังของบทนี้ว่าเธอถักและทอวัสดุเหล่านี้เป็นผ้าด้วยตัวเอง

14 เธอเป็นเหมือนกำปั้นของพ่อค้า เธอนำอาหารของเธอมาจากที่ที่ไกล เหมือนพวกพ่อค้าที่นำอาหารชั้นดีที่สุดจากแดนไกลมาขายในตลาด ภรรยาที่เปี่ยมคุณธรรมผู้นี้ก็จัดหาอาหารชั้นดีที่สุดมาให้แก่สามีและครอบครัวของเธอเช่นกัน

15 เธอลุกขึ้นตั้งแต่ยังมีตอยู่และจัดอาหารให้ครัวเรือนของเธอ และจัดส่วนแบ่งให้แก่สาวใช้ของเธอ เธอลุกขึ้นแต่เช้ามีดเพื่อจัดเตรียมอาหารให้แก่ครอบครัวของเธอและแม่แต่พวกคนรับใช้ในบ้านของเธอ เธอเป็นนายหญิงประจำครัวและเป็นราชินีประจำบ้านด้วย นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนถึงหญิงคนหนึ่งที่ไม่มีคนจีเกียจ เธอลุกขึ้นแต่เช้าเพื่อหุงหาอาหารให้ครอบครัวของเธอ เมื่อสามีของเธอจะต้องตื่นไปทำงานแต่เช้าตรู่ เธอก็ลุกจากเตียงเช้กว่าเสียดีกและเตรียมอาหารเช้าให้เขา

สภย 31:16-19 เธอพิเคราะห์ดูไร่นาแล้วก็ซื้อไว้ ด้วยผลนํ้ามือของเธอ เธอปลูกสวนองุ่น เห็นได้ชัดว่าหญิงที่เปี่ยมคุณธรรมผู้นี้ยังมีหัวทางธุรกิจด้วย เธอเป็นเจ้าของกิจการที่บริหารธุรกิจของครอบครัว ความคิดตรงนี้ก็คือน่าเธอสืบหาราคาที่ดินผืนหนึ่ง ซ่อมมันไว้และปลูกสวนองุ่นหนึ่งบนที่ดินนั้น

17 เธอคาดเอวของเธอด้วยกำลัง และกระทำให้แขนของเธอเข้มแข็ง เห็นได้ชัดว่าหญิงเปี่ยมคุณธรรมผู้นี้แข็งแรงทั้งร่างกาย จิตใจและวิญญาณ ความเกียจคร้านและความอ่อนแอไม่ใช่คุณลักษณะเฉพาะของเธอเลย เธอไม่กลัวการทำงานและกระโจนเข้าไปในงาน

18 เธอรู้ว่าสินค้าของเธอเป็นของที่ดี กลางคืนตะเกียงของเธอก็ไม่ดับ นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าหญิงผู้นี้เป็นนักธุรกิจหญิงด้วย เธอทำธุรกิจของที่บ้านโดยขายผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ทำขึ้นในบ้านของเธอเอง วลีที่กล่าวถึงตะเกียง (หรือ โคมไฟ) ที่ไม่ดับตอนกลางคืนก็อาจบอกเป็นนัยว่า (1) เธอทำงานจนดึกดื่นหรือ (2) เธอผลิตเทียนต่างๆที่มีคุณภาพดี พวกมันไม่ดับตอนกลางคืน ข้อ 24 กล่าวชัดเจนว่าเธอผลิตผ้าลินินด้วย

19 เธอยื่นมือออกจับปั่น และมือของเธอจับเครื่องปั่น วลีที่พูดถึงปั่นและเครื่องปั่นก็ทำให้นึกถึงสมัยที่ผ้าชนิดต่างๆถูกทำขึ้นที่บ้าน พวกมันคืออุปกรณ์ที่ใช้ปั่นด้าย นี่คือหญิงคนหนึ่งที่ไม่มี

เพียงเย็บผ้าให้ครอบครัวของเธอเท่านั้น แต่ยังทำงานผลิตเส้นด้ายที่เธอใช้เย็บผ้าด้วย เธอคุ้นเคยกับการทำงาน นี้บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าหญิงเปี่ยมคุณธรรมผู้นี้เป็นคนทำงานหนัก ขยันขันแข็งและมีประสิทธิภาพ

สภ 31:20 เธอหยิบยื่นให้คนยากจน เธอยื่นมือออกช่วยคนขัดสน หญิงเปี่ยมคุณธรรมผู้นี้ไม่เพียงเป็นคนขยันเท่านั้น แต่เธอยังมีใจเมตตากรุณาในการช่วยเหลือคนเหล่านั้นที่ขัดสนซึ่งอยู่รอบตัวเธอด้วย เธอทำสิ่งที่เธอทำได้เพื่อช่วยเหลือเหล่าเพื่อนบ้านที่ยากจน

สภ 31:21-23 เธอไม่กลัวหิมะมาทำอันตรายแก่คนในครัวเรือนของเธอ เพราะบรรดาคนในครัวเรือนของเธอสวมเสื้อสีแดงสด ความคิดตรงนี้ก็ถือว่า หญิงเปี่ยมคุณธรรมผู้นี้ทำให้แน่ใจว่าครอบครัวของเธอสวมเสื้อผ้าอย่างเหมาะสมสำหรับอากาศหนาวเย็นของฤดูหนาว นั่นคือ กระทั่งสำหรับสภาพอากาศที่มีหิมะตกหนักก็ตาม ยิ่งกว่านั้น ชุดที่สวมใส่ทุกวันของครอบครัวของเธอก็เป็นเสื้อฟ้าสีแดงสด ความคิดนี้ก็ถือว่าครอบครัวของเธอไม่ได้สวมเสื้อฝ้ามอซอ แต่เป็นเสื้อฟ้าที่สวยงาม และพออากาศเริ่มหนาว เธอก็ทำให้แน่ใจว่าพวกเขามีเครื่องแต่งกายที่เหมาะสม

22 เธอทำผ้าปูสำหรับเธอด้วยสิ่งทอ เสื้อผ้าของเธอทำด้วยผ้าลินินและผ้าสีม่วง ตัวเธอเองก็สวมเสื้อผ้าที่งดงามเช่นกัน นี้บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าหญิงเปี่ยมคุณธรรมผู้นี้แต่งตัวดี เธอสวมเสื้อผ้าดีๆเท่าที่เธอจะหาได้ กล่าวโดยสรุปก็คือ แม้เธอเป็นหญิงที่ทำงานหนัก เธอก็ไม่แต่งตัวขอมช่อ

23 สามีของเธอเป็นที่รู้จักที่ประตูเมือง เมื่อท่านนั่งอยู่ในหมู่พวกผู้ใหญ่ของแผ่นดินนั้น สามีของเธอก็แต่งตัวดีเช่นกัน แม้มิได้ระบุไว้โจ่งแจ้ง สิ่งที่ถูกบอกเป็นนัยอย่างชัดเจนก็คือว่า หญิงเปี่ยมคุณธรรมผู้นี้คอยดูให้แน่ใจว่าสามีของเธอหล่อในชุดที่เขาใส่ วลีที่กล่าวว่าเขานั่งอยู่ที่ประตูเมืองก็หมายถึงวิถีปฏิบัติสมัยโบราณที่พวกผู้นำของชุมชนนั่งอยู่ที่ประตูเมืองซึ่งเป็นที่ๆมีการทำธุรกรรมทั้งทางการเมืองและพาณิชย์ นี้บอกเป็นนัยถึงนครหลวงของแผ่นดินนั้นซึ่งอาจ

เป็นกรุงเยรูซาเล็ม ประเด็นก็คือว่าสามีของหญิงเปี่ยมคุณธรรมผู้ี้มีความ โดดเด่นเพราะเครื่อง แต่งกายที่เขาสวมซึ่งเธอ ได้จัดเตรียมให้เขา

สภษ 31:24 เธอทำเครื่องแต่งกายด้วยผ้าลินินไว้ขาย เธอส่งผ้าคาดเอวให้แก่ พ่อค้า ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมในครัวเรือนของเธอ หญิงเปี่ยมคุณธรรมผู้ี้ผลิต (ด้วยตัวเองหรือไม่ก็ผ่านทางพวกลูกจ้างของเธอ) ผ้าลินินเนื้อดี (ผ้าลินินถูกฉีกจากป่านที่ถูกทอ) จากนั้นเธอก็ขายผลิตภัณฑ์ต่างๆของเธอและดูให้แน่ใจว่าพวกมันถูกส่งมอบให้แก่พวกพ่อค้าซึ่ง ขายมันต่อในราคาปลีก นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าหญิงเปี่ยมคุณธรรมผู้ี้เป็นนักธุรกิจหญิงที่ ผลิตผ้าลินินจากนั้นก็ขายมันในราคาส่งให้แก่พวกพ่อค้าปลีก ความคิดที่สำคัญกว่าก็คือว่า หญิง เปี่ยมคุณธรรมผู้ี้ช่วยหาเลี้ยงครอบครัวโดยการทำงานหนักของเธอ

สภษ 31:25 กำลังและเกียรติยศเป็นเครื่องนุ่งห่มของเธอ เธอจะปลื้มปิติใน อนาคต หญิงเปี่ยมคุณธรรมผู้ี้ขึ้นชื่อในเรื่องที่เธอเป็นคนแข็งแรงและมีเกียรติ คุณธรรมเหล่านี้ ปรากฏชัดเจนต่อคนทั้งปวงที่รู้จักเธอ แม้เธอทำงานหนักและมีเวลาเพียงน้อยนิดสำหรับการพักผ่อน หย่อนใจ วันนั้นกำลังจะมาเมื่อเธอจะมีเวลาและทรัพยากรต่างๆที่จะชื่นชมยินดีและผ่อน คลาย นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าเธอไม่ได้ใช้ชีวิตเพื่อปัจจุบันแต่มองการณ์ไกล นี่บอกเป็นนัย ด้วยว่าแม้ครอบครัวนี้อาจมั่งมีอยู่แล้ว มันก็ไม่ได้เป็นมาโดยมรดกตกทอด แต่โดยการทำงาน หนัก นอกจากนี้ การดำเนินกิจการแบบเสรีโดยมีพื้นฐานอยู่บนเศรษฐกิจแบบทุนนิยมก็ถูกบอก เป็นนัยอย่างชัดเจน แน่แน่นอนว่าอย่างหลังนี้เป็นรูปแบบทางเศรษฐกิจในพระคัมภีร์ตลอดทั้งเล่ม การทำงานหนักบวกกับนิสัยที่ขยันขันแข็งจะตอบสนองความต้องการต่างๆในปัจจุบันและก่อ ให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองในระยะยาว

สภษ 31:26-27 เธออัปปากกล่าวด้วยสติปัญญา และกฎเกณฑ์แห่งความกรุณาที่อยู่ ที่ลิ้นของเธอ คุณลักษณะอันประเสริฐอีกประการของหญิงเปี่ยมคุณธรรมผู้ี้ถูกหมายเหตุไว้ เธอ พุดอย่างมีปัญญาและอย่างกรุณา ช่างเป็นส่วนผสมอันเปี่ยมสุข ปัญญาคู่กับความกรุณาคือศิลปะ

การทูตและความเป็นรัฐบุรุษในแบบที่ประณีตที่สุด เธอเป็นหญิงที่มีปัญญาและเปี่ยมด้วยความ
กรุณา

27 เธอดูแลแรงงานในครัวเรือนของเธอ และไม่รับประทานอาหารแห่งความเกียจคร้าน
ในทุกสิ่งที่หญิงที่งานยุ่งและขยันขันแข็งผู้นี้กระทำ เธอก็ยังดูแลครอบครัวของเธอเป็นอย่างดี ยิ่ง
กว่านั้น เธอไม่เคยถูกกล่าวว่าเป็นคนชอบยุ่งเรื่องชาวบ้านหรือเป็นหญิงจู้จี้จุกจิกเลย เธอไม่มีเวลา
สำหรับเรื่องโง่เขลาเช่นนั้น

สภย 31:28 ลูกๆของเธอตื่นขึ้นมาก็ตกใจ เธอสามีของเธอก็สรรเสริญเธอ
ขณะที่ลูกๆของเธอเติบโตขึ้น พวกเขาที่ตระหนักว่าตนมีแม่ที่แสนวิเศษขนาดไหนและอวยพร
เธอ นั่นคือ เธอเป็นจุดสนใจของความชื่นชมของพวกเขาและพวกเขาก็ทำให้เธอรู้ด้วย นั่นคือ
พวกเขาลุกขึ้นและป่าวประกาศมัน สามีของเธอก็โอ้อวดเรื่องเธอด้วย คำที่แปลว่า สรรเสริญ (ฮา
ลาล) บอกเป็นนัยไม่ใช่แค่การสรรเสริญเท่านั้น แต่รวมถึงการ โอ้อวดด้วย สามีของเธอรู้ว่า
ภรรยาของตนคือเพชรน้ำงามและคุยโวเรื่องเธออย่างเปิดเผย

สภย 31:29 ว่า "สตรีเป็นอันมากทำอย่างดีเลิศ แต่เธอเลิศยิ่งกว่าเขาทั้งหมด"
ความคิดตรงนี้ก็คือน่าจะมีหญิงมากมายที่เปี่ยมคุณธรรมเหมือนที่มีพรรณนาไว้ข้างบน อย่างไรก็ตาม
ก็ตาม หญิงผู้นี้ที่ผู้เขียนเขียนถึงก็เลิศกว่าพวกเธอทั้งหมด อาจเป็นไปได้ว่าเลมูเอล (หรือซาโลมอน)
เขียนถึงภรรยาคนแรกของตนซึ่งก็เป็นจุดสนใจหลักของหนังสือเพลงซาโลมอนในช่วงปีแรกๆ
ของพวกเขา ในหนังสือเล่มนั้น เห็นได้ชัดว่าภรรยาของเขาเป็นนักธุรกิจหญิงและขยันขันแข็ง ดู
เพลงซาโลมอน 1:6 และ 8:12 เห็นได้ชัดว่าผู้เขียนท่านนี้มีความชื่นชมอย่างมากในตัวภรรยาของ
เขาหรือไม่ก็บุตรสาวคนหนึ่งของเขา

สภย 31:30-31 เสน่ห์เป็นของหลอกลวง และความงามก็เปล่าประโยชน์ แต่สตรี
ยำเกรงพระเยโฮวาห์จะได้รับการสรรเสริญ ความคิดตรงนี้ก็คือน่าจะว่า เสน่ห์และความสวยงามด้าน
ร่างกายนั้นคงอยู่ไม่นาน นั่นคือ มันเหมือนหมอกที่จางหายไป อย่างไรก็ตาม หญิงใดที่
ยำเกรงพระเจ้า (และบอกเป็นนัยด้วยว่าเธอจัดแจงชีวิตของตนตามแบบอย่างที่มีพรรณนาไว้ข้าง

บน) จะได้รับการสรรเสริญ นี่บอกเป็นนัยอย่างชัดเจนว่าคุณลักษณะต่างๆของหญิงเปี่ยม
คุณธรรมผู้นี้ที่ถูกพรรณาไว้ข้างบนล้วนสำคัญกว่าความงามด้านร่างกายมาก อย่างหลังจางหายไป
ไปเหมือนดอกไม้ แต่คุณธรรมที่แท้จริงคงอยู่ตลอดกาล

31 จงให้เธอรับผลแห่งน้ำมือของเธอ และให้การทำงานของเธอสรรเสริญเธอที่ประตูเมือง
ความคิดนี้อาจหมายถึงสามีคนนี้ (ของหญิงดีเลิศผู้นี้) ผู้สั่งสอนลูกๆของตนให้กล่าวชมแม่ของ
พวกเขา โดยให้เกียรติและคำสรรเสริญที่เธอสมควรได้รับ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ต่างๆของเธอจะ
นำคำสรรเสริญมาสู่ตัวเธอโดยคุณค่าของพวกมันเองในตลาด (นั่นคือ ประตูเมือง)

สรุปแล้วก็คือ บทที่มีเอกลักษณ์นี้เป็นคำบรรยายเกี่ยวกับหญิงคนหนึ่งที่ดีดำเนินตามแบบ
พระเจ้า รักนวลสงวนตัว มีประสิทธิภาพและขยันขันแข็งซึ่งทำถูกต้องในทุกด้านของชีวิตเธอ นี่
บอกเป็นนัยถึงเกียรติยศ คำสรรเสริญ และความสุขที่ตามมาหลังจากช่วงเวลาหลายปีแห่งการ
ทำงานหนักและการเอาใจใส่ของเธอ หญิงเช่นนี้มีค่าประมาณไม่ได้จริงๆ ชายใดที่หา
หญิงเช่นนั้นมาเป็นภรรยาได้ก็มีสมบัติที่ประเมินค่าไม่ได้เลย